



#### Opdrachtgever

Gemeente Amsterdam

#### Opdrachtnemer

Gemeente Amsterdam, afdeling  
Onderzoek, Informatie en Statistiek /  
red. C. Hylkema, W. Bosveld, R. Selten,  
R. Beentjes

#### Onderzoek

Amsterdam in cijfers 2015  
Einddatum – 1 november 2015

#### Categorie

Algemeen

# Amsterdam in cijfers 2015

## Conclusie

Dit jaarboek bevat onder andere een groot hoofdstuk over werk, inkomen en participatie, met gedetailleerd cijfermateriaal over de werkgelegenheid, de beroepsbevolking, uitkeringen, inkomens en bestedingen, en de armoedebestrijding. Daarnaast is er uitgebreid cijfermateriaal over de stand en ontwikkeling van de bevolking, openbare orde en veiligheid, verkeer en de openbare ruimte, onderwijs, welzijn, zorg en sport, economie en cultuur, duurzaamheid en water, stedelijke ontwikkeling en wonen, en het bestuur. Tot slot worden de ontwikkelingen in Amsterdam in regionaal, nationaal en Europees perspectief geplaatst.

## Link naar bestand

<http://www.onderzoekwerkeninkomen.nl/rapporten/ortzl7bz>





# Gemeente Amsterdam



## Amsterdam in cijfers 2015

Onderzoek, Informatie en Statistiek

# Colofon

## Informatie

Onderzoek, Informatie en Statistiek, telefoon 020 251 0464

## Redactionele informatie

### Samenstelling

Onderzoek, Informatie en Statistiek

### Redactie

Cor Hylkema (eindredactie) Willem Bosveld Robert Selten  
Rob Beentjes

### Met medewerking van

Chris Beijer	Merijn Heijnen	Steven Poppelaars
Josca Boers	Maurice Hendriks	Sanna de Ruiters
Hester Booij	Peter van Hinte	Harry Smeets
Ivo de Bruijn	Anne Huijzer	Annika Smits
Lotje Cohen	Idske de Jong	Ilona Vierveijzer
Tanja Fedorova	Nienke Laan	Hans de Waal
Laura de Graaff	Ellen Lindeman	Sara de Wilde
Jessica Greven	Laure Michon	Merel van der Wouden
Rogier van der Groep	Manilde van der Oord	

### Vormgeving, zetwerk, omslag, druk en afwerking

De Groot Drukkerij, Goudriaan

### Fotografie

Nienke Laan  
Fotobank Intranet Amsterdam, Edwin van Eis, Marjolein Pokorny en Alphons Nieuwenhuis

### Bronvermelding

Het overnemen van gegevens is met de volgende bronvermelding toegestaan: OIS Amsterdam

*Amsterdam in cijfers, Jaarboek 2015* is een productie van OIS in opdracht van de gemeente Amsterdam

### Verklaring der tekens

.	= de gegevens ontbreken
x	= geheim
–	= nul
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0(,0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
*	= niet berekend i.v.m. kleine aantallen
2014-2015	= 2014 tot en met 2015
2014/2015	= het gemiddelde over de jaren 2014 tot en met 2015
2014/15	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2014 en eindigend in 2015

november 2015



## Woord vooraf



Het gaat goed met Amsterdam. De bevolking neemt snel toe, de criminaliteit blijft afnemen en de lokale economie presteert beter dan landelijk het geval is. En nu de ergste gevolgen van de financiële en economische crisis achter de rug lijken, daalt ook de werkloosheid weer, zij het nog heel bescheiden. Maar het herstel is broos en de stad weet zich voor grote opgaven gesteld, bijvoorbeeld waar het gaat om het uitvoeren van het gedecentraliseerde welzijnsbeleid. Bovendien roept het succes nieuwe vragen op. Blijft de stad wel toegankelijk voor iedereen en kan de drukte die bewoners en bezoekers met zich brengen wel in goede banen worden geleid?

Gegeven deze uitdagingen en kansen is het goed terug te kunnen vallen op een betrouwbaar cijfermatig overzicht van trends in de stad. Het vormt een inspiratiebron en een toetssteen voor iedereen die wil bijdragen aan de toekomst van de stad.

Alle gegevens in dit jaarboek zijn via de website van OIS digitaal beschikbaar. Dat biedt de gelegenheid zelf selecties te maken en bewerkingen uit te voeren. Bovendien is het jaarboek, net als alle voorgaande jaargangen, als pdf beschikbaar.

Het Jaarboek Amsterdam in Cijfers 2015 is tot stand gekomen dankzij de medewerking van talloze organisaties in de stad en de regio. Ik wil een ieder die een bijdrage heeft geleverd aan dit jaarboek hartelijk bedanken.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke at the end.

Eberhard van der Laan  
Burgemeester van Amsterdam

# Leeswijzer

## Opbouw publicatie

■ Inhoud per hoofdstuk en paragraaf	blz. 5 – 7
■ Samenvatting jaarboek 2015	blz. 8 – 16
■ Hoofdstuk 1 t/m 14	blz. 17 – 534
■ Bijlagen 1 t/m 5	blz. 535 – 557

## Opbouw hoofdstuk

- Titelpagina met vermelding van paragraaftitels
- Samenvatting met grafieken en kaarten
- Lijst van tabellen, grafieken en kaarten
- Tabellen, grafieken en kaarten per paragraaf

## Bronvermelding

Indien onder een tabel geen bron is vermeld, is het cijfermateriaal afkomstig van Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS). Voor deze informatie is onder andere gebruik gemaakt van de (administratieve) bestanden van de afdelingen Basisinformatie, Wonen, Onderwijs, Jeugd en Zorg en Belastingen.

Indien onder een tabel 'CBS/bewerking OIS' als bron is vermeld, betreft het een eigen berekening van OIS op basis van bij het CBS beschikbaar gestelde microdatabestanden.

## Website

*Amsterdam in cijfers 2015* staat volledig op de website van OIS, [www.ois.amsterdam.nl](http://www.ois.amsterdam.nl)

De tabellen zijn zowel in html- als in xlsx-formaat opgenomen, de kaarten en grafieken in html- en gif-formaat. Het hele jaarboek 2015 en de hoofdstukken zijn als PDF te vinden.

De directe link is

[www.ois.amsterdam.nl/publicaties/amsterdamincijfers](http://www.ois.amsterdam.nl/publicaties/amsterdamincijfers)

# Inhoud

	<b>Woord vooraf</b>	<b>3</b>
	<b>Leeswijzer</b>	<b>4</b>
	<b>Samenvatting jaarboek 2015</b>	<b>8</b>
<b>1</b>	<b>Kerncijfers</b>	<b>17</b>
1.1	Kerncijfers Amsterdam	23
1.2	Kerncijfers stadsdelen	28
1.3	Kerncijfers buurtcombinaties	32
1.4	Kerncijfers ouderen	40
1.5	Kerncijfers jongeren	43
<b>2</b>	<b>Bevolking</b>	<b>45</b>
2.1	Stand van de bevolking	54
2.2	Loop van de bevolking	69
2.3	Geboorte en sterfte	72
2.4	Huwelijken, partnerschappen en echtscheidingen	74
2.5	Vestiging, vertrek en verhuizingen	76
2.6	Nationaliteitswijzigingen	85
2.7	Prognoses	86
<b>3</b>	<b>Openbare orde en veiligheid</b>	<b>91</b>
3.1	Politie	99
3.2	Brandweer	118
<b>4</b>	<b>Verkeer en openbare ruimte</b>	<b>119</b>
4.1	Mobiliteit	126
4.2	Parkeren	131
4.3	Openbaar vervoer	132
4.4	Fietsdepot	134
4.5	Ruimtegebruik	141
4.6	Woonomgeving	146
<b>5</b>	<b>Werk, inkomen en participatie</b>	<b>149</b>
5.1	Werkgelegenheid	160
5.2	Beroepsbevolking	173
5.3	Uitkeringen	181
5.4	Inkomen en bestedingen	191
5.5	Armoedebestrijding	197
<b>6</b>	<b>Onderwijs</b>	<b>205</b>
6.1	Kerncijfers	211
6.2	Voor- en vroegschoolse educatie	212
6.3	Primair onderwijs	213
6.4	Speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs	217

6.5	Voortgezet onderwijs	219
6.6	Middelbaar beroepsonderwijs	222
6.7	Verzuim, voortijdig schoolverlaten en startkwalificaties	225
6.8	Hoger beroepsonderwijs	226
6.9	Wetenschappelijk onderwijs	228
6.10	Volwasseneducatie en opleidingsniveau	231
<b>7</b>	<b>Welzijn, zorg en sport</b>	<b>233</b>
7.1	Maatschappelijke zorg	239
7.2	Gezondheid	244
7.3	Sport	252
<b>8</b>	<b>Economie en cultuur</b>	<b>259</b>
8.1	Zeehavens Amsterdam	268
8.2	Schiphol	271
8.3	Toerisme	275
8.4	Winkelen	285
8.5	Detailhandel	291
8.6	Financiële en zakelijke dienstverlening	296
8.7	Creatieve industrie	299
8.8	ICT	300
8.9	Cultuur	303
8.10	Monumenten	310
8.11	Recreatie	311
<b>9</b>	<b>Duurzaamheid en water</b>	<b>313</b>
9.1	Duurzaamheid	320
9.2	Afvalverwerking	324
9.3	Luchtverontreiniging	326
9.4	Waterbeheer	334
9.5	Drinkwatervoorziening	338
<b>10</b>	<b>Stedelijke ontwikkeling en wonen</b>	<b>339</b>
10.1	Woningvoorraad	350
10.2	Woningmarkt	353
10.3	Huisvesting	364
10.4	Vastgoed	367
<b>11</b>	<b>Bestuur</b>	<b>369</b>
11.1	Gemeentefinanciën	375
11.2	Personeel	379
11.3	Verkiezingen Gemeenteraad	382
11.4	Verkiezingen Provinciale Staten	387
11.5	Burger en bestuur	391
<b>12</b>	<b>Vier grote steden en Nederland</b>	<b>393</b>
12.1	Bevolking	400
12.2	Openbare orde en veiligheid	409
12.3	Verkeer en openbare ruimte	410
12.4	Werk en inkomen	411
12.5	Onderwijs	422
12.6	Welzijn en zorg	423
12.7	Stedelijke ontwikkeling en wonen	424
12.8	Verkiezingen	425



<b>13</b>	<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>429</b>
13.1	Bevolking	436
13.2	Openbare orde en veiligheid	450
13.3	Verkeer en openbare ruimte	455
13.4	Werk en inkomen	457
13.5	Onderwijs	494
13.6	Welzijn en zorg	498
13.7	Duurzaamheid	499
13.8	Stedelijke ontwikkeling	504
13.9	Verkiezingen	510
<b>14</b>	<b>Amsterdam in Europa</b>	<b>515</b>
14.1	Bevolking	520
14.2	Openbare orde en veiligheid	522
14.3	Werk en inkomen	523
14.4	Onderwijs	525
14.5	Economie en haven	526
14.6	Stedelijke ontwikkeling	531
14.7	Bestuur	534
	<b>Bijlagen</b>	<b>535</b>
1	Omschrijving buurtcombinaties en stadsdelen	539
2	Kaart van Amsterdam	540
3	Kaart van Stadsregio Amsterdam	542
4	Kaart van Europa	543
5	Begrippen en gebruikte afkortingen	544

## Samenvatting

### Kerncijfers

Sinds 1 januari 2000 is de bevolking van Amsterdam gegroeid met ruim 91.000 inwoners. Op 1 januari 2015 woonden er ruim 822.000 mensen in Amsterdam. Voor deze Amsterdammers waren bijna 420.000 woningen beschikbaar. Het aantal corporatie huurwoningen is de afgelopen jaren afgenomen. Deze trend zet door. Van de woningen in Amsterdam is 45% bewoond via corporatieverhuur, 27% wordt particulier verhuurd en 28% van de woningvoorraad betreft koopwoningen.

In 2012 (het laatste jaar waarover cijfers bekend zijn) was het gemiddeld jaarinkomen van Amsterdamse gezinnen €31.400, €600 meer dan het jaar daarvoor. In het schooljaar 2014/'15 volgde bijna een kwart van alle Amsterdammers onderwijs. De verwachting is dat dit de komende jaren flink zal toenemen: in de komende vijf jaar met 4.000 en de komende 10 jaar met 5.300 leerlingen. Dit wordt met name veroorzaakt door de verhoogde woningbouwproductie tot 2018. Deze nieuwbouw leidt tot een instroom van kinderen in de basisschoolleeftijd.

In 2014 werden in Amsterdam 93.000 misdrijven geregistreerd. Dit is een forse daling ten opzichte van de jaren daarvoor. Dit was vooral te danken aan een afname van zakkenrollerij, woninginbraak en diefstal uit en vanaf motorvoertuigen. Het aantal aanhoudingen in 2014 was ongeveer gelijk aan het jaar daarvoor: 31.582.

### Bevolking

De groei van het aantal inwoners van Amsterdam (822.272 op 1 januari 2015, 11.087 meer dan in 2014) komt voor een deel voor rekening van natuurlijke groei: meer geboorte dan sterfte. In 2014 werden er 11.063 baby's geboren, terwijl er 5.193 mensen overleden.

De tweede oorzaak van de bevolkingsgroei in 2014 was buitenlandse migratie. In 2014 immigreerden 29.197 mensen naar Amsterdam en emigreerden 24.455 Amsterdammers naar het buitenland. De meeste immigranten vestigden zich vanuit Europese landen en de Verenigde Staten.

Een andere oorzaak van de bevolkingsgroei is gelegen in de binnenlandse migratie: er verhuisden meer mensen naar de stad dan uit de stad. De meeste Amsterdammers verhuisden naar Amstelveen. Tien jaar geleden en twintig jaar

geleden was Almere nog de populairste stad onder vertrekkende Amsterdammers.

In Amsterdam wonen meer vrouwen dan mannen. Voor een deel komt dat omdat vrouwen gemiddeld ouder worden dan mannen. Maar opvallend is ook het grote overschot van autochtone vrouwen tussen 20 en 25 jaar in de stad. Op elke honderd mannen in die categorie zijn er 145 vrouwen. Dit komt door het aanbod van hoger onderwijs in Amsterdam: meer dan hun mannelijke leeftijdsgenoten komen jonge vrouwen naar de stad om te studeren. Onder niet-westerse allochtonen is dit verschil er niet. Onder hen zijn er ongeveer evenveel jonge mannen als jonge vrouwen.

De verwachting is dat het aantal inwoners van Amsterdam de komende jaren onverminderd zal blijven groeien. In 2020 zijn er naar verwachting ruim 871.000 inwoners. Het geboorteoverschot blijft de belangrijkste oorzaak, maar we verwachten dat het aantal buitenlandse migranten de komende jaren een steeds groter deel van de groei voor zijn rekening neemt.

### Openbare orde en veiligheid

In 2014 registreerde de politie in Amsterdam ruim 93.000 misdrijven, het laagste aantal in vijf jaar. Dit kwam vooral door minder zakkenrollerij, woninginbraak en diefstal uit en vanaf motorvoertuigen. Voor gegevens over woninginbraken is er, naast de registratie door de politie, de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland (VMAA). Hieruit blijkt dat de bewoners in de regio die eerder slachtoffer waren van woningbraak de kans dat er opnieuw ingebroken zal worden veel hoger inschatten dan bewoners bij wie niet is ingebroken. Na vijf jaar denkt nog steeds 41% van de slachtoffers dat de kans op woninginbraak groot is. Bovendien voelen deze bewoners zich gemiddeld onveilig in hun buurt. Van de slachtoffers in de afgelopen 12 maanden voelt 12% zich vaak onveilig in de buurt tegenover 3% van de niet-slachtoffers.

Naast woninginbraak wordt onveiligheid in de eigen buurt veroorzaakt door vele andere factoren. Die factoren zijn verwerkt in de Regionale Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland. Hieruit blijkt dat mensen zich veiliger in de eigen buurt voelen dan elders. In 2014 gaf 40% van de Amsterdammers aan zich wel eens onveilig te voelen in het algemeen, 26% gaf aan zich wel eens in de eigen buurt onveilig te voelen. Wat daarbij opvalt is dat de veiligheidsbeleving in het algemeen verslechterde, terwijl de veiligheidsbeleving in de buurt verbeterde. Met de komst van internet heeft ook cybercriminaliteit opgang gemaakt. In de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland geeft 15% van de respondenten aan in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geworden van identiteitsfraude via internet (2%), cyberpesten (3%), koop- en verkoopfraude (4%) en hacken (8%).

### Verkeer en openbare ruimte

In 2011 reden er in Amsterdam 74 elektrische auto's. Medio 2015 was dit aantal gegroeid tot ruim 3.100. Het aantal openbare oplaadpunten voor elektrische auto's neemt met dezelfde snelheid toe: van 756 in 2014 naar 1.300 in 2015. Om ervoor te zorgen dat het elektrisch vervoer in de stad blijft groeien, wordt het aantal oplaadpunten verdrievoudigd naar 4.000 oplaadpunten in 2018. Er rijden in Amsterdam steeds meer scooters. Vooral het aantal snorscooters is de afgelopen jaren spectaculair toegenomen: in 2008 waren dit er 8.000, in 2010 19.000, in 2015 was dit aantal toegenomen tot ongeveer 30.000. De stijging van het aantal (snor)scooters valt samen met een toename van het fietsgebruik. Daardoor wordt het op de fietspaden steeds drukker. Om de stad bereikbaar te houden wordt de fietsinfrastructuur verbeterd en wordt het aantal fietsenstallingen op bekende knelpunten uitgebreid. In 2020 moeten er 40.000 extra fietsparkeerplekken zijn. Veel fietsen in de stallingen worden niet actief gebruikt. Daarom heeft de gemeente in 2014 bijna 27.000 verwaarloosde fietsen verwijderd. Hiervan zijn er slechts 25 opgehaald door de eigenaar. Daarnaast zijn er ruim 40.000 hinderlijk of te lang geparkeerde fietsen verwijderd. Daarvan werd bijna de helft weer opgehaald door de eigenaar of thuisbezorgd door het Fietsdepot.

### Werk, inkomen en participatie

In 2014 nam de werkgelegenheid in Amsterdam toe. Zowel het aantal vestigingen (+5%) als het aantal werkzame personen (+1,8%) steeg ten opzichte van het jaar daarvoor. Met name in de communicatie- en informatiesector (+14,9%) en in de winning van delfstoffen (+60%) groeide het aantal arbeidsplaatsen. Bijna tweederde van de Amsterdammers tussen de 15 en 75 jaar werkt minimaal 1 uur per week. Dit komt neer op ongeveer 417.000 mensen. In 2014 waren 39.000 mensen werkloos. Dat is 8,5% van de Amsterdamse beroepsbevolking. Vooral Amsterdammers van Marokkaanse herkomst zijn relatief vaak werkloos (17%). Jongeren zijn veel vaker werkloos dan ouderen: 13% van de Amsterdamse jongeren was in 2014 actief op zoek naar een baan. Vooral jongeren van niet-westerse herkomst en laagopgeleide jongeren hebben moeite om werk te vinden. Voor het eerst sinds 2008 daalde het aantal WW-uitkeringen. Eind 2014 ontvingen 20.760 Amsterdammers een WW-uitkering. Het aantal bijstandsuitkeringen steeg. Op 1 januari 2015 ontvingen 38.552 Amsterdamse huishoudens een bijstandsuitkering. Dat is 17% meer dan in 2011. Binnen Amsterdam zijn er grote verschillen. In Amsterdam Zuidoost is de

afhankelijkheid van bijstandsuitkeringen het grootst. Ook in delen van Noord en Nieuw-West ontvangen relatief veel mensen bijstand. Het aantal mensen dat een uitkering vanwege arbeidsongeschiktheid kreeg nam in 2014 toe tot 37.800. In totaal waren er bijna 100.000 Amsterdamse huishoudens geheel of gedeeltelijk afhankelijk van een uitkering, dat wil zeggen een WW-uitkering, een bijstandsuitkering of een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

### Onderwijs

In Amsterdam volgen ongeveer 185.000 Amsterdammers onderwijs. Dit varieert van voorschool tot universiteit en van speciaal onderwijs tot taalcursussen voor volwassenen. Dit is bijna een kwart van alle Amsterdammers. Het aantal leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs neemt toe en het onderwijsniveau van de Amsterdamse leerlingen stijgt. Het aantal leerlingen dat hoge adviezen krijgt, is de afgelopen jaren gestegen. Zo is het aantal VWO-adviezen sinds 2007 met 55% toegenomen.

Gezien de basisschooladviezen van de afgelopen jaren verwachten we dat het aantal geslaagden met hogere diploma's de komende jaren blijft toenemen. Niet alleen Amsterdammers volgen onderwijs. Ongeveer de helft van de studenten op het Amsterdamse MBO, HBO en WO woont buiten Amsterdam. Daarmee vervult het Amsterdamse middelbaar en hoger onderwijs een belangrijke regiofunctie.

Door de vele onderwijsmogelijkheden heeft Amsterdam een steeds hoger opgeleide bevolking. In 2008 was 36% hoog opgeleid en 30% laag; in 2012 (recenter gegevens zijn nog niet beschikbaar) was dit respectievelijk 39% en 27%.

### Welzijn, zorg en sport

Om Amsterdamse kinderen op een gezond gewicht te krijgen en te houden is de gemeente in 2013 gestart met de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht. In 2013 had ruim 15% van de Amsterdamse kinderen te kampen met overgewicht of obesitas. Dit komt onder oudere kinderen vaker voor dan onder jongere kinderen, en onder meisjes iets vaker dan onder jongens. Het aandeel kinderen met overgewicht verschilt ook naar etnische achtergrond. Het ligt het hoogst onder kinderen van Turkse en Marokkaanse herkomst, en het laagst onder autochtone kinderen.

Bezuinigingen op de kinderopvang hebben ertoe geleid dat ouders een groter deel van de kosten van kinderopvang zelf moeten betalen. Dit heeft, na een jarenlange stijging, recent gezorgd voor een forse daling in het gebruik van formele kinderopvang. In 2010 ging 63% van de kinderen tot en met 3 jaar naar een kinderdagverblijf of gastouderopvang. In 2013 was dit nog maar 53%. Toch zijn ouders niet minder gaan werken. Ze lijken de opvang vooral op andere manieren te organiseren, door het inschakelen van (groot)ouders, burens, vrienden en andere ouders met kinderen.

### Economie en cultuur

De Amsterdamse economie groeide in 2014 meer (+1,3%) dan de landelijke economie (+0,9%). De belangrijkste oorzaken van de groei zijn de aantrekkende wereldhandel, het herstel van het consumentenvertrouwen en de gunstige ontwikkelingen op de woningmarkt. Door de aantrekkende internationale handel nemen onder andere de overslag in de Amsterdamse haven en de vracht op Schiphol toe.

De totale havenoverslag bedroeg in 2014 79,8 miljoen ton, een toename van 1,6% ten opzichte van 2013. De totale overslag van steenkool is met 10% toegenomen en die van natte bulk (vooral aardolie) met 2%.

In 2014 reisden bijna 55 miljoen passagiers via Schiphol. Dit is een record: een groei van 4,6% ten opzichte van 2013.

De Amsterdamse hotels hebben in 2014 6,7 miljoen gasten ontvangen, samen goed voor 12,5 miljoen overnachtingen. Dit is een toename van 11% vergeleken met 2013. Het aantal banen in de toeristische sector neemt ook toe: in de periode 2014-2015 met 4%.

De bioscoop is de grootste publiekstrekker in Amsterdam. De vijftien Amsterdamse bioscopen trokken in 2014 ruim vier miljoen film liefhebbers. Ook de rondvaartboten deden het goed met bijna vier miljoen bezoekers. Het Rijksmuseum trok in het tweede jaar na de heropening 10% meer bezoekers dan in 2013: in totaal 2,5 miljoen bezoekers.

### Duurzaamheid en water

In 2014 hebben auto's in Amsterdam 3,5 miljard kilometer afgelegd. Daarmee kwam de uitstoot van kooldioxide in 2014 op 840 kiloton, een stijging van 5% ten opzichte van 2008. Het vrachtverkeer en bussen zijn verantwoordelijk voor 90% van de CO<sub>2</sub>-uitstoot, terwijl ze slechts 6% van het aantal gereden

kilometers in de stad voor hun rekening nemen.

Restwarmte is een duurzame vorm van energie. Door gebruik te maken van restwarmte verbruiken we minder gas en dat leidt tot minder CO<sub>2</sub>-uitstoot. In 2014 werd vier procent van de energiebehoefte in Amsterdam opgevangen door gebruik te maken van restwarmte. In de rest van de energiebehoefte werd voorzien door gas (59%) en elektra (37%).

In 2013 waren er bijna 62.000 woningequivalenten aangesloten op een warmtewet dat restwarmte levert. Dit is een stijging van 28% ten opzichte van 2009.

Een woningequivalent is een gemiddelde woning in Amsterdam. Kantoren en bedrijven worden ook omgerekend naar woningequivalenten.

De gemeente heeft als doelstelling om het energieverbruik in 2020 met 20% terug te brengen. Bedrijven vormen hierin een belangrijke schakel. Bedrijvigheid in Amsterdam is namelijk verantwoordelijk voor ongeveer tweederde van het energieverbruik.

### Stedelijke ontwikkeling

Vanaf 1 januari 2015 hanteert Amsterdam de landelijke definitie van de woningvoorraad. De afgelopen jaren zijn er veel wooneenheden en studentenwoningen opgeleverd. Deze vielen buiten de oude woningdefinitie, maar tellen in de nieuwe definitie wel mee. De Amsterdamse woningvoorraad telde op 1 januari 2015 417.096 woningen, een toename van 3.606 woningen ten opzichte van het jaar daarvoor.

Tweederde van de woningvoorraad in Amsterdam is een huurwoning.

Gemiddeld betalen huishoudens hiervoor ruim €500 per maand aan kale huur.

In 2003 was de gemiddelde kale huur nog €332 per maand. Deze stijging is onder meer het gevolg van de invoering van zogenaamde 'schaarstepunten'.

Onder invloed van de kredietcrisis daalde het aantal verkochte bestaande woningen sinds september 2008. Vanaf het voorjaar van 2014 laat de verkoop weer een stijgende lijn zien. In Amsterdam was de stijging groter dan in geheel Nederland. In 2014 werden in Amsterdam 739 woningen per maand verkocht. Hiermee lag het aantal verkochte woningen op het niveau van voor de kredietcrisis. De gemiddelde verkoopprijs van een bestaande koopwoning was in 2014 bijna €244.700, 5,5% hoger dan in 2013. De woningmarkt in Amsterdam ontwikkelde zich niet overal even gunstig. In Zuidoost en grote delen van Noord en Nieuw-West bleef de verkoop achter.

Op de kantorenmarkt blijft het kwakkelen. Door omzetting van kantoorruimte naar andere functies nam het aantal vierkante meters kantoorruimte af tot 7.332.000 m<sup>2</sup> (-3,4%). De leegstand van kantoren bedroeg 17,3%. Dat betekent

dat op 1 januari 2015 bijna 1,3 miljoen m<sup>2</sup> kantoorruimte leegstond. De huurprijs van kantoorruimte daalde in heel Amsterdam, met uitzondering van de Zuidas.

### Bestuur

De enige verkiezingen in 2014 in Amsterdam waren die voor Provinciale Staten. De opkomst was met 43% aanzienlijk lager dan vier jaar eerder. De uitslag gaf in grote lijnen hetzelfde beeld te zien als landelijk: de regeringspartijen verloren: de VVD bescheiden, de PvdA fors.

Op 31 december 2014 waren er 13.770 ambtenaren in dienst van de gemeente, omgerekend 12.796 fte. De laatste vijf jaar is het personeelsbestand met 9,5% gekrompen. Het aandeel jongeren onder de 35 jaar wordt kleiner, van 18,7% in 2010 tot 12,8% in 2014. Omgekeerd is het aandeel van medewerkers van 60 jaar en ouder gestegen van 8,7% in 2010 naar 13,5% in 2014. Van de Amsterdamse gemeenteambtenaren is 52% man en 48% vrouw.

Een van de bestuurlijke hoofdlijnen achter de begroting van 2016 is het programma 'Stad in balans'. De groei van de stad zorgt voor dynamiek en economische groei, maar gaat ook gepaard met toenemende drukte. Daarin moet een balans gezocht worden tussen aandacht voor bewoners enerzijds en het bewaren van het gastvrije karakter van de stad anderzijds.

In 2016 gaan de belastingen voor Amsterdammers en ondernemers omlaag met ruim €10 miljoen. Zo wordt de hondenbelasting afgeschaft en ook de precariobelasting wordt grotendeels afgeschaft.

### Vier grote steden en Nederland

Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht vormen samen de G4: de vier grootste steden van Nederland. De samenstelling van de huishoudens is er anders dan gemiddeld in Nederland. Het aandeel eenpersoonshuishoudens is er groter. Er zijn ook verschillen tussen de vier grote steden, bijvoorbeeld op het gebied van criminaliteit en jeugdwerkloosheid.

In 2014 registreerde de politie in Nederland ruim één miljoen delicten. Het grootste deel hiervan bestaat uit vermogensmisdrijven (62%), vernieling en misdrijven tegen de openbare orde (13%), verkeersmisdrijven (11%) en gewelds- en seksuele misdrijven (10%). In Amsterdam (73%) en Utrecht (71%) maken vermogensdelicten een groter deel uit van het aantal geregistreerde delicten dan landelijk (62%). De ophelderingspercentages daarentegen zijn het hoogst voor



gewelds- en seksuele misdrijven. Landelijk wordt 25% van alle misdrijven opgehelderd. In Amsterdam is dit percentage iets lager (24%), in Den Haag flink hoger (32%).

Uit de Veiligheidsmonitor 2014 blijkt dat bewoners van de G4-steden zich vaker het slachtoffer voelen van één of meer delicten (28%) dan landelijk gezien (19%). Van de G4-steden is de jeugdwerkloosheid in Rotterdam het hoogst. Hier is 17,6% van de jongeren tot 26 jaar werkloos. Landelijk gaat het om 11,8% van de jonge beroepsbevolking. In Amsterdam is de jeugdwerkloosheid ook hoger dan in de rest van Nederland: 13,3% van de Amsterdamse jongeren werkt niet, maar is actief op zoek naar een baan voor minimaal 1 uur per week.

### Stadsregio Amsterdam

De Stadsregio Amsterdam is een samenwerkingsverband van zestien gemeenten in de subregio's Waterland, Amstel-Meerlanden, Zaanstreek en Amsterdam. In dit samenwerkingsverband wordt gewerkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid, leefbaarheid en de economische ontwikkeling in de regio.

In 2014 verhuisden bijna 18.000 inwoners van de ene gemeente naar de andere binnen de regio. 42% van hen vestigde zich in Amsterdam, 58% vertrok uit Amsterdam. De populairste vestigingsplaats onder Amsterdammers was Amstelveen. Omgekeerd gold hetzelfde: van de inwoners die zich vanuit een andere gemeente in de regio in Amsterdam vestigden, kwamen de meesten uit Amstelveen.

In de Stadsregio wonen relatief veel hoogopgeleiden (32% tegenover 24% in heel Nederland). 29% van de inwoners van de Stadsregio is laagopgeleid, dat is minder dan gemiddeld in Nederland (33%).

### Amsterdam in Europa

Binnen Nederland is Amsterdam de populairste bestemming voor buitenlandse investeerders. In 2014 hebben 48 internationale bedrijven voor de hoofdstad gekozen. Dit gaat om investeringsprojecten, zoals het vestigen van een hoofdkantoor, een saleskantoor of een logistiek centrum. Nederland staat op de zesde plaats in de top 10 van Europese landen met de meeste buitenlandse investeringsprojecten.

Naast het aantrekkelijke vestigingsklimaat voor buitenlandse bedrijven heeft Amsterdam ook veel potentie voor internationale congressen. Zowel het aantal grootschalige als het aantal kleinere internationale congressen in de stad nam toe.

Op de wereldranglijst van leefbare steden staat Amsterdam op de 11e plaats, een plekje hoger dan het jaar daarvoor. Amsterdam scoort goed vanwege het hoge kennisniveau in de gezondheidszorg, maar ook de heropening van het Rijksmuseum en het Stedelijk Museum hebben bijgedragen aan de hogere positie op de ranglijst.

Het aantal hotelovernachtingen van zowel buitenlandse als binnenlandse gasten neemt snel toe. In 2014 zijn in Amsterdam 11% meer hotelovernachtingen geboekt dan in 2013. In verhouding tot het aantal inwoners is Amsterdam één van de meest bezochte steden. Alleen Venetië en Florence tellen meer overnachtingen per inwoner.

## Kerncijfers

- 1.1 Kerncijfers Amsterdam
- 1.2 Kerncijfers stadsdelen
- 1.3 Kerncijfers buurtcombinaties
- 1.4 Kerncijfers ouderen
- 1.5 Kerncijfers jongeren



## 1

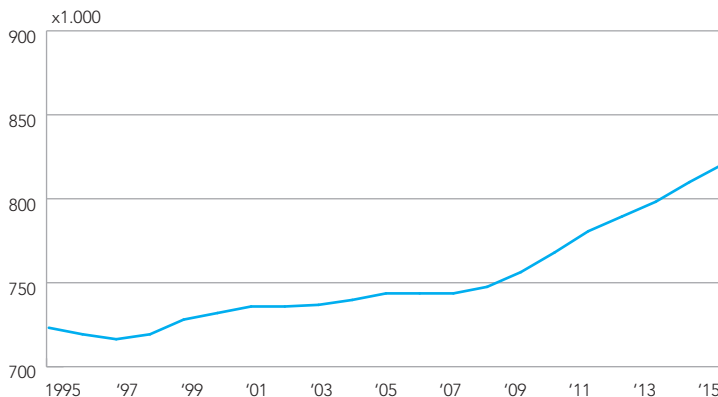
## Kerncijfers

### Sinds start millennium bevolkingsgroei van 91.000

De Amsterdamse bevolking blijft groeien. Sinds de start van dit millennium groeide de bevolking met 91.000, van ruim 731.000 inwoners op 1 januari 2000 tot ruim 822.000 begin 2015.

In 2014 vestigden zich ruim 65.000 mensen uit binnen- en buitenland in de stad. In hetzelfde jaar vertrokken er bijna 60.000 Amsterdammers. Er waren ruim 11.000 geboortes en er overleden ongeveer 5.200 Amsterdammers.

Bevolking van Amsterdam, 1 januari 1995-2015



bron: OIS

De Amsterdamse bevolking heeft begin 2015 417.096 woningen tot haar beschikking. Dat betekent een gemiddelde woningbezetting van 1,97. De afgelopen jaren is het aantal corporatie huurwoningen afgenomen. Deze trend zet door. Van alle woningen wordt 45% bewoond via corporatie verhuur, 28% betreft koopwoningen en 27% wordt particulier verhuurd.

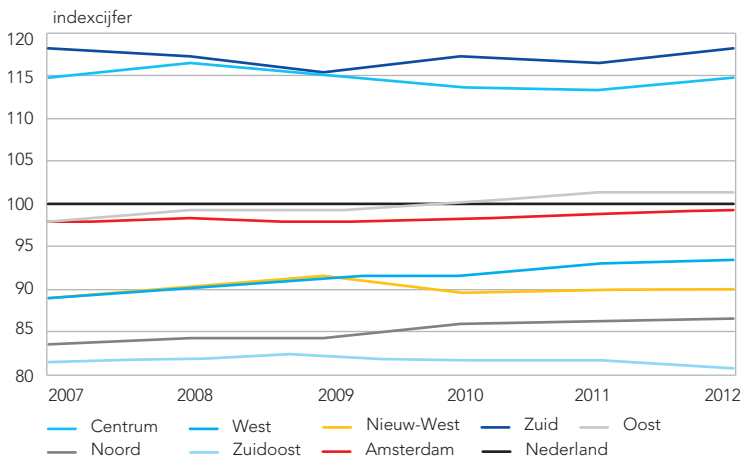
### Besteedbaar huishoudinkomen in 2012 toegenomen

Het gemiddelde besteedbaar inkomen van een Amsterdams huishouden lag in 2012 op 31.400 euro. In 2011 had een Amsterdams gezin gemiddeld nog 30.800 euro te besteden. 2012 is het eerste jaar na de crisis waarin het besteedbaar inkomen gestegen is, zij het licht.

Het gestandaardiseerd inkomen ligt in 2012 in Amsterdam nog steeds onder het Nederlands gemiddelde, maar het verschil wordt jaarlijks kleiner.

Niet alle stadsdelen laten dezelfde ontwikkeling zien. Zuidoost valt op omdat daar het gestandaardiseerd besteedbaar inkomen sinds 2009 afneemt in plaats van toeneemt. West laat juist het tegenovergestelde beeld zien. In de stadsdelen West, Zuid, Oost en Noord ligt het gestandaardiseerde inkomen in 2012 boven het niveau van 2008, het laatste jaar voor de crisis. In de andere stadsdelen is dat nog niet het geval.

Gestandaardiseerd besteedbaar inkomen stadsdelen en Amsterdam, 2007-2012  
(indexcijfer, Nederland = 100)



bron: CBS

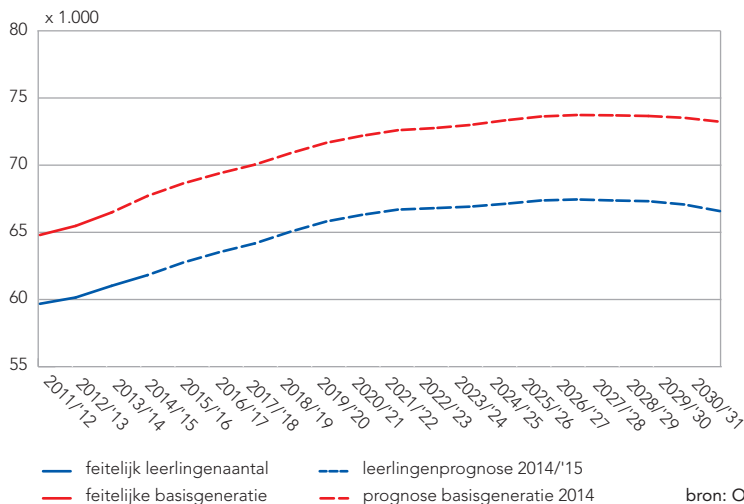
### Prognose basisschoolleerlingen hoger door toegenomen woningbouwproductie

In het schooljaar 2014/'15 volgt bijna een kwart van alle Amsterdammers onderwijs. Dit aantal is de afgelopen jaren toegenomen, en de verwachting is dat deze groei de komende jaren aanhoudt.

In opdracht van Onderwijs, Jeugd en Zorg heeft OIS een leerlingprognose voor

het Amsterdamse basisonderwijs gemaakt <sup>1)</sup>). De prognose voor 2014/'15 laat een stijging zien van 4.000 leerlingen in de komende vijf jaar en 5.300 in de komende tien jaar: van 61.812 in 2014/'15 tot 65.809 in 2019/'20 (+6,4%) en tot 67.124 in 2024/'25 (+8,6%). Deze prognose volgt de bevolkingsprognose van de zogenoemde 'basisgeneratie': de 4-t/m 11-jarigen plus 30% van de 12-jarigen. Deze groep zal de komende jaren groeien, en dit vormt de belangrijkste ontwikkeling voor de basisscholen. Deze groei is het gevolg van de verhoogde woningbouwproductie tot aan 2018. Nieuwbouw leidt tot een instroom van nieuwe gezinnen met kinderen die naar de basisschool zullen gaan. Omdat de woningbouwprojecten niet gelijk verdeeld zijn over de stad, is ook de verwachte groei van het leerlingaantal niet gelijk verdeeld. In Amsterdam Noord en Zuid zal de groei van scholen hoger dan gemiddeld zijn. In Centrum en Zuidoost zal de groei onder het gemiddelde liggen en zal er soms een daling van het aantal basisschoolleerlingen te zien zijn.

Leerlingprognose PO 2014/'15 in vergelijking met de prognose basisgeneratie PO 2014

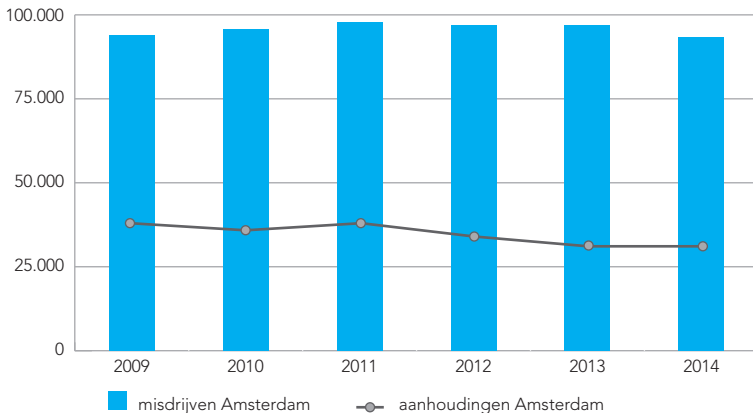


### Geregistreerde misdrijven in 2014 lager dan voorgaande jaren

In 2014 registreerde de politie Eenheid Amsterdam 93.000 misdrijven in Amsterdam. Dit is een sterke daling ten opzichte van de laatste vijf jaar, toen de politie jaarlijks 96.000 tot ruim 98.000 misdrijven registreerde. In vergelijking met 2013 daalde het aantal geregistreerde misdrijven in Amsterdam met 4%. De daling komt vooral door een afname in zakkenrollerij, woninginbraak en diefstal uit en van motorvoertuigen. Ook in de regio Amsterdam-Amstelland en Nederland als geheel daalde het aantal geregistreerde misdrijven in de afgelopen jaren. In Nederland was de daling nog sterker dan in Amsterdam en de regio Amsterdam-Amstelland. In 2014 werden er 7% minder misdrijven geregistreerd dan een jaar eerder. Dit was de sterkste daling van de afgelopen tien jaar. <sup>2)</sup>

Het aantal aanhoudingen in Amsterdam lag in 2014 op 31.582, dat is ongeveer even hoog als een jaar eerder. In de jaren daarvoor lag het aantal aanhoudingen in Amsterdam hoger: ruim 34.000 in 2012 en 38.000 in 2011.

Aantal geregistreerde misdrijven en aantal aanhoudingen in Amsterdam, 2014



bron: Politie Eenheid Amsterdam

<sup>1)</sup> Bron: Leerlingprognose PO 2014/'15, OIS, april 2015.

<sup>2)</sup> Bron: CBS, 2015.

<b>1.1</b>	<b>Kerncijfers Amsterdam</b>	<b>23</b>
	<u>tabellen</u>	
1.1.1	Standgegevens	23
1.1.2	Jaarcijfers	26
1.1.3	Inkomensgegevens	27
1.1.4	Index gestandaardiseerd inkomen huishoudens naar stadsdelen	27
<b>1.2</b>	<b>Kerncijfers stadsdelen</b>	<b>28</b>
	<u>tabellen</u>	
1.2.1	Standgegevens	28
1.2.2	Jaarcijfers bevolking	31
<b>1.3</b>	<b>Kerncijfers buurtcombinaties</b>	<b>32</b>
	<u>tabellen</u>	
1.3.1	Standgegevens	32
1.3.2	Jaarcijfers bevolking	38
<b>1.4</b>	<b>Kerncijfers ouderen</b>	<b>40</b>
	<u>tabellen</u>	
1.4.1	Ouderen	40
<b>1.5</b>	<b>Kerncijfers jongeren</b>	<b>43</b>
	<u>tabellen</u>	
1.5.1	Jongeren	43

---



## 1.1.1 Standgegevens, 1 januari 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
totale oppervlakte (ha)	21933	21933	21933	21933	21949
oppervlakte land (ha)	16501	16489	16481	16476	16466
bevolkingsdichtheid (inwoners/km <sup>2</sup> land)	4730	4791	4851	4923	4994
woningdichtheid (woningen/km <sup>2</sup> land)	2465	2479	2493	2510	2533
<b>bevolking naar leeftijdsgroepen</b>					
0- 4 jaar	48304	49151	49866	49949	49373
5-19 jaar	112555	112536	113249	114660	116165
20-34 jaar	212246	216791	220596	225852	231959
35-49 jaar	185519	184959	184460	184206	182871
50-64 jaar	135835	137025	138650	141229	144370
65 jaar e.o.	86100	89582	92621	95289	97534
<b>totaal</b>	<b>780559</b>	<b>790044</b>	<b>799442</b>	<b>811185</b>	<b>822272</b>
mannen	384283	388972	393336	399600	405220
vrouwen	396276	401072	406106	411585	417052
<b>potentiële beroepsbevolking (bevolking 15-74 jaar)</b>	<b>618280</b>	<b>626675</b>	<b>634829</b>	<b>645205</b>	<b>655383</b>
<b>bevolking naar nationaliteiten</b>					
Nederlanders	681464	687068	695671	705217	711999
niet-Nederlanders	99095	102976	103771	105968	110273
w.o. Marokkanen	14304	13200	12019	11502	10879
Turken	10082	9907	9763	9617	9436
Britten	7405	7531	7634	7992	8352
Duitsers	5916	6066	6149	6232	6564
Amerikanen	4220	4305	4338	4328	4650
<b>bevolking naar herkomstgroepering</b>					
Surinamers	68971	68538	67919	67490	66623
Antillianen	11777	11891	11993	12088	12125
Turken	41075	41519	41981	42211	42358
Marokkanen	70646	71460	72330	73311	74210
overige niet-westerse allochtonen	80682	82984	84854	86967	90100
<b>totaal niet-westerse allochtonen</b>	<b>273151</b>	<b>276392</b>	<b>279077</b>	<b>282067</b>	<b>285416</b>
westerse allochtonen	119373	122839	125720	129025	134124
autochtonen	388035	390813	394645	400093	402732
<b>totaal</b>	<b>780559</b>	<b>790044</b>	<b>799442</b>	<b>811185</b>	<b>822272</b>
<b>bevolking naar generatie</b>					
eerste generatie allochtonen	223257	226520	228325	230884	236319
tweede generatie allochtonen	169267	172711	176472	180208	183221
autochtonen	388035	390813	394645	400093	402732
<b>huishoudens naar huishoudentypen</b>					
alleenstaand	227228	228958	230549	232762	235152
samenwonend zonder kinderen	84384	85188	86054	87701	89826
samenwonend met kinderen	67571	68791	69857	71097	71902
eenoudergezin	38381	38866	39185	39452	39727
overig	5276	5397	5725	5926	6086
<b>totaal</b>	<b>422840</b>	<b>427200</b>	<b>431370</b>	<b>436938</b>	<b>442693</b>

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid/OIS

## 1.1.1 Standgegevens, 1 januari 2011-2015 (vervolg)

	2011	2012	2013	2014	2015
<b>woningvoorraad naar aantal kamers</b>					
1 en 2 kamers	117893	118178	119173	120106	121283
3 kamers	140778	141678	142318	142894	144378
4 kamers	98726	98954	99237	99840	100421
5 en meer kamers	40426	41116	41381	41814	42212
overig/onbekend	8849	8824	8795	8836	8802
<b>totaal</b>	<b>406672</b>	<b>408750</b>	<b>410904</b>	<b>413490</b>	<b>417096</b>
<b>gemiddelde woningbezetting</b>	1,92	1,93	1,95	1,96	1,97
<b>woningvoorraad naar eigendom</b>					
eigenaar/bewoner	107422	110393	111690	114149	115233
sociale verhuur	197465	195765	194293	193396	187184
particuliere verhuur	101785	102592	104921	105945	114679
<b>totaal</b>	<b>406672</b>	<b>408750</b>	<b>410904</b>	<b>413490</b>	<b>417096</b>
<b>woningvoorraad naar bouwperiode</b>					
voor 1919	83719	82755	81785	81290	80695
1919-1930	57904	57689	57422	57306	57052
1931-1945	33926	33792	33524	33472	33383
1946-1960	37837	37366	36987	36952	36710
1961-1970	30805	30436	30751	30525	30460
1971-1980	23643	23570	22734	22759	22841
1981-1990	49910	49897	49888	49880	49872
1991-2000	38812	38876	38798	38861	38857
2001-2014	49676	54106	58925	62393	67226
onbekend	440	263	90	52	-
<b>totaal</b>	<b>406672</b>	<b>408750</b>	<b>410904</b>	<b>413490</b>	<b>417096</b>
<b>hoofdbewoners naar bewoningstypen</b>					
echtpaar met kinderen	41479	42271	42796	43831	43870
eenoudergezin	33098	33334	33608	33813	34137
echtpaar zonder kinderen	37419	37301	37252	37632	37421
2 alleenstaanden	46004	46776	47597	48376	50125
1 alleenstaande + eenoudergezin	18359	19309	20023	20388	21011
alleenwonende	178820	178842	179667	180814	181752
3+ alleenstaanden	11835	12660	13399	13927	14648
overig	14141	13642	13320	13194	13269
<b>totaal</b>	<b>381155</b>	<b>384135</b>	<b>387662</b>	<b>391975</b>	<b>396233</b>
<b>werkzame geneeskundigen</b>					
specialisten	2418	2459	2395	2606	.
huisartsen	440	468	461	451	407
verpleeghuisartsen	51	58	53	52	.
tandartsen	607	651	675	687	624
fysiotherapeuten	1127	1179	1203	1228	1185
apotheken	99	104	101	90	107
<b>uitkeringen afd. Inkomens</b>					
WWB levensonderhoud	32916	32988	35742	37659	38552
WIJ <sup>1)</sup>	1470	2809			
IOAW + IOAZ	535	539	650	866	1123
Wwik <sup>1)</sup>	770	879			

<sup>1)</sup> Regeling afgeschaft.bron: afd. Basisinformatie/afd. Belastingen/afd. Grond en Ontwikkeling/afd. Inkomens  
GAN/1ste Lijn Amsterdam/ANT/NMT/De Telefoonfonds BV/OIS

## 1.1.1 Standgegevens, 1 januari 2011-2015 (slot)

	2011	2012	2013	2014	2015
<b>uitkeringen UWV</b>					
WIA	5725	7164	8507	9508	10574
WAO	25712	23201	21138	19378	17778
WAZ	905	783	687	618	539
Wajong	7298	7805	8245	8720	9138
WW	14246	13508	17529	21559	20867
<b>werkgelegenheid</b>					
vestigingen met werkzame personen	87443	91628	95831	99983	105030
werkzame personen	468763	475277	482638	484600	493420

	schooljaar				
	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15
<b>scholen/opleidingen</b>					
basisonderwijs	211	207	208	209	210
speciaal onderwijs	48	47	47	46	46
praktijkonderwijs	9	8	8	8	8
voortgezet onderwijs (AVO, LWOO, VMBO, HAVO en VWO)	60	63	63	63	63
middelbaar beroepsonderwijs (BOL/BBL)	3	3	3	3	3
hoger beroepsonderwijs (HBO)	4	4	4	4	4
universiteit (WO)	2	2	2	2	2
<b>totaal</b>	<b>337</b>	<b>334</b>	<b>335</b>	<b>335</b>	<b>336</b>
<b>leerlingen/studenten <sup>1)</sup></b>					
basisonderwijs	58773	59680	60151	61017	61812
speciaal onderwijs	4796	4758	4509	4561	4387
praktijkonderwijs	1314	1289	1348	1373	1437
voortgezet onderwijs (AVO, LWOO, VMBO, HAVO en VWO)	34639	35671	36911	37791	38651
middelbaar beroepsonderwijs (BOL)	21116	21563	22293	23730	24539
middelbaar beroepsonderwijs (BBL)	6917	6008	5559	5095	4860
hoger beroepsonderwijs (HBO)	46688	49850	49950	52866	52644
universiteit (WO)	57242	57240	53374	54806	54867
<b>totaal</b>	<b>231485</b>	<b>236059</b>	<b>234095</b>	<b>241239</b>	<b>243197</b>

<sup>1)</sup> Voltijdonderwijs.

bron: UWV/OCW/DUO/OIS

## 1.1.2 Jaarcijfers, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>loop van de bevolking</b>					
geboorte	11381	11070	10924	10855	11063
sterfte	5381	5291	5509	5431	5193
geboorteoverschot	+ 6000	+ 5779	+ 5415	+ 5424	+ 5870
vestiging	59900	56761	60295	61654	65039
w.v. binnenland	32378	31140	33527	34646	35842
w.v. buitenland	27522	25621	26768	27008	29197
vertrek	52774	53215	55998	55267	59786
w.v. binnenland	28795	28971	29969	30096	35331
w.v. buitenland	23979	24244	26029	25171	24455
vestigingsoverschot	+ 7126	+ 3546	+ 4297	+ 6387	+ 5253
bevolkingsgroei	+ 12786	+ 9485	+ 9398	+ 11743	+ 11087
verhuizingen (interne migratie)	81677	80052	78635	79963	80005
huwelijken	2912	2623	2574	2511	2016
partnerschappen	387	510	419	453	299
echtscheidingen	699	705	699	724	680
ontbonden partnerschappen	86	77	99	95	90
naturalisaties	2917	3015	3314	2806	3257
vermeerdering woningvoorraad		5016	5568	4066	5505
w.o. nieuwbouw		3036	3287	2496	2656
vermindering woningvoorraad		2938	3414	1480	1899
w.o. sloop		1265	1232	494	766
drugsdoden (overdosis drugs)	27	18	18	26	25
<b>Amsterdam Airport Schiphol</b>					
aangekomen passagiers (x 1.000)	22661	24918	25505	26257	27454
vertrokken passagiers (x 1.000)	22476	24763	25471	26270	27486
vliegtuigbewegingen	402375	437083	437904	440057	452687
aangekomen zeeschepen	5304	5239	5211	5205	4924
geloste goederen (x 1.000 ton)	48844	50506	50471	52285	52934
geladen goederen (x 1.000 ton)	23873	24254	26587	26249	26858
misdriven Amsterdam	95880	98389	97072	97398	93312
w.o. diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	11943	11496	10143	10436	9591
inbraak woning	5668	5383	5930	6575	5511
mishandeling	4794	4737	4564	4217	4332
straatroof	1974	1988	2077	2121	1720
winkeldiefstal	4724	5260	5284	4838	4735
aanhoudingen Amsterdam	35927	38320	34346	31596	31582

bron: afd. Basisinformatie/afd. Ruimte en Duurzaamheid/GGD Amsterdam/Amsterdam Airport Schiphol/  
Haven Amsterdam/Politie Eenheid Amsterdam/OIS

## 1.1.3 Inkomensgegevens, 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)</b>					
per inwoner	15,5	15,5	15,5	15,6	15,7
per persoon met een heel jaar inkomen	21,1	21,2	21,3	21,4	21,7
per huishouden	30,6	30,7	30,7	30,8	31,4
eenpersoonshuishouden	21,5	21,3	21,1	21,2	21,4
paar met minderjarige kinderen	41,0	41,3	41,3	41,3	42,1
paar zonder minderjarige kinderen	47,3	47,8	48,0	48,8	49,8
eenoudergezin	25,7	26,1	26,4	26,7	26,7
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)</b>					
per inwoner	22,6	22,9	23,0	23,5	23,7
per persoon met een heel jaar inkomen	31,1	31,6	31,9	32,5	33,1
autochtonen	34,1	34,6	35,1	35,9	36,5
westerse allochtonen	36,1	36,1	36,5	37,4	38,1
niet-westerse allochtonen	22,7	23,5	23,5	23,8	24,1
totaal actief	39,2	39,6	40,1	41,1	41,9
totaal niet-actief	17,3	17,9	18,1	18,3	18,3
werklozen en bijstandsonvangers	14,0	15,1	15,6	15,7	16,0
arbeidsongeschikt	20,6	21,3	21,4	21,6	21,7
pensioenontvangers	21,2	20,3	21,9	22,3	22,5
<b>huishoudens naar inkomensklassen (x 1.000)<sup>1)</sup></b>					
minder dan 18.000 euro	112,0	113,0	113,6	114,4	114,2
18.000-<25.200 euro	85,3	84,1	84,8	85,5	85,4
25.200-<34.500 euro	64,6	66,3	68,3	69,3	70,2
34.500-<47.400 euro	50,5	52,4	53,5	54,0	54,3
47.400 euro en meer	58,8	60,2	60,8	62,5	64,9
totaal	371,2	376,0	381,1	385,7	389,0

<sup>1)</sup> De klassengrenzen betreffen landelijke 20%-klassen. Dat wil zeggen dat in geheel Nederland iedere klasse 20% van de huishoudens bevat. De inkomensklassen betreffen niveau 2012, de andere jaren hebben (iets) afwijkende bedragen.

bron: CBS

1.1.4 Index gestandaardiseerd inkomen huishoudens naar stadsdelen, 2009-2012<sup>1)</sup>

stadsdeel	2009	2010	2011	2012	verandering 2012 t.o.v. 2009 (%)
A Centrum	114,6	113,4	113,0	114,0	-0,5
E West	91,2	91,6	92,9	93,4	2,4
F Nieuw-West	91,5	89,5	90,0	89,7	-2,0
K Zuid	114,8	117,2	116,7	118,2	3,0
M Oost	99,3	100,0	101,3	101,2	1,9
N Noord	84,2	85,8	86,2	86,4	2,6
T Zuidoost	82,1	81,6	81,6	80,6	-1,8
Amsterdam	97,9	98,3	98,7	99,2	1,3

<sup>1)</sup> Nederland=100.

bron: CBS

## 1.2.1 Standgegevens, 1 januari 2015

stadsdeel	totale bevolking	% niet-westerse allochtonen	% 65-plussers	bevolking 15-64 jaar	bevolkingsdichtheid per km <sup>2</sup> land	gemiddelde woonduur op adres (jaren)
A Centrum	86418	14,7	13,1	66740	13750	8,3
B Westpoort	407	17,9	8,1	354	16	5,4
E West	142728	30,7	8,6	111123	16389	7,9
F Nieuw-West	146700	51,1	12,7	101117	5091	8,5
K Zuid	141438	17,0	14,7	102236	9156	9,0
M Oost	128690	32,0	8,9	94779	7285	7,6
N Noord	91324	37,9	15,5	60531	2186	10,3
T Zuidoost	84567	63,9	10,6	60349	4226	8,7
<b>Amsterdam</b>	<b>822272</b>	<b>34,7</b>	<b>11,9</b>	<b>597229</b>	<b>4994</b>	<b>8,5</b>

stadsdeel	huishoudens						gemiddeld besteedbaar inkomen 2012 (x 1.000 euro)	prognose 2014 bevolking 1 januari 2020
	totaal	waarvan		% lage inkomens 2012 <sup>1)</sup>	%	%		
		gezinnen met kinderen	% alleenstaanden					
A Centrum	54457	14,6	63,1	31,7	34,0	88355		
B Westpoort	202	8,4	75,2	100,0	16,7	418		
E West	82921	20,3	58,0	32,4	28,5	150002		
F Nieuw-West	68598	33,6	44,8	26,3	30,1	156111		
K Zuid	81651	20,1	55,9	26,8	36,7	148732		
M Oost	67385	27,2	51,7	27,5	33,0	142002		
N Noord	44295	33,3	45,0	28,8	28,7	97172		
T Zuidoost	43184	33,1	49,7	33,8	26,2	88566		
<b>Amsterdam</b>	<b>442693</b>	<b>25,2</b>	<b>53,1</b>	<b>29,4</b>	<b>31,4</b>	<b>871358</b>		

stadsdeel	woningvoorraad	woningdichtheid per km <sup>2</sup> land	gemiddelde woningbezetting	gemiddelde waarde woningen <sup>2)</sup>	% koopwoningen	prognose 2014
						woningen 1 januari 2020
A Centrum	53932	8581	1,60	324	27,5	54492
B Westpoort	104	4	3,91	189	4,8	107
E West	76990	8840	1,85	219	26,3	80510
F Nieuw-West	63803	2214	2,30	186	28,8	67578
K Zuid	78238	5065	1,81	315	28,2	80417
M Oost	63834	3613	2,02	245	27,5	69837
N Noord	41557	995	2,20	183	27,7	44248
T Zuidoost	38638	1931	2,19	142	27,4	40055
<b>Amsterdam</b>	<b>417096</b>	<b>2533</b>	<b>1,97</b>	<b>239</b>	<b>27,6</b>	<b>437244</b>

<sup>1)</sup> % huishoudens met een besteedbaar inkomen minder dan 18.000 euro per jaar.

<sup>2)</sup> Gemiddelde waarde woningen = WOZ-waarde in 1.000 euro (prijspeil 2014).

bron: CBS/afd. Basisinformatie/afd. Ruimte en Duurzaamheid/afd. Belastingen/afd. Grond en Ontwikkeling/OIS

## 1.2.1 Standgegevens, 1 januari 2015 (vervolg)

stadsdeel	huis- artsen <sup>1)</sup>	tand- artsen <sup>2)</sup>	fysio- thera- peuten <sup>3)</sup>	apo- theken	werkgelegenheid	
					vestigin- gen met werkz. pers	totaal werkz. personen
A Centrum	46	64	174	11	22231	95957
B Westpoort	–	–	4	1	2550	46417
E West	68	53	169	16	18443	43597
F Nieuw-West	61	106	214	19	10536	49351
K Zuid	79	282	391	22	21819	99220
M Oost	71	55	199	14	15520	58563
N Noord	42	37	134	15	8013	30174
T Zuidoost	40	27	105	9	5918	70141
<b>Amsterdam</b>	<b>407</b>	<b>624</b>	<b>1390</b>	<b>107</b>	<b>105030</b>	<b>493420</b>

stadsdeel	bijstandsuitkeringen			minima- huis- houdens 2012	minima- jongeren 2012	toeken- ningen huur- toeslag minima 2012
	WWB levens- onderhoud	IOAW + IOAZ	overige regelingen			
A Centrum	2697	144	102	8361	1380	7371
B Westpoort	32	–	32	97	x	13
E West	8293	198	174	14715	4740	14717
F Nieuw-West	6635	134	236	11530	6450	11755
K Zuid	4080	186	94	11362	2460	10029
M Oost	5395	167	258	10518	4160	13170
N Noord	4869	115	139	8136	4750	9085
T Zuidoost	6424	178	168	9305	4780	9075
X onbekend	127	1	3	–	–	–
<b>Amsterdam</b>	<b>38552</b>	<b>1123</b>	<b>1206</b>	<b>74024</b>	<b>28729</b>	<b>75215</b>

stadsdeel	uitkeringen UWW				
	WIA	WAO	WAZ	Wajong	WW
A Centrum	830	1560	120	680	2070
B Westpoort	x	10	x	x	x
E West	1850	3020	70	1450	3800
F Nieuw-West	2300	3460	90	1820	3290
K Zuid	1300	2520	100	1110	3150
M Oost	1510	2690	80	1500	3040
N Noord	1400	2570	70	1360	2440
T Zuidoost	1360	1880	20	1160	2910
<b>Amsterdam</b>	<b>10540</b>	<b>17710</b>	<b>540</b>	<b>9080</b>	<b>20710</b>

1) Gevestigde huisartsen en huisartsen in loondienst.

2) Tandartsen van 64 jaar en jonger met een bekend praktijkadres.

3) Inclusief dubbeltellingen; exclusief dubbeltellingen: 1.185.

bron: 1ste Lijn Amsterdam/NMT/KNGF/  
De Telefoongids BV/afd. Inkomens/DIA/  
VROM/CBS/OIS

## 1.2.1 Standgegevens, kerncijfers inkomen 2012 (vervolg)

stadsdeel	inwoners (x 1.000)	gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)	gemiddeld persoonlijk inkomen per pers. met een heel jaar inkomen (x 1.000 euro)	huis- houdens (x 1.000)	gemiddeld besteed- baar inkomen per huis- houden (x 1.000 euro)	index gestan- daardi- seerd inkomen huis- houdens (Ned.=100)
A Centrum	85,6	30,1	62,8	39,8	47,0	34,0	114,0
B Westpoort	0,5	12,6	0,3	21,8	0,2	16,7	59,9
E West	138,5	23,3	99,9	31,4	72,0	28,5	93,4
F Nieuw-West	141,8	19,2	93,5	28,3	60,8	30,1	89,7
K Zuid	137,9	31,4	101,7	41,6	73,2	36,7	118,2
M Oost	122,8	24,0	83,7	34,4	56,7	33,0	101,2
N Noord	88,4	18,8	60,6	26,7	40,0	28,7	86,4
T Zuidoost	83,7	17,8	55,8	25,9	39,0	26,2	80,6
Amsterdam	799,3	23,7	558,2	33,1	389,0	31,4	99,2

stadsdeel	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)			gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
A Centrum	33,1	29,7	62,8	46,5	32,4	39,8
B Westpoort	0,2	0,1	0,3	23,1	x	21,8
E West	50,0	49,9	99,9	34,4	28,4	31,4
F Nieuw-West	47,6	45,9	93,5	32,4	23,9	28,3
K Zuid	48,6	53,0	101,7	50,4	33,7	41,6
M Oost	42,2	41,5	83,7	38,8	30,0	34,4
N Noord	29,8	30,8	60,6	30,8	22,7	26,7
T Zuidoost	27,1	28,7	55,8	28,4	23,5	25,9
Amsterdam	278,7	279,5	558,2	38,0	28,2	33,1

stadsdeel	gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen (x 1.000 euro)					
	een- persoons	paar zonder kinderen	paar met kinderen	eenouder- gezin	overig	totaal
A Centrum	24,3	50,2	61,2	28,5	47,0	34,0
B Westpoort	13,2	x	x	x	x	16,7
E West	20,5	39,7	45,6	25,4	39,8	28,5
F Nieuw-West	19,6	36,4	42,4	26,2	41,4	30,1
K Zuid	24,5	50,0	67,3	29,3	49,5	36,7
M Oost	21,3	42,7	52,6	27,5	41,9	33,0
N Noord	18,4	35,0	42,3	25,9	41,8	28,7
T Zuidoost	17,6	34,2	42,2	25,5	39,0	26,2
Amsterdam	21,4	42,1	49,8	26,7	42,4	31,4

bron: CBS/RIO 2012



## 1.2.1 Standgegevens, leerlingen schooljaar 2014/'15 (slot)

stadsdeel	basis- onderwijs	speciaal onderwijs	praktijk- onderwijs	voortgezet onderwijs
A Centrum	4254	76	–	934
B Westpoort	–	452	–	248
E West	8382	–	–	3054
F Nieuw-West	12308	1798	466	6251
K Zuid	9954	429	205	14984
M Oost	11469	339	378	6066
N Noord	8096	601	208	4149
T Zuidoost	7349	692	180	2965
<b>Amsterdam</b>	<b>61812</b>	<b>4387</b>	<b>1437</b>	<b>38651</b>

bron: OCW/DUO

## 1.2.2 Jaarcijfers bevolking, 2014

stadsdeel	geboorte	sterfte	externe migratie		interne migratie (=verhuizingen)	
			vestiging	vertrek	vestiging	vertrek
A Centrum	856	603	9113	7507	9760	11325
B Westpoort	6	1	227	192	113	172
E West	2245	692	11912	11121	15758	16417
F Nieuw-West	2047	1022	9733	8713	13692	12874
K Zuid	1940	1001	13002	11943	14155	14272
M Oost	1760	591	9846	9044	12633	12096
N Noord	1107	774	4397	4583	6926	5713
T Zuidoost	1102	509	6809	6683	6968	7136
<b>Amsterdam</b>	<b>11063</b>	<b>5193</b>	<b>65039</b>	<b>59786</b>	<b>80005</b>	<b>80005</b>

bron: OIS

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2015

buurtcombinatie		totale bevolking	% niet-westerse allochtonen	% 65-plussers	gezinnen m. kinderen als % van huishoud.	progn. 2014	
						bevolking 1-1-2020	woningvoorraad
A00	Burgwallen - Oude Zijde	4262	14,3	8,0	9,0	4294	2839
A01	Burgwallen - Nieuwe Zijde	4547	17,6	7,0	6,6	4689	3011
A02	Grachtengordel - West	7060	9,2	15,4	13,0	7098	4669
A03	Grachtengordel - Zuid	4409	10,0	14,6	14,6	4526	2698
A04	Nieuwmarkt/Lastage	9539	13,1	14,3	14,0	9694	6034
A05	Haarlemmerbuurt	9294	15,8	13,7	18,5	9466	5569
A06	Jordaan	19401	12,2	14,3	13,9	19899	12928
A07	Weteringschans	7357	10,9	11,6	14,3	7552	4553
A08	Weesperbuurt/Plantage	7603	15,1	14,1	13,3	7767	4207
A09	Oostelijke Eilanden/Kadijken	12946	24,2	12,0	20,6	13370	7424
B10	Westelijk Havengebied	194	7,2	9,3	11,0	228	43
B11	Bedrijventerein Sloterdijk	213	27,7	7,0	6,3	190	61
E12	Houthavens	1602	15,5	5,8	5,8	3273	1041
E13	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	10761	31,3	10,6	21,9	11114	6013
E14	Staatsliedenbuurt	13056	24,1	8,0	19,0	13565	7819
E15	Centrale Markt	2535	26,8	9,5	33,1	2934	1197
E16	Frederik Hendrikbuurt	8377	20,6	10,0	16,3	8346	5043
E17	Da Costabuurt	4661	14,3	10,8	17,1	4779	2634
E18	Kinkerbuurt	6208	25,8	7,1	13,6	6870	3407
E19	Van Lennepbuurt	7131	29,4	11,5	15,8	7263	4452
E20	Helmersbuurt	7527	12,0	9,2	19,1	7634	4203
E21	Overtoomse Sluis	7747	12,1	7,6	18,0	7915	4387
E22	Vondelbuurt	1898	14,0	16,8	21,0	1920	903
E36	Sloterdijk	399	9,3	5,8	10,7	523	220
E37	Landlust	18741	45,6	7,6	24,9	19678	9273
E38	Erasmuspark	5898	29,8	7,1	20,9	5862	3050
E39	De Kolenkit	9220	63,9	8,0	30,4	11016	4248
E40	De Krommert	12985	27,6	7,9	22,8	13241	6584
E41	Van Galenbuurt	6749	45,0	7,0	15,7	6760	3212
E42	Hoofdweg e.o.	10440	38,2	8,8	20,7	10588	5695
E43	Westindische Buurt	6793	19,5	8,3	19,8	6721	3609
F75	Spieringhorn	3	*	*	*	*	1
F76	Slotermeer-Noordoost	9469	64,2	9,5	33,7	9546	4207
F77	Slotermeer-Zuidwest	17015	61,6	11,7	31,7	17158	7568
F78	Geuzenveld	15041	64,0	10,7	39,1	14998	6020
F79	Eendracht	2329	39,3	14,6	39,9	2372	933
F80	Lutkemeer/Ookmeer	847	11,5	14,5	40,3	890	306
F81	Osdorp-Oost	15756	46,8	20,8	25,3	17382	8292
F82	Osdorp-Midden	15743	63,3	11,0	36,3	16103	6596
F83	De Punt	5494	50,7	15,0	30,7	6663	2478
F84	Middelveldsche Akerpolder/Sloten	15101	38,9	10,7	46,0	14967	5654
F85	Slotervaart	17602	48,4	15,5	30,9	19304	8077
F86	Overtoomse Veld	11704	58,6	8,7	29,2	13699	4498
F87	Westlandgracht	7448	38,5	9,1	23,8	9736	3813
F88	Sloter-/Riekerpolder	13148	26,7	13,3	40,6	13289	5360
K24	Oude Pijp	14977	17,0	7,5	13,4	15197	9186
K25	Nieuwe Pijp	12247	20,7	10,0	15,2	12696	7327
K26	Diamantbuurt	8237	34,1	13,3	22,6	8237	4567
K44	Hoofddorpleinbuurt	11570	13,1	9,1	19,3	11831	6424

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2015 (vervolg)

buurtcombinatie	totale bevolking	% niet-westerse allochtonen	% 65-plussers	gezinnen m. kinderen als % van huishoud.	progn. 2014		woning-voorraad
					bevolking 1-1-2020		
K45 Schinkelbuurt	3801	16,4	8,6	16,6	3962	2269	
K46 Willemspark	5698	10,1	11,2	31,4	5773	2596	
K47 Museumkwartier	11517	8,6	18,6	24,5	11939	5909	
K48 Stadionbuurt	11541	21,9	14,3	22,3	11823	6434	
K49 Apollobuurt	8644	9,0	17,4	31,6	8849	3863	
K50 Duivelseiland	1366	10,2	8,0	15,7	1362	854	
K52 Scheldebuurt	14718	10,3	14,1	23,0	16189	7399	
K53 IJselbuurt	5211	19,5	12,0	19,7	5344	2968	
K54 Rijnbuurt	9060	18,9	13,4	17,8	9310	5227	
K59 Station Zuid/WTC e.o.	1402	15,5	22,4	22,6	1723	696	
K90 Buitenveldert-West	13659	21,2	24,5	19,1	15409	7933	
K91 Buitenveldert-Oost	7790	21,4	30,2	17,1	9088	4586	
M27 Weesperzijde	4990	17,4	8,2	18,8	5491	2705	
M28 Oosterparkbuurt	10796	35,2	9,4	20,5	11030	6113	
M29 Dapperbuurt	8944	39,5	11,5	20,7	9969	4884	
M30 Transvaalbuurt	9115	45,6	9,0	25,5	9324	4519	
M31 Indische Buurt West	12668	47,4	7,6	22,6	13118	6664	
M32 Indische Buurt Oost	10156	53,3	11,2	26,8	10157	5103	
M33 Oostelijk Havengebied	18358	21,0	6,9	32,3	19292	8601	
M34 Zeeburgereiland/Nieuwe Diep	989	20,5	2,7	7,9	3231	475	
M35 IJburg West	14234	34,7	3,6	52,3	15556	5373	
M51 IJburg Zuid	6758	39,6	3,3	49,3	8105	2606	
M55 Frankendael	10383	23,9	14,4	19,7	12069	5763	
M56 Middenmeer	15214	12,8	10,4	28,8	15754	7351	
M57 Betondorp	3176	24,3	24,8	19,0	3283	1950	
M58 De Omval	2909	19,1	5,0	7,1	5623	1727	
N60 Volewijk	9679	39,3	11,7	29,5	9877	4835	
N61 IJplein/Vogelbuurt	8226	46,6	10,4	27,5	8318	4071	
N62 Tuindorp Nieuwendam	3494	11,8	24,7	28,5	3528	1843	
N63 Tuindorp Buiksloot	1871	17,2	18,8	32,9	1883	912	
N64 Nieuwendammerdijk/Buiksloterdijk	1689	4,0	14,1	46,0	1739	627	
N65 Tuindorp Oostzaan	10876	24,6	17,7	33,9	11720	5011	
N66 Oostzanerwerf	8739	28,8	14,0	39,4	8815	3688	
N67 Kadoelen	2843	13,7	17,8	40,4	3219	1161	
N68 Nieuwendam-Noord	13058	58,9	12,6	39,7	12361	5358	
N69 Buikslotermeer	13179	42,0	20,1	28,6	14827	6435	
N70 Banne Buiksloot	13838	50,2	15,9	36,7	14083	5853	
N71 Buiksloterham	1526	17,9	8,3	14,9	4069	867	
N72 Nieuwendammerham	142	17,6	13,4	14,3	451	67	
N73 Waterland	2164	4,5	19,5	37,4	2282	829	
T92 Amstel III/Bullewijk	280	46,1	2,9	5,9	1510	14	
T93 Bijlmer Centrum (D,F,H)	23171	73,7	6,2	30,5	24651	10875	
T94 Bijlmer Oost (E,G,K)	26787	69,4	10,8	33,0	27694	11954	
T95 Nellestein	3008	30,2	20,2	20,7	3078	1680	
T96 Holendrecht/Reigersbos	18271	61,7	13,8	36,1	18405	8355	
T97 Gein	11560	51,5	10,4	38,2	11571	5134	
T98 Driemond	1490	8,1	16,7	41,3	1657	626	
<b>Amsterdam</b>	<b>822272</b>	<b>34,7</b>	<b>11,9</b>	<b>25,2</b>	<b>871358</b>	<b>417096</b>	

bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2015 (vervolg)

buurtcombinatie		gemiddelde woning- bezetting	gemiddelde woning- grootte (= kamers)	gemiddelde waarde woningen <sup>1)</sup>	% koop- woningen	gemiddelde woonduur op het adres (in jaren)	WWB levens- onder- houd
A00	Burgwallen - Oude Zijde	1,50	2,4	274	17,5	5,9	94
A01	Burgwallen - Nieuwe Zijde	1,51	2,4	282	17,8	4,9	81
A02	Grachtengordel - West	1,51	2,7	503	37,7	7,7	46
A03	Grachtengordel - Zuid	1,63	3,1	492	39,7	7,7	54
A04	Nieuwmarkt/Lastage	1,58	2,7	304	25,8	8,5	285
A05	Haarlemmerbuurt	1,67	2,7	312	25,3	8,2	301
A06	Jordaan	1,50	2,5	286	24,9	9,4	699
A07	Weteringschans	1,62	2,8	359	36,1	7,8	89
A08	Weesperbuurt/Plantage	1,81	2,7	319	28,8	7,8	384
A09	Oostelijke Eilanden/Kadijken	1,74	2,7	260	26,1	9,4	664
B10	Westelijk Havengebied	4,51	4,3	186	11,6	8,0	16
B11	Bedrijventerein Sloterdijk	3,49	3,9	*	-	3,1	16
E12	Houthavens	1,54	1,7	167	17,9	3,2	17
E13	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	1,79	2,8	210	19,8	8,5	843
E14	Staatsliedenbuurt	1,67	2,6	222	28,9	8,0	657
E15	Centrale Markt	2,12	3,1	267	36,5	9,6	88
E16	Frederik Hendrikbuurt	1,66	2,6	229	27,2	8,3	406
E17	Da Costabuurt	1,77	3,0	267	30,8	8,8	132
E18	Kinkerbuurt	1,82	2,6	225	22,7	7,1	797
E19	Van Lennepbuurt	1,60	2,4	211	21,2	8,8	445
E20	Helmersbuurt	1,79	3,1	310	32,6	8,3	169
E21	Overtoomse Sluis	1,77	3,0	270	34,1	7,7	180
E22	Vondelbuurt	2,10	3,8	595	39,9	7,8	45
E36	Sloterdijk	1,81	2,6	284	7,7	3,5	x
E37	Landlust	2,02	2,9	176	24,3	8,2	1138
E38	Erasmuspark	1,93	3,1	172	41,4	7,7	192
E39	De Kolenkit	2,17	3,0	176	14,2	6,2	572
E40	De Krommert	1,97	3,2	210	29,8	8,3	560
E41	Van Galenbuurt	2,10	2,8	175	21,6	6,8	1207
E42	Hoofdweg e.o.	1,83	2,8	177	21,6	8,1	631
E43	Westindische Buurt	1,88	3,3	219	28,5	8,2	211
F75	Spieringhorn	3,00	5,0	*	*	12,3	-
F76	Slotermeer-Noordoost	2,25	3,1	140	25,9	9,1	679
F77	Slotermeer-Zuidwest	2,25	3,2	143	19,5	9,0	1217
F78	Geuzenveld	2,50	3,5	172	19,1	7,0	775
F79	Eendracht	2,50	3,8	229	44,2	12,1	49
F80	Lutkemeer/Ookmeer	2,77	4,0	368	57,5	13,5	28
F81	Osdorp-Oost	1,90	3,3	166	25,4	9,5	748
F82	Osdorp-Midden	2,39	3,4	182	26,6	6,0	802
F83	De Punt	2,22	3,5	154	39,3	9,3	276
F84	Middelveldsche Akerpolder/Sloten	2,67	3,8	263	54,8	10,3	249
F85	Slotervaart	2,18	3,5	182	23,6	8,7	774
F86	Overtoomse Veld	2,60	3,6	176	16,2	6,0	583
F87	Westlandgracht	1,95	3,1	191	21,9	5,3	298
F88	Sloter-/Riekerpolder	2,45	3,9	250	49,4	11,1	157
K24	Oude Pijp	1,63	2,6	254	24,6	7,5	564
K25	Nieuwe Pijp	1,67	2,7	238	26,5	8,3	510
K26	Diamantbuurt	1,80	3,1	228	13,3	10,5	598
K44	Hoofddorpleinbuurt	1,80	3,1	233	35,4	8,7	273

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2015 (vervolg)

buurtcombinatie	gemiddelde woning- bezetting	gemiddelde woning- grootte (= kamers)	gemiddelde waarde woningen <sup>1)</sup>	% koop- woningen	gemiddelde woonduur op het adres (in jaren)	WVB levens- onder- houd
K45 Schinkelbuurt	1,68	2,9	248	27,5	8,2	169
K46 Willemspark	2,19	4,8	610	43,3	8,7	54
K47 Museumkwartier	1,95	4,6	608	35,9	9,6	91
K48 Stadionbuurt	1,79	3,2	271	15,4	8,8	451
K49 Apollobuurt	2,24	5,5	665	48,1	9,3	13
K50 Duivelseiland	1,60	2,9	292	29,7	7,4	24
K52 Scheldebuurt	1,99	4,0	310	25,8	9,2	247
K53 IJselbuurt	1,76	3,4	235	15,1	9,5	269
K54 Rijnbuurt	1,73	3,1	230	18,1	9,5	437
K59 Station Zuid/WTC e.o.	2,01	4,2	506	72,0	9,1	x
K90 Buitenveldert-West	1,72	3,6	265	35,2	9,5	211
K91 Buitenveldert-Oost	1,70	3,3	235	31,8	9,9	166
M27 Weesperzijde	1,84	3,0	276	37,2	7,7	151
M28 Oosterparkbuurt	1,77	2,8	215	23,0	8,4	669
M29 Dapperbuurt	1,83	2,8	216	21,0	8,6	589
M30 Transvaalbuurt	2,02	3,0	205	20,3	9,2	676
M31 Indische Buurt West	1,90	2,7	188	24,8	7,9	771
M32 Indische Buurt Oost	1,99	2,8	193	19,4	8,5	721
M33 Oostelijk Havengebied	2,13	3,2	315	36,6	8,0	454
M34 Zeeburgereiland/Nieuwe Diep	2,08	1,5	124	8,0	2,4	x
M35 IJburg West	2,65	3,8	320	45,2	4,8	334
M51 IJburg Zuid	2,59	3,6	294	39,0	3,4	195
M55 Frankendael	1,80	2,9	219	15,5	8,7	430
M56 Middenmeer	2,07	3,6	276	36,7	8,7	142
M57 Betondorp	1,63	3,1	186	9,3	11,0	223
M58 De Omval	1,68	1,9	174	10,2	3,0	32
N60 Volewijk	2,00	3,1	157	10,3	9,7	836
N61 IJplein/Vogelbuurt	2,02	3,1	156	18,0	9,6	681
N62 Tuindorp Nieuwendam	1,90	3,1	176	15,4	13,1	132
N63 Tuindorp Buiksloot	2,05	3,0	169	13,4	14,5	102
N64 Nieuwendammerdijk/Buiksloterdijk	2,69	4,1	387	85,6	13,0	x
N65 Tuindorp Oostzaan	2,17	3,3	172	27,3	10,9	453
N66 Oostzanerwerf	2,37	3,6	192	42,8	11,8	279
N67 Kadoelen	2,45	3,8	268	56,2	13,7	47
N68 Nieuwendam-Noord	2,44	3,6	163	30,1	9,3	815
N69 Buikslotermeer	2,05	3,5	170	29,1	9,2	667
N70 Banne Buiksloot	2,36	3,5	169	26,0	9,5	800
N71 Buiksloterham	1,76	2,3	247	11,0	2,7	32
N72 Nieuwendammerham	2,12	4,1	212	25,4	7,4	x
N73 Waterland	2,61	3,7	437	77,4	14,9	14
T92 Amstel III/Bullewijk	*	4,5	*	50,0	2,3	x
T93 Bijlmer Centrum (D,F,H)	2,13	2,9	123	19,6	7,0	2141
T94 Bijlmer Oost (E,G,K)	2,24	3,4	144	30,1	7,6	2185
T95 Nellostein	1,79	3,3	138	38,9	9,2	60
T96 Holendrecht/Reigersbos	2,19	3,4	144	23,3	10,3	1380
T97 Gein	2,25	3,4	162	37,6	11,2	636
T98 Driemond	2,38	3,8	225	50,8	15,8	20
<b>Amsterdam</b>	<b>1,97</b>	<b>3,2</b>	<b>239</b>	<b>27,6</b>	<b>8,5</b>	<b>38552</b>

1) Gemiddelde waarde woningen = WOZ-waarde in 1.000 euro (prijspeil 2014).

bron: afd. Basisinformatie/afd.  
Belastingen/afd. Grond en  
Ontwikkeling/afd. Inkomen/OIS

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2015 (vervolg)

buurtcombinatie		huishoudens		werkgelegenheid	
		% lage inkomens 2012 <sup>1)</sup>	gemiddeld besteedb. ink. 2012 (x 1.000 euro)	vestigingen met werkz. personen	totaal werkzame personen
A00	Burgwallen - Oude Zijde	39,1	27,6	1842	9336
A01	Burgwallen - Nieuwe Zijde	37,5	28,1	2297	14429
A02	Grachtengordel - West	24,3	47,9	2863	9625
A03	Grachtengordel - Zuid	21,7	50,7	1775	9510
A04	Nieuwmarkt/Lastage	32,1	32,5	2148	10935
A05	Haarlemmerbuurt	29,4	33,8	2077	7140
A06	Jordaan	35,1	30,2	3861	8424
A07	Weteringschans	27,5	37,9	2117	11229
A08	Weesperbuurt/Plantage	32,4	33,0	1372	9998
A09	Oostelijke Eilanden/Kadijken	30,4	31,1	1879	5331
B10	Westelijk Havengebied	x	16,5	1165	18784
B11	Bedrijventerrein Sloterdijk	x	x	1385	27633
E12	Houthavens	40,0	31,5	242	510
E13	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	36,2	26,4	1413	3571
E14	Staatsliedenbuurt	31,9	27,9	1846	2863
E15	Centrale Markt	25,0	33,0	438	2668
E16	Frederik Hendrikbuurt	34,8	28,5	1190	2098
E17	Da Costabuurt	30,8	31,3	821	1551
E18	Kinkerbuurt	32,3	27,6	946	1713
E19	Van Lennepbuurt	40,0	25,9	902	1584
E20	Helmersbuurt	27,5	35,4	1509	3680
E21	Overtoomse Sluis	28,6	33,0	1233	2134
E22	Vondelbuurt	22,2	47,2	503	3017
E36	Sloterdijk	x	x	55	3244
E37	Landlust	33,3	26,3	1970	4041
E38	Erasmuspark	26,7	28,3	637	1031
E39	De Kolenkit	35,3	25,1	472	1295
E40	De Krommert	28,6	29,4	1751	2872
E41	Van Galenbuurt	38,7	24,6	561	2109
E42	Hoofdweg e.o.	36,4	25,3	1148	1869
E43	Westindische Buurt	25,7	31,0	806	1747
F75	Spieringhorn	x	x	2	216
F76	Slotermeer-Noordoost	33,3	25,3	666	1419
F77	Slotermeer-Zuidwest	35,1	25,4	1044	2985
F78	Geuzenveld	29,3	27,1	848	1841
F79	Eendracht	20,0	36,4	170	250
F80	Lutkemeer/Ookmeer	x	39,6	223	1507
F81	Osdorp-Oost	30,3	27,5	1106	3962
F82	Osdorp-Midden	27,4	28,0	884	2213
F83	De Punt	27,3	27,0	390	1226
F84	Middelveldsche Akerpolder/Sloten	15,8	39,5	1167	1906
F85	Slotervaart	26,7	29,2	1191	8994
F86	Overtoomse Veld	24,4	28,7	823	6138
F87	Westlandgracht	24,2	33,2	992	6861
F88	Sloter-/Riekerpolder	14,5	38,9	1030	9833
K24	Oude Pijp	35,4	29,5	2762	5770
K25	Nieuwe Pijp	33,8	29,0	1832	4325
K26	Diamantbuurt	37,8	25,9	826	1424
K44	Hoofddorppleinbuurt	24,2	33,6	1862	5967

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2015 (slot)

buurtcombinatie		huishoudens		werkgelegenheid	
		% lage inkomens 2012 <sup>1)</sup>	gemiddeld besteedb. ink. 2012 (x 1.000 euro)	vestigingen met werkz. personen	totaal werkzame personen
K45	Schinkelbuurt	31,8	30,0	611	2610
K46	Willemspark	16,0	58,4	1292	4299
K47	Museumkwartier	18,5	57,2	2699	10734
K48	Stadionbuurt	29,0	32,8	1324	3105
K49	Apollobuurt	13,5	64,6	1517	4587
K50	Duivelseiland	25,0	34,6	256	491
K52	Scheldebouurt	21,9	38,3	1892	4858
K53	IJselbuurt	31,0	28,7	630	1027
K54	Rijnbuurt	34,0	29,0	1053	3837
K59	Station Zuid/WTC e.o.	14,3	50,9	594	8482
K90	Buitenveldert-West	22,5	36,8	1790	31305
K91	Buitenveldert-Oost	23,1	34,3	879	6399
M27	Weesperzijde	28,0	34,8	847	2227
M28	Oosterparkbuurt	35,2	27,9	1413	5882
M29	Dapperbuurt	37,2	25,8	1098	3640
M30	Transvaalbuurt	33,3	26,4	824	1270
M31	Indische Buurt West	34,9	25,7	1236	2485
M32	Indische Buurt Oost	35,4	25,8	825	1816
M33	Oostelijk Havengebied	16,5	41,8	3214	9288
M34	Zeeburgereiland/Nieuwe Diep	x	25,4	122	490
M35	IJburg West	15,7	43,6	1677	3359
M51	IJburg Zuid	16,7	38,1	654	1538
M55	Frankendael	34,0	29,8	977	7675
M56	Middenmeer	18,3	41,4	1846	6244
M57	Betondorp	36,8	23,7	232	572
M58	De Omval	33,3	40,8	555	12077
N60	Volewijk	41,3	23,6	826	1967
N61	IJplein/Vogelbuurt	36,6	24,3	687	1227
N62	Tuindorp Nieuwendam	27,8	27,2	275	490
N63	Tuindorp Buiksloot	33,3	27,2	98	149
N64	Nieuwendammerdijk/Buikslooterdijk	x	52,4	295	413
N65	Tuindorp Oostzaan	31,4	27,4	640	1781
N66	Oostzonerwerf	18,4	33,0	558	1141
N67	Kadoelen	16,7	38,3	258	434
N68	Nieuwendam-Noord	26,9	27,5	666	1680
N69	Buikslootermeer	26,3	28,2	909	3830
N70	Banne Buiksloot	28,1	27,9	693	2523
N71	Buikslooterham	25,0	42,9	1247	10897
N72	Nieuwendammerham	x	x	496	2913
N73	Waterland	22,2	46,6	365	729
T92	Amstel III/Bullewijk	x	x	1214	43262
T93	Bijlmer Centrum (D,F,H)	40,0	23,3	1403	18751
T94	Bijlmer Oost (E,G,K)	36,3	25,6	1515	3861
T95	Nellestein	23,5	28,5	220	730
T96	Holendrecht/Reigersbos	30,6	27,2	879	2156
T97	Gein	26,4	30,1	570	1192
T98	Driemond	16,7	37,5	117	189
<b>Amsterdam</b>		<b>29,4</b>	<b>31,4</b>	<b>105030</b>	<b>493420</b>

1) % huishoudens met een besteedbaar inkomen minder dan 18.000 euro per jaar.

bron: CBS/OIS

## 1.3.2 Jaarcijfers bevolking, 2014

buurtcombinatie		geboorte	sterfte	externe migratie		interne migratie (=verhuizingen)	
				vestiging	vertrek	vestiging	vertrek
A00	Burgwallen - Oude Zijde	28	15	601	455	632	727
A01	Burgwallen - Nieuwe Zijde	33	16	861	616	845	1052
A02	Grachtengordel - West	70	23	889	699	850	1041
A03	Grachtengordel - Zuid	39	17	908	540	528	910
A04	Nieuwmarkt/Lastage	78	64	979	782	958	1055
A05	Haarlemmerbuurt	111	64	660	689	834	890
A06	Jordaan	194	145	1372	1287	1955	2048
A07	Weteringschans	81	26	748	602	894	1043
A08	Weesperbuurt/Plantage	76	158	1073	919	1084	1233
A09	Oostelijke Eilanden/Kadijken	146	75	1022	918	1180	1326
B10	Westelijk Havengebied	2	1	58	87	56	73
B11	Bedrijventerein Sloterdijk	4	-	169	105	57	99
E12	Houthavens	6	2	460	393	176	232
E13	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	149	73	669	683	1085	1092
E14	Staatsliedenbuurt	171	57	781	798	1277	1227
E15	Centrale Markt	21	8	177	131	294	199
E16	Frederik Hendrikbuurt	132	85	581	540	958	808
E17	Da Costabuurt	76	24	338	338	476	525
E18	Kinkerbuurt	77	11	715	663	998	1052
E19	Van Lennepbuurt	90	48	441	439	706	694
E20	Helmersbuurt	111	20	510	512	840	864
E21	Overtoomse Sluis	144	34	647	684	960	1012
E22	Vondelbuurt	14	20	334	205	208	294
E36	Sloterdijk	7	-	172	12	147	17
E37	Landlust	334	62	1364	1268	1704	1912
E38	Erasmuspark	107	20	495	451	612	636
E39	De Kolenkit	157	60	605	693	802	970
E40	De Krommert	220	41	934	933	1174	1347
E41	Van Galenbuurt	96	30	1159	1055	1549	1607
E42	Hoofdweg e.o.	187	75	942	816	1052	1171
E43	Westindische Buurt	146	22	588	507	740	758
F75	Spieringhorn	-	-	1	1	-	1
F76	Slotermeer-Noordoost	164	51	564	562	755	844
F77	Slotermeer-Zuidwest	253	83	1001	965	1488	1288
F78	Geuzenveld	259	124	911	797	1724	1290
F79	Eendracht	22	10	102	105	135	150
F80	Lutkemeer/Ookmeer	11	3	46	63	55	47
F81	Osdorp-Oost	209	155	1009	1009	1291	1448
F82	Osdorp-Midden	291	113	936	870	1633	1324
F83	De Punt	85	44	356	339	626	425
F84	Middelveldsche Akerpolder/Sloten	151	66	734	616	850	899
F85	Slotervaart	230	200	1172	1045	1775	1778
F86	Overtoomse Veld	136	58	1334	941	1768	1769
F87	Westlandgracht	132	43	827	657	752	744
F88	Sloter-/Riekerpolder	104	72	740	743	840	867
K24	Oude Pijp	210	46	1317	1179	1831	1986
K25	Nieuwe Pijp	179	65	974	876	1316	1379
K26	Diamantbuurt	83	48	442	428	582	598
K44	Hoofddorpleinbuurt	212	48	956	1015	1221	1151



## 1.3.2 Jaarcijfers bevolking, 2014 (slot)

buurtcombinatie		geboorte	sterfte	externe migratie		interne migratie (=verhuizingen)	
				vestiging	vertrek	vestiging	vertrek
K45	Schinkelbuurt	55	19	359	299	437	466
K46	Willemspark	82	19	529	549	655	615
K47	Museumkwartier	129	69	917	928	1083	1195
K48	Stadionbuurt	152	62	834	855	1068	930
K49	Apollobuurt	101	59	768	708	794	909
K50	Duivelseiland	27	4	122	128	191	166
K52	Scheldebuilt	284	105	1084	1069	1438	1461
K53	IJselbuurt	65	25	418	406	470	534
K54	Rijnbuurt	136	68	727	705	898	995
K59	Station Zuid/WTC e.o.	17	14	401	261	137	206
K90	Buitenveldert-West	137	151	2211	1922	1289	1220
K91	Buitenveldert-Oost	71	200	943	615	745	461
M27	Weesperzijde	88	18	404	404	623	607
M28	Oosterparkbuurt	164	37	721	612	1271	1158
M29	Dapperbuurt	106	58	626	532	1234	836
M30	Transvaalbuurt	119	43	556	564	788	789
M31	Indische Buurt West	198	51	919	929	1296	1478
M32	Indische Buurt Oost	124	90	635	603	1082	1027
M33	Oostelijk Havengebied	258	46	873	1101	1278	1415
M34	Zeeburgereiland/Nieuwe Diep	4	-	320	209	227	190
M35	IJburg West	202	23	693	835	956	934
M51	IJburg Zuid	135	15	333	412	487	342
M55	Frankendael	127	118	1448	1084	1327	1210
M56	Middenmeer	175	52	1445	1084	1320	1455
M57	Betondorp	35	35	139	166	198	154
M58	De Omval	25	5	734	509	546	501
N60	Volewijk	133	73	500	534	796	732
N61	IJplein/Vogelbuurt	109	49	477	488	585	621
N62	Tuindorp Nieuwendam	37	37	118	137	202	147
N63	Tuindorp Buiksloot	12	20	57	65	147	107
N64	Nieuwendammerdijk/Buiksloterdijk	17	8	45	62	89	88
N65	Tuindorp Oostzaan	146	99	372	423	764	593
N66	Oostzanerwerf	85	51	313	419	448	366
N67	Kadoelen	15	20	100	137	171	121
N68	Nieuwendam-Noord	202	96	616	693	856	743
N69	Buikslotermeer	155	168	889	767	1362	1077
N70	Banne Buiksloot	169	135	552	602	1010	725
N71	Buiksloterham	14	2	274	176	301	236
N72	Nieuwendammerham	3	1	33	13	23	21
N73	Waterland	10	15	51	67	172	136
T92	Amstel III/Bullewijk	-	1	463	285	89	218
T93	Bijlmer Centrum (D,F,H)	356	89	2388	2239	2288	2449
T94	Bijlmer Oost (E,G,K)	345	148	1968	2060	2282	2148
T95	Nellestein	32	34	239	240	225	204
T96	Holendrecht/Reigersbos	212	140	1084	1154	1312	1289
T97	Gein	139	86	616	635	720	781
T98	Driemond	18	10	51	70	52	47
<b>Amsterdam</b>		<b>11063</b>	<b>5193</b>	<b>65039</b>	<b>59786</b>	<b>80005</b>	<b>80005</b>

bron: OIS



## 1.4.1 Ouderen, 2010-2015 (vervolg)

stadspasbezitters	2010	2011	2012	2013	2014
65 jaar en ouder	80670	83019	85247	86695	101389

stadsdeel	1 januari 2015						totaal
	leeftijdsgroep in jaren						
	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80+	
A Centrum	5818	5484	5041	2881	1621	1736	22581
B Westpoort	29	20	16	9	6	2	82
E West	7107	5842	4839	3109	2009	2363	25269
F Nieuw-West	8283	6619	5545	4034	3414	5584	33479
K Zuid	7456	7000	7020	4863	3522	5380	35241
M Oost	7284	5854	4512	2820	1888	2215	24573
N Noord	5818	4663	4410	3267	2668	3819	24645
T Zuidoost	6205	4968	3627	2161	1302	1851	20114
Amsterdam	48000	40450	35010	23144	16430	22950	185984

stadsdeel	55-74 jaar			75 jaar e.o.		
	1 januari 2015	prognose 2014: 1 jan.		1 januari 2015	prognose 2014: 1 jan.	
		2020	2030		2020	2030
A Centrum	19224	21352	21881	3357	4487	7347
B Westpoort	74	78	102	8	13	11
E West	20897	24024	26523	4372	5181	8297
F Nieuw-West	24481	28215	30267	8998	9028	11386
K Zuid	26339	28561	30060	8902	9622	12955
M Oost	20470	24572	29424	4103	4795	7967
N Noord	18158	20541	23868	6487	6636	8736
T Zuidoost	16961	19293	20844	3153	3626	5785
Amsterdam	146604	166636	182969	39380	43388	62484

## 1.4.1 Ouderen, 1 januari 2015 (slot)

stadsdeel		55-74 jaar						totaal
		alleenstaand	samenwonend zonder kinderen	samenwonend met kinderen	eenoudergezin	overig gezin	tehuisbewoner	
A	Centrum	9963	6398	1607	867	154	235	19224
B	Westpoort	25	17	9	2	3	18	74
E	West	10334	6269	2723	1179	203	189	20897
F	Nieuw-West	7642	10171	4819	1309	264	276	24481
K	Zuid	12228	9504	2895	1277	265	170	26339
M	Oost	8562	7151	3191	1240	190	136	20470
N	Noord	5983	8160	2756	950	151	158	18158
T	Zuidoost	6888	5573	2691	1402	241	166	16961
Amsterdam		61625	53243	20691	8226	1471	1348	146604

stadsdeel		75 jaar en ouder						totaal
		alleenstaand	samenwonend zonder kinderen	samenwonend met kinderen	eenoudergezin	overig gezin	tehuisbewoner	
A	Centrum	1875	988	49	54	26	365	3357
B	Westpoort	*	*	*	*	*	*	8
E	West	2515	1255	164	101	40	297	4372
F	Nieuw-West	4652	3489	232	165	98	362	8998
K	Zuid	5039	2888	176	162	55	582	8902
M	Oost	2201	1356	138	96	22	290	4103
N	Noord	3420	2403	138	109	45	372	6487
T	Zuidoost	1821	912	76	61	26	257	3153
Amsterdam		21525	13295	973	749	312	2526	39380

bron: Bureau Stadspas/afd. Ruimte en Duurzaamheid/OIS

## 1.5.1 Jongeren, 1 januari 2011-2015

leeftijdsgroep	1 januari				1 januari 2015	
	2011	2012	2013	2014	abs.	%
0- 3 jaar	39998	40597	40952	40764	39981	17,1
4- 7 jaar	32307	32445	33097	33887	34857	14,9
8-12 jaar	37087	37357	37591	37792	37870	16,2
13-17 jaar	33630	33631	34023	34991	35866	15,3
18-24 jaar	81270	82337	83543	84435	85479	36,5
<b>totaal abs.</b>	<b>224292</b>	<b>226367</b>	<b>229206</b>	<b>231869</b>	<b>234053</b>	<b>100</b>
als % van de totale bevolking	28,7	28,7	28,7	28,6	28,5	

herkomstgroepering	1 januari 2015					
	leeftijdsgroep in jaren					totaal
	0-3	4-7	8-12	13-17	18-24	
Surinamers	1942	2432	3354	4175	7084	18987
Antillianen	494	488	566	632	1612	3792
Turken	2267	2287	2949	3414	5017	15934
Marokkanen	4818	5518	7153	6557	8441	32487
overige niet-westerse allochtonen	5693	4913	5777	5455	9591	31429
<b>totaal niet-westerse allochtonen</b>	<b>15214</b>	<b>15638</b>	<b>19799</b>	<b>20233</b>	<b>31745</b>	<b>102629</b>
westerse allochtonen	6021	5059	4507	3501	12554	31642
autochtonen	18746	14160	13564	12132	41180	99782
<b>totaal</b>	<b>39981</b>	<b>34857</b>	<b>37870</b>	<b>35866</b>	<b>85479</b>	<b>234053</b>

	procenten					
	0-3	4-7	8-12	13-17	18-24	totaal
Surinamers	4,9	7,0	8,9	11,6	8,3	8,1
Antillianen	1,2	1,4	1,5	1,8	1,9	1,6
Turken	5,7	6,6	7,8	9,5	5,9	6,8
Marokkanen	12,1	15,8	18,9	18,3	9,9	13,9
overige niet-westerse allochtonen	14,2	14,1	15,3	15,2	11,2	13,4
<b>totaal niet-westerse allochtonen</b>	<b>38,1</b>	<b>44,9</b>	<b>52,3</b>	<b>56,4</b>	<b>37,1</b>	<b>43,8</b>
westerse allochtonen	15,1	14,5	11,9	9,8	14,7	13,5
autochtonen	46,9	40,6	35,8	33,8	48,2	42,6
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

stadspasbezitters	2010	2011	2012	2013	2014
0- 4 jaar	4004	1625	864	1254	1684
5-12 jaar	15586	11612	11154	11534	15331
13-17 jaar	9698	8107	7951	7844	10562

uitkeringen	1 januari				
	2011	2012	2013	2014	2015
<b>t/m 24 jaar</b>					
WWB levensonderhoud (2011 en 2012 incl. WIJ)	901	1699	1276	1578	1578
<b>15-24 jaar</b>					
WIA	29	24	23	29	29
WAO	-	-	-	-	-
WAZ	-	-	-	-	-
Wajong	2028	2246	2303	2386	2392
WW	248	295	517	707	590

## 1.5.1 Jongeren, 1 januari 2015-2030 (slot)

staddeel		1 januari 2015					totaal
		leeftijdsgroep in jaren					
		0-3	4-7	8-12	13-17	18-24	
A	Centrum	2847	2265	2375	2210	9186	18883
B	Westpoort	9	4	5	3	39	60
E	West	7176	5003	5158	4656	14575	36568
F	Nieuw-West	8022	7404	8200	8419	16660	48705
K	Zuid	6616	5020	4892	4506	13119	34153
M	Oost	6544	6385	7064	5868	14134	39995
N	Noord	4615	4532	5328	5186	8227	27888
T	Zuidoost	4152	4244	4848	5018	9539	27801
Amsterdam		39981	34857	37870	35866	85479	234053

staddeel		prognose 2014: 1 januari 2020					totaal
		leeftijdsgroep in jaren					
		0-3	4-7	8-12	13-17	18-24	
A	Centrum	2840	2117	2544	2247	8684	18432
B	Westpoort	14	8	2	5	30	59
E	West	7810	5419	5524	4720	13564	37037
F	Nieuw-West	8740	7900	8937	8406	16691	50674
K	Zuid	7078	5281	5658	4558	13361	35936
M	Oost	7394	6215	7510	6733	15514	43366
N	Noord	5079	4868	5861	5359	7983	29150
T	Zuidoost	4342	4089	5115	4824	9846	28216
Amsterdam		43297	35897	41151	36852	85673	242870

staddeel		prognose 2014: 1 januari 2030					totaal
		leeftijdsgroep in jaren					
		0-3	4-7	8-12	13-17	18-24	
A	Centrum	2569	1930	2309	2218	7931	16957
B	Westpoort	20	11	11	11	33	86
E	West	7503	5478	5836	5046	12540	36403
F	Nieuw-West	8108	7719	9169	8883	15432	49311
K	Zuid	6873	5284	5809	4989	12043	34998
M	Oost	7258	6313	7311	6829	15247	42958
N	Noord	5681	5748	6863	6315	8384	32991
T	Zuidoost	4242	4269	5258	5105	9067	27941
Amsterdam		42254	36752	42566	39396	80677	241645

bron: Bureau Stadspas/Afd. Inkomens/UWW/OIS

- 2.1 Stand van de bevolking
- 2.2 Loop van de bevolking
- 2.3 Geboorte en sterfte
- 2.4 Huwelijken, partnerschappen en echtscheidingen
- 2.5 Vestiging, vertrek en verhuizingen
- 2.6 Nationaliteitswijzigingen
- 2.7 Prognoses



# 2

## Bevolking

### Meer Amsterdammers vertrokken, maar de stad groeit onverminderd door

Op 1 januari 2015 telde Amsterdam 822.272 inwoners, 11.087 meer dan in 2014. Sinds 2008 groeit het aantal inwoners met gemiddeld 10.000 per jaar. In 2014 nam de bevolking iets minder sterk toe dan het jaar daarvoor (+11.743). De bevolkingsgroei werd in 2014 voornamelijk veroorzaakt door de natuurlijke aanwas (+5.870). Daarnaast zorgde de toegenomen migratie vanuit het buitenland voor een stevige groei (+4.742). Anders dan in de voorgaande acht jaar was het binnenlands migratiesaldo in 2014 nog maar gering (+511).

### Natuurlijke groei

Amsterdam groeit met name door een sterke natuurlijke groei (meer geboorte dan sterfte). Het saldo van geboorte en sterfte is sinds 1984 altijd positief geweest in Amsterdam. In 2014 werden er 11.063 baby's geboren, 208 meer dan in 2013. Het aantal overledenen was in 2014 kleiner dan het jaar daarvoor, 5.193 tegen 5.431 in 2013.

### Binnenlandse migratie

In 2014 nam het binnenlands vertrek uit de stad flink toe. Jarenlang verruilden jaarlijks ongeveer 30.000 mensen de stad voor een andere woonplaats in Nederland. In 2014 waren dat er ruim 5.000 meer: 35.331. Mogelijk speelt het aantrekken van de woningmarkt hierbij een rol. Amsterdammers kunnen hun woning weer gemakkelijker verkopen en brengen daarmee de woningmarkt weer in beweging. Een deel van het toegenomen vertrek uit de stad betreft uitgestelde verhuizingen. Het is de vraag of dit effect ook in 2015 nog tot extra verhuizingen uit de stad zal leiden.

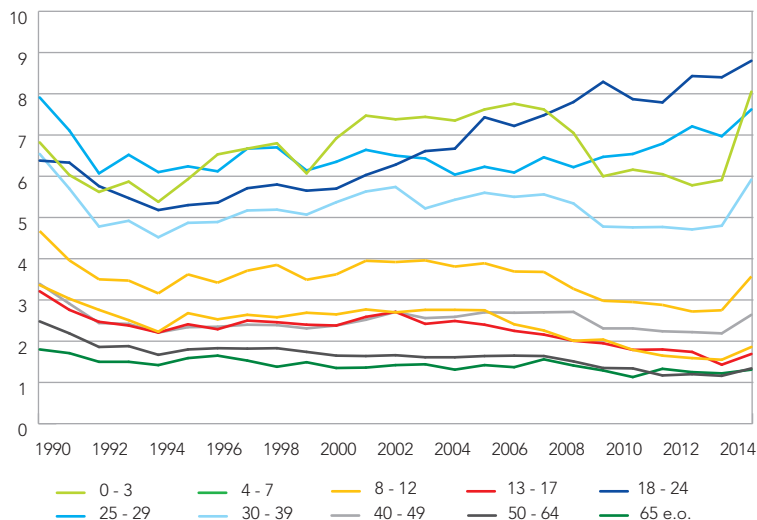
Per saldo verhuisden in 2014 nog altijd meer mensen de stad in (35.842), dan de stad uit. Het aantal personen dat zich van binnen Nederland in Amsterdam vestigde is daarmee hoger dan in 2013 (34.646). Het binnenlands vestigingsoverschot is in 2014 wel aanzienlijk kleiner dan het jaar daarvoor, 1.196 tegen 4.550 in 2013.

In bijgaande figuur is voor de periode 1990-2004 per leeftijdsgroep de binnenlandse vertrek kans weergegeven. De vertrek kans is het aantal personen van een bepaalde leeftijdsgroep dat jaarlijks de stad verlaat, gedeeld door het gemiddeld



aantal personen van die leeftijdsgroep dat in dat jaar in de stad woont. Opvallend is de sterke stijging van de vertrekkans van jonge gezinnen. Zowel de vertrek-kansen van 0- t/m 3-jarigen als die van 30- t/m 39-jarigen stegen flink ten opzichte van 2013.

Binnenlandse vertrekkans per leeftijd, 1990-2014



bron: OIS

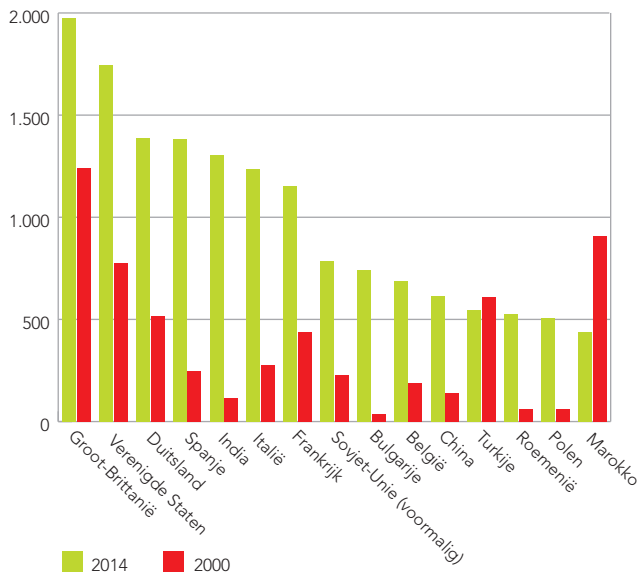
Amsterdammers die in 2014 de stad verlieten vestigden zich vooral in Amstelveen (3.125 personen), Haarlem (1.806 personen) en Almere (1.782 personen). De verhuizingen naar Amstelveen betreffen voor een deel studenten die een kamer betrokken op campus Uilenstede. Maar omdat Amstelveen ook het populairst is onder vertrekkende 0- t/m 3-jarigen, blijkt het ook een aantrekkelijke vestigingsplaats voor Amsterdamse gezinnen.

Gezinnen met jonge kinderen die in 2014 de stad verlieten, trokken dus het vaakst naar Amstelveen. Tien en twintig jaar geleden was dat nog Almere. Haarlem werd de afgelopen twintig jaar steeds populairder als vestigingsplaats voor Amsterdammers. In 1994 verhuisden 711 Amsterdammers naar Haarlem, in 2004 waren dat er 1.194 en in 2014 1.806. Ook het aantal verhuizingen van Haarlem naar Amsterdam nam toe, maar dat waren er minder.

### Buitenlandse migratie

Naast het geboorteoverschot is de tweede grote oorzaak van de bevolkingsgroei in 2014 de buitenlandse migratie. In 2014 immigreerden 29.197 personen naar Amsterdam (in 2013: 27.008) en emigreerden 24.455 Amsterdammers naar het buitenland (in 2013: 25.171). Het buitenlands migratiesaldo ligt daarmee in 2014 fors hoger dan in 2013 (+1.837). De meeste immigranten vestigden zich vanuit Europese landen en de Verenigde Staten. Daarnaast immigreerden ook veel personen uit India, de voormalige Sovjet-Unie, China, Turkije en Marokko. Vergeleken met 2000 is de immigratie uit al deze landen, behalve Turkije en Marokko, sterk toegenomen. Voor veel van deze landen geldt echter dat er ook een groot aantal personen vanuit Amsterdam terug migreerde. De landen van waaruit in 2014 per saldo het grootste aantal buitenlandse migranten kwam, zijn India (+1.060), Italië (+785), Spanje (+558) en Bulgarije (+472).

Top 15 vestiging vanuit het buitenland naar land van vertrek, 2014 versus 2000



bron: OIS

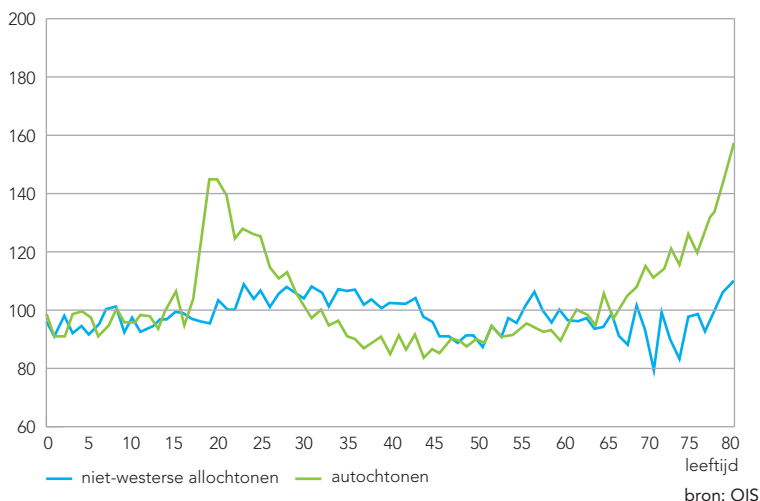
### Vrouwenoverschot

In Amsterdam wonen meer vrouwen dan mannen. Daarmee is Amsterdam niet uniek: in meer grote steden is dat zo. In onderstaande figuur is te zien in welke leeftijdsgroepen en in welke herkomstgroep het vrouwenoverschot het grootst is en hoe het zich door de jaren heen heeft ontwikkeld. De figuur laat

het aantal vrouwen per 100 mannen zien voor alle afzonderlijke leeftijden tot en met tachtig jaar. Duidelijk is dat het vrouwenoverschot niet alleen een overschot aan jonge vrouwen is, maar dat het ook geldt voor vrouwen op hogere leeftijd. Voor vrouwen boven de tachtig geldt dat nog in veel extremere mate, maar deze groep is omwille van de leesbaarheid weggelaten uit de figuur. Het overschot aan vrouwen op hogere leeftijd is het logische gevolg van het feit dat vrouwen gemiddeld ouder worden dan mannen.

De oorzaak van het overschot aan vrouwen in de leeftijdsgroep 20-25 is het aanbod van hoger onderwijs. Meer dan hun mannelijke leeftijdsgenoten komen jonge vrouwen naar de stad om te studeren. Onder niet-westerse allochtonen is er nauwelijks sprake van een vrouwenoverschot. Op 1 januari 2015 waren er 145 autochtone twintigjarige vrouwen per 100 autochtone mannen; voor niet-westerse allochtonen was het aantal twintigjarige vrouwen ongeveer gelijk aan het aantal twintigjarige mannen.

Aantal vrouwen per 100 mannen, naar leeftijd en herkomstgroepering, 1 januari 2015

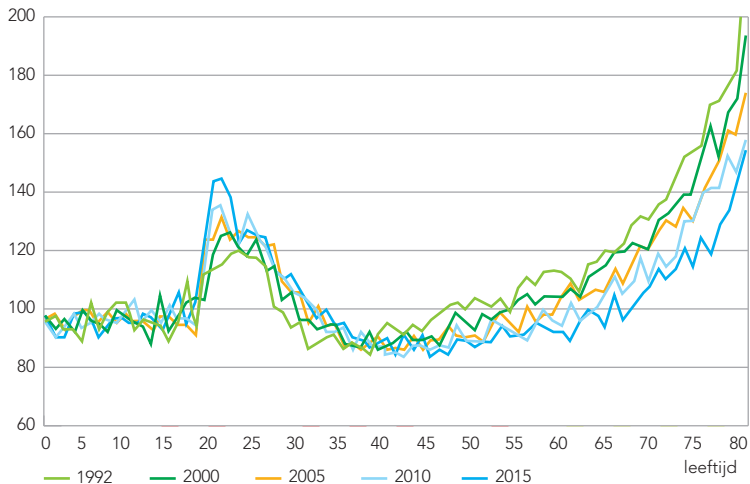


Het overschot aan jonge vrouwen is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Het overschot aan oudere vrouwen is juist gedaald. De stijgende deelname van jonge vrouwen aan het hoger onderwijs en de toegenomen levensverwachting van mannen zijn hier de oorzaak van. In onderstaande figuur is weergegeven hoe het vrouwenoverschot onder autochtone vrouwen zich door de jaren heen

ontwikkelde. Waren er in 1992 nog 116 twintigjarige vrouwen op 100 mannen; in 2000 waren dat er 126, in 2005 132, in 2010 137, en in 2015 145.

Voor tachtigjarigen geldt een afname van het vrouwenoverschot. Waren er in 1992 nog meer dan 200 vrouwen per 100 mannen; in 2015 waren dat er 155.

Aantal autochtone vrouwen per 100 autochtone mannen, naar leeftijd, 1992-2015



bron: OIS

Het overschot van autochtone vrouwen is niet in alle delen van de stad even groot. Voor twintigjarigen geldt in 2015 dat autochtone vrouwen het sterkst oververtegenwoordigd zijn in West (192 vrouwen per 100 mannen), Oost (163 vrouwen per 100 mannen) en Zuid (157 vrouwen per 100 mannen). In Centrum valt op dat er ook onder niet-westerse allochtonen sprake is van een jongevrouwenoverschot. In Noord is geen sprake van een jongevrouwenoverschot. Voor een deel worden de verschillen tussen de stadsdelen verklaard door de aanwezigheid van studentenhuisvesting. Daarnaast is het aannemelijk dat veel jonge vrouwen grotere aandacht hebben voor een veilige woonomgeving. Om deze reden zouden jonge vrouwen bij voorkeur in de centraler gelegen stadsdelen wonen.

### Prognose

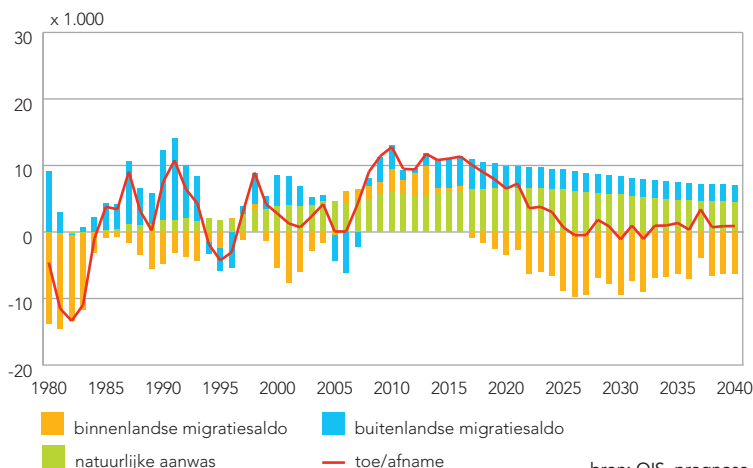
We verwachten dat het inwonertal van Amsterdam de komende jaren sterk blijft

toenemen. In 2020 zijn er naar verwachting ruim 871.000 inwoners. De belangrijkste oorzaak van de bevolkingsgroei blijft het grote geboorteoverschot, maar we verwachten ook dat het buitenlands migratiesaldo de komende jaren hoog blijft en daarmee een steeds groter deel van de groei voor zijn rekening neemt. Tot 2020 zullen zich gemiddeld 4.000 personen per jaar vanuit het buitenland in Amsterdam vestigen.

Om al deze nieuwe inwoners te kunnen huisvesten, moet er voldoende woonruimte zijn. In de bevolkingsprognose is rekening gehouden met de woningbouwprogrammering. Het jaarlijks aantal woningen dat op korte termijn zal worden opgeleverd is naar boven bijgesteld. Dit komt overeen met de ambities uit het Actieplan 2014-2018. Tussen 2014 en 2018 loopt het verwachte aantal nieuw opgeleverde woningen per jaar op tot 4.500 in het piekjaar 2017.

Toch lijkt dit niet genoeg om alle inwoners vast te houden. Wanneer het aantal huishoudens groter wordt dan het aantal beschikbare woningen, zal er een negatief binnenlands saldo ontstaan. Er zullen dan meer Amsterdammers zijn die de stad verhuizen voor een andere Nederlandse gemeente, dan dat er vanuit andere gemeenten naar Amsterdam verhuizen.

Loop van de bevolking, 1980-2040 (prognose vanaf 2014)



<b>2.1</b>	<b>Stand van de bevolking</b>	<b>54</b>
	<u>tabellen</u>	
2.1.1	Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht	54
2.1.2	Bevolking naar burgerlijke staat en geslacht	54
2.1.3	Bevolking naar huishoudenstypen	55
2.1.4	Huishoudens naar huishoudenstypen	55
2.1.5	Bevolking naar meest voorkomende nationaliteiten	55
2.1.6	Bevolking naar nationaliteiten	56
2.1.7	Bevolking naar herkomstgroepering	58
2.1.8	Bevolking naar herkomstgroepering en generatie	58
2.1.9	Gehuwde bevolking naar herkomstgroepering echtgenoot/echtgenote	58
2.1.10	Bevolking naar herkomstgroepering (alle landen)	59
2.1.11	Bevolking naar meest voorkomende herkomstgroepering (meer dan 1.000 personen per groep)	61
2.1.12	Bevolking naar leeftijdsgroepen en herkomstgroepering	63
2.1.13	Bevolking naar stadsdelen	64
2.1.14	Bevolking naar stadsdelen, geslacht en leeftijdsgroepen	65
2.1.15	Bevolking naar stadsdelen en herkomstgroepering	66
2.1.16	Bevolking naar stadsdelen en huishoudenstypen	67
2.1.17	Huishoudens naar stadsdelen en huishoudenstypen	67
2.1.18	Bevolking naar stadsdelen en (gemiddelde) woontijd op het adres	68
	<u>grafieken en kaarten</u>	
2.1a	Bevolking naar leeftijd, geslacht en herkomstgroepering	62
2.1b	Niet-westerse allochtonen naar buurtcombinaties	64
2.1c	Bevolking naar (gemiddelde) woontijd op het adres per stadsdeel	68
<b>2.2</b>	<b>Loop van de bevolking</b>	<b>69</b>
	<u>tabellen</u>	
2.2.1	Loop van de bevolking	69
2.2.2	Loop van de bevolking naar stadsdelen	71
	<u>grafieken</u>	
2.2a	De verandering van de bevolkingsomvang naar oorzaak	70
<b>2.3</b>	<b>Geboorte en sterfte</b>	<b>72</b>
	<u>tabellen</u>	
2.3.1	Geboorte naar leeftijdsgroep van de moeder	72
2.3.2	Geboorte naar herkomstgroepering van het kind	73
2.3.3	Sterfte naar herkomstgroepering	73
2.3.4	Sterfte naar leeftijdsgroepen en geslacht	73
	<u>grafieken</u>	
2.3a	Geboorte per 1.000 vrouwen naar leeftijd van de moeder	72

<b>2.4</b>	<b>Huwelijken, partnerschappen en echtscheidingen</b>	<b>74</b>
	<u>tabellen</u>	
2.4.1	Huwelijken, partnerschappen en huwende Amsterdammers naar geslacht	74
2.4.2	Echtscheidingen, ontbonden partnerschappen en echtscheidende Amsterdammers naar geslacht	74
2.4.3	Huwende Amsterdammers naar herkomstgroepering	75
2.4.4	Echtscheidende Amsterdammers naar herkomstgroepering	75
2.4.5	Huwende Amsterdammers en partnerschappen van Amsterdammers naar stadsdeel van woonadres	75
	<u>grafieken</u>	
2.4a	Huwende Amsterdammers naar leeftijd en geslacht per 100 inwoners	74
<b>2.5</b>	<b>Vestiging, vertrek en verhuizingen</b>	<b>76</b>
	<u>tabellen</u>	
2.5.1	Vestiging naar leeftijdsgroepen en geslacht	76
2.5.2	Vertrek naar leeftijdsgroepen en geslacht	76
2.5.3	Vestiging en vertrek naar herkomstgroepering	76
2.5.4	Vestiging en vertrek naar gemeente of gebied van herkomst/bestemming	78
2.5.5	Vestiging uit het buitenland naar herkomstgroepering	79
2.5.6	Vestiging en vertrek naar stadsdelen	80
2.5.7	Verhuizingen naar stadsdelen	81
2.5.8	Vestiging en vertrek naar stadsdelen en herkomstgroepering	82
2.5.9	Verhuizingen naar stadsdelen en herkomstgroepering	83
2.5.10	Migratiebeweging	84
	<u>grafieken</u>	
2.5a	Binnenlandse migratie naar leeftijd	77
<b>2.6</b>	<b>Nationaliteitswijzigingen</b>	<b>85</b>
	<u>tabellen</u>	
2.6.1	Genaturaliseerde personen naar herkomstgroepering	85
2.6.2	Genaturaliseerde personen naar herkomstgroepering en leeftijdsgroepen	85
<b>2.7</b>	<b>Prognoses</b>	<b>86</b>
	<u>tabellen</u>	
2.7.1	Bevolking naar leeftijdsgroepen en de prognoses hiervan	86
2.7.2	Bevolking naar leeftijdsgroepen en herkomstgroepering en de prognoses hiervan	87
2.7.3	Bevolking naar herkomstgroepering en de prognoses hiervan	89
2.7.4	Bevolking naar huishoudentypen en de prognoses hiervan	89
2.7.5	Huishoudens naar huishoudentypen en de prognoses hiervan	90
2.7.6	Bevolking naar stadsdelen en herkomstgroepering en de prognoses hiervan	90
2.7.7	Bevolking naar stadsdelen en de prognoses hiervan	90
	<u>grafieken</u>	
2.7a	Bevolking naar leeftijd en geslacht	88

## 2.1.1 Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 1900-2015

1 januari	leeftijdsgroep in jaren					geslacht		totaal
	0-19	20-34	35-49	50-64	65+	mannen	vrouwen	
1900	221554	123546	86125	52991	26637	241357	269496	510853
1921	253496	182869	129132	79615	38054	329955	353211	683166
1940	245414	201904	179391	117563	56322	389394	411200	800594
1950	255102	199490	178759	136755	65728	405813	430021	835834
1960	268942	174481	178392	153699	94088	421724	447878	869602
1970	225574	192179	150158	148408	115144	403140	428323	831463
1980	160303	206570	115465	120987	113642	346980	369987	716967
1990	134421	221267	144084	91527	103922	338383	356838	695221
1995	143285	226177	164979	91006	96903	354549	367801	722350
2000	149825	210586	177738	103814	89326	359572	371717	731289
2001	151474	207442	180570	106974	88080	361630	372910	734540
2002	153130	202541	183221	109725	86711	362602	372726	735328
2003	154757	198720	184323	112950	85295	363087	372958	736045
2004	156149	196608	186383	115395	84228	364274	374489	738763
2005	157035	195663	188180	118148	83925	366345	376606	742951
2006	156439	193945	188339	120420	83884	366114	376913	743027
2007	155479	193616	187286	123134	83589	365872	377232	743104
2008	155436	195934	186552	125758	83610	367616	379674	747290
2009	156388	201353	185674	128760	84172	372319	384028	756347
2010	158698	205689	186273	131673	85440	378297	389476	767773
2011	160859	212246	185519	135835	86100	384283	396276	780559
2012	161687	216791	184959	137025	89582	388972	401072	790044
2013	163115	220596	184460	138650	92621	393336	406106	799442
2014	164609	225852	184206	141229	95289	399600	411585	811185
2015	165538	231959	182871	144370	97534	405220	417052	822272

bron: OIS

## 2.1.2 Bevolking naar burgerlijke staat en geslacht, 1 januari 2011-2015

burgerlijke staat	geslacht	2011	2012	2013	2014	2015	index 2011=100
ongetrouwd	m	246238	250477	254346	259648	265068	108
ongetrouwd	v	233458	238752	243872	248935	254682	109
getrouwd	m	98367	98622	98882	99460	99495	101
getrouwd	v	95198	95045	95341	95808	95842	101
partnerschap	m	3785	4087	4275	4511	4674	123
partnerschap	v	3130	3361	3530	3747	3903	125
weduwstaat	m	5233	5143	5118	5053	5001	96
weduwstaat	v	22022	21288	20703	20197	19659	89
weduwstaat partnerschap	m	126	133	145	160	182	144
weduwstaat partnerschap	v	101	115	131	155	172	170
gescheiden	m	29339	29289	29282	29433	29437	100
gescheiden	v	41194	41316	41257	41429	41474	101
gescheiden partnerschap	m	1195	1221	1288	1335	1363	114
gescheiden partnerschap	v	1173	1195	1272	1314	1320	113
totaal	m+v	780559	790044	799442	811185	822272	105

bron: OIS



## 2.1.3 Bevolking naar huishoudenstypen, 1 januari 2011-2015

huishoudestype	2011	2012	2013	2014	2015	index 2011=100
alleenstaand	227228	228958	230549	232762	235152	103
gehuwd samenwonend zonder kinderen <sup>1)</sup>	81448	80866	80456	81448	81172	100
ongehuwd samenwonend zonder kinderen	87320	89510	91652	93954	98480	113
gehuwd samenwonend met kinderen <sup>1)</sup>	194041	195796	196980	200389	200641	103
ongehuwd samenwonend met kinderen	67098	69950	72928	74265	77427	115
eenoudergezin	97133	98291	99113	99696	100388	103
overig	18161	18582	19637	20331	21033	116
tehuisbewoner	8130	8091	8127	8340	7979	98
<b>totaal</b>	<b>780559</b>	<b>790044</b>	<b>799442</b>	<b>811185</b>	<b>822272</b>	<b>105</b>

<sup>1)</sup> Gehuwd inclusief geregistreerd partnerschap en homohuwelijken.

bron: OIS

## 2.1.4 Huishoudens naar huishoudenstypen, 1 januari 2011-2015

huishoudestype	2011	2012	2013	2014	2015	index 2011=100
alleenstaand	227228	228958	230549	232762	235152	103
gehuwd samenwonend zonder kinderen <sup>1)</sup>	40724	40433	40228	40724	40586	100
ongehuwd samenwonend zonder kinderen	43660	44755	45826	46977	49240	113
gehuwd samenwonend met kinderen <sup>1)</sup>	48882	49317	49601	50540	50520	103
ongehuwd samenwonend met kinderen	18689	19474	20256	20557	21382	114
eenoudergezin	38381	38866	39185	39452	39727	104
overig	5276	5397	5725	5926	6086	115
<b>totaal</b>	<b>422840</b>	<b>427200</b>	<b>431370</b>	<b>436938</b>	<b>442693</b>	<b>105</b>

<sup>1)</sup> Gehuwd inclusief geregistreerd partnerschap en homohuwelijken.

bron: OIS

2.1.5 Bevolking naar meest voorkomende nationaliteiten, 1 januari 2015 <sup>1)</sup>

land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden	land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden
Marokko	10879	61199	meervoudige vreemde nationaliteiten	4233	
Turkije	9436	31576	<b>totaal</b>	<b>107426</b>	<b>149660</b>
Groot-Brittannië	8352	4002	Nederland	562339	
Duitsland	6564	2833	personen met onbekende nationaliteit	2751	
Italië	5661	2034	personen zonder nationaliteit	96	
Verenigde Staten	4650	2226	<b>totaal-generaal</b>	<b>672612</b>	<b>149660</b>
Spanje	4574	1226			
Frankrijk	4254	2183			
Ghana	2793	3843			
Suriname	1177	4059			
overige	44853	34479			
<b>subtotaal</b>	<b>103193</b>	<b>149660</b>			

<sup>1)</sup> Er zijn in Amsterdam 180 verschillende nationaliteiten (zie tabel 2.1.6).

bron: OIS

## 2.1.6 Bevolking naar nationaliteiten, 1 januari 2015

land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden	land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden
Afghanistan	236	1657	Frankrijk	4254	2183
Albanië	144	38	Gabon	1	–
Algerije	97	519	Gambia	41	87
Angola	44	145	Georgië	52	38
Antigua en Barbuda	–	1	Ghana	2793	3843
Argentinië	166	234	Griekenland	1562	512
Armenië	49	61	Groot-Brittannië	8352	4002
Australië	862	344	Guatemala	9	31
Azerbeidzjan	56	56	Guinee	46	13
Bahama's	1	7	Guinee-Bissau	1	–
Bahrein	1	3	Guyana	19	383
Bangladesh	93	195	Haiti	1	28
Barbados	1	11	Honduras	13	17
Belarus (Wit-Rusland)	133	72	Hongarije	1077	523
België	1785	976	Ierland	1053	356
Belize	1	1	IJsland	93	27
Benin	20	25	India	2090	599
Bhutan	2	–	Indonesië	1377	514
Bolivia	61	34	Irak	158	473
Bosnië en Herzegovina	114	749	Iran	366	1938
Botswana	4	3	Israël	431	1156
Brazilië	1065	737	Italië	5661	2034
Brunei	1	–	Ivoorkust	42	46
Bulgarije	3114	251	Jamaica	27	54
Burkina Faso	32	53	Japan	1156	142
Burundi	23	29	Jemen	5	7
Cambodja	4	17	Joegoslavië (voormalig)	2	25
Canada	846	672	Jordanië	19	136
Centraal-Afrikaanse Republiek	2	–	Kaapverdië	13	90
Chili	187	277	Kameroen	85	37
China	2220	357	Kazachstan	88	16
Colombia	342	885	Kenia	26	48
Congo (-Brazzaville)	34	14	Kirgizië	21	10
Congo (-Kinshasa)	46	6	Koeweit	5	–
Costa Rica	18	24	Kosovo	13	14
Cuba	60	67	Kroatië	342	411
Cyprus	81	19	Laos	–	8
Denemarken	496	141	Lesotho	3	4
Djibouti	1	–	Letland	276	14
Dominica	–	8	Libanon	66	272
Dominicaanse Republiek	197	724	Liberia	60	15
Duitsland	6564	2833	Libië	13	29
Ecuador	148	236	Litouwen	507	16
Egypte	700	3953	Luxemburg	54	21
El Salvador	8	14	Macedonië	86	87
Equatoriaal-Guinea	–	1	Madagaskar	5	1
Eritrea	79	174	Malawi	3	2
Estland	132	10	Maldiven	2	2
Ethiopië	106	120	Maleisië	151	130
Filipijnen	671	494	Mali	4	19
Finland	475	110	Malta	33	8

## 2.1.6 Bevolking naar nationaliteiten, 1 januari 2015 (slot)

land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden	land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden
Marokko	10879	61199	Slowakije	483	78
Mauritanië	3	2	Soedan	121	283
Mauritius	7	19	Somalie	122	46
Mexico	298	230	Sovjet-Unie (voormalig)	–	8
Moldavië	28	32	Spanje	4574	1226
Monaco	–	1	Sri Lanka	76	99
Mongolië	15	15	Suriname	1177	4059
Montenegro	43	25	Swaziland	3	–
Mozambique	4	8	Syrië	99	298
Myanmar	60	4	Tadzjikistan	2	5
Namibië	5	1	Taiwan	137	51
Nepal	244	21	Tanzania	11	17
Nicaragua	9	21	Thailand	357	265
Nieuw-Zeeland	287	170	Togo	45	146
Niger	17	11	Tonga	–	2
Nigeria	654	673	Trinidad en Tobago	22	37
Noord-Korea	7	1	Tsjaad	2	2
Noorwegen	332	83	Tsjechië	378	81
Oekraïne	502	290	Tsjecho-Slowakije (voormalig)	1	4
Oezbekistan	18	14	Tunesië	134	909
Oman	1	1	Turkije	9436	31576
Oostenrijk	621	209	Turkmenistan	1	1
Pakistan	728	2395	Uganda	89	23
Panama	5	7	Uruguay	15	95
Paraguay	3	7	Venezuela	129	140
Peru	132	233	Verenigde Arabische Emiraten	8	3
Polen	2906	1023	Verenigde Staten	4650	2226
Portugal	2961	598	Vietnam	129	320
Qatar	1	–	Zambia	9	14
Roemenië	2002	365	Zimbabwe	23	11
Rusland	1161	697	Zuid-Afrika	461	335
Rwanda	14	20	Zuid-Korea	285	16
Saint Kitts en Nevis	–	2	Zweden	992	267
Saint Lucia	3	6	Zwitserland	430	429
Saint Vincent en de Grenadines	–	2	<b>subtotaal</b>	<b>103193</b>	<b>149660</b>
Saoedi-Arabië	14	2	meervoudige vreemde nationaliteiten	4233	
Senegal	36	52	Nederland	562339	
Servië	315	132	personen met onbekende nationaliteit	2751	
Servië en Montenegro	–	2	personen zonder nationaliteit	96	
Seychellen	–	3	<b>totaal-generaal</b>	<b>672612</b>	<b>149660</b>
Sierra Leone	82	118			
Singapore	140	93			
Slovenië	176	23			

bron: OIS

## 2.1.7 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2011-2015

herkomstgroepering	2011	2012	2013	2014	2015	index 2011=100
Surinamers	68971	68538	67919	67490	66623	97
Antillianen	11777	11891	11993	12088	12125	103
Turken	41075	41519	41981	42211	42358	103
Marokkanen	70646	71460	72330	73311	74210	105
overige niet-westerse allochtonen	80682	82984	84854	86967	90100	112
totaal niet-westerse allochtonen <sup>1)</sup>	273151	276392	279077	282067	285416	104
westerse allochtonen	119373	122839	125720	129025	134124	112
autochtonen	388035	390813	394645	400093	402732	104
totaal	780559	790044	799442	811185	822272	105

<sup>1)</sup> Niet-westerse allochtonen = Surinamers, Antillianen, Turken, Marokkanen en overige niet-westerse allochtonen.

bron: OIS

## 2.1.8 Bevolking naar herkomstgroepering en generatie, 1 januari 2015

herkomstgroepering	absoluut				procenten			
	1e generatie	2e generatie	autochtonen	totaal	1e generatie	2e generatie	autochtonen	totaal
Surinamers	36632	29991		66623	55,0	45,0		100
Antillianen	6801	5324		12125	56,1	43,9		100
Turken	21741	20617		42358	51,3	48,7		100
Marokkanen	34116	40094		74210	46,0	54,0		100
overige niet-westerse allochtonen	59026	31074		90100	65,5	34,5		100
totaal niet-westerse allochtonen	158316	127100		285416	55,5	44,5		100
westerse allochtonen	78003	56121		134124	58,2	41,8		100
autochtonen			402732	402732			100,0	100
totaal	236319	183221	402732	822272	28,7	22,3	49,0	100

bron: OIS

## 2.1.9 Gehuwde bevolking naar herkomstgroepering echtgenoot/echtgenote, 1 januari 2015

herkomstgroepering	gehuwd in eigen groep	vrouw in andere groep	man in andere groep	totaal mannen	totaal vrouwen	% man gehuwd in eigen groep	% vrouw gehuwd in eigen groep
Surinamers	2911	1146	1405	4057	4316	71,8	67,4
Antillianen	181	439	408	620	589	29,2	30,7
Turken	7813	524	323	8337	8136	93,7	96,0
Marokkanen	11406	659	619	12065	12025	94,5	94,9
overige niet-westerse allochtonen	5949	2436	3423	8385	9372	70,9	63,5
totaal niet-westerse allochtonen	28260	5204	6178	33464	34438	84,4	82,1
westerse allochtonen	6163	6507	8828	12670	14991	48,6	41,1
autochtonen	34662	10857	7562	45519	42224	76,1	82,1
totaal	69085	22568	22568	91653	91653	75,4	75,4

bron: OIS

## 2.1.10 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2014-2015

herkomstgroepering	2014	2015	herkomstgroepering	2014	2015
Afghanistan	2754	2790	Frankrijk	5928	6379
Albanië	200	265	Frans-Guyana	159	156
Algerije	1229	1253	Frans-Polynesië	3	4
Andorra	2	2	Gabon	9	6
Angola	425	439	Gambia	178	185
Anguilla	5	6	Ghana	11742	11902
Antigua en Barbuda	6	8	Gibraltar	6	9
Argentinië	983	1079	Grenada	2	2
Australië	1750	1868	Griekenland	1781	1935
Bahama's	21	22	Groenland	-	1
Bahrein	17	17	Groot-Brittannië	11127	11474
Bangladesh	226	224	Guadeloupe	42	40
Barbados	11	11	Guam	1	1
België	4916	5058	Guatemala	88	92
Belize	4	4	Guinee	261	262
Benin	57	58	Guinee-Bissau	16	15
Bermuda	7	11	Guyana	984	985
Bhutan	15	15	Haïti	89	94
Bolivia	187	204	Honduras	54	61
Botswana	18	13	Hongkong	2411	2403
Brazilië	3013	3213	Hongarije	1711	1776
Britse Maagdeneilanden	-	1	Ierland	1325	1352
Brunei	78	75	IJsland	101	115
Bulgarije	3115	3517	India	5063	5413
Burkina Faso	127	132	Indonesië/Nederlands-Indië (voorm.)	26287	25988
Burundi	134	135	Irak	2683	2698
Cambodja	47	50	Iran	2951	3097
Canada	1722	1815	Israël	2177	2286
Centraal-Afrikaanse Republiek	12	13	Italië	6359	7069
Chili	993	1010	Ivoorkust	236	245
China	5013	5339	Jamaica	242	256
Colombia	1933	2036	Japan	1620	1533
Comoren	10	11	Jemen	29	29
Congo (-Brazzaville)	140	141	Joegoslavië (voormalig)	6081	6236
Congo (-Kinshasa)	387	400	w.v. <i>Bosnië en Herzegovina</i>	28	30
Costa Rica	80	81	<i>Fed. Rep. Joegoslavië</i>	24	25
Cuba	253	264	<i>Joegoslavië</i>	5981	6101
Cyprus	134	150	<i>Kroatië</i>	21	28
Denemarken	756	790	<i>Macedonië</i>	2	8
Djibouti	14	15	<i>Servië</i>	8	17
Dominica	14	16	<i>Servië en Montenegro</i>	5	6
Dominicaanse Republiek	2488	2521	<i>Slovenië</i>	12	21
Duitsland	17453	17667	Jordanië	156	161
Ecuador	654	717	Kaapverdië	561	543
Egypte	5884	5951	Kameroen	295	308
El Salvador	52	54	Kanaaleilanden	7	12
Equatoriaal-Guinea	17	18	Kenia	309	329
Eritrea	295	356	Koeweit	106	117
Ethiopië	1816	1858	Laos	24	25
Faeröer	2	2	Lesotho	13	14
Falklandeilanden	3	3	Libanon	571	570
Fiji	16	18	Liberia	334	334
Filipijnen	2277	2394	Libië	148	155
Finland	671	709	Liechtenstein	1	-

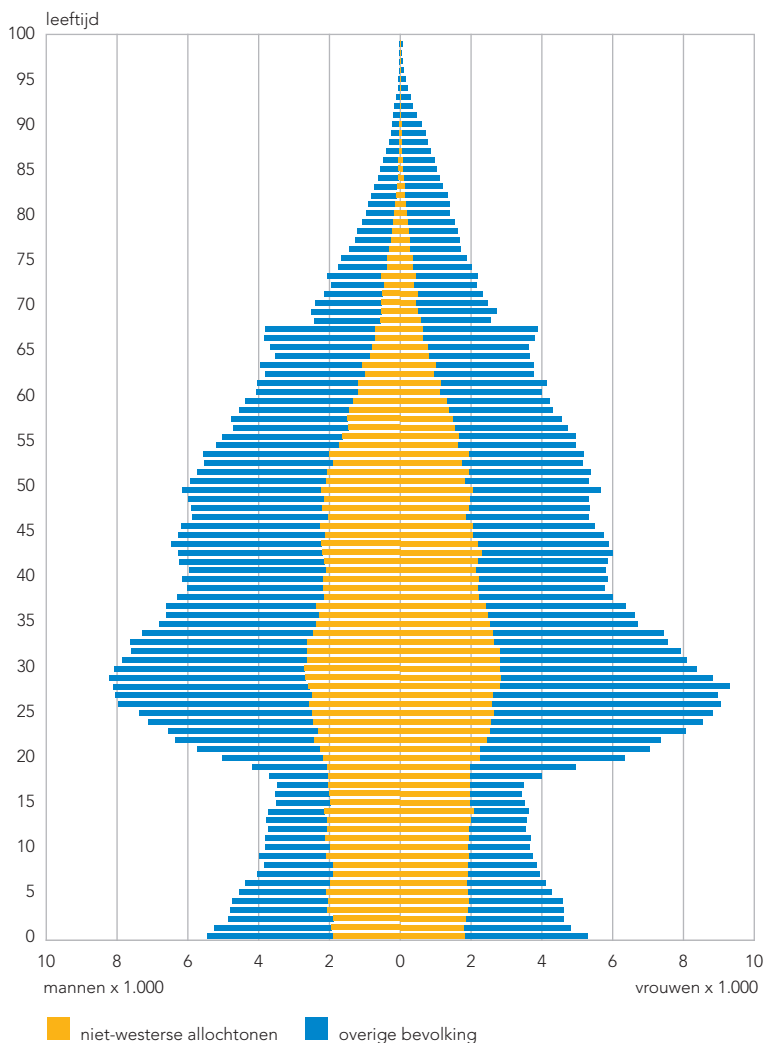
## 2.1.10 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2014-2015 (slot)

herkomstgroepering	2014	2015	herkomstgroepering	2014	2015
Luxemburg	130	143	Singapore	516	533
Macau	18	20	Soedan	619	636
Madagaskar	24	30	Somalië	1470	1494
Malawi	47	50	Sovjet-Unie (voormalig)	6206	6810
Maldiven	6	6	w.v. Armenië	11	15
Maleisië	582	588	Azerbeidzjan	16	35
Mali	60	58	Belarus (Wit-Rusland)	13	15
Malta	58	61	Estland	151	155
Man	-	4	Georgië	14	18
Marokko	73311	74210	Kazachstan	21	29
Martinique	29	32	Kirgizië	6	7
Mauritanië	22	26	Letland	295	311
Mauritius	63	58	Litouwen	462	487
Mayotte	5	5	Moldavië	15	27
Mexico	696	760	Oekraïne	83	112
Monaco	17	19	Oezbekistan	10	11
Mongolië	41	53	Rusland	208	236
Montserrat	1	1	Rusland (oud)	2	36
Mozambique	111	120	Sovjet-Unie	4897	5312
Myanmar	165	169	Tadzjikistan	2	2
Namibië	25	23	Turkmenistan	-	2
Nederland	400093	402732	Spaanse Sahara (voormalig)	16	17
Nederlandse Antillen en Aruba	12088	12125	Spanje	5167	5628
Nepal	418	479	Sri Lanka	465	488
Nicaragua	52	54	Suriname	67490	66623
Nieuw-Zeeland	616	651	Swaziland	9	10
Niger	58	58	Syrië	561	651
Nigeria	1843	1884	Taiwan	255	284
Noord-Korea	22	19	Tanzania	151	157
Noorwegen	528	526	Thailand	1262	1301
Oman	24	24	Togo	287	278
Oostenrijk	1249	1274	Tonga	3	2
Pakistan	5384	5389	Trinidad en Tobago	118	128
Panama	59	54	Tsjaad	11	11
Papoea-Nieuw-Guinea	12	14	Tsjecho-Slowakije (voormalig)	1584	1646
Paraguay	23	26	w.v. Slowakije	24	32
Peru	697	744	Tsjechië	33	42
Polen	4465	4746	Tsjecho-Slowakije	1527	1572
Portugal	3444	3562	Tunesië	1187	1200
Puerto Rico	38	42	Turkije	42211	42358
Qatar	17	15	Uganda	264	292
Réunion	7	10	Uruguay	252	254
Roemenië	2374	2624	Vanuatu	1	1
Rwanda	90	86	Venezuela	700	759
Saint Kitts en Nevis	10	10	Verenigde Arabische Emiraten	70	95
Saint Lucia	16	19	Verenigde Staten	7414	7862
Saint Vincent en de Grenadines	3	2	Vietnam	618	653
Samoa	3	3	Zambia	137	148
Salomonseilanden	1	2	Zimbabwe	175	179
Sao Tomé en Principe	8	8	Zuid-Afrika	1783	1871
Saoedi-Arabië	144	161	Zuid-Korea	618	642
Senegal	361	349	Zweden	1226	1348
Seychellen	6	5	Zwitserland	1462	1475
Sierra Leone	393	389	onbekend	213	430
			totaal	811185	822272

**2.1.11 Bevolking naar meest voorkomende herkomstsgroepering (meer dan 1.000 personen per groep),  
1 januari 2011-2015**

herkomstsgroepering	2011	2012	2013	2014	2015	index 2011=100
Nederland	388035	390813	394645	400093	402732	104
Marokko	70646	71460	72330	73311	74210	105
Suriname	68971	68538	67919	67490	66623	97
Turkije	41075	41519	41981	42211	42358	103
Indonesië/Nederlands-Indië (vm)	26406	26407	26327	26287	25988	98
Duitsland	17348	17448	17470	17453	17667	102
Nederlandse Antillen en Aruba	11777	11891	11993	12088	12125	103
Ghana	11282	11464	11602	11742	11902	105
Groot-Brittannië	10242	10392	10626	11124	11474	112
Verenigde Staten	6960	7114	7276	7414	7862	113
Italië	5251	5550	5908	6359	7069	135
Sovjet-Unie (vm)	4818	5365	5808	6204	6808	141
Frankrijk	5246	5427	5667	5928	6379	122
Joegoslavië (vm)	5778	5808	5927	6081	6236	108
Egypte	5784	5757	5803	5884	5951	103
Spanje	4180	4378	4748	5167	5628	135
India	4554	4721	4902	5063	5413	119
Pakistan	5258	5309	5331	5384	5389	102
China	4336	4637	4874	5013	5339	123
België	4628	4744	4842	4916	5058	109
Polen	3889	4115	4277	4465	4746	122
Portugal	3334	3329	3369	3444	3562	107
Bulgarije	2545	3034	3137	3115	3517	138
Brazilië	2623	2811	2921	3013	3213	122
Iran	2598	2705	2826	2951	3097	119
Afghanistan	2712	2752	2767	2754	2790	103
Irak	2654	2727	2692	2683	2698	102
Roemenië	1912	2145	2262	2374	2624	137
Dominicaanse Republiek	2379	2444	2442	2488	2521	106
Hongkong	2418	2409	2404	2411	2403	99
Filipijnen	2116	2142	2194	2277	2394	113
Israël	2044	2041	2056	2177	2286	112
Colombia	1706	1799	1863	1933	2036	119
Griekenland	1243	1455	1683	1781	1935	156
Nigeria	1577	1711	1766	1843	1884	119
Zuid-Afrika	1590	1690	1732	1783	1871	118
Australië	1605	1644	1676	1750	1868	116
Ethiopië	1737	1770	1781	1816	1858	107
Canada	1548	1637	1699	1722	1815	117
Hongarije	1484	1534	1603	1711	1776	120
Tsjecho-Slowakije (vm)	1623	1675	1555	1584	1646	101
Japan	1491	1497	1549	1620	1533	103
Somalië	1229	1319	1398	1470	1494	122
Zwitserland	1354	1421	1430	1462	1475	109
Ierland	1185	1231	1295	1325	1352	114
Zweden	1118	1170	1181	1226	1348	121
Thailand	1206	1227	1256	1262	1301	108
Oostenrijk	1191	1206	1230	1249	1274	107
Algerije	1239	1222	1244	1229	1253	101
Tunesië	1175	1163	1172	1187	1200	102
Argentinië	882	907	936	983	1079	122
Chili	951	965	959	993	1010	106

bron: OIS

2.1a Bevolking naar leeftijd, geslacht en herkomstgroepering, 1 januari 2015 <sup>1)</sup>

- <sup>1)</sup> Niet-westerse alloctonen = Surinamers, Antillianen, Turken, Marokkanen en overige niet-westerse alloctonen.  
Overige bevolking = westerse alloctonen en autoctonen.

bron: OIS



## 2.1.12 Bevolking naar leeftijdsgroepen en herkomstgroepering, 1 januari 2015

leeftijd in jaren	Surina-mers	Antil-lianen	Turken	Marok-kanen	overige niet-westerse alloch-tonen	totaal niet-westerse alloch-tonen	westerse alloch-tonen	autoch-tonen	totaal
0	433	130	570	1136	1457	3726	1635	5479	10840
1	473	127	557	1146	1452	3755	1531	4865	10151
2	474	120	578	1206	1384	3762	1449	4313	9524
3	562	117	562	1330	1400	3971	1406	4089	9466
4	595	122	623	1329	1321	3990	1426	3976	9392
5	624	121	544	1427	1274	3990	1298	3603	8891
6	607	120	561	1379	1178	3845	1203	3478	8526
7	606	125	559	1383	1140	3813	1132	3103	8048
8	636	109	544	1358	1159	3806	981	2941	7728
9	626	101	626	1514	1179	4046	946	2795	7787
10	664	123	574	1427	1109	3897	903	2708	7508
11	675	107	616	1468	1194	4060	848	2632	7540
12	753	126	589	1386	1136	3990	829	2488	7307
13	774	100	688	1380	1116	4058	756	2593	7407
14	846	115	682	1381	1206	4230	749	2415	7394
15	818	126	676	1268	1049	3937	692	2432	7061
16	816	146	688	1259	1074	3983	656	2365	7004
17	921	145	680	1269	1010	4025	648	2327	7000
18	845	166	682	1191	1128	4012	800	2946	7758
19	888	182	607	1135	1205	4017	1098	4091	9206
20	958	222	749	1181	1310	4420	1522	5475	11417
21	1069	262	701	1177	1314	4523	1861	6454	12838
22	1066	271	754	1277	1519	4887	2084	6871	13842
23	1107	247	770	1233	1518	4875	2395	7412	14682
24	1151	262	754	1247	1597	5011	2794	7931	15736
25+	47636	8333	26424	41723	58671	182787	102482	302950	588219
<b>totaal</b>	<b>66623</b>	<b>12125</b>	<b>42358</b>	<b>74210</b>	<b>90100</b>	<b>285416</b>	<b>134124</b>	<b>402732</b>	<b>822272</b>
0- 4	2537	616	2890	6147	7014	19204	7447	22722	49373
5- 9	3099	576	2834	7061	5930	19500	5560	15920	40980
10-14	3712	571	3149	7042	5761	20235	4085	12836	37156
15-19	4288	765	3333	6122	5466	19974	3894	14161	38029
20-24	5351	1264	3728	6115	7258	23716	10656	34143	68515
25-29	5662	1362	3996	6064	9297	26381	16545	42240	85166
30-34	5265	1269	4181	6397	9704	26816	16422	35040	78278
35-39	4554	914	3738	6040	7974	23220	13179	27789	64188
40-44	4967	854	3560	5311	7291	21983	11416	27446	60845
45-49	5498	807	3140	4601	6663	20709	9852	27277	57838
50-54	6001	837	2786	3948	6242	19814	8112	27994	55920
55-59	5275	751	1650	2831	4975	15482	6761	25757	48000
60-64	3988	626	1171	2236	3280	11301	6194	22955	40450
65-69	2549	450	932	1495	1635	7061	5324	22625	35010
70-74	1618	250	672	1498	763	4801	3287	15056	23144
75-79	1104	115	404	921	465	3009	2469	10952	16430
80-84	673	68	158	309	253	1461	1615	8383	11459
85+	482	30	36	72	129	749	1306	9436	11491
<b>totaal</b>	<b>66623</b>	<b>12125</b>	<b>42358</b>	<b>74210</b>	<b>90100</b>	<b>285416</b>	<b>134124</b>	<b>402732</b>	<b>822272</b>

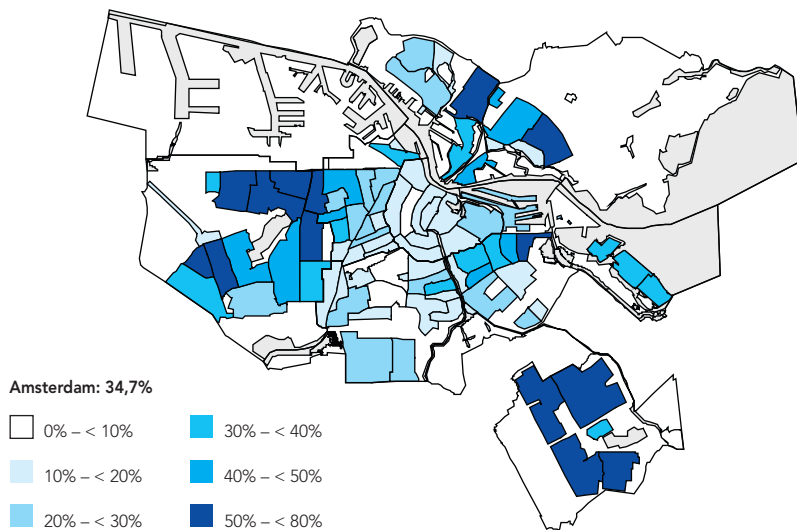
bron: OIS

## 2.1.13 Bevolking naar stadsdelen, 1 januari 2011-2015

stadsdeel	2011	2012	2013	2014	2015
A Centrum	84030	84541	85618	86099	86418
B Westpoort	434	448	506	423	407
E West	133229	135083	138568	141004	142728
F Nieuw-West	138087	139886	141825	144002	146700
K Zuid	135862	137603	137901	139523	141438
M Oost	120234	122275	122847	126157	128690
N Noord	86675	87342	88434	89906	91324
T Zuidoost	82008	82866	83743	84071	84567
Amsterdam	780559	790044	799442	811185	822272

bron: IOS

## 2.1b Niet-westerse allochtonen naar buurtcombinaties, 1 januari 2015 (procenten)



bron: IOS

2.1.1.4 Bevolking naar geslacht, stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2015

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren														totaal			
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69		70-74	75-79	80+
<b>mannen</b>																		
A Centrum	1711	1314	1185	1244	3343	4868	4462	3576	3656	3811	3698	3180	2869	2647	1495	812	632	44503
B Westpoort	2	-	3	6	24	37	25	24	35	43	33	23	11	12	6	4	1	289
E West	4365	3002	2515	2379	5128	8490	8824	7081	6046	5402	4897	3708	3013	2448	1545	953	788	70584
F Nieuw-West	5166	4475	4230	4438	6208	6238	5970	5288	4985	5070	5054	4185	3368	2753	1955	1503	1993	72879
K Zuid	4148	2868	2350	2270	4545	6773	7365	5866	5349	4783	4303	3651	3348	3273	2153	1497	1778	67220
M Oost	4169	3930	3366	2978	5024	6160	5816	5192	5301	5066	4526	3686	2959	2279	1466	882	784	63584
N Noord	3051	2788	2715	2588	3017	3135	3083	2798	3170	3299	3380	2923	2337	2150	1491	1186	1355	44476
T Zuidoost	2651	2551	2589	2627	3671	3332	3135	2682	2746	2926	3165	3007	2522	1819	1054	602	606	41685
Amsterdam	25263	20928	18953	18530	30960	39943	38680	32507	31288	30400	29056	24363	20427	17381	11165	7439	7937	405222
<b>vrouwen</b>																		
A Centrum	1770	1276	1143	1455	4442	5570	4076	2940	2817	2694	2786	2638	2615	2394	1386	809	1104	41915
B Westpoort	9	4	2	4	6	15	11	12	11	15	4	6	9	4	3	2	1	118
E West	4201	2747	2455	2679	7097	10474	9186	6682	5251	4484	4074	3399	2829	2391	1564	1056	1575	72144
F Nieuw-West	4834	4323	3978	4527	6526	6606	6021	5022	4772	4706	4784	4098	3251	2792	2079	1911	3591	73821
K Zuid	3872	2782	2397	2541	6380	9337	7598	5741	5189	4557	4283	3805	3652	3747	2710	2025	3602	74218
M Oost	4038	3702	3271	3205	6312	6474	6120	5309	5342	4681	4135	3598	2895	2233	1354	1006	1431	65106
N Noord	2789	2677	2609	2535	3119	3358	3449	3130	3232	3345	3402	2895	2326	2260	1776	1482	2464	46848
T Zuidoost	2597	2541	2348	2553	3673	3389	3137	2845	2943	2956	3396	3198	2446	1808	1107	700	1245	42882
Amsterdam	24110	20052	18203	19499	37555	45223	39598	31681	29557	27438	26864	23637	20023	17629	11979	8991	15013	417052
<b>mannen + vrouwen</b>																		
A Centrum	3481	2590	2328	2699	7785	10438	8538	6516	6473	6505	6484	5818	5484	5041	2881	1621	1736	86418
B Westpoort	11	4	5	10	30	52	36	36	46	58	37	29	20	16	9	6	2	407
E West	8566	5749	4970	5058	12225	18964	18010	13763	11297	9886	8971	7107	5842	4839	3109	2009	2363	142728
F Nieuw-West	10000	8798	8208	8965	12734	12844	11991	10310	9757	9776	9838	8283	6619	5545	4034	3414	5584	146700
K Zuid	8020	5650	4747	4811	10925	17010	14963	11607	10538	9340	8586	7456	7000	7020	4863	3522	5380	141438
M Oost	8207	7632	6637	6183	11336	12634	11936	10501	10643	9747	8661	7284	5854	4512	2820	1888	2215	128690
N Noord	5840	5465	5324	5123	6136	6503	6532	5928	6402	6644	6782	5814	4663	4410	3267	2668	3819	91324
T Zuidoost	5248	5092	4937	5180	7344	6721	6272	5527	5689	5882	6561	6205	4968	3627	2161	1302	1851	84567
Amsterdam	49373	40980	37156	38029	68515	85166	78278	64188	60845	57838	55920	48000	40450	35010	23144	16430	22950	822272

bron: OIS

## 2.1.15 Bevolking naar stadsdelen en herkomstgroepering, 1 januari 2015

stadsdeel	Surinamers	Antillianen	Turken	Marokkanen	overige niet-westerse allochtonen	westerse allochtonen	autochtonen	niet-westerse allochtonen		
								abs.	%	
A Centrum	2620	734	829	1466	7015	20963	52791	86418	14,7	
B Westpoort	20	–	5	9	39	128	206	407	73	
E West	6959	1510	8057	14540	12752	25145	73765	142728	43818	
F Nieuw-West	9868	1397	18719	30553	14411	18658	53094	146700	74948	
K Zuid	4790	1262	2107	4178	11712	31166	86223	141438	24049	
M Oost	9262	1519	5778	12626	12032	20119	67354	128690	41217	
N Noord	7088	1214	5970	9094	11227	9824	46907	91324	34593	
T Zuidoost	26016	4489	893	1744	20912	8121	22392	84567	54054	
<b>Amsterdam</b>	<b>66623</b>	<b>12125</b>	<b>42358</b>	<b>74210</b>	<b>90100</b>	<b>134124</b>	<b>402732</b>	<b>822272</b>	<b>285416</b>	<b>34,7</b>
procenten										
A Centrum	3,9	6,1	2,0	2,0	7,8	15,6	13,1	10,5	4,4	
B Westpoort	0,0	–	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	
E West	10,4	12,5	19,0	19,6	14,2	18,7	18,3	17,4	15,4	
F Nieuw-West	14,8	11,5	44,2	41,2	16,0	13,9	13,2	17,8	26,3	
K Zuid	7,2	10,4	5,0	5,6	13,0	23,2	21,4	17,2	8,4	
M Oost	13,9	12,5	13,6	17,0	13,4	15,0	16,7	15,7	14,4	
N Noord	10,6	10,0	14,1	12,3	12,5	7,3	11,6	11,1	12,1	
T Zuidoost	39,0	37,0	2,1	2,4	23,2	6,1	5,6	10,3	18,9	
<b>Amsterdam</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	

bron: OIS

## 2.1.16 Bevolking naar stadsdelen en huishoudenstypen, 1 januari 2015 (procenten)

stadsdeel	alleenstaand	samenwonend zonder kinderen	samenwonend met kinderen	eenoudergezin	overig	tehuisbewoner	totaal (=100%)
A Centrum	39,8	26,3	21,1	8,0	3,0	1,7	86418
B Westpoort	37,3	13,3	9,3	3,7	4,4	31,9	407
E West	33,7	23,5	28,8	10,2	3,1	0,7	142728
F Nieuw-West	20,9	19,0	45,2	11,6	2,0	1,2	146700
K Zuid	32,3	25,7	28,7	9,1	3,5	0,7	141438
M Oost	27,1	20,9	37,7	11,4	2,2	0,8	128690
N Noord	21,8	20,2	40,9	14,9	1,3	0,8	91324
T Zuidoost	25,4	16,1	30,7	24,4	2,5	1,0	84567
Amsterdam	28,6	21,8	33,8	12,2	2,6	1,0	822272

bron: OIS

## 2.1.17 Huishoudens naar stadsdelen en huishoudenstypen, 1 januari 2015 (procenten)

stadsdeel	alleenstaand	samenwonend zonder kinderen	samenwonend met kinderen	eenoudergezin	overig	totaal (=100%)
A Centrum	63,1	20,9	9,2	5,4	1,4	54457
B Westpoort	75,2	13,4	5,4	3,0	3,0	202
E West	58,0	20,3	13,0	7,3	1,6	82921
F Nieuw-West	44,8	20,3	24,0	9,6	1,3	68598
K Zuid	55,9	22,3	13,4	6,7	1,7	81651
M Oost	51,7	19,9	18,5	8,7	1,2	67385
N Noord	45,0	20,9	21,5	11,8	0,8	44295
T Zuidoost	49,7	15,8	15,5	17,6	1,4	43184
Amsterdam	53,1	20,3	16,2	9,0	1,4	442693

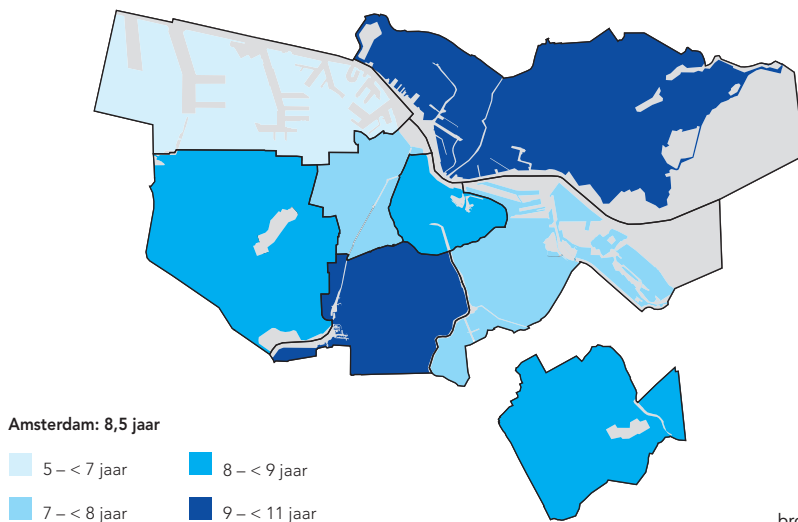
bron: OIS

## 2.1.18 Bevolking naar stadsdelen en (gemiddelde) woontijd op het adres, 1 januari 2011-2015

stadsdeel	bevolking 1 januari 2015	gemiddelde woontijd in jaren					index 2011=100
		2011	2012	2013	2014	2015	
A Centrum	86418	7,7	7,8	7,9	8,1	8,3	108
B Westpoort	407	4,9	4,9	4,6	5,7	5,4	110
E West	142728	7,7	7,7	7,7	7,8	7,9	103
F Nieuw-West	146700	8,1	8,1	8,3	8,4	8,5	105
K Zuid	141438	9,0	9,0	9,1	9,1	9,0	100
M Oost	128690	7,1	7,2	7,4	7,5	7,6	107
N Noord	91324	10,0	10,0	10,1	10,2	10,3	103
T Zuidoost	84567	7,7	8,0	8,1	8,5	8,7	113
Amsterdam	822272	8,1	8,2	8,3	8,5	8,5	105

bron: OIS

## 2.1c Bevolking naar (gemiddelde) woontijd op het adres per stadsdeel, 1 januari 2015



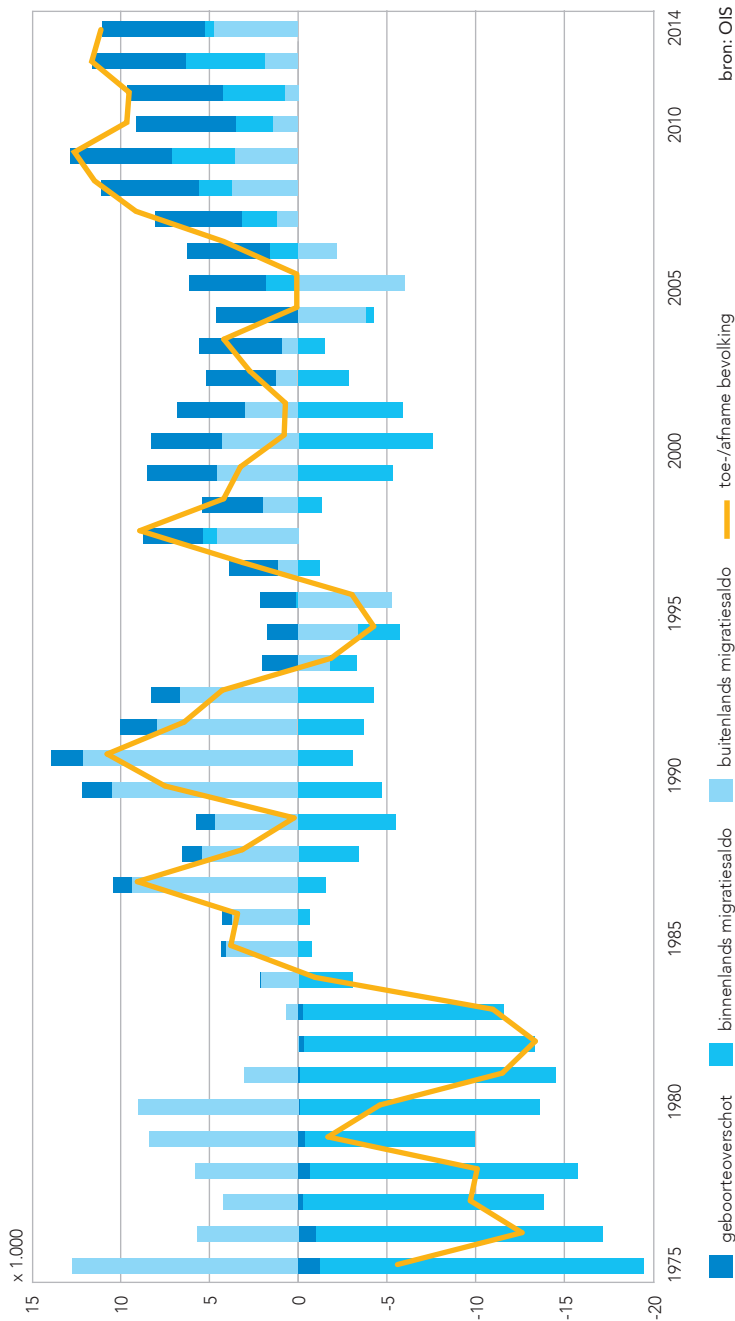
bron: OIS

2.2.1 Loop van de bevolking, 1990-2014

jaar	inwoners begin	geboorte	sterfte	geboorte- overschot	binnenlandse migratie			buitenlandse migratie			totale migratie			saldo administr. correcties	toe-/ afname bevol- king
					vesti- ging	vertrek	saldo	vesti- ging	vertrek	saldo	vesti- ging	vertrek	saldo		
1990	695221	9240	7510	+1730	23461	28210	-4749	20885	10370	+10515	44346	38580	+5766	+14	+7510
1991	702731	9275	7416	+1859	23743	26807	-3064	20789	8603	+12186	44532	35410	+9122	-219	+10762
1992	713493	9503	7364	+2139	23681	27373	-3692	20596	12675	+7921	44277	40048	+4429	+62	+6430
1993	719923	9383	7727	+1656	23681	27961	-4280	18845	12182	+6663	42526	40143	+2383	+233	+4272
1994	724195	9476	7441	+2035	24095	25680	-1585	14151	15918	-1767	38246	41598	-3352	-528	-1845
1995	722350	8968	7201	+1767	24688	27137	-2449	9584	12944	-3360	34272	40081	-5809	-217	-4259
1996	718091	9210	7160	+2050	27045	26921	+124	13515	18811	-5296	40560	45732	-5172	+94	+3028
1997	715063	9611	6826	+2785	26986	28181	-1195	14090	12979	+1111	41076	41160	-84	+411	+3112
1998	718175	10108	6702	+3406	29134	28328	+806	15939	11335	+4604	45073	39663	+5410	+104	+8920
1999	727095	10225	6770	+3455	26086	27416	-1330	15928	13976	+1952	42014	41392	+622	+117	+4194
2000	731289	10643	6669	+3974	22907	28293	-5386	16908	12332	+4576	39815	40625	-810	+87	+3251
2001	734540	10720	6644	+4076	22055	29684	-7629	16197	11881	+4316	38252	41565	-3313	+25	+788
2002	735328	10432	6551	+3881	24079	30030	-5951	16128	13137	+2991	40207	43167	-2960	-204	+717
2003	736045	10611	6563	+4048	26055	28913	-2858	14994	13805	+1189	41049	42718	-1669	+339	+2718
2004	738763	10596	5900	+4696	27514	29045	-1531	15773	14896	+877	43287	43941	-654	+146	+4188
2005	742951	10567	5955	+4612	29875	30320	-445	14503	18353	-3850	44378	48673	-4295	-241	+76
2006	743027	10191	5747	+4444	31400	29617	+1783	16827	22869	-6042	48227	52486	-4259	-108	+77
2007	743104	10400	5567	+4833	31802	30254	+1548	19785	21991	-2206	51587	52245	-658	+11	+4186
2008	747290	10595	5702	+4893	31601	29550	+2051	25561	24400	+1161	57162	53950	+3212	+952	+9057
2009	756347	11008	5286	+5722	30753	28849	+1904	26364	22652	+3712	57117	51501	+5616	+88	+11426
2010	767773	11381	5381	+6000	32378	28795	+3583	27522	23979	+3543	59900	52774	+7126	-340	+12786
2011	780559	11070	5291	+5779	31140	28971	+2169	26261	24244	+1377	56761	53215	+3546	+160	+9485
2012	790044	10924	5509	+5415	33527	29969	+3558	26168	26150	+618	60295	56119	+4176	-193	+9398
2013	799442	10855	5431	+5424	34646	30096	+4550	27008	25171	+1837	61654	55267	+6387	-68	+11743
2014	811185	11063	5193	+5870	35842	35331	+511	29197	24455	+4742	65039	59786	+5253	-36	+11087
2015	822272														

bron: OIS

## 2.2a De verandering van de bevolkingssomvang naar oorzaak, 1975-2014



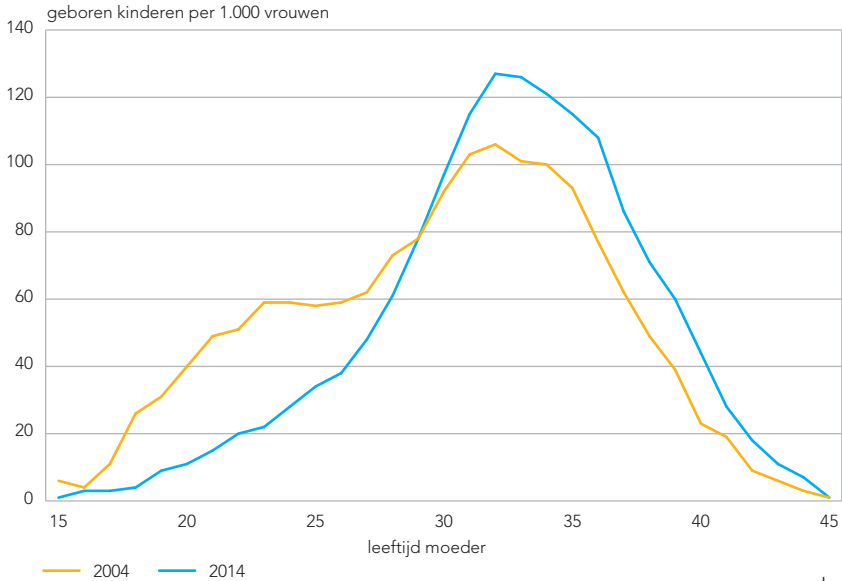


2.2.2 Loop van de bevolking naar stadsdelen, 2014

stadsdeel	geboorte	sterfte	geboorte-overschot	interne migratie (= verhuizingen)				externe migratie				stand per 1-1-2015
				vertrek	huizingsoverschot	verhuizingen binnen het stadsdeel	vestiging	vestiging	vertrek	vestigingsoverschot		
A Centrum	856	603	+ 253	9760	11325	- 1565	3997	9113	7507	+1606	86418	
B Westpoort	6	1	+ 5	113	172	- 59	55	227	192	+ 35	407	
E West	2245	692	+1553	15758	16417	- 659	6706	11912	11121	+ 791	142728	
F Nieuw-West	2047	1022	+1025	13692	12874	+ 818	7614	9733	8713	+1020	146700	
K Zuid	1940	1001	+ 939	14155	14272	- 117	6859	13002	11943	+1059	141438	
M Oost	1760	591	+1169	12633	12096	+ 537	5502	9846	9044	+ 802	128690	
N Noord	1107	774	+ 333	6926	5713	+ 1213	3000	4397	4583	- 186	91324	
T Zuidoost	1102	509	+ 593	6968	7136	- 168	4336	6809	6683	+ 126	84567	
<b>Amsterdam</b>	<b>11063</b>	<b>5193</b>	<b>+5870</b>	<b>80005</b>	<b>80005</b>	<b>-</b>	<b>80005</b>	<b>65039</b>	<b>59786</b>	<b>+5253</b>	<b>822272</b>	

bron: OIS

## 2.3a Geboorte per 1.000 vrouwen naar leeftijd van de moeder, 2004 en 2014



bron: OIS

## 2.3.1 Geboorte naar leeftijdsgroep van de moeder, 2010-2014

leeftijdsgroep moeder	2010	2011	2012	2013	2014
<15 jaar	2	–	–	1	–
15-19 jaar	144	127	116	81	97
20-24 jaar	1018	912	786	698	752
25-29 jaar	2496	2406	2395	2135	2279
30-34 jaar	4232	4305	4320	4222	4496
35-39 jaar	2855	2708	2646	2909	2786
40-44 jaar	607	575	623	760	637
45+ jaar	24	37	38	49	16
onbekend	3	–	–	–	–
<b>totaal</b>	<b>11381</b>	<b>11070</b>	<b>10924</b>	<b>10855</b>	<b>11063</b>

bron: OIS

## 2.3.2 Geboorte naar herkomstgroepering van het kind, 2010-2014

herkomstgroepering	2010	2011	2012	2013	2014
Surinamers	663	590	535	474	445
Antillianen	136	137	123	127	132
Turken	633	576	595	558	564
Marokkanen	1338	1316	1203	1131	1134
overige niet-westerse allochtonen	1529	1666	1492	1441	1461
totaal niet-westerse allochtonen	4299	4285	3948	3731	3736
westerse allochtonen	1482	1482	1485	1494	1595
autochtonen	5600	5303	5491	5630	5732
totaal	11381	11070	10924	10855	11063

bron: OIS

## 2.3.3 Sterfte naar herkomstgroepering, 2010-2014

herkomstgroepering	2010	2011	2012	2013	2014
Surinamers	293	287	295	303	361
Antillianen	36	40	37	44	41
Turken	70	92	71	108	98
Marokkanen	100	135	139	142	134
overige niet-westerse allochtonen	137	191	139	191	153
totaal niet-westerse allochtonen	636	745	681	788	787
westerse allochtonen	622	625	688	676	639
autochtonen	4123	3921	4140	3967	3767
totaal	5381	5291	5509	5431	5193

bron: OIS

## 2.3.4 Sterfte naar leeftijdsgroepen en geslacht, 2014

leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal	leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal
0	29	32	61	50-54	112	67	179
1- 4	2	2	4	55-59	154	112	266
5- 9	–	1	1	60-64	211	125	336
10-14	3	–	3	65-69	282	172	454
15-19	10	6	16	70-74	280	213	493
20-24	6	6	12	75-79	317	264	581
25-29	13	9	22	80-84	347	374	721
30-34	20	12	32	85-89	361	492	853
35-39	25	12	37	90-94	205	481	686
40-44	32	20	52	95-99	45	200	245
45-49	60	38	98	100+	5	36	41
				<b>totaal</b>	<b>2519</b>	<b>2674</b>	<b>5193</b>

bron: OIS

## 2.4.1 Huwelijken, partnerschappen en huwende Amsterdammers naar geslacht, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>gesloten huwelijken in Amsterdam</b>	2912	2623	2574	2511	2016
waarvan homohuwelijken	203	29	126	126	122
<b>gesloten partnerschappen in Amsterdam</b>	387	510	419	453	299
<b>huwende Amsterdammers</b>					
in Amsterdam: mannen	2634	2551	2398	2331	1919
vrouwen	2550	2454	2338	2304	1834
in Nederland: mannen	3824	3670	3842	3622	3806
vrouwen	3606	3376	3630	3458	3599

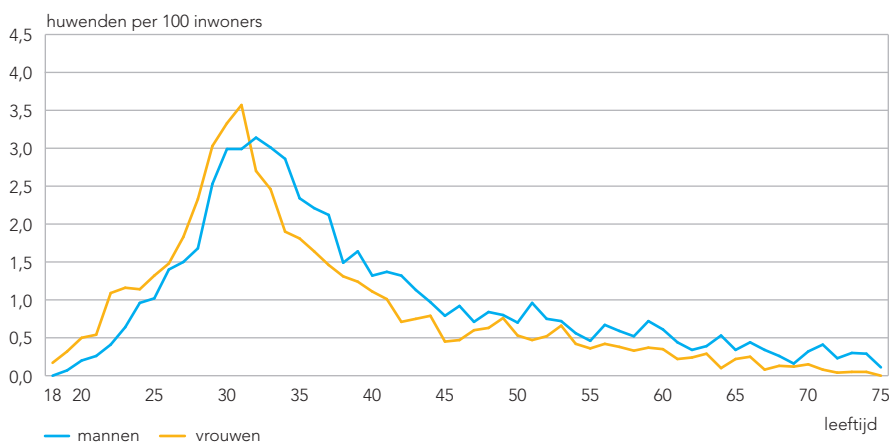
bron: OIS

## 2.4.2 Echtscheidingen, ontbonden partnerschappen en echtscheidende Amsterdammers naar geslacht, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>ingeschreven echtscheidingen in Amsterdam</b>	699	705	699	724	680
waarvan homo-echtscheidingen	11	17	13	17	26
<b>ingeschreven ontbonden partnerschappen in Amsterdam</b>	86	77	99	95	90
<b>echtscheidende Amsterdammers</b>					
mannen	1228	1223	1261	1296	1231
vrouwen	1216	1228	1267	1326	1239

bron: OIS

## 2.4a Huwende Amsterdammers naar leeftijd en geslacht per 100 inwoners, 2014



bron: OIS

2.4.3 Huwende Amsterdammers naar herkomstgroepering, 2010-2014

herkomstgroepering	2010	2011	2012	2013	2014
Surinamers	381	351	349	331	337
Antillianen	89	80	96	79	81
Turken	454	450	426	444	489
Marokkanen	634	527	619	555	605
overige niet-westerse allochtonen	631	665	710	753	742
totaal niet-westerse allochtonen	2189	2073	2200	2162	2254
westerse allochtonen	1292	1277	1294	1300	1387
autochtonen	3949	3696	3978	3618	3764
totaal	7430	7046	7472	7080	7405

bron: OIS

2.4.4 Echtscheidende Amsterdammers naar herkomstgroepering, 2010-2014

herkomstgroepering	2010	2011	2012	2013	2014
Surinamers	186	224	243	247	163
Antillianen	28	35	40	30	27
Turken	192	204	215	225	201
Marokkanen	381	335	423	367	357
overige niet-westerse allochtonen	330	354	380	419	360
totaal niet-westerse allochtonen	1117	1152	1301	1288	1108
westerse allochtonen	357	319	406	400	382
autochtonen	970	980	1190	1128	980
totaal	2444	2451	2897	2816	2470

bron: OIS

2.4.5 Huwende Amsterdammers en partnerschappen van Amsterdammers naar stadsdeel van woonadres, 2013-2014

stadsdeel	huwende Amsterdammers		w.v. huwende Amsterdammers met hetzelfde geslacht		partnerschappen van Amsterdammers	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
A Centrum	859	835	72	98	116	134
B Westpoort	1	1	-	-	-	-
E West	1419	1561	74	61	153	214
F Nieuw-West	1126	1197	24	17	128	110
K Zuid	1450	1580	58	62	187	197
M Oost	1090	1136	45	52	156	186
N Noord	634	598	26	21	78	80
T Zuidoost	501	497	6	13	76	51
Amsterdam	7080	7405	305	324	894	972

bron: OIS

## 2.5.1 Vestiging naar leeftijdsgroepen en geslacht, 2014

leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal	leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal
0- 4	1098	1168	2266	45-49	1412	802	2214
5- 9	639	593	1232	50-54	1056	526	1582
10-14	477	491	968	55-59	649	411	1060
15-19	2322	3935	6257	60-64	416	226	642
20-24	7582	9841	17423	65-69	269	160	429
25-29	7880	7312	15192	70-74	113	94	207
30-34	4733	3343	8076	75-79	64	58	122
35-39	2579	1627	4206	80+	88	156	244
40-44	1906	1013	2919	<b>totaal</b>	<b>33283</b>	<b>31756</b>	<b>65039</b>

bron: OIS

## 2.5.2 Vertrek naar leeftijdsgroepen en geslacht, 2014

leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal	leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal
0- 4	2480	2396	4876	45-49	1703	905	2608
5- 9	949	920	1869	50-54	1187	641	1828
10-14	569	543	1112	55-59	774	474	1248
15-19	1072	1476	2548	60-64	479	336	815
20-24	4499	6488	10987	65-69	448	328	776
25-29	5512	5808	11320	70-74	212	153	365
30-34	4725	4191	8916	75-79	120	166	286
35-39	3433	2526	5959	80+	165	356	521
40-44	2369	1383	3752	<b>totaal</b>	<b>30696</b>	<b>29090</b>	<b>59786</b>

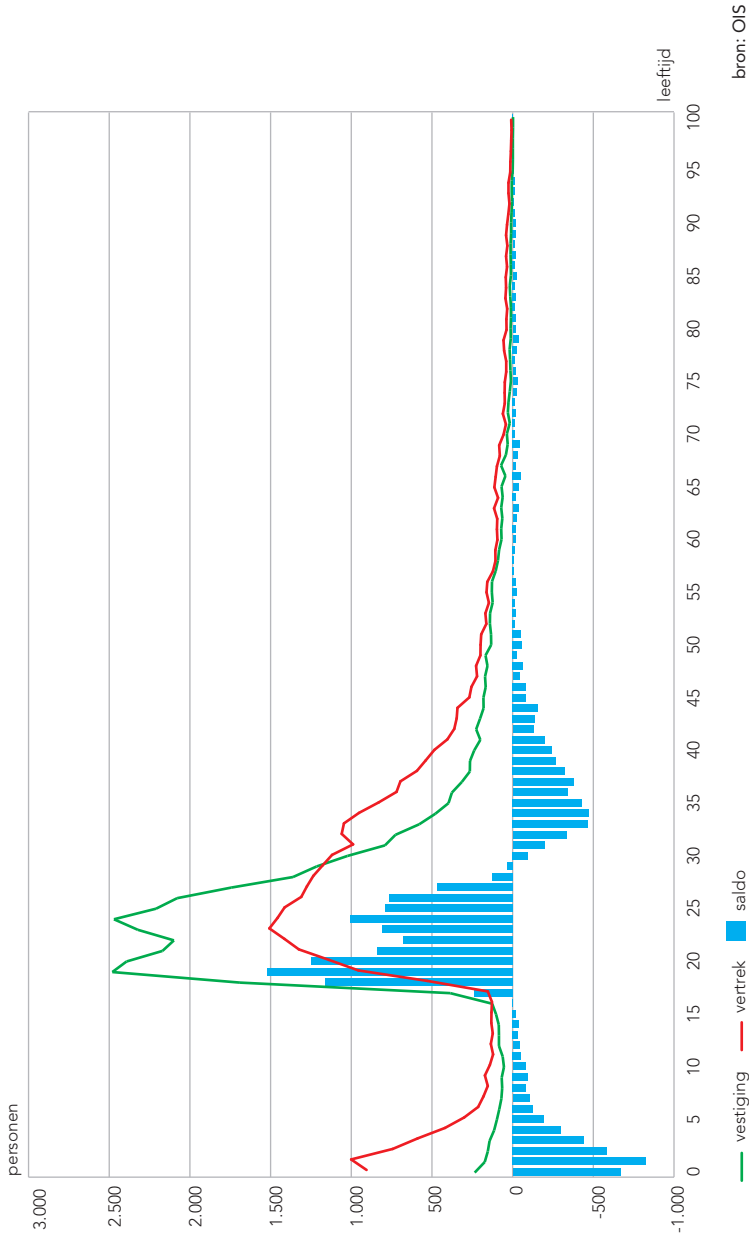
bron: OIS

## 2.5.3 Vestiging en vertrek naar herkomstgroepering, 2012-2014

herkomstgroepering	2012	2013	2014		
	saldo	saldo	vestiging	vertrek	saldo
Surinamers	- 847	- 591	3205	4153	- 948
Antillianen	- 7	+ 14	1075	1134	- 59
Turken	- 39	- 195	1668	1961	- 293
Marokkanen	- 183	+ 10	2520	2550	- 30
overige niet-westerse allochtonen	+ 520	+ 1240	11744	9801	+ 1943
<b>totaal niet-westerse allochtonen</b>	<b>- 556</b>	<b>+ 478</b>	<b>20212</b>	<b>19599</b>	<b>+ 613</b>
westerse allochtonen	+ 2218	+ 2532	19784	15702	+ 4082
autochtonen	+ 2514	+ 3377	25043	24485	+ 558
<b>totaal</b>	<b>+ 4176</b>	<b>+ 6387</b>	<b>65039</b>	<b>59786</b>	<b>+ 5253</b>

bron: OIS

2.5a Binnenlandse migratie naar leeftijd, 2014



bron: OIS

## 2.5.4 Vestiging en vertrek naar gemeente of gebied van herkomst/bestemming, 2012-2014

gemeente/gebied van herkomst/bestemming	2012		2013		2014	
	saldo	saldo	vestiging	vertrek	saldo	
<b>provincies</b>						
Groningen	+ 656	+ 699	1143	430	+ 713	
Friesland	+ 159	+ 185	600	473	+ 127	
Drenthe	+ 105	+ 124	296	223	+ 73	
Overijssel	+ 484	+ 500	1229	870	+ 359	
Gelderland	+ 792	+ 824	2503	1831	+ 672	
Utrecht	+ 1379	+1369	4490	3607	+ 883	
Noord-Holland	- 2604	-2029	13782	18049	- 4267	
Zuid-Holland	+ 1605	+1373	5739	4859	+ 880	
Zeeland	+ 90	+ 40	250	218	+ 32	
Noord-Brabant	+ 727	+1013	2619	1902	+ 717	
Limburg	+ 397	+ 419	1048	659	+ 389	
Flevoland	- 232	+ 33	2143	2210	- 67	
<b>totaal binnenland</b>	<b>+ 3558</b>	<b>+4550</b>	<b>35842</b>	<b>35331</b>	<b>+ 511</b>	
buitenland	+ 6457	+5148	22827	15127	+ 7700	
ambtshalve	- 5839	-3311	6370	9328	- 2958	
<b>totaal-generaal</b>	<b>+ 4176</b>	<b>+6387</b>	<b>65039</b>	<b>59786</b>	<b>+ 5253</b>	
<b>gemeente/subregio</b>						
Beemster	+ 3	- 37	44	41	+ 3	
Edam-Volendam	+ 4	- 18	76	95	- 19	
Landsmeer	- 134	- 12	176	456	- 280	
Purmerend	- 267	- 167	571	841	- 270	
Waterland	- 112	- 82	168	243	- 75	
Wormerland	- 20	- 9	75	87	- 12	
Zeevang	- 2	+ 3	47	39	+ 8	
Waterland	- 528	- 322	1157	1802	- 645	
Oostzaan	- 75	- 16	85	160	- 75	
Zaanstad	- 763	- 538	1215	1672	- 457	
Zaanstreek	- 838	- 554	1300	1832	- 532	
Aalsmeer	- 33	- 22	201	282	- 81	
Amstelveen	- 821	- 221	2104	3125	- 1021	
Diemen	+ 27	- 198	1030	1336	- 306	
Haarlemmermeer	- 92	- 100	1301	1358	- 57	
Ouder-Amstel	- 114	- 102	242	347	- 105	
Uithoorn	- 58	- 24	212	369	- 157	
Amstel-Meerlanden	- 1091	- 667	5090	6817	- 1727	
Almere	- 332	- 165	1573	1782	- 209	
<b>totaal regio (excl. Amsterdam)</b>	<b>- 2789</b>	<b>-1708</b>	<b>9120</b>	<b>12233</b>	<b>- 3113</b>	
<b>grote steden</b>						
Rotterdam	+ 527	+ 316	1199	979	+ 220	
Den Haag	+ 184	+ 148	1325	1302	+ 23	
Utrecht	+ 1051	+1030	2236	1397	+ 839	
<b>belangrijke migratiegemeenten</b>						
Groningen	+ 592	+ 622	957	322	+ 635	
Leiden	+ 188	+ 243	599	424	+ 175	
Nijmegen	+ 230	+ 259	434	257	+ 177	
Alkmaar	+ 110	+ 67	426	345	+ 81	
Haarlem	- 434	- 538	1041	1806	- 765	
Hoorn	+ 13	+ 14	363	283	+ 80	
Lelystad	+ 49	+ 82	314	289	+ 25	

bron: OIS



2.5.5 Vestiging uit het buitenland naar herkomstgroepering, 2010-2014 <sup>1)</sup>

herkomstgroepering	2010	2011	2012	2013	2014
Nederland	1632	1337	1354	1322	1459
Verenigde Staten	1168	1172	1209	1180	1362
Groot-Brittannië	1098	944	996	1209	1205
Duitsland	962	885	971	967	1119
Italië	582	624	795	874	1096
India	996	620	834	810	1060
Frankrijk	680	612	735	741	951
Sovjet-Unie (vm)	625	657	726	736	909
Spanje	567	548	716	785	865
Bulgarije	688	684	695	550	730
Marokko	744	676	624	606	628
Roemenië	536	463	504	473	565
Turkije	691	606	620	566	543
China	396	444	393	425	532
Polen	543	490	477	484	516
Suriname	642	575	555	440	392
Brazilië	259	272	232	297	343
Australië	277	230	260	272	325
België	259	234	248	261	323
Ghana	525	446	350	321	311
Canada	234	222	226	272	276
Joegoslavië (vm)	175	146	194	225	275
Portugal	206	204	232	230	261
Hongarije	260	218	271	248	256
Zweden	138	169	200	208	240
Griekenland	209	261	320	266	225
Indonesië/Nederlands-Indië (vm)	211	223	170	177	213
Nederlandse Antillen en Aruba	196	247	229	209	210
Tsjecho-Slowakije (vm)	366	302	188	166	203
Egypte	223	298	237	178	202
Pakistan	192	239	227	199	199
Japan	261	219	245	237	186
Zuid-Afrika	136	165	149	161	179
Filipijnen	152	113	115	127	174
Israël	302	132	147	159	172
Colombia	140	134	113	141	144
Oostenrijk	80	85	80	100	134
Dominicaanse Republiek	125	92	96	109	124
Mexico	70	73	75	94	123
Ierland	122	127	120	117	122
Denemarken	93	100	141	113	122
Argentinië	91	72	71	89	122
Finland	88	95	84	100	111
Nieuw-Zeeland	97	95	87	82	108
Zwitserland	108	112	118	104	104
Nigeria	101	116	84	92	88
Thailand	84	84	67	55	84
Singapore	66	48	54	51	82
Iran	102	79	81	83	79
Venezuela	51	46	45	56	73
Noorwegen	80	60	67	54	72
overig	1004	3087	2126	1418	2630
<b>totaal</b>	<b>19633</b>	<b>20182</b>	<b>19953</b>	<b>19239</b>	<b>22827</b>

<sup>1)</sup> Exclusief ambtshalve vestiging.

bron: OIS

## 2.5.6 Vestiging en vertrek naar stadsdelen, 2010-2014

stadsdeel	2010	2011	2012	2013	2014
<b>vestiging</b>					
A Centrum	8889	8220	8477	8737	9113
B Westpoort	135	152	215	131	227
E West	10331	9706	10966	12030	11912
F Nieuw-West	8745	8179	8676	8487	9733
K Zuid	12223	12149	12455	11769	13002
M Oost	9036	8183	8422	9415	9846
N Noord	4152	3978	4228	4542	4397
T Zuidoost	6389	6194	6856	6543	6809
Amsterdam	59900	56761	60295	61654	65039
<b>vertrek</b>					
A Centrum	6921	7163	7149	7499	7507
B Westpoort	61	104	118	143	192
E West	8865	9032	9494	10118	11121
F Nieuw-West	8126	8114	8546	8161	8713
K Zuid	10952	11025	11346	10402	11943
M Oost	7520	7805	8525	8211	9044
N Noord	4450	4316	4503	4460	4583
T Zuidoost	5879	5656	6438	6273	6683
Amsterdam	52774	53215	56119	55267	59786
<b>saldo vestiging en vertrek</b>					
A Centrum	+1968	+1057	+1328	+1238	+1606
B Westpoort	+ 74	+ 48	+ 97	- 12	+ 35
E West	+1466	+ 674	+1472	+1912	+ 791
F Nieuw-West	+ 619	+ 65	+ 130	+ 326	+1020
K Zuid	+1271	+1124	+1109	+1367	+1059
M Oost	+1516	+ 378	- 103	+1204	+ 802
N Noord	- 298	- 338	- 275	+ 82	- 186
T Zuidoost	+ 510	+ 538	+ 418	+ 270	+ 126
Amsterdam	+7126	+3546	+4176	+6387	+5253

bron: OIS

## 2.5.7 Verhuizingen naar stadsdelen, 2010-2014

stadsdeel	2010	2011	2012	2013	2014
<b>vestiging</b>					
A Centrum	9723	9892	10250	10013	9760
B Westpoort	65	68	81	63	113
E West	14818	14744	16262	16085	15758
F Nieuw-West	15124	13616	12077	12290	13692
K Zuid	14016	14039	13723	13835	14155
M Oost	12708	12406	11277	12752	12633
N Noord	6964	7435	7144	7300	6926
T Zuidoost	8259	7852	7821	7625	6968
Amsterdam	81677	80052	78635	79963	80005
<b>vertrek</b>					
A Centrum	10614	10853	10818	11125	11325
B Westpoort	121	110	128	123	172
E West	15733	15114	15398	16445	16417
F Nieuw-West	13614	12713	11495	11884	12874
K Zuid	14268	14342	15325	14605	14272
M Oost	11891	12170	11707	11923	12096
N Noord	6601	6702	5986	6038	5713
T Zuidoost	8835	8048	7778	7820	7136
Amsterdam	81677	80052	78635	79963	80005
<b>saldo verhuizingen</b>					
A Centrum	- 891	- 961	- 568	- 1112	- 1565
B Westpoort	- 56	- 42	- 47	- 60	- 59
E West	- 915	- 370	+ 864	- 360	- 659
F Nieuw-West	+ 1510	+ 903	+ 582	+ 406	+ 818
K Zuid	- 252	- 303	- 1602	- 770	- 117
M Oost	+ 817	+ 236	- 430	+ 829	+ 537
N Noord	+ 363	+ 733	+ 1158	+ 1262	+ 1213
T Zuidoost	- 576	- 196	+ 43	- 195	- 168

bron: OIS

## 2.5.8 Vestiging en vertrek naar stadsdelen en herkomstgroepering, 2014

stadsdeel	Surina- mers	Antillianen	Turken	Marok- kanen	overige niet- westerse allochtonen	totaal niet- westerse allochtonen	westerse allochtonen	autoch- tonen	totaal
<b>vestiging</b>									
A Centrum	184	69	119	125	1460	1957	3937	3219	9113
B Westpoort	4	1	2	2	105	114	98	15	227
E West	549	199	260	573	1518	3099	3331	5482	11912
F Nieuw-West	427	125	620	948	1724	3844	2829	3060	9733
K Zuid	213	132	151	147	2440	3083	4178	5741	13002
M Oost	388	151	251	369	1625	2784	2807	4255	9846
N Noord	282	85	198	243	819	1627	977	1793	4397
T Zuidoost	1158	313	67	113	2053	3704	1627	1478	6809
<b>Amsterdam</b>	<b>3205</b>	<b>1075</b>	<b>1668</b>	<b>2520</b>	<b>11744</b>	<b>20212</b>	<b>19784</b>	<b>25043</b>	<b>65039</b>
<b>vertrek</b>									
A Centrum	192	75	72	102	1098	1539	3104	2864	7507
B Westpoort	6	2	2	1	79	90	87	15	192
E West	586	179	428	556	1303	3052	2807	5262	11121
F Nieuw-West	515	130	727	877	1412	3661	1980	3072	8713
K Zuid	241	108	143	195	2002	2689	3584	5670	11943
M Oost	577	132	301	404	1265	2679	2176	4189	9044
N Noord	455	97	207	290	783	1832	775	1976	4583
T Zuidoost	1581	411	81	125	1859	4057	1189	1437	6683
<b>Amsterdam</b>	<b>4153</b>	<b>1134</b>	<b>1961</b>	<b>2550</b>	<b>9801</b>	<b>19599</b>	<b>15702</b>	<b>24485</b>	<b>59786</b>
<b>saldo vestiging en vertrek</b>									
A Centrum	- 8	- 6	+ 47	+ 23	+ 362	+ 418	+ 833	+ 355	+ 1606
B Westpoort	- 2	- 1	-	+ 1	+ 26	+ 24	+ 11	-	+ 35
E West	- 37	+ 20	-168	+ 17	+ 215	+ 47	+ 524	+ 220	+ 791
F Nieuw-West	- 88	- 5	-107	+ 71	+ 312	+ 183	+ 849	- 12	+ 1020
K Zuid	- 28	+ 24	+ 8	- 48	+ 438	+ 394	+ 594	+ 71	+ 1059
M Oost	- 189	+ 19	- 50	- 35	+ 360	+ 105	+ 631	+ 66	+ 802
N Noord	- 173	- 12	- 9	- 47	+ 36	- 205	+ 202	- 186	+ 186
T Zuidoost	- 423	- 98	- 14	- 12	+ 194	- 353	+ 438	+ 41	+ 126
<b>Amsterdam</b>	<b>- 948</b>	<b>- 59</b>	<b>- 293</b>	<b>- 30</b>	<b>+ 1943</b>	<b>+ 613</b>	<b>+ 4082</b>	<b>+ 558</b>	<b>+ 5253</b>

bron: OIS

2.5.9 Verhuizingen naar stadsdelen en herkomstgroepering, 2014

stadsdeel	Surina- mers	Antil- lianen	Turken	Marok- kanen	overige niet- westerse allochtonen	totaal niet- westerse allochtonen	westerse allochtonen	autoch- tonen	totaal
<b>vestiging</b>									
A Centrum	265	132	125	177	945	1644	2693	5423	9760
B Westpoort	10	1	4	3	5	23	34	56	113
E West	810	224	566	925	1387	3912	3532	8314	15758
F Nieuw-West	898	155	1940	3210	1622	7825	2154	3713	13692
K Zuid	306	152	175	266	1255	2154	3682	8319	14155
M Oost	737	189	399	762	1149	3236	2511	6886	12633
N Noord	575	105	467	573	962	2682	1074	3170	6926
T Zuidoost	1890	369	72	207	2294	4832	830	1306	6968
<b>Amsterdam</b>	<b>5491</b>	<b>1327</b>	<b>3748</b>	<b>6123</b>	<b>9619</b>	<b>26308</b>	<b>16510</b>	<b>37187</b>	<b>80005</b>
<b>vertrek</b>									
A Centrum	331	131	135	233	1187	2017	3233	6075	11325
B Westpoort	9	2	5	6	23	45	77	50	172
E West	833	246	734	1200	1549	4562	3393	8462	16417
F Nieuw-West	800	167	1740	2833	1423	6963	2148	3763	12874
K Zuid	323	150	207	298	1211	2189	3483	8600	14272
M Oost	784	140	497	881	1186	3488	2360	6248	12096
N Noord	503	111	363	508	776	2261	868	5713	10000
T Zuidoost	1908	380	67	164	2264	4783	948	1405	7136
<b>Amsterdam</b>	<b>5491</b>	<b>1327</b>	<b>3748</b>	<b>6123</b>	<b>9619</b>	<b>26308</b>	<b>16510</b>	<b>37187</b>	<b>80005</b>
<b>saldo verhuizingen</b>									
A Centrum	-66	+1	-10	-56	-242	-373	-540	-652	-1565
B Westpoort	+1	-1	-1	-3	-18	-22	-43	+6	-59
E West	-23	-22	-168	-275	-162	-650	+139	-148	-659
F Nieuw-West	+98	-12	+200	+377	+199	+862	+6	+50	+818
K Zuid	-17	+2	-32	-32	+44	-35	+199	-281	-117
M Oost	-47	+49	-98	-119	-37	-252	+151	+638	+537
N Noord	+72	-6	+104	+65	+186	+421	+206	+586	+1213
T Zuidoost	-18	-11	+5	+43	+30	+49	-118	-99	-168

bron: OIS

## 2.5.10 Migratiebeweging, 2014

stadsdeel van vertrek	stadsdeel van vestiging										vertrek naar elders	totaal-generaal vertrek	stadsdeel van vertrek			
	A Centrum		B Westpoort		E West		F Nieuw-West		K Zuid					M Oost	N Noord	T Zuidoost
A Centrum	3997	12	2326	545	1938	1631	599	277	11325	7507	18832	A				
B Westpoort	23	55	20	19	29	13	7	6	172	192	364	B				
E West	1730	10	6706	2461	2366	1680	911	553	16417	11121	27538	E				
F Nieuw-West	516	7	1708	7614	880	859	678	612	12874	8713	21587	F				
K Zuid	1639	9	2370	949	6859	1758	436	252	14272	11943	26215	K				
M Oost	1258	10	1543	854	1404	5502	936	589	12096	9044	21140	M				
N Noord	310	5	555	661	285	554	3000	343	5713	4583	10296	N				
T Zuidoost	287	5	530	589	394	636	359	4336	7136	6683	13819	T				
<b>totaal vestiging</b>	<b>9760</b>	<b>113</b>	<b>15758</b>	<b>13692</b>	<b>14155</b>	<b>12633</b>	<b>6926</b>	<b>6968</b>	<b>80005</b>	<b>59786</b>	<b>139791</b>					
vestiging van elders	9113	227	11912	9733	13002	9846	4397	6809	65039							
totaal-generaal vestiging	18873	340	27670	23425	27157	22479	11323	13777	145044							
totaal-generaal vertrek	18832	364	27538	21587	26215	21140	10296	13819	139791							
<b>vestigingsoverschot</b>	<b>+41</b>	<b>-24</b>	<b>+132</b>	<b>+1838</b>	<b>+942</b>	<b>+1339</b>	<b>+1027</b>	<b>-42</b>	<b>+5253</b>							

bron: OIS

## 2.6.1 Genaturaliseerde personen naar herkomstgroepering, 2010-2014

herkomstgroepering	2010	2011	2012	2013	2014
Surinamers	85	80	169	139	161
Antillianen	–	–	1	2	–
Turken	446	447	310	279	316
Marokkanen	1115	1216	1128	715	724
overige niet-westerse allochtonen	936	998	1311	1228	1596
totaal niet-westerse allochtonen	2582	2741	2919	2363	2797
westerse allochtonen	295	261	377	394	436
autochtonen	40	13	18	49	24
totaal	2917	3015	3314	2806	3257

bron: OIS

## 2.6.2 Genaturaliseerde personen naar herkomstgroepering en leeftijdsgroepen, 2014

herkomstgroepering	leeftijdsgroep in jaren				totaal
	0-9	10-19	20-39	40+	
Surinamers	12	19	94	36	161
Antillianen	–	–	–	–	–
Turken	36	26	169	85	316
Marokkanen	56	94	316	258	724
overige niet-westerse allochtonen	241	98	819	438	1596
totaal niet-westerse allochtonen	345	237	1398	817	2797
westerse allochtonen	55	42	219	120	436
autochtonen	15	5	2	2	24
<b>totaal 2014</b>	<b>415</b>	<b>284</b>	<b>1619</b>	<b>939</b>	<b>3257</b>
2013	432	282	1255	837	2806
2012	391	337	1645	941	3314
2011	286	393	1410	926	3015
2010	359	436	1328	794	2917
2009	489	400	1442	606	2937
2008	324	385	1389	537	2635
2007	341	470	1391	636	2838
2006	417	577	1545	546	3085

bron: OIS

## 2.7.1 Bevolking naar leeftijdsgroepen, 1 januari 2015 en de prognoses hiervan, 1 januari 2020-2035

leeftijdsgroep in jaren	prognose 2014									
	2015		2020		2025		2030		2035	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
0- 4	49373	6,0	52784	6,1	53529	6,0	51765	5,8	49785	5,5
5- 9	40980	5,0	43560	5,0	44737	5,0	44631	5,0	43404	4,8
10-14	37156	4,5	38927	4,5	40668	4,5	41308	4,6	41222	4,6
15-19	38029	4,6	40088	4,6	40816	4,6	41564	4,6	42171	4,7
20-24	68515	8,3	67511	7,7	65733	7,3	62377	6,9	61664	6,9
25-29	85166	10,4	88679	10,2	85966	9,6	81338	9,1	78493	8,7
30-34	78278	9,5	85615	9,8	86285	9,6	82400	9,2	79621	8,9
35-39	64188	7,8	70307	8,1	73387	8,2	72339	8,1	69992	7,8
40-44	60845	7,4	59686	6,8	62517	7,0	63772	7,1	63096	7,0
45-49	57838	7,0	58185	6,7	56202	6,3	57696	6,4	58696	6,5
50-54	55920	6,8	55992	6,4	55652	6,2	53315	5,9	54444	6,1
55-59	48000	5,8	53552	6,1	53328	6,0	52619	5,9	50456	5,6
60-64	40450	4,9	45035	5,2	49695	5,5	49346	5,5	48751	5,4
65-69	35010	4,3	36951	4,2	40881	4,6	44835	5,0	44737	5,0
70-74	23144	2,8	31098	3,6	32744	3,7	36169	4,0	39823	4,4
75-79	16430	2,0	19461	2,2	26075	2,9	27574	3,1	30735	3,4
80-84	11459	1,4	12402	1,4	14820	1,7	19997	2,2	21507	2,4
85+	11491	1,4	11525	1,3	12479	1,4	14913	1,7	20080	2,2
<b>totaal</b>	<b>822272</b>	<b>100</b>	<b>871358</b>	<b>100</b>	<b>895514</b>	<b>100</b>	<b>897958</b>	<b>100</b>	<b>898677</b>	<b>100</b>
0- 3	39981	4,9	43297	5,0	43808	4,9	42254	4,7	40619	4,5
4- 7	34857	4,2	35897	4,1	37213	4,2	36752	4,1	35542	4,0
8-12	37870	4,6	41151	4,7	41734	4,7	42566	4,7	41999	4,7
13-17	35866	4,4	36852	4,2	39249	4,4	39396	4,4	40094	4,5
18-24	85479	10,4	85673	9,8	83479	9,3	80677	9,0	79992	8,9
25-29	85166	10,4	88679	10,2	85966	9,6	81338	9,1	78493	8,7
30-39	142466	17,3	155922	17,9	159672	17,8	154739	17,2	149613	16,6
40-49	118683	14,4	117871	13,5	118719	13,3	121468	13,5	121792	13,6
50-64	144370	17,6	154579	17,7	158675	17,7	155280	17,3	153651	17,1
65+	97534	11,9	111437	12,8	126999	14,2	143488	16,0	156882	17,5
<b>totaal</b>	<b>822272</b>	<b>100</b>	<b>871358</b>	<b>100</b>	<b>895514</b>	<b>100</b>	<b>897958</b>	<b>100</b>	<b>898677</b>	<b>100</b>

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid/OIS

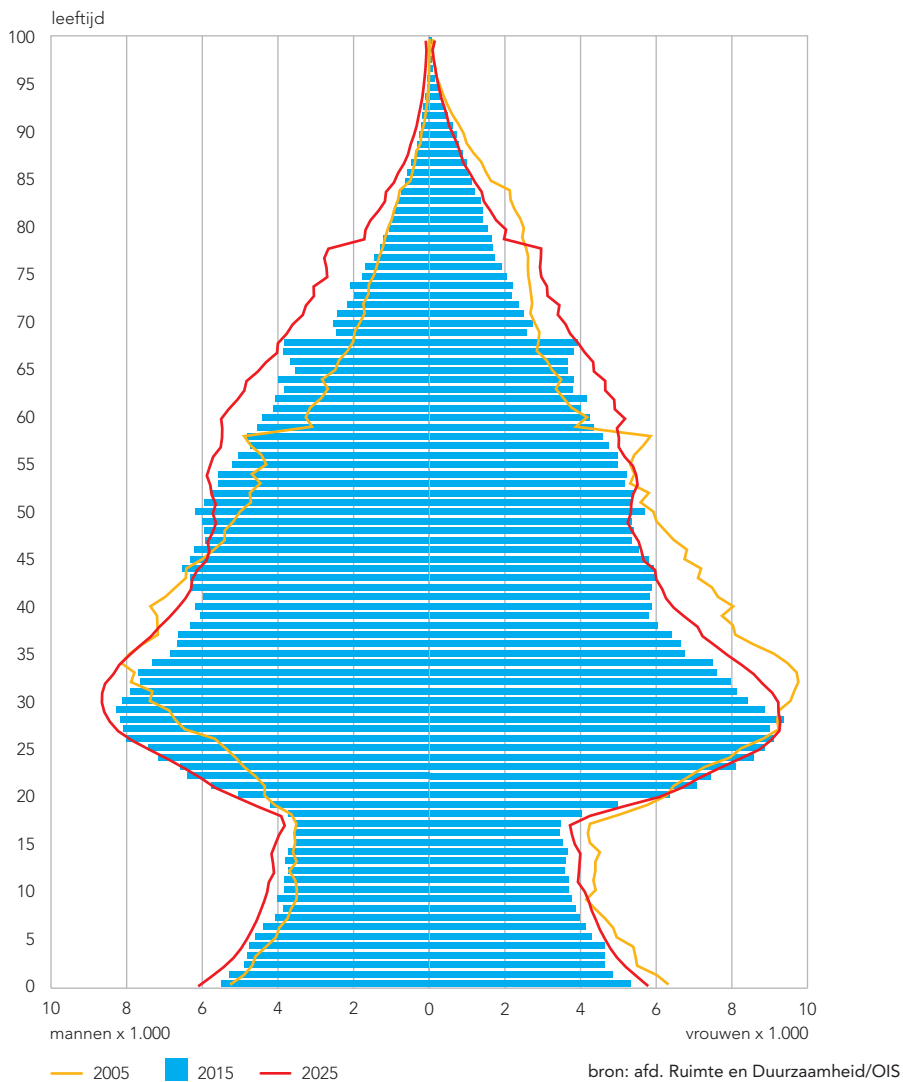


## 2.7.2 Bevolking naar leeftijdsgroepen en herkomstgroepering, 1 januari 2015 en de prognoses hiervan, 1 januari 2020 en 2030 (procenten)

leeftijdsgroep in jaren	niet-westerse allochtonen			westerse allochtonen			autochtonen		
	2015	prognose 2014		2015	prognose 2014		2015	prognose 2014	
		2020	2030		2020	2030		2020	2030
0- 4	38,9	34,9	30,8	15,1	16,5	18,1	46,0	48,6	51,1
5- 9	47,6	42,1	35,1	13,6	15,0	17,2	38,8	42,9	47,7
10-14	54,5	49,5	40,0	11,0	12,9	15,8	34,5	37,6	44,3
15-19	52,5	52,2	44,3	10,2	11,4	14,2	37,2	36,3	41,6
20-24	34,6	36,6	39,7	15,6	18,2	19,5	49,8	45,2	40,8
25-29	31,0	32,2	37,0	19,4	20,7	22,5	49,6	47,1	40,5
30-34	34,3	33,4	36,9	21,0	21,0	22,5	44,8	45,5	40,6
35-39	36,2	37,2	37,8	20,5	21,6	22,1	43,3	41,2	40,1
40-44	36,1	38,4	39,0	18,8	20,6	21,2	45,1	41,0	39,7
45-49	35,8	37,2	41,0	17,0	18,7	20,5	47,2	44,2	38,4
50-54	35,4	35,8	40,8	14,5	17,0	19,4	50,1	47,3	39,8
55-59	32,3	34,7	37,3	14,1	14,8	18,1	53,7	50,6	44,6
60-64	27,9	31,7	34,9	15,3	14,4	17,0	56,7	53,9	48,1
65-69	20,2	27,5	33,6	15,2	15,2	14,9	64,6	57,3	51,5
70-74	20,7	20,0	30,6	14,2	15,1	14,4	65,1	64,9	55,0
75-79	18,3	20,4	26,3	15,0	14,3	15,3	66,7	65,4	58,4
80-84	12,7	17,7	18,9	14,1	15,2	15,3	73,2	67,1	65,8
85+	6,5	10,2	17,2	11,4	13,3	14,4	82,1	76,5	68,3
<b>totaal</b>	<b>34,7</b>	<b>35,1</b>	<b>36,3</b>	<b>16,3</b>	<b>17,5</b>	<b>18,9</b>	<b>49,0</b>	<b>47,4</b>	<b>44,8</b>
0- 3	38,1	34,1	30,3	15,1	16,6	18,1	46,9	49,3	51,5
4- 7	44,9	40,1	34,0	14,5	15,6	17,6	40,6	44,3	48,4
8-12	52,3	46,3	37,9	11,9	13,9	16,4	35,8	39,8	45,7
13-17	56,4	53,9	43,2	9,8	11,4	14,6	33,8	34,7	42,2
18-24	37,1	39,3	40,7	14,7	16,8	18,3	48,2	43,9	41,0
25-29	31,0	32,2	37,0	19,4	20,7	22,5	49,6	47,1	40,5
30-39	35,1	35,1	37,3	20,8	21,3	22,3	44,1	43,6	40,4
40-49	36,0	37,8	40,0	17,9	19,6	20,9	46,1	42,6	39,1
50-64	32,3	34,2	37,7	14,6	15,4	18,2	53,1	50,3	44,1
65+	17,5	21,3	27,7	14,4	14,8	14,9	68,1	63,9	57,4
<b>totaal</b>	<b>34,7</b>	<b>35,1</b>	<b>36,3</b>	<b>16,3</b>	<b>17,5</b>	<b>18,9</b>	<b>49,0</b>	<b>47,4</b>	<b>44,8</b>

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid/OIS

## 2.7a Bevolking naar leeftijd en geslacht, 1 januari 2005, 2015 en 2025



## 2.7.3 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2015 en de prognoses hiervan, 1 januari 2020-2035

herkomstgroepering	prognose 2014							
	2015		2020		2030		2035	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Surinamers	66623	8,1	64173	7,4	58161	6,5	54507	6,1
Antillianen	12125	1,5	12320	1,4	11821	1,3	11404	1,3
Turken	42358	5,2	44402	5,1	45357	5,1	45193	5,0
Marokkanen	74210	9,0	77844	8,9	80666	9,0	80281	8,9
overige niet-westerse allochtonen	90100	11,0	107400	12,3	130047	14,5	140083	15,6
<b>totaal niet-westerse allochtonen</b>	<b>285416</b>	<b>34,7</b>	<b>306139</b>	<b>35,1</b>	<b>326052</b>	<b>36,3</b>	<b>331467</b>	<b>36,9</b>
westerse allochtonen	134124	16,3	152232	17,5	169454	18,9	176668	19,7
autochtonen	402732	49,0	412987	47,4	402452	44,8	390542	43,5
<b>totaal</b>	<b>822272</b>	<b>100</b>	<b>871358</b>	<b>100</b>	<b>897958</b>	<b>100</b>	<b>898677</b>	<b>100</b>

bron: OIS

## 2.7.4 Bevolking naar huishoudentypen, 1 januari 2015 en de prognoses hiervan, 1 januari 2020-2035

huishoudentype	prognose 2014							
	2015		2020		2030		2035	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
alleenstaand	235152	28,6	245346	28,2	260577	29,0	266049	29,6
gehuwd samenwonend zonder kinderen <sup>1)</sup>	81172	9,9	83859	9,6	84707	9,4	84265	9,4
ongehuwd samenwonend zonder kinderen	98480	12,0	107180	12,3	109353	12,2	108104	12,0
gehuwd samenwonend met kinderen <sup>1)</sup>	200641	24,4	210045	24,1	208414	23,2	203956	22,7
ongehuwd samenwonend met kinderen	77427	9,4	87567	10,0	94985	10,6	94852	10,6
eenoudergezin	100388	12,2	105382	12,1	110389	12,3	110943	12,3
overig	21033	2,6	23326	2,7	19420	2,2	19481	2,2
tehuisbewoner	7979	1,0	8653	1,0	10112	1,1	11028	1,2
<b>totaal</b>	<b>822272</b>	<b>100</b>	<b>871358</b>	<b>100</b>	<b>897958</b>	<b>100</b>	<b>898677</b>	<b>100</b>

<sup>1)</sup> Gehuwd inclusief geregistreerd partnerschap en homohuwelijken.

bron: OIS

## 2.7.5 Huishoudens naar huishoudenstypen, 1 januari 2015 en de prognoses hiervan, 1 januari 2020-2035

huishoudenstype	2015		prognose 2014					
	abs.	%	2020		2030		2035	
			abs.	%	abs.	%	abs.	%
alleenstaand	235152	53,1	245346	52,6	260577	53,5	266049	54,2
gehuwd samenwonend zonder kinderen <sup>1)</sup>	40586	9,2	41930	9,0	42353	8,7	42132	8,6
ongetrouwd samenwonend zonder kinderen	49240	11,1	53590	11,5	54677	11,2	54052	11,0
gehuwd samenwonend met kinderen <sup>1)</sup>	50520	11,4	53203	11,4	52844	10,9	51873	10,6
ongetrouwd samenwonend met kinderen	21382	4,8	24287	5,2	26351	5,4	26464	5,4
eenoudergezin	39727	9,0	41890	9,0	45189	9,3	45996	9,4
overig	6086	1,4	6352	1,4	4658	1,0	4539	0,9
<b>totaal</b>	<b>442693</b>	<b>100</b>	<b>466598</b>	<b>100</b>	<b>486649</b>	<b>100</b>	<b>491105</b>	<b>100</b>

<sup>1)</sup> Gehuwd inclusief geregistreerd partnerschap en homohuwelijken.

bron: OIS

## 2.7.6 Bevolking naar stadsdelen en herkomstgroepering, 1 januari 2015 en de prognoses hiervan, 1 januari 2020 en 2030 (procenten)

stadsdeel	niet-westerse allochtonen			westerse allochtonen			autochtonen		
	2015	prognose 2014		2015	prognose 2014		2015	prognose 2014	
		2020	2030		2020	2030		2020	2030
A Centrum	14,7	15,8	18,3	24,3	24,4	24,7	61,1	59,8	57,0
B Westpoort	17,9	15,3	16,4	31,4	37,5	38,9	50,6	47,2	44,8
E West	30,7	29,4	29,1	17,6	18,3	19,3	51,7	52,3	51,6
F Nieuw-West	51,1	52,7	55,2	12,7	13,9	15,0	36,2	33,5	29,7
K Zuid	17,0	17,9	20,4	22,0	23,4	25,0	61,0	58,6	54,6
M Oost	32,0	30,7	30,1	15,6	17,4	19,6	52,3	51,9	50,3
N Noord	37,9	40,4	42,2	10,8	12,5	15,0	51,4	47,0	42,8
T Zuidoost	63,9	63,6	62,3	9,6	10,9	12,5	26,5	25,6	25,1
<b>Amsterdam</b>	<b>34,7</b>	<b>35,1</b>	<b>36,3</b>	<b>16,3</b>	<b>17,5</b>	<b>18,9</b>	<b>49,0</b>	<b>47,4</b>	<b>44,8</b>

bron: OIS

## 2.7.7 Bevolking naar stadsdelen, 1 januari 2015 en de prognoses hiervan, 1 januari 2020-2035

stadsdeel	2015	prognose 2014			
		2020	2025	2030	2035
A Centrum	86418	88355	87926	86465	85210
B Westpoort	407	418	431	456	470
E West	142728	150002	152871	152695	150393
F Nieuw-West	146700	156111	156643	155999	153401
K Zuid	141438	148732	151993	150551	149078
M Oost	128690	142002	145701	149078	160060
N Noord	91324	97172	106991	111113	111677
T Zuidoost	84567	88566	92958	91601	88388
<b>Amsterdam</b>	<b>822272</b>	<b>871358</b>	<b>895514</b>	<b>897958</b>	<b>898677</b>

bron: OIS

# 3

## Openbare orde en veiligheid

- 3.1 Politie
- 3.2 Brandweer



## 3

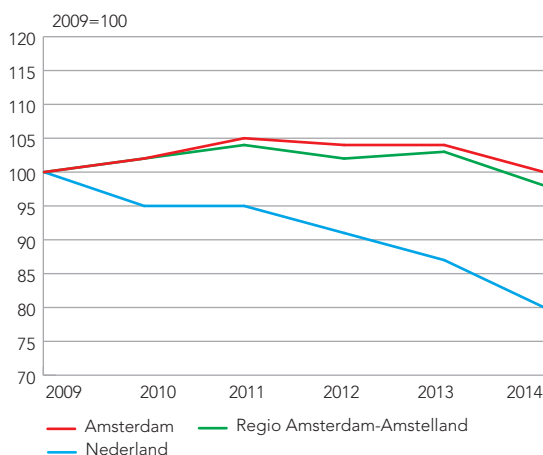
## Openbare orde en veiligheid

### Geregistreerde misdrijven

In 2014 registreerde de Politie Eenheid Amsterdam het laagste aantal misdrijven in Amsterdam sinds vijf jaar, namelijk ruim 93.000. Dit is een sterke daling ten opzichte van 2013, toen de politie ruim 97.000 misdrijven registreerde. Dit komt met name door minder zakkenrollerij, woninginbraak en diefstal uit en vanaf motorvoertuigen.

In de regio Amsterdam-Amstelland is in de afgelopen vijf jaar dezelfde ontwikkeling zichtbaar, maar heel Nederland laat een ander verloop zien. Hier daalt het aantal misdrijven al vanaf 2009 en vanaf 2011 sterker dan in Amsterdam en de regio Amsterdam-Amstelland. Deze sterke afname wordt vooral veroorzaakt door een daling in het aantal vernielingen en beschadigingen (met meer dan 38.000) en diefstal uit en vanaf personenauto's (met bijna 30.000). Landelijk is ook het aantal woninginbraken fors gedaald in deze periode, met iets minder dan 18.000. Deze daling vond bijna geheel plaats tussen 2013 en 2014.

Misdrijven in Amsterdam, de regio en Nederland, 2009-2014



bron: Politie Eenheid Amsterdam, CBS/bewerking OIS

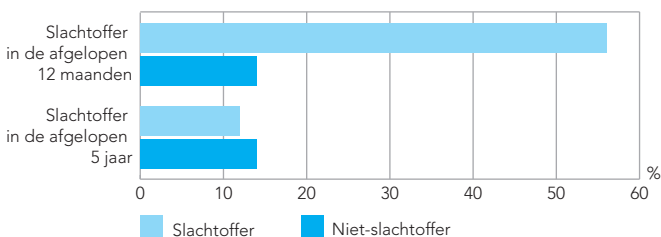
### Woninginbraak

Behalve naar registratie door de politie kan bij woninginbraak ook worden gekeken naar zelfgerapporteerd slachtofferschap. Deze gegevens komen uit de Veiligheidsmonitor, een jaarlijks onderzoek dat Nederlanders vraagt naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. Amsterdam-Amstelland beschikt over hetzelfde instrument op het niveau van de regio: de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland (VMAA). Landelijk geeft 3% in 2014 aan in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geworden van woninginbraak. In de regio Amsterdam-Amstelland is dit met 6,4% dubbel zoveel.

Bewoners van huurwoningen geven vaker aan dat er bij ze ingebroken is dan bewoners van koopwoningen, hoewel het verschil erg klein is (respectievelijk 7% en 6%). Wanneer het gaat om het type woning dan wordt er vaker ingebroken bij bewoners van een twee-onder-een-kapwoning (9%), hoekwoning (9%) en benedenwoning (9%). Bewoners van bovenwoningen geven het minst vaak aan slachtoffer te worden van woninginbraak (4%).<sup>1)</sup>

Niet alleen wordt in de monitor gevraagd naar slachtofferschap maar ook hoe groot men de kans hierop schat in de komende 12 maanden. Bewoners uit Amsterdam-Amstelland schatten de kans op woninginbraak met 15% een stuk hoger in dan de kans op zakkenrollerij (8%), beroving op straat (5%) of mishandeling (4%). Bewoners die al eens slachtoffer zijn geweest van woninginbraak schatten de kans om opnieuw slachtoffer te worden nog veel hoger in. Meer dan de helft van de slachtoffers bij wie in de afgelopen 12 maanden ingebroken werd, schat de kans om opnieuw slachtoffer te worden groot. Hoewel deze geschatte kans daalt naarmate de gebeurtenis langer is geleden, denkt nog steeds 41% van de slachtoffers na vijf jaar dat de kans op woninginbraak groot is.

Geschatte kans op woninginbraak (percentage (heel) groot)



bron: OIS, fact sheet slachtoffers van woninginbraak

Woninginbraak is een High Impact Crime, dat wil zeggen dat het een grote impact heeft en slachtoffers persoonlijk raakt. Gegevens uit de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland bevestigen dit: slachtoffers van woninginbraak voelen zich onveiliger dan mensen die geen slachtoffer zijn geweest. Van de bewoners die in de afgelopen vijf jaar slachtoffer waren, voelt 8% zich vaak onveilig in de buurt tegenover 2% van de niet-slachtoffers. Voor recenter slachtofferschap is het effect nog sterker. Van de slachtoffers in de afgelopen 12 maanden voelt 12% zich vaak onveilig in de buurt tegenover 3% van de niet-slachtoffers. Voor onveiligheidsgevoelens in het algemeen geldt hetzelfde.

#### Vaak onveilig voelen in de buurt en in het algemeen (%)

	in de buurt	in het algemeen
<b>Slachtoffer in de afgelopen 5 jaar</b>		
Ja	8	8
Nee	2	2
<b>Slachtoffer in de afgelopen 12 maanden</b>		
Ja	12	12
Nee	3	2

bron: OIS, fact sheet slachtoffers van woninginbraak

### Regionale Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland

Naast woninginbraak wordt onveiligheid in de eigen buurt veroorzaakt door vele andere factoren. Al deze factoren zijn verwerkt in de veiligheidsindex van OIS. Deze index wordt sinds 2003 berekend en is in augustus 2015 vervangen door de Regionale Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland. Sinds de eerste publicatie van de veiligheidsindex in 2003 zijn de maatschappelijke opvattingen over veiligheid veranderd. Zo is bijvoorbeeld jeugdoverlast de afgelopen jaren hoog op de agenda gekomen en zijn er in de regio nieuwe prioriteiten geformuleerd op het gebied van veiligheid. De nieuwe Regionale Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland sluit daarop aan. Ook sluit de nieuwe veiligheidsindex beter aan op vernieuwde (landelijke) registratiesystemen en andere meetmethoden.

In de Regionale Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland is de regio Amsterdam-Amstelland verdeeld in Amsterdam en vijf regiogemeenten (Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn). De regio bestaat uit 104 buurtcombinaties. Met de index krijgen alle buurten in de regio een cijfer waardoor ze onderling vergelijkbaar worden.



De vernieuwde index geeft één regionaal veiligheidscijfer weer, dat is opgebouwd uit drie deelindexen:

- **Index Criminaliteit:** bestaat uit politiecijfers over High Impactcriminaliteit (zoals overvallen, straatroven en bedreiging) en High Volumecriminaliteit (zoals zakkenrollerij en fietsdiefstal). Deze index bevat ook de antwoorden op vragen uit de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland over ervaren slachtofferschap van criminaliteit.
- **Index Overlast:** bestaat uit politiecijfers en antwoorden van respondenten op vragen uit de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland over personenoverlast (waaronder jeugdoverlast en geluidsoverlast) en verloederling (waaronder vernielingen en rommel op straat).
- **Index Onveiligheidsbeleving:** gebaseerd op enquêtegegevens over de beleving van (on)veiligheid uit de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland.

In de index zijn tot nu toe de cijfers over 2014 en de eerste vier maanden van 2015 opgenomen. De ontwikkeling in deze periode is niet erg groot maar de veiligheidsindex laat een lichte verbetering zien. Dat komt met name doordat het gevoel van onveiligheid bij bewoners afneemt. De nieuwe index is online te raadplegen op [www.amsterdam.nl/veiligheid](http://www.amsterdam.nl/veiligheid).

**Regionale Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland en onderliggende deelindexen, 2014 en 2015**

	2014	2015
Veiligheidsindex	100	99
Criminaliteitsindex	100	100
Overlastindex	100	99
Onveiligheidsbeleving	100	98

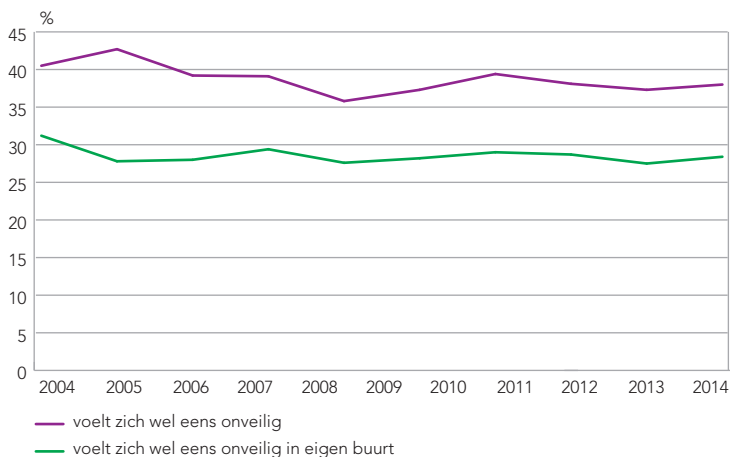
bron: Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland

### Onveiligheidsgevoelens

Onveiligheidsgevoelens bepalen, net als criminaliteit en overlast, een derde van de nieuwe Regionale Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland. In de enquête Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland worden hier twee vragen over gesteld: voelt u zich wel eens onveilig en voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt? Mensen voelen zich, in Amsterdam en landelijk, veiliger in de eigen buurt dan elders. In 2014 gaf 40% van de Amsterdammers aan zich wel eens

onveilig te voelen (in het algemeen), 26% gaf aan zich wel eens in eigen buurt onveilig te voelen. Opvallend is dat in het afgelopen jaar de veiligheidsbeleving in het algemeen verslechterde, terwijl de veiligheidsbeleving in de buurt verbeterde. Een verklaring kan zijn dat veiligheid in het algemeen een semantisch sleepnet is voor problemen variërend van terrorisme tot vervuiling en van overlast tot georganiseerde misdaad.<sup>2)</sup> Veiligheid in de eigen buurt kent een engere definitie.

Onveiligheidsgevoelens in Amsterdam 2004-2014 (procenten)



bron: Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland

Ten opzichte van de 70.000+-gemeenten scoort Amsterdam gemiddeld als het gaat om de onveiligheidsbeleving in de buurt.<sup>3)</sup> In Maastricht, Rotterdam, Heerlen en Den Haag liggen de buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens hoger dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten. In Súdwest Fryslân, Westland, Hengelo, Zwolle, Amstelveen, Oss, Haarlemmermeer, Purmerend, Deventer, Apeldoorn, Leiden, Alphen aan den Rijn en Haarlem liggen deze juist lager. In Utrecht liggen de buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens net als in Amsterdam rond het landelijk gemiddelde.

### Cybercriminaliteit

Met de komst van het internet zijn er ook verschillende vormen van criminaliteit bijgekomen, waaronder online identiteitsfraude, online koop- en verkoopfraude, cyberpesten en hacken. De eerste drie vormen behoren tot cybercriminaliteit in

brede zin. Dit betekent dat ICT wel het middel, maar niet het doel is. Het wordt ook wel gezien als 'oude' criminaliteit gepleegd met digitale middelen. Hacken behoort tot cybercriminaliteit in enge zin. Dit houdt in dat ICT zowel het middel als het doelwit is en alleen voorkomt binnen de digitale wereld. In de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland geeft 15% van de respondenten aan in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geworden van een van de vier cyberdelicten: 2% van identiteitsfraude via het internet, 3% van cyberpesten, 4% van koop- en verkoopfraude via het internet en bijna 8% van hacken.

Cybercriminaliteit zorgt net als andere vormen van criminaliteit voor onveiligheidsgevoelens. Slachtoffers van online identiteitsfraude, online koop- en verkoopfraude, cyberpesten en hacken voelen zich onveiliger dan mensen die hier geen slachtoffer van zijn geworden. Het verschil is het grootst bij cyberpesten: 63% van de slachtoffers voelt zich wel eens onveilig tegenover 42% die geen slachtoffer is geworden van cyberpesten. Hoewel cybercriminaliteit niet buurtgebonden is blijkt dat slachtoffers zich niet alleen in het algemeen maar ook in hun eigen buurt onveiliger voelen dan mensen die geen slachtoffer zijn geworden van cybercriminaliteit.

Wel eens onveilig voelen (algemeen) naar wel/geen slachtofferschap (procenten)



bron: *Hang op, klik weg, bel uw bank.* Masterscriptie criminologie. L. Koning 2015

- 1) Fact sheet Slachtoffers van woninginbraak, OIS 2015.
- 2) Boutellier, J.C.J. *Nodale orde, veiligheid en burgerschap in een netwerksamenleving.* Amsterdam, 2007.
- 3) Veiligheidsmonitor 2014, CBS.

<b>3.1</b>	<b>Politie</b>	<b>99</b>
	<u>tabellen</u>	
3.1.1	Misdrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland	99
3.1.2	Misdrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten	102
3.1.3	Misdrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten en hoofdincidenten	103
3.1.4	Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland	104
3.1.5	Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten	105
3.1.6	Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar geslacht, leeftijd en districten	106
3.1.7	Aanhoudingen in verband met drugs in de Regio Amsterdam-Amstelland	107
3.1.8	Aanhoudingen in verband met drugs in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten	107
3.1.9	Aanhoudingen van minderjarigen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar leeftijdsgroepen en geslacht	108
3.1.10	Veiligheidsmonitor: overlast	109
3.1.11	Misdrijven landelijke definitie in Amsterdam	111
3.1.12	Misdrijven landelijke definitie in Amsterdam naar stadsdelen en hoofdincidenten	113
3.1.13	Misdrijven landelijke definitie in Amsterdam naar stadsdelen	114
3.1.14	Misdrijven landelijke definitie in Amsterdam naar stadsdelen en resultaatgebieden	114
3.1.15	Aanhoudingen in Amsterdam	115
3.1.16	Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland naar stadsdelen en gemeenten	116
3.1.17	Klachten Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam per gemeente uitgesplitst naar terrein	117
3.1.18	Discriminatiegrond van de klacht	117
	<u>grafieken en kaarten</u>	
3.1a	Politieregio Amsterdam-Amstelland naar districten en stadsdelen/gemeenten	100
3.1b	Misdrijven in de Regio Amsterdam-Amstelland naar hoofdincidenten	101
3.1c	Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar resultaatgebieden	101
3.1d	Aanhoudingen van minderjarigen (0-17 jaar) in de Regio Amsterdam-Amstelland	108
3.1e	Veiligheidsmonitor: functioneren politie in de woonbuurt	109
3.1f	Veiligheidsmonitor: (on)veiligheidsbeleving in de woonplaats	110
3.1g	Veiligheidsmonitor: slachtofferschap criminaliteit	110
3.1h	Misdrijven landelijke definitie in Amsterdam naar resultaatgebieden	112
3.1i	Aanhoudingen in Amsterdam naar resultaatgebieden	112
3.1j	Misdrijven in Amsterdam naar hoofdincidenten	112
<b>3.2</b>	<b>Brandweer</b>	<b>118</b>
	<u>tabellen</u>	
3.2.1	Branden en hulpverleningen in Amsterdam	118
	<u>grafieken</u>	
3.2a	Branden en hulpverleningen in Amsterdam	118

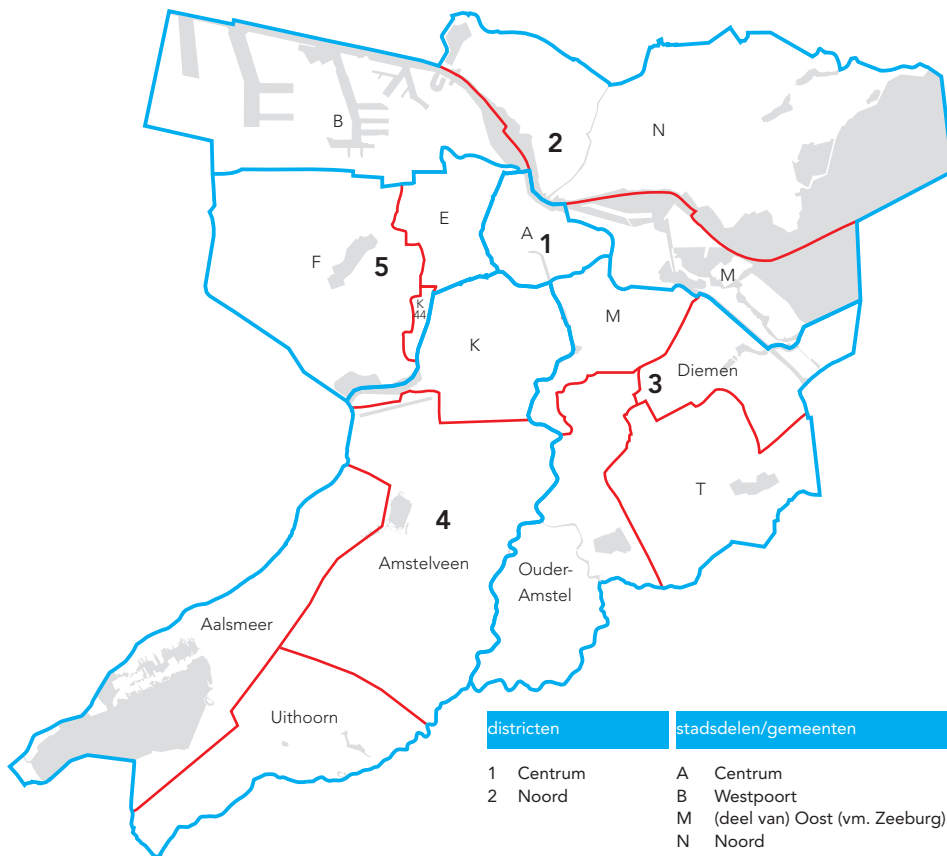
3.1.1 Misdrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2010-2014 <sup>1)</sup>

delict	2010	2011	2012	2013	2014
1.1.1 diefstal/inbraak woning	6995	6587	6994	7707	6236
1.1.2 diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	1675	1463	1523	1647	1336
1.2.1 diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	13467	12863	11628	11987	10626
1.2.2 diefstal van motorvoertuigen	2545	2249	2077	2289	2235
1.2.3 diefstal van brom-, snor- en fietsen	9982	11273	11261	12160	13131
1.2.4 zakkenrollerij	6523	6731	9073	11335	9407
1.2.5 diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	2196	2316	1964	2139	2350
1.4.1 zedenmisdrijf	428	525	496	477	485
1.4.2 moord, doodslag	476	475	402	397	385
1.4.3 openlijk geweld (persoon)	530	461	384	402	325
1.4.4 bedreiging	3915	3951	3705	3602	3650
1.4.5 mishandeling	5193	5153	4989	4597	4728
1.4.6 straatroof	2060	2091	2185	2228	1775
1.4.7 overval	461	340	241	267	185
1.5.2 diefstallen (water)	327	371	376	474	355
1.6.1 brand/ontploffing	311	296	255	223	243
1.6.2 overige vermogensdelicten	14386	15277	15503	14064	13425
2.2.1 vernieling cq. zaakbeschadiging	7878	7252	6969	6472	6183
2.4.2 huisvredebreuk	323	259	212	223	240
2.5.1 diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	4931	4224	4186	4613	4450
2.5.2 winkeldiefstal	5007	5576	5619	5181	5005
3.1.1 drugshandel	1322	1296	1285	1470	1675
3.1.4 fraude	4067	4726	4818	3434	3256
3.5.2 alcohol	3060	3565	3066	2348	2168
<b> totaal misdrijven</b>	<b>106897</b>	<b>109225</b>	<b>107443</b>	<b>107869</b>	<b>102533</b>

<sup>1)</sup> Alle cijfers in dit hoofdstuk betreffen de misdrijven en aanhoudingen zoals bekend op 1 januari van het daaropvolgende jaar.

bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 3.1a Politieregio Amsterdam-Amstelland naar districten en stadsdelen/gemeenten, 2014

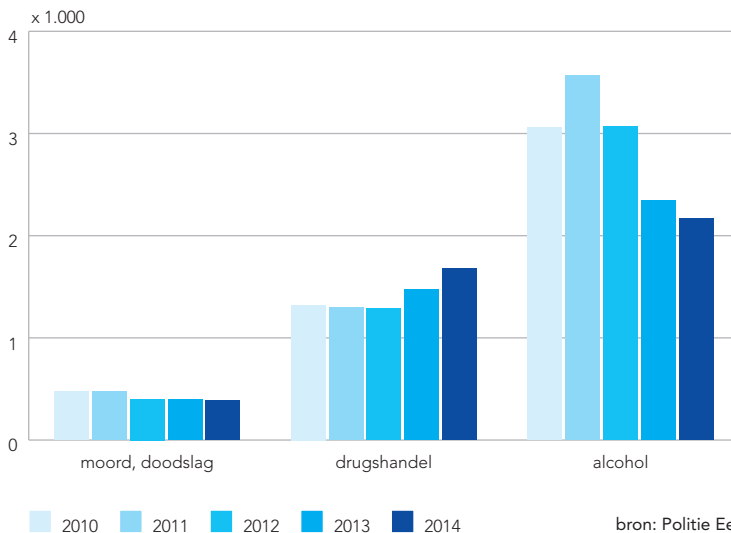


districten	stadsdelen/gemeenten
1 Centrum	A Centrum M (deel van) Oost (vm. Zeeburg)
2 Noord	B Westpoort N Noord
3 Oost	M (deel van) Oost (vm. Oost-Watergraafsmeer) T Zuidoost Diemen Ouder-Amstel
4 Zuid	K Zuid (vm. Oud-Zuid exclusief K44 Hoofddorppleinbuurt + vm. Zuideramstel) Aalsmeer Amstelveen Uithoorn
5 West	E West (vm. Westerpark, Oud-West, Bos en Lommer en De Baarsjes) F Nieuw-West (vm. Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp, Slotervaart en K44 Hoofddorppleinbuurt)

— gemeente- en stadsdeelgrens  
— districts grens

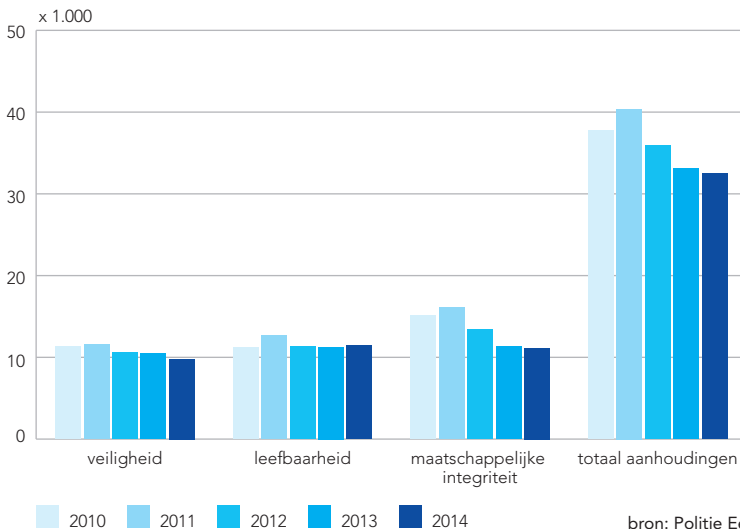
bron: Politie Eenheid Amsterdam/OIS

3.1b Misdriven in de Regio Amsterdam-Amstelland naar hoofdincidenten, 2010-2014



bron: Politie Eenheid Amsterdam

3.1c Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar resultaatgebieden, 2010-2014



bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 3.1.2 Misdrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten, 2014

delict	1 Centrum	2 Noord	3 Oost	4 Zuid	5 West	overig/ onbekend	totaal
1.1.1 diefstal/inbraak woning	492	1438	1312	954	2040	–	6236
1.1.2 diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	61	402	296	183	393	1	1336
1.2.1 diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	2160	1463	2100	2275	2622	6	10626
1.2.2 diefstal van motorvoertuigen	213	390	373	450	807	2	2235
1.2.3 diefstal van brom-, snor- en fietsen	3182	1226	2157	3116	3446	4	13131
1.2.4 zakkenrollerij	5903	506	952	1119	898	29	9407
1.2.5 diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	415	311	432	506	685	1	2350
1.4.1 zedenmisdrif	100	56	112	69	129	19	485
1.4.2 moord, doodslag	56	58	107	40	123	1	385
1.4.3 openlijk geweld (persoon)	120	21	73	51	58	2	325
1.4.4 bedreiging	503	630	860	533	1106	18	3650
1.4.5 mishandeling	1056	737	1089	661	1170	15	4728
1.4.6 straatroof	612	240	417	190	312	4	1775
1.4.7 overval	32	22	31	33	67	–	185
1.5.2 diefstallen (water)	111	43	19	97	81	4	355
1.6.1 brand/ontploffing	19	46	48	49	81	–	243
1.6.2 overige vermogensdelicten	5130	1441	2099	2357	2369	29	13425
2.2.1 vernieling cq. zaakbeschadiging	785	1040	1457	1394	1494	13	6183
2.4.2 huisvredebreuk	46	43	78	28	45	–	240
2.5.1 diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	1135	790	701	928	888	8	4450
2.5.2 winkeldiefstal	1821	442	1029	739	952	22	5005
3.1.1 drugshandel	501	141	563	190	271	9	1675
3.1.4 fraude	607	467	802	666	697	17	3256
3.5.2 alcohol	272	219	344	555	701	77	2168
<b>totaal misdrijven</b>	<b>27220</b>	<b>13268</b>	<b>19080</b>	<b>19024</b>	<b>23545</b>	<b>396</b>	<b>102533</b>

bron: Politie Eenheid Amsterdam



### 3.1.3 Misdrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten en hoofdincidenten, 2010-2014

district/hoofdincident	2010	2011	2012	2013	2014
<b>1 Centrum</b>					
moord, doodslag	78	84	56	75	56
drugshandel	365	362	387	433	501
alcohol	519	454	436	362	272
<b>2 Noord</b>					
moord, doodslag	71	60	51	61	58
drugshandel	135	110	107	90	141
alcohol	320	359	307	269	219
<b>3 Oost</b>					
moord, doodslag	121	107	111	93	107
drugshandel	431	383	419	526	563
alcohol	624	836	628	472	344
<b>4 Zuid</b>					
moord, doodslag	59	75	50	45	40
drugshandel	126	155	131	157	190
alcohol	748	714	676	496	555
<b>5 West</b>					
moord, doodslag	142	144	127	120	123
drugshandel	260	282	235	258	271
alcohol	754	1053	946	674	701
<b>overig/onbekend</b>					
moord, doodslag	5	5	7	3	1
drugshandel	5	4	6	6	9
alcohol	95	149	73	75	77
<b>regio Amsterdam-Amstelland</b>					
moord, doodslag	476	475	402	397	385
drugshandel	1322	1296	1285	1470	1675
alcohol	3060	3565	3066	2348	2168

bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 3.1.4 Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2010-2014

delict	2010	2011	2012	2013	2014
1.1.1 diefstal/inbraak woning	618	663	616	824	655
1.1.2 diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	63	51	46	50	42
1.2.1 diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	303	343	316	324	314
1.2.2 diefstal van motorvoertuigen	250	223	172	158	166
1.2.3 diefstal van brom-, snor- en fietsen	583	640	583	701	898
1.2.4 zakkenrollerij	239	301	349	464	383
1.2.5 diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	68	83	74	66	78
1.4.1 zedenmisdrijf	226	280	255	222	243
1.4.2 moord, doodslag	401	375	273	281	305
1.4.3 openlijk geweld (persoon)	782	685	514	595	459
1.4.4 bedreiging	1686	1684	1530	1381	1241
1.4.5 mishandeling	2807	2849	2734	2429	2382
1.4.6 straatroof	766	851	742	754	524
1.4.7 overval	283	288	217	166	145
1.5.2 diefstallen (water)	44	36	49	35	24
1.6.1 brand/ontploffing	80	64	64	48	52
1.6.2 overige vermogensdelicten	1793	1887	1824	1751	1728
2.2.1 vernieling cq. zaakbeschadiging	1446	1406	1274	1099	1133
2.4.2 huisvredebreuk	201	204	161	168	139
2.5.1 diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	457	404	534	551	464
2.5.2 winkeldiefstal	5357	5799	5639	4992	4769
3.1.1 drugshandel	1710	1721	1617	1878	2371
3.1.4 fraude	816	749	670	646	625
3.5.2 alcohol	2855	3254	2516	1237	925
<b>totaal aanhoudingen</b>	<b>37752</b>	<b>40375</b>	<b>35957</b>	<b>33086</b>	<b>32458</b>

bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 3.1.5 Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten, 2014

delict	1 Centrum	2 Noord	3 Oost	4 Zuid	5 West	overig/ onbekend	totaal
1.1.1 diefstal/inbraak woning	72	102	175	85	202	19	655
1.1.2 diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	1	4	17	13	7	–	42
1.2.1 diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	88	22	64	69	67	4	314
1.2.2 diefstal van motorvoertuigen	28	21	32	23	50	12	166
1.2.3 diefstal van brom-, snor- en fietsen	136	73	229	157	289	14	898
1.2.4 zakkenrollerij	302	7	15	20	23	16	383
1.2.5 diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	24	14	11	11	18	–	78
1.4.1 zedenmisdrijf	66	3	28	19	39	88	243
1.4.2 moord, doodslag	39	51	90	31	76	18	305
1.4.3 openlijk geweld (persoon)	196	32	110	34	79	8	459
1.4.4 bedreiging	239	149	318	146	354	35	1241
1.4.5 mishandeling	585	291	614	298	547	47	2382
1.4.6 straatroof	195	45	136	68	71	9	524
1.4.7 overval	15	10	30	28	55	7	145
1.5.2 diefstallen (water)	14	4	1	3	1	1	24
1.6.1 brand/ontploffing	8	10	9	9	15	1	52
1.6.2 overige vermogensdelicten	421	163	391	275	392	86	1728
2.2.1 vernieling cq. zaakbeschadiging	357	127	189	181	236	43	1133
2.4.2 huisvredebreuk	40	12	53	21	13	–	139
2.5.1 diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	133	31	84	87	118	11	464
2.5.2 winkeldiefstal	1872	324	1046	623	846	58	4769
3.1.1 drugshandel	666	124	819	266	376	120	2371
3.1.4 fraude	235	38	115	91	89	57	625
3.5.2 alcohol	103	44	119	383	231	45	925
<b>totaal aanhoudingen</b>	<b>11538</b>	<b>2443</b>	<b>6496</b>	<b>4274</b>	<b>5962</b>	<b>1745</b>	<b>32458</b>

bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 3.1.6 Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar geslacht, leeftijd en districten, 2012-2014

	1 Centrum			2 Noord		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
man <12 jaar	1	1	1	10	10	8
vrouw <12 jaar	2	-	7	4	-	2
man 12-17 jaar	507	455	494	457	412	409
vrouw 12-17 jaar	216	173	206	43	47	35
man >17 jaar	10576	10217	9763	2126	1861	1715
vrouw >17 jaar	1148	967	914	378	306	252
onbekend	84	195	153	12	23	22
<b>totaal</b>	<b>12534</b>	<b>12008</b>	<b>11538</b>	<b>3030</b>	<b>2659</b>	<b>2443</b>

	3 Oost			4 Zuid		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
man <12 jaar	10	6	6	7	3	-
vrouw <12 jaar	2	1	2	-	-	-
man 12-17 jaar	606	644	662	444	403	392
vrouw 12-17 jaar	80	83	89	70	53	72
man >17 jaar	4904	4683	4756	3558	3191	3292
vrouw >17 jaar	747	829	890	635	476	465
onbekend	36	71	91	14	56	53
<b>totaal</b>	<b>6385</b>	<b>6317</b>	<b>6496</b>	<b>4728</b>	<b>4182</b>	<b>4274</b>

	5 West			overig/onbekend		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
man <12 jaar	10	7	-	1	2	-
vrouw <12 jaar	3	1	-	1	-	-
man 12-17 jaar	729	571	574	180	154	150
vrouw 12-17 jaar	69	72	81	30	20	16
man >17 jaar	5526	4722	4575	1578	1408	1382
vrouw >17 jaar	917	712	649	179	125	136
onbekend	34	85	83	23	41	61
<b>totaal</b>	<b>7288</b>	<b>6170</b>	<b>5962</b>	<b>1992</b>	<b>1750</b>	<b>1745</b>

	totaal regio		
	2012	2013	2014
man <12 jaar	39	29	15
vrouw <12 jaar	12	2	11
man 12-17 jaar	2923	2639	2681
vrouw 12-17 jaar	508	448	499
man >17 jaar	28268	26082	25483
vrouw >17 jaar	4004	3415	3306
onbekend	203	471	463
<b>totaal</b>	<b>35957</b>	<b>33086</b>	<b>32458</b>

bron: Politie Eenheid Amsterdam

3.1.7 Aanhoudingen in verband met drugs in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
bezit harddrugs	692	697	757	747	1059
bezit softdrugs	113	102	70	185	181
handel e.d. harddrugs	616	564	516	562	744
handel e.d. softdrugs	47	82	73	132	120
<b>totaal</b>	<b>1468</b>	<b>1445</b>	<b>1416</b>	<b>1626</b>	<b>2104</b>

bron: Politie Eenheid Amsterdam

3.1.8 Aanhoudingen in verband met drugs in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten, 2012-2014

	1 Centrum			2 Noord		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
bezit harddrugs	210	204	218	39	43	43
bezit softdrugs	5	22	36	3	12	10
handel e.d. harddrugs	240	325	389	29	6	26
handel e.d. softdrugs	9	21	14	5	10	11
<b>totaal</b>	<b>464</b>	<b>572</b>	<b>657</b>	<b>76</b>	<b>71</b>	<b>90</b>

	3 Oost			4 Zuid		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
bezit harddrugs	306	336	567	69	57	61
bezit softdrugs	36	75	55	10	25	30
handel e.d. harddrugs	81	84	93	39	54	83
handel e.d. softdrugs	10	21	37	13	18	21
<b>totaal</b>	<b>433</b>	<b>516</b>	<b>752</b>	<b>131</b>	<b>154</b>	<b>195</b>

	5 West			overig/onbekend		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
bezit harddrugs	116	85	129	17	22	41
bezit softdrugs	14	43	30	2	8	20
handel e.d. harddrugs	95	65	118	32	28	35
handel e.d. softdrugs	23	49	23	13	13	14
<b>totaal</b>	<b>248</b>	<b>242</b>	<b>300</b>	<b>64</b>	<b>71</b>	<b>110</b>

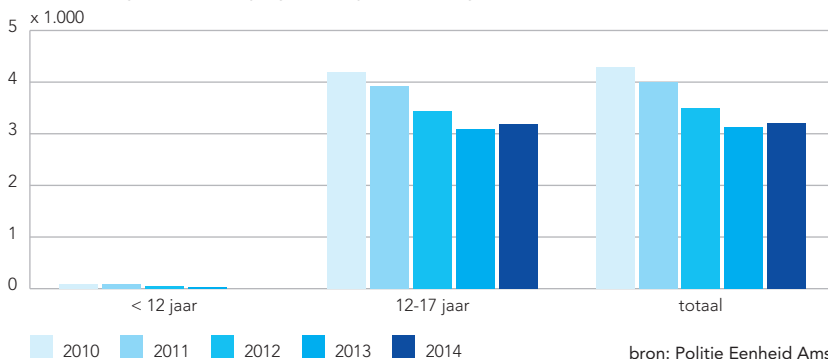
bron: Politie Eenheid Amsterdam

### 3.1.9 Aanhoudingen van minderjarigen (0-17 jaar) in de Regio Amsterdam-Amstelland naar leeftijdsgroepen en geslacht, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>jonger dan 12 jaar</b>					
mannen	69	58	39	29	15
vrouwen	21	22	12	2	11
<b>12-17 jaar</b>					
mannen	3403	3219	2923	2639	2681
vrouwen	791	707	508	448	499
onbekend	10	2	7	3	2
<b>totaal</b>	<b>4294</b>	<b>4008</b>	<b>3489</b>	<b>3121</b>	<b>3208</b>

bron: Politie Eenheid Amsterdam

### 3.1.d Aanhoudingen van minderjarigen (0-17 jaar) in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2010-2014



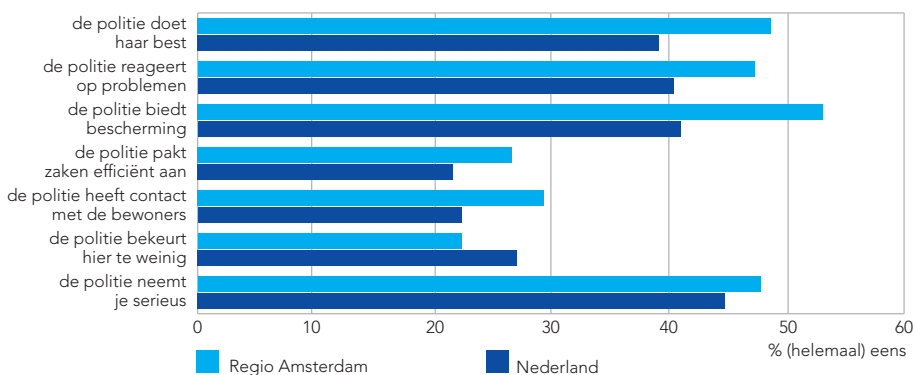
bron: Politie Eenheid Amsterdam

3.1.10 Veiligheidsmonitor: overlast, 2014 (procenten)

	Regio Amsterdam		Nederland	
	komt wel eens voor	veel overlast	komt wel eens voor	veel overlast
<b>fysieke verloedering</b>				
rommel op straat	71,4	13,6	54,1	6,1
straatmeubilair dat vernield is	37,2	5,2	30,4	2,7
bekladde muren of gebouwen	41,9	4,8	25,9	1,8
hondenpoep	62,5	16,4	68,5	18,6
een of meer vormen van fysieke verloedering	87,0	27,8	81,8	22,9
<b>sociale overlast</b>				
dronken mensen op straat	38,7	6,4	26,6	2,7
drugsgebruik of drugshandel	34,3	5,6	24,4	3,5
overlast door buurtbewoners	36,8	7,8	28,8	5,3
mensen worden op straat lastiggevallen	23,5	3,7	14,4	1,4
rondhangende jongeren	53,2	10,3	38,9	5,6
een of meer vormen van sociale overlast	72,6	20,1	56,7	12,0
<b>verkeersoverlast</b>				
te hard rijden	62,4	18,3	70,5	21,1
parkeerproblemen	53,5	18,4	48,5	16,0
agressief gedrag in verkeer	39,0	9,1	29,8	5,8
een of meer vormen van verkeersoverlast	78,3	30,7	80,8	30,7
<b>overlast van horecagelegenheden</b>	19,9	3,6	14,0	1,5

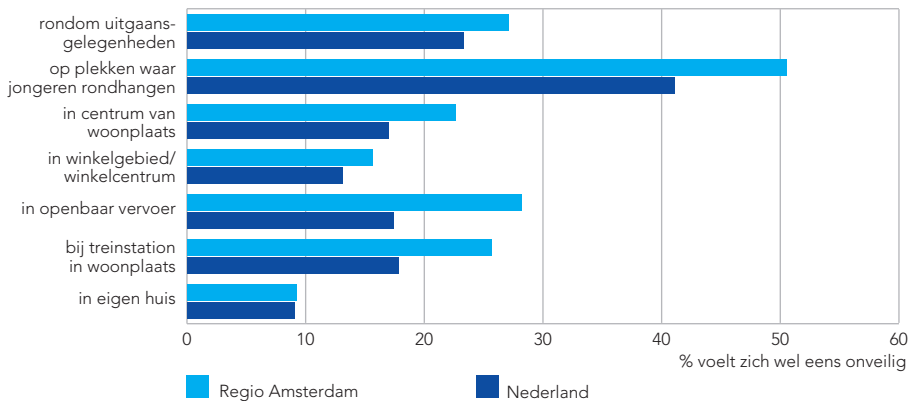
bron: CBS/VM 2014

3.1e Veiligheidsmonitor: functioneren politie in de woonbuurt, 2014 (procenten)



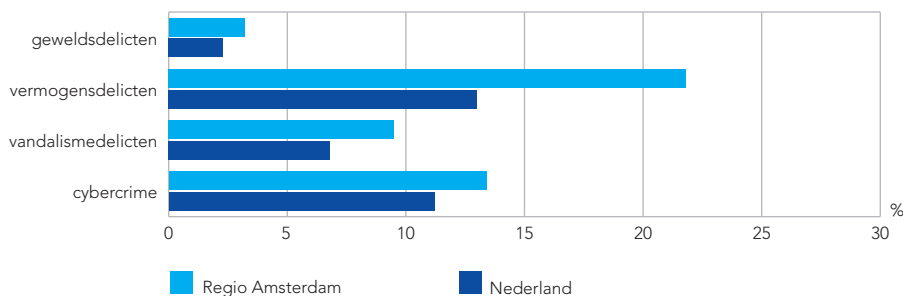
bron: CBS/VM 2014

### 3.1f Veiligheidsmonitor: (on)veiligheidsbeleving in de woonplaats, 2014 (procenten)



bron: CBS/VM 2014

### 3.1g Veiligheidsmonitor: slachtofferschap criminaliteit, 2014 (procenten)



bron: CBS/VM 2014

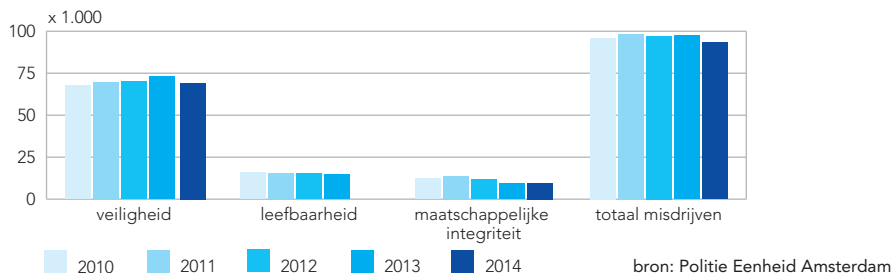


## 3.1.11 Misdriven landelijke definitie in Amsterdam, 2010-2014

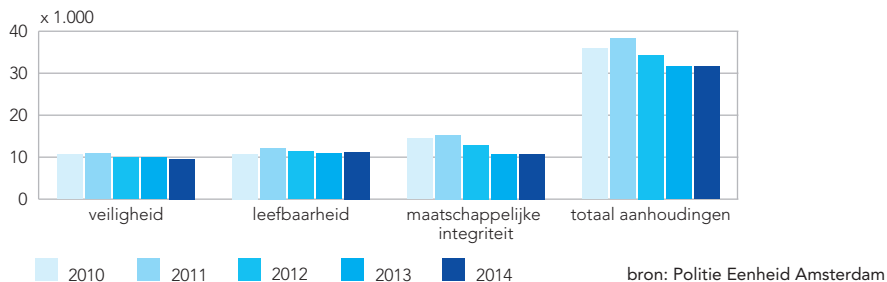
delict	2010	2011	2012	2013	2014
1.1.1 diefstal/inbraak woning	5668	5383	5930	6575	5511
1.1.2 diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	1433	1244	1332	1439	1142
1.2.1 diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	11943	11496	10143	10436	9591
1.2.2 diefstal van motorvoertuigen	2271	2044	1896	2039	2009
1.2.3 diefstal van brom-, snor- en fietsen	9170	10455	10425	11263	12043
1.2.4 zakkenrollerij	6254	6416	8748	10856	9080
1.2.5 diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	1984	2108	1748	1910	2161
1.4.1 zedenmisdrrijf	379	475	445	427	449
1.4.2 moord, doodslag	437	431	374	366	356
1.4.3 openlijk geweld (persoon)	498	428	358	372	293
1.4.4 bedreiging	3612	3675	3418	3265	3328
1.4.5 mishandeling	4794	4737	4564	4217	4332
1.4.6 straatroof	1974	1988	2077	2121	1720
1.4.7 overval	429	310	219	245	174
1.5.2 diefstallen (water)	292	320	333	430	320
1.6.1 brand/ontploffing	267	251	218	189	208
1.6.2 overige vermogensdelicten	13140	13972	14341	13059	12501
2.2.1 vernieling cq. zaakbeschadiging	6320	5869	5685	5226	5100
2.4.2 huisvredebreuk	310	252	198	214	220
2.5.1 diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	4277	3763	3773	4146	4050
2.5.2 winkeldiefstal	4724	5260	5284	4838	4735
3.1.1 drugshandel	1260	1222	1233	1380	1561
3.1.4 fraude	3648	4190	4237	3039	2877
3.5.2 alcohol	2720	3177	2779	2115	1924
<b>totaal misdriven</b>	<b>95880</b>	<b>98389</b>	<b>97072</b>	<b>97398</b>	<b>93312</b>

bron: Politie Eenheid Amsterdam

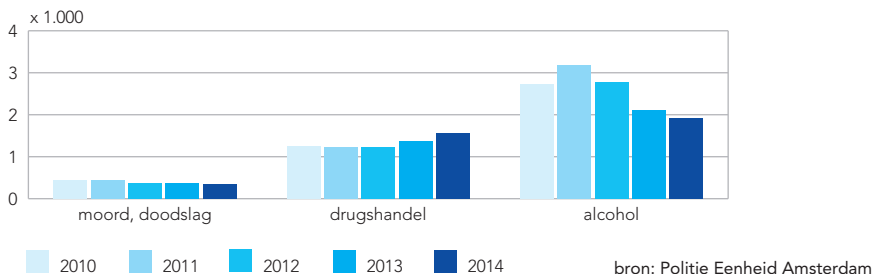
### 3.1h Misdriven landelijke definitie in Amsterdam naar resultaatgebieden, 2010-2014



### 3.1i Aanhoudingen in Amsterdam naar resultaatgebieden, 2010-2014



### 3.1j Misdriven in Amsterdam naar hoofdincidenten, 2010-2014



## 3.1.12 Misrijven landelijke definitie in Amsterdam naar stadsdelen en hoofdincidenten, 2010-2014

stadsdeel/hoofdincident	2010	2011	2012	2013	2014
<b>A Centrum</b>					
moord, doodslag	78	84	56	75	56
drugshandel	365	362	387	433	501
alcohol	519	454	436	362	272
<b>B Westpoort</b>					
moord, doodslag	7	10	2	5	4
drugshandel	19	10	11	10	21
alcohol	31	64	73	63	50
<b>E West</b>					
moord, doodslag	69	55	59	59	58
drugshandel	142	156	120	136	149
alcohol	503	702	618	468	467
<b>F Nieuw-West</b>					
moord, doodslag	69	81	67	60	63
drugshandel	109	119	110	117	119
alcohol	233	315	256	165	202
<b>K Zuid</b>					
moord, doodslag	36	51	31	27	23
drugshandel	96	111	108	95	98
alcohol	524	493	541	386	403
<b>M Oost</b>					
moord, doodslag	51	48	59	35	41
drugshandel	119	126	110	141	174
alcohol	403	585	383	276	182
<b>N Noord</b>					
moord, doodslag	40	33	32	40	37
drugshandel	69	53	59	50	78
alcohol	155	162	115	150	115
<b>T Zuidoost</b>					
moord, doodslag	83	65	61	63	74
drugshandel	335	280	322	391	413
alcohol	278	270	306	182	174
<b>overig/onbekend</b>					
moord, doodslag	4	4	7	2	–
drugshandel	6	5	6	7	8
alcohol	74	132	51	63	59
<b>Amsterdam</b>					
moord, doodslag	437	431	374	366	356
drugshandel	1260	1222	1233	1380	1561
alcohol	2720	3177	2779	2115	1924

bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 3.1.13 Misdrijven landelijke definitie in Amsterdam naar stadsdelen, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
A Centrum	24345	25967	26918	28011	27220
B Westpoort	1564	1704	1897	1684	1450
E West	13085	13165	12614	12201	11512
F Nieuw-West	13239	12776	12701	11818	11049
K Zuid	14552	15438	14479	14241	13612
M Oost	12063	12869	11845	11863	11369
N Noord	7696	7712	7512	7565	7632
T Zuidoost	8662	8184	8654	9685	9152
X onbekend	674	574	452	330	316
Amsterdam	95880	98389	97072	97398	93312

bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 3.1.14 Misdrijven landelijke definitie in Amsterdam naar stadsdelen en resultaatgebieden, 2014

stadsdeel	veiligheid	leefbaar- heid	maat- schappe- lijke integriteit	totaal
A Centrum	20724	3838	2658	27220
B Westpoort	979	270	201	1450
E West	8698	1535	1279	11512
F Nieuw-West	8235	1795	1019	11049
K Zuid	10282	2016	1314	13612
M Oost	8626	1739	1004	11369
N Noord	5582	1401	649	7632
T Zuidoost	5946	1727	1479	9152
X onbekend	169	29	118	316
Amsterdam	69241	14350	9721	93312

bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 3.1.15 Aanhoudingen in Amsterdam, 2010-2014

delict	2010	2011	2012	2013	2014
1.1.1 diefstal/inbraak woning	542	591	556	743	635
1.1.2 diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	58	42	44	46	38
1.2.1 diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	286	326	299	305	304
1.2.2 diefstal van motorvoertuigen	228	202	151	153	166
1.2.3 diefstal van brom-, snor- en fietsen	543	612	568	683	884
1.2.4 zakkenrollerij	236	296	343	459	380
1.2.5 diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	62	76	71	61	76
1.4.1 zedenmisdrijf	219	266	246	217	238
1.4.2 moord, doodslag	380	352	262	272	303
1.4.3 openlijk geweld (persoon)	759	636	494	572	455
1.4.4 bedreiging	1603	1612	1479	1286	1218
1.4.5 mishandeling	2640	2668	2581	2278	2337
1.4.6 straatroof	715	795	692	710	504
1.4.7 overval	274	281	208	161	138
1.5.2 diefstallen (water)	44	32	43	34	24
1.6.1 brand/ontploffing	76	59	58	45	52
1.6.2 overige vermogensdelicten	1694	1763	1725	1675	1698
2.2.1 vernieling cq. zaakbeschadiging	1336	1310	1195	1032	1109
2.4.2 huisvredebreuk	182	195	151	162	133
2.5.1 diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	422	362	507	529	454
2.5.2 winkeldiefstal	5092	5537	5388	4728	4694
3.1.1 drugshandel	1650	1665	1574	1789	2344
3.1.4 fraude	779	711	628	619	605
3.5.2 alcohol	2593	2937	2312	1124	822
<b> totaal aanhoudingen</b>	<b>35927</b>	<b>38320</b>	<b>34346</b>	<b>31596</b>	<b>31582</b>

bron: Politie Eenheid Amsterdam

3.1.16 Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland naar stadsdelen en gemeenten, 2014 <sup>1)</sup>

stadsdeel/gemeente	veiligheids-index	criminaliteit		
		totaal	totaal	high volume
A Centrum	133	124	141	107
E West	96	91	93	90
F Nieuw-West	116	106	105	107
K Zuid	80	75	89	60
M Oost	100	96	107	84
N Noord	115	104	99	108
T Zuidoost	115	112	96	128
Amsterdam	108	101	107	95
Aalsmeer	66	44	48	39
Amstelveen	63	43	48	38
Diemen	89	74	77	70
Ouder-Amstel	70	51	53	48
Uithoorn	69	37	41	34
Regio Amsterdam-Amstelland	100	100	100	100

stadsdeel/gemeente	overlast	onveiligheids-beleving		
		totaal	verloedering	personen-overlast
A Centrum	189	122	256	85
E West	104	102	106	92
F Nieuw-West	107	114	101	134
K Zuid	89	96	81	78
M Oost	105	101	108	98
N Noord	115	131	100	126
T Zuidoost	116	117	115	119
Amsterdam	122	111	132	101
Aalsmeer	75	102	48	80
Amstelveen	63	76	50	83
Diemen	85	95	75	108
Ouder-Amstel	67	91	43	91
Uithoorn	85	103	67	86
Regio Amsterdam-Amstelland	100	100	100	100

bron: Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland

<sup>1)</sup> De veiligheidsindex is een maat voor veiligheid in de buurt. Hoe lager het cijfer, hoe veiliger het is. De index wordt berekend voor 104 buurten in de politieregio Amsterdam. De veiligheidsindex maakt het mogelijk buurten met elkaar te vergelijken en laat zien hoe de veiligheid verandert in de tijd. Veiligheid is niet alleen afhankelijk van criminaliteit. Ook overlast van bijvoorbeeld dronken mensen op straat of jongeren is van invloed. Daarnaast is van belang hoe veilig de bewoners zich voelen in hun buurt. De veiligheidsindex bestaat uit drie deelindexen: criminaliteit, overlast en onveiligheidsbeleving. Het regiocijfer voor elk van de drie indexen, alsmede het totaal (het gemiddelde) is in 2014, het ijkjaar, op 100 gesteld. Een score onder 100 maakt een gebied relatief veilig, een score boven de 100 relatief onveilig.

## 3.1.17 Klachten Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam per gemeente uitgesplitst naar terrein, 2014

	Aalsmeer	Amstelveen	Amsterdam	Diemen	Ouder-Amstel	Uithoorn	totaal
arbeid	8	22	234	13	6	11	294
buurt en wijk	1	2	47	2	2	1	55
collectieve voorzieningen	1	8	66	3	1	–	79
commerciële dienstverlening	1	7	75	–	–	4	87
horeca/amusement	–	1	71	1	–	–	73
huisvesting	–	2	13	1	–	–	16
media/reclame	–	–	23	2	–	–	25
onderwijs	–	4	40	1	–	–	45
politie/vreemdelingendienst/OM	2	2	31	–	–	1	36
privésfeer	–	–	6	–	–	–	6
publieke en politieke opinie	2	16	1288	22	6	9	1343
sport en recreatie	1	–	15	–	–	–	16
openbare ruimte	–	2	56	1	–	–	59
overig	–	–	8	–	–	–	8
<b>totaal</b>	<b>16</b>	<b>66</b>	<b>1973</b>	<b>46</b>	<b>15</b>	<b>26</b>	<b>2142</b>

bron: MDRA

## 3.1.18 Discriminatiegrond van de klacht, 2012-2014

	2012	2013	2014
antisemitisme	24	29	35
arbeidsduur	3	2	1
burgerlijke staat	3	3	6
geslacht	75	67	68
godsdienst/levensovertuiging	49	56	56
handicap of chronische ziekte	46	64	50
hetero- of homoseksuele gerichtheid	67	38	49
leeftijd	124	140	91
nationaliteit	38	23	23
politieke gezindheid	2	2	2
ras/herkomst/huidskleur	581	523	1701
anders	58	35	60
<b>totaal</b>	<b>1070</b>	<b>982</b>	<b>2142</b>

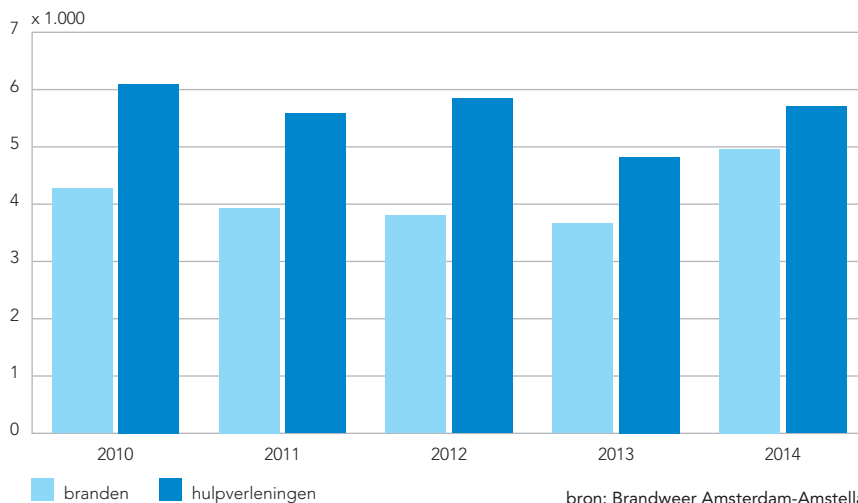
bron: MDRA

## 3.2.1 Branden en hulpverleningen in Amsterdam, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>branden</b>	4271	3936	3801	3660	4967
w.v. buitenbranden	1137	952	1630	1610	1339
w.o. container/papierbak	486	454	385	374	476
autobranden	304	241	295	240	340
woningbranden	415	480	495	487	527
<b>hulpverleningen</b>	6101	5581	5847	4818	5708
w.v. mensen in vastgelopen lift	793	703	737	613	746
openen deur	447	120	210	172	689
afhijzen patiënt	1281	1274	1142	1400	1286
wateroverlast	511	299	463	743	425
automatische externe defibrillator	448	534	348	297	115
dieren in nood	217	160	214	130	96

bron: Brandweer Amsterdam-Amstelland

## 3.2a Branden en hulpverleningen in Amsterdam, 2010-2014



bron: Brandweer Amsterdam-Amstelland



# 4

## Verkeer en openbare ruimte

- 4.1 Mobiliteit
- 4.2 Parkeren
- 4.3 Openbaar vervoer
- 4.4 Fietsdepot
- 4.5 Ruimtegebruik
- 4.6 Woonomgeving



## 4

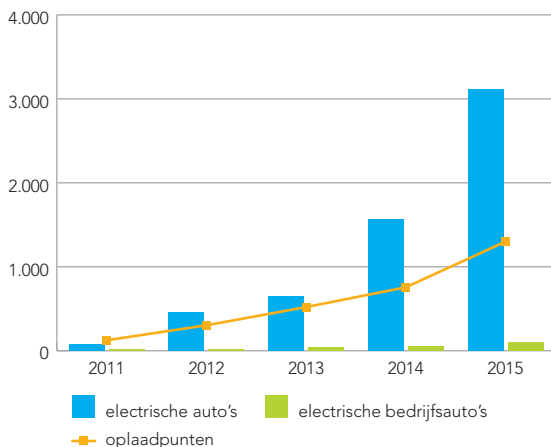
## Verkeer en openbare ruimte

### Gebruik elektrisch vervoer neemt verder toe

De gemeente Amsterdam moedigt het gebruik van elektrisch vervoer aan. Elektrisch vervoer zorgt voor een verbetering van de luchtkwaliteit doordat elektrische auto's geen CO2 en andere schadelijke stoffen uitstoten. Een verbeterde luchtkwaliteit draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de stad en een betere gezondheid van zijn bewoners. Bovendien is elektrisch vervoer stil en zuinig. Om elektrisch vervoer te bevorderen, verstrekt de gemeente subsidies voor de aanschaf van elektrische voertuigen die dagelijks veel kilometers in de stad maken.

Medio 2015 waren er ruim 3.100 elektrische personenauto's in Amsterdam, een verdubbeling ten opzichte van het voorgaande jaar. In 2011 telde Amsterdam nog maar 74 elektrische personenauto's. Van alle elektrische personenauto's in Nederland komt 6% uit Amsterdam. Het aantal Amsterdamse elektrische bedrijfsauto's nam toe van 57 vorig jaar naar 102 in 2015.

Elektrische personenauto's, elektrische bedrijfsauto's en oplaadpunten elektronisch vervoer, 2011-2015



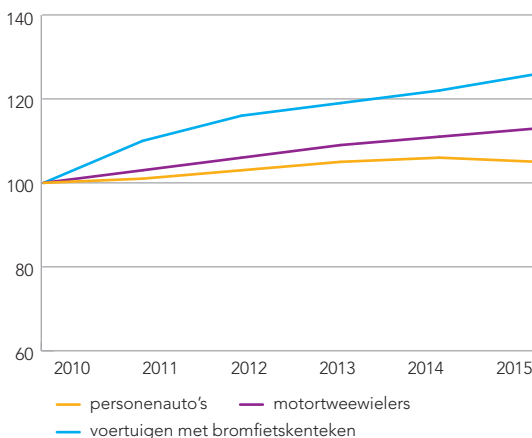
bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

Het aantal openbare oplaadpunten voor elektrisch vervoer in de stad neemt met dezelfde snelheid toe als het aantal elektrische auto's: van 756 in 2014 naar 1.300 in 2015. Amsterdam heeft daarmee het grootste netwerk van openbare oplaadpunten in Nederland. Om ervoor te zorgen dat het elektrisch vervoer in de stad blijft groeien, wordt het aantal oplaadpunten in de komende jaren verdrievoudigd naar 4.000 oplaadpunten in 2018. Momenteel worden bij de oplaadpunten maandelijks bijna 1,5 miljoen schone kilometers opgeladen door zo'n 5.000 unieke gebruikers binnen en buiten Amsterdam.

### Aantal scooters blijft stijgen

In 2010 waren er 44.490 voertuigen met een bromfietskenteken in de stad, inmiddels zijn dit er 56.234, een toename van 26%. Dit komt met name door de toegenomen populariteit van snorscooters. Op dit moment zijn er ongeveer 30.000 snorscooters in Amsterdam, tegen 19.000 in 2010 en slechts 8.000 in 2008. De stijging van het aantal scooters valt samen met een toename van het fietsgebruik. Daardoor wordt het op de fietspaden steeds drukker. Daarnaast is in 2013 uit snelheidsmetingen op verschillende Amsterdamse locaties gebleken dat 81% van de scooters te hard rijdt. Een voorstel van de Amsterdamse gemeenteraad om de scooters in de stad met helmplicht naar de rijbaan de verplaatsen werd eind 2014 echter niet gesteund door de landelijke politiek. Om parkeeroverlast van scooters te voorkomen is besloten dat deze niet langer mogen parkeren op het Stationseiland en op of rondom het Leidseplein.

Ontwikkeling voertuigen in Amsterdam, 2010-2015 (indexcijfers; 2010=100)



bron: CBS

Ook het aantal motortweewielers is sinds 2010 toegenomen. Elk jaar kwamen er gemiddeld 500 bij, waardoor er nu 18.000 zijn in de stad. Het aantal personen-auto's in Amsterdam nam daarentegen voor het eerst in jaren af. In 2015 waren er in totaal 228.691, ongeveer 2.000 minder dan in 2014.

### **Aandacht voor fietsparkeren**

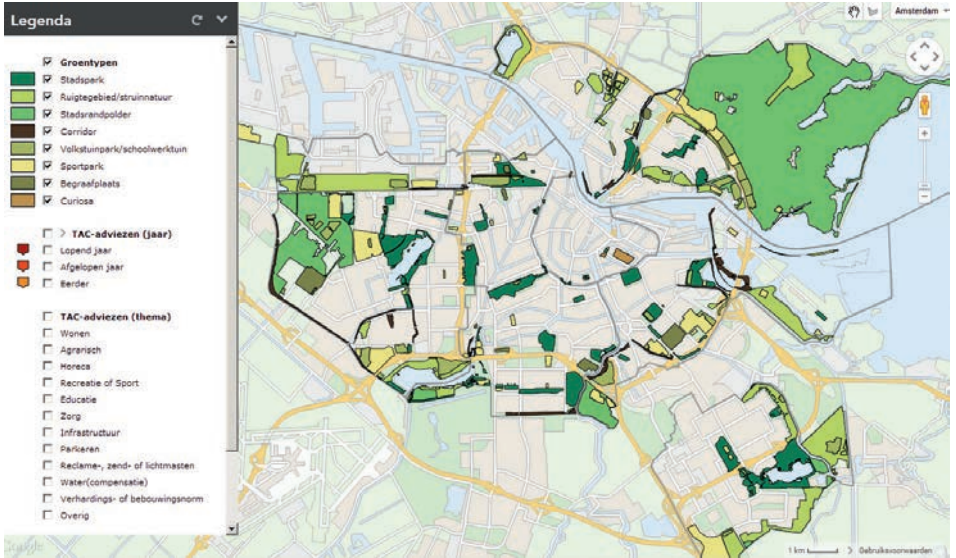
Amsterdammers fietsen steeds meer. Om de stad bereikbaar te houden wordt de fietsinfrastructuur verbeterd en wordt het aantal fietsenstallingen op bekende knelpunten uitgebreid. Deze doelstellingen zijn opgenomen in het Kader Fietsparkeren en in het Meerjarenplan Fiets 2012-2016. In 2020 moeten er 40.000 extra stallingsplekken zijn. Hiervan zijn er sinds 2012 al 6.500 gerealiseerd. Eén van de voorstellen uit het Kader Fietsparkeren is het invoeren van een maximale fietsparkeerduur van zes weken in het gebied binnen de ring A10 ten zuiden van het IJ. Bij OV-knooppunten zou de maximale parkeerduur twee weken worden. Dit maakt het mogelijk drukke plekken beter aan te pakken. Uit tellingen blijkt dat 15% van de fietsen in de rekken niet actief gebruikt wordt, samen goed voor 40.000 plekken.

In 2014 heeft de gemeente bijna 27.000 verwaarloosde fietsen verwijderd en naar het Fietsdepot gebracht. Daarvan zijn er slechts 25 opgehaald door de eigenaar. Daarnaast zijn er ruim 40.000 hinderlijk of te lang geparkeerde fietsen verwijderd. Daarvan werd bijna de helft weer opgehaald door de eigenaar (of thuisbezorgd door het Fietsdepot).

### **Kaarten op [maps.Amsterdam.nl](http://maps.Amsterdam.nl)**

Op de site [maps.Amsterdam.nl](http://maps.Amsterdam.nl) zijn diverse kaarten terug te vinden met betrekking tot de openbare ruimte en groen in Amsterdam. Onder meer de kaart met de hoofdgroenstructuur van de stad, de kaart met de beschermde flora en fauna en kaarten met bestemmingsplannen. Ook is op de site een kaart opgenomen met de monumentale bomen in de stad, inclusief foto's van de bomen in kwestie. Daarnaast zijn op de site kaarten terug te vinden die te maken hebben met verkeer, geschiedenis, architectuur, leefomgeving en andere onderwerpen.

## Hoofdgroenstructuur volgens de structuurvisie op maps.amsterdam.nl



<b>4.1</b>	<b>Mobiliteit</b>	<b>126</b>
	<u>tabellen</u>	
4.1.1	Motorvoertuigen in Amsterdam	126
4.1.2	Motorvoertuigen naar stadsdelen	126
4.1.3	Bezit vervoermiddelen en ov-abonnementen en het stallinggedrag van Amsterdammers	127
4.1.4	Verplaatsingen naar vervoerswijze per persoon per dag, afstand en reistijd	128
4.1.5	Huishoudens die meer dan één auto bezitten per stadsdeel	128
4.1.6	Gemiddelde reisafstand vanaf de woning en gemiddelde reistijd naar vervoerswijze en motief	129
4.1.7	Voertuigen met bromfietkenteken naar stadsdelen	130
	<u>grafieken en kaarten</u>	
4.1a	Autobezit (inclusief auto van de zaak) per stadsdeel	126
4.1b	Ontwikkeling van de vervoerswijzen van Amsterdammers	127
4.1c	Voertuigen met bromfietkenteken	130
<b>4.2</b>	<b>Parkeren</b>	<b>131</b>
	<u>tabellen</u>	
4.2.1	Afgegeven parkeervergunningen per stadsdeel	131
4.2.2	Parkeerplaatsen en opgelegde naheffingsaanlagen	131
4.2.3	Opbrengst parkeren	131
<b>4.3</b>	<b>Openbaar vervoer</b>	<b>132</b>
	<u>tabellen</u>	
4.3.1	Materieel en lijnnet GVB	132
4.3.2	Vervoergegevens van het GVB-net	132
4.3.3	Haltes openbaar vervoer naar stadsdelen	132
4.3.4	Beoordeling openbaar vervoer	133
4.3.5	Ongevallen openbaar vervoer	133
<b>4.4</b>	<b>Fietsdepot</b>	<b>134</b>
	<u>tabellen</u>	
4.4.1	Bij het Fietsdepot van Amsterdam ontvangen fietsen	134
4.4.2	Bij het Fietsdepot van Amsterdam ontvangen hinderlijk en/of foutgeparkeerde fietsen naar stadsdelen	135
4.4.3	Bij het Fietsdepot van Amsterdam ontvangen verwaarloosde of verlaten fietsen naar stadsdelen	137
4.4.4	Door het Fietsdepot Amsterdam uitgeleverde fietsen	138
4.4.5	Door het Fietsdepot Amsterdam geveilde fietsen naar staat van onderhoud	139
4.4.6	Opbrengst in euro's van de door het Fietsdepot Amsterdam geveilde fietsen naar staat van onderhoud	140
4.4.7	Gemiddelde prijs in euro's per fiets van de door het Fietsdepot Amsterdam geveilde fietsen naar staat van onderhoud	140
4.4.8	Opbrengsten in euro's van de fietsen van het Fietsdepot Amsterdam naar categorie	140
	<u>grafieken</u>	
4.4a	Bij het Fietsdepot van Amsterdam ontvangen fietsen	134
4.4b	Ontwikkeling ontvangen hinderlijk en/of foutgeparkeerde fietsen naar stadsdelen	136
4.4c	Totaal ontvangen fietsen naar stadsdelen	136
4.4d	Totale opbrengst in euro's van het Fietsdepot Amsterdam	140

<b>4.5</b>	<b>Ruimtegebruik</b>	<b>141</b>
	<u>tabellen</u>	
4.5.1	Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid	141
4.5.2	Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid naar stadsdelen	141
4.5.3	Grondgebied naar bodemgebruik	142
4.5.4	Grondgebied naar bodemgebruik en stadsdelen	143
	<u>kaarten</u>	
4.5a	Grondgebied naar bodemgebruik	145
<b>4.6</b>	<b>Woonomgeving</b>	<b>146</b>
	<u>tabellen</u>	
4.6.1	Drie meest genoemde verbeteraspecten van de buurt per stadsdeel	146
4.6.2	Tevredenheid over inrichting woonomgeving per stadsdeel	146
4.6.3	Tevredenheid over groenvoorzieningen per stadsdeel	146
4.6.4	Tevredenheid over onderhoud woningen per stadsdeel	147
4.6.5	Tevredenheid over onderhoud straten/stoepen per stadsdeel	147
4.6.6	Tevredenheid over onderhoud groenvoorzieningen per stadsdeel	147
4.6.7	Tevredenheid over schoonhouden straten/stoepen, groenvoorzieningen en speelvoorzieningen per stadsdeel	148
4.6.8	Gemiddelde score op sociale cohesie in de buurt per stadsdeel	148

4.1.1 Motorvoertuigen in Amsterdam, 1 januari 2000-2015 <sup>1)</sup>

	2000	2011	2012	2013	2014	2015
totaal alle voertuigtypen	266653	321993	328488	333019	336153	336859
personenauto's	227059	221620	225297	228764	230677	228691
totaal bedrijfsauto's	28774	34966	34766	33957	33493	33906
totaal bedrijfsmotorvoertuigen	28774	24832	24523	23749	23199	23482
bestelauto's	24882	21248	21018	20402	19868	20009
vrachtauto's	1891	1131	1109	1063	1018	1096
trekkers voor opleggers	624	603	632	599	593	684
speciale voertuigen	979	1473	1436	1416	1447	1413
autobussen	398	377	328	269	273	280
motortweewielers	10820	16420	16964	17344	17635	18009
alle voertuigen met bromfietkenteken <sup>2)</sup>	.	48987	51461	52954	54348	56253

<sup>1)</sup> De omvang en samenstelling is gebaseerd op de geautomatiseerde kentekenregistratie van de RDW. Met behulp van deze registratie zijn tellingen gemaakt van alle voertuigen met actuele houderschapsplichtige kentekens die in het kentekenbestand voorkwamen.

bron: CBS

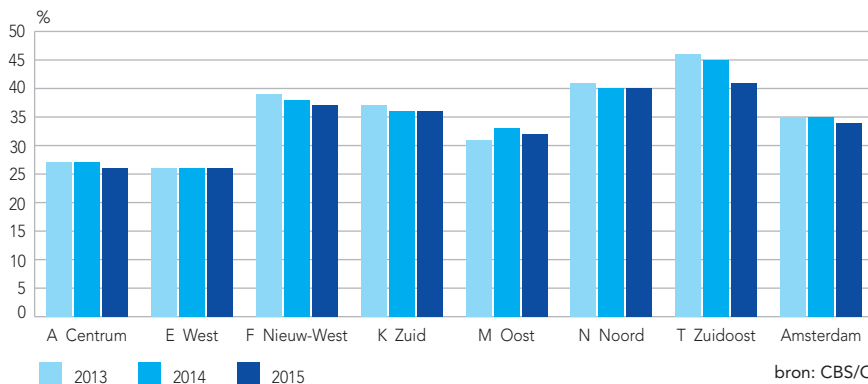
<sup>2)</sup> Beschikbaar vanaf 1 januari 2007.

## 4.1.2 Motorvoertuigen naar stadsdelen, 1 januari 2015

stadsdeel	personen- auto's	motor- rijwielen	totaal bedrijfs- motor- voertuigen	waaronder		totaal motor- voertuigen
				bestel- auto's	vracht- auto's	
A Centrum	20247	2342	2346	2025	101	24935
B Westpoort	2673	125	2488	1579	332	5286
E West	30802	3269	3213	2843	108	37284
F Nieuw-West	42946	2656	3965	3623	95	49567
K Zuid	42875	3032	2752	2454	54	48659
M Oost	32846	2911	2717	2330	125	38474
N Noord	28792	2478	3327	2908	132	34597
T Zuidoost	27510	1196	2674	2247	149	31380
Amsterdam	228691	18009	23482	20009	1096	270182

bron: CBS

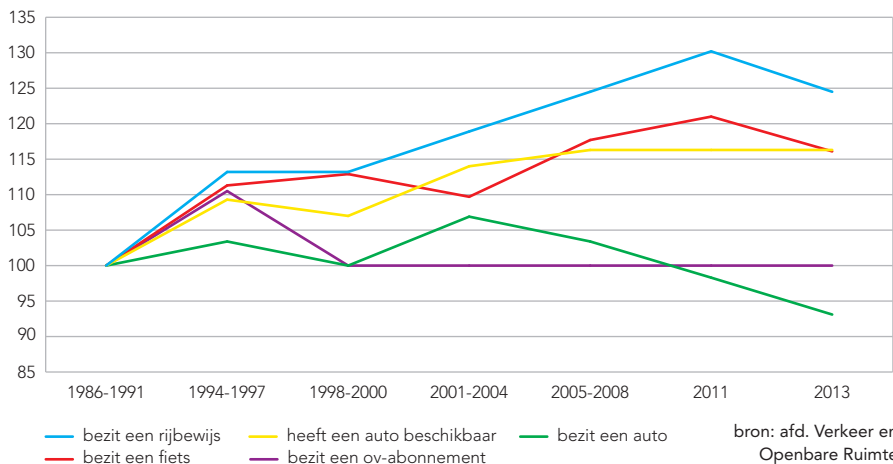
## 4.1a Autobezit (inclusief auto van de zaak) per stadsdeel (inwoners van 18 jaar en ouder), 1 januari 2013-2015 (procenten)



bron: CBS/IOS



4.1b Ontwikkeling van de vervoerswijzen van Amsterdammers, 1986-2013 (indexcijfers; 1986-1991=100)



4

4.1.3 Bezit vervoermiddelen en ov-abonnementen en het stallinggedrag van Amsterdammers, 1994-2013

	bezit van vervoermiddelen en ov-abonnementen (per 100 inwoners)					
	1994-1997	1998-2000	2001-2004	2005-2008	2011 <sup>1)</sup>	2013
bezit rijbewijs <sup>2)</sup>	60	60	63	66	69	66
auto beschikbaar <sup>2)</sup>	47	46	49	50	.	50
bezit auto <sup>2)</sup>	30	29	31	30	.	27
auto van de zaak <sup>2)</sup>	4	4	6	7	.	4
bezit fiets <sup>3)</sup>	69	70	68	73	75	72
bezit ov-abonnement <sup>3)</sup>	21	19	19	19	.	19

	waar wordt de fiets gestald? (procenten van de fietsbezitters)			
in de woning	17	14	14	10
in de berging	54	53	48	46
op straat	23	26	29	36
in de stalling	3	3	2	2
op binnenplaats/tuin	2	3	4	5
anders	1	2	2	1

	waar wordt de auto geparkeerd? (procenten van de autobezitters)			
op straat	87	83	84	85
in privégarage	7	7	6	4
in parkeergarage	3	5	5	5
op binnenplaats	2	2	3	4
elders	1	2	2	2

<sup>1)</sup> Vanwege een andere werkwijze zijn voor 2011 minder gegevens beschikbaar. bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte  
<sup>2)</sup> Inwoners van 18 jaar en ouder.  
<sup>3)</sup> Inwoners van 12 jaar en ouder.

4.1.4 Verplaatsingen naar vervoerswijze per persoon per dag, afstand en reistijd, 1994-2013 <sup>1)</sup>

vervoerswijze	gemiddeld aantal verplaatsingen per dag					
	1994-1997	1998-2000	2001-2004	2005-2008	2011	2013
openbaar vervoer	0,69	0,59	0,55	0,55	0,48	0,48
fiets	0,91	0,85	0,90	0,89	0,97	0,90
auto	1,12	0,99	1,02	0,84	0,65	0,59
lopen	1,07	0,97	0,91	0,75	0,80	0,81
totaal (incl. overig)	3,85	3,47	3,47	3,12	2,99	2,91

	gemiddeld afgelegde afstand per persoon per dag (in km) <sup>2)</sup>					
openbaar vervoer					30,1	27,8
fiets					8,7	7,7
auto					36,9	34,8
lopen					1,6	2,2
totaal (incl. overig)					17,8	17,3

	gemiddelde reistijd per dag (in minuten)					
openbaar vervoer	80	81	81	84	84	78
fiets	56	53	55	54	51	42
auto	64	63	64	62	58	58
lopen	32	33	30	30	27	32
totaal (incl. overig)	57	57	57	58	54	54

<sup>1)</sup> Inwoners van Amsterdam van 12 jaar en ouder, die zich op een werkdag daadwerkelijk met de betreffende vervoerswijze hebben verplaatst.

bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte

<sup>2)</sup> Vanwege een andere werkwijze zijn voor de jaren 1994-2008 geen gegevens over afgelegde afstanden beschikbaar.

## 4.1.5 Huishoudens die meer dan één auto bezitten per stadsdeel, 1990-2013 (procenten)

stadsdeel	1990	1995	2000	2003	2008	2011	2013 <sup>1)</sup>
A Centrum	4,0	3,0	3,5	3,2	1,2	3,4	2,3
E West	2,3	2,5	2,6	2,7	2,2	2,1	0,4
F Nieuw-West	5,1	6,3	5,5	9,3	11,2	8,3	10,5
K Zuid	4,8	5,3	6,1	7,8	7,8	6,9	11,3
M Oost	2,7	3,5	3,6	6,9	4,5	7,0	5,9
N Noord	4,5	6,3	7,1	9,2	8,5	13,9	17,0
T Zuidoost	4,0	5,6	2,1	5,2	9,1	7,0	8,7
Amsterdam	3,8	4,5	4,3	6,2	6,1	6,6	7,7

<sup>1)</sup> Verschillen tussen stadsdelen zijn indicatief vanwege beperkte steekproefomvang per stadsdeel.

bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte

#### 4.1.6 Gemiddelde reisafstand vanaf de woning en gemiddelde reistijd naar vervoerswijze en motief, 1998-2013 <sup>1)</sup>

vervoerswijze/ verplaatsingsmotief	1998-2000		2001-2004		2005-2008		2011 <sup>2)</sup>		2013	
	gemidd. aantal km	gemidd. aantal min.	gemidd. aantal km	gemidd. aantal min.	gemidd. aantal km	gemidd. aantal min.	gemidd. aantal km	gemidd. aantal min.	gemidd. aantal km	gemidd. aantal min.
<b>openbaar vervoer</b>										
werk/zaken	20	49	20	49	24	53	20	53	19	46
onderwijs	10	36	11	38	14	43	14	43	12	38
winkel	6	29	6	29	6	28	8	29	7	30
sociaal/recreatief	12	38	14	39	14	40	25	56	16	48
gemiddeld per o.v.	14	41	15	42	18	46	17	47	15	43
<b>fiets</b>										
werk/zaken	4	22	4	22	5	23	5	23	4	19
onderwijs	4	19	4	20	4	20	4	19	4	19
winkel	2	11	2	12	2	12	2	18	2	12
sociaal/recreatief	3	16	3	16	3	16	3	18	3	16
gemiddeld per fiets	3	17	3	18	4	18	3	18	3	16
<b>auto</b>										
werk/zaken	23	27	24	28	25	28	22	32	20	31
onderwijs	15	22	13	20	18	24	42	43	21	30
winkel	6	14	5	13	6	13	7	17	6	14
sociaal/recreatief	12	19	12	19	12	19	18	29	17	27
gemiddeld per auto	16	21	16	21	17	22	17	26	15	25
<b>totaal (inclusief lopen en overig)</b>										
werk/zaken	16	23	16	23	17	24	14	35	13	32
onderwijs	7	26	7	27	8	27	10	30	8	27
winkel	3	12	2	11	3	11	3	15	2	13
sociaal/recreatief	6	17	6	16	6	16	8	24	6	23
gemiddeld	8	19	8	18	9	19	8	23	7	22

<sup>1)</sup> Alle inwoners van 12 jaar en ouder die een of meer verplaatsingen hebben gemaakt.

<sup>2)</sup> Kleine aanpassingen in berekeningswijze.

bron: afd. Verkeer en  
Openbare Ruimte

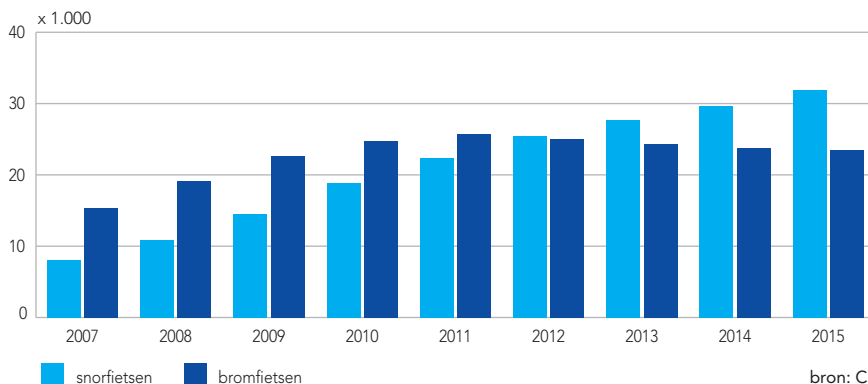
## 4.1.7 Voertuigen met bromfietskenteken naar stadsdelen, 1 januari 2014-2015

stadsdeel		2014				totaal
		snorfietsen	bromfietsen	brommobielen	overige	
A	Centrum	3226	2303	36	97	5662
B	Westpoort	85	194	1	10	293
E	West	4656	3911	59	70	8695
F	Nieuw-West	6443	4315	106	33	10896
K	Zuid	4840	3784	55	71	8749
M	Oost	4275	3404	62	45	7786
N	Noord	4328	3473	153	45	7999
T	Zuidoost	1869	2339	35	25	4268
Amsterdam		29722	23723	507	396	54348

stadsdeel		2015				totaal
		snorfietsen	bromfietsen	brommobielen	overige	
A	Centrum	3263	2236	33	101	5633
B	Westpoort	109	179	2	14	305
E	West	5025	3876	55	79	9036
F	Nieuw-West	7126	4335	108	35	11604
K	Zuid	5126	3691	52	79	8946
M	Oost	4560	3284	66	40	7950
N	Noord	4626	3380	145	39	8190
T	Zuidoost	2065	2464	36	24	4589
Amsterdam		31900	23445	497	411	56253

bron: CBS

## 4.1c Voertuigen met bromfietskenteken, 1 januari 2007-2015



bron: CBS

4.2.1 Afgegeven parkeervergunningen per stadsdeel, 1 januari 2015

stadsdeel	parkeervergunningen <sup>1)</sup>		
	bewoners	bedrijven	totaal
A Centrum	13348	3936	17284
B Westpoort	3	488	491
E West	26134	3430	29564
F Nieuw-West	6721	1363	8084
K Zuid	37369	8377	45746
M Oost	20906	3298	24204
N Noord	2152	503	2655
T Zuidoost	1318	76	1394
Amsterdam	107951	21471	129422

<sup>1)</sup> Exclusief 'overige' producten, waaronder gehandicapten-, milieu- en bezoekersvergunningen en garagepassen.

bron: Cition

4.2.2 Parkeerplaatsen en opgelegde naheffingsaanlagen, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
parkeerplaatsen	158552	148066	156843	156843	156843
naheffingsaanlagen met en zonder klem	394677	448737	404084	409343	366067

bron: Cition

4.2.3 Opbrengst parkeren (x 1.000 euro), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
parkeerautomaten/smartcards	62423	63294	59816	58307	55382
parkeer en bel	35258	41104	45733	52297	61091
opgelegde naheffingsaanlagen	20063	20675	18522	18888	15066
parkeerkaarten	2545	1543	1365	1362	1809
parkeervergunningen	29612	28085	31686	34314	35205
totaal	149901	154701	157122	165168	168552

bron: Cition

## 4.3.1 Materieel en lijnennet GVB, 1 januari 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
<b>materieel</b>					
trams	216	216	216	213	213
bussen	258	211	199	198	198
metro/sneltram/ringlijn	106	104	104	105	103
veren	9	10	10	10	10
ponten	2	2	2	7	7
<b>lijnennet</b>					
tram	16	16	16	16	16
metro/sneltram	4	4	4	4	4
(dag)bus <sup>1)</sup>	47	33	44	33	33
nachtbus	12	11	12	11	11
veren	6	5	5	8	6

<sup>1)</sup> Tot en met 2011 inclusief spitslijnen.

bron: GVB

## 4.3.2 Vervoergegevens van het GVB-net, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
reizigersritten (x 1 mln.)	200	204	207	211	215
gem. reizigersritten per werkdag (x 1.000)			722	734	747
reizigerskilometers (x 1 mln.)	755	770	796	788	811
dienstregelingen (x 1.000)	1699	1706	1624	1627	1603
dienstregelingskilometers (x 1 mln.)	36,4	35,0	33,2	33,6	33,0

bron: GVB

## 4.3.3 Haltes openbaar vervoer naar stadsdelen, 2007-2013

stadsdeel	2007	2008	2009/'10	2010/'11	2012/'13
A Centrum	189	202	195	187	196
B Westpoort	117	120	127	134	67
E West	161	161	156	158	157
F Nieuw-West	313	310	308	309	307
K Zuid	268	270	270	273	264
M Oost	190	197	202	199	205
N Noord	284	282	284	285	291
T Zuidoost	184	191	188	194	177
Amsterdam	1706	1733	1730	1739	1664

bron: GVB

## 4.3.4 Beoordeling openbaar vervoer Amsterdam, 2010-2014 (rapportcijfer)

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>bus</b>					
algemeen oordeel	7,3	6,9	7,5	7,4	7,4
informatie en veiligheid	7,6	7,2	7,6	7,6	7,6
rijcomfort	7,2	6,9	7,5	7,4	7,5
tijd en doorstroming	6,5	6,2	6,7	6,6	6,6
prijs	5,6	5,5	5,9	6,0	6,1
<b>tram</b>					
algemeen oordeel	7,1	7,1	7,3	7,2	7,3
informatie en veiligheid	7,4	7,4	7,5	7,4	7,5
rijcomfort	7,1	7,0	7,1	7,2	7,2
tijd en doorstroming	6,4	6,4	6,6	6,6	6,7
prijs	5,4	5,5	5,7	5,9	6,1
<b>metro</b>					
algemeen oordeel	6,8	7,0	7,2	7,1	7,3
informatie en veiligheid	7,2	7,1	7,3	7,2	7,3
rijcomfort	6,7	6,8	6,8	6,9	7,0
tijd en doorstroming	6,6	6,7	7,0	6,8	7,1
prijs	5,8	5,7	6,0	6,0	6,1

bron: Kennisplatform Verkeer en Vervoer

## 4.3.5 Ongevallen openbaar vervoer, 2012-2014

	2012	2013	2014	verschil 2014 t.o.v. 2013 (%)
<b>aanrijdingen</b>				
bus	467	528	508	- 3,8
metro	12	5	12	+ 14,0
tram	678	659	571	- 13,4
totaal	1157	1192	1091	- 8,5
<b>gewonde reizigers <sup>1)</sup></b>				
bus	109	98	96	- 2,0
metro	5	10	7	- 30,0
tram	84	91	90	- 1,1
totaal	198	199	193	- 3,0
<b>gewonde medeweggebruikers</b>				
bus	27	35	30	- 14,3
metro	3	2	3	+ 50,0
tram	68	68	63	- 7,4
totaal	98	105	96	- 8,6

<sup>1)</sup> Exclusief onwelwordingen.

bron: GVB

## 4.4.1 Bij het Fietsdepot van Amsterdam ontvangen fietsen, 2010-2014

	absoluut				
	2010	2011	2012	2013	2014
hinderlijk en/of fout geparkeerd bij CSE en in stadsdelen <sup>1)</sup>	18287	24555	36256	43583	40719
ontvangen via politiebureaus	974	962	716	784	819
ontvangen via fietspunten	492	213	181	183	251
ontvangen via interne stallingen	–	–	108	207	–
ontvangen via registercontroleur	–	106	63	–	–
ontvangen via overige manieren	–	26	66	3	161
totaal ontvangen hinderlijk en/of fout geparkeerd	19753	25862	37390	44760	41950
verwaarloosd	13339	27874	27401	29024	26730
<b>totaal</b>	<b>33092</b>	<b>53736</b>	<b>64791</b>	<b>73784</b>	<b>68680</b>

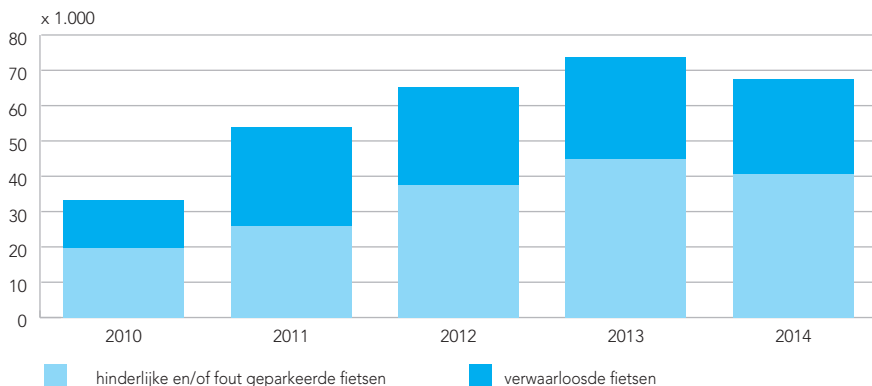
	procenten				
	2010	2011	2012	2013	2014
hinderlijk en/of fout geparkeerd bij CSE en in stadsdelen	55,3	45,7	56,0	59,1	59,3
ontvangen via politiebureaus	2,9	1,8	1,1	1,1	1,2
ontvangen via fietspunten	1,5	0,4	0,3	0,2	0,4
ontvangen via interne stallingen	–	–	0,2	0,3	–
ontvangen via registercontroleur	–	0,2	0,1	–	–
ontvangen via overige manieren	–	0,0	0,1	0,0	0,2
totaal ontvangen hinderlijk en/of fout geparkeerd	59,7	48,1	57,7	60,7	61,1
verwaarloosd	40,3	51,9	42,3	39,3	38,9
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

	index 2010=100				
	2010	2011	2012	2013	2014
hinderlijk en/of fout geparkeerd bij CSE en in stadsdelen	100	134	198	238	223
ontvangen via politiebureaus	100	99	74	80	84
ontvangen via fietspunten	100	43	37	37	51
totaal ontvangen hinderlijk en/of fout geparkeerd	100	131	189	227	212
verwaarloosd	100	209	205	218	200
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>162</b>	<b>196</b>	<b>223</b>	<b>208</b>

<sup>1)</sup> CSE Centraal Stations Eiland.

bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

## 4.4a Bij het Fietsdepot van Amsterdam ontvangen fietsen, 2010-2014



bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot



#### 4.4.2 Bij het Fietsdepot van Amsterdam ontvangen hinderlijk en/of foutgeparkeerde fietsen naar stadsdelen, 2010-2014

	absoluut				
	2010	2011	2012	2013	2014
CSE <sup>1)</sup>	5301	13305	18301	21676	19757
A Centrum	3763	2890	11718	11707	12249
B Westpoort	250	553	779	630	631
E West	2398	2055	1043	1082	893
F Nieuw-West	482	55	174	96	219
K Zuid	4572	4012	2840	6003	4185
M Oost	1325	1598	1361	1989	2760
N Noord	158	37	40	398	13
T Zuidoost	38	50	-	2	12
<b>totaal</b>	<b>18287</b>	<b>24555</b>	<b>36256</b>	<b>43583</b>	<b>40719</b>

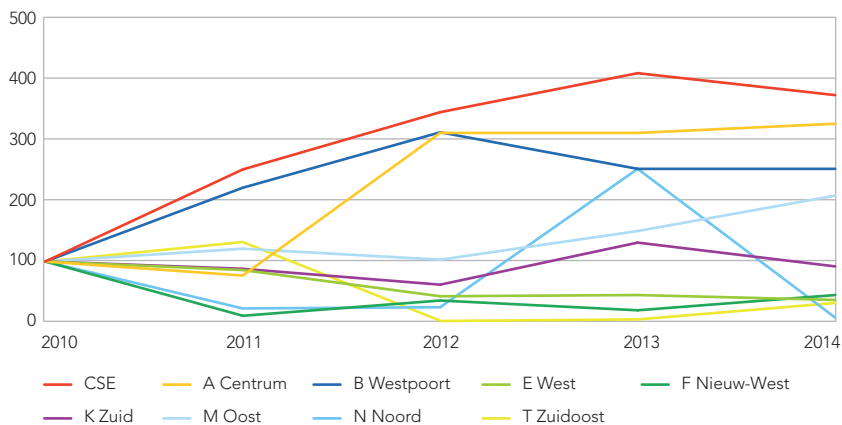
	procenten				
	2010	2011	2012	2013	2014
CSE	29,0	54,2	50,5	49,7	48,5
A Centrum	20,6	11,8	32,3	26,9	30,1
B Westpoort	1,4	2,3	2,1	1,4	1,5
E West	13,1	8,4	2,9	2,5	2,2
F Nieuw-West	2,6	0,2	0,5	0,2	0,5
K Zuid	25,0	16,3	7,8	13,8	10,3
M Oost	7,2	6,5	3,8	4,6	6,8
N Noord	0,9	0,2	0,1	0,9	0,0
T Zuidoost	0,2	0,2	-	0,0	0,0
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

	index 2010=100				
	2010	2011	2012	2013	2014
CSE	100	251	345	409	373
A Centrum	100	77	311	311	326
B Westpoort	100	221	312	252	252
E West	100	86	43	45	37
F Nieuw-West	100	11	36	20	45
K Zuid	100	88	62	131	92
M Oost	100	121	103	150	208
N Noord	100	23	25	252	8
T Zuidoost	100	132	-	5	32
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>134</b>	<b>198</b>	<b>238</b>	<b>223</b>

<sup>1)</sup> CSE Centraal Stations Eiland.

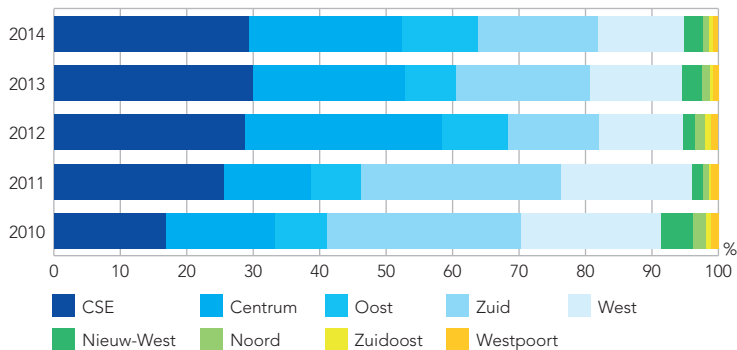
bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

4.4b Ontwikkeling ontvangen hinderlijk en/of foutgeparkeerde fietsen naar stadsdelen, 2010-2014 (index 2010=100)



bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

4.4c Totaal ontvangen fietsen naar stadsdelen, 2010-2014 (procenten)



bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

#### 4.4.3 Bij het Fietsdepot van Amsterdam ontvangen verwaarloosde of verlaten fietsen naar stadsdelen, 2010-2014

	absoluut				
	2010	2011	2012	2013	2014
CSE <sup>1)</sup>	23	61	–	–	–
A Centrum	1412	3982	7173	4920	3357
B Westpoort	118	64	1	39	–
E West	4308	8221	7045	8992	7820
F Nieuw-West	996	888	880	1984	1669
K Zuid	4618	11759	5874	8568	8081
M Oost	1159	2381	4949	3615	4830
N Noord	517	368	963	520	644
T Zuidoost	188	150	516	386	329
<b>totaal</b>	<b>13339</b>	<b>27874</b>	<b>27401</b>	<b>29024</b>	<b>26730</b>

	procenten				
	2010	2011	2012	2013	2014
CSE	0,2	0,2	–	–	–
A Centrum	10,6	14,3	26,2	17,0	12,6
B Westpoort	0,9	0,2	0,0	0,1	–
E West	32,3	29,5	25,7	31,0	29,3
F Nieuw-West	7,5	3,2	3,2	6,8	6,2
K Zuid	34,6	42,2	21,4	29,5	30,2
M Oost	8,7	8,5	18,1	12,5	18,1
N Noord	3,9	1,3	3,5	1,8	2,4
T Zuidoost	1,4	0,5	1,9	1,3	1,2
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

	index 2010=100				
	2010	2011	2012	2013	2014
CSE	100	265	–	–	–
A Centrum	100	282	508	348	238
B Westpoort	100	54	1	33	–
E West	100	191	164	209	182
F Nieuw-West	100	89	88	199	168
K Zuid	100	255	127	186	175
M Oost	100	205	427	312	417
N Noord	100	71	186	101	125
T Zuidoost	100	80	274	205	175
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>209</b>	<b>205</b>	<b>218</b>	<b>200</b>

<sup>1)</sup> CSE Centraal Stations Eiland.

bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

## 4.4.4 Door het Fietsdepot Amsterdam uitgeleverde fietsen, 2010-2014

	absoluut				
	2010	2011	2012	2013	2014
recycled	22075	37416	39440	45622	41578
uit categorie hinderlijk en/of fout geparkeerd	.	10915	12089	16612	14873
uit categorie verwaarloosd of verlaten	.	26501	27351	29010	26705
opgehaald door eigenaar	4083	6434	13912	18967	16108
thuisbezorgd bij eigenaar	766	847	1234	2052	2190
dekenfietsen aan politie	84	90	-	-	-
stadspasfiets	-	-	-	-	828
studentenfiets	-	-	-	-	864
aan reïntegratiebedrijven	2248	2267	2848	2712	3370
GGZ	-	-	64	48	40
Herstelling	-	-	45	139	230
De Loods	300	345	370	50	225
Recycle	130	125	75	60	80
De Zeehoeve	170	124	154	140	85
Magis/020	-	-	-	-	210
Pantar	1648	1673	2140	2275	2500
via veiling aan handelaren	3447	5293	4947	6530	6186
opgehaald uit categorie verwaarloosd	-	21	50	14	25
ingeschreven uit categorie verwaarloosd	-	1690	52	16	-
naar buitenland	514	269	400	950	1447
<b>totaal</b>	<b>33217</b>	<b>54327</b>	<b>62883</b>	<b>76863</b>	<b>72596</b>

	procenten				
	2010	2011	2012	2013	2014
recycled	66,5	68,9	62,7	59,4	57,3
uit categorie hinderlijk en/of fout geparkeerd	.	20,1	19,2	21,6	20,5
uit categorie verwaarloosd of verlaten	.	48,8	43,5	37,7	36,8
opgehaald door eigenaar	12,3	11,8	22,1	24,7	22,2
thuisbezorgd bij eigenaar	2,3	1,6	2,0	2,7	3,0
dekenfietsen aan politie	0,3	0,2	-	-	-
stadspasfiets	-	-	-	-	1,1
studentenfiets	-	-	-	-	1,2
aan reïntegratiebedrijven	6,8	4,2	4,5	3,5	4,6
GGZ	-	-	0,1	0,1	0,1
Herstelling	-	-	0,1	0,2	0,3
De Loods	0,9	0,6	0,6	0,1	0,3
Recycle	0,4	0,2	0,1	0,1	0,1
De Zeehoeve	0,5	0,2	0,2	0,2	0,1
Magis/020	-	-	-	-	0,3
Pantar	5,0	3,1	3,4	3,0	3,4
via veiling aan handelaren	10,4	9,7	7,9	8,5	8,5
opgehaald uit categorie verwaarloosd	-	0,0	0,1	0,0	0,0
ingeschreven uit categorie verwaarloosd	-	3,1	0,1	0,0	-
naar buitenland	1,5	0,5	0,6	1,2	2,0
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

## 4.4.4 Door het Fietsdepot Amsterdam uitgeleverde fietsen, 2010-2014 (slot)

	index 2010=100				
	2010	2011	2012	2013	2014
recycled	100	169	179	207	188
opgehaald door eigenaar	100	158	341	465	395
thuisbezorgd bij eigenaar	100	111	161	268	286
dekenfietsen aan politie	100	107	–	–	–
stadspasfiets	–	–	–	–	–
studentenfiets	–	–	–	–	–
aan reïntegratiebedrijven	100	101	127	121	150
De Loods	100	115	123	17	75
Recycle	100	96	58	46	62
De Zeehoeve	100	73	91	82	50
Pantar	100	102	130	138	152
via veiling aan handelaren	100	154	144	189	179
naar buitenland	100	52	78	185	282
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>164</b>	<b>189</b>	<b>231</b>	<b>219</b>

bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

## 4.4.5 Door het Fietsdepot Amsterdam geveilde fietsen naar staat van onderhoud, 2011-2014

	absoluut			
	2011	2012	2013	2014
AA rijklaar	20	115	2	1
A goed	272	264	476	392
B matig	3800	4051	5061	5108
C werkgelegenheid	1201	517	991	681
<b>totaal</b>	<b>5293</b>	<b>4947</b>	<b>6530</b>	<b>6182</b>

	procenten			
	2011	2012	2013	2014
AA rijklaar	0,4	2,3	0,0	0,0
A goed	5,1	5,3	7,3	6,3
B matig	71,8	81,9	77,5	82,6
C werkgelegenheid	22,7	10,5	15,2	11,0
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

	index 2011=100			
	2011	2012	2013	2014
AA rijklaar	100	575	10	5
A goed	100	97	175	144
B matig	100	107	133	134
C werkgelegenheid	100	43	83	57
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>93</b>	<b>123</b>	<b>117</b>

bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

#### 4.4.6 Opbrengst in euro's van de door het Fietsdepot Amsterdam geveilde fietsen naar staat van onderhoud, 2011-2014

	2011	2012	2013	2014
AA rijklaar	2200	12383	340	600
A goed	21020	24522	58637	47402
B matig	114500	147423	226277	222026
C werkgelegenheid	22710	14271	34052	18555
subtotaal	160430	198599	319306	288583
onderdelen	-	-	-	4120
totaal	160430	198599	319306	292703

bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

#### 4.4.7 Gemiddelde prijs in euro's per fiets van de door het Fietsdepot Amsterdam geveilde fietsen naar staat van onderhoud, 2011-2014

	2011	2012	2013	2014
AA rijklaar	110	108	170	600
A goed	77	93	123	121
B matig	30	36	45	43
C werkgelegenheid	19	28	34	27
totaal	30	40	49	47

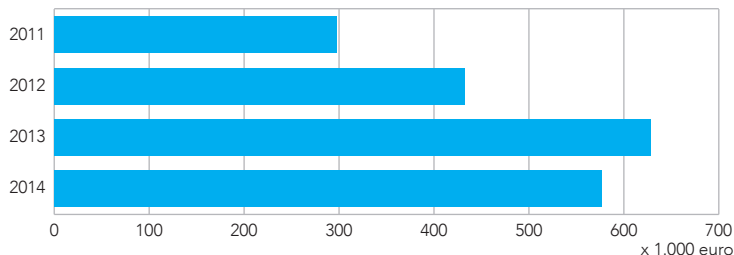
bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

#### 4.4.8 Opbrengsten in euro's van de fietsen van het Fietsdepot Amsterdam naar categorie, 2011-2014

	2011	2012	2013	2014
geveilde fietsen plus onderdelen	160430	198599	319306	292703
opgehaalde fietsen	64550	139620	189810	161330
thuisbezorgde fietsen	8470	24680	41040	43800
werkprojecten	17003	21360	20340	25837
gerecyclede fietsen	47144	48143	57484	53285
uit categorie hinderlijk en/of fout geparkeerd	13753	15232	20931	19636
uit categorie verwaarloosd of verlaten	33391	34462	36553	33648
totaal	297597	432402	627980	576955

bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

#### 4.4.d Totale opbrengst in euro's van het Fietsdepot Amsterdam, 2011-2014



bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte/Fietsdepot

## 4.5.1 Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid, 1 januari 2013-2015

	2013	2014	2015	verschil 2015 t.o.v. 2014	
				abs.	%
<b>oppervlakte</b>					
in km <sup>2</sup> totaal	219.33	219.33	219.49	+ 0.16	+ 0,1
in km <sup>2</sup> land	164.81	164.76	164.66	- 0.10	- 0,1
<b>bevolking</b>	799442	811185	822272	+ 11087	+ 1,4
<b>bevolkingsdichtheid</b>					
per km <sup>2</sup> land	4851	4923	4994	+ 71	+ 1,4
<b>woningvoorraad</b>	410904	413490	417096	+ 3606	+ 0,9
<b>woningdichtheid</b>					
per km <sup>2</sup> land	2493	2510	2533	+ 23	+ 0,9

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid/OIS

## 4.5.2 Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid naar stadsdelen, 1 januari 2015

stadsdeel	oppervlakte 2014 (km <sup>2</sup> ) <sup>1)</sup>		oppervlakte stadsdeel in % totale opp.	bevolkingsdichtheid per km <sup>2</sup> land	woningdichtheid per km <sup>2</sup> land
	totaal	land			
A Centrum	8.04	6.28	3,7	13750	8581
B Westpoort	35.04	25.95	16,0	16	4
E West	9.95	8.71	4,5	16389	8840
F Nieuw-West	32.65	28.82	14,9	5091	2214
K Zuid	17.27	15.45	7,9	9156	5065
M Oost	30.60	17.67	13,9	7285	3613
N Noord	63.83	41.78	29,1	2186	995
T Zuidoost	22.11	20.01	10,1	4226	1931
<b>Amsterdam</b>	<b>219.49</b>	<b>164.66</b>	<b>100</b>	<b>4994</b>	<b>2533</b>

1) Statistiek Bodemgebruik 2014.

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid/OIS

4.5.3 Grondgebied naar bodemgebruik, 2013-2014 <sup>1)</sup>

bodemgebruik	2013		2014	
	opp. (ha)	%	opp. (ha)	%
<b>verkeersterrein</b>				
spoorterrein	396.55	1,8	402.41	1,8
wegverkeersterrein	1265.87	5,8	1283.53	5,8
vliegveld	0.64	0,0	0.64	0,0
totaal	1663.05	7,6	1686.57	7,7
<b>bebouwd terrein</b>				
woonterrein	4528.81	20,6	4538.00	20,7
terrein voor detailhandel, winkelcentra en horeca	318.92	1,5	315.49	1,4
terrein voor openbare voorzieningen	207.93	0,9	209.17	1,0
terrein voor sociaal-culturele voorzieningen	541.20	2,5	539.72	2,5
bedrijventerrein	2320.54	10,6	2316.82	10,6
totaal	7917.41	36,1	7919.20	36,1
<b>semi-bebouwd terrein</b>				
wrakkenopslagplaats	7.30	0,0	7.30	0,0
begraafplaats	124.29	0,6	124.29	0,6
bouwtterrein	1158.80	5,3	1011.78	4,6
semi-verhard overig terrein	51.46	0,2	46.29	0,2
totaal	1341.84	6,1	1189.65	5,4
<b>recreatieterrein</b>				
park en plantsoen	1396.69	6,4	1450.60	6,6
sportterrein	681.24	3,1	681.44	3,1
volkstuin	342.46	1,6	342.00	1,6
dagrecreatief terrein	64.23	0,3	64.23	0,3
verblifsrecreatief terrein	19.10	0,1	19.10	0,1
totaal	2503.72	11,4	2557.38	11,7
<b>agrarisch terrein</b>				
terrein voor glastuinbouw	25.22	0,1	25.22	0,1
overig agrarisch terrein	2525.93	11,5	2524.12	11,5
totaal	2551.15	11,6	2549.34	11,6
<b>bos en natuurlijk terrein</b>				
bos	328.64	1,5	328.37	1,5
open droog natuurlijk terrein	100.63	0,5	100.77	0,5
open nat natuurlijk terrein	69.65	0,3	135.14	0,6
totaal	498.92	2,3	564.28	2,6
<b>binnenwater</b>				
IJsselmeer/Markermeer	2236.80	10,2	2236.79	10,2
recreatief binnenwater	356.51	1,6	358.34	1,6
overig binnenwater breder dan 6 m.	2863.46	13,1	2887.67	13,2
totaal	5456.77	24,9	5482.80	25,0
<b>totaal-generaal</b>	21932.87	100	21949.23	100

<sup>1)</sup> Volgens indeling CBS Bodemgebruik 2003.

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid/OIS



4.5.4 Grondgebied (ha) naar bodemgebruik en stadsdelen, 2014 <sup>1)</sup>

bodemgebruik	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw- West
<b>verkeesterrein</b>				
spoorterrein	19.90	100.38	26.87	68.50
wegverkeesterrein	40.43	204.40	71.53	216.93
vliegveld	–	0.64	–	–
totaal	60.32	305.42	98.40	285.43
<b>bebouwd terrein</b>				
woonterrein	289.01	–	504.32	977.48
terrein voor detailhandel, winkelcentra en horeca	113.68	11.48	9.52	48.37
terrein voor openbare voorzieningen	26.07	51.11	6.60	19.22
terrein voor sociaal-culturele voorzieningen	46.95	19.06	35.89	112.25
bedrijventerrein	53.75	1444.45	58.62	124.63
totaal	529.46	1526.11	614.95	1281.94
<b>semi-bebouwd terrein</b>				
wrakkenopslagplaats	–	1.40	–	5.90
begraafplaats	–	–	8.55	38.87
bouwterrein	7.37	566.82	18.62	49.65
semi-verhard overig terrein	–	7.69	2.37	8.30
totaal	7.37	575.90	29.54	102.72
<b>recreatieterrein</b>				
park en plantsoen	10.94	27.81	63.39	376.57
sportterrein	1.77	60.41	20.82	178.70
volkstuin	–	0.35	36.76	143.61
dagrecreatief terrein	18.63	–	2.34	8.51
verblijfsrecreatief terrein	–	0.01	–	–
totaal	31.34	88.58	123.31	707.38
<b>agrarisch terrein</b>				
terrein voor glastuinbouw	–	–	–	25.22
overig agrarisch terrein	–	35.14	3.09	305.96
totaal	–	35.14	3.09	331.18
<b>bos en natuurlijk terrein</b>				
bos	–	61.40	1.60	103.72
open droog natuurlijk terrein	–	0.01	–	33.85
open nat natuurlijk terrein	–	2.37	–	35.59
totaal	–	63.78	1.60	173.15
<b>binnenwater</b>				
IJsselmeer/Markermeer	–	–	–	–
recreatief binnenwater	1.53	2.42	4.34	110.73
overig binnenwater breder dan 6 m.	174.35	906.17	119.60	272.90
totaal	175.88	908.59	123.94	383.62
<b>totaal-generaal</b>	<b>804.37</b>	<b>3503.52</b>	<b>994.84</b>	<b>3265.42</b>

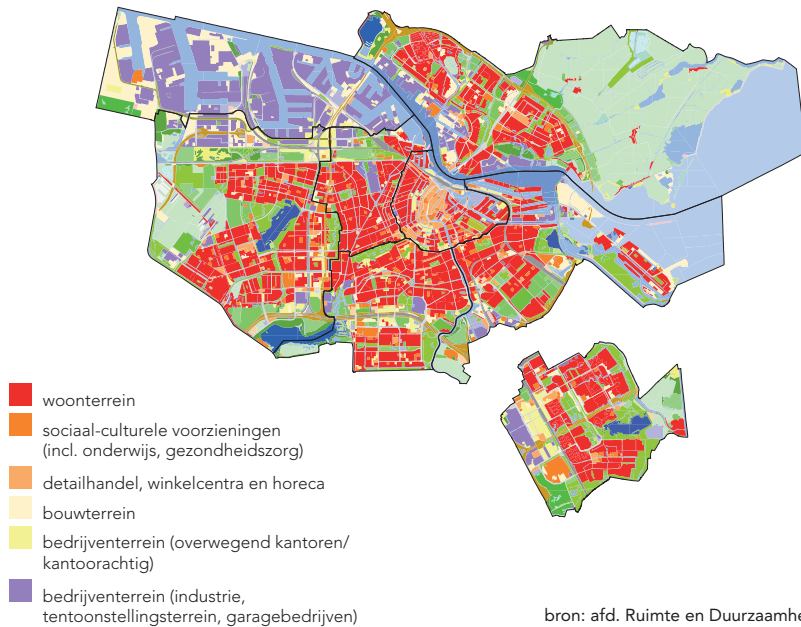
4.5.4 Grondgebied (ha) naar bodemgebruik en stadsdelen, 2014 (slot) <sup>1)</sup>

bodemgebruik	K Zuid	M Oost	N Noord	T Zuidoost
<b>verkeersterrein</b>				
spoorterrein	34.54	86.19	5.26	60.77
wegverkeersterrein	134.80	159.19	276.80	179.44
vliegveld	–	–	–	–
totaal	169.35	245.38	282.06	240.21
<b>bebouwd terrein</b>				
woonterrein	735.42	625.13	733.50	673.15
terrein voor detailhandel, winkelcentra en horeca	30.72	27.01	33.79	40.92
terrein voor openbare voorzieningen	18.54	38.09	12.84	36.70
terrein voor sociaal-culturele voorzieningen	89.60	81.52	66.53	87.91
bedrijventerrein	126.07	89.32	216.11	203.89
totaal	1000.35	861.06	1062.77	1042.57
<b>semi-bebouwd terrein</b>				
wrakkenopslagplaats	–	–	–	–
begraafplaats	24.07	41.81	10.19	0.79
bouwterrein	26.05	157.50	136.03	49.74
semi-verhard overig terrein	–	16.77	9.80	1.36
totaal	50.12	216.08	156.02	51.89
<b>recreatieterrein</b>				
park en plantsoen	188.69	191.60	223.58	368.02
sportterrein	63.21	96.75	156.81	102.98
volkstuin	1.99	42.34	77.73	39.22
dagrecreatief terrein	10.72	15.91	5.93	2.19
verblijfsrecreatief terrein	–	4.11	9.65	5.32
totaal	264.61	350.72	473.69	517.74
<b>agrarisch terrein</b>				
terrein voor glastuinbouw	–	–	–	–
overig agrarisch terrein	30.88	64.57	1970.81	113.67
totaal	30.88	64.57	1970.81	113.67
<b>bos en natuurlijk terrein</b>				
bos	23.10	19.82	95.37	23.37
open droog natuurlijk terrein	–	5.08	52.14	9.69
open nat natuurlijk terrein	6.30	3.86	85.13	1.89
totaal	29.41	28.76	232.63	34.95
<b>binnenwater</b>				
IJsselmeer/Markermeer	–	759.45	1477.34	–
recreatief binnenwater	40.41	48.03	43.73	107.15
overig binnenwater breder dan 6 m.	142.30	485.45	683.70	103.20
totaal	182.71	1292.94	2204.77	210.35
<b>totaal-generaal</b>	<b>1727.42</b>	<b>3059.51</b>	<b>6382.76</b>	<b>2211.39</b>

<sup>1)</sup> Volgens indeling CBS Bodemgebruik 2003.

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid/OIS

## 4.5a Grondgebied naar bodemgebruik, 2014



## 4.6.1 Drie meest genoemde verbeteraspecten van de buurt per stadsdeel, 2013 (procenten)

stadsdeel	schoon- houden straten en stoepen	onderhoud straten en stoepen	veiligheid	onder- houd/ verbeteren bestaande woningen	meer parkeer- gelegen- heid	meer winkels
A Centrum	33	25			30	
E West	40			31	27	
F Nieuw-West	40		42			29
K Zuid	40	26			27	
M Oost	32				25	34
N Noord	50	41	32			
T Zuidoost	34		32			27
Amsterdam	38	26	26	26	24	24

bron: afd. Wonen/WIA 2013

4.6.2 Tevredenheid over inrichting woonomgeving (mooi of lelijk) per stadsdeel, 2005-2013 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2005	2007	2009	2011	2013
A Centrum	7,2	7,0	7,0	7,2	7,3
E West	6,4	6,3	6,4	6,6	6,7
F Nieuw-West	6,5	6,5	6,3	6,6	6,6
K Zuid	7,1	6,9	7,0	7,1	7,1
M Oost	6,6	6,5	6,6	6,8	6,8
N Noord	6,7	6,6	6,5	6,5	6,6
T Zuidoost	6,9	6,8	6,7	6,8	6,8
Amsterdam	6,7	6,6	6,7	6,8	6,9

<sup>1)</sup> Rapportcijfer.

bron: afd. Wonen/WIA

4.6.3 Tevredenheid over groenvoorzieningen (mooi of lelijk) per stadsdeel, 2005-2013 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2005	2007	2009	2011	2013
A Centrum	6,2	6,0	6,1	6,5	6,6
E West	6,3	6,1	6,3	6,7	6,8
F Nieuw-West	7,1	6,9	6,8	7,1	7,1
K Zuid	7,0	6,6	6,9	7,1	7,2
M Oost	6,5	6,3	6,4	6,7	6,8
N Noord	7,0	6,8	6,8	6,9	7,0
T Zuidoost	7,4	7,3	7,0	7,2	7,4
Amsterdam	6,7	6,5	6,6	6,9	7,0

<sup>1)</sup> Rapportcijfer.

bron: afd. Wonen/WIA

4.6.4 Teverdenheid over onderhoud woningen per stadsdeel, 2005-2013 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2005	2007	2009	2011	2013
A Centrum	7,2	7,2	7,2	7,3	7,3
E West	6,3	6,4	6,5	6,6	6,7
F Nieuw-West	6,3	6,4	6,3	6,4	6,4
K Zuid	7,1	6,9	7,0	7,0	7,1
M Oost	6,5	6,6	6,8	6,9	7,0
N Noord	6,6	6,6	6,6	6,4	6,5
T Zuidoost	6,7	6,7	6,6	6,6	6,7
Amsterdam	6,6	6,6	6,7	6,7	6,8

1) Rapportcijfer.

bron: afd. Wonen/WIA

4.6.5 Teverdenheid over onderhoud straten/stoeperen per stadsdeel, 2005-2013 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2005	2007	2009	2011	2013
A Centrum	6,6	6,6	6,6	6,8	7,0
E West	6,4	6,4	6,5	6,6	6,7
F Nieuw-West	6,1	6,2	6,1	6,2	6,3
K Zuid	6,7	6,5	6,6	6,6	6,8
M Oost	6,4	6,4	6,6	6,7	6,8
N Noord	5,9	5,9	6,0	5,7	5,9
T Zuidoost	6,3	6,2	6,3	6,3	6,5
Amsterdam	6,4	6,3	6,4	6,5	6,6

1) Rapportcijfer.

bron: afd. Wonen/WIA

4.6.6 Teverdenheid over onderhoud groenvoorzieningen per stadsdeel, 2005-2013 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2005	2007	2009	2011	2013
A Centrum	6,2	6,3	6,4	6,7	6,9
E West	6,3	6,3	6,5	6,7	6,8
F Nieuw-West	6,8	6,6	6,5	6,6	6,7
K Zuid	6,8	6,6	6,8	6,9	7,0
M Oost	6,5	6,4	6,6	6,8	6,9
N Noord	6,6	6,3	6,4	6,3	6,5
T Zuidoost	7,1	6,7	6,7	6,7	6,9
Amsterdam	6,6	6,4	6,6	6,7	6,8

1) Rapportcijfer.

bron: afd. Wonen/WIA

#### 4.6.7 Tevredenheid over schoonhouden straten/stoeppen, groenvoorzieningen en speelvoorzieningen per stadsdeel, 2009-2013 <sup>1)</sup>

stadsdeel	straten/stoeppen			groenvoorzieningen			speelvoorzieningen		
	2009	2011	2013	2009	2011	2013	2009	2011	2013
A Centrum	6,8	6,9	6,9	6,3	6,6	6,8	6,3	6,6	6,7
E West	6,3	6,4	6,4	6,3	6,5	6,6	6,3	6,6	6,6
F Nieuw-West	6,0	6,0	6,0	6,3	6,4	6,5	5,8	6,1	6,2
K Zuid	6,4	6,3	6,6	6,6	6,7	6,8	6,5	6,6	6,7
M Oost	6,4	6,6	6,6	6,5	6,7	6,8	6,3	6,5	6,6
N Noord	6,1	5,4	5,7	6,3	6,0	6,2	5,9	5,7	6,0
T Zuidoost	6,1	6,2	6,4	6,5	6,6	6,8	6,1	6,2	6,4
Amsterdam	6,3	6,3	6,4	6,4	6,5	6,7	6,2	6,4	6,5

<sup>1)</sup> Rapportcijfer.

bron: afd. Wonen/WIA

#### 4.6.8 Gemiddelde score op sociale cohesie in de buurt per stadsdeel, 2006-2014 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2006	2008	2010	2012	2013
A Centrum	5,9	6,4	6,6	6,3	6,2
E West	5,8	5,9	6,0	6,2	6,2
F Nieuw-West	5,4	5,6	5,7	5,6	5,7
K Zuid	6,0	6,3	6,5	6,4	6,2
M Oost	5,6	6,1	6,2	6,5	6,1
N Noord	5,9	5,9	6,2	6,0	5,8
T Zuidoost	5,7	6,3	6,2	6,3	6,1
Amsterdam	5,8	6,0	6,2	6,2	6,1

<sup>1)</sup> Hoe hoger de score, des te meer sociale cohesie.

bron: OIS/De Staat van de Stad Amsterdam

# 5

## Werk, inkomen en participatie

- 5.1 Werkgelegenheid
- 5.2 Beroepsbevolking
- 5.3 Uitkeringen
- 5.4 Inkomen en bestedingen
- 5.5 Armoedebestrijding



# 5

## Werk, inkomen en participatie

### Werkgelegenheid

Tussen 1 januari 2014 en 1 januari 2015 nam zowel het aantal Amsterdamse vestigingen (+5,0%) als het aantal werkzame personen (+1,8%) toe. Hoewel het aantal arbeidsplaatsen in heel Amsterdam steeg, was in vier sectoren sprake van een daling van het aantal werkzame personen: transport en logistiek (-7,1%), overheid (-5%), handel (-3,4%) en in de gezondheids- en welzijnszorg (-0,3%). In de communicatie- en informatiesector (14,9%) en in de winning van delfstoffen (+60%) kwamen er juist veel arbeidsplaatsen bij. De groei in vestigingen en werkzame personen vond vooral plaats bij middelgrote bedrijven (10-99 werkzame personen) en zelfstandigen (1 werkzaam persoon). Het aantal kleine en grote bedrijven bleef vrijwel gelijk.

De afgelopen jaren is er sprake van een sterke stijging van het aantal startende ondernemingen. In 2014 zijn 10.873 nieuwe bedrijven gestart in Amsterdam. Daarmee was het aantal starters 53% hoger dan in 2009. De meeste starters zijn te vinden in de sectoren advisering en onderzoek, cultuur, sport en recreatie en informatie en communicatie.

### Definities beroepsbevolking en werkloosheid aangepast

Sinds begin 2015 hanteert OIS, in navolging van het CBS, de internationale definities van 'beroepsbevolking' en 'werkloosheid' in plaats van de nationale. De belangrijkste verschillen zijn dat nu gekeken wordt naar 15- t/m 74-jarigen (en niet alleen naar 15- t/m 64- jarigen) en dat iemand nu werkzaam is als hij of zij minimaal 1 uur per week werkt (was 12 uur). Werkloos ben je nu als je niet werkt en wel actief werk zoekt en beschikbaar bent voor minimaal 1 uur per week (was eveneens 12 uur).<sup>1)</sup>

De enquêtes van OIS uit voorgaande jaren waren niet ingericht op de internationale definitie. Daarom zijn niet voor alle cijfers ontwikkelingen in de tijd te geven. De gegevens van CBS over de afgelopen jaren zijn te beperkt om ze naar heel specifieke groepen Amsterdammers uit te splitsen.

De enquêtegegevens die OIS gedurende 2014 heeft verzameld, zijn gebruikt om de arbeidsparticipatie en werkloosheid van specifieke groepen en de spreiding over de stad in beeld te brengen.



**Beroepsbevolking neemt toe**

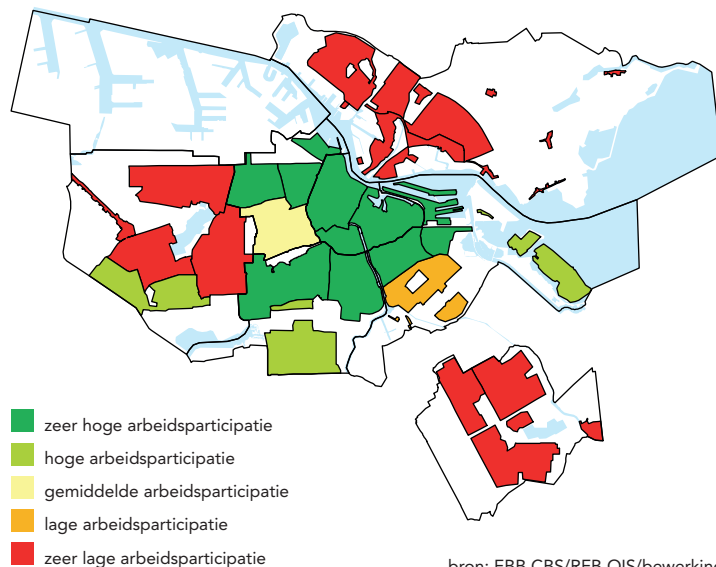
Er zijn ruim 655.000 Amsterdammers tussen de 15 en 75 jaar: de potentiële beroepsbevolking. Deze groep groeide de afgelopen tien jaar met ruim 11% en zal naar verwachting ook de komende jaren groeien. In 2025 zijn er naar verwachting 703.200 Amsterdammers in deze leeftijdsgroep (een toename van 7% ten opzichte van 2015). Vooral het aantal 55-plussers zal sterk toenemen. De bevolking in deze leeftijdsgroep groeit daarmee in Amsterdam veel sneller dan in heel Nederland (+ 1% in 2025 ten opzichte van 2015). De arbeidsmarkt zal dus in toenemende mate te maken krijgen met oudere werknemers.

Van de 15- t/m 74-jarigen is 65% werkzaam, zoekt 6% werk en is 29% niet werkzaam en ook niet op zoek naar werk (de zgn. niet-beroepsbevolking). De afgelopen tien jaar (vooral tussen 2004 en 2009) nam het aandeel werkenden toe en het aandeel dat niet werkt en niet zoekt naar werk nam geleidelijk af.

Maatschappelijke veranderingen hebben er de afgelopen decennia voor gezorgd dat steeds meer vrouwen zijn gaan werken en dat het opleidingsniveau blijft stijgen. Omdat hoogopgeleiden vaker een baan hebben, neemt de arbeidsparticipatie toe. Daarnaast werken zowel jongeren als ouderen vaker en gaan ouderen later met pensioen. Ook dit leidt tot een hogere arbeidsparticipatie. Regelgeving rond het verhogen van de pensioenleeftijd en het versoberen van vervroegde uitredingsregelingen dragen hieraan bij. De ontwikkelingen zorgen binnen Amsterdam voor grote geografische verschillen in arbeidsparticipatie. In gebieden waar relatief veel Amsterdammers wonen met een laag opleidingsniveau, Amsterdammers van niet-westerse herkomst of ouder dan 44 jaar is er een lagere bruto arbeidsparticipatie dan in gebieden met een andere bevolkingsamenstelling. Buiten de ring A10 ligt de arbeidsparticipatie vaak onder het gemiddelde, in het Centrum en in Zuid is de arbeidsparticipatie het hoogst.

Bijna tweederde van de Amsterdammers tussen de 15 en 75 jaar werkt minimaal 1 uur per week. Dit komt neer op ongeveer 417.000 mensen. Mannen werken vaker (70%) dan vrouwen (60%), hoogopgeleiden (84%) vaker dan middelbaar (64%) en laagopgeleiden (37%) en Amsterdammers van Nederlandse (69%) en westerse herkomst (71%) vaker dan Amsterdammers van niet-westerse herkomst (57%).<sup>2)</sup>

Bruto arbeidsparticipatie naar gebied en verschil ten opzichte van Amsterdamse gemiddelde (2014=71,3%), 2014



bron: EBB CBS/REB OIS/bewerking OIS

### Werkloosheid daalt weer

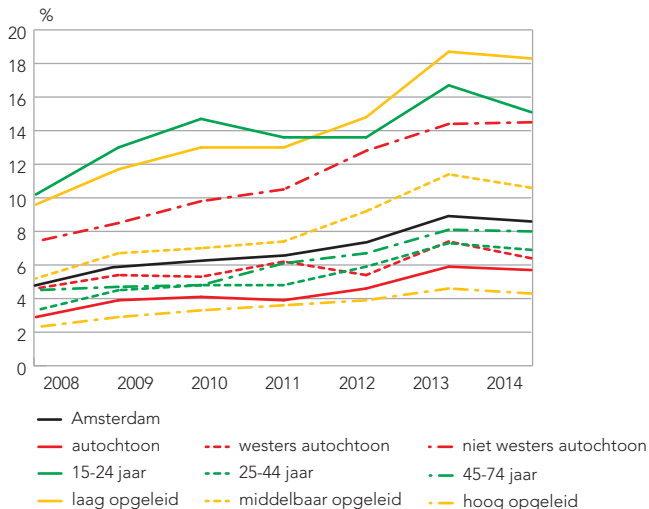
In 2014<sup>3)</sup> was 8,5% van de Amsterdamse beroepsbevolking werkloos. Dit komt neer op 39.000 Amsterdammers die niet werkten en actief zochten naar een baan. De afgelopen tien jaar is de werkloosheid in Amsterdam, en in de rest van Nederland, eerst gedaald en daarna gedurende de crisis (vanaf 2008-2009) sterk opgelopen.

Amsterdammers met een laag opleidingsniveau (18%) en Amsterdammers van niet-westerse herkomst (14%) zijn in 2014 veel vaker dan andere Amsterdammers werkloos. Vooral Amsterdammers van Marokkaanse herkomst zijn relatief vaak werkloos (17%). Jongeren zijn veel vaker werkloos dan ouderen, 13% van de Amsterdamse jongeren zocht in 2014 actief naar een baan. Vooral jongeren van niet-westerse herkomst en laagopgeleide jongeren hebben moeite om een baan te vinden.

De werkloosheid is in Amsterdam sterk gestegen, van 5,7% in 2008 naar 8,5% in 2014. De werkloosheid liep onder alle groepen Amsterdammers sterk op. De grootste stijging vond plaats onder middelbaar opgeleiden (+ 104%) en onder 25- t/m 44-jarigen (+ 109%). Onder mannen (+ 86%) liep de werkloosheid

sterker op dan onder vrouwen (+ 76%) en onder Amsterdammers van Nederlandse (+ 97%) en niet-westerse herkomst (+ 96%) sterker dan onder Amsterdammers van westerse herkomst (+ 39%). Hoewel de toename onder middelbaar opgeleiden het grootst was (+ 104%), nam de werkloosheid ook onder laag- (+ 92%) en hoogopgeleiden (+ 87%) sterk toe.

Ontwikkeling werkloze beroepsbevolking Amsterdam naar kenmerken, 2008-2014 (procenten)



bron: EBB CBS/ REB OIS/bewerking OIS

### WW-uitkeringen dalen weer

Het aantal WW-uitkeringen steeg tussen 2008 en 2010 sterk, bleef vervolgens tot eind 2011 stabiel en steeg sinds eind 2011 opnieuw sterk tot begin 2014. Sindsdien daalt het aantal WW-uitkeringen weer. Eind 2014 ontvingen 20.760 Amsterdammers een WW-uitkering.

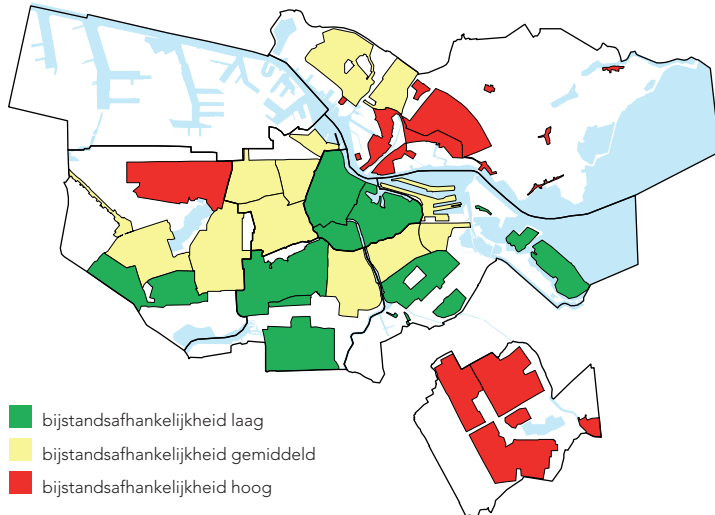
Het aantal WW-uitkeringen stijgt doordat mensen hun baan kwijt raken, en daalt doordat mensen weer werk vinden of omdat de maximale duur van de uitkering is bereikt (deze is tot 1 juli 2015 38 maanden, afhankelijk van leeftijd en werkduur). Hoewel jongeren relatief vaak werkloos zijn, hebben zij niet altijd recht op een WW-uitkering. Een vijfde van de WW'ers is tussen de 25 en 35 jaar, 24% tussen de 35 en 45, 29% tussen 45 tot 55 en een kwart 55 jaar of ouder.

Tussen 2009 en 2014 is het aantal WW-uitkeringen het meest gestegen onder jonge mannen van 15 t/m 24 jaar (+ 36%) en onder vrouwen van 55 jaar en ouder (+ 25%).

### Aantal bijstandsuitkeringen stijgt

Mensen die na het bereiken van de maximale WW-duur nog geen baan hebben gevonden, hebben onder bepaalde voorwaarden recht op een bijstandsuitkering. Daarom loopt het aantal bijstandsgerechtigden na een langere periode van recessie vaak op. Het recht op een bijstandsuitkering wordt per huishouden bepaald. Wanneer het huishouden bestaat uit twee of meer volwassenen (al dan niet met kinderen), staat de uitkering op naam van een van de volwassenen. Op 1 januari 2015 ontvingen 38.552 Amsterdamse huishoudens een bijstandsuitkering. Dat is 2% meer dan een jaar eerder en 17% meer dan in 2011.

Bijstandsafhankelijkheid (personen 15 t/m 64 jaar) naar gebied ten opzichte van het Amsterdamse gemiddelde (Amsterdam 2015=6,5%), 1 januari 2015



bron: Afdeling Participatie/bewerking OIS

Het aandeel personen (15 t/m 64 jaar) dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering is sinds 2009 gestegen van 5,5% naar 6,5% nu (begin 2015). Binnen Amsterdam zijn er grote verschillen in het aantal personen dat afhankelijk is

van een bijstandsuitkering. In Amsterdam Zuidoost is de afhankelijkheid van bijstandsuitkeringen het grootst. Ook in delen van Noord en Nieuw-West ontvangen relatief veel mensen bijstand.

### Lichte afname arbeidsongeschiktheid

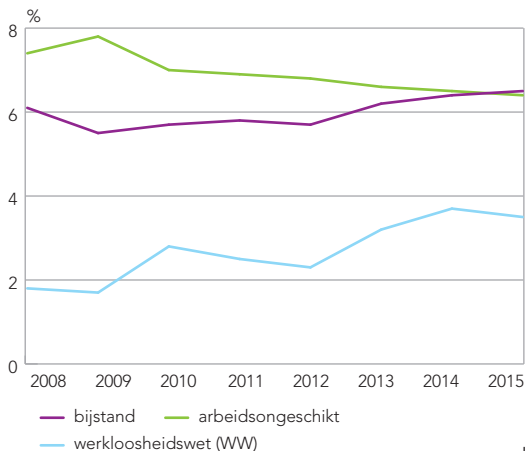
Eind 2014 ontvingen 37.800 Amsterdammers een uitkering vanwege arbeidsongeschiktheid. Er zijn vier soorten arbeidsongeschiktheidsuitkeringen: de WAO, voor personen die arbeidsongeschikt zijn geworden vóór 29 december 2005; de WIA, voor mensen die na deze datum arbeidsongeschikt werden; de WAZ, voor arbeidsongeschikte zelfstandigen; en de Wajong, voor mensen die arbeidsongeschikt zijn geraakt voordat zij een arbeidsverleden konden opbouwen. De meeste arbeidsongeschikten ontvangen momenteel een WAO-uitkering (17.660). Het aantal WAO-uitkeringen daalt al jaren, omdat relatief veel ouderen deze uitkering ontvangen en zij geleidelijk aan met pensioen gaan. Het aantal WIA-uitkeringen neemt juist toe, omdat vrijwel iedereen die na 29 december 2005 arbeidsongeschikt is geworden recht heeft op deze uitkering.

Per 1 januari 2015 is er met de Participatiewet één regeling die de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Wajong vervangt. Het doel van de wet is meer mensen met een arbeidsbeperking een baan te laten vinden. De Wajong is vanaf 1 januari 2015 alleen nog toegankelijk voor jongeren die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn. Driekwart van de arbeidsongeschikten is volledig arbeidsongeschikt (76%). Mensen in de Wajong zijn het vaakst volledig arbeidsongeschikt (91%), mensen in de WIA (69%), WAZ (71%) en WAO (73%) zijn minder vaak volledig arbeidsongeschikt.

### Uitkeringsafhankelijkheid neemt toe door stijging werkloosheidsuitkeringen

Begin 2015 werden bijna 100.000 uitkeringen verstrekt aan Amsterdamse huishoudens met een hoofdbewoner tussen de 15 en 65 jaar oud. Dit wil zeggen dat ongeveer 16,4% van alle Amsterdammers tussen de 15 en 65 jaar voor hun inkomen afhankelijk is van een uitkering. De afgelopen jaren (sinds 2009) is het aandeel dat afhankelijk is van een uitkering langzaam gestegen. De laatste paar jaar wordt de stijging vooral veroorzaakt door een sterke toename van het aantal WW-uitkeringen en een beperkte toename van de bijstandsuitkeringen. Het aantal uitkeringen in het kader van arbeidsongeschiktheid nam juist geleidelijk af. Gedurende 2014 daalde het aantal WW-uitkeringen, hierdoor is de uitkeringsafhankelijkheid begin 2015 iets lager dan begin 2014.

Ontwikkeling uitkeringsafhankelijkheid (aantal uitkeringen als % van de bevolking van 15 t/m 64 jaar), 2000-2015



bron: RIO CBS/bewerking OIS

### Inkomen en bestedingen

In 2012 hadden Amsterdamse huishoudens gemiddeld 31.400 euro te besteden, voor het eerst sinds jaren weer een kleine stijging (+ 2.2%)<sup>4</sup>. In de jaren voor de recessie (2005-2008) steeg het besteedbaar inkomen jaarlijks nog met gemiddeld 5,5%, van 2008 tot en met 2011 was sprake van een vrijwel gelijk blijvend inkomen.

Tussen 2010 en 2012 steeg het inkomen van alle soorten huishoudens. De sterkste stijging deed zich voor onder paren met kinderen. Het inkomen van Amsterdamse alleenstaanden jonger dan 65 jaar ligt hoger dan gemiddeld in Nederland. Dit geldt zowel voor mannen als voor vrouwen. Het inkomen van alleenstaande 65-plussers verschilt vrijwel niet van het Nederlandse gemiddelde.

- 1) Door de definitie verandering neemt de omvang van de potentiële beroepsbevolking toe, evenals de beroepsbevolking (werkzaam + werkloos). Ook het aantal werklozen stijgt omdat iedereen die op zoek is naar een kleine baan nu ook tot de werkloze beroepsbevolking wordt gerekend. Het percentage werklozen daalt daarentegen omdat het grotere aantal werklozen wordt gedeeld door een grotere beroepsbevolking.
- 2) Bron: CBS Statline.
- 3) Dit betreft een cijfer over heel 2014. Gedurende heel 2014 zijn enquêtes verzameld onder de potentiële beroepsbevolking. Het betreft dus geen cijfer op een peildatum.
- 4) De betrouwbaarste cijfers over inkomen zijn afkomstig van de Rijksbelastingdienst. Het CBS stelt deze cijfers beschikbaar op gemeenteniveau. Vanwege de noodzakelijke controles op de gegevens komen de cijfers pas na ruim twee jaar beschikbaar. De meest recente cijfers zijn die over 2012.

<b>5.1</b>	<b>Werkgelegenheid</b>	<b>160</b>
	<u>tabellen</u>	
5.1.1	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties	160
5.1.2	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen	161
5.1.3	Vestigingen naar secties en stadsdelen	162
5.1.4	Werkzame personen naar secties en stadsdelen	163
5.1.5	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties, arbeidsduur per week en geslacht	165
5.1.6	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar stadsdelen en grootteklassen	166
5.1.7	Startende ondernemers naar secties	168
5.1.8	Startende ondernemers naar stadsdelen	169
5.1A	Indeling secties samengesteld uit SBI 2008 code van het Centraal Bureau voor de Statistiek	170
	<u>grafieken en kaarten</u>	
5.1a	Arbeidsplaatsen per stadsdeel per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	164
5.1b	Groei arbeidsplaatsen per stadsdeel	164
5.1c	Vestigingen en werkzame personen naar grootteklassen	167
5.1d	Vestigingen en werkzame personen naar bedrijfsklassen	167
5.1e	Startende ondernemers naar meest voorkomende soort activiteit	168
5.1f	Startende ondernemers als % van het aantal ondernemers per stadsdeel	169
<b>5.2</b>	<b>Beroepsbevolking</b>	<b>173</b>
	<u>tabellen</u>	
5.2.1	De Amsterdamse beroepsbevolking van 15-74 jaar naar geslacht en herkomstgroepering	173
5.2.2	De Amsterdamse beroepsbevolking van 15-74 jaar naar geslacht en leeftijdsgroepen	174
5.2.3	De Amsterdamse beroepsbevolking van 15-74 jaar naar geslacht en opleidingsniveau	175
5.2.4	De Amsterdamse beroepsbevolking van 15-74 jaar naar stadsdelen	176
5.2.5	De Amsterdamse beroepsbevolking in procenten van de bevolking (bruto participatie) naar geslacht, leeftijdsgroepen, herkomstgroepering en opleidingsniveau	177
5.2.6	De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking in procenten van de bevolking (netto participatie) naar geslacht, leeftijdsgroepen, herkomstgroepering en opleidingsniveau	178
5.2.7	De Amsterdamse werkloze beroepsbevolking in procenten van de bevolking (werkloosheidspercentage) naar geslacht, leeftijdsgroepen, herkomstgroepering en opleidingsniveau	178
5.2.8	De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar positie in werkring	179
5.2.9	De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar beroepsniveau	180
5.2.10	De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar positie in werkring en beroepsniveau	180
	<u>grafieken</u>	
5.2a	Schema arbeidsmarkt Amsterdam	173
5.2b	Bruto arbeidsparticipatie Amsterdamse beroepsbevolking van 15-74 jaar naar stadsdelen	177
<b>5.3</b>	<b>Uitkeringen</b>	<b>181</b>
	<u>tabellen</u>	
5.3.1	Uitkeringen naar soort regeling	181
5.3.2	Uitkeringsafhankelijkheid naar soort regeling	181
5.3.3	Bijstandsuitkeringen naar regeling, geslacht en leeftijdsgroep van de cliënten	181
5.3.4	Bijstandsuitkeringen naar regeling, geslacht en herkomstgroepering van de cliënten	182
5.3.5	Bijstandsuitkeringen naar regeling en uitkeringsduur	183
5.3.6	WWB levensonderhoud naar stadsdelen	183
5.3.7	Bijstandsuitkeringen naar stadsdelen en soort regeling	183
5.3.8	Bijstandsuitkeringen naar herkomstgroepering en soort regeling	184
5.3.9	Uitgaven aan verstrekte uitkeringen	184
5.3.10	Onderzoeken en resultaten afdeling Inkomen	185
5.3.11	Uitkeringen WAO	185

5.3.12	Uitkeringen WIA, WAO, WAZ en Wajong	186
5.3.13	Uitkeringen WW	186
5.3.14	Mutaties uitkeringen WW	187
5.3.15	Uitkeringen naar stadsdelen en soort regeling	187
5.3.16	Uitkeringen WIA naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	187
5.3.17	Uitkeringen WAO naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	188
5.3.18	Uitkeringen Wajong naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	188
5.3.19	Uitkeringen WW naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	188
5.3.20	Geregistreerde werkloosheid naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	189
5.3.21	Uitkeringen AOW	190
	<u>grafieken en kaarten</u>	
5.3a	WWB-uitkeringen per buurtcombinatie	182
5.3b	Uitkeringen UWV	189
<b>5.4</b>	<b>Inkomen en bestedingen</b>	<b>191</b>
	<u>tabellen</u>	
5.4.1	Kerncijfers inkomen	191
5.4.2	Kerncijfers inkomen stadsdelen	192
5.4.3	Personen met een heel jaar inkomen (incl. studenten) en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en geslacht	192
5.4.4	Personen met een heel jaar inkomen (incl. studenten) en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	192
5.4.5	Personen met een heel jaar inkomen (incl. studenten) naar inkomensklassen (20%-groepen van de landelijke verdeling van het persoonlijk inkomen)	193
5.4.6	Personen met een heel jaar inkomen (incl. studenten) en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en herkomstgroepering	193
5.4.7	Huishoudens (excl. studenten) naar stadsdelen en inkomensklassen	194
5.4.8	Huishoudens met inkomen (excl. studenten) en gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen naar stadsdelen en samenstelling van het huishouden	194
5.4.9	Tarieven woonlasten	195
5.4.10	Gemeentelijke (woon)lasten	195
5.4.11	Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens	196
	<u>grafieken en kaarten</u>	
5.4a	Gemiddeld persoonlijk inkomen van personen met een heel jaar inkomen per buurtcombinatie	191
5.4b	Verloop van het consumentenprijsindexcijfer van enkele (hoofd)artikelgroepen	196
<b>5.5</b>	<b>Armoedebestrijding</b>	<b>197</b>
	<u>tabellen</u>	
5.5.1	Stadspasrechthebbenden naar status	197
5.5.2	Stadspasbezitters naar leeftijdsgroepen	197
5.5.3	Stadspasbezitters naar herkomstgroepering	197
5.5.4	Bijzondere bijstand: uitgaven en inkomsten	198
5.5.5	Uitkeringen Plusvoorziening ouderen	198
5.5.6	Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens	199
5.5.7	Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen	199
5.5.8	Toegekende aanvragen huurtoeslag van minima naar stadsdelen	200
5.5.9	Toegekende aanvragen huurtoeslag van ouderen naar stadsdelen en huishoudenstypen	200
5.5.10	Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen en toegekende huurtoeslag	200
5.5.11	Verleende diensten en afgeronde producten bij de Schuldhulpverleningsbureaus	201
5.5.12	Amsterdams huishoudens met inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM)	201
5.5.13	Amsterdammers met een huishoudensinkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM)	201



5.5.14	Amsterdamse huishoudens met inkomen tot 110% van het wettelijke sociaal minimum (WSM) en overige inkomens naar huishoudenstypen	202
5.5.15	Amsterdamse huishoudens met inkomen tot 110% van het wettelijke sociaal minimum (WSM) en overige inkomens naar belangrijkste bron van het huishoudensinkomen	202
5.5.16	Amsterdammers met huishoudensinkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) naar herkomstgroepering en leeftijd	203
5.5.17	Amsterdammers met huishoudensinkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) naar leeftijdsgroepen	203
5.5.18	Huishoudens met inkomen tot 110% van het wettelijke sociaal minimum (WSM) en jongeren in huishoudens met inkomen tot 110% WSM naar stadsdelen	204

5.1.1 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties, 1 januari 2011-2015

sectie	2011		2012		2013		2014 <sup>2)</sup>		2015	
	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.
A landbouw, bosbouw en visserij	82	133	80	138	85	134	82	132	82	143
B winning van delfstoffen	11	107	10	107	10	64	11	60	16	96
C industrie	2112	12164	2099	12122	2121	12135	2088	10363	2280	10609
D energiebedrijven	21	2882	30	2883	31	3205	27	3243	32	3354
E waterwinning en afvalverwerking	45	2688	50	2387	48	3121	51	3115	63	3227
F bouwrijverheid	4497	12985	4648	12869	4702	12588	4678	12517	4739	12854
G handel	12503	56298	12494	55562	12545	56048	12669	56789	12962	54856
H transport en logistiek	2542	18990	2586	18826	2780	19492	3012	19300	3222	17925
I horeca	4130	27544	4244	28711	4399	30026	4498	30414	4781	31517
J informatie en communicatie	7654	30095	8024	31218	8458	31230	8888	32342	9284	37170
K financiële instellingen	3252	42940	3235	42133	3186	41521	3102	43159	3115	44052
L handel, verhuur onroerend goed	1258	5967	1257	6163	1264	6184	1273	5976	1295	6042
M advisering en onderzoek	21732	77879	23034	80025	24409	83433	26030	83556	27498	87351
N overige zakelijke dienstverlening	4024	23566	4207	24724	4337	25667	4425	23606	4543	23690
O overheid	153	28044	146	27026	146	25709	153	27053	139	25707
P onderwijs	3134	31777	3401	32207	3734	32718	4045	31385	4479	32097
Q gezondheids- en welzijnszorg	6283	64158	6936	66198	7457	65999	7873	67673	8163	67463
R cultuur, sport en recreatie	10435	20746	11324	21812	12124	22986	12872	23472	13944	24801
S overige dienstverlening	3557	9655	3803	10018	3978	10236	4189	10302	4375	10308
T personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U extraterritoriale organisaties en lichamen	18	145	20	148	17	142	17	143	18	158
totaal	87443	468763	91628	475277	95831	482638	99983	484600	105030	493420

bron: OIS

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.  
<sup>2)</sup> De toename van de werkgelegenheid in 2013 is voor een deel het gevolg van een administratieve correctie van de financiële sector.

5.1.2 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen, 1 januari 2015

sectie	omschrijving SBI 2008	grootteklaas												total vestigin met werks. pers.	total werkzame pers.		
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen					
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.				
A	landbouw, bosbouw en visserij	49	49	32	77	-	-	-	-	1	17	-	-	-	-	82	143
B	winning van delfstoffen	10	10	3	10	1	7	2	69	-	-	-	-	-	-	16	96
C	industrie	1521	1521	488	1409	118	830	122	2453	19	1331	12	3065	2280	10609	2280	10609
D	energiebedrijven	8	8	8	24	4	30	5	171	2	147	5	2974	32	3354	32	3354
E	waterwinning en afvalverwerking	20	20	8	23	10	69	14	302	4	279	7	2534	63	3227	63	3227
F	bouwnijverheid	3901	3901	586	1450	78	559	136	2894	24	1572	14	2478	4739	12854	4739	12854
G	handel	6755	6755	4532	13259	779	5515	773	14335	84	5955	39	9037	12962	54856	12962	54856
H	transport en logistiek	2318	2318	672	1673	71	512	115	2457	16	1014	30	9951	3222	17925	3222	17925
I	horeca	1531	1531	1996	6059	596	4281	599	10731	40	2750	19	6165	4781	31517	4781	31517
J	informatie en communicatie	7165	7165	1394	3936	281	2025	369	7575	42	2766	33	13703	9284	37170	9284	37170
K	financiële instellingen	2018	2018	689	1859	160	1136	179	3975	19	1224	50	33840	3115	44052	3115	44052
L	handel, verhuur onroerend goed	750	750	394	1194	73	527	61	1023	12	966	5	1582	1295	6042	1295	6042
M	advisering en onderzoek	22542	22542	3293	8830	648	4633	818	16108	105	7178	92	28060	27498	87351	27498	87351
N	overige zakelijke dienstverlening	3061	3061	963	2738	209	1523	250	5121	30	2103	30	9144	4543	23690	4543	23690
O	overheid	1	1	12	42	3	23	29	876	39	2558	55	22207	139	25707	139	25707
P	onderwijs	3575	3575	378	928	71	513	348	9134	59	4233	48	13714	4479	32097	4479	32097
Q	gezondheids- en welzijnzorg	5380	5380	1528	4581	485	3474	633	12166	69	4603	68	37259	8163	67463	8163	67463
R	cultuur, sport en recreatie	12453	12453	1198	2902	125	901	133	2589	16	1136	19	4820	13944	24801	13944	24801
S	overige dienstverlening	3370	3370	767	2182	112	791	106	1981	13	882	7	1102	4375	10308	4375	10308
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	extraterritoriale org. en lichamen	7	7	4	11	-	-	7	140	-	-	-	-	-	-	18	158
<b>totaal</b>		<b>76435</b>	<b>76435</b>	<b>18945</b>	<b>53187</b>	<b>3824</b>	<b>27349</b>	<b>4700</b>	<b>94117</b>	<b>593</b>	<b>40697</b>	<b>533</b>	<b>201635</b>	<b>105030</b>	<b>493420</b>	<b>105030</b>	<b>493420</b>

bron: OIS

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

## 5.1.3 Vestigingen naar secties en stadsdelen, 1 januari 2015

sectie	stadsdeel										Amsterdam	
	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw- West	K Zuid	M Oost	N Noord	T Zuidoost	T			
omschrijving SBI 2008												
A	6	—	4	22	3	3	3	38	6	82		
B	1	8	—	—	5	1	—	—	1	16		
C	464	172	396	200	387	322	114	225	114	2280		
D	7	3	3	2	7	5	3	2	3	32		
E	6	25	—	4	6	4	9	9	9	63		
F	379	196	779	1163	548	510	791	791	373	4739		
G	2903	637	1816	1599	2513	1382	1073	1073	1039	12962		
H	190	232	404	1011	218	405	481	481	281	3222		
I	1940	45	761	295	842	462	253	253	183	4781		
J	2133	195	1800	649	1791	1605	650	650	461	9284		
K	801	147	264	244	960	340	167	167	192	3115		
L	342	30	130	94	478	114	55	55	52	1295		
M	6141	424	4942	1851	6839	4732	1607	1607	962	27498		
N	800	185	668	648	842	557	433	433	410	4543		
O	30	17	18	10	16	20	12	12	16	139		
P	741	50	898	511	952	767	294	294	266	4479		
Q	1124	28	1400	943	1909	1305	613	613	841	8163		
R	3174	103	3434	742	2634	2485	962	962	410	13944		
S	1043	53	724	548	860	500	348	348	299	4375		
T	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
U	6	—	2	—	10	—	—	—	—	18		
totaal	22231	2550	18443	10336	21819	15520	8013	8013	5918	105030		

bron: OIS

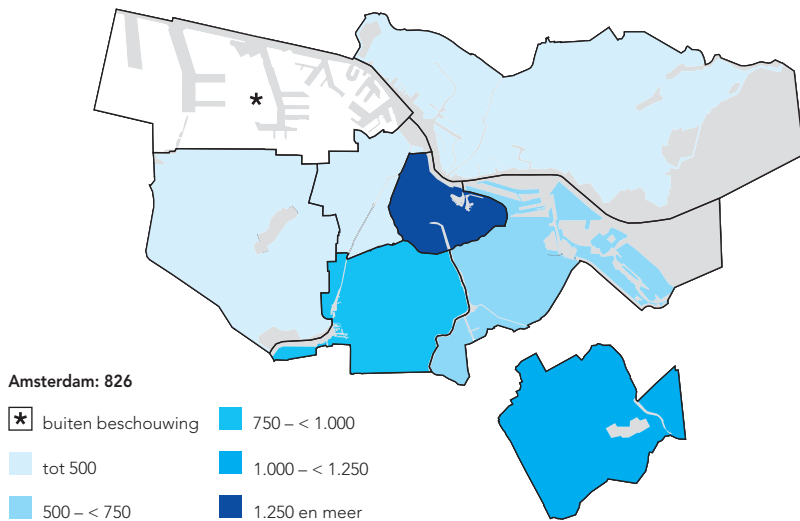
5.1.4 Werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en stadsdelen, 1 januari 2015

sectie	stadsdeel										Amsterdam
	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw-West	K Zuid	M Oost	N Noord	T Zuidoost	T		
A landbouw, bosbouw en visserij	8	-	5	36	3	3	62	26	143		
B winning van delfstoffen	1	77	-	-	14	3	-	1	9%		
C industrie	1048	2628	749	733	939	1122	2476	914	10609		
D energiebedrijven	165	150	4	8	258	342	5	2422	3354		
E waterwinning en afvalverwerking	15	1235	-	26	158	1451	33	309	3227		
F bouwrijverheid	720	2721	1170	1700	1070	1662	1938	1873	12854		
G handel	11525	6463	6101	4795	8567	4334	4202	8869	54856		
H transport en logistiek	2739	6739	597	2221	2145	967	1567	950	17925		
I horeca	14050	286	3091	1096	5401	2495	1028	4070	31517		
J informatie en communicatie	9147	4856	2857	4726	4870	4757	2145	3812	37170		
K financiële instellingen	6832	1667	2737	1340	10853	4225	341	16057	44052		
L handel, verhuur onroerend goed	1707	671	351	405	1853	470	212	373	6042		
M advisering en onderzoek	17315	5922	7370	6506	25128	11126	5090	8894	87351		
N overige zakelijke dienstverlening	2833	3657	2020	2719	3743	3387	1383	3948	23690		
O overheid	5800	7297	2103	1953	2407	2970	1133	2044	25707		
P onderwijs	5629	696	2475	3783	9320	5746	1883	2565	32097		
Q gezondheids- en welzijnszorg	6241	340	6547	15109	14495	8793	4539	11399	67463		
R cultuur, sport en recreatie	7664	343	4050	1008	5692	3504	1518	1022	24801		
S overige dienstverlening	2467	669	1342	1187	2225	1206	619	593	10308		
T personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
U extraterritoriale organisaties en lichamen	51	-	28	-	79	-	-	-	158		
<b>totaal</b>	<b>95957</b>	<b>46417</b>	<b>43597</b>	<b>49351</b>	<b>99220</b>	<b>58563</b>	<b>30174</b>	<b>70141</b>	<b>493420</b>		

bron: OIS

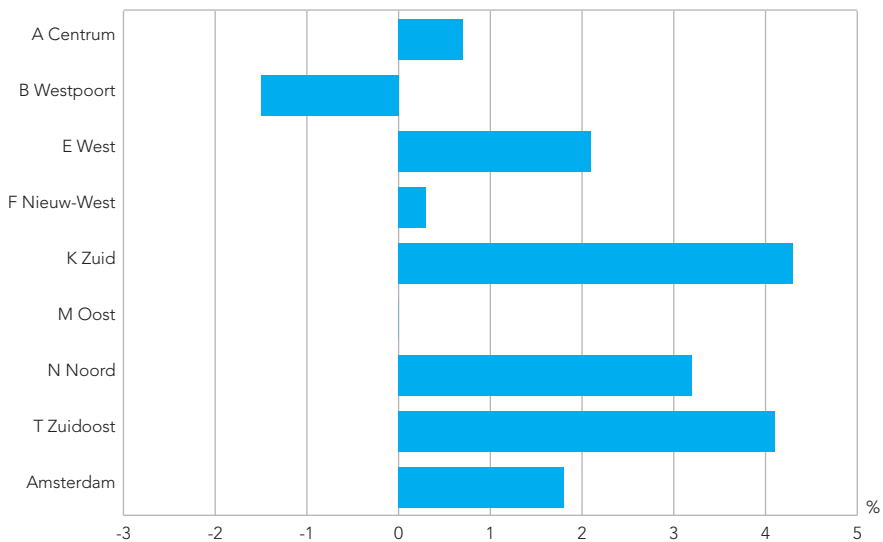
<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

## 5.1a Arbeidsplaatsen per stadsdeel per 1.000 inwoners van 15-64 jaar, 1 januari 2015



bron: OIS

## 5.1b Groei arbeidsplaatsen per stadsdeel, 1 januari 2015 t.o.v. 2014 (procenten)



bron: OIS

5.1.5 Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties, arbeidsduur per week en geslacht, 1 januari 2015

sectie	12 uur of meer per week werkzaam												totaal werkzame personen
	werkzame personen						werkzame personen minder dan 12 uur per week werkzaam						
	vestigingen	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	vestigingen	totaal werkzame personen	
A	82	105	38	143	29	16	45	107	188				
B	16	86	10	96	45	7	52	45	148				
C	2280	7943	2666	10609	609	468	1077	2641	11686				
D	32	2487	867	3354	51	8	59	64	3413				
E	63	2614	613	3227	144	38	182	74	3409				
F	4739	11701	1153	12854	599	150	749	5192	13603				
G	12962	32288	22568	54856	8634	10596	19230	18556	74086				
H	3222	14719	3206	17925	989	563	1552	5043	19477				
I	4781	18101	13416	31517	6380	6719	13099	9878	44616				
J	9284	26765	10405	37170	3018	877	3895	5489	41065				
K	3115	28577	15475	44052	1681	1488	3169	2278	47221				
L	1295	3601	2441	6042	943	319	1262	28255	7304				
M	27498	53114	34237	87351	7097	3799	10896	10471	98247				
N	4543	14004	9686	23690	2205	2520	4725	1128	28415				
O	139	14976	10731	25707	294	54	348	4545	26055				
P	4479	13996	18101	32097	2635	2978	5613	9500	37710				
Q	8163	16970	50493	67463	2560	8137	10697	15941	78160				
R	13944	15478	9323	24801	3132	2241	5373	6582	30174				
S	4375	3552	6756	10308	812	1488	2300	787	12608				
T	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
U	18	80	78	158	9	5	14	21	172				
<b>totaal</b>	<b>105030</b>	<b>281157</b>	<b>212263</b>	<b>493420</b>	<b>41866</b>	<b>42471</b>	<b>84337</b>	<b>126597</b>	<b>577757</b>				

bron: OIS

5.1.6 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar stadsdelen en grootteklassen, 1 januari 2015

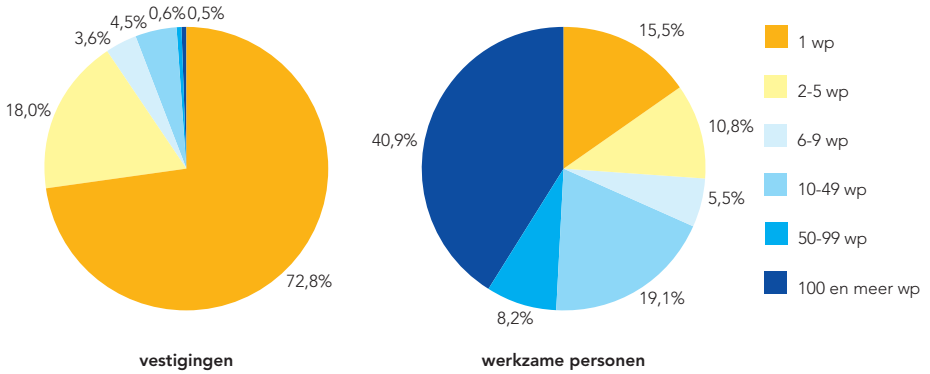
stadsdeel	grootteklaas																		vesti- gingen met wp	werk- zame pers.
	1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.		
	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.								
A Centrum	14954	14954	4759	13650	1112	7979	1185	22757	118	8069	103	28548	22231	95957						
B Westpoort	929	929	731	2187	260	1889	462	9909	88	6130	80	25373	2550	46417						
E West	14835	14835	2793	7536	355	2518	388	7187	46	3257	26	8264	18443	43597						
F Nieuw-West	7701	7701	2039	5502	306	2162	388	8291	50	3302	52	22393	10536	49351						
K Zuid	16056	16056	3802	10856	799	5869	959	18724	107	7523	96	40392	21819	99220						
M Oost	12246	12246	2235	6127	399	2853	521	10378	64	4247	55	22712	15520	58563						
N Noord	5751	5751	1499	4211	316	2287	377	7861	43	2765	27	7299	8013	30174						
T Zuidoost	3963	3963	1087	3118	277	1992	420	9010	77	5404	94	46654	5918	70141						
Amsterdam	76435	76435	18945	53187	3824	27349	4700	94117	593	40697	533	201635	105030	493420						

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

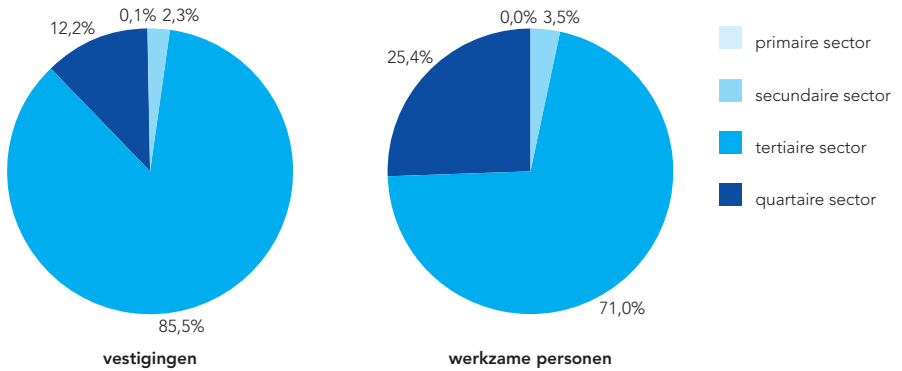


5.1c Vestigingen en werkzame personen naar grootteklassen, 1 januari 2015



bron: OIS

5.1d Vestigingen en werkzame personen naar bedrijfsklassen, 1 januari 2015



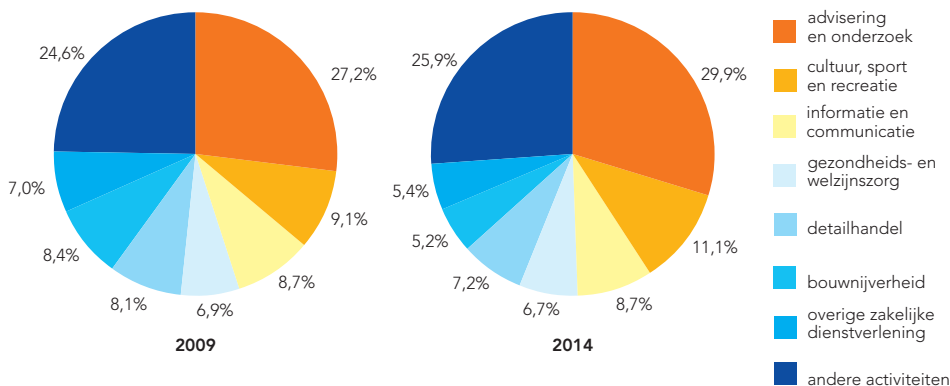
bron: OIS

## 5.1.7 Startende ondernemers naar secties, 2010-2014

sectie	omschrijving SBI 2008	2010	2011	2012	2013	2014
A	landbouw, bosbouw en visserij	6	4	4	1	6
B	winning van delfstoffen	1	–	–	1	1
C	industrie	126	130	132	151	195
D	energiebedrijven	1	3	3	1	6
E	waterwinning en afvalverwerking	–	3	1	1	6
F	bouwnijverheid	594	665	630	539	563
G1	groothandel	357	372	374	433	391
G2	detailhandel	684	723	714	835	783
H	transport en logistiek	282	327	450	512	521
I	horeca	258	277	343	348	408
J	informatie en communicatie	699	781	814	880	950
K	financiële instellingen	61	69	66	69	78
L	handel, verhuur onroerend goed	79	93	87	97	102
M	advisering en onderzoek	2226	2564	2562	2973	3247
N	overige zakelijke dienstverlening	592	625	541	570	586
O	overheid	2	1	1	1	1
P	onderwijs	418	418	462	520	599
Q	gezondheids- en welzijnzorg	684	781	769	786	729
R	cultuur, sport en recreatie	753	966	1026	1222	1202
S	overige dienstverlening	430	540	561	587	499
T	extraterritoriale organisaties en lichamen	–	1	–	–	–
<b>totaal</b>		<b>8253</b>	<b>9343</b>	<b>9540</b>	<b>10527</b>	<b>10873</b>

bron: OIS

## 5.1e Startende ondernemers naar meest voorkomende soort activiteit, 2009 en 2014



bron: OIS

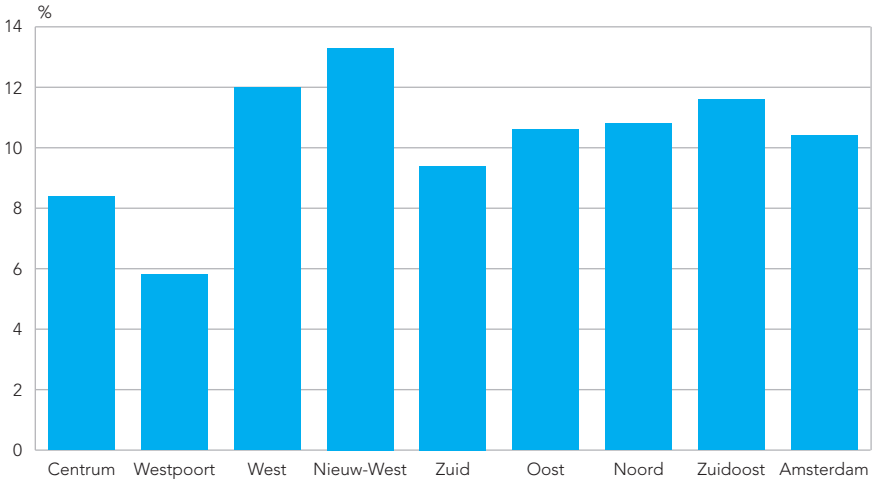
5.1.8 Startende ondernemers naar stadsdelen, 2010-2014

stadsdeel	2010	2011	2012	2013	2014
A Centrum	1462	1574	1553	1825	1857
B Westpoort	106	120	146	144	149
E West	1668	1812	1909	2165	2214
F Nieuw-West	1059	1283	1290	1344	1404
K Zuid	1601	1799	1765	1943	2046
M Oost	1195	1402	1481	1545	1649
N Noord	597	665	691	826	869
T Zuidoost	565	688	705	735	685
Amsterdam	8253	9343	9540	10527	10873

bron: OIS

5

5.1f In 2014 gestarte ondernemers als % van het aantal ondernemers per stadsdeel, 1 januari 2015



bron: OIS

## 5.1A Indeling secties samengesteld uit SBI 2008 code van het Centraal Bureau voor de Statistiek

sectie	bedrijfs- klasse	omschrijving secties/bedrijfsklassen
<b>A</b>		<b>landbouw, bosbouw en visserij</b>
	01	landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht
	02	bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening voor de bosbouw
	03	visserij en kweken van vis en schaaldieren
<b>B</b>		<b>winning van delfstoffen</b>
	06	winning van aardolie en aardgas
	08	winning van delfstoffen (geen olie en gas)
	09	dienstverlening voor de winning van delfstoffen
<b>C</b>		<b>industrie</b>
	10	vervaardiging van voedingsmiddelen
	11	vervaardiging van dranken
	12	vervaardiging van tabaksproducten
	13	vervaardiging van textiel
	14	vervaardiging van kleding
	15	vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen
	16	primaire houtbewerking en vervaardiging van art. van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)
	17	vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren
	18	drukkerijen, reproductie van opgenomen media
	19	vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking
	20	vervaardiging van chemische producten
	21	vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten
	22	vervaardiging van producten van rubber en kunststof
	23	vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten
	24	vervaardiging van metalen in primaire vorm
	25	vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)
	26	vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur
	27	vervaardiging van elektrische apparatuur
	28	vervaardiging van overige machines en apparaten
	29	vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers
	30	vervaardiging van overige transportmiddelen
	31	vervaardiging van meubels
	32	vervaardiging van overige goederen
	33	reparatie en installatie van machines en apparaten
<b>D</b>		<b>productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht</b>
	35	productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
<b>E</b>		<b>winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering</b>
	36	winning en distributie van water
	37	afvalwaterinzameling en -behandeling
	38	afvalinzameling en -behandeling; voorbereiding tot recycling
	39	sanering en overig afvalbeheer
<b>F</b>		<b>bouwnijverheid</b>
	41	algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling
	42	grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)
	43	gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw
<b>G</b>		<b>groot- en detailhandel; reparatie van auto's</b>
	45	handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers
	46	groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)
	47	detailhandel (niet in auto's)

## 5.1A Indeling secties samengesteld uit SBI 2008 code van het Centraal Bureau voor de Statistiek (vervolg)

sectie	bedrijfs- klasse	omschrijving secties/bedrijfsklassen
H		<b>vervoer en opslag</b>
	49	vervoer over land
	50	vervoer over water
	51	luchtvaart
	52	opslag en dienstverlening voor vervoer
	53	post en koeriers
I		<b>logies-, maaltijd en drankverstreking</b>
	55	logiesverstreking
	56	eet- en drinkgelegenheden
J		<b>informatie en communicatie</b>
	58	uitgeverijen
	59	productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en uitgeven van geluidsopnamen
	60	verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's
	61	telecommunicatie
	62	dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie
	63	dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie
K		<b>financiële instellingen</b>
	64	financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)
	65	verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte sociale verzekeringen)
	66	overige financiële dienstverlening
L		<b>verhuur van en handel in onroerend goed</b>
	68	verhuur van en handel in onroerend goed
M		<b>advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening</b>
	69	rechtkundige dienstverlening, accountancy, belastingadvisering en administratie
	70	holdings (geen financiële), concerdiensten binnen eigen concern en managementadvisering
	71	architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies; keuring en controle
	72	speur en ontwikkelingswerk
	73	reclame en marktonderzoek
	74	industriële ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy
	75	veterinaire dienstverlening
N		<b>verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening</b>
	77	verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige roerende goederen
	78	arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer
	79	reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus
	80	beveiliging en opsporing
	81	facility management, reiniging en landschapsverzorging
	82	overige zakelijke dienstverlening
O		<b>openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen</b>
	84	openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
P		<b>onderwijs</b>
	85	onderwijs
Q		<b>gezondheids- en welzijnzorg</b>
	86	gezondheidszorg
	87	verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting
	88	maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting

## 5.1A Indeling secties samengesteld uit SBI 2008 code van het Centraal Bureau voor de Statistiek (slot)

sectie	bedrijfs- klasse	omschrijving secties/bedrijfsklassen
R		<b>cultuur, sport en recreatie</b>
	90	kunst
	91	culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en plantentuinen en natuurbehoud
	92	loterijen en kansspelen
	93	sport en recreatie
S		<b>overige dienstverlening</b>
	94	levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs
	95	reparatie van computers en consumentenartikelen
	96	wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche
T		<b>huishoudens als werkgever, niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik</b>
	97	huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel
	98	niet-gespecificeerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik
U		<b>extraterritoriale organisaties en lichamen</b>
	99	extraterritoriale organisaties en lichamen

## 5.2a Schema arbeidsmarkt Amsterdam, 2014



bron: CBS/bewerking OIS

- 1) Beroepsbevolking: iedereen van 15-74 jaar die minimaal 1 uur per week werkt of wil werken. De beroepsbevolking bestaat uit de werkzame beroepsbevolking en de werkloze beroepsbevolking.
- 2) Niet-beroepsbevolking: iedereen van 15-74 jaar die niet werkt en ook niet actief zoekt naar werk.
- 3) Werkzame beroepsbevolking: iedereen van 15-74 jaar die minimaal 1 uur per week werkt.
- 4) Werkloze beroepsbevolking: iedereen van 15-74 jaar die niet werkt en actief zoekt naar een baan van minimaal 1 uur per week.

5.2.1 De Amsterdamse beroepsbevolking van 15-74 jaar naar geslacht en herkomstgroepering, 2014 (x 1.000) <sup>1)</sup>

herkomstgroepering	beroepsbevolking		niet-beroepsbevolking	totale bevolking 15-74 jaar	bruto participatie %	netto participatie %	werkloze beroepsbevolking %
	werkzaam	werkloos					
<b>mannen</b>							
Surinamers en Antillianen	18,7	3,5	7,5	29,7	75	63	16
Turken	16,4	1,9	6,1	24,4	75	67	10
Marokkanen	9,6	1,7	3,7	15,0	75	64	15
overige niet-westerse allochtonen	20,6	2,9	6,8	29,7	79	69	12
westerse allochtonen	37,6	2,4	11,0	51,0	78	74	6
autochtonen	119,4	7,6	37,6	164,6	77	73	6
<b>totaal</b>	<b>222,5</b>	<b>20,0</b>	<b>73,5</b>	<b>316,0</b>	<b>77</b>	<b>70</b>	<b>8</b>
<b>vrouwen</b>							
Surinamers en Antillianen	19,6	2,7	10,3	32,6	68	60	12
Turken	10,5	2,3	11,8	24,6	52	43	18
Marokkanen	6,8	1,6	7,4	15,7	54	43	19
overige niet-westerse allochtonen	15,9	3,4	14,4	33,7	57	47	18
westerse allochtonen	37,9	2,7	15,5	56,0	73	68	7
autochtonen	103,6	5,4	49,4	158,4	69	65	5
<b>totaal</b>	<b>194,5</b>	<b>19,0</b>	<b>109,5</b>	<b>323,0</b>	<b>66</b>	<b>60</b>	<b>9</b>
<b>totaal</b>							
Surinamers en Antillianen	38,3	6,2	17,8	64,0	70	60	14
Turken	26,9	4,2	17,9	49,0	63	55	14
Marokkanen	16,3	3,3	11,1	30,7	64	53	17
overige niet-westerse allochtonen	36,5	6,3	21,2	64,0	67	57	15
westerse allochtonen	75,5	5,0	26,5	107,0	75	71	6
autochtonen	223,0	13,0	87,0	323,0	73	69	6
<b>totaal</b>	<b>417,0</b>	<b>39,0</b>	<b>183,0</b>	<b>639,0</b>	<b>71</b>	<b>65</b>	<b>9</b>

1) Aantallen gebaseerd op CBS, afgerond op 100-tallen, hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

bron: EBB CBS, REB OIS/bewerking OIS

## 5.2.2 De Amsterdamse beroepsbevolking van 15-74 jaar naar geslacht en leeftijdsgroepen, 2014 (x 1.000)

leeftijdsgroep	beroepsbevolking		niet- beroeps- bevolking	totale bevolking 15-74 jaar	bruto participatie %	netto participatie %	werkloze beroeps- bev. %
	werkzaam	werkloos					
<b>mannen</b>							
15-24 jaar	28,4	5,5	15,8	49,7	68	57	16
25-34 jaar	65,0	4,8	6,7	76,5	91	85	7
35-44 jaar	54,4	3,0	5,0	62,5	92	87	5
45-54 jaar	44,6	3,5	7,7	55,8	86	80	7
55-64 jaar	26,6	2,9	13,2	42,7	69	62	10
65-74 jaar <sup>1)</sup>	3,5	*	25,0	28,5	32	10	*
<b>totaal</b>	<b>222,5</b>	<b>20,0</b>	<b>73,5</b>	<b>316,0</b>	<b>77</b>	<b>70</b>	<b>8</b>
<b>vrouwen</b>							
15-24 jaar	30,6	5,5	18,2	54,3	66	56	15
25-34 jaar	60,5	4,4	16,1	81,0	80	75	7
35-44 jaar	45,0	3,8	14,3	63,1	77	71	8
45-54 jaar	37,4	3,0	15,0	55,4	73	68	7
55-64 jaar	19,4	2,3	20,9	42,6	51	46	11
65-74 jaar <sup>1)</sup>	1,5	*	25,2	26,7	6	6	*
<b>totaal</b>	<b>194,5</b>	<b>19,0</b>	<b>109,5</b>	<b>323,0</b>	<b>66</b>	<b>60</b>	<b>9</b>
<b>totaal</b>							
15-24 jaar	59,0	11,0	34,0	104,0	67	57	16
25-34 jaar	125,5	9,2	22,8	157,5	86	80	7
35-44 jaar	99,5	6,8	19,2	125,5	85	79	6
45-54 jaar	82,0	6,5	22,7	111,2	80	74	7
55-64 jaar	46,0	5,2	34,1	85,3	60	54	10
65-74 jaar <sup>1)</sup>	5,0	*	50,2	55,2	10	9	6
<b>totaal</b>	<b>417,0</b>	<b>39,0</b>	<b>183,0</b>	<b>639,0</b>	<b>71</b>	<b>65</b>	<b>9</b>

<sup>1)</sup> Cijfers zeer indicatief, i.v.m. kleine aantal ondervraagden dat aangeeft werkloos te zijn.

bron: EBB CBS, REB OIS/  
bewerking OIS



## 5.2.3 De Amsterdamse beroepsbevolking van 15-74 jaar naar geslacht en opleidingsniveau, 2014 (x 1.000)

opleidingsniveau	beroepsbevolking		niet-beroepsbevolking	totale bevolking 15-74 jaar	bruto participatie %	netto participatie %	werkloze beroepsbev. %
	werkzaam	werkloos					
<b>mannen</b>							
laag (basisonderwijs, VMBO, MBO-1)	32,1	6,3	33,4	71,8	53	45	16
midden (MBO 2-4, HAVO, VWO)	72,5	8,2	24,1	104,8	77	69	10
hoog (HBO/WO)	116,5	5,0	14,1	135,5	90	86	4
onbekend	1,4	0,5	1,9	3,8	*	*	*
<b>totaal</b>	<b>222,5</b>	<b>20,0</b>	<b>73,5</b>	<b>316,0</b>	<b>77</b>	<b>70</b>	<b>8</b>
<b>vrouwen</b>							
laag (basisonderwijs, VMBO, MBO-1)	22,9	5,7	50,6	79,2	36	29	20
midden (MBO 2-4, HAVO, VWO)	60,5	7,8	34,9	103,2	66	59	11
hoog (HBO/WO)	110,5	5,0	19,9	135,5	85	82	4
onbekend	0,6	0,5	4,1	5,2	*	*	*
<b>totaal</b>	<b>194,5</b>	<b>19,0</b>	<b>109,5</b>	<b>323,0</b>	<b>66</b>	<b>60</b>	<b>9</b>
<b>totaal</b>							
laag (basisonderwijs, VMBO, MBO-1)	55,0	12,0	84,0	151,0	44	36	18
midden (MBO 2-4, HAVO, VWO)	133,0	16,0	59,0	208,0	72	64	11
hoog (HBO/WO)	227,0	10,0	34,0	271,0	87	84	4
onbekend	2,0	1,0	6,0	9,0	*	*	*
<b>totaal</b>	<b>417,0</b>	<b>39,0</b>	<b>183,0</b>	<b>639,0</b>	<b>71</b>	<b>65</b>	<b>9</b>

bron: EBB CBS, REB OIS/bewerking OIS

## 5.2.4 De Amsterdamse beroepsbevolking van 15-74 jaar naar geslacht en stadsdelen, 2014 (x 1.000)

stadsdeel	beroepsbevolking		niet- beroeps- bevolking	totale bevolking 15-74 jaar	bruto participatie %	netto participatie %	werkloze beroeps- bev. %
	werkzaam	werkloos					
<b>mannen</b>							
A Centrum	24,8	1,8	7,4	34,0	78	73	7
E West incl. Westpoort	42,0	2,9	9,8	54,7	82	77	6
F Nieuw-West	38,3	4,3	12,0	54,6	78	70	10
K Zuid	34,4	1,9	10,8	47,1	77	73	5
M Oost	36,7	3,3	11,5	51,5	78	71	8
N Noord	22,2	2,8	12,5	37,5	67	59	11
T Zuidoost	22,5	3,0	9,5	35,0	73	64	12
onbekend	1,6	0,0	0,0	1,6	*	*	*
Amsterdam	222,5	20,0	73,5	316,0	77	70	8
<b>vrouwen</b>							
A Centrum	20,0	1,3	7,2	28,5	75	70	6
E West incl. Westpoort	35,9	3,6	14,4	53,9	73	67	9
F Nieuw-West	30,5	3,7	21,8	56,0	61	54	11
K Zuid	34,5	2,0	18,8	55,3	66	62	5
M Oost	33,1	2,4	15,3	50,8	70	65	7
N Noord	20,4	3,2	17,4	41,0	58	50	14
T Zuidoost	18,6	2,7	14,1	35,4	60	53	13
onbekend	1,4	0,2	0,4	2,0	*	*	*
Amsterdam	194,5	19,0	109,5	323,0	66	60	9
<b>totaal</b>							
A Centrum	44,8	3,1	14,6	62,5	77	72	6
E West incl. Westpoort	78,0	6,5	24,1	108,6	78	72	8
F Nieuw-West	68,9	8,0	33,8	110,6	70	62	10
K Zuid	68,9	3,9	29,5	102,3	71	67	5
M Oost	69,8	5,6	26,8	102,3	74	68	7
N Noord	42,6	6,0	29,9	78,5	62	54	12
T Zuidoost	41,1	5,7	23,7	70,5	66	58	12
onbekend	2,8	0,2	0,5	3,6	*	*	*
Amsterdam	417,0	39,0	183,0	639,0	71	65	9

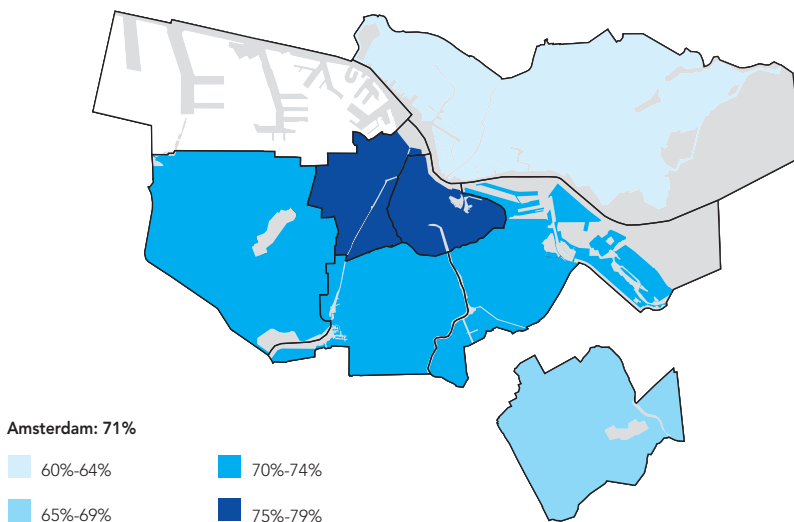
bron: EBB CBS, REB OIS/bewerking OIS

5.2.5 De Amsterdamse beroepsbevolking (15-74 jaar) in procenten van de bevolking (bruto participatie) naar geslacht, leeftijdsgroepen, herkomstgroepering en opleidingsniveau, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>geslacht</b>					
mannen	75,2	74,5	75,7	76,4	76,6
vrouwen	65,0	65,6	66,9	66,7	66,0
<b>leeftijdsgroep</b>					
15-24 jaar	61,1	62,6	65,1	65,2	67,0
25-44 jaar	85,4	85,0	85,9	86,1	85,2
45-74 jaar	56,2	56,0	57,2	57,5	57,4
<b>herkomstgroepering</b>					
autochtonen	72,8	71,6	73,8	73,4	73,1
westerse allochtonen	72,4	70,7	72,7	74,4	75,6
niet-westerse allochtonen	65,1	67,4	66,8	67,5	66,7
<b>opleidingsniveau</b>					
laag opgeleid	46,9	46,0	46,1	44,4	45,0
middelbaar opgeleid	69,8	70,3	70,8	70,7	71,9
hoog opgeleid	85,2	85,6	86,4	87,5	87,5
<b>totaal</b>	<b>70,1</b>	<b>70,0</b>	<b>71,3</b>	<b>71,5</b>	<b>71,3</b>

bron: CBS

5.2b Bruto arbeidsparticipatie Amsterdamse beroepsbevolking van 15-74 jaar naar stadsdelen, 2014 (procenten)



bron: EBB CBS, REB OIS/bewerking OIS

5.2.6 De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking (15-74 jaar) in procenten van de bevolking (netto participatie) naar geslacht, leeftijdsgroepen, herkomstgroepering en opleidingsniveau, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>geslacht</b>					
mannen	70,9	69,6	70,2	69,4	70,3
vrouwen	60,7	61,4	62,0	60,8	60,2
<b>leeftijdsgroep</b>					
15-24 jaar	52,1	54,1	56,3	54,3	56,9
25-44 jaar	81,3	80,9	80,9	79,9	79,3
45-74 jaar	53,5	52,6	53,4	52,8	52,8
<b>herkomstgroepering</b>					
autochtonen	69,8	68,8	70,4	69,0	68,9
westerse allochtonen	68,6	66,3	68,8	68,9	70,7
niet-westerse allochtonen	58,8	60,3	58,2	57,8	57,0
<b>opleidingsniveau</b>					
laag opgeleid	40,8	40,0	39,2	36,1	36,7
middelbaar opgeleid	64,9	65,0	64,3	62,6	64,2
hoog opgeleid	82,4	82,5	83,1	83,5	83,8
<b>totaal</b>	<b>65,7</b>	<b>65,4</b>	<b>66,1</b>	<b>65,1</b>	<b>65,2</b>

bron: CBS

5.2.7 De Amsterdamse werkloze beroepsbevolking (15-74 jaar) in procenten van de beroepsbevolking (werkloosheidspercentage) naar geslacht, leeftijdsgroepen, herkomstgroepering en opleidingsniveau, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>geslacht</b>					
mannen	5,8	6,6	7,2	9,1	8,2
vrouwen	6,7	6,5	7,4	8,8	8,8
<b>leeftijdsgroep</b>					
15-24 jaar	14,7	13,6	13,6	16,7	15,1
25-44 jaar	4,8	4,8	5,9	7,3	6,9
45-74 jaar	4,8	6,1	6,7	8,1	8,0
<b>herkomstgroepering</b>					
autochtonen	4,1	3,9	4,6	5,9	5,7
westerse allochtonen	5,3	6,2	5,4	7,4	6,4
niet-westerse allochtonen	9,8	10,5	12,8	14,4	14,5
<b>opleidingsniveau</b>					
laag opgeleid	13,0	13,0	14,8	18,7	18,3
middelbaar opgeleid	7,0	7,4	9,2	11,4	10,6
hoog opgeleid	3,3	3,6	3,9	4,6	4,3
<b>totaal</b>	<b>6,2</b>	<b>6,5</b>	<b>7,3</b>	<b>8,9</b>	<b>8,5</b>

bron: CBS

## 5.2.8 De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking (15-74 jaar) naar positie in werkring, 2014 (x 1.000)

	werknemer 1)	zelfstandige 2)	werkzame beroeps- bevolking	werknemer 1) %	zelfstandige 2) %	werkzame beroeps- bev. %
<b>geslacht</b>						
mannen	161	62	223	72	28	100
vrouwen	161	33	195	83	17	100
<b>leeftijdsgroep</b>						
15-24 jaar	54	5	59	92	8	100
25-44 jaar	176	49	225	78	22	100
45-74 jaar	92	42	133	69	32	100
<b>herkomstgroepering</b>						
autochtonen	168	54	223	75	24	100
westerse allochtonen	55	21	76	72	28	100
niet-westerse allochtonen	98	19	118	83	16	100
<b>opleidingsniveau</b>						
laag opgeleid	45	10	55	82	18	100
middelbaar opgeleid	106	27	133	80	20	100
hoog opgeleid	171	57	227	75	25	100
<b>totaal</b>	<b>322</b>	<b>95</b>	<b>417</b>	<b>77</b>	<b>23</b>	<b>100</b>

- 1) Werknemer is een persoon die in een arbeidsovereenkomst afspraken met een economische eenheid maakt om arbeid te verrichten waartegenover een financiële beloning staat. Als een persoon meer dan één baan of werkring heeft dan wordt uitgegaan van de baan of werkring waaraan de meeste tijd wordt besteed.
- 2) Zelfstandige is een persoon die voor eigen rekening of risico arbeid verricht in een eigen bedrijf of praktijk (zelfstandig ondernemer), als directeur-groot aandeelhouder (dga), in het bedrijf of de praktijk van een gezinslid (meewerkend gezinslid) of als overige zelfstandige. Als een persoon meer dan één baan heeft dan wordt uitgegaan van de baan of werkring waaraan de meeste tijd wordt besteed.

bron: CBS

5.2.9 De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking (15-74 jaar) naar beroepsniveau <sup>1)</sup>, 2014 (procenten)

	niveau 1	niveau 2	niveau 3	niveau 4	onbekend	werkzame beroeps- bevolking
<b>geslacht</b>						
mannen	9	30	13	46	1	100
vrouwen	4	36	18	41	1	100
<b>leeftijdsgroep</b>						
15-24 jaar	17	58	8	12	5	100
25-44 jaar	4	28	17	50	1	100
45-74 jaar	5	32	17	46		100
<b>herkomstgroepering</b>						
autochtonen	4	26	16	54		100
westerse allochtonen	5	29	17	46	3	100
niet-westerse allochtonen	14	49	14	21	2	100
<b>opleidingsniveau</b>						
laag opgeleid	26	60	9	5	0	100
middelbaar opgeleid	9	54	17	20		100
hoog opgeleid	1	14	17	66	2	100
<b>totaal</b>	<b>6</b>	<b>33</b>	<b>16</b>	<b>43</b>	<b>2</b>	<b>100</b>

- <sup>1)</sup> Niveau 1: eenvoudige, routinematige taken waarvoor een elementair of laag onderwijsniveau is vereist. bron: CBS  
 Niveau 2: weinig tot matig complexe taken waarvoor een lager of middelbaar onderwijsniveau is vereist.  
 Niveau 3: complexe taken waarvoor een middelbaar of hoger onderwijsniveau is vereist.  
 Niveau 4: zeer complexe gespecialiseerde taken waarvoor een hoger of wetenschappelijk onderwijsniveau is vereist.

## 5.2.10 De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking (15-74 jaar) naar positie in werkring en beroepsniveau, 2010-2014 (x 1.000)

	2010	2011	2012	2013	2014
werknemer	316	315	322	320	322
zelfstandige	78	83	86	90	95
beroepsniveau 1	22	20	25	26	27
beroepsniveau 2	134	139	138	132	138
beroepsniveau 3	70	72	65	68	65
beroepsniveau 4	166	165	180	181	181
beroepsniveau onbekend	2	2	0	4	5
<b>totaal</b>	<b>394</b>	<b>398</b>	<b>408</b>	<b>411</b>	<b>417</b>

bron: CBS

## 5.3.1 Uitkeringen naar soort regeling, 1 januari 2011-2015

regeling	2011	2012	2013	2014	2015
WWB levensonderhoud	32916	32988	35742	37659	38552
WWB verpleegden en verzorgden	927	986	988	954	901
WWB Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)	160	195	196	238	265
IOAW + IOAZ	535	539	650	866	1123
WWIK Wet werk en inkomen kunstenaars <sup>1)</sup>	770	879			
WIJ Wet investeren in jongeren <sup>2)</sup>	1470	2809			
overige regelingen	–	–	–	25	40
<b>totaal bijstandsuitkeringen</b>	<b>36778</b>	<b>38396</b>	<b>37576</b>	<b>39742</b>	<b>40881</b>
WIA	5725	7164	8507	9508	10574
WAO	25712	23201	21138	19378	17778
WAZ	905	783	687	618	539
Wajong	7298	7805	8245	8720	9138
WW (Werkloosheidswet)	14246	13508	17529	21559	20867
<b>totaal uitkeringen UWV</b>	<b>53886</b>	<b>52461</b>	<b>56106</b>	<b>59783</b>	<b>58896</b>
<b>totaal-generaal</b>	<b>90664</b>	<b>90857</b>	<b>93682</b>	<b>99525</b>	<b>99777</b>

<sup>1)</sup> Per 1 juli 2012 is de WWIK afgeschaft.

bron: afd. Inkomens/UWV

<sup>2)</sup> De WIJ was een tijdelijke regeling voor jongeren, in 2012 zijn jongeren overgezet naar de WWB of uitgeschreven.

5.3.2 Uitkeringsafhankelijkheid <sup>1)</sup> naar soort regeling, 1 januari 2011-2015

regeling	2011	2012	2013	2014	2015
WWB levensonderhoud	5,8	5,7	6,2	6,4	6,5
WIA/WAO/WAZ/Wajong	6,9	6,8	6,6	6,5	6,4
WW (Werkloosheidswet)	2,5	2,3	3,0	3,7	3,5

<sup>1)</sup> Uitkeringen als % van de bevolking van 15-64 jaar.

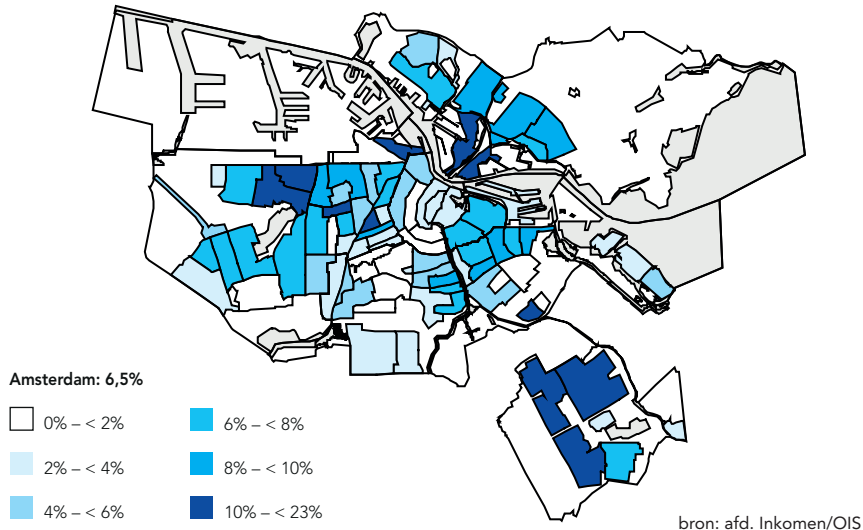
bron: afd. Inkomens/UWV

## 5.3.3 Bijstandsuitkeringen naar regeling, geslacht en leeftijdsgroep van de cliënten, 1 januari 2015

regeling	leeftijdsgroep in jaren						totaal
	t/m 24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
<b>WWB levensonderhoud</b>							
mannen	836	3380	4163	5952	4911	58	19300
vrouwen	742	3701	4628	5541	4569	71	19252
<b>totaal</b>	<b>1578</b>	<b>7081</b>	<b>8791</b>	<b>11493</b>	<b>9480</b>	<b>129</b>	<b>38552</b>
<b>IOAW + IOAZ</b>							
mannen	–	–	–	72	602	7	681
vrouwen	–	–	–	44	393	5	442
<b>totaal</b>	<b>–</b>	<b>–</b>	<b>–</b>	<b>116</b>	<b>995</b>	<b>12</b>	<b>1123</b>
<b>overige regelingen</b>							
mannen	15	83	147	265	287	4	801
vrouwen	6	38	85	120	156	–	405
<b>totaal</b>	<b>21</b>	<b>121</b>	<b>232</b>	<b>385</b>	<b>443</b>	<b>4</b>	<b>1206</b>

bron: afd. Inkomens

5.3a WWB-uitkeringen levensonderhoud per 100 inwoners van 15-64 jaar per buurtcombinatie, 1 januari 2015



5.3.4 Bijstandsuitkeringen naar regeling, geslacht en herkomstgroepering van de cliënten, 1 januari 2015

regeling	herkomstgroepering				totaal
	niet-westerse allochtonen	westerse allochtonen	autochtonen	onbekend	
<b>WWB levensonderhoud</b>					
mannen	12582	1720	4911	87	19300
vrouwen	12985	1948	4279	40	19252
<b>totaal</b>	<b>25567</b>	<b>3668</b>	<b>9190</b>	<b>127</b>	<b>38552</b>
<b>IOAW + IOAZ</b>					
mannen	251	79	350	1	681
vrouwen	142	90	210	-	442
<b>totaal</b>	<b>393</b>	<b>169</b>	<b>560</b>	<b>1</b>	<b>1123</b>
<b>overige regelingen</b>					
mannen	414	98	289	-	801
vrouwen	143	84	175	3	405
<b>totaal</b>	<b>557</b>	<b>182</b>	<b>464</b>	<b>3</b>	<b>1206</b>

bron: afd. Inkomens



## 5.3.5 Bijstandsuitkeringen naar regeling en uitkeringsduur, 1 januari 2015

regeling	uitkeringsduur in jaren (%)				totaal	
	tot 1	1-2	2-3	3+	%	abs.
WWB levensonderhoud	18,5	13,6	9,1	58,8	100	38552
WWB verpleegden en verzorgden	19,6	12,5	8,2	59,6	100	901
WWB Besluit bijstandverlening zelfstandigen	70,6	10,9	9,4	9,1	100	265
IOAW + IOAZ	37,9	25,1	12,4	24,6	100	1123
overige regelingen	52,5	45,0	2,5	0,0	100	40
<b>totaal bijstandsuitkeringen</b>	<b>19,4</b>	<b>13,9</b>	<b>9,1</b>	<b>57,5</b>	<b>100</b>	<b>40881</b>

bron: afd. Inkomens

5

## 5.3.6 Uitkeringen WWB levensonderhoud naar stadsdelen, 1 januari 2011-2015

stadsdeel	2011	2012	2013	2014	2015
A Centrum	2536	2399	2680	2768	2697
B Westpoort	25	29	28	31	32
E West	6625	6624	7894	8220	8293
F Nieuw-West	5158	5321	5843	6306	6635
K Zuid	4679	4653	4067	4100	4080
M Oost	4792	4735	5051	5279	5395
N Noord	3781	3864	4383	4629	4869
T Zuidoost	5229	5333	5751	6184	6424
X onbekend	91	30	45	142	127
<b>Amsterdam</b>	<b>32916</b>	<b>32988</b>	<b>35742</b>	<b>37659</b>	<b>38552</b>

bron: afd. Inkomens

## 5.3.7 Bijstandsuitkeringen naar stadsdelen en soort regeling, 1 januari 2015

stadsdeel	WWB			IOAW + IOAZ	overige regelingen	totaal-generaal	uitkeringen in % bevolking van 15-64 jaar
	levens-onderhoud	verzorging/verpleging	Bbz <sup>1)</sup>				
A Centrum	2697	44	52	144	6	2943	4,4
B Westpoort	32	32	–	–	–	64	18,1
E West	8293	108	56	198	10	8665	7,8
F Nieuw-West	6635	206	22	134	8	7005	6,9
K Zuid	4080	42	44	186	8	4360	4,3
M Oost	5395	213	41	167	4	5820	6,1
N Noord	4869	105	32	115	2	5123	8,5
T Zuidoost	6424	148	18	178	2	6770	11,2
X onbekend	127	3	–	1	–	131	
<b>Amsterdam</b>	<b>38552</b>	<b>901</b>	<b>265</b>	<b>1123</b>	<b>40</b>	<b>40881</b>	<b>6,8</b>

<sup>1)</sup> Besluit bijstandverlening zelfstandigen.

bron: afd. Inkomens

## 5.3.8 Bijstandsuitkeringen naar herkomstgroepering en soort regeling, 1 januari 2015

herkomstgroepering	WWB			IOAW + IOAZ	overige regelingen	totaal-generaal	uitkeringen in % bevolking van 15-64 jaar
	levens-onderhoud	verzorging/verpleging	Bbz 1)				
Surinamers	6853	225	16	152	1	7247	14,3
Antillianen	1314	64	7	42	1	1428	15,1
Turken	2877	20	4	21	-	2922	9,3
Marokkanen	6038	80	10	43	1	6172	12,4
overige niet-westerse allochtonen	8485	101	25	135	2	8748	12,8
westerse allochtonen	3668	123	49	169	10	4019	3,9
autochtonen	9190	285	154	560	25	10214	3,6
onbekend	127	3	-	1	-	131	
<b>totaal</b>	<b>38552</b>	<b>901</b>	<b>265</b>	<b>1123</b>	<b>40</b>	<b>40881</b>	<b>6,8</b>

1) Besluit bijstandverlening zelfstandigen.

bron: afd. Inkomens

## 5.3.9 Uitgaven aan verstrekte uitkeringen, 2010-2014 (x 1.000 euro)

	2010	2011	2012	2013	2014
WWB tot 65 jaar	498702	500329	540409	572424	598558
Wet WIJ	9137	34960	973	19	-
WWB 65 jaar en ouder	199	223	231	220	96
personen in inrichting	3863	4448	4557	4225	4250
IOAW	5757	6448	7313	9605	13251
IOAZ	1265	1342	1433	1683	1931
Bbz	8694	7390	8682	9534	11427
bijzondere bijstand	26102	25728	23790	27347	31896
kinderopvang aan bijstandsgerechtigden	2937	4579	3643	184	68
Wet Werkloosheidsvoorziening (WWV)	-	-	-	-	-
Wet werk en inkomen kunstenaars (Wwik)	7924	8872	3881	-21	-13
armoedebeleid (incl. schuldhulpverlening)	27605	31628	27896	27639	-
VTV (t.b.v. asielzoekers)	-	-	-	-	-
<b>totaal</b>	<b>592186</b>	<b>625947</b>	<b>622808</b>	<b>652859</b>	<b>661464</b>

bron: afd. Inkomens

## 5.3.10 Onderzoeken en resultaten afdeling Inkomens, 2010-2014

	onderzoeken				
	2010	2011	2012	2013	2014
samenloopsignalen	7709	7625	8131	7021	7931
controleonderzoeken	11714	8175	7182	7144	5763
terugvorderingszaken	6746	9789	10019	9682	9837
verhaalszaken	590	740	698	720	641
declaraties	431	404	434	348	269
opsporingsonderzoeken	568	577	560	444	537

	ontvangsten (x 1.000 euro)				
	2010	2011	2012	2013	2014
declaraties	1910	1962	1783	1931	1742
terugvordering	15447	15025	15257	14572	14138
verhaal	1570	1610	1590	1676	1536
Bbz/IOAZ/Wwik	3748	3999	3717	4221	4804
totaal	22675	22596	22347	22400	22220

bron: afd. Inkomens

## 5.3.11 Uitkeringen WAO, 1 januari 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
<b>totaal uitkeringen WAO</b>	25712	23201	21138	19378	17778
<b>leeftijdsgroep (in % van de bevolking per leeftijdsgroep)</b>					
15-24 jaar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34 jaar	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1
35-44 jaar	2,4	2,0	1,7	1,5	1,2
45-54 jaar	7,3	6,5	5,9	5,3	4,7
55-64 jaar	16,9	15,5	14,3	13,1	12,0
<b>geslacht (in % van de bevolking van 15-64 jaar per geslacht)</b>					
mannen	4,2	3,7	3,4	3,0	2,7
vrouwen	4,8	4,3	3,9	3,6	3,2
<b>mate arbeidsongeschiktheid</b>					
absoluut: geheel	18442	16739	15345	14180	13064
deels	7270	6462	5793	5198	4714
procenten: geheel	71,7	72,1	72,6	73,2	73,5
deels	28,3	27,9	27,4	26,8	26,5

bron: UWV

## 5.3.12 Uitkeringen WIA, WAO, WAZ en Wajong, 1 januari 2015

	WIA	WAO	WAZ	Wajong	totaal AO- uitkeringen
<b>leeftijdsgroep</b>					
15-24 jaar	29	–	–	2392	2421
25-34 jaar	1083	100	–	3292	4475
35-44 jaar	2479	1517	18	1403	5417
45-54 jaar	3356	5357	127	1158	9998
55-64 jaar	3598	10597	387	879	15461
65-AOW-leeftijd	29	207	7	14	257
<b>totaal 2015</b>	<b>10574</b>	<b>17778</b>	<b>539</b>	<b>9138</b>	<b>38029</b>
w.v. mannen	4744	7997	323	5089	18153
vrouwen	5830	9781	216	4049	19876
<b>totaal 2014</b>	<b>9508</b>	<b>19378</b>	<b>618</b>	<b>8720</b>	<b>38224</b>
<b>mate arbeidsongeschiktheid</b>					
geheel %	68,8	73,5	70,9	68,6	71,0
deels %	31,2	26,5	29,1	31,4	29,0

bron: UWV

5.3.13 Uitkeringen WW, 1 januari 2011-2015 (procenten) <sup>1)</sup>

	2011	2012	2013	2014	2015
<b>geslacht</b>					
mannen	54,0	53,6	52,9	51,9	50,7
vrouwen	46,0	46,4	47,1	48,1	49,3
totaal	100	100	100	100	100
abs.	14246	13508	17529	21559	20867
in % bevolking 15-64 jaar	2,5	2,3	3,0	3,7	3,5
<b>leeftijdsgroep</b>					
15-24 jaar	1,7	2,2	2,9	3,3	2,8
25-34 jaar	19,4	21,4	21,8	21,2	19,5
35-44 jaar	31,0	30,1	28,9	27,8	24,0
45-54 jaar	30,8	30,7	29,6	29,8	28,8
55-64 jaar	17,1	15,6	16,8	17,9	24,6
<b>duur van de beëindigde uitkeringen</b>					
minder dan 6 maanden	43,9	57,9	58,5	60,0	56,8
6 maanden tot 1 jaar	19,9	21,6	22,1	21,8	21,4
langer dan 1 jaar (+ onbekend)	17,0	20,5	19,4	18,2	21,8

<sup>1)</sup> Lopende uitkeringen op 1 januari.

bron: UWV

## 5.3.14 Mutaties uitkeringen WW, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
totaal nieuwe uitkeringen	10825	21027	25901	30048	29161
totaal beëindigde uitkeringen	11516	20690	22654	25956	29699
w.v. vanwege werkhervatting (%)	44,2	43,9	41,0	37,4	38,7
maximum duur (%)	36,5	37,9	41,6	45,2	43,8
overig (%)	19,3	18,2	17,5	17,4	17,5
saldo nieuw/beëindigd	-691	+337	+3247	+4092	-538

bron: UWV

5

## 5.3.15 Uitkeringen UWV naar stadsdelen en soort regeling, 1 januari 2015

stadsdeel	WIA	WAO	WAZ	Wajong	WW	totaal
A Centrum	830	1560	120	680	2070	5250
B Westpoort	x	10	x	x	x	30
E West	1850	3020	70	1450	3800	10180
F Nieuw-West	2300	3460	90	1820	3290	10960
K Zuid	1300	2520	100	1110	3150	8190
M Oost	1510	2690	80	1500	3040	8810
N Noord	1400	2570	70	1360	2440	7840
T Zuidoost	1360	1880	20	1160	2910	7330
X onbekend	x	10	x	x	x	10
Amsterdam	10540	17710	540	9080	20710	58580

bron: CBS/bewerking OIS

## 5.3.16 Uitkeringen WIA naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2015

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren					totaal	waarvan	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-AOW		WGA	IVA
A Centrum	x	60	190	240	320	830	690	140
B Westpoort	x	x	x	x	x	x	x	x
E West	x	210	480	610	560	1850	1540	310
F Nieuw-West	10	300	580	720	700	2300	1930	370
K Zuid	10	110	320	380	480	1300	1080	220
M Oost	x	170	370	480	490	1510	1250	260
N Noord	x	130	280	470	510	1400	1140	260
T Zuidoost	x	100	240	450	570	1360	1060	300
X onbekend	x	x	x	x	x	x	x	x
Amsterdam	30	1090	2460	3350	3620	10540	8690	1850

bron: CBS/bewerking OIS

## 5.3.17 Uitkeringen WAO naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2015

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren						totaal
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-AOW	
A Centrum	x	x	80	450	1010	20	1560
B Westpoort	x	x	x	x	x	x	10
E West	x	20	260	960	1760	30	3020
F Nieuw-West	x	30	360	1060	1980	40	3460
K Zuid	x	10	210	730	1540	30	2520
M Oost	x	20	240	830	1560	30	2690
N Noord	x	10	240	810	1480	30	2570
T Zuidoost	x	10	120	500	1230	30	1880
X onbekend	x	x	x	x	x	x	10
Amsterdam	x	100	1500	5350	10550	210	17710

bron: CBS/bewerking OIS

## 5.3.18 Uitkeringen Wajong naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2015

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren					totaal
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-AOW	
A Centrum	110	270	110	100	90	680
B Westpoort	x	x	x	x	x	x
E West	310	550	270	180	140	1450
F Nieuw-West	630	650	230	190	130	1820
K Zuid	180	410	230	170	130	1110
M Oost	360	550	250	200	140	1500
N Noord	390	400	180	210	180	1360
T Zuidoost	400	440	130	100	80	1160
X onbekend	x	x	x	x	x	x
Amsterdam	2380	3260	1400	1150	890	9080

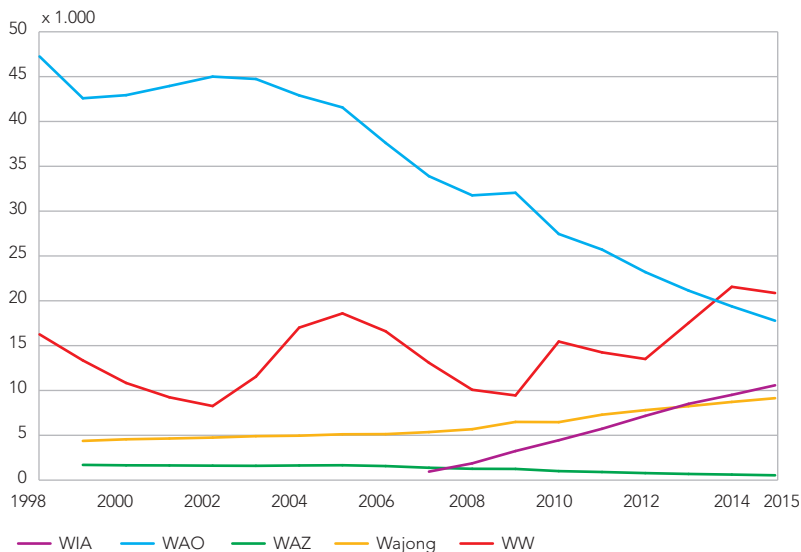
bron: CBS/bewerking OIS

## 5.3.19 Uitkeringen WW naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2015

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren					totaal
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-65	
A Centrum	30	360	450	580	660	2070
B Westpoort	x	x	x	x	x	x
E West	80	890	1040	1020	770	3800
F Nieuw-West	170	700	750	920	760	3290
K Zuid	50	620	750	870	860	3150
M Oost	60	540	800	940	700	3040
N Noord	100	430	540	740	630	2440
T Zuidoost	90	500	620	910	790	2910
X onbekend	x	x	x	x	x	x
Amsterdam	570	4040	4950	5980	5170	20710

bron: CBS/bewerking OIS

5.3b Uitkeringen UWV, 1 januari 1998-2015



bron: UWV

5.3.20 Geregisteerde werkloosheid <sup>1)</sup> naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2015 (procenten)

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren					totaal
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	
A Centrum	1	4	8	13	18	9
B Westpoort	x	x	x	x	x	12
E West	3	7	13	22	26	12
F Nieuw-West	3	9	13	16	21	12
K Zuid	1	4	8	14	19	8
M Oost	2	6	10	16	21	10
N Noord	4	11	15	19	21	14
T Zuidoost	4	15	20	24	26	17
<b>Amsterdam</b>	<b>3</b>	<b>7</b>	<b>12</b>	<b>17</b>	<b>22</b>	<b>12</b>

<sup>1)</sup> De geregisteerde werkloosheid is het aandeel 15-64 jarigen dat gebruik maakt van een van de volgende regelingen:  
 - Bijstand (WWB levensonderhoud, WWB Bbz, IOAW, IOAZ)  
 - Gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid (<80%)  
 - WW.

bron: afd. Inkomen/CBS/bewerking OIS

## 5.3.21 Uitkeringen AOW, 2014-2015

	2014				2015
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal 1)
<b>leeftijdsgroep</b>					
AOW-leeftijd tot 70 jaar	32840	33160	33480	33720	33190
70-74 jaar	22370	22570	22860	23040	23240
75-79 jaar	15930	16030	16220	16370	16500
80-84 jaar	11480	11450	11520	11460	11460
85-89 jaar	7280	7260	7320	7250	7180
90-94 jaar	3460	3500	3510	3500	3400
95-99 jaar	750	740	730	760	770
100 jaar of ouder	100	90	90	90	90
<b>geslacht</b>					
mannen	42150	42470	42970	43260	43140
vrouwen	52050	52320	52770	52930	52690
<b>hoogte uitkering</b>					
volledig	68550	68850	69270	69430	69310
gekort	25640	25940	26460	26770	26520
<b>totaal uitkeringen</b>	94190	94790	95740	96200	95830

1) Voorlopige cijfers.

bron: CBS



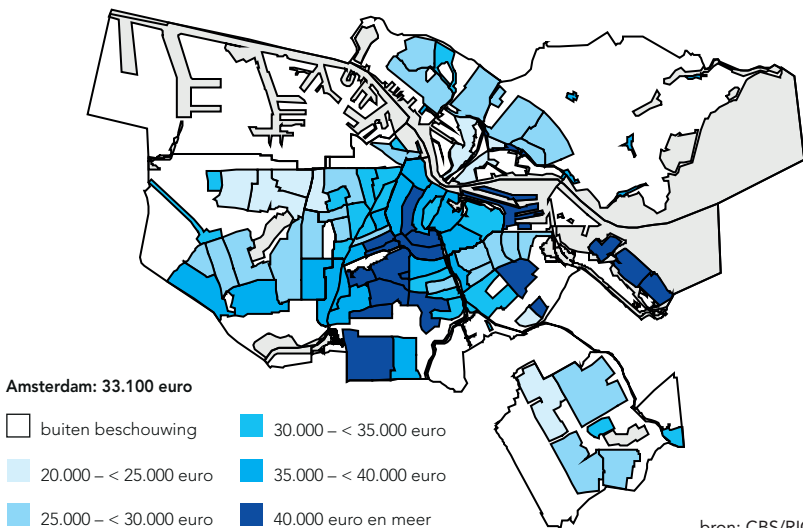
5.4.1 Kerncijfers inkomen, 2008-2012 (x 1.000 euro)

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)</b>					
per inwoner	22,6	22,9	23,0	23,5	23,7
per persoon met een heel jaar inkomen					
totaal actief	31,1	31,6	31,9	32,5	33,1
totaal niet-actief	17,3	17,9	18,1	18,3	18,3
werkloosheids- en bijstandsuitkering	14,0	15,1	15,6	15,7	16,0
arbeidsongeschikt	20,6	21,3	21,4	21,6	21,7
pensioenontvanger	21,2	20,3	21,9	22,3	22,5
<b>gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)</b>					
per huishouden	30,6	30,7	30,7	30,8	31,4
eenpersoonshuishouden	21,5	21,3	21,1	21,2	21,4
paar zonder kinderen	41,0	41,3	41,3	41,3	42,1
paar met kinderen	47,3	47,8	48,0	48,8	49,8
eenoudergezin	25,7	26,1	26,4	26,7	26,7
overig huishouden	41,7	41,6	41,7	41,6	42,4
gestandaardiseerd huishoudensinkomen per huishouden	23,5	23,5	23,5	23,6	24,0

bron: CBS

5

5.4a Gemiddeld persoonlijk inkomen van personen met een heel jaar inkomen per buurtcombinatie, 2012



bron: CBS/RIO 2012

## 5.4.2 Kerncijfers inkomen stadsdelen, 2012

stadsdeel	inwoners (x 1.000)	gemidd. persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)	gemidd. pers. ink. per persoon met een heel jaar inkomen (x 1.000 euro)	huis- houdens (x 1.000)	gemidd. besteedbaar inkomen per huish. (x 1.000 euro)	index gestand. inkomen huishoudens (Ned.=100)
A Centrum	85,6	30,1	62,8	39,8	47,0	34,0	114,0
B Westpoort	0,5	12,6	0,3	21,8	0,2	16,7	59,9
E West	138,5	23,3	99,9	31,4	72,0	28,5	93,4
F Nieuw-West	141,8	19,2	93,5	28,3	60,8	30,1	89,7
K Zuid	137,9	31,4	101,7	41,6	73,2	36,7	118,2
M Oost	122,8	24,0	83,7	34,4	56,7	33,0	101,2
N Noord	88,4	18,8	60,6	26,7	40,0	28,7	86,4
T Zuidoost	83,7	17,8	55,8	25,9	39,0	26,2	80,6
<b>Amsterdam</b>	<b>799,3</b>	<b>23,7</b>	<b>558,2</b>	<b>33,1</b>	<b>389,0</b>	<b>31,4</b>	<b>99,2</b>

bron: CBS/RIO 2012

## 5.4.3 Personen met een heel jaar inkomen (incl. studenten) en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en geslacht, 2012

stadsdeel	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)			gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
A Centrum	33,1	29,7	62,8	46,5	32,4	39,8
B Westpoort	0,2	0,1	0,3	23,1	x	21,8
E West	50,0	49,9	99,9	34,4	28,4	31,4
F Nieuw-West	47,6	45,9	93,5	32,4	23,9	28,3
K Zuid	48,6	53,0	101,7	50,4	33,7	41,6
M Oost	42,2	41,5	83,7	38,8	30,0	34,4
N Noord	29,8	30,8	60,6	30,8	22,7	26,7
T Zuidoost	27,1	28,7	55,8	28,4	23,5	25,9
<b>Amsterdam</b>	<b>278,7</b>	<b>279,5</b>	<b>558,2</b>	<b>38,0</b>	<b>28,2</b>	<b>33,1</b>

bron: CBS/RIO 2012

## 5.4.4 Personen met een heel jaar inkomen (incl. studenten) en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 2012

stadsdeel	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)				gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)			
	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar e.o.	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar e.o.
A Centrum	5,3	26,4	21,7	9,3	10,7	43,2	45,8	32,6
B Westpoort	0,0	0,1	0,1	0,0	x	20,9	25,3	x
E West	9,5	51,9	27,5	11,0	11,4	37,4	31,6	19,7
F Nieuw-West	10,5	35,8	29,7	17,6	11,2	32,1	34,2	20,6
K Zuid	8,2	45,8	28,6	19,1	11,7	48,4	48,0	28,8
M Oost	7,9	38,3	27,4	10,2	10,6	40,2	37,8	21,7
N Noord	5,8	20,8	20,9	13,2	11,6	29,4	31,8	20,8
T Zuidoost	6,2	20,4	21,3	7,9	10,6	27,7	30,4	20,8
<b>Amsterdam</b>	<b>53,3</b>	<b>239,5</b>	<b>177,3</b>	<b>88,1</b>	<b>11,2</b>	<b>38,3</b>	<b>37,3</b>	<b>23,7</b>

bron: CBS/RIO 2012

5.4.5 Personen met een heel jaar inkomen (incl. studenten) (x 1.000) naar inkomensklassen (20%-groepen van de landelijke verdeling van het persoonlijk inkomen), 2012

stadsdeel	personen met een heel jaar inkomen (x1.000) met persoonlijk inkomen per jaar					totaal
	minder dan 12.600 euro	12.600 euro- <20.100 euro	20.100 euro- <30.400 euro	30.400 euro- <44.100 euro	44.100 euro en meer	
A Centrum	11,5	11,2	9,4	11,5	19,1	62,8
B Westpoort	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3
E West	18,3	22,2	17,7	19,7	22,1	99,9
F Nieuw-West	19,6	21,7	18,9	17,4	15,9	93,5
K Zuid	16,6	18,3	15,9	19,0	31,9	101,7
M Oost	15,3	17,0	13,9	15,6	21,9	83,7
N Noord	11,9	16,2	13,1	11,1	8,3	60,6
T Zuidoost	10,4	15,0	12,3	11,1	6,9	55,8
<b>Amsterdam</b>	<b>103,7</b>	<b>121,6</b>	<b>101,3</b>	<b>105,4</b>	<b>126,2</b>	<b>558,2</b>

bron: CBS/RIO 2012

5.4.6 Personen met een heel jaar inkomen (incl. studenten) en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en herkomstgroepering, 2012

stadsdeel	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)				gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)			
	autoch- toon	allochtoon			autoch- toon	allochtoon		
		totaal	westers	niet- westers		totaal	westers	niet- westers
A Centrum	41,5	21,3	13,6	7,8	40,1	39,3	44,6	30,1
B Westpoort	0,2	0,1	0,1	0,0	23,0	19,9	x	x
E West	56,9	43,0	16,7	26,3	34,8	26,9	34,1	22,3
F Nieuw-West	41,2	52,3	11,4	40,9	32,1	25,3	30,9	23,7
K Zuid	67,0	34,7	19,9	14,8	42,2	40,6	47,9	30,9
M Oost	47,2	36,6	12,3	24,3	39,4	28,0	37,0	23,4
N Noord	35,9	24,7	6,2	18,5	28,9	23,5	27,8	22,0
T Zuidoost	17,0	38,8	4,9	33,8	30,0	24,1	27,5	23,6
<b>Amsterdam</b>	<b>306,8</b>	<b>251,4</b>	<b>84,9</b>	<b>166,5</b>	<b>36,5</b>	<b>28,9</b>	<b>38,1</b>	<b>24,1</b>

bron: CBS/RIO 2012

5.4.7 Huishoudens (excl. studenten) naar stadsdelen en inkomensklassen, 2012 (x 1.000) <sup>1)</sup>

stadsdeel	besteekbaar huishoudensinkomen per jaar					totaal
	minder dan 18.000 euro	18.000 euro- <25.200 euro	25.200 euro- <34.500 euro	34.500 euro- <47.400 euro	47.400 euro en meer	
A Centrum	14,9	8,8	7,8	6,1	9,5	47,0
B Westpoort	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
E West	23,3	16,8	13,1	9,2	9,7	72,0
F Nieuw-West	16,0	14,2	12,0	9,7	8,9	60,8
K Zuid	19,6	14,4	12,6	10,0	16,6	73,2
M Oost	15,6	11,6	9,9	8,0	11,5	56,7
N Noord	11,5	10,0	7,7	6,0	4,9	40,0
T Zuidoost	13,2	9,6	7,2	5,2	3,8	39,0
Amsterdam	114,2	85,4	70,2	54,3	64,9	389,0

<sup>1)</sup> 20%-groepen van de landelijke verdeling van het besteekbaar huishoudensinkomen.

bron: CBS/RIO 2012

## 5.4.8 Huishoudens met inkomen (excl. studenten) en gemiddeld besteekbaar huishoudensinkomen naar stadsdelen en samenstelling van het huishouden, 2012

stadsdeel	huishoudens (x 1.000)				gemiddeld besteekbaar huishoudensinkomen (x 1.000 euro)			
	een-persoons	paar zonder kinderen	paar met kinderen	een-ouder-gezin	een-persoons	paar zonder kinderen	paar met kinderen	een-ouder-gezin
A Centrum	28,9	9,9	4,7	2,9	24,3	50,2	61,2	28,5
B Westpoort	0,2	0,0	0,0	0,0	13,2	x	x	x
E West	40,8	13,8	9,9	5,8	20,5	39,7	45,6	25,4
F Nieuw-West	25,2	12,4	15,0	6,1	19,6	36,4	42,4	26,2
K Zuid	40,9	15,5	10,2	5,2	24,5	50,0	67,3	29,3
M Oost	27,0	11,2	11,7	5,5	21,3	42,7	52,6	27,5
N Noord	16,9	8,5	8,7	4,8	18,4	35,0	42,3	25,9
T Zuidoost	18,4	5,9	6,1	7,0	17,6	34,2	42,2	25,5
Amsterdam	198,4	77,2	66,3	37,3	21,4	42,1	49,8	26,7

bron: CBS/RIO 2012

## 5.4.9 Tarieven woonlasten, 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
onroerende zaakbelasting woningen <sup>1)</sup>					
eigenaren	0,05723	0,05950	0,06309	0,06309	0,06228
onroerende zaakbelasting niet-woningen <sup>1)</sup>					
eigenaren	0,18670	0,19126	0,19921	0,19921	0,18044
gebruikers	0,14926	0,15291	0,15296	0,15296	0,14426
aansluitrecht riool (x 1 euro)	149,41	149,41	149,41	149,41	149,41

<sup>1)</sup> De ozb-tarieven worden uitgedrukt in percentages van de woz-waarde.

bron: COELO/Atlas van de lokale lasten

5

5.4.10 Gemeentelijke (woon)lasten, 2015 <sup>1)</sup>

	gemeentelijke lasten x 1 euro	verschil 2015 t.o.v. 2014 %
<b>woonlasten totaal</b>		
eenpersoonshuishouden	535,29	-2,41
meerpersoonshuishouden	615,29	-2,78
<b>reinigingsheffing</b>		
eenpersoonshuishouden	240,00	-5,21
meerpersoonshuishouden	320,00	-5,20
<b>rioolheffing</b>		
eenpersoonshuishouden	149,41	0,00
meerpersoonshuishouden	149,41	0,00
gemiddeld betaalde OZB woningen	145,88	+0,10
toeristenbelasting	4,69	-6,53
hondenbelasting	103,18	0,00
<b>leges</b>		
paspoort	66,90	0,00
identiteitskaart	52,90	0,00
rijbewijs	38,40	0,00
uittreksel GBA	12,20	0,00
<b>omgevingsvergunning</b>		
omgevingsvergunning 10.000 euro	296,00	0,00
omgevingsvergunning 45.000 euro	1332,00	0,00
omgevingsvergunning 140.000 euro	4972,00	-8,47

<sup>1)</sup> De gemeentelijke woonlasten bestaan uit onroerende zaakbelasting (OZB), bron: COELO/Atlas van de lokale lasten reinigingsheffing en rioolheffing woningen.

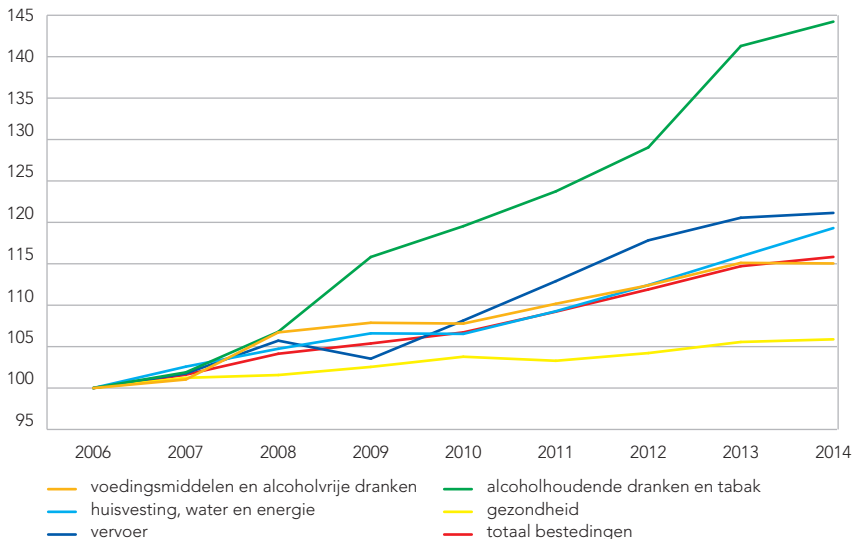
## 5.4.11 Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, 2011-2014 (2006=100)

artikelgroep	wegings- coëfficiënt <sup>1)</sup>	jaargemiddelde			
		2011	2012	2013	2014
voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	11527	110,17	112,40	115,11	115,04
alcoholhoudende dranken en tabak	3044	123,74	129,05	141,29	144,23
kleding en schoeisel	4515	101,59	102,12	102,51	101,53
huisvesting, water, elektriciteit en gas	25721	109,27	112,43	115,90	119,31
stofferij, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning	5533	108,08	109,28	109,93	108,99
gezondheid	1138	103,29	104,22	105,56	105,88
vervoer	11037	112,90	117,83	120,56	121,14
communicatie	3214	95,31	95,37	93,60	88,39
recreatie en cultuur	10006	99,11	100,85	103,22	103,50
onderwijs	148	103,69	107,75	106,69	110,47
hotels, cafés en restaurants	4434	117,92	120,63	122,75	125,06
diverse goederen en diensten	11300	113,99	116,69	121,46	122,99
consumptiegebonden belastingen en overheidsdiensten	3759	117,22	118,68	121,03	124,63
consumptie in het buitenland	4624	113,48	117,73	119,76	120,58
totaal	100000	109,22	111,90	114,71	115,83

<sup>1)</sup> Aandeel in de totale consumptieve gezinsuitgaven in 2014.

bron: CBS

## 5.4b Verloop van het consumentenprijsindexcijfer van enkele (hoofd)artikelgroepen, 2007-2014 (2006=100)



bron: CBS

## 5.5.1 Stadspasrechthebbenden naar status, 2011-2014

status	2011		2012		2013		2014	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
rechthebbenden	189455		192157		197821		199261	
waarvan:								
heeft/wil pas	148587	78	147937	77	151119	76	193519	97
heeft geen pas	40868	22	44220	23	46702	24	5742	3

bron: Bureau Stadspas

5

## 5.5.2 Stadspasbezitters naar leeftijdsgroepen, 2011-2014

leeftijdsgroep	2011		2012		2013		2014	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
0- 4 jaar	1625	1	864	1	1254	1	1684	1
5-12 jaar	11612	8	11154	5	11534	8	15331	8
13-17 jaar	8107	5	7951	5	7844	5	10562	5
18-64 jaar	44224	30	42721	29	43792	29	64553	33
65 jaar en ouder	83019	56	85247	58	86695	57	101389	52
totaal	148587	100	147937	100	151119	100	193519	100

bron: Bureau Stadspas

## 5.5.3 Stadspasbezitters naar herkomstgroepering, 2011-2014

herkomstgroepering	2011		2012		2013		2014	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Surinamers	13007	9	12405	8	12811	8	18770	10
Antillianen	2208	1	2092	1	2185	1	3238	2
Turken	7821	5	7176	5	7175	5	10893	6
Marokkanen	17008	11	15996	11	16617	11	24790	13
overige niet-westerse allochtonen	16477	11	14966	10	15472	10	22107	11
totaal niet-westerse allochtonen	56521	38	52635	36	54260	35	79798	41
westerse allochtonen	16180	11	15717	11	16251	11	20559	11
autochtonen	75886	51	72346	49	73662	49	84422	44
onbekend	-	-	7239	5	6946	5	8740	5
totaal	148587	100	147937	100	151119	100	193519	100

bron: Bureau Stadspas

## 5.5.4 Bijzondere bijstand: uitgaven en inkomsten, 2010-2014 (x 1.000 euro)

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>uitgaven</b>					
langdurigheidstoelage <sup>1)</sup>	10227	11019	8697	9262	9626
voorzieningen voor wonen (verstrekkingen) <sup>2)</sup>	1918	3144	2930	2867	9340
voorzieningen voor wonen (leenbijstand)	1443				
individuele bijzondere bijstand <sup>3)</sup>	2234	1586	2367	2687	8819
kosten maatschappelijke zorg	5950	5394	5846	6388	14
financiële transacties <sup>4)</sup>	1557	2245	2055	2304	4235
medische dienstverlening	2063	2022	1895	1680	1290
knipkaart bijzondere bijstand	710	318			
<b>totaal</b>	<b>26102</b>	<b>25728</b>	<b>23790</b>	<b>25188</b>	<b>33324</b>
<b>inkomsten</b>					
aflossing leenbijstand	1380	1303	1190	1150	1428
terugvordering en verhaal	200	186	153		
<b>totaal</b>	<b>1580</b>	<b>1489</b>	<b>1343</b>	<b>1150</b>	<b>1428</b>
<b>saldo uitgaven/inkomsten</b>	<b>24522</b>	<b>24239</b>	<b>22447</b>	<b>24038</b>	<b>31896</b>

<sup>1)</sup> Langdurigheidstoelage. Uitgaven vanaf 2012 lager als gevolg van lagere tarieven.

bron: afd. Inkomens

<sup>2)</sup> Vanaf 2011 wordt alleen het totaal der verstrekkingen voor wonen gemeld.

<sup>3)</sup> In aansluiting op de Jaarrekening van de dienst zijn de rubrieken "directe levensbehoeften", "voorzieningen voor huishouden", "voorzieningen voor opvang" en "overige voorzieningen" vanaf 2008 samengevoegd tot: "individuele bijzondere bijstand". Vanaf 2012 incl. huur(schuld).

<sup>4)</sup> Diverse posten: bewindvoering, inkomensbeheer, huur(schuld), enz. Vanaf 2012 excl. huur(schuld).

## 5.5.5 Uitkeringen Plusvoorziening ouderen (65+ jaar), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
gezin (met/zonder kinderen)	2742	2953	3106	2403	2755
alleenstaande ouder	21	10	17	22	27
alleenstaande	8292	9408	10115	8286	8895
<b>totaal</b>	<b>11055</b>	<b>12371</b>	<b>13238</b>	<b>10711</b>	<b>11681</b>

bron: afd. Inkomens



## 5.5.6 Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens, 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>toegekende aanvragen huurtoeslag</b>					
eenpersoonshuishoudens	38848	39946	43083	43415	46499
meerpersoonshuishoudens	31785	30662	31575	32553	31697
eenpersoonsouderenhuishoudens	16243	16232	16363	16372	17053
meerpersoonsouderenhuishoudens	5278	5263	5390	5418	5557
minima	72262	70507	73478	73810	75215
toekenningen totaal	92154	92103	96411	97758	100806
<b>gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro)</b>					
eenpersoonshuishoudens	1370	1437	1516	1596	1564
meerpersoonshuishoudens	1875	1951	2048	2086	2062
eenpersoonsouderenhuishoudens	1768	1824	1894	1944	1919
meerpersoonsouderenhuishoudens	1957	1992	2104	2131	2078
minima	1739	1797	1887	1953	1913
huurtoeslagbedrag totaal	1643	1696	1781	1836	1809

bron: MinBZk/WB

## 5.5.7 Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen, 2010-2012

stadsdeel	toegekende aanvragen huurtoeslag			gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro)		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
A Centrum	8271	8600	9129	1680	1711	1649
B Westpoort	x	x	14	x	x	1428
E West	18312	18724	19141	1590	1636	1647
F Nieuw-West	15630	15995	16542	1893	1988	1944
K Zuid	12873	12980	13342	1732	1781	1773
M Oost	16361	16613	17011	1705	1764	1726
N Noord	12700	12905	13059	1827	1873	1894
T Zuidoost	12259	11937	12568	2116	2178	2059
Amsterdam	96411	97758	100806	1781	1836	1809

bron: MinBZk/WB

## 5.5.8 Toegekende aanvragen huurtoeslag van minima naar stadsdelen, 2010-2012

stadsdeel	toegekende aanvragen huurtoeslag			gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro)		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
A Centrum	6794	6978	7371	1742	1797	1718
B Westpoort	x	x	13	x	x	1538
E West	14431	14589	14717	1683	1739	1745
F Nieuw-West	11350	11555	11755	2032	2139	2080
K Zuid	9926	9853	10029	1844	1903	1891
M Oost	12925	13013	13170	1776	1839	1782
N Noord	9147	9174	9085	1962	2022	2030
T Zuidoost	8901	8645	9075	2311	2377	2221
Amsterdam	73478	73810	75215	1887	1953	1913

bron: MinBZk/WB

## 5.5.9 Toegekende aanvragen huurtoeslag van ouderen naar stadsdelen en huishoudentypen, 2012

stadsdeel	toegekende aanvragen huurtoeslag		gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro)	
	eenpersoons-huishoudens	meerpersoons-huishoudens	eenpersoons-huishoudens	meerpersoons-huishoudens
A Centrum	1364	284	1850	2041
B Westpoort	x	x	x	x
E West	2618	827	1699	1920
F Nieuw-West	3208	1489	2037	2229
K Zuid	2905	647	1809	1980
M Oost	2170	882	1949	2136
N Noord	2611	955	1910	1906
T Zuidoost	2177	473	2180	2281
Amsterdam	17053	5557	1919	2078

bron: MinBZk/WB

## 5.5.10 Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen en toegekende huurtoeslag, 2012 (procenten)

stadsdeel	minder dan € 500	€ 500 - < € 1.000	€ 1.000 - < € 1.500	€ 1.500 - < € 2.000	€ 2.000 - < € 2.500	€ 2.500 en meer	totaal abs.
A Centrum	13,2	14,9	15,9	17,7	17,8	20,4	9129
B Westpoort	x	x	x	x	x	x	14
E West	12,2	14,9	17,2	18,4	18,6	18,7	19141
F Nieuw-West	9,6	10,9	12,7	15,4	18,4	33,0	16542
K Zuid	10,2	13,0	16,3	17,6	19,0	23,9	13342
M Oost	12,4	13,8	15,1	17,1	17,8	23,8	17011
N Noord	10,1	11,7	12,9	14,9	19,4	30,9	13059
T Zuidoost	7,0	10,8	9,2	13,8	20,8	38,4	12568
Amsterdam	10,7	12,9	14,3	16,5	18,8	26,8	100806

bron: MinBZk/WB

## 5.5.11 Verleende diensten en afgeronde producten bij de Schuldhulpverleningsbureaus, 2013-2014

	2013	2014
crisisinterventies	1790	2094
voorlichting en advies	1448	1742
integrale aanmeldgroep	6475	6242
voorwaardelijke budgettraining	4403	4390
stabilisatie basis	2263	1215
stabilisatie middel	2294	1787
stabilisatie zwaar	1540	2873
aanvullende budgettraining	457	894
gemeentelijke kredietaanvragen (GKA)	1780	2231
moratorium	244	227
dwangakkoord	262	303
aanvraag toelating wettelijke trajecten (WSNP)	640	878
nazorg	1188	2326

bron: afd. Inkomens/bewerking KWIZ

## 5.5.12 Amsterdamse huishoudens met inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM), 2010-2012

	2010		2011		2012		verschil 2011-2012 abs.
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
minima tot 110% WSM	69937	19,0	72702	19,6	74024	19,8	+1322
overige inkomens	297371	81,0	298897	80,4	300453	80,2	+1556
totaal huishoudens	367308	100	371599	100	374477	100	+2878

bron: CBS/bewerking OIS

5.5.13 Amsterdammers met een huishoudensinkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM), 2010-2012 <sup>1)</sup>

	2010		2011		2012		verschil 2011-2012 abs.
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
huishoudensinkomen tot 110% WSM	115727	16,6	120012	17,0	122377	17,1	+2365
overige inkomens	581521	83,4	586366	83,0	591343	82,9	+4977
totaal	697248	100	706378	100	713720	100	+7342

<sup>1)</sup> Excl. studenten en personen in institutionele huishoudens.

bron: CBS/bewerking OIS

#### 5.5.14 Amsterdamse huishoudens met inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) en overige inkomens naar huishoudentypen, 2011-2012

huishoudentype	2011				2012			
	inkomen tot 110% WSM		overige inkomens		inkomen tot 110% WSM		overige inkomens	
	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep
alleenstaande	47816	25,4	140675	74,6	48626	25,7	140439	74,3
paar zonder kinderen	6571	8,7	69265	91,3	6713	8,7	70161	91,3
paar met kinderen	6161	9,2	60579	90,8	6409	9,4	61428	90,6
eenoudergezin	11701	32,2	24599	67,8	11852	32,6	24525	67,4
overig	453	10,7	3779	89,3	424	9,8	3900	90,2
<b>totaal</b>	<b>72702</b>	<b>19,6</b>	<b>298897</b>	<b>80,4</b>	<b>74024</b>	<b>19,8</b>	<b>300453</b>	<b>80,2</b>

bron: CBS/bewerking OIS

#### 5.5.15 Amsterdamse huishoudens met inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) en overige inkomens naar belangrijkste bron van het huishoudensinkomen, 2011-2012

	2011				2012			
	inkomen tot 110% WSM		overige inkomens		inkomen tot 110% WSM		overige inkomens	
	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep
loondienst	11249	6,0	175960	94,0	11102	6,0	174743	94,0
eigen bedrijf	10986	17,3	52532	82,7	11585	17,5	54532	82,5
bijstand	24539	88,2	3269	11,8	24636	88,8	3122	11,2
andere uitkering	8814	31,9	18794	68,1	9316	32,9	18988	67,1
pensioen	16773	26,1	47383	73,9	17078	26,3	47819	73,7
anders	341	26,2	959	73,8	307	19,7	1249	80,3
<b>totaal</b>	<b>72702</b>	<b>19,6</b>	<b>298897</b>	<b>80,4</b>	<b>74024</b>	<b>19,8</b>	<b>300453</b>	<b>80,2</b>

bron: CBS/bewerking OIS

**5.5.16 Amsterdammers met huishoudensinkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) naar herkomstgroepering en leeftijd, 2011-2012 <sup>1)</sup>**

	2011				2012			
	jonger dan 18 jaar		18 jaar en ouder		jonger dan 18 jaar		18 jaar en ouder	
	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep
Surinamers	3180	24,6	10774	21,4	2972	24,4	11013	21,9
Antillianen	631	28,9	1825	22,4	624	29,5	1887	23,0
Turken	3100	28,2	6920	25,0	3065	28,4	7294	25,7
Marokkanen	6747	28,3	11043	25,2	6940	29,3	11917	26,5
overige niet-westerse allochtonen	6710	33,7	14857	28,6	6932	34,4	15765	29,5
westerse allochtonen	2289	14,7	12961	14,7	2367	14,5	13019	14,4
autochtonen	5910	11,2	33065	11,1	5829	10,8	32753	10,9
totaal	28567	20,7	91445	16,1	28729	20,6	93648	16,3

<sup>1)</sup> Uitgesplitst zijn jongeren tot 18 jaar die deel uitmaken van een huishouden met een minimuminkomen.

bron: CBS/bewerking OIS

**5.5.17 Amsterdammers met huishoudensinkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) naar leeftijdsgroepen, 2011-2012**

	2011					
	0-17 jaar		18-64 jaar		65 jaar en ouder	
	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep
inkomen tot 110% WSM	28567	23,8	72425	60,3	19020	15,8
overige inkomens	109462	18,7	410393	70,0	66511	11,3
totaal	138029	19,5	482818	68,4	85531	12,1
	2012					
inkomen tot 110% WSM	28729	23,5	74132	60,6	19516	15,9
overige inkomens	110431	18,7	411759	69,6	69153	11,7
totaal	139160	19,5	485891	68,1	88669	12,4

bron: CBS/bewerking OIS

5.5.18 Huishoudens met inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) en jongeren (t/m 17 jaar) in huishoudens met inkomen tot 110% WSM naar stadsdelen, 2011-2012

stadsdeel	huishoudens met inkomen tot 110% WSM				jongeren in huishoudens met inkomen tot 110% WSM			
	2011		2012		2011		2012	
	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep
A Centrum	8269	18,7	8361	18,7	1370	15,5	1380	15,3
B Westpoort	95	46,8	97	46,6	1)	1)	1)	1)
E West	14504	21,2	14715	21,2	4627	23,0	4740	22,9
F Nieuw-West	11138	19,0	11530	19,6	6189	20,7	6450	21,5
K Zuid	11421	16,3	11362	16,1	2455	13,4	2460	12,7
M Oost	10496	19,2	10518	19,2	4190	17,5	4160	16,9
N Noord	7830	20,3	8136	20,9	4483	24,3	4750	25,6
T Zuidoost	8924	24,2	9305	25,0	4697	26,8	4780	28,1
<b>Amsterdam</b>	<b>72702</b>	<b>19,6</b>	<b>74024</b>	<b>19,8</b>	<b>28012</b>	<b>20,5</b>	<b>28730</b>	<b>20,6</b>

1) Samengevoegd met West.

bron: CBS/bewerking OIS

# 6

## Onderwijs

- 6.1 Kerncijfers
- 6.2 Voor- en vroegschoolse educatie
- 6.3 Primair onderwijs
- 6.4 Speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs
- 6.5 Voortgezet onderwijs
- 6.6 Middelbaar beroepsonderwijs
- 6.7 Verzuim, voortijdig schoolverlaten en startkwalificaties
- 6.8 Hoger beroepsonderwijs
- 6.9 Wetenschappelijk onderwijs
- 6.10 Volwasseneneducatie en opleidingsniveau





## Onderwijs

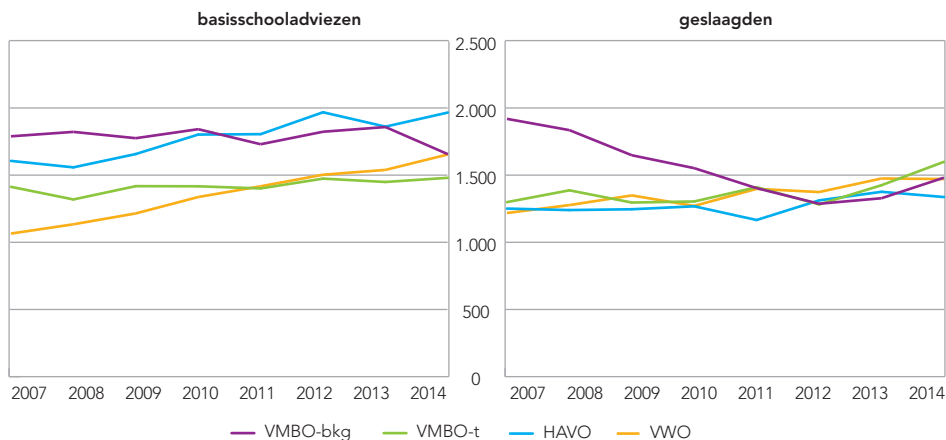
### Een kwart van alle Amsterdammers volgt onderwijs

In Amsterdam volgen ongeveer 185.000 Amsterdammers onderwijs; van voorschool tot universiteit en van speciaal onderwijs tot taalcursussen voor volwassenen. Dit is bijna een kwart van alle Amsterdammers.

### Meer VWO-adviezen en meer VWO-geslaagden

Het aantal leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs neemt toe en het onderwijsniveau van de Amsterdamse leerlingen stijgt. Het aantal leerlingen dat hoge adviezen krijgt, is de afgelopen jaren gestegen. Sinds 2007 is het aantal VWO-adviezen met 55 procent toegenomen, het aantal HAVO-adviezen met 22 procent en het aantal VMBO-bkg- en VMBO-t-adviezen is ongeveer gelijk gebleven. Ook neemt het aantal en het aandeel leerlingen dat slaagt voor een VWO-diploma de afgelopen jaren toe (+21%). Dit in tegenstelling tot het aantal VMBO-bkg-geslaagden (-23%). Ook het aantal VMBO-t-geslaagden is de afgelopen jaren sterk gestegen (+23%). Gezien de basisschooladviezen van de afgelopen jaren verwachten we dat het aantal geslaagden met hogere diploma's de komende jaren blijft toenemen.

Basisschooladviezen en geslaagden, 2007-2014



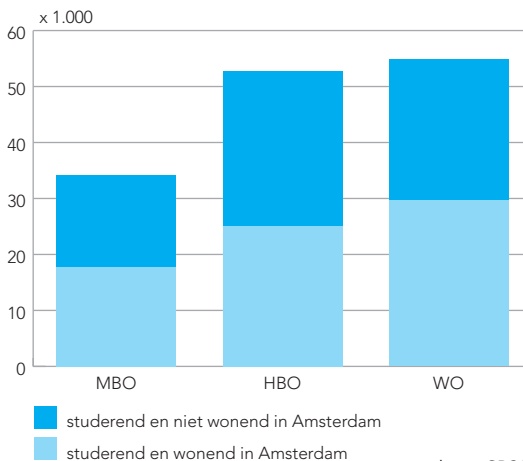
bron: Onderwijsinspectie/afd. Onderwijs, Jeugd en Zorg/OIS



### Helft Amsterdamse studenten woont in Amsterdam

Niet alleen Amsterdammers volgen onderwijs. Er reizen ook veel mensen naar Amsterdam om hier onderwijs te volgen. Ongeveer de helft van de studenten op het Amsterdamse MBO, HBO en WO woont buiten Amsterdam. Zo vervult het Amsterdamse middelbaar en hoger onderwijs een belangrijke regiofunctie.

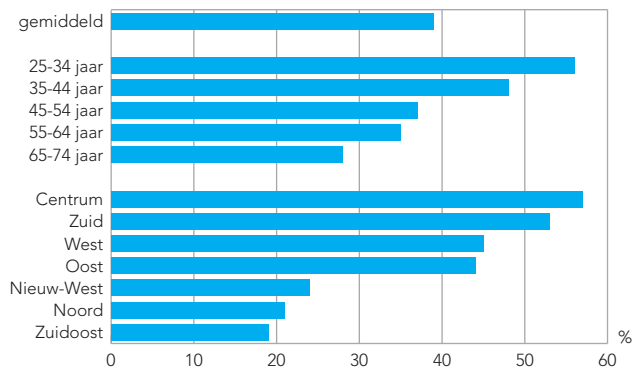
Studenten studerend en/of wonend in Amsterdam, 2014/'15



bron: CBS/bewerking OIS en OCW/DUO

### Vier op de tien Amsterdammers hoog opgeleid

Door de vele onderwijsmogelijkheden heeft Amsterdam een steeds hoger opgeleide bevolking. In 2008 was 36% hoog opgeleid en 30% laag, in 2012 (het laatste jaar waarvan opleidingsgegevens van Amsterdammers beschikbaar zijn) was dit respectievelijk 39% en 27%. Van de jongere bevolking is een veel groter deel hoog opgeleid (56% van de mensen van 25-34 jaar) dan van de oudere bevolking (28% van de mensen van 65-74 jaar). Het verschil in opleidingsniveau in de verschillende stadsdelen is en blijft groot: in Centrum en Zuid wonen veel hoogopgeleiden, terwijl dit er in Nieuw-West, Noord en Zuidoost fors minder zijn.

**Hoger opgeleiden in Amsterdam, 2012 (procenten)**

bron: CBS/bewerking OIS

<b>6.1</b>	<b>Kerncijfers</b>	<b>211</b>
	<u>tabellen</u>	
6.1.1	Scholen naar type onderwijs en schooljaar	211
6.1.2	Leerlingen en studenten naar type onderwijs, schooljaar en geslacht	211
6.1.3	Groei van het aantal leerlingen en studenten naar type onderwijs, schooljaar en geslacht	211
<b>6.2</b>	<b>Voor- en vroegschoolse educatie</b>	<b>212</b>
	<u>tabellen</u>	
6.2.1	Realisatie resultaatafspraken bereik doelgroeppeuters (2,5-3 jaar) Voorschool	212
	<u>grafieken</u>	
6.2a	Ontwikkeling in bereik doelgroeppeuters per stadsdeel	212
<b>6.3</b>	<b>Primair onderwijs</b>	<b>213</b>
	<u>tabellen</u>	
6.3.1	Scholen, leerlingen en gemiddelde schoolgrootte in het basisonderwijs	213
6.3.2	Basisscholen en leerlingen naar stadsdeel van vestiging van de school	213
6.3.3	Leerlingen basisonderwijs naar stadsdeel van vestiging van de school en leeftijd	214
6.3.4	Percentages OVB-doelgroep leerlingen in het basisonderwijs naar stadsdelen	214
6.3.5	Leerlingen basisonderwijs naar herkomstgroepering	215
6.3.6	Gemiddelde scores Eindtoets Basisonderwijs naar stadsdelen	215
6.3.7	Basisschooladviezen over voortgezet onderwijs van leerlingen in groep 8	215
6.3.8	Deelname van leerlingen basisonderwijs aan het theoretische verkeerseexamen en percentage geslaagde leerlingen naar stadsdelen	216
6.3.9	Deelname aan het praktisch verkeerseexamen (fietsexamen) naar stadsdelen	216
	<u>grafieken</u>	
6.3a	Verdeling adviezen voortgezet onderwijs per stadsdeel	216
<b>6.4</b>	<b>Speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs</b>	<b>217</b>
	<u>tabellen</u>	
6.4.1	Scholen en leerlingen in het speciaal basisonderwijs	217
6.4.2	Scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs	217
6.4.3	Leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs	217
6.4.4	Leerlingen speciaal onderwijs naar herkomstgroepering	218
<b>6.5</b>	<b>Voortgezet onderwijs</b>	<b>219</b>
	<u>tabellen</u>	
6.5.1	Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar leerjaar en geslacht	219
6.5.2	Leerlingen voortgezet onderwijs naar herkomstgroepering	220
6.5.3	Leerlingen in de derde klas van Amsterdamse scholen met voortgezet onderwijs naar herkomstgroepering en type onderwijs	220
6.5.4	Leerlingen in de derde klas van het VMBO (inclusief LWOO) naar studierichting en geslacht	220
6.5.5	Leerlingen voortgezet onderwijs woonachtig in Amsterdam naar stadsdelen en geslacht	221
6.5.6	Eindexamenkandidaten en geslaagden naar examenjaar	221

<b>6.6</b>	<b>Middelbaar beroepsonderwijs</b>	<b>222</b>
	<u>tabellen</u>	
6.6.1	MBO-leerlingen naar instelling	222
6.6.2	MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar geslacht, niveau en leerweg	222
6.6.3	MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar studierichting en geslacht	223
6.6.4	MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar stadsdelen en geslacht	223
6.6.5	Geslaagden voor afsluitende examens in het MBO	224
	<u>grafieken</u>	
6.6a	MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar sector en herkomstgroepering	223
<b>6.7</b>	<b>Verzuim, voortijdig schoolverlaten en startkwalificaties</b>	<b>225</b>
	<u>tabellen</u>	
6.7.1	Schoolverzuim op Amsterdamse scholen naar schoolsoort	225
6.7.2	Schoolverzuim naar stadsdeel van vestiging van de school	225
6.7.3	Startkwalificaties naar leeftijd	225
<b>6.8</b>	<b>Hoger beroepsonderwijs</b>	<b>226</b>
	<u>tabellen</u>	
6.8.1	Studenten in het hoger beroepsonderwijs	226
6.8.2	Voltijd- en dualstudenten in het hoger beroepsonderwijs naar studierichting en geslacht	226
6.8.3	Deeltijdstudenten in het hoger beroepsonderwijs naar studierichting en geslacht	226
6.8.4	HBO-studenten woonachtig in Amsterdam naar stadsdelen en geslacht	227
6.8.5	Geslaagden voor afsluitende examens in het HBO	227
<b>6.9</b>	<b>Wetenschappelijk onderwijs</b>	<b>228</b>
	<u>tabellen</u>	
6.9.1	Studenten in het wetenschappelijk onderwijs	228
6.9.2	WO-studenten woonachtig in Amsterdam naar stadsdelen en geslacht	228
6.9.3	Studenten in het wetenschappelijk onderwijs naar studierichting en inschrijvingsvorm	229
6.9.4	Geslaagden voor afsluitende universitaire examens	230
<b>6.10</b>	<b>Volwasseneneducatie en opleidingsniveau</b>	<b>231</b>
	<u>tabellen</u>	
6.10.1	Deelnemers volwasseneneducatie	231
6.10.2	Taalcursussen	231
6.10.3	Bevolking van 15-74 jaar naar stadsdelen en hoogst afgerond opleidingsniveau	231
6.10.4	Bevolking van 15-74 jaar naar hoogst afgerond opleidingsniveau	232

## 6.1.1 Scholen naar type onderwijs en schooljaar, 2010/'11-2014/'15

type onderwijs	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15
basisonderwijs	211	207	208	209	210
speciaal basisonderwijs	14	13	13	13	12
(voortgezet) speciaal onderwijs <sup>1)</sup>	34	34	34	33	34
praktijkonderwijs <sup>1)</sup>	9	8	8	8	8
voortgezet onderwijs (AVO, LWOO, VMBO, HAVO, VWO) <sup>1)</sup>	60	63	63	63	63
middelbaar beroepsonderwijs (BOL/BBL)	3	3	3	3	3
hoger beroepsonderwijs (HBO)	4	4	4	4	4
universiteit (WO)	2	2	2	2	2
totaal	337	334	335	335	336

<sup>1)</sup> Locaties.

bron: OCW/DUO

6

## 6.1.2 Leerlingen en studenten naar type onderwijs, schooljaar en geslacht, 2013/'14-2014/'15

type onderwijs	2013/'14			2014/'15 <sup>1)</sup>		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
basisonderwijs	30705	30312	61017	31045	30767	61812
speciaal basisonderwijs	824	363	1187	776	334	1110
(voortgezet) speciaal onderwijs	2446	928	3374	2394	883	3277
praktijkonderwijs	792	581	1373	840	597	1437
voortg. onderwijs (AVO, LWOO, VMBO, HAVO, VWO)	18544	19247	37791	18982	19669	38651
middelbaar beroepsonderwijs (BOL) <sup>2)</sup>	11701	12029	23730	12071	12468	24539
middelbaar beroepsonderwijs (BBL) <sup>2)</sup>	2812	2283	5095	2875	1985	4860
hoger beroepsonderwijs (HBO)	26478	26388	52866	26338	26306	52644
universiteit (WO)	23872	30934	54806	23831	31036	54867
totaal	118174	123065	241239	119152	124045	243197

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

<sup>2)</sup> Leerlingen van het ROC Amsterdam en het Mediacollege.

## 6.1.3 Groei van het aantal leerlingen en studenten naar type onderwijs, schooljaar en geslacht, 2012/'13-2014/'15 (procenten)

type onderwijs	2013/'14 t.o.v. 2012/'13			2014/'15 t.o.v. 2013/'14		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
basisonderwijs	+1,5	+1,3	+1,4	+1,1	+ 1,5	+1,3
speciaal basisonderwijs	-6,4	-9,0	-7,2	-5,8	- 8,0	-6,5
(voortgezet) speciaal onderwijs	+5,2	+2,5	+4,5	-2,1	- 2,8	-2,9
praktijkonderwijs	+2,2	+1,4	+1,9	+6,1	+ 2,8	+4,7
voortg. onderwijs (AVO, LWOO, VMBO, HAVO, VWO)	+3,0	+1,8	+2,4	+2,4	+ 2,2	+2,3
middelbaar beroepsonderwijs (BOL) <sup>2)</sup>	+7,8	+5,2	+6,4	+3,2	+ 3,6	+3,4
middelbaar beroepsonderwijs (BBL) <sup>2)</sup>	-8,4	-8,3	-8,3	+2,2	-13,1	-4,6
hoger beroepsonderwijs (HBO)	+6,0	+5,7	+5,8	-0,5	- 0,3	-0,4
universiteit (WO)	+3,2	+2,2	+2,7	-0,2	+ 0,3	+0,1

<sup>1)</sup> Leerlingen van het ROC Amsterdam en het Mediacollege.

bron: OCW/DUO

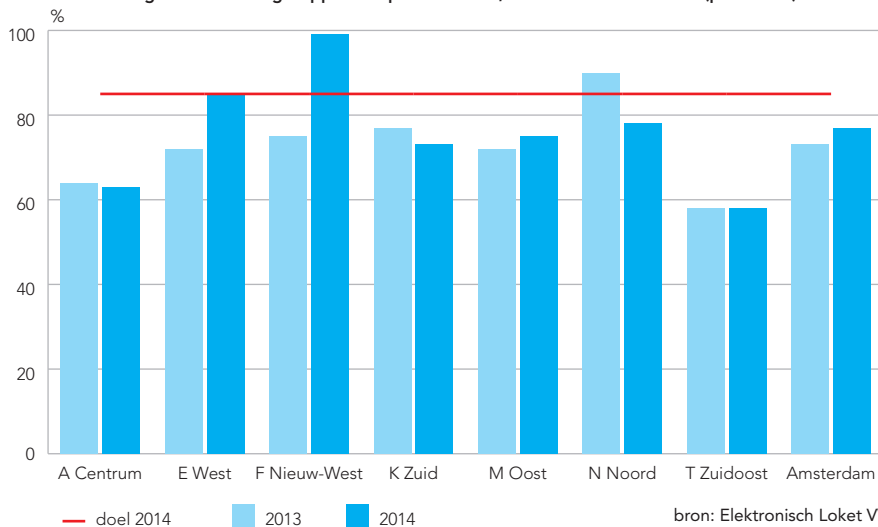
## 6.2.1 Realisatie resultaatafspraken bereik doelgroeppeuters (2,5-3 jaar) Voorschool, 1 december 2014

stadsdeel	omvang vastgestelde doelgroep <sup>1)</sup>	tussendoel bestuursafspraken (85% bereik)	realisatie aantal doelgroeppeuters	realisatie % bereik doelgroeppeuters
A Centrum	240	204	150	63
F Nieuw-West	1552	1319	1325	85
N Noord	950	808	937	99
M Oost	781	664	571	73
E West	1046	889	782	75
K Zuid	445	378	347	78
T Zuidoost	1291	1097	747	58
Amsterdam	6305	5359	4859	77

<sup>1)</sup> In de wet is opgenomen dat het college de omvang van de doelgroep op de peildatum vaststelt (1 oktober 2011).  
De vastgestelde omvang van de doelgroep is 6.305 (in 2013 en 2014).

bron: Elektronisch Loket VVE

## 6.2a Ontwikkeling in bereik doelgroeppeuters per stadsdeel, 1 december 2013-2014 (procenten)



bron: Elektronisch Loket VVE

6.3.1 Scholen, leerlingen en gemiddelde schoolgrootte in het basisonderwijs, 2010/'11-2014/'15

	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15 <sup>1)</sup>
<b>scholen</b>	211	207	208	209	210
w.v. openbaar	98	96	97	97	98
bijzonder	113	111	111	112	112
<b>leerlingen</b>	58773	59680	60151	61017	61812
w.v. openbaar	28967	29480	29747	30139	30558
bijzonder	29806	30200	30404	30878	31254
<b>gemiddelde schoolgrootte</b>	279	288	289	292	294
w.v. openbaar	296	307	307	311	312
bijzonder	264	272	274	276	279

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6

6.3.2 Basisscholen en leerlingen naar stadsdeel van vestiging van de school, 2012/'13-2014/'15

stadsdeel school	scholen			leerlingen		
	2012/'13	2013/'14	2014/'15 <sup>1)</sup>	2012/'13	2013/'14	2014/'15 <sup>1)</sup>
A Centrum	12	12	12	4221	4244	4254
B Westpoort	-	-	-	-	-	-
E West	31	31	30	8420	8172	8382
F Nieuw-West	37	38	38	11961	12232	12308
K Zuid	35	35	36	9531	9699	9954
M Oost	34	33	33	10904	11321	11469
N Noord	31	32	32	7700	7994	8096
T Zuidoost	28	28	29	7414	7355	7349
Amsterdam	208	209	210	60151	61017	61812

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.3.3 Leerlingen basisonderwijs naar stadsdeel van vestiging van de school en leeftijd, 2014/'15 <sup>1)</sup>

stadsdeel school	leeftijd in jaren					
	4	5	6	7	8	9
A Centrum	612	609	549	529	500	482
B Westpoort	–	–	–	–	–	–
E West	1289	1251	1039	1029	963	959
F Nieuw-West	1684	1622	1564	1495	1439	1478
K Zuid	1518	1375	1331	1215	1184	1132
M Oost	1515	1578	1550	1431	1375	1386
N Noord	1116	1071	1013	1035	962	950
T Zuidoost	926	996	913	961	863	870
<b>Amsterdam</b>	<b>8660</b>	<b>8502</b>	<b>7959</b>	<b>7695</b>	<b>7286</b>	<b>7257</b>

stadsdeel school	leeftijd in jaren				totaal	
	10	11	12	13		
A Centrum	–	473	442	58	–	4254
B Westpoort	–	–	–	–	–	–
E West	–	907	779	164	2	8382
F Nieuw-West	–	1349	1277	382	18	12308
K Zuid	–	1102	957	137	3	9954
M Oost	–	1388	1083	159	4	11469
N Noord	–	953	856	136	4	8096
T Zuidoost	–	875	781	154	10	7349
<b>Amsterdam</b>	–	<b>7047</b>	<b>6175</b>	<b>1190</b>	<b>41</b>	<b>61812</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.3.4 Percentages OVB-doelgroep leerlingen <sup>1)</sup> in het basisonderwijs naar stadsdelen, 2014/'15

stadsdeel school	leerlinggewicht		
	1,20	0,30	0,00
A Centrum	2	2	96
E West	17	4	79
F Nieuw-West	19	5	76
K Zuid	3	2	95
M Oost	9	3	88
N Noord	14	9	77
T Zuidoost	15	14	71
<b>Amsterdam</b>	<b>12</b>	<b>5</b>	<b>83</b>

<sup>1)</sup> In het kader van het voorrrangsbeleid worden leerlinggewichten toegekend aan kansarme leerlingen op basis waarvan extra financiële middelen worden verstrekt.

bron: OCW/DUO

## Gewichtenregeling

1,20: Leerlingen van wie één van de ouders een opleiding heeft gehad uit categorie 1 en de ander een opleiding uit categorie 1 of 2.

0,30: Leerlingen van wie beide ouders of de ouder die belast is met de dagelijkse verzorging een opleiding uit categorie 2 heeft gehad.

0,00: Leerlingen van wie één van de ouders of beide ouders een opleiding heeft gehad uit categorie 3.

Categorie 1: Maximaal basisonderwijs of (v)so-zmlk.

Categorie 2: Maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis- of kaderberoepsgerichte leerweg.

Categorie 3: Overig voortgezet onderwijs en hoger.



6.3.5 Leerlingen basisonderwijs naar herkomstgroepering, 2010/'11-2014/'15 (procenten) <sup>1)</sup>

herkomstgroepering	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15
Surinamers	9,5	8,9	8,3	7,7	7,2
Antillianen	1,6	1,5	1,4	1,4	1,3
Turken	8,4	8,0	7,8	7,3	7,1
Marokkanen	17,6	17,5	17,9	17,6	17,2
overige niet-westerse allochtonen	14,9	14,8	14,6	14,2	14,1
westerse allochtonen	9,8	10,6	10,6	11,2	11,8
autochtonen	36,2	36,7	37,9	38,9	39,5
onbekend	2,0	2,0	1,5	1,6	1,6
totaal	100	100	100	100	100

<sup>1)</sup> Bij benadering vastgestelde percentages.

bron: afd. Onderwijs, Jeugd en Zorg/OIS

6

6.3.6 Gemiddelde scores Eindtoets Basisonderwijs <sup>1)</sup> naar stadsdelen, 2010-2014

stadsdeel school	2010	2011	2012	2013	2014
A Centrum	539,7	541,1	539,1	540,6	540,1
E West	532,7	533,7	532,8	532,3	532,3
F Nieuw-West	532,4	531,9	532,7	531,6	531,7
K Zuid	539,1	539,3	538,9	538,5	539,5
M Oost	534,8	536,2	535,6	535,5	536,7
N Noord	532,0	532,4	532,9	531,5	533,2
T Zuidoost	529,8	531,0	530,8	530,9	530,5
Amsterdam	534,0	534,6	534,3	534,0	534,6
Nederland	535,4	535,5	535,5	535,1	535,0

<sup>1)</sup> Nieuwe CITO methodiek; inclusief leerlingen met basischooladvies LWOO.

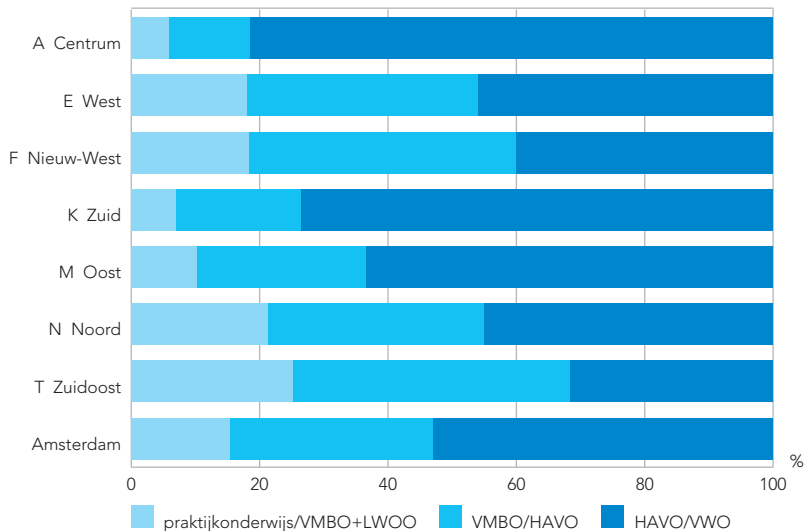
bron: CITO/afd. Onderwijs, Jeugd en Zorg

6.3.7 Basisschooladviezen over voortgezet onderwijs van leerlingen in groep 8, 2010-2014 (procenten)

advies	2010	2011	2012	2013	2014
praktijkonderwijs	1,8	2,1	1,9	2,2	2,2
VMBO-bkgt+LWOO	16,6	15,7	16,9	14,7	13,2
VMBO-bkg	11,7	10,8	9,5	12,1	10,4
VMBO-t	12,5	11,8	12,6	12,8	12,2
VMBO-t/HAVO	8,8	9,4	8,6	8,1	9,0
HAVO	13,5	14,1	14,5	14,0	14,8
HAVO/VWO	13,6	13,4	13,5	12,8	13,2
VWO	20,4	21,7	21,7	22,2	23,6
kopklas	1,0	1,1	0,9	1,2	1,5
totaal	100	100	100	100	100

bron: CITO/afd. Onderwijs, Jeugd en Zorg

## 6.3a Verdeling adviezen voortgezet onderwijs per stadsdeel, 2015 (procenten)



bron: CITO/afd. Onderwijs, Jeugd en Zorg

## 6.3.8 Deelname van leerlingen basisonderwijs aan het theoretische verkeersexamen en percentage geslaagde leerlingen naar stadsdelen, 2012-2014

stadsdeel	leerlingen			percentage geslaagden		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
A Centrum	495	433	450	100	98	98
E West	784	868	880	95	95	97
F Nieuw-West	1462	1428	1484	94	96	94
K Zuid	1129	1051	1050	97	96	98
M Oost	1103	1422	1221	96	96	95
N Noord	848	1021	1001	94	94	95
T Zuidoost	967	865	894	90	90	90
Amsterdam	6788	7088	6980	94	95	95

bron: afd. Onderwijs, Jeugd en Zorg

## 6.3.9 Deelname aan het praktisch verkeersexamen (fietsexamen) naar stadsdelen, 2012-2014

stadsdeel	2012	2013	2014
A Centrum	231	232	282
E West	315	360	677
F Nieuw-West	1069	1059	936
K Zuid	975	1029	1017
M Oost	657	931	1040
N Noord	618	724	736
T Zuidoost	372	370	443
Amsterdam	4237	4705	5131

bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte

6.4.1 Scholen en leerlingen in het speciaal basisonderwijs, 2010/'11-2014/'15

	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15 <sup>1)</sup>
scholen	14	13	13	13	12
leerlingen	1435	1377	1279	1187	1110
w.v. mannen	1013	953	880	824	776
vrouwen	422	424	399	363	334

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.4.2 Scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs, 2013/'14-2014/'15

	2013/'14			2014/'15 <sup>1)</sup>		
	speciaal onderwijs	voortgezet speciaal onderwijs	speciaal + voortgezet speciaal onderwijs	speciaal onderwijs	voortgezet speciaal onderwijs	speciaal + voortgezet speciaal onderwijs
REC 1 (visuele handicap)	–	–	1	–	–	1
REC 2 (communicatieve handicap)	3	1	1	3	1	1
REC 3 (verstandelijke en/of lichamelijke handicap en langdurig somatisch zieken)	4	1	3	6	2	2
REC 4 (psychiatrische of gedragsstoornissen en langdurig psychiatrisch zieken)	7	12	–	6	12	–
totaal speciaal onderwijs	14	14	5	15	15	4

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.4.3 Leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs, 2013/'14-2014/'15

	2013/'14			2014/'15 <sup>1)</sup>		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
REC 1 (visuele handicap)	49	31	80	46	27	73
REC 2 (communicatieve handicap)	592	243	835	587	222	809
REC 3 (verstandelijke en/of lichamelijke handicap en langdurig somatisch zieken)	735	421	1156	703	415	1118
REC 4 (psychiatrische of gedragsstoornissen en langdurig psychiatrisch zieken)	1070	233	1303	1058	219	1277
totaal speciaal onderwijs	2446	928	3374	2394	883	3277

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.4.4 Leerlingen speciaal onderwijs naar herkomstgroepering, 2011/'12-2014/'15 (procenten<sup>1)</sup>)

herkomstgroepering	speciaal basisonderwijs				speciaal onderwijs			
	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15
Surinamers	13,9	12,9	11,4	11,1	11,2	11,8	11,8	11,7
Antillianen	3,0	2,8	2,8	3,0	2,9	2,9	2,8	2,3
Turken	10,4	10,6	10,6	10,1	8,8	9,3	9,0	8,4
Marokkanen	20,9	20,1	19,9	20,5	16,7	18,0	17,7	17,9
overige niet-westerse allochtonen	14,3	15,5	15,9	16,3	14,5	15,8	15,4	15,4
westerse allochtonen	4,8	5,6	6,0	6,8	5,7	6,4	6,6	6,9
autochtonen	29,1	29,2	29,3	27,8	24,8	24,7	24,6	25,0
onbekend	3,7	3,3	4,1	4,4	15,3	11,2	12,1	12,4
totaal	100	100	100	100	100	100	100	100

<sup>1)</sup> Bij benadering vastgestelde percentages.

bron: afd. Onderwijs, Jeugd en Zorg/OIS

## 6.5.1 Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar leerjaar en geslacht, 2012/'13-2014/'15

type onderwijs	leerjaar	2012/'13	2013/'14	2014/'15 <sup>1)</sup>		
				mannen	vrouwen	totaal
gemengde brugklassen	1	3612	3330	1621	1710	3331
gemengde brugklassen	2	2269	2333	1183	1160	2343
gemengde brugklassen	3	237	189	78	95	173
<b>totaal gemengde brugklassen</b>		<b>6118</b>	<b>5852</b>	<b>2882</b>	<b>2965</b>	<b>5847</b>
LWOO	1	1511	1485	657	688	1345
LWOO	2	1590	1690	798	828	1626
LWOO	3	1472	1457	734	753	1487
LWOO	4	1450	1502	697	709	1406
<b>totaal LWOO</b>		<b>6023</b>	<b>6134</b>	<b>2886</b>	<b>2978</b>	<b>5864</b>
VMBO	1	1290	1436	722	685	1407
VMBO	2	1491	1616	908	790	1698
VMBO	3	2373	2368	1212	1133	2345
VMBO	4	2298	2412	1202	1180	2382
<b>totaal VMBO</b>		<b>7452</b>	<b>7832</b>	<b>4044</b>	<b>3788</b>	<b>7832</b>
HAVO	1	248	349	248	235	483
HAVO	2	756	705	392	404	796
HAVO	3	1518	1626	845	902	1747
HAVO	4	2006	2123	1093	1190	2283
HAVO	5	1590	1560	809	904	1713
<b>totaal HAVO</b>		<b>6118</b>	<b>6363</b>	<b>3387</b>	<b>3635</b>	<b>7022</b>
VWO	1	1497	1581	891	809	1700
VWO	2	1863	1901	1011	899	1910
VWO	3	2105	2206	1054	1221	2275
VWO	4	2137	2127	1000	1173	2173
VWO	5	1939	2092	1003	1164	2167
VWO	6	1659	1703	824	1037	1861
<b>totaal VWO</b>		<b>11200</b>	<b>11610</b>	<b>5783</b>	<b>6303</b>	<b>12086</b>
praktijkonderwijs	1	304	299	187	128	315
praktijkonderwijs	2	312	289	171	125	296
praktijkonderwijs	3	276	291	162	123	285
praktijkonderwijs	4	229	263	163	114	277
praktijkonderwijs	5	188	180	123	93	216
praktijkonderwijs	6	39	51	34	14	48
<b>totaal praktijkonderwijs</b>		<b>1348</b>	<b>1373</b>	<b>840</b>	<b>597</b>	<b>1437</b>
<b>totaal-generaal</b>		<b>38259</b>	<b>39164</b>	<b>19822</b>	<b>20266</b>	<b>40088</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

## 6.5.2 Leerlingen voortgezet onderwijs naar herkomstgroepering, 2010/'11-2014/'15 (procenten)

herkomstgroepering	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15 <sup>1)</sup>
Surinamers	11,4	11,0	10,7	10,2	9,7
Antillianen	1,8	1,8	1,6	1,5	1,4
Turken	8,8	8,8	8,6	8,4	8,0
Marokkanen	15,4	15,3	15,4	15,5	15,4
overige niet-westerse allochtonen	13,3	13,6	14,0	14,0	14,3
westerse allochtonen	9,2	9,1	9,6	9,5	9,7
autochtonen	39,0	39,5	39,3	40,2	40,8
onbekend	1,0	0,9	0,8	0,6	0,6
totaal	100	100	100	100	100

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

## 6.5.3 Leerlingen in de derde klas van Amsterdamse scholen met voortgezet onderwijs naar herkomstgroepering en type onderwijs, 2014/'15 (procenten)

herkomstgroepering	praktijk-onderwijs	VMBO-b/k	VMBO-g/t	HAVO	VWO	totaal
Surinamers	20,0	18,1	11,7	8,1	3,8	10,9
Antillianen	3,9	2,2	1,2	1,0	0,9	1,5
Turken	10,5	13,4	12,5	8,1	3,6	9,0
Marokkanen	19,3	24,9	21,4	14,5	6,6	16,3
overige niet-westerse allochtonen	21,1	15,1	13,5	13,3	12,6	14,2
westerse allochtonen	6,3	5,8	7,3	10,8	14,1	9,5
autochtonen	16,5	19,7	32,1	43,9	58,3	38,1
onbekend	2,5	0,9	0,3	0,3	0,1	0,5
totaal	100	100	100	100	100	100

bron: OCW/DUO

## 6.5.4 Leerlingen in de derde klas van het VMBO (inclusief LWOO) naar studierichting en geslacht, 2013/'14-2014/'15

studierichting	2013/'14			2014/'15 <sup>1)</sup>		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
algemeen	877	801	1678	854	835	1689
techniek	251	44	295	222	43	265
zorg en welzijn	60	342	402	62	321	383
economie	564	441	1005	574	460	1034
landbouw	78	110	188	87	102	189
combinatie	142	115	257	147	125	272
totaal	1972	1853	3825	1946	1886	3832

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

### 6.5.5 Leerlingen voortgezet onderwijs woonachtig in Amsterdam naar stadsdelen en geslacht, 2013/'14-2014/'15

stadsdeel	2013/'14			2014/'15		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
A Centrum	1135	1155	2290	1181	1165	2346
E West	2246	2286	4532	2304	2376	4680
F Nieuw-West	4008	4009	8017	4001	4016	8017
K Zuid	2176	2207	4383	2241	2340	4581
M Oost	2850	2934	5784	3022	3082	6104
N Noord	2394	2409	4803	2448	2457	4905
T Zuidoost	2303	2337	4640	2346	2296	4642
onbekend	6	7	13	-	-	-
Amsterdam	17118	17344	34462	17543	17732	35275

bron: CBS/bewerking OIS

### 6.5.6 Eindexamenkandidaten en geslaagden naar examenjaar, 2011-2014

	kandidaten			
	2011	2012	2013	2014
VMBO-bkg <sup>1)</sup>	1494	1406	1428	1598
VMBO-t <sup>2)</sup>	1587	1525	1678	1760
HAVO	1427	1570	1583	1541
VWO	1598	1614	1649	1674

	geslaagden			
	2011	2012	2013	2014
VMBO-bkg	1403	1287	1328	1481
VMBO-t	1410	1282	1425	1599
HAVO	1166	1312	1376	1337
VWO	1398	1374	1475	1471

	percentage geslaagden			
	2011	2012	2013	2014
VMBO-bkg	94	92	93	93
VMBO-t	89	84	85	91
HAVO	82	84	87	87
VWO	87	85	89	88

<sup>1)</sup> VMBO-bkg: basis beroepsgericht, kader beroepsgericht, gemengd.

<sup>2)</sup> VMBO-t: theoretisch beroepsgericht.

bron: Onderwijsinspectie

6.6.1 MBO-leerlingen naar instelling, 2011/'12-2014/'15 <sup>1)</sup>

	2012/'13	2013/'14	2014/'15 <sup>2)</sup>
Mediacollege Amsterdam	2043	2064	2217
ROC van Amsterdam	25809	26761	27182
Stichting ROC TOP	5508	4928	4766
totaal	33360	33753	34165

<sup>1)</sup> Alleen scholen met de hoofdvestiging in Amsterdam.

<sup>2)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.6.2 MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar geslacht, niveau en leerweg, 2012/'13-2014/'15 <sup>1)</sup>

	2012/'13	2013/'14	2014/'15				totaal
			bol voltijd	bol deeltijd	bbl	extraneel	
<b>mannen</b>							
assistentenopleiding (niveau 1)	762	835	416	–	153	156	725
basisberoepsopleiding (niveau 2)	2968	2796	1626	–	698	176	2500
vakopleiding (niveau 3)	2273	2361	1603	5	486	98	2192
middenkaderopleiding (niveau 4a)	3497	3389	3093	12	267	64	3436
specialistenopleiding (niveau 4b)	12	4	–	–	–	–	–
totaal	9512	9385	6738	17	1604	494	8853
<b>vrouwen</b>							
assistentenopleiding (niveau 1)	439	439	250	–	28	84	362
basisberoepsopleiding (niveau 2)	2209	2159	1359	–	245	213	1817
vakopleiding (niveau 3)	2727	2974	2168	6	405	88	2667
middenkaderopleiding (niveau 4a)	4250	3969	3598	30	333	97	4058
specialistenopleiding (niveau 4b)	9	5	–	–	–	–	–
totaal	9634	9546	7375	36	1011	482	8904
<b>totaal</b>							
assistentenopleiding (niveau 1)	1201	1274	666	–	181	240	1087
basisberoepsopleiding (niveau 2)	5177	4955	2985	–	943	389	4317
vakopleiding (niveau 3)	5000	5335	3771	11	891	186	4859
middenkaderopleiding (niveau 4a)	7747	7358	6691	42	600	161	7494
specialistenopleiding (niveau 4b)	21	9	–	–	–	–	–
totaal	19146	18931	14113	53	2615	976	17757

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS



6.6.3 MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar studierichting en geslacht, 2012/'13-2014/'15<sup>1)</sup>

studierichting	2012/'13	2013/'14	2014/'15		
			mannen	vrouwen	totaal
onderwijs	244	236	28	175	203
vormgeving en audiovisuele productie	922	929	527	392	919
handel, administratie en juridische dienstverlening	5570	5599	2809	2411	5220
ICT	869	736	726	27	753
techniek, industrie en bouw	2447	2360	1833	360	2193
landbouw en dieren	217	265	119	93	212
gezondheidszorg en welzijn	4788	4810	612	3791	4403
persoonlijke dienstverlening, vervoer en veiligheid	3298	3204	1736	1440	3176
algemeen	791	792	463	215	678
<b>totaal</b>	<b>19146</b>	<b>18931</b>	<b>8853</b>	<b>8904</b>	<b>17757</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

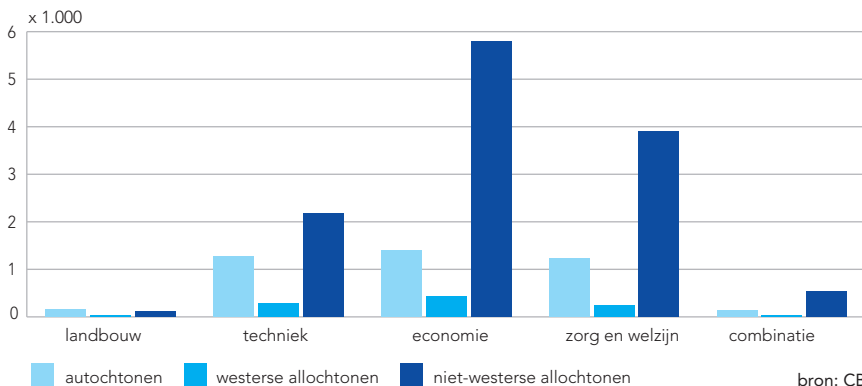
bron: CBS

## 6.6.4 MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar stadsdelen en geslacht, 2013/'14-2014/'15

stadsdeel	2013/'14			2014/'15		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
A Centrum	375	367	742	342	318	660
E West	1220	1320	2540	1094	1151	2245
F Nieuw-West	2302	2290	4592	2162	2226	4388
K Zuid	630	661	1291	603	579	1182
M Oost	1330	1204	2534	1240	1134	2374
N Noord	1497	1491	2988	1447	1413	2860
T Zuidoost	1746	1913	3659	1644	1812	3456
onbekend	15	6	21	-	-	-
<b>Amsterdam</b>	<b>9115</b>	<b>9252</b>	<b>18367</b>	<b>8532</b>	<b>8633</b>	<b>17165</b>

bron: CBS/bewerking OIS

## 6.6a MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar sector en herkomstgroepering, 2014/'15



bron: CBS

## 6.6.5 Geslaagden voor afsluitende examens in het MBO, 2010-2014

	niveau	2010	2011	2012	2013	2014
<b>Mediacollege Amsterdam</b>						
techniek	2	48	41	33	62	79
techniek	3	50	41	55	64	47
techniek	4	401	431	366	319	336
<b>ROC van Amsterdam</b>						
combinatie van sectoren	1	753	810	707	709	759
economie	1	261	269	220	191	218
economie	2	1468	1503	1488	1520	1618
economie	3	1046	874	977	982	965
economie	4	1584	1538	1642	1597	1806
techniek	1	169	125	125	117	63
techniek	2	690	663	600	610	532
techniek	3	508	554	451	400	404
techniek	4	818	821	1001	803	837
zorg en welzijn	1	33	33	138	28	14
zorg en welzijn	2	623	695	633	670	587
zorg en welzijn	3	660	691	740	661	699
zorg en welzijn	4	841	873	802	764	803
<b>ROC TOP</b>						
combinatie van sectoren	1			6	122	127
economie	1				16	16
economie	2			58	249	182
economie	3			40	211	195
economie	4			63	377	413
techniek	2				5	6
techniek	3				8	4
techniek	4				37	16
zorg en welzijn	1				4	2
zorg en welzijn	2			20	244	163
zorg en welzijn	3			32	243	258
zorg en welzijn	4			141	544	453

bron: OCW/DUO

## 6.7.1 Schoolverzuim op Amsterdamse scholen naar schoolsoort, 2009/'10-2013/'14 (procenten)

	2009/'10	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14
primair onderwijs	2,0	2,0	2,0	1,8	1,6
speciaal onderwijs, clusters 1-3 <sup>1)</sup>	2,8	3,2	3,8	5,7	4,6
speciaal onderwijs, cluster 4 vanaf 12 jaar	22,3	20,9	22,7	35,9	38,7
voortgezet onderwijs, leerplichtig	10,4	10,0	9,0	9,4	10,1
voortgezet onderwijs, bovenleerplichtig	4,5	4,5	7,9	12,5	12,7
middelbaar beroepsonderwijs, leerplichtig	52,4	61,0	34,1	35,9	38,3
middelbaar beroepsonderwijs, bovenleerplichtig <sup>2)</sup>	19,0	26,3	37,4	36,7	35,1
totaal op school in Amsterdam	7,0	7,4	8,0	8,3	8,2

<sup>1)</sup> Inclusief cluster 4 tot twaalf jaar.

bron: afd. Onderwijs, Jeugd en Zorg/BLP

<sup>2)</sup> Inclusief voortgezet algemeen volwassenenonderwijs.

6

6.7.2 Schoolverzuim <sup>1)</sup> naar stadsdeel van vestiging van de school, 2009/'10-2013/'14 (procenten)

stadsdeel	2009/'10	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14
A Centrum	6,8	6,9	8,6	5,5	6,7
E West	7,9	8,8	6,5	6,5	10,3
F Nieuw-West	8,8	8,4	8,4	6,7	6,7
K Zuid	5,6	5,6	5,6	6,5	6,5
M Oost	6,8	7,1	7,8	7,6	5,7
N Noord	7,0	8,5	8,5	10,1	12,5
T Zuidoost	5,8	6,8	9,7	12,1	10,6
Amsterdam	7,0	7,4	8,0	8,3	8,2

<sup>1)</sup> Amsterdamse leerlingen zonder startkwalificatie die een of meer keren hebben verzuimd.

bron: afd. Onderwijs, Jeugd en Zorg/BLP

6.7.3 Jongeren met startkwalificatie naar leeftijd, 2012-2014 (procenten) <sup>1)</sup>

leeftijd	2012	2013	2014
18 jaar	34	36	37
19 jaar	50	52	55
20 jaar	64	64	65
21 jaar	70	72	73
22 jaar	72	75	77
23 jaar	72	73	77

<sup>1)</sup> Jongeren die in Amsterdam voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs gevolgd hebben.

bron: afd. Onderwijs, Jeugd en Zorg/BLP

## 6.8.1 Studenten in het hoger beroepsonderwijs, 2010/'11-2014/'15

	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15 <sup>1)</sup>
Gerrit Rietveld Academie Amsterdam	934	962	917	889	823
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten	2964	2880	2846	2931	2891
Hogeschool van Amsterdam	41794	45057	45225	48121	48022
Interconfessionele Pabo Amsterdam/Alkmaar	996	951	962	925	908
totaal <sup>2)</sup>	46688	49850	49950	52866	52644

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

<sup>2)</sup> Alleen scholen met de hoofdvestiging in Amsterdam.

## 6.8.2 Voltijd- en dualstudenten in het hoger beroepsonderwijs naar studierichting en geslacht, 2013/'14-2014/'15

studierichting	2013/'14			2014/'15 <sup>1)</sup>			groei 2014/'15 t.o.v. 2013/'14 (%)
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	
onderwijs	1863	2854	4717	1784	2737	4521	-4,2
techniek	6960	2402	9362	7226	2577	9803	+4,7
gezondheidszorg	1259	3010	4269	1333	2997	4330	+1,4
economie	10568	8219	18787	10191	7882	18073	-3,8
gedrag en maatschappij	1819	5504	7323	1843	5878	7721	+5,4
taal en cultuur	1328	1721	3049	1331	1685	3016	-1,1
totaal	23797	23710	47507	23708	23756	47464	-0,1

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

## 6.8.3 Deeltijdstudenten in het hoger beroepsonderwijs naar studierichting en geslacht, 2013/'14 - 2014/'15

studierichting	2013/'14			2014/'15 <sup>1)</sup>			groei 2014/'15 t.o.v. 2013/'14 (%)
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	
onderwijs	904	1196	2100	863	1140	2003	-4,6
techniek	405	23	428	399	28	427	-0,2
economie	944	651	1595	926	602	1528	-4,2
gedrag en maatschappij	236	688	924	245	666	911	-1,4
taal en cultuur	192	120	312	197	114	311	-0,3
totaal	2681	2678	5359	2630	2550	5180	-3,3

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

## 6.8.4 HBO-studenten woonachtig in Amsterdam naar stadsdelen en geslacht, 2013/'14-2014/'15

stadsdeel	2013/'14			2014/'15		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
A Centrum	1119	1385	2504	1104	1404	2508
E West	1973	2706	4679	1947	2701	4648
F Nieuw-West	2261	2566	4827	2368	2702	5070
K Zuid	1692	2181	3873	1685	2101	3786
M Oost	1713	2142	3855	1758	2207	3965
N Noord	945	1188	2133	938	1202	2140
T Zuidoost	1399	1660	3059	1351	1597	2948
onbekend	9	9	18	-	-	-
Amsterdam	11111	13837	24948	11151	13914	25065

bron: CBS/bewerking OIS

6

## 6.8.5 Geslaagden voor afsluitende examens in het HBO, 2009-2013

		2009	2010	2011	2012	2013
<b>Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten</b>						
bachelor	onderwijs	88	108	91	87	130
	taal en cultuur	403	379	389	349	390
master	onderwijs	14	14	13	13	15
	taal en cultuur	117	128	127	99	131
<b>Gerrit Rietveld Academie</b>						
bachelor	taal en cultuur	182	203	176	180	185
master	taal en cultuur	35	34	33	40	37
<b>Hogeschool iPABO</b>						
bachelor	onderwijs	264	219	208	197	136
<b>Hogeschool van Amsterdam</b>						
bachelor	economie	2103	2252	2574	2114	2472
	gedrag en maatschappij	890	933	956	876	1006
	gezondheidszorg	563	559	715	605	599
	onderwijs	725	722	736	684	717
	techniek	1337	1184	1292	1077	1212
master	gedrag en maatschappij	24	37	38	36	28
	onderwijs	28	44	51	48	49

bron: OCW/DUO

## 6.9.1 Studenten in het wetenschappelijk onderwijs, 2010/'11-2014/'15

	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15 <sup>1)</sup>
Universiteit van Amsterdam (UvA)	32848	32182	29798	31153	31186
Vrije Universiteit (VU)	24389	25060	23589	23653	23681
<b>totaal</b>	<b>57237</b>	<b>57242</b>	<b>53387</b>	<b>54806</b>	<b>54867</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

## 6.9.2 WO-studenten woonachtig in Amsterdam naar stadsdelen en geslacht, 2013/'14-2014/'15

stadsdeel	2013/'14			2014/'15		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
A Centrum	2249	2789	5038	2059	2757	4816
E West	2421	3657	6078	2366	3430	5796
F Nieuw-West	1446	1813	3259	1476	1790	3266
K Zuid	2636	3752	6388	2612	3698	6310
M Oost	2478	3349	5827	2664	3727	6391
N Noord	729	861	1590	680	831	1511
T Zuidoost	690	954	1644	670	895	1565
onbekend	5	8	13	–	–	–
<b>Amsterdam</b>	<b>12654</b>	<b>17183</b>	<b>29837</b>	<b>12527</b>	<b>17128</b>	<b>29655</b>

bron: CBS/bewerking OIS

## 6.9.3 Studenten in het wetenschappelijk onderwijs naar studierichting en inschrijvingsvorm, 2013/'14-2014/'15

studierichting	2013/'14				2014/'15 <sup>1)</sup>				studenten totaal
	bachelor		master <sup>2)</sup>		bachelor		master <sup>2)</sup>		
	mannen	vrouwen	totaal		mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	
<b>Universiteit van Amsterdam</b>									
sectoroverstijgend	312	389	701	456	516	—	—	—	972
onderwijs	135	132	267	—	—	128	128	128	256
natuur	2435	1494	3929	1655	1022	936	494	494	4107
gezondheidszorg	1287	2140	3427	775	1207	520	1022	1022	3524
economie	2879	1671	4550	1938	969	1068	842	842	4817
recht	1331	2002	3333	807	1048	534	899	899	3288
gedrag en maatschappij	2547	5492	8039	1700	3478	696	1892	1892	7766
taal en cultuur	2657	4250	6907	1730	2719	744	1263	1263	6456
<b>totaal UvA</b>	<b>13583</b>	<b>17570</b>	<b>31153</b>	<b>9061</b>	<b>10959</b>	<b>4626</b>	<b>6540</b>	<b>6540</b>	<b>31186</b>
<b>Vrije Universiteit</b>									
sectoroverstijgend	120	206	326	122	231	—	—	—	353
onderwijs	92	73	165	—	—	76	85	85	161
natuur	2162	1277	3439	1469	672	852	678	678	3671
gezondheidszorg	1895	3882	5777	1177	2521	667	1396	1396	5761
economie	2847	1629	4476	1479	807	1169	727	727	4182
recht	899	1599	2498	520	931	349	637	637	2437
gedrag en maatschappij	1623	3641	5264	1140	2401	521	1435	1435	5497
taal en cultuur	651	1057	1708	365	571	238	445	445	1619
<b>totaal VU</b>	<b>10289</b>	<b>13364</b>	<b>23653</b>	<b>6272</b>	<b>8134</b>	<b>3872</b>	<b>5403</b>	<b>5403</b>	<b>23681</b>
<b>totaal-generaal</b>	<b>23872</b>	<b>30934</b>	<b>54806</b>	<b>15333</b>	<b>19093</b>	<b>8498</b>	<b>11943</b>	<b>11943</b>	<b>54867</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

<sup>2)</sup> Inclusief postmaster (universitaire leraaropleiding en ongedeeld universitaire opleiding voor de invoering van de bachelor-masterstructuur).

bron: UvAVU

## 6.9.4 Geslaagden voor afsluitende universitaire examens, 2009-2013

		2009	2010	2011	2012	2013
<b>Universiteit van Amsterdam</b>						
wo bachelor	economie	365	412	425	419	488
	gedrag en maatschappij	1124	1303	1525	1241	1233
	gezondheidszorg	146	110	337	474	454
	natuur	273	306	403	385	436
	recht	441	411	482	434	337
	sectoroverstijgend	–	–	132	130	196
	taal en cultuur	858	979	1163	1112	964
wo master <sup>1)</sup>	economie	596	928	1008	766	955
	gedrag en maatschappij	1366	1659	1750	1645	1595
	gezondheidszorg	359	396	452	440	432
	natuur	296	360	414	398	448
	onderwijs	81	123	185	152	146
	recht	871	790	913	591	593
	taal en cultuur	815	942	1110	846	811
<b>totaal UVA</b>		<b>7591</b>	<b>8719</b>	<b>10299</b>	<b>9033</b>	<b>9088</b>
<b>Vrije Universiteit Amsterdam</b>						
wo bachelor	economie	369	463	485	543	554
	gedrag en maatschappij	571	685	767	775	797
	gezondheidszorg	711	747	777	771	822
	natuur	260	276	322	361	314
	recht	281	375	382	341	282
	sectoroverstijgend	–	–	–	90	5
	taal en cultuur	228	248	279	229	217
wo master <sup>1)</sup>	economie	643	870	988	1004	1080
	gedrag en maatschappij	911	1027	1168	1078	971
	gezondheidszorg	713	825	712	753	745
	natuur	362	413	491	386	429
	onderwijs	85	111	121	118	94
	recht	292	320	405	321	383
	taal en cultuur	281	315	460	266	233
<b>totaal VU</b>		<b>5707</b>	<b>6675</b>	<b>7357</b>	<b>7036</b>	<b>6926</b>
<b>totaal</b>		<b>13298</b>	<b>15394</b>	<b>17656</b>	<b>16069</b>	<b>16014</b>

<sup>1)</sup> Inclusief postmaster (universitaire leraaropleiding en ongedeelde universitaire opleiding voor de invoering van de bachelor-masterstructuur).

bron: OCW/DUO



6.10.1 Deelnemers volwasseneneducatie, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>volwasseneneducatie (WEB)</b>					
voortgezet algemeen volwassenenonderwijs	853	633	634		
taaltrajecten voor Amsterdammers met Nederlands als tweede taal	1228	382	660	294	714
overige educatietrajecten onder de noemers breed-maatschappelijk functioneren en sociale redzaamheid	263	201	242	196	149
<b>totaal</b>	2344	1216	1536	490	863
<b>Taal &amp; Ouder Betrokkenheid</b>	277	135	1190	1602	1376

bron: afd. Participatie

6

6.10.2 Taalcursussen, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Wet Inburgering-trajecten	7775	5881	4140	1825	361
Duale Wet Inburgering-trajecten	5051	4344	3684	1310	361
cursussen Alfabetisering					121
cursussen Programma Educatie Werkt!			300	2267	3303
<b>totaal</b>	7775	5881	4440	4092	3785

bron: afd. Participatie

6.10.3 Bevolking van 15-74 jaar naar stadsdelen en hoogst afgerond opleidingsniveau, 2012 (procenten)

stadsdeel	laag	midden	hoog
A Centrum	13	30	57
B Westpoort	39	44	17
E West	24	31	45
F Nieuw-West	38	38	24
K Zuid	16	31	53
M Oost	24	31	44
N Noord	41	38	21
T Zuidoost	39	41	19
<b>Amsterdam 2012</b>	<b>27</b>	<b>34</b>	<b>39</b>
2011	28	34	38
2010	28	34	38
2009	29	34	37
2008	30	34	36

bron: CBS/bewerking OIS

## 6.10.4 Bevolking van 15-74 jaar naar hoogst afgerond opleidingsniveau, 2012 (procenten)

	laag	midden	hoog
<b>geslacht</b>			
mannen	27	35	38
vrouwen	27	33	40
<b>leeftijdsgroep</b>			
15-24 jaar	38	48	13
25-34 jaar	15	29	56
35-44 jaar	20	32	48
45-54 jaar	28	35	37
55-64 jaar	35	30	35
65-74 jaar	43	28	28
<b>herkomstgroepering</b>			
Surinamers	41	43	16
Antillianen	35	41	23
Turken	59	31	10
Marokkanen	58	32	10
overige niet-westerse allochtonen	39	34	27
westerse allochtonen	18	34	48
autochtonen	18	33	49
<b>generatie</b>			
autochtonen	18	33	49
1e generatie allochtonen	42	32	26
2e generatie allochtonen	31	40	29
<b>totaal</b>	<b>27</b>	<b>34</b>	<b>39</b>

bron: CBS/bewerking OIS

# 7

## Welzijn, zorg en sport

- 7.1 Maatschappelijke zorg
- 7.2 Gezondheid
- 7.3 Sport



## 7

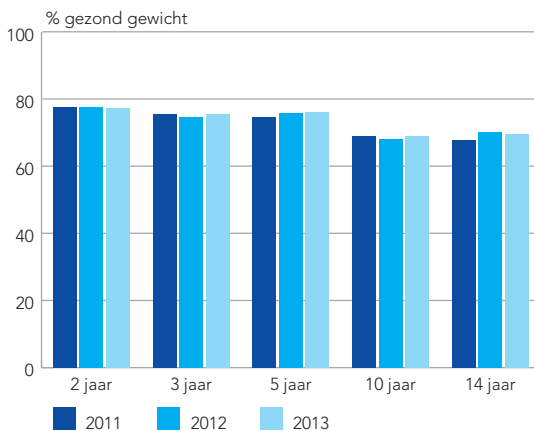
## Welzijn, zorg en sport

### Daling overgewicht en obesitas

In 2013 is de gemeente Amsterdam gestart met de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht (AAGG). Dit is een breed opgezet programma van projecten en interventies op het gebied van zorg, school en sport, met het doel om Amsterdamse kinderen op een gezond gewicht te krijgen. Uit de monitor AAGG blijkt dat het percentage kinderen in Amsterdam met overgewicht en obesitas in 2013 gedaald is ten opzichte van 2012 en 2011. In 2011 had 16,8% van de kinderen overgewicht en obesitas, in 2012 was dit 15,9% en in 2013 nog 15,2%.<sup>1)</sup>

Onder oudere kinderen komt overgewicht (inclusief obesitas) vaker voor dan onder jongere kinderen. In 2013 had 23% van de 10- en 14-jarigen te maken met overgewicht tegenover 8% van de 2- en 3-jarigen. Daarentegen komt ondergewicht vaker bij jonge kinderen voor: 15% van de 2- en 3-jarigen tegenover 8% van de 10- en 14-jarigen. Voor alle leeftijden geldt dat het percentage kinderen met overgewicht is afgenomen in de periode 2011-2013, terwijl het percentage kinderen met ondergewicht is toegenomen.

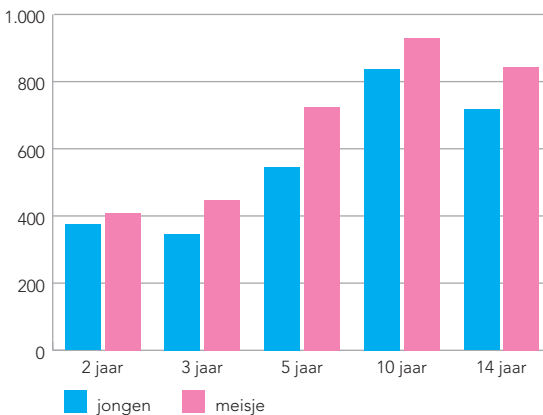
Aandeel Amsterdamse 2-, 3-, 5-, 10- en 14-jarigen met gezond gewicht, 2011-2013 (procenten)



bron: GGD Amsterdam

Onder meisjes komt overgewicht iets vaker voor dan onder jongens, bij ondergewicht is er nauwelijks verschil tussen jongens en meisjes. Het aandeel kinderen met overgewicht verschilt ook naar etnische achtergrond. Het aandeel ligt het hoogst onder kinderen van Turkse en Marokkaanse herkomst, en het laagst onder autochtone kinderen.

Amsterdams 2-, 3-, 5-, 10- en 14-jarigen met overgewicht of obesitas naar geslacht, 2013



bron: GGD Amsterdam

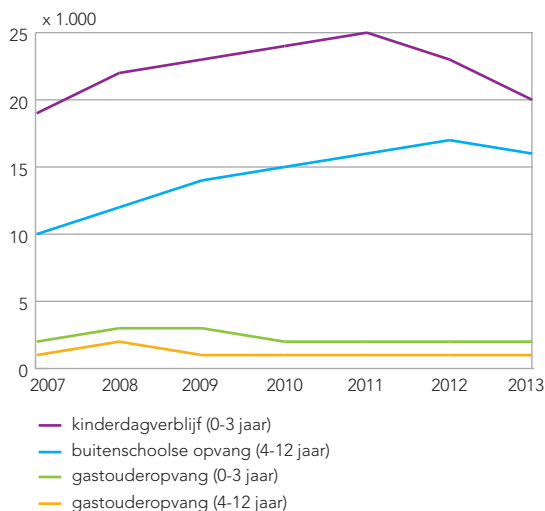
Op basis van de cijfers uit de monitor AAGG kunnen we niet zeggen dat kinderen naarmate ze ouder worden steeds vaker overgewicht hebben. Het gaat immers per leeftijd om steeds andere kinderen, met een andere achtergrond. Er wonen in Amsterdam veel meer 2-jarigen dan 14-jarigen doordat veel mensen de stad verlaten wanneer zij kinderen hebben. Dit vertrek uit de stad is selectief: autochtone gezinnen vertrekken relatief vaker dan niet-westerse gezinnen. Het aandeel kinderen van niet-westerse herkomst neemt daardoor met de leeftijd toe. Dit zijn ook de groepen waarbij overgewicht vaker voorkomt.

### Gebruik kinderopvang sterk gedaald

De markt van aanbieders van kinderopvang is volop in beweging. De afgelopen jaren heeft de regering verschillende maatregelen genomen die ertoe hebben geleid dat ouders een groter deel van de kosten van de kinderopvang zelf moeten betalen. Na een jarenlange stijging heeft dit recent gezorgd voor een forse daling in het gebruik van formele kinderopvang (kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouders).

In 2013 gingen ruim 20.000 Amsterdamse kinderen van 0 t/m 3 jaar naar een kinderdagverblijf en circa 1.500 naar gastouderopvang. Dit komt neer op 53% van alle 0- t/m 3-jarigen in de stad. In 2012 was dit nog 61% en in 2010 68%. Daarnaast gingen in 2013 bijna 16.000 leerlingen van de basisschool naar de buitenschoolse opvang en zo'n 900 naar een gastouder. Dit komt neer op 27% van alle 4- t/m 11-jarigen, iets minder dan in 2012 (-1,5%) maar even veel als in 2010.

Amsterdamse kinderen in formele kinderopvang, 2007-2013



bron: CBS

Begin 2011 stonden er in Amsterdam ongeveer 2.300 kinderen op een wachtlijst voor een plekje in een kinderdagverblijf en ruim 1.300 kinderen op een wachtlijst voor buitenschoolse opvang.<sup>2)</sup> Doordat ouders minder (uren) kinderopvang afnemen zijn de wachtlijsten zo goed als verdwenen en daalt het aantal aanbieders van kinderopvang. De capaciteit van het aantal kindplaatsen in kinderdagverblijven in de stad is tussen 2012 en 2014 met 8% afgenomen. Bij de buitenschoolse opvang is deze afname met 14% nog iets groter.

Vooral hoogopgeleiden maken gebruik van formele kinderopvang: in 2013 was 70% van de aanvragers hoogopgeleid, 23% middelbaar en 7% laagopgeleid.<sup>3)</sup> Kinderopvang kan ervoor zorgen dat beide ouders de kans krijgen om te (blijven) werken. Met de daling in het gebruik van kinderopvang is nog niet een directe

afname van de arbeidsparticipatie geconstateerd. Ouders lijken de opvang vooral op andere manieren te organiseren, bijvoorbeeld door het inschakelen van (groot)ouders, burens, vrienden en andere ouders met kinderen. Daarnaast past een deel van de ouders hun werktijden aan, waardoor ze hun werk flexibeler kunnen indelen en minder opvang nodig hebben.

<sup>1)</sup> OIS en GGD. *Outcome-monitor AAGG 2015*. Amsterdam, 2015.

<sup>2)</sup> OIS. *Kinderopvang en buitenschoolse opvang in Amsterdam*. Amsterdam, 2011.

<sup>3)</sup> OIS. *De Staat van de Stad Amsterdam VIII*. Amsterdam, 2015.

<b>7.1</b>	<b>Maatschappelijke zorg</b>	<b>239</b>
	<u>tabellen</u>	
7.1.1	Amsterdamse ouderen naar leeftijdsgroepen	239
7.1.2	Amsterdamse verzorgingshuizen en verpleeghuizen met aantal bedden naar zorgregio's	240
7.1.3	Seniorenwoningen met dienstencentra naar stadsdelen	240
7.1.4	Jongeren met jeugdzorg en jeugdzorgtrajecten naar stadsdelen	241
7.1.5	Amsterdamse kinderen (0-3 jaar) op kinderdagverblijf naar stadsdeel van woonadres	241
7.1.6	Amsterdamse kinderen (0-3 jaar) met gastouderopvang naar stadsdeel van woonadres	242
7.1.7	Amsterdamse kinderen (4-12 jaar) op buitenschoolse opvang naar stadsdeel van woonadres	242
7.1.8	Amsterdamse kinderen (4-12 jaar) met gastouderopvang naar stadsdeel van woonadres	242
7.1.9	Capaciteit in kindplaatsen op Amsterdamse kinderdagverblijven	243
7.1.10	Capaciteit in kindplaatsen op Amsterdamse buitenschoolse opvang	243
	<u>grafieken</u>	
7.1a	Ouderen per leeftijdsgroep als % van de totale bevolking per stadsdeel	239
<b>7.2</b>	<b>Gezondheid</b>	<b>244</b>
	<u>tabellen</u>	
7.2.1	Aangegeven gevallen van infectieziekten en ziekteoorzaken	244
7.2.2	Nieuwe consulten geslachtsziekten naar geslacht en nationaliteiten	245
7.2.3	HIV-antistoffen geteste mannen en vrouwen	246
7.2.4	Activiteiten forensisch artsen en verpleegkundigen GGD in hun werkgebied	246
7.2.5	Spuitenruil	246
7.2.6	Ambulance interventies met betrekking tot het gebruik van (uitgaans)drugs naar soort middel	247
7.2.7	Werkzame geneeskundigen naar praktijkvoering	247
7.2.8	Huisartsen, tandartsen, fysiotherapeuten en apotheken naar stadsdelen	247
7.2.9	Sterfte naar doodsoorzaken, geslacht en leeftijdsgroepen	248
7.2.10	Sterfte naar doodsoorzaken in Amsterdam en Nederland	249
7.2.11	Drugsdoden	249
7.2.12	Gewicht 5- en 10 jarige kinderen naar stadsdelen, herkomstgroepering en geslacht	250
7.2.13	Sociaal-emotionele gezondheid 5- en 10-jarige kinderen naar stadsdelen, herkomstgroepering en geslacht	251
	<u>grafieken</u>	
7.2a	Nieuwe consulten geslachtsziekten	245
<b>7.3</b>	<b>Sport</b>	<b>252</b>
	<u>tabellen</u>	
7.3.1	Sportaccommodaties naar soort	252
7.3.2	Bezoekers aan zwembaden	253
7.3.3	Bezoekers Jaap Eden ijsbanen	253
7.3.4	Amsterdammers van 6-74 jaar die een of meer keer per maand sporten naar achtergrondkenmerken	253
7.3.5	Amsterdammers die een of meer keer per maand sporten naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	254
7.3.6	Lidmaatschap sportvereniging naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	254
7.3.7	Meest beoefende sporten	255
	<u>grafieken</u>	
7.3a	Top vijf meest beoefende sporten naar leeftijdsgroepen	255
7.3b	Top vijf meest beoefende sporten naar herkomstgroepering	256
7.3c	Aantal sporten dat sporters beoefenen	256
7.3d	Amsterdammers (18+) die minimaal vijf dagen in de week ten minste een half uur matig intensief bewegen naar achtergrondkenmerken	257

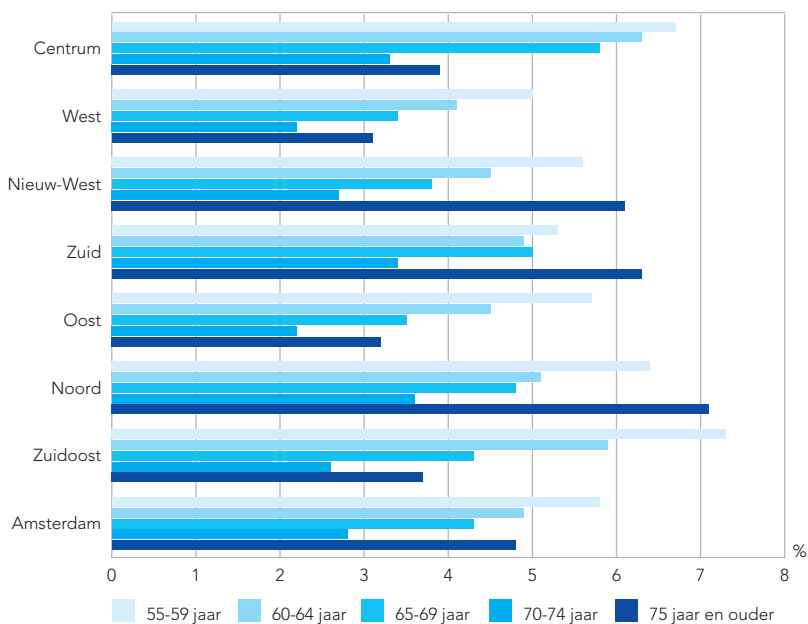


7.1.1 Amsterdamse ouderen naar leeftijdsgroepen, 1 januari 2011-2015

leeftijdsgroep	2011	2012	2013	2014	2015
55-59 jaar	43600	44813	45465	46961	48000
60-64 jaar	40686	39650	39489	39584	40450
65-69 jaar	26198	29435	32045	33843	35010
70-74 jaar	20558	21013	21691	22371	23144
75 jaar en ouder	39344	39134	38885	39075	39380
<b>totaal</b>	<b>170386</b>	<b>174045</b>	<b>177575</b>	<b>181834</b>	<b>185984</b>

bron: OIS

7.1a Ouderen per leeftijdsgroep als percentage van de totale bevolking per stadsdeel, 1 januari 2015



bron: OIS

7.1.2 Amsterdamse verzorgingshuizen en verpleeghuizen met aantal bedden naar zorgregio's,  
1 september 2015

zorgregio	verzorgingshuizen		verpleeghuizen	
	totaal	bedden	totaal	bedden
Centrum/Oud-West	10	720	7	620
Nieuw-West	7	538	12	992
Noord	4	281	4	596
Oost	5	361	3	136
Zuid	7	558	6	617
Zuidoost	5	473	1	16
<b>Amsterdam</b>	<b>38</b>	<b>2931</b>	<b>33</b>	<b>2977</b>

bron: SIGRA

7.1.3 Seniorenwoningen met dienstencentra naar stadsdelen, 1 september 2013-2015

stadsdeel	seniorenwoningen		
	2013	2014	2015
A Centrum	356	539	599
E West	559	559	559
F Nieuw-West	1159	1244	1198
K Zuid	1073	1084	1127
M Oost	657	672	556
N Noord	1080	1093	904
T Zuidoost	1865	1875	1881
<b>Amsterdam</b>	<b>6749</b>	<b>7066</b>	<b>6824</b>

bron: SIGRA

7.1.4 Jongeren met jeugdzorg en jeugdzorgtrajecten naar stadsdelen, 1e kwartaal 2015 <sup>1)</sup>

stadsdeel	jongeren met jeugdzorg					
	totaal alle jeugdzorg	totaal jeugdhulp	jeugdhulp zonder verblijf	jeugdhulp met verblijf	jeugd-bescherming	jeugd-reclasing
A Centrum	455	420	360	80	70	10
B Westpoort	*	*	*	*	*	*
E West	1030	930	795	185	175	60
F Nieuw-West	1385	1245	1085	215	215	95
K Zuid	850	805	720	110	70	40
M Oost	1170	1100	950	220	165	75
N Noord	1020	925	790	195	160	85
T Zuidoost	1170	1015	785	335	300	110
<b>Amsterdam</b>	<b>7870</b>	<b>6935</b>	<b>5895</b>	<b>1470</b>	<b>1505</b>	<b>625</b>

stadsdeel	jeugdzorgtrajecten					
	totaal alle jeugdzorg	totaal jeugdhulp	jeugdhulp zonder verblijf	jeugdhulp met verblijf	jeugd-bescherming	jeugd-reclasing
A Centrum	605	505	405	100	85	20
B Westpoort	10	*	*	*	*	*
E West	1410	1145	900	240	200	70
F Nieuw-West	1905	1525	1265	265	265	115
K Zuid	1090	960	820	140	85	45
M Oost	1600	1335	1095	240	170	95
N Noord	1500	1220	950	270	185	95
T Zuidoost	1755	1290	915	375	335	130
<b>Amsterdam</b>	<b>10580</b>	<b>8335</b>	<b>6670</b>	<b>1665</b>	<b>1555</b>	<b>690</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 7.1.5 Amsterdamse kinderen (0-3 jaar) op kinderdagverblijf naar stadsdeel van woonadres, 2009-2013

stadsdeel	2009 <sup>1)</sup>	2010	2011	2012	2013
A Centrum	2125	2150	2190	2100	1740
E West <sup>2)</sup>	3905	4000	4305	4330	4030
F Nieuw-West	2970	3250	3295	3025	2610
K Zuid	4430	4500	4665	4635	3990
M Oost	4750	5220	5300	5030	4405
N Noord	1965	2095	2165	1920	1780
T Zuidoost	2605	2745	2630	2215	1720
<b>Amsterdam <sup>3)</sup></b>	<b>22750</b>	<b>23960</b>	<b>24550</b>	<b>23255</b>	<b>20275</b>

<sup>1)</sup> Schatting.

bron: CBS

<sup>2)</sup> Inclusief Westpoort.

<sup>3)</sup> Aantallen afgerond op 5-tallen, hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

## 7.1.6 Amsterdamse kinderen (0-3 jaar) met gastouderopvang naar stadsdeel van woonadres, 2009-2013

stadsdeel	2009 <sup>1)</sup>	2010	2011	2012	2013
A Centrum	190	140	120	110	95
E West <sup>2)</sup>	345	270	185	195	210
F Nieuw-West	320	240	180	180	155
K Zuid	415	340	255	225	235
M Oost	510	470	375	300	305
N Noord	315	250	210	170	160
T Zuidoost	465	510	435	415	355
Amsterdam <sup>3)</sup>	2560	2220	1760	1595	1515

<sup>1)</sup> Schatting.

bron: CBS

<sup>2)</sup> Inclusief Westpoort.

<sup>3)</sup> Aantallen afgerond op 5-tallen, hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

## 7.1.7 Amsterdamse kinderen (4-12 jaar) op buitenschoolse opvang naar stadsdeel van woonadres, 2009-2013

stadsdeel	2009 <sup>1)</sup>	2010	2011	2012	2013
A Centrum	1045	1140	1300	1330	1320
E West <sup>2)</sup>	1915	2070	2210	2320	2400
F Nieuw-West	2090	2260	2370	2410	2210
K Zuid	2115	2330	2505	2570	2535
M Oost	3130	3640	4170	4510	4415
N Noord	1365	1575	1660	1675	1575
T Zuidoost	2045	2260	2150	1930	1505
Amsterdam <sup>3)</sup>	13705	15275	16365	16745	15960

<sup>1)</sup> Schatting.

bron: CBS

<sup>2)</sup> Inclusief Westpoort.

<sup>3)</sup> Aantallen afgerond op 5-tallen, hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

## 7.1.8 Amsterdamse kinderen (4-12 jaar) met gastouderopvang naar stadsdeel van woonadres, 2009-2013

stadsdeel	2009 <sup>1)</sup>	2010	2011	2012	2013
A Centrum	85	60	50	45	50
E West <sup>2)</sup>	160	120	85	80	80
F Nieuw-West	230	170	115	100	75
K Zuid	170	155	130	135	165
M Oost	240	215	200	170	170
N Noord	225	175	135	125	110
T Zuidoost	360	370	300	280	250
Amsterdam <sup>3)</sup>	1470	1265	1015	935	895

<sup>1)</sup> Schatting.

bron: CBS

<sup>2)</sup> Inclusief Westpoort.

<sup>3)</sup> Aantallen afgerond op 5-tallen, hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

## 7.1.9 Capaciteit in kindplaatsen op Amsterdamse kinderdagverblijven, 1 januari 2010-2014

stadsdeel	2010	2011	2012	2013	2014
A Centrum	1243	1238	1247	1203	1114
E West <sup>1)</sup>	2324	2622	2767	2726	2592
F Nieuw-West	1708	1899	2010	1944	1834
K Zuid	2478	2826	3435	3306	3193
M Oost	2215	2371	2822	2890	2664
N Noord	923	1069	1149	1155	1093
T Zuidoost	1696	1973	2014	1799	1652
Amsterdam	12587	13998	15444	15023	14142

<sup>1)</sup> Inclusief Westpoort.

bron: Landelijk Register Kinderopvang

## 7.1.10 Capaciteit in kindplaatsen op Amsterdamse buitenschoolse opvang, 1 januari 2010-2014

stadsdeel	2010	2011	2012	2013	2014
A Centrum	964	1002	1211	1103	1057
E West <sup>1)</sup>	1175	1426	1517	1588	1506
F Nieuw-West	1388	1582	1846	1619	1552
K Zuid	1815	2034	2658	2396	2537
M Oost	2240	2758	3309	3254	3120
N Noord	995	1035	1320	1173	956
T Zuidoost	1445	1618	1762	1492	1028
Amsterdam	10022	11455	13623	12625	11756

<sup>1)</sup> Inclusief Westpoort.

bron: Landelijk Register Kinderopvang

7

## 7.2.1 Aangegeven gevallen van infectieziekten en ziekteoorzaken, 2010-2014

infectieziekten	2010	2011	2012	2013	2014
<b>groep A</b>					
kinderverlamming	–	–	–	–	–
pokken	–	–	–	–	–
sars	–	–	–	–	–
nieuwe influenza A (H1N1)	2	17	–	–	–
virale haem. koorts	–	–	–	–	–
<b>groep B1</b>					
aviaire influenza	–	–	–	–	–
difterie	–	1	–	–	1
pest	–	–	–	–	–
rabiës (hondsdolheid)	–	–	–	–	–
tuberculose	127	148	134	122	108
<b>groep B2</b>					
buiktyfus	6	2	3	5	5
cholera	–	–	2	–	–
E.coli (O 157)	2	10	21	20	8
hepatitis A	45	8	14	11	17
hepatitis B (acuut)	14	11	8	14	11
hepatitis B (drager)	300	234	242	161	182
hepatitis C (acuut)	6	21	15	20	5
hepatitis C (drager)	250	200	180	154	151
invasieve gr.A streptokokkeninfectie	16	11	12	18	17
kinkhoest	118	198	492	108	175
mazelen	3	14	1	4	6
paratyfus A	6	5	5	3	1
paratyfus B	–	1	1	–	1
paratyfus C	–	–	1	–	–
rubella (rodehond)	–	1	–	–	–
shigellose (bacillaire dysenterie)	81	80	88	69	86
voedselvergiftiging/voedselinfectie explosies	2	3	2	6	4
<b>groep C</b>					
antrax (miltvuur)	–	–	–	–	–
bof	37	49	28	22	8
botulisme	–	–	–	–	–
brucellosis	1	–	–	–	–
Creutzfeld-Jacobs ziekte klassiek	2	1	–	2	3
Creutzfeld-Jacobs ziekte variant	–	–	–	–	–
gele koorts	–	–	–	–	–
hantavirusinfectie	1	–	–	–	–
invasieve haem. influenza-infectie	–	–	1	1	1
invasieve pneumokokkenziekte	7	2	1	–	–
legionellose	24	20	19	13	16
leptospirose	5	1	6	5	9
listeriose	3	4	3	3	6
malaria falciparum	37	37	30	21	20
malaria overig	7	10	8	5	4
meningokokkose	10	4	6	5	3
MRSA infectie	–	–	–	–	–
ornithose/psittacose	1	2	–	3	2
Q-koorts	3	1	–	1	1
tetanus	–	–	–	–	–
trichinose	–	–	–	–	–
West-Nile virusinfectie	1	1	–	–	–
<b>totaal</b>	<b>1117</b>	<b>1096</b>	<b>1323</b>	<b>796</b>	<b>851</b>

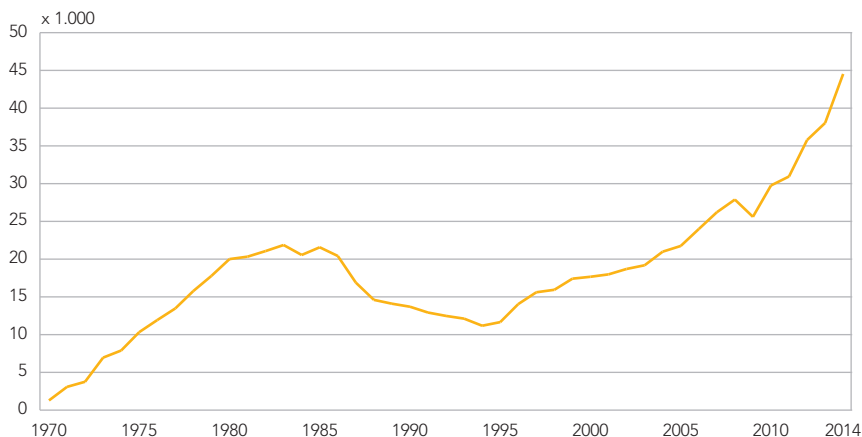
## 7.2.2 Nieuwe consulten geslachtsziekten naar geslacht en nationaliteiten, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>geslacht</b>					
mannen	17469	17482	19670	19956	22127
w.v. heteroseksueel (%)	54,3	53,4	54,3	52,6	52,9
homoseksueel (%)	41,9	43,0	41,9	43,5	43,0
biseksueel (%)	3,8	3,6	3,8	3,9	4,1
vrouwen	12287	13467	16104	18083	22401
w.v. prostituee (%)	10,5	11,6	10,6	9,5	7,2
<b>totaal</b>	<b>29756</b>	<b>30949</b>	<b>35774</b>	<b>38039</b>	<b>44528</b>
<b>nationaliteit/herkomst <sup>1)</sup></b>					
Nederlands	24848	17237	19458	21772	26562
Frans	137				
Duits	248				
Engels	307				
Italiaans	163				
Spaans	189				
Noord-Amerikaans/Canadees	280				
Marokkaans	132	934	1156	1145	1146
Turks	96	411	503	527	560
Surinaams	237	3573	4218	3828	3951
Antilliaans	46	776	944	923	1094
Zuid- of Midden-Amerikaans	555	1182	1425	1435	1598
Oost-Europees/Russisch	1222	1619	1694	1614	1726
overige nationaliteiten	1252	464	566	587	745
onbekend	44	7	4	81	78
Sub-Sahara Afrikaans		823	1057	1110	1134
Aziatisch		1552	2019	2119	2405
Europees, overig		2371	2730	2898	3529

<sup>1)</sup> Vanaf 2011 herkomst i.p.v. nationaliteit.

bron: GGD Amsterdam

## 7.2a Nieuwe consulten geslachtsziekten, 1970-2014



bron: GGD Amsterdam

## 7.2.3 HIV-antistoffen geteste mannen en vrouwen, 2013-2014

SOA polikliniek	2013			2014		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
<b>leeftijdsgroep</b>						
t/m 19 jaar	549	1402	1951	696	1862	2558
20-29 jaar	8293	11130	19423	9696	13595	23291
30-39 jaar	4113	2014	6127	4548	2418	6966
40-54 jaar	2999	778	3777	3021	744	3765
55 jaar e.o.	771	109	880	771	109	880
onbekend				5	5	10
<b>woonplaats</b>						
Amsterdam	12449	111797	24246	14781	14880	29661
buiten Amsterdam	3122	2684	5806	3503	3379	6882
onbekend	1154	952	2106	453	474	927
<b>totaal</b>	<b>16725</b>	<b>15433</b>	<b>32158</b>	<b>18737</b>	<b>18733</b>	<b>37470</b>

bron: GGD Amsterdam

7.2.4 Activiteiten forensisch artsen en verpleegkundigen GGD in hun werkgebied <sup>1)</sup>, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
onderzoeken arrestantenzorg	15142	16225	16351	14399	14652
medisch technische onderzoeken	2247	2350	2300	2319	2293
waarvan: - letselbeschrijvingen huiselijk geweld	288	301	265	262	331
- overige letselbeschrijvingen	1200	1262	1211	1196	1204
- zedenonderzoek	89	116	111	89	107
coördinatie/medische nazorg zedenmisdrijven			112	486	835
verklaringen overlijden/verslagen Justitie	755	838	825	874	829
waarvan: - leidend tot verslag niet-natuurlijke dood <sup>2)</sup>	484	555	570	590	544
beoordeling euthanasie	341	387	462	536	516

<sup>1)</sup> Veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland en Zaanstreek-Waterland.

bron: GGD Amsterdam

<sup>2)</sup> Moord/doodslag, zelfdoding, (verkeers-, privé-, bedrijfs-)ongeval.

## 7.2.5 Spuitenruil, 1990-2014

jaar	geruilde spuiten	jaar	geruilde spuiten
1990	998400	2003	316000
1991	979200	2004	232000
1992	1082880	2005	201600
1993	996430	2006	200800
1994	857459	2007	171200
1995	744480	2008	184800
1996	608880	2009	139400
1997	460800	2010	153600
1998	485600	2011	169600
1999	479628	2012	145600
2000	344345	2013	175000
2001	391200	2014	92400
2002	346800		

bron: GGD Amsterdam



## 7.2.6 Bezoeken Reizigersadvies- en Vaccinatiebureau, 1994-2014

jaar	1e bezoek	vervolgbezoek	jaar	1e bezoek	vervolgbezoek
1994	18563	5683	2005	25520	4051
1995	19428	4936	2006	23709	5112
1996	19996	5474	2007	24223	4320
1997	21619	5451	2008	22931	4496
1998	24187	4668	2009	22833	4614
1999	27613	4905	2010	21484	4359
2000	30809	6045	2011	22911	4541
2001 <sup>1)</sup>	27467	2847	2012	21702	4093
2002	25487	4098	2013	20966	3829
2003	24113	3602	2014	22278	3720
2004	24572	3414			

<sup>1)</sup> Een deel van de vervolgbezoeken in 2001 is geteld als 1e bezoek.

bron: GGD Amsterdam

7

## 7.2.7 Werkzame geneeskundigen naar praktijkvoering, 1 januari 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
specialisten	2418	2459	2395	2606	.
huisartsen	440	468	461	451	407
verpleeghuisartsen	51	58	53	52	.
tandartsen	607	651	675	687	624

bron: 1ste Lijn Amsterdam/GAN/ANT/NMT/OIS

## 7.2.8 Huisartsen, tandartsen, fysiotherapeuten en apotheken naar stadsdelen, 1 januari 2015

stadsdeel	huisartsen <sup>1)</sup>		tandartsen <sup>2)</sup>		fysiotherapeuten <sup>3)</sup>		apotheken <sup>4)</sup>	
	abs.	per 10.000 inwoners	abs.	per 10.000 inwoners	abs.	per 10.000 inwoners	abs.	per 10.000 inwoners
A Centrum	46	5,3	64	7,4	174	20,1	11	1,3
B Westpoort	–	–	–	–	4	98,3	1	24,6
E West	68	4,8	53	3,7	169	11,8	16	1,1
F Nieuw-West	61	4,2	106	7,2	214	14,6	19	1,3
K Zuid	79	5,6	282	19,9	391	27,6	22	1,6
M Oost	71	5,5	55	4,3	199	15,5	14	1,1
N Noord	42	4,6	37	4,1	134	14,7	15	1,6
T Zuidoost	40	4,7	27	3,2	105	12,4	9	1,1
Amsterdam	407	4,9	624	7,6	1390	16,9	107	1,3

<sup>1)</sup> Gevestigde huisartsen en huisartsen in loondienst uit het adressenbestand van de 1ste Lijn Amsterdam. bron: 1ste Lijn Amsterdam/NMT/KNGF/De Telefoongids BV

<sup>2)</sup> Tandartsen van 64 jaar en jonger met een bekend praktijkadres volgens de NMT-Tandartsenadministratie.

<sup>3)</sup> Fysiotherapeuten aangesloten bij het Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie (KNGF), inclusief dubbeltellingen (exclusief dubbeltellingen: 1.185).

<sup>4)</sup> De Telefoongids BV.

## 7.2.9 Sterfte (werkelijke bevolking) naar doodsoorzaken, geslacht en leeftijdsgroepen, 2013

doodsoorzaak	mannen				vrouwen				totaal m+v
	0-49 jaar	50-64 jaar	65+ jaar	totaal	0-49 jaar	50-64 jaar	65+ jaar	totaal	
infectieuze en parasitaire ziekten	5	14	40	59	3	7	71	81	140
nieuwvormingen	39	205	575	819	46	173	526	745	1564
w.o. kwaadaardige nieuwvormingen	38	202	553	793	44	169	504	717	1510
w.o. dikke darm	4	8	42	54	1	9	46	56	110
w.o. luchtpijp(-vertakkingen) en long	5	69	145	219	3	61	122	186	405
w.o. borst	–	–	–	–	12	21	63	96	96
w.o. lymfatisch en bloedvormend weefsel	6	13	45	64	5	9	33	47	111
ziekten van bloed en bloedbereidende organen, immuunstoornissen	2	3	5	10	1	1	12	14	24
endocriene, voedings- en stofwisselingsziekten	8	18	66	92	2	9	67	78	170
psychische stoornissen	8	20	96	124	1	8	215	224	348
ziekten zenuwstelsel en zintuigen	10	19	94	123	7	13	146	166	289
ziekten van hart en vaatstelsel	25	83	487	595	18	34	640	692	1287
w.o. ziekten van de kransvaten	10	29	156	195	3	10	147	160	355
w.o. acuut hartinfarct	7	21	93	121	2	8	91	101	222
w.o. hersenvaatletsels	6	16	96	118	2	10	198	210	328
ziekten ademhalingsorganen	10	23	178	211	3	17	213	233	444
w.o. longontsteking	1	2	53	56	1	–	68	69	125
w.o. cara	8	17	95	120	1	15	105	121	241
ziekten spijsverteringsorganen	5	21	54	80	6	12	93	111	191
ziekten huid, onderhuids bindweefsel	–	1	2	3	1	–	11	12	15
ziekten spieren, beenderen, bindweefsel	–	5	18	23	–	4	24	28	51
ziekten urinewegen en geslachtsorganen	2	3	47	52	–	1	74	75	127
complicaties zwangerschap, bevallingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–
aandoeningen perinatale periode	21	–	–	21	11	–	–	11	32
aangeboren afwijkingen	4	2	–	6	7	–	2	9	15
symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden	32	57	136	225	13	23	120	156	381
uitwendige doodsoorzaken	63	51	71	185	21	20	108	149	334
w.o. ongevallen	21	18	48	87	7	8	86	101	188
w.o. zelfdoding	31	32	13	76	12	9	3	24	100
w.o. moord en doodslag	9	–	2	11	2	1	2	5	16
<b>totaal</b>	<b>234</b>	<b>525</b>	<b>1869</b>	<b>2628</b>	<b>140</b>	<b>322</b>	<b>2322</b>	<b>2784</b>	<b>5412</b>

bron: CBS

## 7.2.10 Sterfte naar doodsoorzaken in Amsterdam en Nederland, 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013 <sup>1)</sup>
<b>Amsterdam</b>					
nieuwvormingen	1594	1598	1621	1582	1564
ziekten van hart en vaatstelsel	1403	1464	1359	1388	1287
ziekten van ademhalingsstelsel	562	486	485	575	444
uitwendige doodsoorzaken	308	300	317	333	334
overige doodsoorzaken	1446	1558	1532	1657	1783
totaal	5313	5406	5314	5535	5412
<b>Nederland</b>					
nieuwvormingen	42396	43516	44038	44661	44156
ziekten van hart en vaatstelsel	38897	39009	38132	38371	38463
ziekten van ademhalingsstelsel	13962	13016	13317	14477	12269
uitwendige doodsoorzaken	5618	5748	5845	6333	6443
overige doodsoorzaken	33362	34769	34409	36971	39914
totaal	134235	136058	135741	140813	141245

	procenten				
	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Amsterdam</b>					
nieuwvormingen	30,0	29,6	30,5	28,6	28,9
ziekten van hart en vaatstelsel	26,4	27,1	25,6	25,1	23,8
ziekten van ademhalingsstelsel	10,6	9,0	9,1	10,4	8,2
uitwendige doodsoorzaken	5,8	5,5	6,0	6,0	6,2
overige doodsoorzaken	27,2	28,8	28,8	29,9	32,9
totaal	100	100	100	100	100
<b>Nederland</b>					
nieuwvormingen	31,6	32,0	32,4	31,7	31,3
ziekten van hart en vaatstelsel	29,0	28,7	28,1	27,2	27,2
ziekten van ademhalingsstelsel	10,4	9,6	9,8	10,3	8,7
uitwendige doodsoorzaken	4,2	4,2	4,3	4,5	4,6
overige doodsoorzaken	24,9	25,6	25,3	26,3	28,3
totaal	100	100	100	100	100

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 7.2.11 Drugsdoden, 1997-2014

jaar	overdosis drugs	jaar	overdosis drugs
1997	22	2006	21
1998	25	2007	25
1999	27	2008	22
2000	31	2009	29
2001	32	2010	27
2002	27	2011	18
2003	21	2012	18
2004	22	2013	26
2005	29	2014	25

bron: GGD Amsterdam

**7.2.12 Gewicht 5- en 10-jarige kinderen naar stadsdelen, herkomstgroepering en geslacht, 2012/'13-2013/'14 (procenten)**

	5-jarigen					
	2012/'13			2013/'14		
	ondergewicht	overgewicht	obesitas	ondergewicht	overgewicht	obesitas
<b>stadsdeel</b>						
A Centrum	14,1	6,4	*	10,5	3,9	1,4
E West	8,9	11,8	5,1	8,4	9,6	4,1
F Nieuw-West	6,5	15,2	5,7	8,7	14,8	4,9
K Zuid	9,3	7,8	1,5	9,4	6,6	1,0
M Oost	8,4	7,6	2,9	9,5	9,4	2,5
N Noord	7,2	14,0	6,4	9,0	12,3	4,3
T Zuidoost	11,3	13,0	6,3	11,4	14,9	6,8
<b>herkomstgroepering</b>						
Surinamers	12,8	9,3	4,9	13,2	11,9	4,9
Antillianen	12,4	14,0	*	13,6	11,0	8,5
Turken	3,3	18,5	9,9	4,7	20,6	10,4
Marokkanen	4,9	19,0	8,0	5,3	17,5	5,5
overige niet-westerse allochtonen	10,6	11,9	6,0	11,0	12,8	5,9
westerse allochtonen	9,8	8,8	1,5	9,3	8,5	2,7
autochtonen	9,5	7,2	2,0	10,4	6,7	1,2
<b>geslacht</b>						
jongens	9,3	9,6	3,3	10,2	9,0	3,3
meisjes	8,3	12,6	5,2	8,6	12,8	4,2
<b>Amsterdam</b>	8,8	11,1	4,2	9,4	10,8	3,7
	<b>10-jarigen</b>					
<b>stadsdeel</b>						
A Centrum	9,1	9,5	1,7	8,2	9,9	2,3
E West	7,0	20,3	5,6	7,9	19,4	5,5
F Nieuw-West	6,5	22,2	7,3	7,7	22,0	6,3
K Zuid	10,8	13,1	1,9	7,6	12,1	2,0
M Oost	7,8	17,0	3,9	8,1	16,3	4,2
N Noord	8,9	20,7	5,7	9,1	21,3	3,9
T Zuidoost	6,5	22,8	9,2	5,5	22,4	7,5
<b>herkomstgroepering</b>						
Surinamers	8,6	22,1	8,7	9,5	21,4	7,6
Antillianen	5,0	14,4	8,6	*	21,8	6,4
Turken	4,1	30,0	14,9	4,6	34,5	11,7
Marokkanen	4,8	26,4	7,4	5,9	23,0	6,0
overige niet-westerse allochtonen	7,2	24,8	5,5	4,8	24,1	6,4
westerse allochtonen	8,0	11,7	2,3	10,1	11,7	2,5
autochtonen	10,7	10,9	1,8	9,7	10,9	1,8
<b>geslacht</b>						
jongens	6,7	17,6	4,6	7,5	17,3	4,4
meisjes	9,1	20,2	6,3	7,9	19,7	5,3
<b>Amsterdam</b>	7,9	18,8	5,4	7,7	18,5	4,8

bron: GGD Amsterdam

### 7.2.13 Sociaal-emotionele gezondheid 5- en 10-jarige kinderen naar stadsdelen, herkomstgroepering en geslacht, 2011/'12-2013/'14 (procenten)

	verhoogde SDQ-totaalscore <sup>1)</sup>		
	5-jarigen		
	2011/'12	2012/'13	2013/'14
<b>stadsdeel</b>			
A Centrum	10,2	6,9	6,0
E West	17,2	16,0	12,1
F Nieuw-West	18,9	17,7	15,3
K Zuid	9,4	8,3	8,5
M Oost	12,2	13,2	11,1
N Noord	19,0	15,7	14,9
T Zuidoost	21,3	19,9	21,1
<b>herkomstgroepering</b>			
Surinamers	13,4	19,2	17,5
Antillianen	29,3	18,8	17,2
Turken	25,1	19,3	13,7
Marokkanen	22,0	20,2	18,3
overige niet-westerse allochtonen	26,1	20,9	21,1
westerse allochtonen	10,4	12,0	10,0
autochtonen	9,4	8,5	8,6
<b>geslacht</b>			
jongens	17,9	14,9	14,6
meisjes	13,8	13,8	11,5
<b>Amsterdam</b>	<b>15,8</b>	<b>14,4</b>	<b>13,1</b>
	10-jarigen		
<b>stadsdeel</b>			
A Centrum	9,1	15,6	15,2
E West	19,8	19,6	17,0
F Nieuw-West	21,8	20,8	20,4
K Zuid	14,5	13,3	14,1
M Oost	17,6	14,1	14,5
N Noord	22,9	21,3	19,4
T Zuidoost	25,2	24,8	22,3
<b>herkomstgroepering</b>			
Surinamers	22,3	21,4	20,4
Antillianen	22,2	24,6	18,7
Turken	25,1	20,3	16,9
Marokkanen	24,3	23,9	21,2
overige niet-westerse allochtonen	24,0	25,0	24,5
westerse allochtonen	14,6	14,9	15,5
autochtonen	14,5	13,0	13,1
<b>geslacht</b>			
jongens	21,3	20,9	20,6
meisjes	17,9	16,5	14,8
<b>Amsterdam</b>	<b>19,7</b>	<b>18,8</b>	<b>17,8</b>

<sup>1)</sup> De SDQ-totaalscore geeft aan in hoeverre een kind sociaal-emotionele problemen heeft. bron: GGD Amsterdam

## 7.3.1 Sportaccommodaties naar soort, 1 juli 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
<b>openlucht</b>					
voetbalvelden gras (w.v. wetra)	105 (3)	101 (3)	94 (3)	83 (2)	76 (1)
voetbalvelden kunstgras (rubberingestrooid)	50	51	57	62	64
voetbaltrainingsvelden (w.v. kunstgras zandingestrooid)	15	15	11	9	7
korfbalvelden (w.v. kunstgras)	12 (12)	12 (12)	12 (12)	12 (12)	12 (12)
hockeyvelden (w.v. kunstgras)	37 (27)	37 (27)	39 (30)	39 (32)	40 (35)
handbalvelden	10	10	10	9	9
rugbyvelden (waarvan kunstgras)	3	3	3	3	3 (1)
honkbalvelden	8	8	7	7	6
softbalvelden	8	8	7	7	6
cricketvelden	10	10	11	11	11
american footballvelden	2	2	2	2	2
lacrossvelden					1
frisbeevelden					2
beachcentrum (outdoor velden)	4 (15)	5 (20)	5 (20)	5 (20)	5 (20)
kaatsvelden	1	1	1	1	1
atletiekbanen	6	6	6	6	6
tennisbanen	222	222	231	231	231
skelter-/kartingbaan	–	–	–	–	–
golfbanen	5	5	5	6	6
midgetgolfbanen	1	1	1	1	1
wielercircuits	2	2	2	2	2
landijsbanen	2	2	2	2	2
kunstijsbanen	1	1	1	1	1
klimmuren	2	2	2	2	2
castingaccommodatie	1	1	1	1	–
zwembaden	6	1	6	6	6
roei-/kanobaan	1	1	1	1	1
<b>overdekt</b>					
sporthallen (veld 20x40m)	19	19	22	23	23
aantal speelvloeren 20x40m	27	27	28	29	29
zwembaden	8	8	8	8	8
tennisbanen (hallen)	57 (10)	57 (10)	57 (10)	57 (10)	57 (10)
squashbanen (centra)	90 (11)	90 (11)	90 (11)	90 (11)	90 (11)
bowlingbanen (centra)	68 (3)	74 (4)	74 (4)	74 (4)	74 (4)
schietsportaccommodatie	12	12	12	12	12
indoorbeachcentrum (aantal velden)	1 (6)	1 (6)	–	–	–
wielersbaan	1	1	1	1	1
ijshal	1	1	1	1	1
skelter-/kartingbaan	1	1	1	1	1
tafeltenniscentra	5	5	5	5	5
handboogbanen (centra)	17 (2)	17 (2)	17 (2)	17 (2)	17 (2)
maneges	11	11	11	11	11
boksruimtes	7	7	7	7	7
gewichtheufruimtes	5	5	5	5	5
schermzalen	3	3	3	3	3
skipiste	2	2	2	2	2
klimaccommodatie	5	5	5	5	5
sportzalen	8	8	8	8	8
<b>watersportaccommodaties</b>					
kano-clubhuizen	5	5	5	5	5
plankzeil-clubhuizen	2	2	2	2	2
roei-clubhuizen	10	10	10	10	10
watersport-clubhuizen	21	21	21	21	21
gemeentelijk roeihome	1	1	1	1	1
gemeentelijk watersportcentrum	2	2	2	2	2

bron: afd. Sport en Bos

## 7.3.2 Bezoekers aan zwembaden (x 1.000), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Sloterparkbad	384	382	390	371	387
De Mirandabad	364	387	378	321	387
Het Marnix	269	276	276	320	325
SportPlaza Mercator	285	278	269	284	265
Sportfondsenbad Oost	244	248	255	235	244
Zuiderbad	155	159	179	191	204
Floraparkbad <sup>1)</sup> <sup>2)</sup>	286	185	202	159	152
Flevoparkbad	42	24	48	69	56
Bijlmerbad	53	46	56	33	35
Familiebad Bredius	27	16	25	32	27
totaal	2109	2001	2078	2015	2082

<sup>1)</sup> Vanaf 1 januari 2011 nieuw registratiesysteem.

bron: stadsdelen en zwembaden Amsterdam

<sup>2)</sup> In 2013 buitenbad gesloten i.v.m. nieuwbouw.

7

## 7.3.3 Bezoekers Jaap Eden IJsbanen, 2010/'11-2014/'15

	2010/'11	2011/'12	2012/'13	2013/'14	2014/'15
kunstijsbaan	427351	428067	410559	385595	389005
w.v. volwassenen	299146	299647	287391	269917	270924
jeugd	128205	128420	123168	115678	118081
hal	113612	107308	115621	106748	99154

bron: Jaap Eden IJsbanen

7.3.4 Amsterdammers van 6-74 jaar die een of meer keer per maand <sup>1)</sup> sporten naar achtergrondkenmerken, 2006-2013 (procenten)

	2006	2009	2013
gemiddeld	65	61	67
mannen		66	72
vrouwen		58	64
6-12 jaar	75	76	84
13-17 jaar	72	73	75
18-34 jaar	70	69	74
35-54 jaar	63	57	64
55-74 jaar	50	51	55
Surinamers/Antillianen	63	57	57
Turken/Marokkanen	49	47	46
overige niet-westerse allochtonen	70	59	61
westerse allochtonen	72	62	70
autochtonen	74	68	78

<sup>1)</sup> Sporter volgens Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO).

bron: OIS/Sportmonitor

### 7.3.5 Amsterdammers die een of meer keer per maand <sup>1)</sup> sporten naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 2013 (procenten)

stadsdeel	6-17 jaar	18-74 jaar	totaal
A Centrum	93	73	76
E West	71	67	67
F Nieuw-West	73	53	55
K Zuid	93	78	80
M Oost	86	78	79
N Noord	79	56	58
T Zuidoost	74	56	58
Amsterdam	80	66	67

<sup>1)</sup> Sporter volgens Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO).

bron: OIS/Sportmonitor 2013

### 7.3.6 Lidmaatschap sportvereniging <sup>1)</sup> naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 2013 (procenten)

stadsdeel	6-17 jaar	18-74 jaar	totaal
A Centrum	66	16	24
E West	46	15	19
F Nieuw-West	39	8	12
K Zuid	66	18	23
M Oost	64	17	24
N Noord	46	14	18
T Zuidoost	42	14	17
Amsterdam	52	14	19

<sup>1)</sup> Het betreft actief lidmaatschap voor de meest beoefende sport.

bron: OIS/Sportmonitor 2013



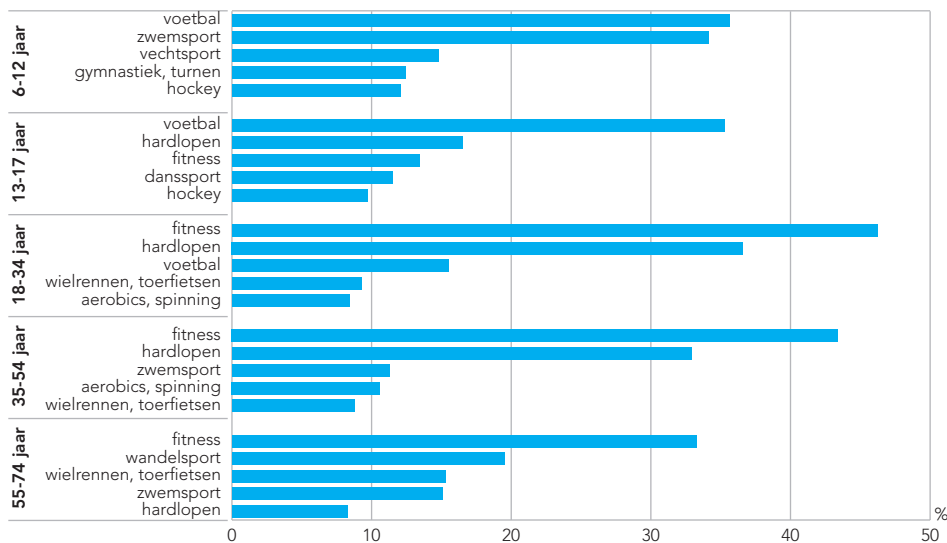
## 7.3.7 Meest beoefende sporten, 2003-2013 (percentage van de sporters)

	2003	2006	2009	2013
fitness	19	26	32	37
hardlopen, joggen, trimmen	6	13	13	26
voetbal	12	14	12	13
zwemmen	14	13	15	13
wielrennen, toerfietsen, mountainbiken	6	6	5	9
aerobics, steps, spinning <sup>1)</sup>	6	6	3	8
wandelsport	3	7	3	7
tennis	6	7	6	6
vecht- en verdedigingssporten	5	4	3	6
danssport	3	4	4	5
hockey	3	2	3	4
schaatsen	2	2	1	3
gymnastiek, turnen	1	2	3	3
roeien	0	1	1	2
golf	2	2	1	2
basketbal	1	2	1	1
paardensport	2	1	1	1
squash	3	2	1	1
skeelers, skaten	2	2	1	1
atletiek	0	1	1	1
badminton	1	1	1	1
volleybal, beachvolleybal	1	1	1	1

<sup>1)</sup> Sinds 2013 inclusief spinning.

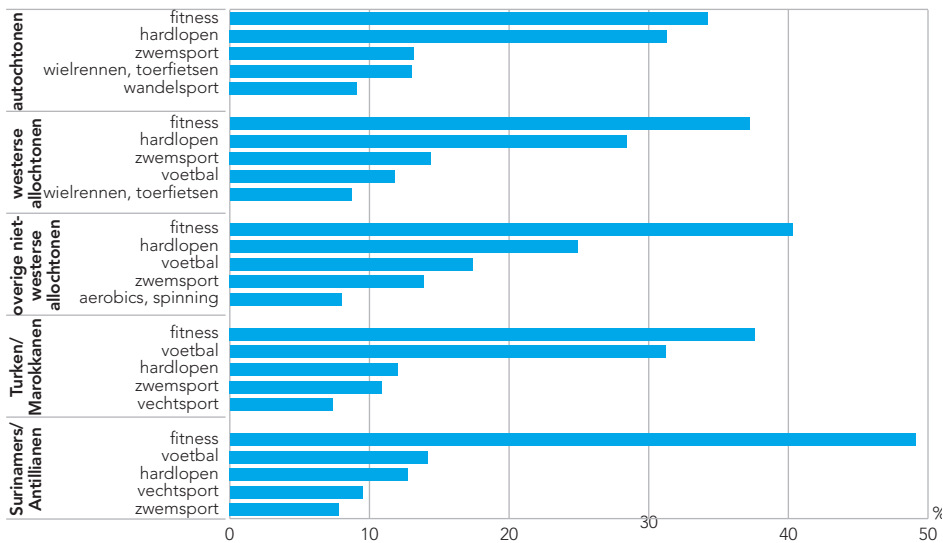
bron: OIS/Sportmonitor

## 7.3a Top vijf meest beoefende sporten naar leeftijdsgroepen, 2013 (percentage van de sporters)



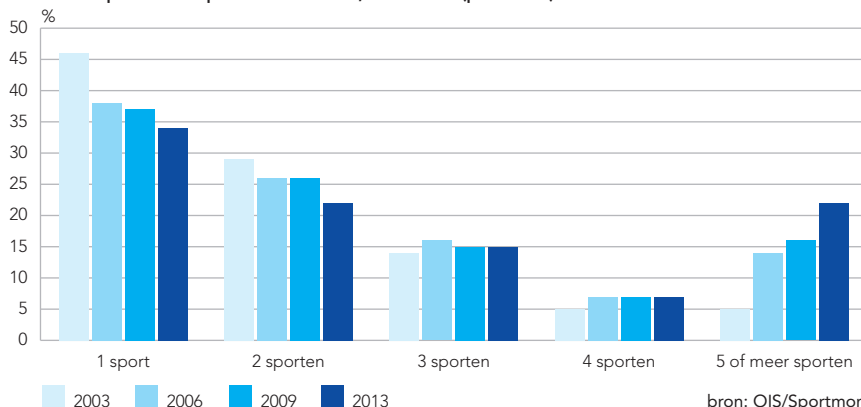
bron: OIS/Sportmonitor 2013

7.3b Top vijf meest beoefende sporten naar herkomstgroepering, 2013 (percentage van de sporters)



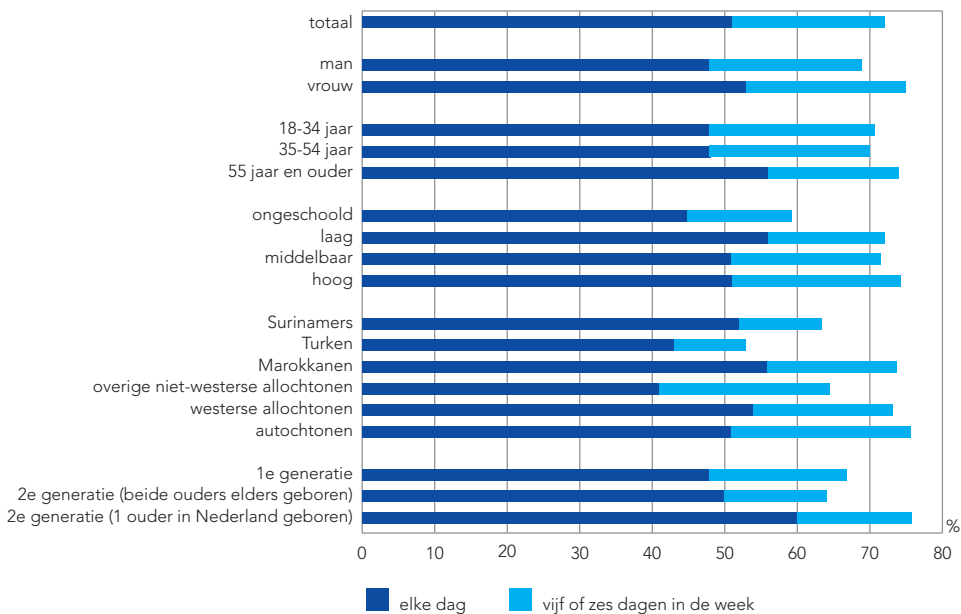
bron: OIS/Sportmonitor 2013

7.3c Aantal sporten dat sporters beoefenen, 2003-2013 (procenten)



bron: OIS/Sportmonitor

7.3d Amsterdammers (18+) die minimaal vijf dagen in de week ten minste een half uur matig intensief bewegen naar achtergrondkenmerken, 2014 (procenten)



bron: OIS/De Staat van de Stad Amsterdam VIII



# 8

## Economie en cultuur

- 8.1 Zeehavens Amsterdam
- 8.2 Schiphol
- 8.3 Toerisme
- 8.4 Winkelen
- 8.5 Detailhandel
- 8.6 Financiële en zakelijke dienstverlening
- 8.7 Creatieve industrie
- 8.8 ICT
- 8.9 Cultuur
- 8.10 Monumenten
- 8.11 Recreatie



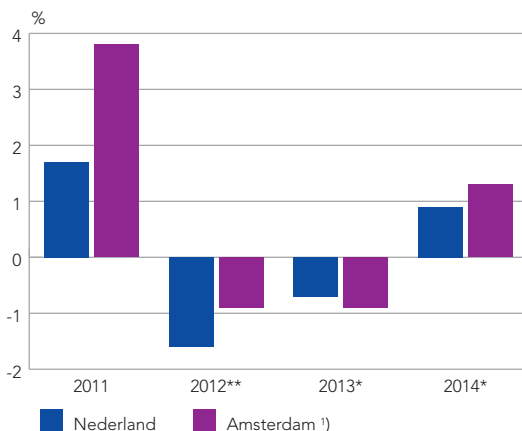
## 8

## Economie en cultuur

### De Amsterdamse economie groeit snel

De Amsterdamse economie groeide in 2014 sneller dan de landelijke economie. In 2014 was de economische groei in en rond Amsterdam 1,3%. Landelijk was dat 0,9%. De verwachting is dat deze groei in 2015 zal toenemen tot 3% in Amsterdam en 2% in Nederland. De economische groei in de periode 2014-2015 is te danken aan meerdere internationale en nationale factoren. De belangrijkste zijn de aantrekkende wereldhandel, het herstel van het consumentenvertrouwen waardoor mensen meer zijn gaan besteden, en de gunstige ontwikkelingen op de woningmarkt. Door de aantrekkende internationale handel neemt onder andere de overslag in de Amsterdamse haven en de vracht op Schiphol toe. Daarnaast hebben de ICT- en de toeristische sector ertoe bijgedragen dat de economie in Amsterdam sneller groeit dan landelijk.

Economische groei t.o.v. vorig jaar, (volumemutaties van bruto binnenlands product in marktprijzen)



bron: CBS

\*\* Nader voorlopige cijfers

\* Voorlopige cijfers

1) Deze gegevens zijn voor het COROP-gebied Groot-Amsterdam.

### ICT, creatieve industrie en financiële sector

De werkgelegenheid in de ICT-sector is tussen 2014 en 2015 gestegen met 14% tot bijna 56.000 banen, verdeeld over ruim 18.000 vestigingen. De groei in de ICT-sector is met name veroorzaakt door de groei van banen en vestigingen in diensten (waaronder drukkerijen en telecommunicatie) en bedrijven die maatwerksoftware ontwikkelen, produceren en leveren. In de productie van ICT-hardware is het aantal banen meer dan gehalveerd: ongeveer 600 banen in 2015 tegenover 1.500 in 2011.

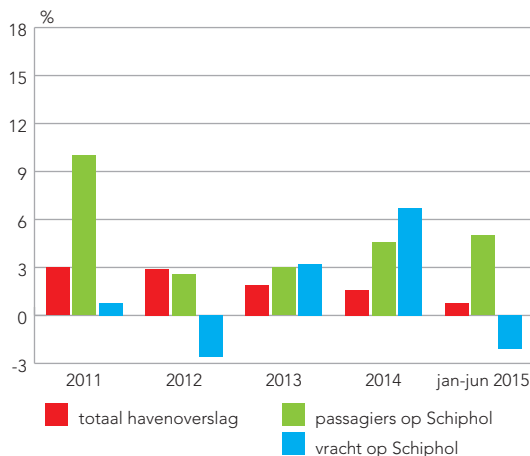
Ook in de creatieve industrie blijft het aantal banen stijgen, dit jaar met 5% ten opzichte van 2014 tot ruim 60.000 banen. Deze groei wordt met name veroorzaakt door toename van banen en vestigingen in de kunsten en creatieve zakelijke diensten (bijvoorbeeld reclamebureaus en industrieel ontwerpers). De media- en entertainmentsector blijft met 2% groei achter bij het gemiddelde.

In de financiële sector neemt het aantal banen voor het tweede achtereenvolgende jaar weer toe; dit jaar met 2% tot 44.000. De stijging is vooral te danken aan de toename van banen bij beleggingsmaatschappijen, banken, verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen. Het aantal vestigingen is nagenoeg gelijk gebleven en in het geval van de banken en verzekeringsmaatschappijen zelfs flink gedaald. Er is dus (nog steeds) sprake van schaalvergroting in deze sector.

### Havenoverslag in Amsterdam

De totale havenoverslag bedroeg in 2014 79,8 miljoen ton, een toename van 1,6% ten opzichte van 2013. Zowel de import (+1%), als de export (+2%) ging omhoog naar 52,9 miljoen ton respectievelijk 26,9 miljoen ton in 2014. De totale overslag van steenkool is met 10% toegenomen en die van natte bulk (vooral aardolie) met 2%. Ook in de eerste helft van 2015 is de havenoverslag gestegen (+0,8%), maar minder snel dan voorheen. De groei wordt afgeremd door de dalende import van steenkool en granen. Hoewel de havenoverslag in Amsterdam vanaf 2011 ieder jaar toeneemt, ligt het groeitempo in de laatste jaren lager dan in 2011 en 2012.

Groei totale overslag in haven Amsterdam, passagiers en vracht op Schiphol, mutaties t.o.v. zelfde periode vorig jaar



bron: Haven Amsterdam/Schiphol Group

### Schiphol

In 2014 reisden bijna 55 miljoen passagiers via Amsterdam Airport Schiphol. Dit is een recordaantal en een groei van 4,6% ten opzichte van 2013. De groei komt vooral door de Europese reizigers (+6,3%) en in mindere mate door de intercontinentale passagiers (+1,1%). Ook in de eerste zes maanden van 2015 is het aantal passagiers op Schiphol toegenomen (+5,0%).

Vracht laat eerst een stijging zien over 2014 (+6,5%). Daarna daalt het volume in de eerste helft van 2015 (-2,1%) door afnemende vervoersstromen op Azië en Rusland.

### Toerisme

In 2014 telde Amsterdam 421 hotels en ruim 26.000 hotelkamers. Daarmee is de kamer capaciteit met 4% toegenomen ten opzichte van 2013. De Amsterdamse hotels hebben in 2014 6,7 miljoen gasten ontvangen, goed voor 12,5 miljoen hotelovernachtingen. Dit is een toename van 11% vergeleken met 2013. Omdat het aantal overnachtingen sneller steeg dan het aantal kamers, is de gemiddelde kamerbezetting in Amsterdam toegenomen van 76% in 2013 naar 79% in 2014. De groei is vooral te danken aan de toename van het aantal hotelovernachtingen van buitenlandse gasten, met name Duitsers (+19%), Britten (+15%) en Amerikanen (+11%).



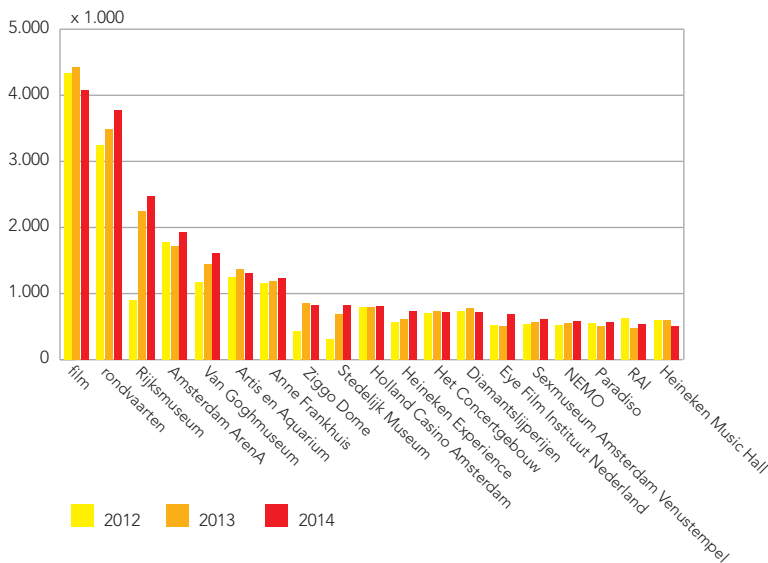
In 2015 wordt wederom een groei van het aantal toeristen verwacht, mede dankzij de nieuwe hotels en het evenement SAIL in augustus 2015. Het aantal banen in de toeristische sector neemt toe: in de periode 2013-2014 met 1% en in de periode 2014-2015 met 4% (gemeten op 1 januari).

**Cultuur**

De vijftien Amsterdamse bioscopen zijn de grootste publiekstrekker van Amsterdam. Samen trekken zij ruim vier miljoen film liefhebbers. De op een na grootste publiekstrekker zijn de rondvaartboten die in 2014 bijna 4 miljoen bezoekers trokken, een toename van ruim 8% ten opzichte van 2013. De rondvaartboten worden gevolgd door het Rijksmuseum dat in het tweede jaar na zijn heropening 2,5 miljoen bezoekers wist te trekken. Dit is een toename van 10%, ofwel 230.000 bezoekers meer dan in 2013. Naar andere musea komen ook veel bezoekers. Zo ontvangt het Van Gogh museum 1,6 miljoen bezoekers, het Anne Frank museum 1,2 miljoen en het Stedelijk Museum ruim 800.000 bezoekers, 100.000 bezoekers meer dan in 2013. Van de theaters trekt de in 2013 geopende Ziggo Dome 830.000 bezoekers, gevolgd door het Concertgebouw met 725.000 bezoekers.

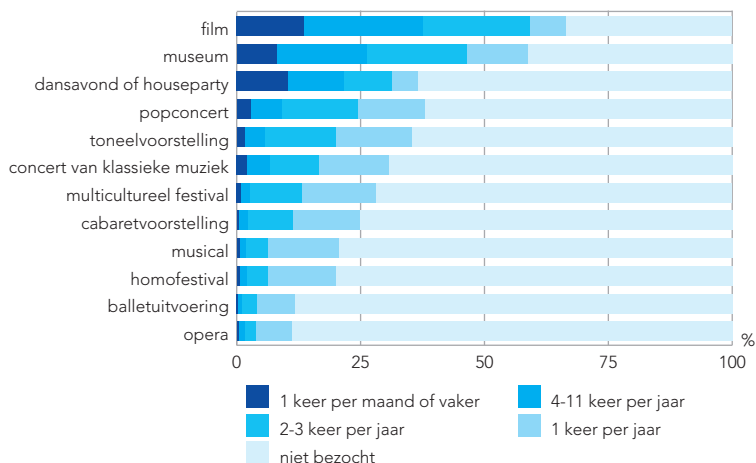


**Bezoekers (x 1.000) van geselecteerde publiekstrekkers in Amsterdam**



Een groot deel van de bezoekers komt uit Amsterdam zelf. Uit het tweejaarlijkse Staat van de Stad onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat acht van de tien Amsterdammers de afgelopen twaalf maanden minimaal één keer naar een film, popconcert, toneelvoorstelling of concert is geweest. Amsterdammers gaan het liefst naar de film: zes van de tien is het afgelopen jaar ten minste één keer naar de film geweest, een kwart gaat zelfs een keer per maand naar de film. Daarnaast gaat een kwart van de Amsterdammers tenminste eens per maand naar een museum en gaat ruim een vijfde één keer per maand naar een danceavond.

Frequentie bezoek uitgaansactiviteiten (afgelopen 12 maanden), 2014 (procenten)



<b>8.1</b>	<b>Zeehavens Amsterdam</b>	<b>268</b>
	<u>tabellen</u>	
8.1.1	Kerncijfers Amsterdamse haven	268
8.1.2	Goederenoverslag naar soort in de Amsterdamse haven	269
8.1.3	Passagiersschepen en passagiers in de Amsterdamse zeehavens	270
8.1.4	Goederenoverslag in West-Europese havens	270
	<u>grafieken</u>	
8.1a	Aangekomen zeeschepen en goederenoverslag in de Amsterdamse haven	268
<b>8.2</b>	<b>Schiphol</b>	<b>271</b>
	<u>tabellen</u>	
8.2.1	Luchtvervoer op Amsterdam Airport Schiphol	271
8.2.2	Passagiers op Amsterdam Airport Schiphol	271
8.2.3	Vliegtuigbewegingen op Amsterdam Airport Schiphol	272
8.2.4	Baan gebruik Amsterdam Airport Schiphol	273
8.2.5	Passagiersvervoer Nederlandse luchthavens	273
8.2.6	Amsterdam Airport Schiphol vergeleken met enkele andere West-Europese luchthavens	274
	<u>grafieken</u>	
8.2a	Vliegtuigbewegingen, passagiersbewegingen en vrachtvervoer op Amsterdam Airport Schiphol	272
<b>8.3</b>	<b>Toerisme</b>	<b>275</b>
	<u>tabellen</u>	
8.3.1	Logiesverstrekkende accommodaties naar Benelux Hotel Classificatie en Nederlandse Hotel Classificatie	275
8.3.2	Kamers van hotels naar Benelux Hotel Classificatie en Nederlandse Hotel Classificatie	275
8.3.3	Bedden van hotels naar Benelux Hotel Classificatie en Nederlandse Hotel Classificatie	276
8.3.4	Bezettingsgraad hotels en zakelijk bezoek als % van totaal aantal hotelovernachtingen naar Nederlandse Hotel Classificatie	277
8.3.5	Hotels naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie	277
8.3.6	Kamers naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie	278
8.3.7	Bedden naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie	278
8.3.8	Kerncijfers hotels	279
8.3.9	Gasten en overnachtingen in hotels naar gebied/land van herkomst	282
8.3.10	Gasten in hotels naar Nederlandse Hotel Classificatie en gebied/land van herkomst	283
8.3.11	Overnachtingen in hotels naar Nederlandse Hotel Classificatie en gebied/land van herkomst	283
8.3.12	Vestigingen en werkzame personen in de sector toerisme	284
	<u>grafieken</u>	
8.3a	Amsterdamse hotels naar kamers	276
8.3b	Gasten en overnachtingen in Amsterdamse hotels	281
8.3c	Gasten en overnachtingen in Amsterdamse hotels per maand	281
8.3d	Top tien gasten in Amsterdamse hotels naar land van herkomst	281
8.3e	Vestigingen en werkzame personen in de sector toerisme	284

<b>8.4</b>	<b>Winkelen</b>	<b>285</b>
	<u>tabellen</u>	
8.4.1	Koopkrachtbinding aan het eigen stadsdeel	285
8.4.2	Herkomst bestedingen van dagelijkse goederen per stadsdeel	286
8.4.3	Herkomst bestedingen van niet-dagelijkse goederen per stadsdeel	286
8.4.4	Oppervlaktes van winkels in de dagelijkse en niet-dagelijkse goederensector	287
8.4.5	Beoordeling op een aantal aspecten van de 20 best gewaardeerde winkelgebieden in Amsterdam en omgeving	289
8.4.6	Winkels, winkelvloeroppervlak en bandbreedte huren van de 20 best gewaardeerde winkelgebieden in Amsterdam en omgeving en enkele andere winkelgebieden	290
	<u>kaarten</u>	
8.4a	Koopkrachtbinding aan het eigen stadsdeel	285
8.4b	Winkels dagelijkse en niet-dagelijkse goederen per stadsdeel per 10.000 inwoners	288
<b>8.5</b>	<b>Detailhandel</b>	<b>291</b>
	<u>tabellen</u>	
8.5.1	Vestigingen en de hierin werkzame personen in de detailhandel	291
8.5.2	Vestigingen en de hierin werkzame personen in de detailhandel naar grootteklassen	292
8.5.3	Vestigingen en de hierin werkzame personen in de detailhandel naar stadsdelen en grootteklassen	293
8.5.4	Vestigingen met werkzame personen in de detailhandel naar stadsdelen	294
8.5.5	Werkzame personen in de detailhandel naar stadsdelen	295
<b>8.6</b>	<b>Financiële en zakelijke dienstverlening</b>	<b>296</b>
	<u>tabellen</u>	
8.6.1	Vestigingen en werkzame personen in de financiële instellingen	296
8.6.2	Vestigingen en werkzame personen in advisering en onderzoek	297
8.6.3	Vestigingen en werkzame personen in de verhuur en overige zakelijke dienstverlening	298
<b>8.7</b>	<b>Creatieve industrie</b>	<b>299</b>
	<u>tabellen</u>	
8.7.1	Vestigingen en werkzame personen in de creatieve industrie	299
	<u>grafieken</u>	
8.7a	Vestigingen en werkzame personen in de creatieve industrie	299
<b>8.8</b>	<b>ICT</b>	<b>300</b>
	<u>tabellen</u>	
8.8.1	Vestigingen en werkzame personen in de ICT	300
8.8.2	Internetgebruik van Amsterdammers	301
8.8.3	Twittergebruik van Amsterdammers	301
	<u>kaarten</u>	
8.8a	Werkzame personen in de ICT naar stadsdelen en sectoren	300
8.8b	Aandeel dat lid is van LinkedIn en Facebook naar achtergrondkenmerken	302

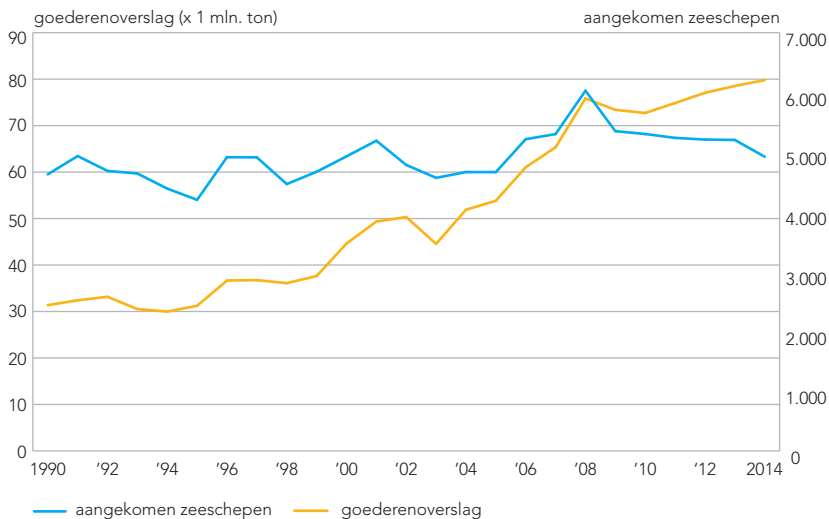
<b>8.9</b>	<b>Cultuur</b>	<b>303</b>
	<u>tabellen</u>	
8.9.1	Voorstellingen en bezoekers naar theater of concertzaal	303
8.9.2	Voorstellingen en bezoekers naar gezelschap of orkest	304
8.9.3	Bioscopen en bioscoopbezoek	305
8.9.4	Bezoekers aan musea en archieven	305
8.9.5	Uitgeleende boeken, platen en banden door enkele bibliotheken	306
8.9.6	Leden, collectie en uitleningen van de Openbare Bibliotheek Amsterdam	306
8.9.7	Leden Openbare Bibliotheek Amsterdam naar stadsdelen	307
8.9.8	Uitleningen Openbare Bibliotheek Amsterdam naar stadsdelen	307
8.9.9	Uitleningen Openbare Bibliotheek Amsterdam naar categorie	308
8.9.10	Bezoekers aan instellingen voor beeldende kunst en expositieruimten	308
8.9.11	Gesubsidieerde amateurkunstinstellingen	309
8.9.12	Naar welke regionale televisiezenders kijkt u regelmatig?	309
	<u>grafieken</u>	
8.9a	Bezoek aan uitgaansmogelijkheden	303
8.9b	Frequentie bezoek uitgaansactiviteiten	304
8.9c	Bezoekers aan enkele musea	306
8.9d	Uitleningen van de Openbare Bibliotheek Amsterdam naar categorie	307
<b>8.10</b>	<b>Monumenten</b>	<b>310</b>
	<u>tabellen</u>	
8.10.1	Monumenten naar stadsdelen en soort	310
	<u>grafieken</u>	
8.10a	Monumenten naar soort	310
<b>8.11</b>	<b>Recreatie</b>	<b>311</b>
	<u>tabellen</u>	
8.11.1	Bezoekers aan attractiepunten en evenementen	311
8.11.2	Evenementen, bezoekers en exposanten in de RAI-hallen	311
8.11.3	Lidmaatschap organisaties en verenigingen	312
	<u>grafieken</u>	
8.11a	Aandeel Amsterdammers met een of meer hobby's naar achtergrondkenmerken	312

## 8.1.1 Kerncijfers Amsterdamse haven, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
aangekomen zeeschepen	5304	5239	5211	5205	4924
<b>goederenoverslag (x 1.000 ton)</b>					
geloste goederen	48844	50606	50471	52285	52934
geladen goederen	23873	24254	26587	26249	26858
<b>containeroverslag (aantal)</b>					
aanvoer	26417	19800	25843	21317	20389
afvoer	20173	15581	17704	15680	15031
zeecruiseschepen	91	123	144	137	126

bron: Haven Amsterdam

## 8.1a Aangekomen zeeschepen en goederenoverslag in de Amsterdamse haven, 1990-2014



bron: Haven Amsterdam

## 8.1.2 Goederenoverslag naar soort in de Amsterdamse haven, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>geloste goederen (x 1.000 ton)</b>					
totaal	48844	50606	50471	52285	52934
natte bulk	18356	19717	21088	19325	19414
w.v. ruwe olie	149	13	10	-	29
olie(producten)	16370	17917	19345	17702	17154
energiegassen	85	90	142	91	117
overig	1752	1698	1590	1549	2115
droge bulk	28334	28669	26877	30053	31306
w.v. granen	228	476	453	2488	2855
derivaten/veevoeders	5408	5129	4398	2918	2445
oliezaden	1793	1085	1000	1641	1555
kolen	13105	14636	14544	16512	18688
ertsen/schroot	88	34	96	214	199
meststoffen	864	802	837	879	940
overig	6849	6507	5549	5401	4622
containers	447	344	590	504	394
ro/ro	605	689	404	252	276
stukgoed en unit-lading	1103	1186	1513	2152	1545
<b>geladen goederen (x 1.000 ton)</b>					
totaal	23872	24254	26587	26249	26858
natte bulk	19051	19750	22267	21729	22598
w.v. olie(producten)	18280	19209	21749	20889	21786
energiegassen	0	12	18	3	-
overig	749	507	500	817	812
droge bulk	3733	3736	3482	3690	3360
w.v. granen	32	52	59	227	261
derivaten/veevoeders	581	655	483	355	236
oliezaden	896	615	523	610	496
kolen	1094	923	1034	1231	796
ertsen/schroot	406	651	678	600	935
meststoffen	297	285	282	327	356
overig	427	555	423	341	280
containers	383	261	226	155	239
ro/ro	252	238	191	120	82
stukgoed en unit-lading	453	269	420	555	578
<b>totaal goederenoverslag</b>	<b>72717</b>	<b>74860</b>	<b>77058</b>	<b>78534</b>	<b>79791</b>

bron: Haven Amsterdam

8.1.3 Passagiersschepen en passagiers in de Amsterdamse zeehavens, 2010-2014 <sup>1)</sup>

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>zeeschepen</b>					
ferryschepen (vnl. IJmuiden)	364	348	359	354	344
cruiseschepen (Amsterdam + IJmuiden)	102	146	187	176	182
passagiers ferryschepen (x 1.000)	547	548	526	543	556
passagiers zee-cruiseschepen (x 1.000)	203	288	355	344	337
<b>riviercruiseschepen</b>					
aantal riviercruiseschepen	1195	1327	1382	1483	1685
passagiers riviercruiseschepen (x 1.000)	265	295	322	356	431

<sup>1)</sup> Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk, Velsen en IJmuiden. bron: Haven Amsterdam/Passenger Terminal Amsterdam/DFDS/Amsterdam Cruise Port

## 8.1.4 Goederenoverslag in West-Europese havens (Hamburg-Le Havre), 2009-2014 (x 1 mln. ton)

haven	2009	2010	2011	2012	2013	2014	groei 2014-2013 (%)
Rotterdam	387,0	430,2	434,6	441,5	440,5	444,7	+1,0
Antwerpen	157,6	178,2	187,2	184,1	190,8	199,0	+4,3
Hamburg	110,4	121,2	132,2	131,0	139,0	145,7	+4,8
Zeehavens Amsterdam <sup>1)</sup>	86,7	90,8	93,1	94,3	95,8	97,8	+2,1
Bremen	63,0	68,7	80,6	84,0	78,8	78,3	-0,6
Le Havre	73,7	70,2	67,6	63,5	67,2	66,9	-0,4
Duinkerken	44,9	42,8	47,5	47,2	43,6	47,1	+8,0
Zeebrugge	45,0	49,6	47,0	43,6	42,8	42,5	-0,7
Zeeland Seaports	33,6	33,0	35,5	34,0	33,0	35,1	+6,4
Gent	29,0	27,3	27,2	26,3	26,0	25,9	-0,4
<b>totaal</b>	1030,9	1112,0	1152,5	1149,5	1157,5	1183,0	+2,2

<sup>1)</sup> Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk, Velsen en IJmuiden.

bron: Haven Amsterdam



## 8.2.1 Luchtvervoer op Amsterdam Airport Schiphol, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>passagiers (x 1.000)</b>					
aangekomen	22661	24918	25505	26257	27454
vertrokken	22476	24763	25471	26270	27486
<b>post (x 1.000 kg)</b>					
aangekomen	10890	10298	10095	12224	13058
verzonden	14988	15582	18281	22647	24423
<b>vracht (x 1.000 kg)</b>					
aangekomen	790393	777700	751578	774481	841325
verzonden	721862	746106	731870	756607	791870
<b>vliegtuigbewegingen</b>					
totaal (incl. General Aviation)	402375	437083	437904	440057	452687

bron: Amsterdam Airport Schiphol

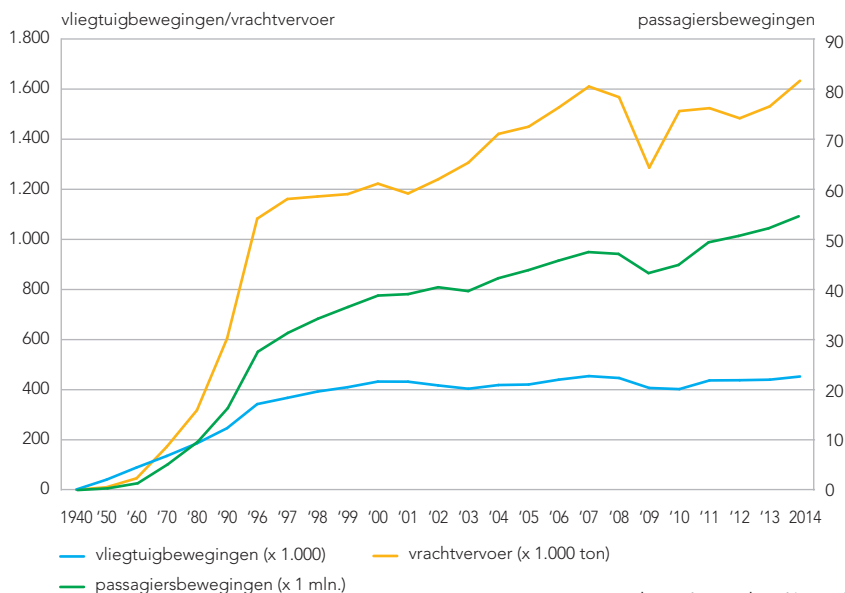
8

## 8.2.2 Passagiers (x 1.000) op Amsterdam Airport Schiphol, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>aangekomen passagiers</b>					
Europese Unie verkeer	12298	13978	14081	14489	15508
rest Europa verkeer	2685	3025	3289	3402	3490
intercontinentaal verkeer	7678	7915	8135	8367	8456
totaal	22661	24918	25505	26257	27454
<b>vertrokken passagiers</b>					
Europese Unie verkeer	12144	13810	14004	14388	15427
rest Europa verkeer	2646	3013	3274	3392	3479
intercontinentaal verkeer	7687	7940	8193	8490	8581
totaal	22476	24763	25471	26270	27486
<b>totaal aangekomen en vertrokken passagiers</b>	45137	49681	50976	52528	54941
transitopassagiers	75	75	60	42	37

bron: Amsterdam Airport Schiphol

### 8.2a Vliegtuigbewegingen, passagiersbewegingen en vrachtovervoer op Amsterdam Airport Schiphol, 1940-2014



### 8.2.3 Vliegtuigbewegingen op Amsterdam Airport Schiphol, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>commercieel verkeer</b>					
geregeld handelsverkeer	354177	389573	393211	396101	409835
ongeregeld handelsverkeer <sup>1)</sup>	32139	30676	30196	29464	28461
<b>totaal</b>	<b>386316</b>	<b>420249</b>	<b>423407</b>	<b>425565</b>	<b>438296</b>
<b>overige vluchten</b>					
taxi-/zaken-/particuliere vluchten	13520	13781	9149	9176	9220
overige vluchten	2539	3053	5348	5316	5171
<b>totaal</b>	<b>16059</b>	<b>16834</b>	<b>14497</b>	<b>14492</b>	<b>14391</b>
<b>totaal vliegtuigbewegingen</b>	<b>402375</b>	<b>437083</b>	<b>437904</b>	<b>440057</b>	<b>452687</b>

<sup>1)</sup> Incl. chartervluchten van lijnmaatschappijen.

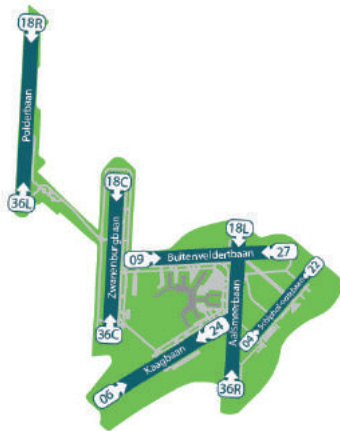
bron: Amsterdam Airport Schiphol

8.2.4 Baangebruik Amsterdam Airport Schiphol, gebruiksjaar 2012-2014 <sup>1)</sup>

	2012	2013	2014	landingen	starts
	totaal	totaal	totaal		
Helikopters	2311	2477	2362	1217	1145
Schiphol Oostbaan (04)	2452	3464	2788	1078	1710
Kaagbaan (06)	39457	57145	38486	38407	79
Buitenveldertbaan (09)	11578	14625	10683	127	10556
Zwanenburgbaan (18C)	30443	28192	42085	37472	4613
Aalsmeerbaan (18L)	39499	36979	51856	-	51856
Polderbaan (18R)	87973	74113	82757	82757	-
Schiphol Oostbaan (22)	9848	7811	8666	5371	3295
Kaagbaan (24)	95945	75791	79607	763	78844
Buitenveldertbaan (27)	27315	18583	20335	20022	313
Zwanenburgbaan (36C)	21845	26746	34512	9677	24835
Polderbaan (36L)	50629	64715	48102	-	48102
Aalsmeerbaan (36R)	20513	27625	28434	28434	-
totaal	439808	438266	450673	225325	225348

<sup>1)</sup> November-oktober.

bron: BAS



8.2.5 Passagiersvervoer (x 1.000) Nederlandse luchthavens, 2010-2014 <sup>1)</sup>

	2010	2011	2012	2013	2014
Amsterdam Airport Schiphol	45137	49681	50976	52528	54941
Eindhoven Airport	2183	2664	3005	3425	3956
Rotterdam The Hague Airport	923	1075	1187	1489	1625
Maastricht Aachen Airport	227	334	305	430	241
Groningen Airport Eelde	123	114	181	176	169

<sup>1)</sup> Exclusief transitpassagiers.

bron: Amsterdam Airport Schiphol/CBS

## 8.2.6 Amsterdam Airport Schiphol vergeleken met enkele andere West-Europese luchthavens, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>passagiers (x 1 mln.) <sup>1)</sup></b>					
Londen Heathrow	65,7	69,4	70,0	72,3	73,4
Londen Gatwick	31,3	33,6	34,2	35,4	38,1
Parijs Charles de Gaulle	58,1	60,9	61,5	62,0	63,7
Parijs Orly	25,2	27,1	27,2	28,3	28,9
Frankfurt	52,7	56,3	57,3	57,9	59,4
Amsterdam	45,1	49,7	51,0	52,5	54,9
Madrid	49,9	49,5	45,1	39,7	41,8
München	34,6	37,6	38,2	38,5	39,6
Rome Fiumicino	36,0	37,4	36,7	35,9	38,3
Barcelona	29,2	34,3	35,1	35,2	37,6
<b>vracht (x 1.000 ton)</b>					
Frankfurt	2199	2133	1986	2016	2051
Parijs Charles de Gaulle	2177	2088	1950	1876	1896
Amsterdam	1512	1524	1483	1531	1633
Londen Heathrow	1473	1484	1465	1423	1499
Keulen	644	726	730	717	739
Luxemburg	705	657	615	674	708
Milaan Malpensa	422	440	406	421	460
Brussel	476	475	459	430	454
Madrid	373	393	359	346	367
Zürich	286	286	291	293	300
<b>vliegtuigbewegingen (x 1.000) <sup>2)</sup></b>					
Londen Heathrow	449	476	471	470	471
Londen Gatwick	234	245	241	245	256
Parijs Charles de Gaulle	492	507	491	472	465
Frankfurt	458	481	476	466	463
Amsterdam	386	420	423	426	438
München	368	388	377	362	357
Madrid	434	429	373	333	343
Rome Fiumicino	323	324	309	298	308
Barcelona	278	303	290	276	284
Kopenhagen	246	254	243	245	252

<sup>1)</sup> Aangekomen, vertrokken, excl. transitopassagiers.

bron: Amsterdam Airport Schiphol

<sup>2)</sup> Alleen handelsverkeer (dus excl. niet-commercieel verkeer).

### 8.3.1 Logiesverstrekkende accommodaties naar Benelux Hotel Classificatie en Nederlandse Hotel Classificatie, 1 juli 2005-2015 <sup>1)</sup>

1 juli	hotels				totaal hotels	kampeer-terreinen	totaal-generaal
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.			
2005	18	34	86	202	340	5	345
2006	18	35	89	206	348	5	353
2007	19	36	89	207	351	5	356
2007	10	43	88	210	351	5	356
2008	12	41	90	214	357	5	362
2009	12	44	95	218	369	5	374
2010	11	49	93	217	370	5	375
2011	12	52	97	214	375	5	380
2012	13	54	105	226	398	5	403
2013	14	63	109	227	413	5	418
2014	14	68	114	225	421	5	426
2015 <sup>2)</sup>	16	77	120	223	436	5	441

<sup>1)</sup> De normen van het sterrenstelsysteem zijn in de afgelopen periode veranderd. In deze tabel zijn gegevens tot 2007 gepresenteerd volgens de Benelux Hotel Classificatie (BHC), waarna de BHC werd vervangen door de verplichte Nederlandse Hotel Classificatie (NHC). Gegevens voor 2007 zijn zowel volgens de BHC als de NHC beschikbaar. Vanaf 2015 is deelname van hotels aan het sterrenstelsysteem vrijwillig.

<sup>2)</sup> Volgens NHC op vrijwillige basis.

bron: OIS

8

### 8.3.2 Kamers van hotels naar Benelux Hotelclassificatie en Nederlandse Hotel Classificatie, 1 juli 2005-2015 <sup>1)</sup>

1 juli	hotels				totaal hotels
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.	
2005	4287	3997	5763	3907	17954
2006	4268	4385	5770	3943	18366
2007	4440	4814	5917	4229	19400
2007	2202	6653	6208	4337	19400
2008	2822	6386	6013	4535	19756
2009	2809	7000	6402	4721	20932
2010	2574	7708	6708	4757	21747
2011	2983	7996	6542	4648	22169
2012	3111	8690	7372	5043	24216
2013	3237	9810	7521	4804	25372
2014	3248	10372	8100	4567	26287
2015 <sup>2)</sup>	3580	11351	8996	5225	29152

<sup>1)</sup> Zie noot tabel 8.3.1.

<sup>2)</sup> Volgens NHC op vrijwillige basis.

bron: OIS

8.3.3 Bedden van hotels naar Benelux Hotel Classificatie en Nederlandse Hotel Classificatie, 1 juli 2005-2015 <sup>1)</sup>

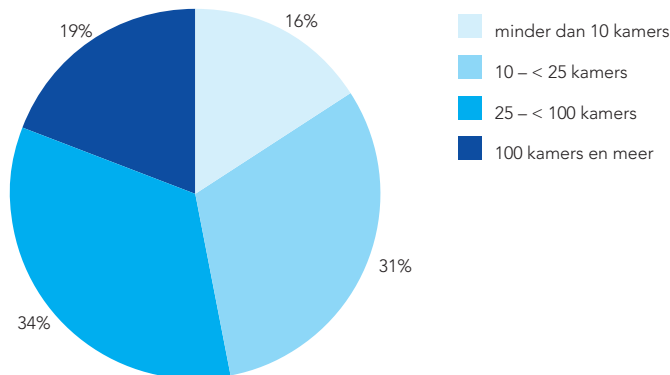
1 juli	hotels				totaal hotels
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.	
2005	8167	7971	11861	10254	38253
2006	8208	8756	11954	10354	39272
2007	8854	9446	12300	11143	41743
2007	4361	13144	12910	11328	41743
2008	5633	13000	12561	11952	43146
2009	5796	14254	13164	12700	45914
2010	5339	15704	13809	12840	47692
2011	6147	16298	13411	12509	48365
2012	6389	17326	14774	13695	52184
2013	6645	19469	15471	13272	54857
2014	6762	20603	16881	12472	56718
2015 <sup>2)</sup>	7412	22779	18614	15240	64045

<sup>1)</sup> Zie noot tabel 8.3.1.

<sup>2)</sup> Volgens NHC op vrijwillige basis.

bron: OIS

## 8.3a Amsterdamse hotels naar kamers, augustus 2015 (procenten)



bron: OIS

### 8.3.4 Bezettingsgraad hotels en zakelijk bezoek als % van totaal aantal hotelovernachtingen naar Nederlandse Hotel Classificatie, 2014 (procenten)

hotelklasse	gemiddelde bedbezetting <sup>1)</sup>	gemiddelde kamerbezetting <sup>2)</sup>	zakelijk bezoek als % van totaal hotelovernachtingen <sup>1)</sup>
5 sterren	50	73	54
4 sterren	61	82	48
3 sterren	62	84	33
overige	59	76	21
<b>totaal</b>	<b>60</b>	<b>79</b>	<b>37</b>

<sup>1)</sup> Bron: CBS.

bron: CBS/OIS

<sup>2)</sup> Bron: OIS.

### 8.3.5 Hotels naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie, augustus 2015

stadsdeel	hotels				totaal	
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.	abs.	%
A Centrum	11	31	52	161	255	58
B Westpoort	–	–	–	–	–	–
E West	1	10	22	11	44	10
F Nieuw-West	–	8	6	1	15	3
K Zuid	4	17	29	32	82	19
M Oost	–	5	4	8	17	4
N Noord	–	2	3	6	11	3
T Zuidoost	–	4	4	4	12	3
Amsterdam	16	77	120	223	436	100

bron: OIS

## 8.3.6 Kamers naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie, augustus 2015

stadsdeel	hotels				totaal	
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.	abs.	%
A Centrum	2359	3886	3100	3021	12366	42
B Westpoort	–	–	–	–	–	–
E West	396	1004	1133	376	2909	10
F Nieuw-West	–	1887	1030	70	2987	10
K Zuid	825	2532	1564	816	5737	20
M Oost	–	1084	1057	279	2420	8
N Noord	–	378	263	291	932	3
T Zuidoost	–	580	849	372	1801	6
Amsterdam	3580	11351	8996	5225	29152	100

bron: OIS

## 8.3.7 Bedden naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie, augustus 2015

stadsdeel	hotels				totaal	
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.	abs.	%
A Centrum	4700	7733	6503	8327	27263	43
B Westpoort	–	–	–	–	–	–
E West	1061	2129	2331	1088	6609	10
F Nieuw-West	–	3747	2446	172	6365	10
K Zuid	1651	5075	3053	2040	11819	18
M Oost	–	2183	2027	936	5146	8
N Noord	–	752	544	1279	2575	4
T Zuidoost	–	1160	1710	1398	4268	7
Amsterdam	7412	22779	18614	15240	64045	100

bron: OIS



8.3.8 Kerncijfers hotels, 2004-2014 <sup>3)</sup>

	hotels	kamers	bedden	gasten (x 1.000)	overnach- tingen (x 1.000)	gemidd. bedbezet- ting (%)	gemidd. verblijfs- duur
<b>2004 <sup>1)</sup></b>							
5 sterren	18	4328	8160	1056	1633	55	1,55
4 sterren	32	3941	7938	904	1690	58	1,87
3 sterren	79	5411	11071	1161	2261	56	1,95
overige	209	4048	10594	1071	2340	60	2,19
<b>totaal</b>	<b>338</b>	<b>17728</b>	<b>37763</b>	<b>4192</b>	<b>7925</b>	<b>57</b>	<b>1,89</b>
<b>2005 <sup>1)</sup></b>							
5 sterren	18	4287	8167	1179	1813	61	1,54
4 sterren	34	3997	7971	976	1720	59	1,76
3 sterren	86	5763	11861	1372	2572	59	1,87
overige	202	3907	10254	990	2094	56	2,12
<b>totaal</b>	<b>340</b>	<b>17954</b>	<b>38253</b>	<b>4517</b>	<b>8199</b>	<b>59</b>	<b>1,82</b>
<b>2006 <sup>1)</sup></b>							
5 sterren	18	4268	8208	1117	1667	59	1,49
4 sterren	35	4385	8756	1120	1876	66	1,68
3 sterren	89	5770	11954	1380	2628	66	1,90
overige	206	3958	10384	1042	2416	62	2,23
<b>totaal</b>	<b>348</b>	<b>18381</b>	<b>39302</b>	<b>4660</b>	<b>8587</b>	<b>63</b>	<b>1,84</b>
<b>2007 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	10	2202	4361	630	927	51	1,47
4 sterren	43	6653	13144	1447	2335	61	1,61
3 sterren	88	6208	12910	1576	2974	69	1,89
overige	210	4337	11328	1211	2608	65	2,15
<b>totaal</b>	<b>351</b>	<b>19400</b>	<b>41743</b>	<b>4864</b>	<b>8844</b>	<b>63</b>	<b>1,82</b>
<b>2008 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	12	2822	5633	534	786	44	1,47
4 sterren	41	6386	13000	1317	2176	59	1,65
3 sterren	90	6013	12561	1448	2752	65	1,90
overige	214	4535	11952	1228	2596	60	2,11
<b>totaal</b>	<b>357</b>	<b>19756</b>	<b>43146</b>	<b>4527</b>	<b>8310</b>	<b>59</b>	<b>1,84</b>
<b>2009 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	12	2809	5796	645	984	47	1,53
4 sterren	44	7000	14254	1451	2481	57	1,71
3 sterren	95	6402	13164	1404	2765	61	1,97
overige	218	4721	12700	1127	2330	58	2,07
<b>totaal</b>	<b>369</b>	<b>20932</b>	<b>45914</b>	<b>4628</b>	<b>8561</b>	<b>57</b>	<b>1,85</b>
<b>2010 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	11	2574	5339	623	946	53	1,52
4 sterren	49	7708	15704	1774	3063	60	1,73
3 sterren	93	6708	13809	1607	3016	61	1,88
overige	217	4758	12840	1279	2699	66	2,11
<b>totaal</b>	<b>370</b>	<b>21748</b>	<b>47692</b>	<b>5283</b>	<b>9725</b>	<b>61</b>	<b>1,84</b>

## 8.3.8 Kerncijfers hotels, 2004-2014 (slot)

	hotels	kamers	bedden	gasten (x 1.000)	overnach- tingen (x 1.000)	gemidd. bedbezet- ting (%)	gemidd. verblijfs- duur
<b>2011 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	12	2983	6147	744	1122	60	1,51
4 sterren	52	7996	16298	1953	3337	60	1,71
3 sterren	97	6542	13411	1498	2894	64	1,93
overige	214	4648	12509	1126	2395	63	2,13
<b>totaal</b>	<b>375</b>	<b>22169</b>	<b>48365</b>	<b>5321</b>	<b>9748</b>	<b>62</b>	<b>1,83</b>
<b>2012 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	13	3111	6389	718	1135	47	1,58
4 sterren	54	8690	17326	1977	3316	54	1,68
3 sterren	105	7372	14774	1560	3028	67	1,94
overige	226	5043	13695	1086	2339	46	2,15
<b>totaal</b>	<b>398</b>	<b>24216</b>	<b>52184</b>	<b>5341</b>	<b>9817</b>	<b>54</b>	<b>1,84</b>

trendbreuk <sup>3)</sup>	hotels	kamers	bedden	gasten (x 1.000)	overnach- tingen (x 1.000)	gemidd. bedbezet- ting (%)	gemidd. verblijfs- duur
<b>2012 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	13	3111	6389	747	1187	51	1,59
4 sterren	54	8690	17326	2146	3633	59	1,69
3 sterren	105	7372	14774	1459	2802	62	1,92
overige	226	5043	13695	1380	2959	58	2,14
<b>totaal</b>	<b>398</b>	<b>24216</b>	<b>52184</b>	<b>5733</b>	<b>10581</b>	<b>59</b>	<b>1,85</b>
<b>2013 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	14	3237	6645	791	1275	52	1,61
4 sterren	63	9810	19469	2389	4037	58	1,69
3 sterren	109	7521	15471	1611	3232	61	2,01
overige	227	4804	13272	1233	2718	53	2,20
<b>totaal</b>	<b>413</b>	<b>25372</b>	<b>54857</b>	<b>6024</b>	<b>11262</b>	<b>57</b>	<b>1,87</b>
<b>2014 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	14	3248	6762	767	1221	50	1,59
4 sterren	68	10372	20603	2600	4446	61	1,71
3 sterren	114	8100	16881	1717	3483	62	2,03
overige	225	4567	12472	1586	3388	59	2,14
<b>totaal</b>	<b>421</b>	<b>26287</b>	<b>56718</b>	<b>6670</b>	<b>12538</b>	<b>60</b>	<b>1,88</b>

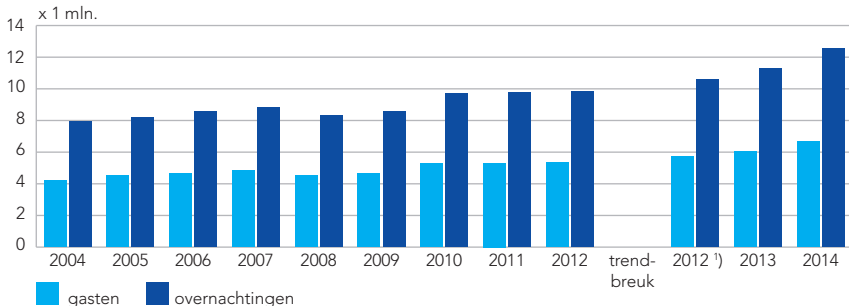
1) Volgens de Benelux Hotelclassificatie.

bron: CBS/OIS

2) Volgens de Nederlandse Hotel Classificatie.

3) De aantallen gasten en overnachtingen zijn met ingang van 2012 niet meer geheel vergelijkbaar met eerdere jaren. Dit heeft onder andere te maken met uitbreiding van het aantal bronnen en aanpassingen van de analysemethode van het CBS. De vergelijking met de voorgaande jaren is mogelijk mits de cijfers over 2012 volgens de oude methode worden gebruikt. Voor de vergelijking met de perioden in de toekomst dienen de cijfers volgens de nieuwe methode te worden gebruikt.

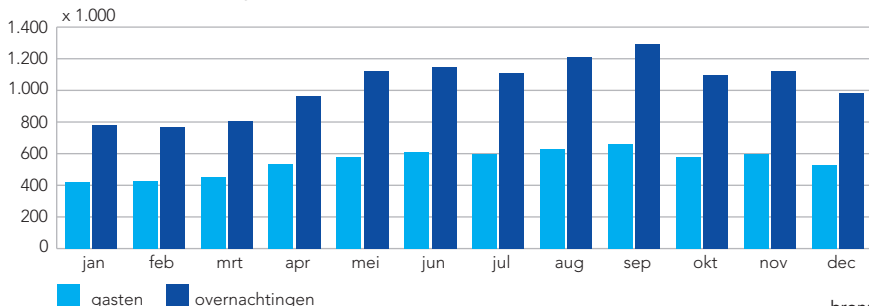
8.3b Gasten en overnachtingen in Amsterdamse hotels, 2004-2014



<sup>1)</sup> Deze aantallen gasten en overnachtingen zijn volgens de nieuwe methode van het CBS en zijn niet meer geheel vergelijkbaar met eerdere jaren.

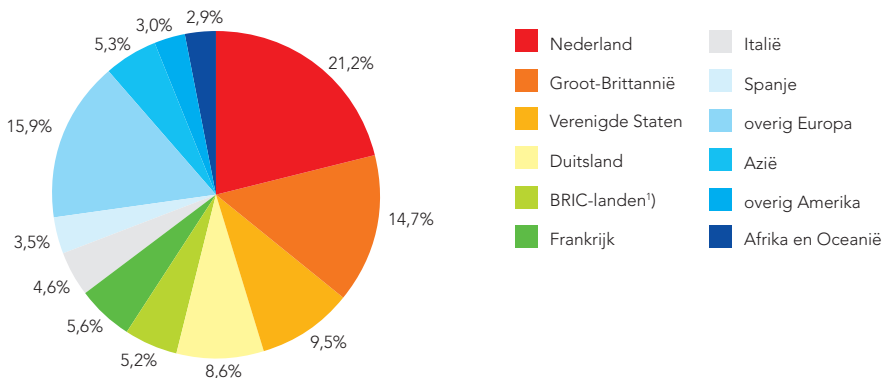
bron: CBS/OIS

8.3c Gasten en overnachtingen in Amsterdamse hotels per maand, 2014



bron: CBS

8.3d Gasten in Amsterdamse hotels naar land van herkomst, 2014 (procenten)



<sup>1)</sup> Brazilië, Rusland, India en China.

bron: CBS/OIS

## 8.3.9 Gasten en overnachtingen in hotels naar gebied/land van herkomst, 2014

gebied/land van herkomst	absoluut (x 1.000)		aandeel in procenten	
	gasten	overnachtingen	gasten	overnachtingen
Nederland	1411	2341	21,2	18,7
Groot-Brittannië	981	1905	14,7	15,2
Duitsland	575	1112	8,6	8,9
Frankrijk	371	700	5,6	5,6
Italië	310	689	4,6	5,5
Spanje	235	486	3,5	3,9
België	209	335	3,1	2,7
Zwitserland	128	260	1,9	2,1
Rusland	119	254	1,8	2,0
Noorwegen	70	141	1,0	1,1
Zweden	71	135	1,1	1,1
Ierland	62	122	0,9	1,0
Turkije	63	121	0,9	1,0
Oostenrijk	52	110	0,8	0,9
Denemarken	55	110	0,8	0,9
Portugal	42	87	0,6	0,7
Finland	35	72	0,5	0,6
Polen	38	72	0,6	0,6
Griekenland	23	49	0,3	0,4
Roemenië	22	44	0,3	0,4
Tsjechië	16	31	0,2	0,2
Hongarije	15	29	0,2	0,2
Oekraïne	14	29	0,2	0,2
Luxemburg	16	27	0,2	0,2
Bulgarije	8	17	0,1	0,1
Cyprus	7	15	0,1	0,1
IJsland	7	14	0,1	0,1
Slovenië	7	14	0,1	0,1
overig Europa	101	196	1,5	1,6
<b>totaal Europa (excl. Nederland)</b>	<b>3652</b>	<b>7176</b>	<b>54,8</b>	<b>57,2</b>
Verenigde Staten	631	1130	9,5	9,0
Brazilië	109	237	1,6	1,9
Canada	91	177	1,4	1,4
overig Amerika	100	194	1,5	1,5
<b>totaal Amerika</b>	<b>850</b>	<b>1580</b>	<b>12,7</b>	<b>12,6</b>
China	82	137	1,2	1,1
Japan	71	122	1,1	1,0
India	37	70	0,6	0,6
Indonesië	22	40	0,3	0,3
Zuid-Korea	20	35	0,3	0,3
overig Azië	253	269	3,8	2,1
<b>totaal Azië</b>	<b>484</b>	<b>910</b>	<b>7,3</b>	<b>7,3</b>
<b>totaal Australië/Oceanië</b>	<b>129</b>	<b>253</b>	<b>1,9</b>	<b>2,0</b>
<b>totaal Afrika</b>	<b>63</b>	<b>121</b>	<b>0,9</b>	<b>1,0</b>
<b>totaal-generaal</b>	<b>6670</b>	<b>12538</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

bron: CBS

## 8.3.10 Gasten (x 1.000) in hotels naar Nederlandse Hotel Classificatie en gebied/land van herkomst, 2014

gebied/land van herkomst	hotels				totaal	
	5*	4*	3*	overige	abs.	%
Nederland	115	713	391	193	1411	21,2
Groot-Brittannië	112	350	237	282	981	14,7
Duitsland	30	193	183	169	575	8,6
Frankrijk	24	107	106	134	371	5,6
Italië	16	88	92	113	310	4,6
Spanje	29	80	66	60	235	3,5
overig Europa	110	436	335	299	1180	17,7
<b>totaal Europa (excl. Nederland)</b>	<b>321</b>	<b>1254</b>	<b>1019</b>	<b>1057</b>	<b>3652</b>	<b>54,8</b>
Verenigde Staten	188	256	76	111	631	9,5
overig Amerika	35	94	76	94	300	4,5
Azië	86	210	112	76	484	7,3
Afrika en Oceanië	22	72	42	55	192	2,9
<b>totaal</b>	<b>767</b>	<b>2600</b>	<b>1717</b>	<b>1586</b>	<b>6670</b>	<b>100</b>

bron: CBS

8

## 8.3.11 Overnachtingen (x 1.000) in hotels naar Nederlandse Hotel Classificatie en gebied/land van herkomst, 2014

gebied/land van herkomst	hotels				totaal	
	5*	4*	3*	overige	abs.	%
Nederland	176	1138	659	369	2341	18,7
Groot-Brittannië	195	613	491	605	1905	15,2
Duitsland	46	331	344	391	1112	8,9
Frankrijk	39	184	210	266	700	5,6
Italië	27	173	231	258	689	5,5
Spanje	49	150	150	138	486	3,9
overig Europa	165	759	718	643	2284	18,2
<b>totaal Europa (excl. Nederland)</b>	<b>523</b>	<b>2209</b>	<b>2144</b>	<b>2300</b>	<b>7176</b>	<b>57,2</b>
Verenigde Staten	293	436	161	240	1130	9,0
overig Amerika	58	176	173	200	607	4,8
Azië	137	362	251	160	910	7,3
Afrika en Oceanië	35	125	95	119	373	3,0
<b>totaal</b>	<b>1221</b>	<b>4446</b>	<b>3483</b>	<b>3388</b>	<b>12538</b>	<b>100</b>

bron: CBS

8.3.12 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de sector toerisme, 1 januari 2011-2015

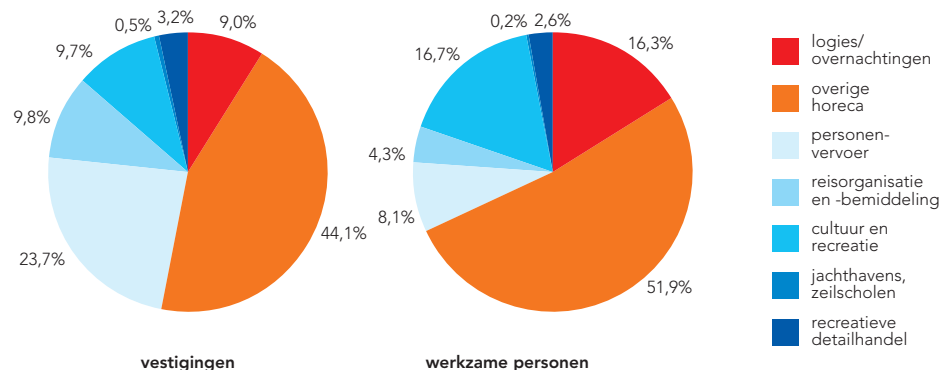
toeristische sector	vestigingen				
	2011	2012	2013	2014	2015
logies/overnachtingen	516	566	630	648	751
overige horeca	3297	3329	3382	3472	3683
personenvervoer	1364	1430	1590	1799	1975
reorganisatie en -bemiddeling	714	710	767	778	817
cultuur en recreatie	860	839	844	807	807
jachthavens, zeilscholen	33	31	34	40	42
recreatieve detailhandel	317	309	288	292	269
<b>totaal</b>	<b>7101</b>	<b>7214</b>	<b>7535</b>	<b>7836</b>	<b>8344</b>

toeristische sector	werkzame personen				
	2011	2012	2013	2014	2015
logies/overnachtingen	7944	8677	8938	8934	9137
overige horeca	25491	25960	27097	27532	29165
personenvervoer	3525	3623	4009	4204	4540
reorganisatie en -bemiddeling	2614	2562	3322	3091	3301
cultuur en recreatie	9144	9119	9371	9390	9386
jachthavens, zeilscholen	86	82	88	93	95
recreatieve detailhandel	1343	1312	1300	1374	1445
<b>totaal</b>	<b>50147</b>	<b>51335</b>	<b>54125</b>	<b>54618</b>	<b>57069</b>

<sup>1)</sup> Zowel personen 12 uur of meer per week werkzaam als personen minder dan 12 uur per week werkzaam.

bron: OIS

8.3e Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de sector toerisme, 1 januari 2015

<sup>1)</sup> Zowel personen 12 uur of meer per week werkzaam als personen minder dan 12 uur per week werkzaam.

bron: OIS

## 8.4.1 Koopkrachtbinding aan het eigen stadsdeel, 2011-2012 en 2013-2014 (procenten)

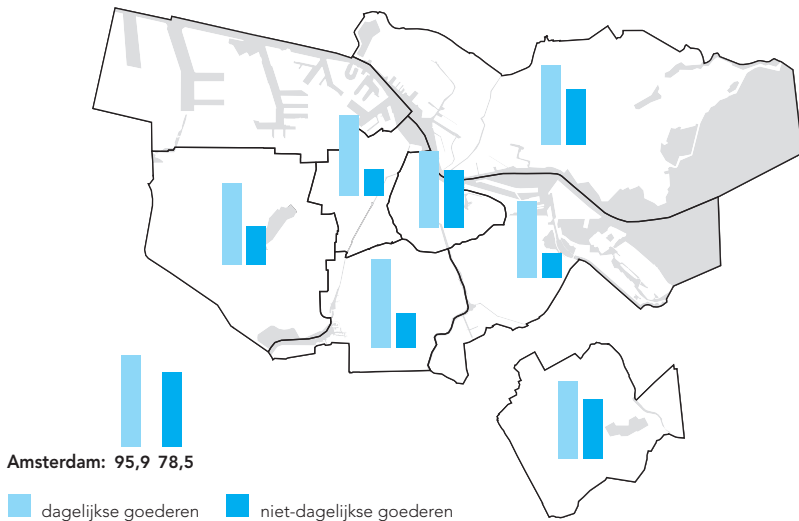
stadsdeel	dagelijkse goederen		niet-dagelijkse goederen	
	2011-2012	2013-2014 <sup>2)</sup>	2011-2012	2013-2014 <sup>2)</sup>
A Centrum	82,0	80,2	64,7	60,3
E West	83,4	84,5	40,7	27,6
F Nieuw-West	85,2	85,0	48,2	39,9
K Zuid	91,2	92,5	44,5	36,0
M Oost	80,4	80,0	37,3	25,6
N Noord	84,0	83,6	60,1	57,8
T Zuidoost	81,4	81,4	63,7	62,7
stadsdelen gemiddeld	84,0	83,9	51,3	44,3
Amsterdam <sup>1)</sup>	95,9	95,9	85,9	78,5

<sup>1)</sup> De binding van de Amsterdammers aan Amsterdam.

bron: OIS/Consumentenonderzoek

<sup>2)</sup> Tot 2012 werden de producten voor 'persoonlijke verzorging' tot de niet-dagelijkse goederen gerekend. In 2013-2014 worden artikelen voor persoonlijke verzorging tot de dagelijkse goederen gerekend samen met levensmiddelen. Producten aangeschaft in het Westelijk Havengebied werden voorheen toegekend aan West, maar vanaf 2013-2014 aan Westpoort.

## 8.4a Koopkrachtbinding aan het eigen stadsdeel, 2013-2014 (procenten)



## 8.4.2 Herkomst bestedingen van dagelijkse goederen per stadsdeel, 2013-2014 (procenten)

stadsdeel	herkomst eigen stadsdeel	herkomst overig Amsterdam	herkomst regio	totaal
A Centrum	76,1	20,8	3,1	100
E West	87,7	10,8	1,5	100
F Nieuw-West	89,6	7,5	2,9	100
K Zuid	83,2	11,4	5,4	100
M Oost	89,0	8,5	2,5	100
N Noord	82,0	7,5	10,5	100
T Zuidoost	90,1	4,3	5,6	100
<b>Amsterdam</b>		<b>95,9</b>	<b>4,1</b>	<b>100</b>

bron: OIS/Consumentenonderzoek

## 8.4.3 Herkomst bestedingen van niet-dagelijkse goederen per stadsdeel, 2013-2014 (procenten)

stadsdeel	herkomst eigen stadsdeel	herkomst overig Amsterdam	herkomst regio	totaal
A Centrum	29,6	60,9	9,5	100
E West	73,9	22,9	3,2	100
F Nieuw-West	75,9	15,9	8,1	100
K Zuid	66,6	20,9	12,6	100
M Oost	67,9	26,2	6,0	100
N Noord	59,9	17,4	22,7	100
T Zuidoost	25,1	50,6	24,3	100
<b>Amsterdam</b>		<b>86,5</b>	<b>13,5</b>	<b>100</b>

bron: OIS/Consumentenonderzoek



8.4.4 Oppervlaktes (m<sup>2</sup>) van winkels in de dagelijkse en niet-dagelijkse goederensector, 1 januari 2015 <sup>1)</sup>

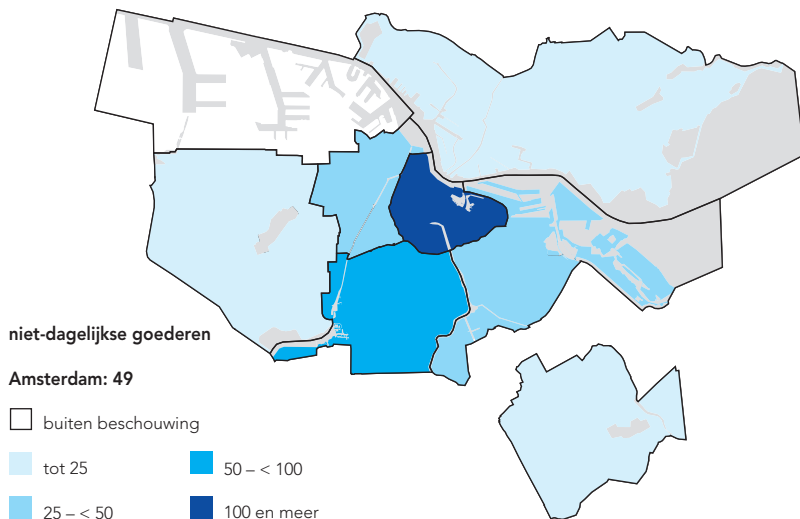
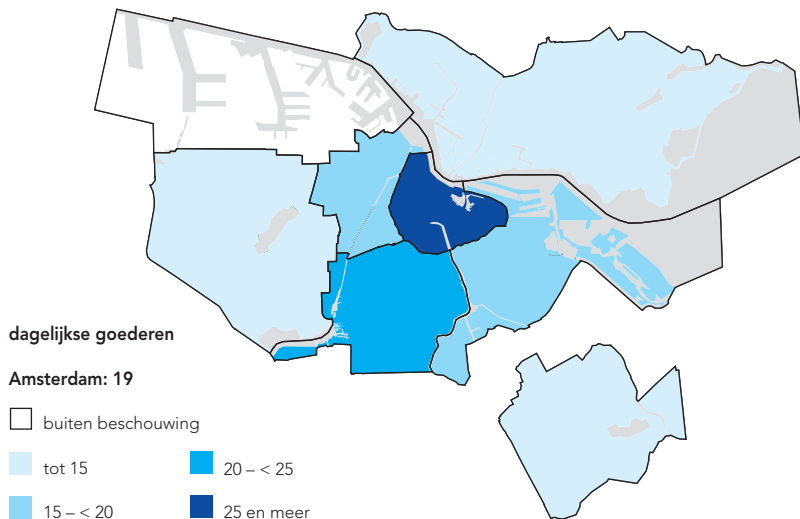
stadsdeel	bevolking	winkels – dagelijkse goederen			
		winkels	totaal winkelvloeroppervlak	gemiddeld oppervlak	opp. per 10.000 inwoners
A Centrum	86418	397	41362	104	4786
B Westpoort	407	1	203	203	–
E West	142728	278	38369	138	2688
F Nieuw-West	146700	157	37740	240	2573
K Zuid	141438	334	50834	153	3594
M Oost	128690	188	34490	184	2680
N Noord	91324	109	24477	225	2680
T Zuidoost	84567	79	24385	313	2884
<b>Amsterdam</b>	<b>822272</b>	<b>1543</b>	<b>251860</b>	<b>164</b>	<b>3063</b>

stadsdeel	bevolking	winkels – niet-dagelijkse goederen			
		winkels	totaal winkelvloeroppervlak	gemiddeld oppervlak	opp. per 10.000 inwoners
A Centrum	86418	1551	208642	135	24143
B Westpoort	407	13	29094	2238	–
E West	142728	549	75682	138	5303
F Nieuw-West	146700	292	87561	300	5969
K Zuid	141438	892	119567	134	8454
M Oost	128690	330	65740	200	5108
N Noord	91324	197	82842	421	9071
T Zuidoost	84567	197	133581	678	15796
<b>Amsterdam</b>	<b>822272</b>	<b>4021</b>	<b>802709</b>	<b>200</b>	<b>9762</b>

<sup>1)</sup> Winkelvloeroppervlak in m<sup>2</sup> van zelfstandige winkels per soort per stadsdeel; geen winkels in hotels, gevangenissen, ziekenhuizen, bejaardentehuizen enz.

bron: afd. Belastingen/OIS

8.4b Winkels dagelijkse en niet-dagelijkse goederen per stadsdeel per 10.000 inwoners, 1 januari 2015



bron: OIS

## 8.4.5 Beoordeling op een aantal aspecten van de 20 best gewaardeerde winkelgebieden in Amsterdam en omgeving, 2013-2014 (rapportcijfers)

winkelgebied	uiterlijk winkels	aankleding centrum-winkelgebied	sfeer en gezelligheid winkels	keuze-mogelijkheden food-winkels	keuze-mogelijkheden non-food-winkels	veiligheid winkelomgeving	parkeer-mogelijkheden	aanbod van daghoreca	bereikbaarheid per openbaar vervoer	gemiddeld
1 J.P. Heyestraat	7,2	7,1	7,7	7,3	7,2	8,2	6,2	7,7	8,4	7,5
2 Gelderlandplein	7,8	7,6	7,4	7,2	7,3	8,2	8,3	6,9	6,2	7,4
3 Utrechtsestraat	7,5	7,6	7,9	7,7	8,0	7,8	4,7	7,9	8,0	7,4
4 Maasstraat	7,5	7,3	7,4	7,6	6,6	7,9	7,1	7,2	7,9	7,4
5 Beethovenstraat	7,7	7,3	7,1	6,7	7,2	8,2	7,0	7,0	8,2	7,4
6 Haarlemmerstraat/Haarlemmerdijk e.o.	7,8	7,6	8,0	8,0	7,7	7,7	5,0	7,5	6,8	7,3
7 Amsterdams Poort	7,1	7,1	7,1	7,4	6,9	7,1	7,2	7,0	8,1	7,2
8 Jordaan	7,5	7,2	7,8	7,3	7,1	8,0	5,3	7,6	7,0	7,2
9 Bilderdijkstraat	6,9	6,7	6,7	7,5	7,0	7,9	5,5	7,4	8,4	7,1
10 Middlenweg	7,2	7,0	7,3	6,9	7,0	7,7	6,4	7,0	7,7	7,1
11 In de Banne	7,8	7,3	6,8	7,1	6,8	7,5	7,8	5,0	7,7	7,1
12 Reigersbos	7,0	7,0	6,9	7,2	6,4	7,3	7,7	6,1	8,3	7,1
13 Kraaiennest	7,4	7,0	6,7	6,4	6,8	7,7	7,5	6,0	8,2	7,1
14 Maxis Megastores (Muiden)	7,1	6,7	6,6	7,5	6,8	7,9	8,8	5,6	5,9	7,0
15 Osdorpplein/Tussenmeer	6,9	6,6	6,6	7,4	7,1	6,6	7,3	6,3	7,9	7,0
16 Eerste van Swindenstraat	6,5	6,6	6,7	7,5	6,3	7,1	6,1	7,0	8,1	6,9
17 Ten Katemarkt	6,2	6,1	7,3	7,4	6,5	7,4	5,0	6,8	8,1	6,8
18 Spaarndammerstraat	6,7	6,6	6,8	6,7	6,2	7,6	5,9	7,5	7,8	6,9
19 Hugo de Grootplein en omgeving	6,8	6,7	6,7	7,0	6,1	7,6	5,4	7,7	7,7	6,8
20 Nieuwmarktbuurt/Burgwallen	7,1	7,1	7,5	6,7	6,1	7,8	3,5	8,0	7,9	6,8

bron: OIS/Consumentenonderzoek

#### 8.4.6 Winkels, winkelvloeroppervlak en bandbreedte huren van de 20 best gewaardeerde winkelgebieden in Amsterdam en omgeving en enkele andere winkelgebieden, 2015

winkelgebied	winkels			totaal winkelvloeroppervlak (m <sup>2</sup> ) <sup>1)</sup>		bandbreedte huren <sup>2)</sup>	
	dagelijkse goederen	net-dagelijkse goederen	net-dagelijkse goederen	dagelijkse goederen	net-dagelijkse goederen	van	tot
1 J.P. Heyestraat	15	18	1332	1710	125	250	
2 Gelderlandplein	13	37	5646	9466	300	675	
3 Utrechtsestraat	11	48	754	4628	350	750	
4 Maasstraat	18	23	1376	1771	175	300	
5 Beethovenstraat	14	42	1694	3697	500	800	
6 Haarlemmerstraat/Haarlemmerdijk e.o.	41	97	4045	7007	225	600	
7 Amsterdamse Poort	26	97	9340	22279	350	650	
8 Jordaan	57	250	4670	18696	150	425	
9 Bilderdijkstraat	9	46	3327	7934	125	300	
10 Middenweg	8	9	10	11	125	325	
11 In de Banne	10	10	3186	2064	125	200	
12 Reigersbos	12	18	3683	3285	125	225	
13 Kraaiennest	7	7	4027	2140	125	200	
14 Maxis Megastores (Muiden)	3	4	5	6			
15 Osdorpplein/Tussenmeer	20	99	6229	19245	150	450	
16 Eerste van Swindenstraat	9	32	1536	3283	150	275	
17 Ten Katemarkt	10	6	491	309	200	500	
18 Spaarndammerstraat	16	10	1705	1074	150	250	
19 Hugo de Grootplein en omgeving	15	8	2903	847	125	275	
20 Nieuwmarktbuurt/Burgwallen	56	163	4296	12049	125	1100	
Kalverstraat/Heilige Weg/Rokin	11	173	742	42720	600	2900	
Leidsestraat/Koningsplein	11	68	1285	9176	1700	2500	
P.C. Hoofstraat/Van Baerlestraat	10	118	2705	17247	250	2500	

bron: afd. Belastingen/DTZ Zadelhoff/OIS

<sup>1)</sup> Alleen het winkelvloeroppervlak van de als winkel gebruikte winkelruimtes.

<sup>2)</sup> Voor een standaardunit van circa 150 m<sup>2</sup> met 6 m frontbreedte in euro's per m<sup>2</sup> per jaar (excl BTW en servicekosten), prijspeil medio 2014.

8.5.1 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> in de detailhandel (niet in auto's), 1 januari 2011-2015

omschrijving detailhandel SBI 2008	vestigingen				
	2011	2012	2013	2014	2015
47.1 supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	402	404	411	412	430
47.2 gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	1011	1033	1056	1078	1104
47.3 benzinestations	46	44	40	43	45
47.4 winkels in consumentenelektronica	232	219	209	187	179
47.5 winkels in overige huishoudelijke artikelen	642	636	609	573	575
47.6 winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	484	472	467	453	456
47.7 winkels in overige artikelen	2873	2848	2809	2724	2696
47.8 markthandel	1100	1014	960	963	953
47.9 detailhandel niet via winkel of markt	1061	1277	1362	1515	1718
totaal	7851	7947	7923	7948	8156

omschrijving detailhandel SBI 2008	werkzame personen				
	2011	2012	2013	2014	2015
47.1 supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	5401	5368	5342	5304	5334
47.2 gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	3145	3255	3401	3541	3680
47.3 benzinestations	318	310	277	292	306
47.4 winkels in consumentenelektronica	1099	1092	1142	1085	1186
47.5 winkels in overige huishoudelijke artikelen	3100	3051	2749	2580	2657
47.6 winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	1915	1774	1752	1713	1847
47.7 winkels in overige artikelen	9980	9890	9978	9874	9749
47.8 markthandel	1358	1297	1233	1215	1199
47.9 detailhandel niet via winkel of markt	1434	1771	2037	2305	2729
totaal	27750	27808	27911	27909	28687

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

8.5.2 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> in de detailhandel (niet in auto's) naar grootteklassen, 1 januari 2015

omschrijving detailhandel SBI 2008	grootteklasse														totaal vestigingen met werkzame pers.
	1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		totaal		
	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.		vest.	
47.1 supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	78	78	158	459	49	369	126	2761	17	1127	2	540	430	5334	
47.2 gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	341	341	617	1840	91	622	53	734	2	143	-	-	1104	3680	
47.3 benzinestations	9	9	8	33	17	126	11	138	-	-	-	-	45	306	
47.4 winkels in consumentenelektronica	81	81	73	203	11	76	9	148	2	162	3	516	179	1186	
47.5 winkels in overige huishoudelijke artikelen	202	202	272	851	61	423	38	702	1	83	1	396	575	2657	
47.6 winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	146	146	251	729	27	192	29	543	2	120	1	117	456	1847	
47.7 winkels in overige artikelen	952	952	1339	4052	243	1693	151	2287	10	635	1	130	2696	9749	
47.8 markthandel	796	796	153	367	3	19	1	17	-	-	-	-	953	1199	
47.9 detailhandel niet via winkel of markt	1344	1344	345	927	11	78	17	304	1	76	-	-	1718	2729	
<b>totaal</b>	<b>3949</b>	<b>3949</b>	<b>3216</b>	<b>9461</b>	<b>513</b>	<b>3598</b>	<b>435</b>	<b>7634</b>	<b>35</b>	<b>2346</b>	<b>8</b>	<b>1699</b>	<b>8156</b>	<b>28687</b>	

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

8.5.3 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> in de detailhandel (niet in auto's) naar stadsdelen en grootteklassen, 1 januari 2015

stadsdeel	grootteklasse																		totaal vestigingen met werkz. pers.	werkz. pers.
	1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.		
	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.								
A Centrum	900	900	994	2913	198	1379	119	2163	13	916	2	558	2226	8829						
B Westpoort	45	45	25	79	3	21	14	338	-	-	-	-	87	483						
E West	637	637	452	1264	43	299	45	711	4	224	-	-	1181	3135						
F Nieuw-West	493	493	309	899	45	314	49	815	3	207	-	-	899	2728						
K Zuid	729	729	726	2202	94	657	103	1676	6	421	1	130	1659	5815						
M Oost	501	501	323	921	42	284	38	631	4	230	2	321	910	2888						
N Noord	325	325	203	622	44	327	35	744	2	148	-	-	609	2166						
T Zuidoost	319	319	184	561	44	317	32	556	3	200	3	690	585	2643						
Amsterdam	3949	3949	3216	9461	513	3598	435	7634	35	2346	8	1699	8156	28687						

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

8.5.4 Vestigingen met werkzame personen <sup>1)</sup> in de detailhandel (niet in auto's) naar stadsdelen, 1 januari 2015

omschrijving detailhandel SBI 2008	stadsdeel										Amsterdam
	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw-West	K Zuid	M Oost	N Noord	Zuidoost	T		
47.1 supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	99	2	72	54	77	49	41	36	430		
47.2 gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	321	4	187	95	249	128	71	49	1104		
47.3 benzinstations	2	3	5	8	7	5	9	6	45		
47.4 winkels in consumentenelektronica	31	4	37	23	35	20	16	13	179		
47.5 winkels in overige huishoudelijke artikelen	112	16	89	57	135	64	41	61	575		
47.6 winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	152	5	76	33	106	42	20	22	456		
47.7 winkels in overige artikelen	1084	14	293	201	612	207	146	139	2696		
47.8 markthandel	111	5	130	201	130	132	118	126	953		
47.9 detailhandel niet via winkel of markt	314	34	292	227	308	263	147	133	1718		
<b>totaal</b>	<b>2226</b>	<b>87</b>	<b>1181</b>	<b>899</b>	<b>1659</b>	<b>910</b>	<b>609</b>	<b>585</b>	<b>8156</b>		

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS



8.5.5 Werkzame personen <sup>1)</sup> in de detailhandel (niet in auto's) naar stadsdelen, 1 januari 2015

omschrijving detailhandel SBI 2008	stadsdeel							Amsterdam	
	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw-West	K Zuid	M Oost	N Noord		T Zuidoost
47.1 supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	1416	17	701	591	1083	670	503	353	5334
47.2 gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	1203	9	541	355	839	342	193	198	3680
47.3 benzinstations	23	22	29	60	51	35	46	40	306
47.4 winkels in consumentenelektronica	327	32	79	48	123	246	124	207	1186
47.5 winkels in overige huishoudelijke artikelen	345	119	266	184	436	244	304	759	2657
47.6 winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	714	41	193	102	361	129	72	235	1847
47.7 winkels in overige artikelen	4105	137	764	819	2201	676	570	477	9749
47.8 markthandel	159	9	156	264	159	155	149	148	1199
47.9 detailhandel niet via winkel of markt	537	97	406	305	562	391	205	226	2729
<b>totaal</b>	<b>8829</b>	<b>483</b>	<b>3135</b>	<b>2728</b>	<b>5815</b>	<b>2888</b>	<b>2166</b>	<b>2643</b>	<b>28687</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

8.6.1 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de financiële instellingen, 1 januari 2011-2015

SBI 2008	vestigingen				
	2011	2012	2013	2014 <sup>2)</sup>	2015
banken	156	154	147	132	117
kredietverleners	111	113	120	109	127
beleggingsmaatschappijen	2125	2100	2077	2042	2028
verzekeringen, pensioenfondsen	52	53	50	46	44
effectenhandel	310	298	310	268	273
financiële adviesbureau's	253	284	262	297	312
tussenpersonen verzekeringen	215	201	191	185	191
geldwisselkantoren	30	32	29	23	23
totaal	3252	3235	3186	3102	3115
SBI 2008	werkzame personen				
banken	27441	26298	25269	25854	26023
kredietverleners	1000	1027	920	858	875
beleggingsmaatschappijen	3494	3908	4329	5725	6517
verzekeringen, pensioenfondsen	4318	4138	4312	4583	4694
effectenhandel	2488	2349	2386	2241	2246
financiële adviesbureau's	2411	2689	2654	2384	2237
tussenpersonen verzekeringen	1644	1576	1521	1399	1347
geldwisselkantoren	144	148	130	115	113
totaal	42940	42133	41521	43159	44052

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

<sup>2)</sup> De toename van de werkgelegenheid in 2013 is het gevolg van een administratieve correctie van de financiële sector.

bron: OIS

8.6.2 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in advisering en onderzoek, 1 januari 2011-2015

SBI 2008	vestigingen				
	2011	2012	2013	2014	2015
rechtskundige dienstverlening	1578	1607	1670	1762	1907
accountancy	1263	1286	1311	1368	1414
holdings (geen financiële)	392	368	362	340	331
advisering van management en bedrijfsvoering	6272	6860	7341	7913	8530
architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies	2004	2056	2085	2219	2301
keuring en controle	42	41	40	41	37
natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	172	171	173	170	183
maatschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	168	180	196	206	208
reclamebureau's	3258	3483	3686	3845	4013
markt- en opinieonderzoek	1256	1181	1113	1052	950
overig	5327	5801	6432	7114	7624
<b>totaal</b>	<b>21732</b>	<b>23034</b>	<b>24409</b>	<b>26030</b>	<b>27498</b>

SBI 2008	werkzame personen				
rechtskundige dienstverlening	10421	10852	11081	11112	11129
accountancy	7560	8047	8463	8824	8596
holdings (geen financiële)	9139	8907	9409	7831	8578
advisering van management en bedrijfsvoering	14800	15426	16445	17085	18667
architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies	8663	8805	9098	8977	9896
keuring en controle	190	169	158	164	149
natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	3338	3393	3370	3417	3341
maatschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	785	803	799	738	716
reclamebureau's	7636	8088	8372	8704	9135
markt- en opinieonderzoek	4621	4476	4342	4049	3843
overig	10726	11059	11896	12655	13301
<b>totaal</b>	<b>77879</b>	<b>80025</b>	<b>83433</b>	<b>83556</b>	<b>87351</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

8.6.3 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de verhuur en overige zakelijke dienstverlening,  
1 januari 2011-2015

SBI 2008	vestigingen				
	2011	2012	2013	2014	2015
verhuur en lease van roerende goederen	347	361	365	358	364
arbeidsbemiddeling	1259	1246	1207	1171	1198
reisbemiddeling	632	613	649	651	671
beveiliging en opsporing	120	128	134	147	153
facility management	1219	1258	1263	1315	1274
overige zakelijke dienstverlening	447	601	719	783	883
<b>totaal</b>	<b>4024</b>	<b>4207</b>	<b>4337</b>	<b>4425</b>	<b>4543</b>
SBI 2008	werkzame personen				
verhuur en lease van roerende goederen	961	1009	1201	1217	1421
arbeidsbemiddeling	6129	6087	6826	5919	5927
reisbemiddeling	2340	2293	3024	1912	2088
beveiliging en opsporing	2404	2754	2443	2732	3021
facility management	8339	8525	8013	7771	7014
overige zakelijke dienstverlening	3393	4056	4160	4055	4219
<b>totaal</b>	<b>23566</b>	<b>24724</b>	<b>25667</b>	<b>23606</b>	<b>23690</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

8.7.1 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de creatieve industrie, 1 januari 2011-2015

SBI 2008	vestigingen				
	2011	2012	2013	2014	2015
kunsten	10934	11905	12712	13581	14855
media en entertainment	6832	7154	7416	7763	8007
creatieve zakelijke dienstverlening	6832	7411	7927	8600	9072
totaal	24598	26470	28055	29944	31934

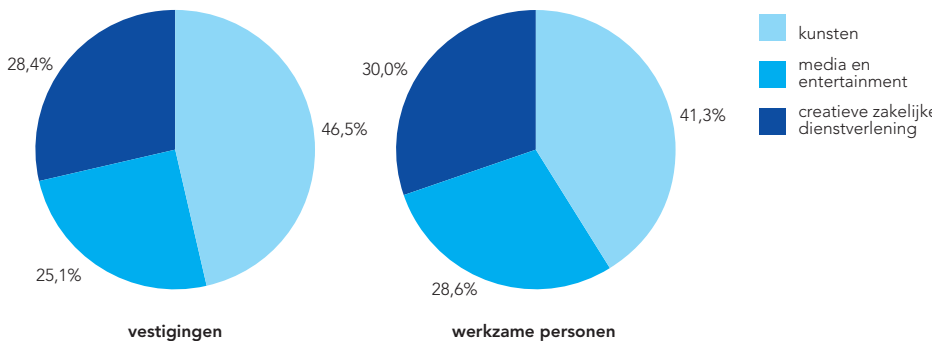
SBI 2008	werkzame personen				
	2011	2012	2013	2014	2015
kunsten	20762	21710	22783	23373	24928
media en entertainment	16859	16605	16850	16955	17275
creatieve zakelijke dienstverlening	15260	15984	16594	17303	18123
totaal	52881	54299	56227	57631	60326

<sup>1)</sup> Zowel personen 12 uur of meer per week werkzaam als personen minder dan 12 uur per week werkzaam.

bron: OIS

8

## 8.7a Vestigingen en werkzame personen in de creatieve industrie, 1 januari 2015 (procenten)



bron: OIS

8.8.1 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de ICT, 1 januari 2011-2015

SBI 2008	vestigingen				
	2011	2012	2013	2014	2015
content	10777	11377	11994	12579	12978
diensten	3951	4217	4512	4782	5069
hardware	125	134	143	146	146
totaal	14853	15728	16649	17507	18193

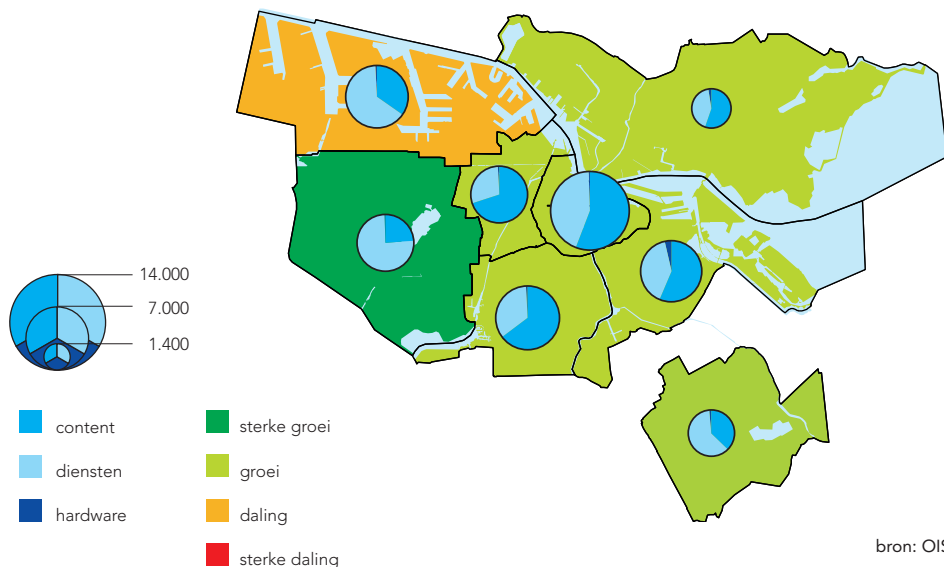
  

SBI 2008	werkzame personen				
content	26340	25325	27681	26754	28970
diensten	19456	20006	20866	21257	26349
hardware	1528	1488	1656	909	618
totaal	47324	46819	50203	48920	55937

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

## 8.8a Werkzame personen in de ICT naar stadsdelen en sectoren, 1 januari 2015



bron: OIS

## 8.8.2 Internetgebruik van Amsterdammers, 2008-2013 (procenten)

	2008	2009	2010	2011	2013
toegang tot internet	88	89	91	92	93
internet thuis	84	85	88	90	92
<b>internet thuis</b>					
16-24 jaar	91	90	94	95	95
25-34 jaar	94	94	92	94	96
35-44 jaar	91	94	92	95	94
45-54 jaar	87	88	91	96	96
55-64 jaar	81	79	86	89	90
65 jaar en ouder	54	55	63	67	76

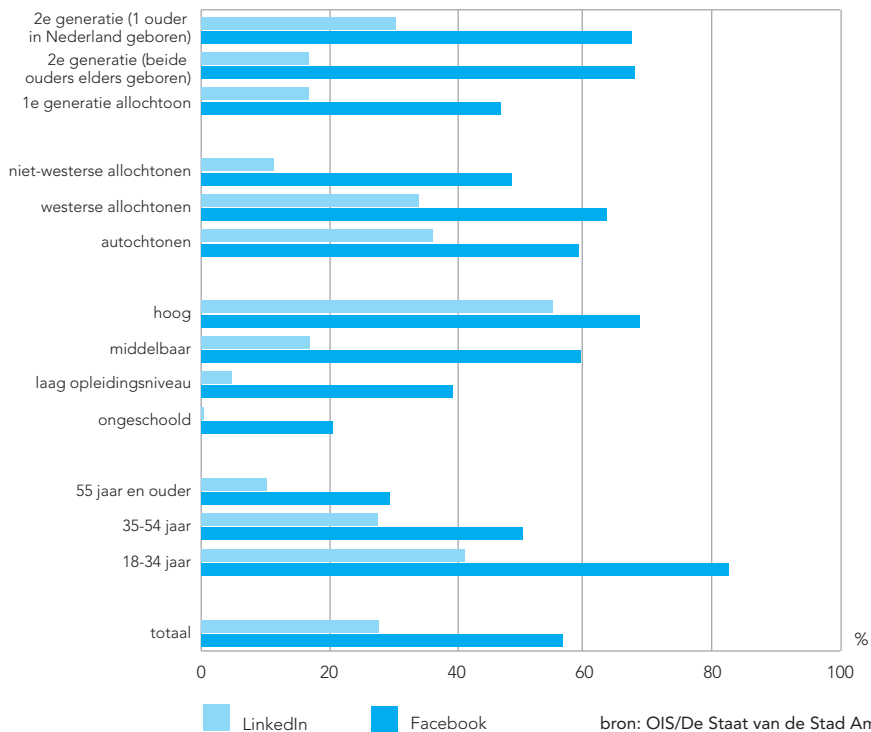
bron: OIS/ABM

8.8.3 Twittergebruik van Amsterdammers, 2010-2013 (procenten) <sup>1)</sup>

	2010	2011	2013
16-24 jaar	11	14	25
25-34 jaar	10	12	32
35-44 jaar	10	16	30
45-54 jaar	6	9	20
55-64 jaar	3	6	10
65 jaar en ouder	0	1	4
totaal	7	10	22

<sup>1)</sup> In 2010 en 2011 was de vraag: gebruikt u Twitter?  
 In 2013 is de vraag gesteld: heeft u een Twitter-account?

bron: OIS/ABM

**8.8b Aandeel dat lid is van LinkedIn en Facebook naar achtergrondkenmerken, 2014 (procenten)**




## 8.9.1 Voorstellingen en bezoekers (x 1.000) naar theater of concertzaal, 2012-2014

	2012		2013		2014	
	voorstel- lingen	be- zoekers	voorstel- lingen	be- zoekers	voorstel- lingen	be- zoekers
Ziggo Dome <sup>1)</sup>	38	435	88	861	.	830
Het Concertgebouw	922	710	910	729	832	725
Paradiso	1095	556	1045	505	1098	570
Heineken Music Hall	93	600	109	600	100	500
DeLaMar Theater	610	335	700	500	685	470
Melkweg	1064	422	994	397	914	384
Koninklijk Theater Carré	310	299	337	338	299	337
Nationale Opera & Ballet <sup>2)</sup>	176	214	151	193	163	214
Stadsschouwburg	416	174	432	177	604	194
Muziekgebouw aan 't IJ	265	92	242	98	302	117
De Kleine Komedie	263	102	272	105	279	108
De Meervaart	328	92	335	119	329	98
De Balie	946	50	2359	78	2414	70
Theater Bellevue	667	52	634	57	646	59
Bimhuis	322	55	346	48	340	59
Jeugdtheater de Krakeling	303	38	310	40	350	40
Stichting Gasthuis Frascati	654	42	510	37	564	39
Theater de Engelenbak <sup>3)</sup>	233	17	.	.	.	.
Compagnietheater	157	16	237	25	.	.
Ostade A'dam	227	11	166	8	202	10
Het Veem Theater	106	3	137	13	132	9
Polanentheater	130	8	150	9	150	9

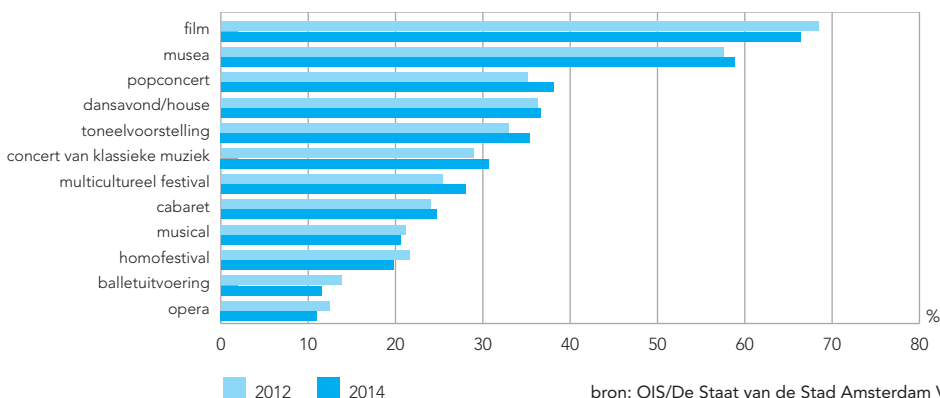
<sup>1)</sup> Geopend juni 2012.

bron: theaters

<sup>2)</sup> Voorheen Het Muziektheater Amsterdam.

<sup>3)</sup> Per 1-1-2013 gesloten.

## 8.9a Bezoek aan uitgaansmogelijkheden (afgelopen twaalf maanden), 2012 en 2014 (procenten)



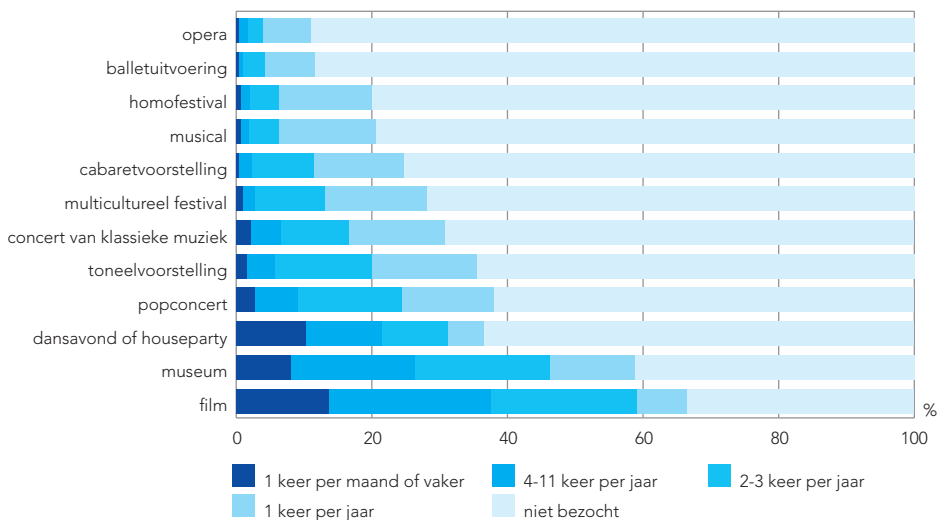
bron: OIS/De Staat van de Stad Amsterdam VIII

## 8.9.2 Voorstellingen en bezoekers (x 1.000) naar gezelschap of orkest, 2012-2014

	2012		2013		2014	
	voorstel- lingen	be- zoekers	voorstel- lingen	be- zoekers	voorstel- lingen	be- zoekers
Koninklijk Concertgebouworkest	91	152	80	154	109	180
De Nationale Opera	92	122	74	107	85	115
Het Nationale Ballet	62	81	63	84	78	99
Nederlands Philharmonisch Orkest	65	79	70	80	68	65
Toneelgroep Amsterdam	195	53	232	55	183	54
Compagnietheater	43	16	48	35	.	.
Theater Het Amsterdamse Bos	50	18	33	23	66	25
De Toneelmakerij	54	6	128	13	143	13
Theatergroep De Nieuw Amsterdam	34	3	26	1	21	1

bron: gezelschappen

## 8.9b Frequentie bezoek uitgaansactiviteiten, 2014 (procenten)



bron: OIS/De Staat van de Stad Amsterdam VIII

8.9.3 Bioscopen <sup>1)</sup> en bioscoopbezoek, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
theaters <sup>2)</sup>	15	15	15	15	15
doeken	66	66	67	68	77
stoelen	10127	10590	10538	10605	11436
bezoekers (x 1 mln.)	4,10	4,27	4,34	4,42	4,08

1) Theaters, doeken en stoelen per 31 december.

bron: NVB

2) Inclusief gesubsidieerde filmtheaters met volledige weekprogrammering.

## 8.9.4 Bezoekers (x 1.000) aan musea en archieven, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Rijksmuseum	896	1010	894	2246	2474
Van Goghmuseum <sup>1)</sup>	1430	1600	1175	1449	1609
Anne Frankhuis	1051	1104	1153	1195	1230
Stedelijk Museum	96	138	310	695	823
Eye Film Instituut Nederland <sup>2)</sup>	80	66	515	503	681
Sexmuseum Amsterdam Venustempel	510	537	542	571	610
NEMO	509	503	528	546	588
Hermitage	650	335	569	381	375
Het Scheepvaartmuseum <sup>3)</sup>	119	178	419	328	321
Amsterdam Museum	198	187	195	238	241
Museum Het Rembrandthuis	200	200	191	220	237
Koninklijk Paleis <sup>4)</sup>	171	203	150	225	231
Foam Fotografiemuseum	182	211	204	195	205
Joods Historisch Museum <sup>5)</sup>	177	228	193	178	186
Tropenmuseum	198	183	164	174	156
De Oude Kerk	146	161	162	169	144
Stadsarchief Amsterdam	126	90	116	99	130
Red Lights Secrets - prostitutiemuseum					119
Museum Ons' Lieve Heer op Solder	65	69	75	93	102
Portugese Synagoge					97
Hash Marihuana Hemp Museum	80	.	95	91	91
Allard Pierson Museum	74	81	127	117	89
Museum van Loon	63	73	75	89	88
Verzetsmuseum	58	61	61	63	87
Tassenmuseum Hendrikje	60	67	83	73	85
Museum Willet-Holthuysen	51	54	49	56	57
Bezoekerscentrum Amsterdamse Bos	52	43	42	52	54
Woonbootmuseum	39	45	42	38	43
Huis Marseille	35	35	34	44	37
Bijbels Museum	32	33	28	33	31

1) Gesloten van 23 september 2012 tot 1 mei 2013 in verband met renovatie.

bron: musea/ATCB

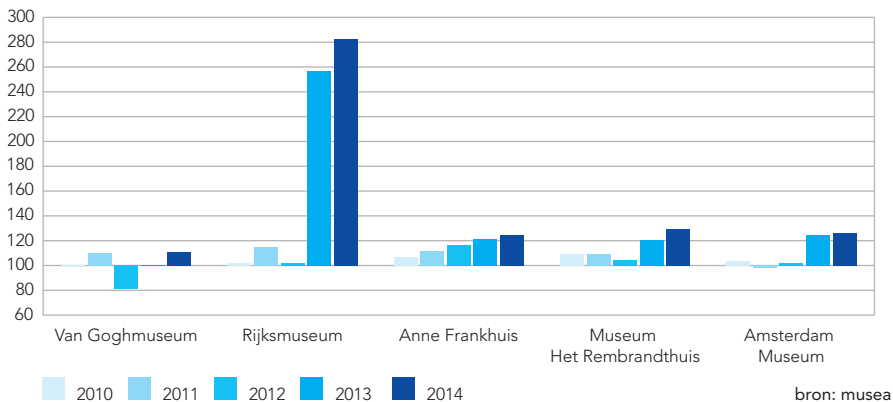
2) Filmmuseum heet vanaf 2010 Eye Film Instituut Nederland.

3) Gesloten van begin 2007 tot medio 2011 in verband met restauratie.

4) 60% van het jaar open voor publiek.

5) Inclusief Hollandse Schouwburg.

## 8.9c Bezoekers aan enkele musea, 2010-2014 (indexcijfers; 2009=100)



## 8.9.5 Uitgeleende boeken, platen en banden door enkele bibliotheken, 2010-2014

	uitleningen (x 1.000)				
	2010	2011	2012	2013	2014
Openbare Bibliotheek Amsterdam	4323	4195	3662	3489	3149
w.v. Centrale Bibliotheek	1206	1201	1078	1032	1011
filialen	3117	2994	2584	2457	2138
Universiteitsbibliotheek UvA <sup>1)</sup>	280	268	333	286	257
Koninklijk Instituut voor de Tropen <sup>2)</sup>	11	13	11		

<sup>1)</sup> Inclusief faculteitsbibliotheek van de Universiteit van Amsterdam.

bron: bibliotheken

<sup>2)</sup> Vanaf augustus 2013 gesloten.

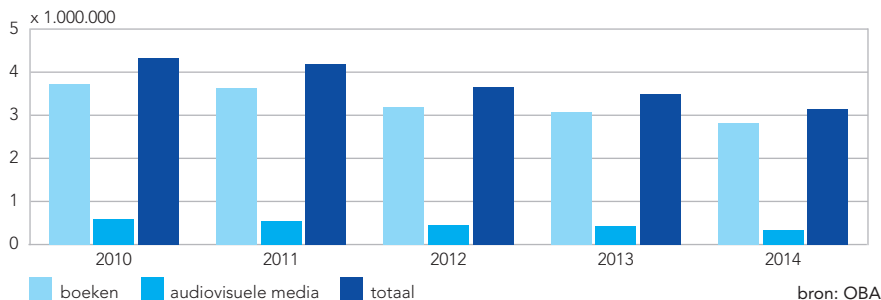
## 8.9.6 Leden, collectie en uitleningen van de Openbare Bibliotheek Amsterdam, 2014

	Centrale Bibliotheek			Openbare Bibliotheek totaal <sup>1)</sup>		
	leden	collectie (x 1.000)	uitleningen (x 1.000)	leden	collectie (x 1.000)	uitleningen (x 1.000)
jeugd	13745	47,5	308,7	94345	458,2	1616,4
volwassenen	29325	223,5	686,3	69411	817,5	1516,2
w.v. 18-22 jaar	2431			6182		
23-64 jaar	22977			49545		
65-plussers	3917			13684		
overig	5517	45,3	15,9	8618	152,7	16,3
<b>totaal 2014</b>	<b>48587</b>	<b>316,3</b>	<b>1010,8</b>	<b>172374</b>	<b>1428,4</b>	<b>3148,9</b>
totaal 2013	46118	340,6	1031,8	172817	1534,6	3489,2
2014 t.o.v. 2013 (%)	5,4	-7,1	-2,0	-0,3	-6,9	-9,8

<sup>1)</sup> Centrale Bibliotheek en filialen samen.

bron: OBA

## 8.9d Uitlenen van de Openbare Bibliotheek Amsterdam naar categorie, 2010-2014



## 8.9.7 Leden Openbare Bibliotheek Amsterdam naar stadsdelen, 2014

stadsdeel vestiging	jeugd-leden	volwassen leden	overig	totaal
A Centrum	13745	29325	5517	48587
B Westpoort	-	-	-	-
E West	13804	6678	954	21436
F Nieuw-West	16608	7312	401	24321
K Zuid	10058	8610	810	19478
M Oost	13630	5526	294	19450
N Noord	11402	4915	304	16621
T Zuidoost	9451	3699	151	13301
overig	5647	3346	187	9180
<b>Amsterdam</b>	<b>94345</b>	<b>69411</b>	<b>8618</b>	<b>172374</b>

bron: OBA

## 8.9.8 Uitlenen (x 1.000) Openbare Bibliotheek Amsterdam naar stadsdelen, 2014

stadsdeel vestiging	jeugd-boeken	volwassen boeken (incl. blad-muziek)	audio-visuele media	totaal
A Centrum	263,3	580,8	166,7	1010,8
B Westpoort	-	-	-	-
E West	223,7	123,9	42,2	389,9
F Nieuw-West	223,8	124,4	27,5	375,7
K Zuid	173,8	171,9	30,7	376,4
M Oost	197,2	101,7	31,5	330,4
N Noord	147,2	103,0	12,2	262,4
T Zuidoost	100,4	68,5	10,0	178,9
overig	103,7	100,8	19,9	224,4
<b>Amsterdam</b>	<b>1433,1</b>	<b>1375,0</b>	<b>340,8</b>	<b>3148,9</b>

bron: OBA

## 8.9.9 Uitleeningen (x 1.000) Openbare Bibliotheek Amsterdam naar categorie, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>boeken jeugd</b>					
studieboeken	330,7	324,3	263,2	260,1	245,2
leesboeken	1336,0	1338,8	1192,8	1256,0	1170,7
buitenlandse boeken	18,7	18,7	15,0	16,5	17,2
<b>totaal</b>	<b>1685,4</b>	<b>1681,8</b>	<b>1471,0</b>	<b>1532,6</b>	<b>1433,1</b>
<b>boeken volwassenen</b>					
studieboeken	809,3	790,7	693,0	624,3	563,3
leesboeken	1092,8	1038,6	921,1	803,6	712,1
buitenlandse boeken	118,1	109,7	95,6	88,9	83,8
<b>totaal</b>	<b>2020,2</b>	<b>1939,0</b>	<b>1709,7</b>	<b>1516,8</b>	<b>1359,2</b>
overige boeken	0,6	0,4	1,2	0,9	0,8
bladmuziek	21,0	20,4	18,6	16,0	15,0
<b>totaal boeken</b>	<b>3727,2</b>	<b>3641,6</b>	<b>3200,5</b>	<b>3066,3</b>	<b>2808,1</b>
<b>audio jeugd</b>					
cd	10,7	9,6	7,3	6,3	5,1
audiovisuele media	248,5	256,6	216,3	205,8	171,8
cd-rom	31,9	24,7	14,7	10,2	6,3
<b>audio volwassenen</b>					
cd	106,7	82,5	62,5	51,7	33,8
audiovisuele media	190,7	175,3	156,1	145,6	121,3
cd-rom	4,6	3,5	3,2	2,5	1,9
overige audiovisuele media	2,3	1,5	1,4	0,8	0,5
<b>totaal audiovisuele media</b>	<b>595,4</b>	<b>553,7</b>	<b>461,5</b>	<b>422,9</b>	<b>340,8</b>
<b>totaal uitleeningen</b>	<b>4322,6</b>	<b>4195,3</b>	<b>3662,0</b>	<b>3489,2</b>	<b>3148,9</b>

bron: OBA

## 8.9.10 Bezoekers (x 1.000) aan instellingen voor beeldende kunst en expositieruimten, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
De Nieuwe Kerk	139	180	185	244	190
Beurs van Berlage	108	160	170	165	108
ARCAM	13	15	20	17	25
W 139	33	27	29	28	24
Montevideo/TBA <sup>1)</sup>	8	14	15		
de Appel	10	11	15	16	19
Stedelijk Museum Bureau Amsterdam	9	10	10	.	7

<sup>1)</sup> Gesloten per 1-1-2013.

bron: instellingen

## 8.9.11 Gesubsidieerde amateurkunstinstituten, 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
<b>vocale muziek</b>					
koren	84	83	85	85	83
oratorium- en operakoren	7	7	7	8	9
totaal	91	90	92	93	92
<b>instrumentele muziek</b>					
orkesten	36	39	39	40	50
drumbands	23	22	24	26	15
accordeonorkesten	6	6	6	5	6
mandolineorkesten	1	1	1	1	1
totaal	66	68	70	72	72
<b>dramatische expressie</b>					
opera-, operette- en musicalverenigingen	31	32	30	26	27
toneelverenigingen	42	42	39	37	39
dansgezelschappen	16	16	14	11	10
majorette-/twirlinggroepen	2	2	1	1	2
totaal	91	92	84	75	78
<b>beeldende activiteiten</b>	4	5	5	3	6
overige instellingen	1	1	1	1	–
koepelorganisaties	5	5	5	4	3

bron: Amsterdams Fonds voor de Kunst

## 8.9.12 Naar welke regionale televisiezenders kijkt u regelmatig?, 2008-2013 (procenten)

	2008	2009	2010	2011	2013
AT5	72	66	63	63	61
Salto	4	3	4	6	11
Migranten TV/MTNL	2	1	1	2	1
RTV Noord-Holland	21	18	21	25	27
geen enkele	23	28	32	32	30

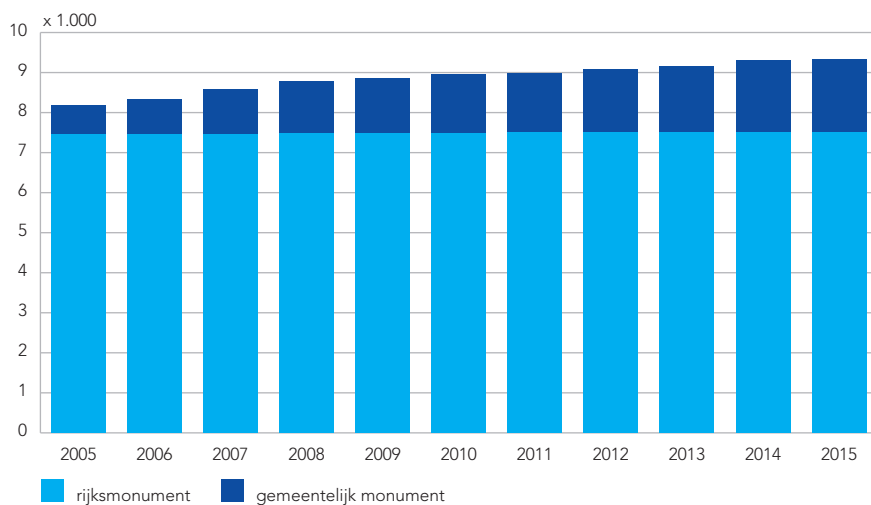
bron: OIS/ABM

## 8.10.1 Monumenten naar stadsdelen en soort, 1 januari 2015

stadsdeel	rijksmonument	provinciaal monument	gemeentelijk monument	totaal	
				2015	2014
A Centrum	6633	–	1191	7824	7804
B Westpoort	–	–	–	–	–
E West	129	–	128	257	254
F Nieuw-West	7	–	56	63	63
K Zuid	293	–	248	541	523
M Oost	120	–	78	198	187
N Noord	258	2	34	294	294
T Zuidoost	3	–	–	3	3
onbekend adres	69	–	78	147	172
Amsterdam 2015	7512	2	1813	9327	
2014	7517	2	1781		9300

bron: Bureau Monumenten &amp; Archeologie

## 8.10a Monumenten naar soort, 1 januari 2005-2015



bron: Bureau Monumenten &amp; Archeologie



## 8.11.1 Bezoekers (x 1.000) aan attractiepunten en evenementen, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
rondvaarten	3072	3195	3250	3489	3780
Amsterdam ArenA <sup>1)</sup>	1818	1871	1774	1720	1936
Artis en Aquarium	1135	1261	1241	1370	1314
Holland Casino Amsterdam	803	834	797	795	804
Heineken Experience	435	535	565	608	732
Diamantslijperijen	622	697	729	774	721
Madame Tussauds Amsterdam <sup>2)</sup>	587	659	625	.	.
Hortus	138	140	173	187	230
Amsterdam Dungeon <sup>2)</sup>	142	161	167	.	.
TunFun	128	127	126	123	124
Boom Chicago/Leidsepleintheater	60	82	69	33	37
Hortus Botanicus van de VU	25	21	21	22	25

<sup>1)</sup> Bezoekers evenementen en toeristisch, 2014 = boekjaar 2013/'14.

bron: ATCB/instellingen

<sup>2)</sup> Vanaf 2013 geen opgave i.v.m. beursgang.

## 8.11.2 Evenementen, bezoekers en exposanten in de RAI-hallen, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>evenementen</b>					
internationale evenementen	48	47	48	47	54
nationale evenementen	57	59	59	48	43
voorstellingen	85	83	119	85	55
overige evenementen	400	406	403	297	383
totaal	590	595	629	477	535
<b>bezoekers (x 1.000)</b>					
internationale evenementen	291	306	392	451	471
nationale evenementen	774	1058	764	677	672
w.v. AutoRAI		270			
Bedrijfsauto RAI			47		
Hiswa (watersport e.d.)	52	48	41	40	37
Horecava	50	51	57	53	58
Huishoudbeurs/Negen-maanden-beurs	244	227	247	245	218
Interclean (schoonmaken, vuilverwerking)	23		28		30
Intertraffic (verkeers- & vervoersinfrastructuur)	25		26		27
METS	19	19	20	20	21
voorstellingen	85	82	125	80	62
overige evenementen	236	140	152	173	313
totaal	1385	1587	1433	1381	1517
<b>exposanten (x 1.000)</b>					
exposanten	15,7	16,5	16,4	15,4	18,6
waarvan uit buitenland (%)	52	52	52	55	63

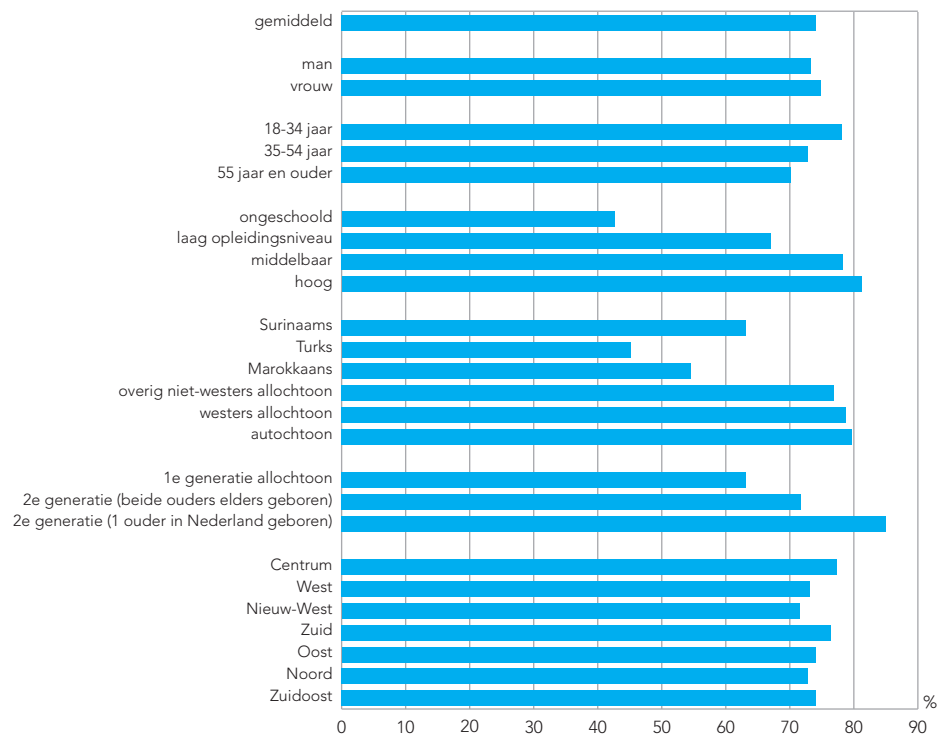
bron: RAI

## 8.11.3 Lidmaatschap organisaties en verenigingen, 2008-2014 (procenten)

	2008	2010	2012	2014
sportvereniging	29	27	31	30
organisatie met maatschappelijke doelen (mensenrechten, natuur- of dierenbescherming)	19	21	16	16
organisatie voor werknemers/werkgevers	15	15	13	14
hobbyvereniging	6	7	5	7
vereniging met godsdienstig/levensbeschouwelijk doel	5	6	5	5
politieke organisatie	5	5	6	4
zangvereniging of muziekvereniging	3	3	4	6
vrouwenvereniging/bond	1	3	2	1
allochtone vereniging/(zelf)organisatie	2	2	2	2
toneelvereniging	1	2	1	1

bron: OIS/De Staat van de Stad Amsterdam

## 8.11a Aandeel Amsterdammers met een of meer hobby's naar achtergrondkenmerken, 2014 (procenten)



bron: OIS/De Staat van de Stad Amsterdam VIII

# 9

## Duurzaamheid en water

- 9.1 Duurzaamheid
- 9.2 Afvalverwerking
- 9.3 Luchtverontreiniging
- 9.4 Waterbeheer
- 9.5 Drinkwatervoorziening



## 9

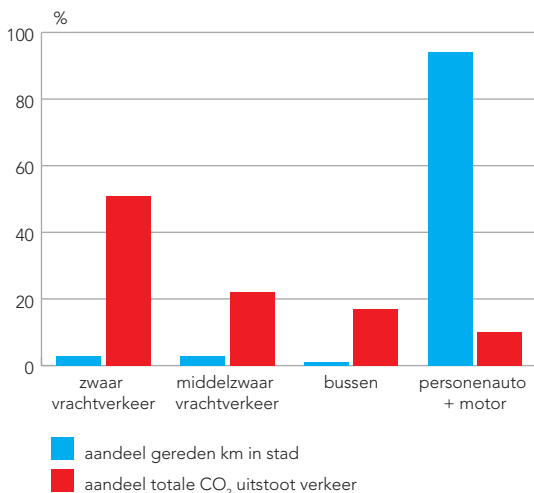
## Duurzaamheid en water

### CO<sub>2</sub>-uitstoot door verkeer neemt toe

Het aantal kilometers dat auto's jaarlijks in Amsterdam afleggen, is de afgelopen jaren toegenomen. In 2008 was dat 3,2 miljard kilometer, in 2014 3,5 miljard kilometer. Hiermee is ook de CO<sub>2</sub>-uitstoot door het verkeer in de stad toegenomen. CO<sub>2</sub> is een natuurlijk gas en niet direct schadelijk voor mensen of de luchtkwaliteit. Maar als broeikasgas draagt het bij aan de opwarming van de aarde. In 2008 was het Amsterdamse verkeer goed voor 797 kiloton CO<sub>2</sub>-uitstoot. In 2014 is dit gestegen naar 840 kiloton, een stijging van 5%.

Het vrachtverkeer (middelzwaar en zwaar) en bussen zijn verantwoordelijk voor 90% van de CO<sub>2</sub>-uitstoot, terwijl ze slechts 6% van het aantal gereden kilometers in de stad vertegenwoordigen. Vooral zwaar vrachtverkeer heeft een groot aandeel in de totale CO<sub>2</sub>-uitstoot, namelijk 51%. Omgekeerd zijn personenauto's en motoren goed voor 94% van de gereden kilometers maar slechts verantwoordelijk voor 10% van de CO<sub>2</sub>-uitstoot.

Aandeel gereden km en CO<sub>2</sub>-uitstoot naar verkeerstype, 2014 (procenten)



bron: Team Duurzaamheid

### Gebruik van restwarmte neemt toe

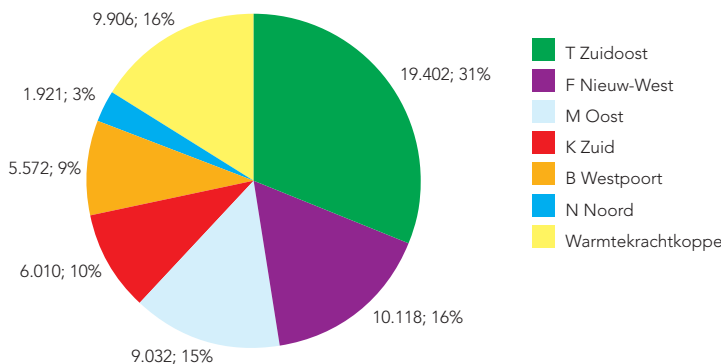
Een relatief duurzame vorm van energie is het gebruik van restwarmte. Door gebruik te maken van restwarmte wordt minder gas verbruikt en dat leidt tot minder uitstoot van CO<sub>2</sub>. In 2014 werd vier procent van de particuliere en zakelijke energiebehoefte opgevangen door gebruik te maken van restwarmte. De rest van de energiebehoefte werd voorzien door gas (59%) en elektra (37%).

Amsterdam heeft drie bronnen die restwarmte leveren aan particulieren en bedrijven: het Afvalenergie bedrijf (AEB), de elektriciteitscentrale van Nuon in Diemen en kleine, lokale Warmte-Krachtkoppelingen (WKK). Het AEB is met 60% van de geleverde warmte de grootste leverancier van restwarmte. Deze warmte komt vrij bij de verbranding van afval. De elektriciteitscentrale van Nuon in Diemen levert warmte die vrijkomt bij het opwekken van elektriciteit en is verantwoordelijk voor 23% van de gebruikte restwarmte. De overige 17% is afkomstig van lokale Warmte-Krachtkoppelingen (bron: Team Duurzaamheid).

In bijgaande figuur zijn het aantal woningequivalenten met een aansluiting op een warmtenet per stadsdeel weergegeven. Een woningequivalent is een gemiddelde woning in Amsterdam. Ook kantoren en bedrijven worden omgerekend naar woningequivalenten.

Het aantal woningequivalenten met een aansluiting op een warmtenet in de stad neemt toe. In 2009 waren er 48.242 woningequivalenten met een aansluiting op een warmtenet. In 2013 waren dit er 61.961, een stijging van 28%. De meeste aansluitingen op een warmtenet zijn in Zuidoost (31%), Nieuw-West (16%) en Oost (15%). De stadsdelen Centrum en West zijn (nog) niet aangesloten op een warmtenet.

Aantal aansluitingen op een warmtenet per stadsdeel, 2013 (aantallen en procenten)



1) Kleine losse warmtegebieden verspreid over de stad die op termijn worden opgenomen in het grootstedelijke netwerk.

bron: Waternet/NUON

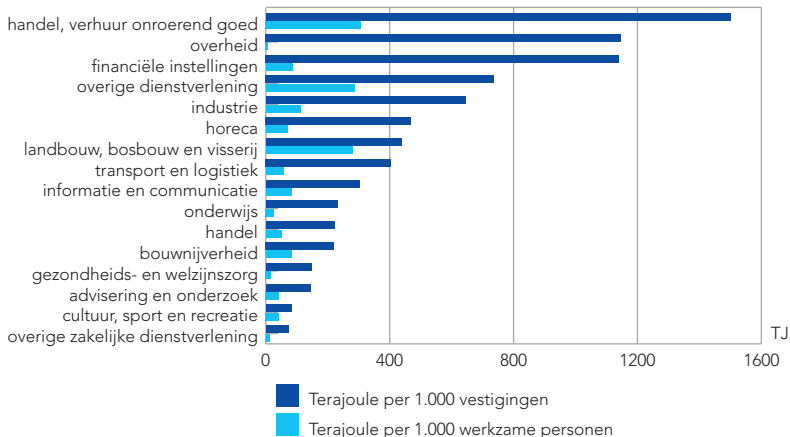
### Energieverbruik per bedrijfssector: gas en elektra

De gemeente heeft als doelstelling om het energieverbruik in 2020 met 20% terug te brengen. Zo worden er minder fossiele brandstoffen gebruikt en de uitstoot van CO<sub>2</sub> beperkt.<sup>1)</sup> Bedrijven zijn hierin een belangrijke schakel. Bedrijvigheid in Amsterdam is namelijk verantwoordelijk voor ongeveer 65% van het energieverbruik.<sup>2)</sup>

De grootverbruikers van gas en elektra<sup>3)</sup> zijn de sectoren Financiële instellingen (3.632 TJ), Advisering en onderzoek (3.530 TJ), Overige dienstverlening (2.933 TJ), Handel (2.791 TJ) en Informatie en communicatie (2.563 TJ). De sectoren Overheid (168 TJ) en Landbouw, bosbouw en visserij (37 TJ) verbruiken het minste energie.

De totale energiebehoefte per sector hangt samen met de grootte van de betreffende sector. Het is interessant om te zien welke sectoren naar verhouding veel energie verbruiken. We doen dit door te kijken naar het verbruik per duizend werkzame personen en per duizend vestigingen. Dan blijkt dat de sectoren Handel, Verhuur onroerend goed en Overige dienstverlening niet alleen een groot totaalverbruik hebben, maar ook relatief veel energie verbruiken per werkzame persoon en vestiging. De sector Advisering en onderzoek heeft ook een hoog totaalverbruik maar per vestiging en werkzame persoon is het verbruik juist relatief laag. De sectoren Overheid en Financiële instellingen laten een tegenstrijdig beeld zien. Ze gebruiken relatief veel energie per vestiging maar als je dit per werkzame persoon bekijkt, valt het weer mee. Een verklaring hiervoor is dat deze sectoren zich veelal bedienen van grote kantoorgebouwen met daarin veel werkzame personen.

Energieverbruik (gas en elektra) van bedrijven naar sector per 1.000 vestigingen en per 1.000 werkzame personen, 2013



bron: Energie in beeld/ berekening OIS



<sup>1,2)</sup> Agenda duurzaamheid Amsterdam 2015.

<sup>3)</sup> Om te kijken naar het gecombineerde gas- en elektraverbruik van bedrijven zijn de verbruikstotalen voor gas (m<sup>3</sup>) en elektra (kWh) omgerekend naar terajoule (TJ).

<b>9.1</b>	<b>Duurzaamheid</b>	<b>320</b>
	<u>tabellen</u>	
9.1.1	Meldingen van Amsterdammers met betrekking tot geluidshinder Schiphol	320
9.1.2	Milieugerelateerde gezondheidsklachten naar stadsdelen	321
9.1.3	Voornaamste oorzaken van klachten over het binnen- en buitenmilieu	321
9.1.4	Particulier en zakelijk gasverbruik	321
9.1.5	Particulier en zakelijk elektriciteitsverbruik	321
9.1.6	Particulier en zakelijk warmteverbruik	322
9.1.7	Gasverbruik bedrijfsvestigingen naar secties	322
9.1.8	Elektriciteitsverbruik bedrijfsvestigingen naar secties	323
	<u>grafieken en kaarten</u>	
9.1a	Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol naar tijdstip van de dag	320
9.1b	Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol naar baangebruik	320
<b>9.2</b>	<b>Afvalverwerking</b>	<b>324</b>
	<u>tabellen</u>	
9.2.1	Aanvoerstromen van afval	324
9.2.2	Aanvoer en afvoer van klein chemisch afval	324
9.2.3	Huishoudelijk afval	325
9.2.4	Geproduceerde dierlijke mestsoorten	325
9.2.5	Uitgescheiden mineralen tijdens dierlijke mestproductie	325
<b>9.3</b>	<b>Luchtverontreiniging</b>	<b>326</b>
	<u>tabellen</u>	
9.3.1	Stikstofdioxide in de buitenlucht	326
9.3.2	Stikstofmonoxide in de buitenlucht	327
9.3.3	Koolmonoxide in de buitenlucht	327
9.3.4	Ozon in de buitenlucht	328
9.3.5	Fijn stof PM10 in de buitenlucht, na zeezoutcorrectie	328
9.3.6	Fijn stof in de buitenlucht, niet gecorrigeerd	329
9.3.7	CO <sub>2</sub> -uitstoot door particulier en zakelijk gasverbruik	329
9.3.8	CO <sub>2</sub> -uitstoot door particulier en zakelijk elektriciteitsverbruik	329
9.3.9	CO <sub>2</sub> -uitstoot door particulier en zakelijk warmteverbruik	330
9.3.10	Totale CO <sub>2</sub> -uitstoot	330
9.3.11	CO <sub>2</sub> -uitstoot door zakelijk gas- en elektriciteitverbruik naar secties	331
9.3.12	CO <sub>2</sub> -uitstoot verkeer en vervoer naar type verkeer	331
9.3.13	CO <sub>2</sub> -uitstoot verkeer en vervoer naar type weg	331
9.3.14	CO <sub>2</sub> -uitstoot verkeer en vervoer naar type weg en type verkeer	332
9.3.15	CO <sub>2</sub> -uitstoot huishoudelijk afval naar type	332
9.3.16	Oplaadpunten elektrisch vervoer naar stadsdelen	332
9.3.17	Milieuvriendelijke en duurzame auto's	333
	<u>grafieken en kaarten</u>	
9.3a	Locaties meetstations Meetnet Amsterdam	326
9.3b	Jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en EU-grenswaarde	327
9.3c	Gemiddelde concentraties fijn stof PM10 in de buitenlucht per maand	328



<b>9.4</b>	<b>Waterbeheer</b>	<b>334</b>
	<u>tabellen</u>	
9.4.1	Meetresultaten kwaliteitsonderzoek oppervlaktewater	334
	<u>grafieken en kaarten</u>	
9.4a	Zomergemiddelde zuurstofverzadigingspercentage oppervlaktewater	337
9.4b	Zomergemiddelde totaal stikstofgehalte oppervlaktewater	337
9.4c	Zomergemiddelde totaal fosforgehalte oppervlaktewater	337
<b>9.5</b>	<b>Drinkwatervoorziening</b>	<b>338</b>
	<u>tabellen</u>	
9.5.1	Waterbronnen en -levering	338
9.5.2	Waterlevering naar verbruiksgroepen	338
	<u>grafieken en kaarten</u>	
9.5a	Waterlevering naar verbruiksgroepen	338

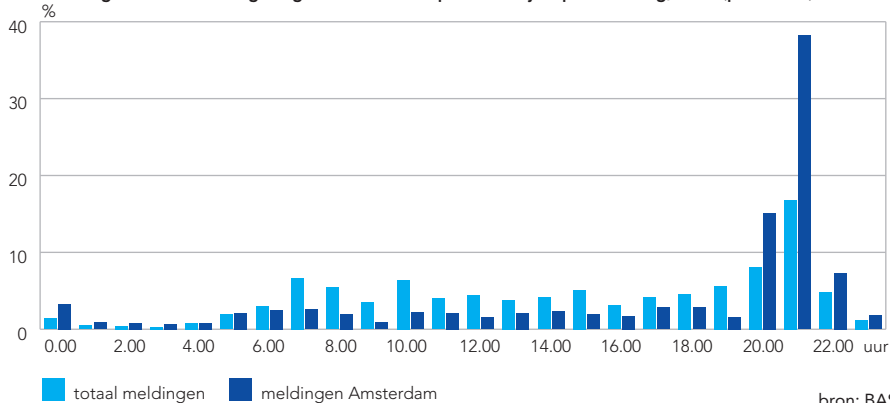
9.1.1 Meldingen van Amsterdammers met betrekking tot geluidshinder Schiphol, gebruiksjaar 2014 <sup>1)</sup>

stadsdeel	meldingen					totaal	waarvan 's nachts	totaal melders
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	totaal			
A Centrum	50	124	384	95	653	161	203	
B Westpoort	1	–	–	–	1	–	1	
E West	82	207	796	415	1500	280	365	
F Nieuw-West	203	2024	2165	1416	5808	457	366	
K Zuid	223	607	1041	660	2531	503	469	
M Oost	5	59	47	38	149	9	51	
N Noord	46	120	186	137	489	60	77	
T Zuidoost	94	186	133	142	555	96	57	
Amsterdam	704	3327	4752	2903	11686	1566	1589	

<sup>1)</sup> November 2013-oktober 2014.

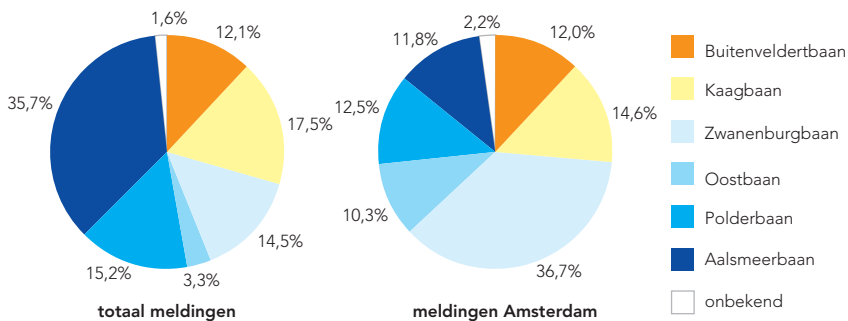
bron: Bewoners Aanspreekpunt Schiphol

## 9.1a Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol naar tijdstip van de dag, 2014 (procenten)



bron: BAS

## 9.1b Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol naar baangebruik, 2014 (procenten)



bron: BAS

## 9.1.2 Milieugerelateerde gezondheidsklachten naar stadsdelen, 2010-2014

stadsdeel	2010	2011	2012	2013	2014
A Centrum	81	50	63	67	109
B Westpoort	–	–	–	–	–
E West	82	88	86	102	104
F Nieuw-West	66	47	64	46	80
K Zuid	77	71	84	77	83
M Oost	67	59	60	83	91
N Noord	60	43	41	32	62
T Zuidoost	30	19	24	17	32
Amsterdam	463	377	422	424	561
onbekend/overig	8	12	29	30	40
totaal	471	389	451	454	601

bron: GGD Amsterdam

## 9.1.3 Voornaamste oorzaken van klachten over het binnen- en buitenmilieu, 2010-2014 (procenten)

	2010	2011	2012	2013	2014
vocht en schimmel	30	26	24	24	28
asbest/asbestbevattend materiaal	11	12	17	10	14
koolmonoxide	5	4	5	9	6
riolering/lekkage	–	4	4	2	2
luchtqualiteit (uitlaat- en verbrandingsgassen/fijn stof)	8	10	10	8	8
stank	6	7	8	7	9
kwik	–	–	–	4	2
tabaksrook	–	–	–	4	3
overig	40	35	32	36	28
totaal (abs. = 100%)	471	389	451	454	601

bron: GGD Amsterdam

9.1.4 Particulier en zakelijk gasverbruik (x 1 mln. m<sup>3</sup>), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
particulier gasverbruik	310	303	297	314	301
zakelijk gasverbruik	556	523	497	475	446
totaal	867	826	794	789	747

bron: Energie in beeld

## 9.1.5 Particulier en zakelijk elektriciteitsverbruik (GWh), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
particulier elektriciteitsverbruik	787	788	782	835	792
zakelijk elektriciteitsverbruik	3741	3996	3991	3785	3746
totaal	4528	4784	4774	4619	4538

bron: Energie in beeld

## 9.1.6 Particulier en zakelijk warmteverbruik (TJ), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>warmtelevering warmtekrachtcentrale Diemen</b>					
particulier verbruik	418	375	402	421	339
zakelijk verbruik	1056	827	976	969	757
totaal	1474	1202	1378	1390	1095
<b>warmtelevering Afval Energie Bedrijf</b>					
particulier verbruik	82	104	117	135	129
zakelijk verbruik	252	240	287	336	295
totaal	333	344	404	472	424
<b>warmte-krachtkoppeling</b>					
particulier verbruik	273	234	255	270	230
zakelijk verbruik	75	65	75	87	82
totaal	348	299	330	357	311
<b>totaal warmteverbruik</b>	<b>2155</b>	<b>1844</b>	<b>2112</b>	<b>2218</b>	<b>1831</b>

bron: Energie in beeld

9.1.7 Gasverbruik bedrijfsvestigingen naar secties (x 1.000 m<sup>3</sup>), 2009-2013

sectie	omschrijving SBI 2008	2009	2010	2011	2012	2013
A	landbouw, bosbouw en visserij	1716	2402	2110	814	752
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-
C	industrie	22603	25040	23939	22784	22588
D	energiebedrijven	49482	54613	51248	45957	45636
E	waterwinning en afvalverwerking	4459	5003	5137	4928	5294
F	bouwnijverheid	21545	23296	20645	16928	16428
G	handel	41461	42881	39760	37729	35047
H	transport en logistiek	11833	12040	11612	10841	10952
I	horeca	33902	34361	32809	32996	32777
J	informatie en communicatie	34365	35823	33353	33001	35875
K	financiële instellingen	49065	48788	46664	43434	38435
L	handel, verhuur onroerend goed	42528	42056	38324	36870	32833
M	adviesing en onderzoek	61021	61460	58817	56089	52526
N	overige zakelijke dienstverlening	6319	6636	6330	6350	5721
O	overheid	2245	2236	1989	1941	1996
P	onderwijs	16036	16915	15879	15639	14892
Q	gezondheids- en welzijnszorg	24593	25750	24185	23611	22442
R	cultuur, sport en recreatie	20960	21431	20787	20768	19506
S	overige dienstverlening	75644	77861	71444	69505	60472
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-
U	extraterritoriale organisaties en lichamen	-	-	-	-	-

bron: Energie in beeld

## 9.1.8 Elektriciteitsverbruik bedrijfsvestigingen naar secties (MWh), 2009-2013

sectie	omschrijving SBI 2008	2009	2010	2011	2012	2013
A	landbouw, bosbouw en visserij	1839	1969	2393	2238	3022
B	winning van delfstoffen	–	–	–	–	–
C	industrie	156500	162622	183453	190686	159455
D	energiebedrijven	174436	139650	158331	111202	112976
E	waterwinning en afvalverwerking	47996	54045	61714	61354	60365
F	bouwnijverheid	116483	140597	134060	143126	126391
G	handel	425013	432760	449927	451215	432817
H	transport en logistiek	186663	186752	216226	202094	205229
I	horeca	243651	254340	259683	259229	253093
J	informatie en communicatie	365787	373030	417507	419954	361338
K	financiële instellingen	553536	571734	631136	648574	633410
L	handel, verhuur onroerend goed	224163	219829	225320	227274	206024
M	advisering en onderzoek	505961	493446	517496	517353	467475
N	overige zakelijke dienstverlening	26781	27600	30246	29464	32674
O	overheid	29592	28549	28754	28749	27035
P	onderwijs	67182	79484	92788	93555	94277
Q	gezondheids- en welzijnszorg	82586	82695	85496	84963	84572
R	cultuur, sport en recreatie	78133	78446	81692	87537	86645
S	overige dienstverlening	214019	228411	224971	230807	223835
T	personeel particuliere huishoudens	–	–	–	–	–
U	extraterritoriale organisaties en lichamen	–	–	–	–	–

bron: Energie in beeld

## 9.2.1 Aanvoerstromen van afval (x 1 ton), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>aanvoerstromen</b>					
stadsdelen <sup>1)</sup>	265664	262146	259967	254222	254677
afvalpunten				4674	5881
andere gemeenten	226438	208266	191745	183664	184871
bedrijven	838620	906177	620374	593542	602788
buitenland			323928	360388	272707
<b>totaal</b>	<b>1330722</b>	<b>1376589</b>	<b>1396014</b>	<b>1396490</b>	<b>1320924</b>
<b>slib</b>	<b>69649</b>	<b>80043</b>	<b>78663</b>	<b>80820</b>	<b>68016</b>

<sup>1)</sup> Exclusief afval (o.a. gft, glas, veegvuil, bouw- en sloopafval) door de stadsdelen naar elders afgevoerd. bron: AEB

## 9.2.2 Aanvoer en afvoer van klein chemisch afval (x 1 kg of x 1 liter), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>aanvoer</b>					
zuren, w.o. fixeer	107611	84010	91886	86116	88214
basen, w.o. ontwikkelaar	231797	217082	200287	169494	185266
vloeibare brandbare stoffen	1293951	915915	1276807	2427057	3093963
vaste brandbare stoffen	4166355	4541521	3942345	4041295	4171518
gehalogeneerde stoffen, batterijen, medicijnen, bestrijdingsmiddelen, enz.	1309837	1621431	1535743	1210738	1061803
gasontladingslampen	58308	52456	43534	35872	38825
<b>totaal aanvoer</b>	<b>7167859</b>	<b>7432415</b>	<b>7090602</b>	<b>7970572</b>	<b>8639589</b>
<b>afvoer</b>					
hergebruik door derden (kg)	1243722	1128153	845541	816597	851038
vernietiging door derden (kg)	1173671	2047912	1582050	1500365	1730771
vernietiging door Afval Energie Bedrijf (kg)	4970250	4262350	4348270	5576660	5567510
<b>totaal afvoer</b>	<b>7387643</b>	<b>7438415</b>	<b>6775861</b>	<b>7893622</b>	<b>8149319</b>
<b>voorraad in depot/voorraad vorige jaren (kg)</b>	<b>135129</b>	<b>131037</b>	<b>353217</b>	<b>439654</b>	<b>852604</b>

bron: AEB

9.2.3 Huishoudelijk afval (kg/inwoner), 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
huishoudelijk restafval	304	293	294	294	276
grof huishoudelijk restafval	78	79	79	73	66
verbouwingsrestafval	16	15	15	8	7
groente-, fruit- en tuinafval	1	0	0	0	1
oud papier en karton	30	30	29	27	25
verpakkingsglas	21	21	21	20	20
textiel	2	2	0	2	3
klein chemisch afval	1	1	1	1	0
wit- en bruingoed	3	3	2	2	1
grof tuinafval	5	4	3	2	2
metalen	1	1	1	0	0
overige afvalstoffen	2	1	0	4	5
totaal huishoudelijk afval	464	450	445	433	406

bron: CBS

9.2.4 Geproduceerde dierlijke mestsoorten (x 1 mln. kg), 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
dunne mest rundvee	45	45	43	45	42
vaste mest vleesrundvee	2	2	2	2	2
dunne mest vleeskalveren	0	0	0	0	0
vaste pluimveemest	–	–	0	0	0
dunne pluimveemest	–	–	0	0	–
dunne mest vleesvarkens	2	1	1	1	1
dunne mest fokvarkens	–	–	–	–	–
mest van overige diersoorten	9	8	8	7	7
totale mestproductie	58	56	54	55	52

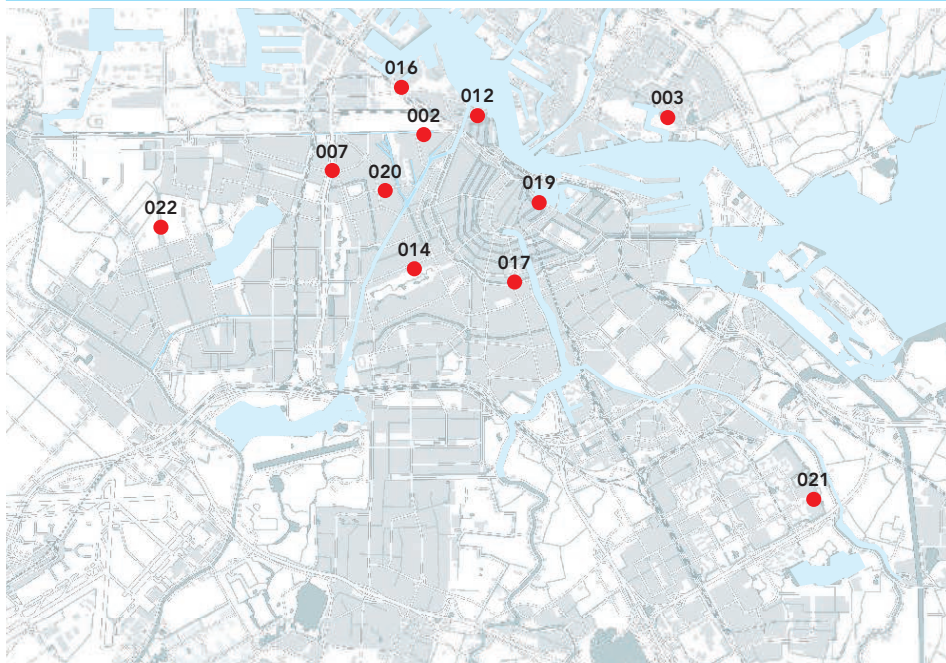
bron: CBS

9.2.5 Uitgescheiden mineralen tijdens dierlijke mestproductie (x 1.000 kg), 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
stikstofuitscheiding	340	340	310	310	300
totaal gasvormige stikstofverliezen	30	30	20	20	30
ammoniak	20	20	20	20	20
overige gasvormige stikstofverliezen	10	10	10	10	10
stikstofproductie	310	310	280	280	270
fosfaatuitscheiding	110	110	100	100	90
kali-uitscheiding	480	480	440	450	430

bron: CBS

## 9.3a Locaties meetstations Meetnet Amsterdam, 2014



bron: GGD Amsterdam

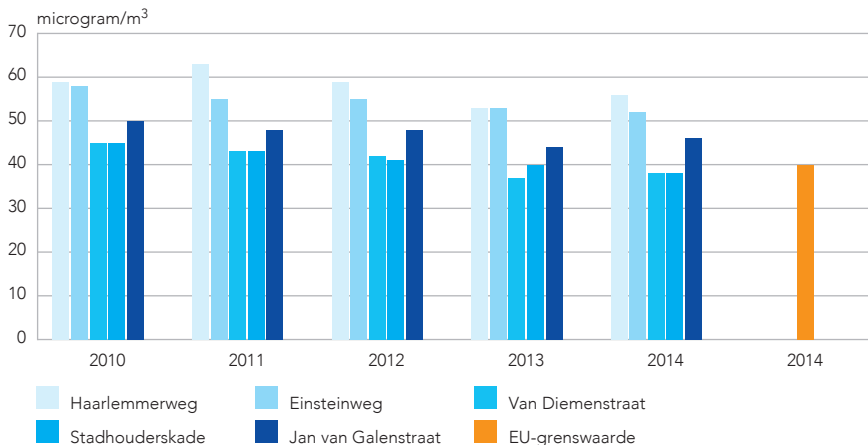
9.3.1 Stikstofdioxide in de buitenlucht, 2010-2014  
(jaargemiddelde van de uurgemiddelde-metingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	2010	2011	2012	2013	2014	EU-grens- waarde 2015
<b>achtergrondmeetpunten</b>						
003 Nieuwendammerdijk	27	26	25	21	22	40
014 Vondelpark	31	28	27	26	24	40
019 Oudeschans	34	32	31	30	30	40
021 Kantershof	25	24	23	20	22	40
022 Sportpark Ookmeer	25	24	24	22	23	40
<b>verkeersbeïnvloede meetpunten</b>						
002 Haarlemmerweg	59	63	59	53	56	40
007 Einsteinweg	58	55	55	53	52	40
012 Van Diemenstraat	45	43	42	37	38	40
017 Stadhouderskade	45	43	41	40	38	40
020 Jan van Galenstraat	50	48	48	44	46	40

bron: GGD Amsterdam



## 9.3b Jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en EU-grenswaarde, 2010-2014

9.3.2 Stikstofmonoxide in de buitenlucht, 2010-2014  
(jaargemiddelde van de uurgemiddelde-metingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	2010	2011	2012	2013	2014
<b>achtergrondmeetpunten</b>					
003 Nieuwendammerdijk	7	8	6	4	5
014 Vondelpark	8	7	7	5	4
019 Oudeschans	10	9	7	6	7
021 Kantershof	7	7	6	5	5
022 Sportpark Ookmeer	8	7	6	5	5
<b>verkeersbeïnvloede meetpunten</b>					
002 Haarlemmerweg	57	60	53	45	53
007 Einsteinweg	58	49	48	44	40
012 Van Diemenstraat	26	26	23	19	20
017 Stadhouderskade	24	23	21	21	19
020 Jan van Galenstraat	43	41	37	31	34

bron: GGD Amsterdam

9.3.3 Koolmonoxide in de buitenlucht, 2010-2014  
(jaargemiddelde van de 24-uursmetingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	2010	2011	2012	2013	2014
007 Einsteinweg	468	464	401	349	343
012 Van Diemenstraat	447	430	399	380	369
014 Vondelpark	308	331	335	320	244

bron: GGD Amsterdam

9.3.4 Ozon in de buitenlucht, 2010-2014 (jaargemiddelde van de 24-uursmetingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	2010	2011	2012	2013	2014
003 Nieuwendammerdijk	38	39	38	45	45
012 Van Diemenstraat	32	37	35	39	38
014 Vondelpark	38	38	36	44	43

bron: GGD Amsterdam

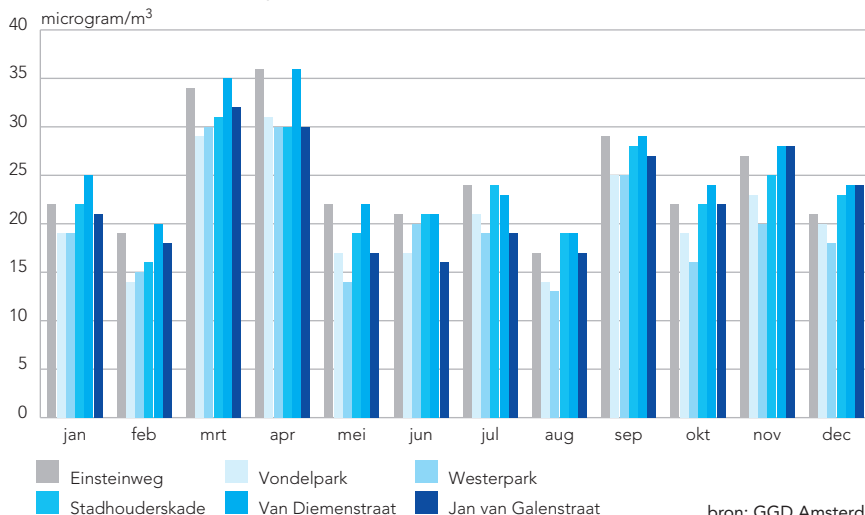
9.3.5 Fijn stof PM10 in de buitenlucht, 2010-2014, na zeezoutcorrectie <sup>1)</sup>  
(jaargemiddelde van de 24-uursgemiddelde stofmetingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	PM10-gehalte				
	2010	2011	2012	2013	2014
007 Einsteinweg	23	24	24	23	22
012 Van Diemenstraat	20	22	24	24	23
014 Vondelpark	20	19	18	18	18
016 Westerpark	18	19	19	17	17
017 Stadhouderskade	21	24	23	23	20
020 Jan van Galenstraat	20	24	18	19	20

<sup>1)</sup> Europese Unie grenswaarde is 40 microgram/m<sup>3</sup>.

bron: GGD Amsterdam

## 9.3.c Gemiddelde concentraties fijn stof PM10 (zonder zeezoutcorrectie) in de buitenlucht per maand, 2014



bron: GGD Amsterdam

**9.3.6 Fijn stof in de buitenlucht, 2010-2014, niet gecorrigeerd**  
(jaargemiddelde van de uurgemiddelde stofmetingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	PM2,5-gehalte <sup>1)</sup>				
	2010	2011	2012	2013	2014
007 Einsteinweg	20	21	16	16	16
012 Van Diemenstraat	20	20	17	16	17
014 Vondelpark	17	17	15	14	15
016 Westerpark	18	18	14	14	14
017 Stadhouderskade	19	20	17	17	16

<sup>1)</sup> Europese Unie grenswaarde is 25 microgram/m<sup>3</sup>.

bron: GGD Amsterdam

**9.3.7 CO<sub>2</sub>-uitstoot door particulier en zakelijk gasverbruik (kiloton), 2010-2014**

	2010	2011	2012	2013	2014
particulier gasverbruik	551	538	527	558	534
zakelijk gasverbruik	988	928	883	843	793
totaal	1539	1466	1410	1401	1326

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid

**9.3.8 CO<sub>2</sub>-uitstoot door particulier en zakelijk elektriciteitsverbruik (kiloton), 2010-2014**

	2010	2011	2012	2013	2014
particulier elektriciteitsverbruik	362	347	368	401	380
zakelijk elektriciteitsverbruik	1721	1758	1876	1817	1798
totaal	2083	2105	2244	2217	2178

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid

9.3.9 CO<sub>2</sub>-uitstoot door particulier en zakelijk warmteverbruik (kiloton), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>warmtelevering warmtekrachtcentrale Diemen</b>					
particulier verbruik	14	13	14	14	12
zakelijk verbruik	36	28	33	33	26
<b>totaal</b>	<b>51</b>	<b>41</b>	<b>47</b>	<b>48</b>	<b>38</b>
<b>warmtelevering Afval Energie Bedrijf</b>					
particulier verbruik	2	2	2	3	3
zakelijk verbruik	6	4	6	8	7
<b>totaal</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>11</b>	<b>10</b>
<b>warmte-krachtkoppeling</b>					
particulier verbruik	-	-	-	-	-
zakelijk verbruik	-	-	-	-	-
<b>totaal</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>totaal</b>	<b>59</b>	<b>47</b>	<b>55</b>	<b>59</b>	<b>47</b>

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid

9.3.10 Totale CO<sub>2</sub>-uitstoot (kiloton), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
particulier	929	899	911	977	929
zakelijk	2751	2719	2798	2700	2623
verkeer en vervoer	805	811	812	816	840
<b>totaal</b>	<b>4486</b>	<b>4429</b>	<b>4521</b>	<b>4493</b>	<b>4392</b>

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid

9.3.11 CO<sub>2</sub>-uitstoot door zakelijk gas- en elektriciteitsverbruik naar secties (kiloton), 2009-2013

sectie	omschrijving SBI 2008	2009	2010	2011	2012	2013
A	landbouw, bosbouw en visserij	4	5	5	2	3
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-
C	industrie	115	119	123	130	117
D	energiebedrijven	172	161	161	134	135
E	waterwinning en afvalverwerking	31	34	36	38	38
F	bouwnijverheid	94	106	96	97	90
G	handel	278	275	269	279	270
H	transport en logistiek	111	107	116	114	118
I	horeca	177	178	173	181	180
J	informatie en communicatie	237	235	243	256	237
K	financiële instellingen	353	350	361	382	372
L	handel, verhuur onroerend goed	183	176	167	172	157
M	advies en onderzoek	351	336	332	343	318
N	overige zakelijke dienstverlening	24	25	25	25	26
O	overheid	18	17	16	17	17
P	onderwijs	61	67	69	72	72
Q	gezondheids- en welzijnzorg	83	84	81	82	81
R	cultuur, sport en recreatie	75	74	73	78	76
S	overige dienstverlening	237	244	226	232	215
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-
U	extraterritoriale organisaties en lichamen	-	-	-	-	-

bron: Energie in beeld/OIS

9.3.12 CO<sub>2</sub>-uitstoot wegverkeer en vervoer naar type verkeer (kiloton), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
licht verkeer (personenauto + motor)	663	667	667	670	689
middelzwaar vrachtverkeer	39	39	40	40	41
zwaar vrachtverkeer	77	78	79	80	84
bussen	26	26	26	26	26
wegverkeer totaal	805	811	812	816	840

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid

9.3.13 CO<sub>2</sub>-uitstoot wegverkeer en vervoer naar type weg (kiloton), 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
binnen bebouwde kom	387	392	395	393	389
buiten bebouwde kom	392	393	391	397	425
totaal (excl. bussen)	779	785	786	790	814

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid

9.3.14 CO<sub>2</sub>-uitstoot verkeer en vervoer naar type verkeer en type weg (kiloton), 2014

	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom	totaal
licht verkeer	335	353	689
middelzwaar vrachtverkeer	19	23	41
zwaar vrachtverkeer	35	49	84
totaal (excl. bussen)	389	425	814

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid

9.3.15 CO<sub>2</sub>-uitstoot huishoudelijk afval naar type (ton), 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
afvalhout	17	30	0	19	265
gft	8	12	0	2	4
oud papier en karton	22799	21053	21383	20684	19621
verpakkingsglas	4490	4361	4430	4430	4252
textiel	199	189	184	27	192
klein chemisch afval	165	130	132	132	104
metalen verpakkingen	-	-	0	0	0
drankenkartons	-	-	0	0	0
kunststof verpakkingafval	-	-	106	411	508
wit- en bruingoed	59	52	54	40	36
grof tuinafval	107	83	68	60	33
vlakglas	-	-	0	0	0
overige metalen	505	547	404	380	89
overige kunststoffen	-	-	0	0	0
overige afvalstoffen	423	104	106	355	696
grof huishoudelijk restafval	37449	49597	42336	42887	40499
huishoudelijk restafval	150322	142938	139926	142465	144663
totaal huishoudelijk afval	216543	219095	209129	211891	211341

bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

## 9.3.16 Oplaadpunten elektrisch vervoer naar stadsdelen, 1 januari 2011-2015

stadsdeel	2011	2012	2013	2014	2015
A Centrum	19	72	118	158	233
B Westpoort	7	1	2	6	16
E West	20	57	82	122	178
F Nieuw-West	-	5	36	46	174
K Zuid	41	102	140	222	360
M Oost	22	45	96	124	208
N Noord	8	20	32	48	106
T Zuidoost	8	1	14	30	46
Amsterdam	125	303	520	756	1321

bron: afd. Verkeer en Openbare Ruimte

## 9.3.17 Milieuvriendelijke en duurzame auto's, 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
hybride personenauto's	2552	3053	3505	3747	3936
elektrische personenauto's (FEV en PHEV)	74	461	573	1356	2606
personenauto's op aardgas (CNG)	32	54	68	106	207
elektrische bedrijfsauto's	14	20	24	54	95
deelauto's	908	1296	1476	2391	.

bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

## 9.4.1 Meetresultaten kwaliteitsonderzoek oppervlaktewater, 2014

meetpunt	afvoergebied gemalen	type	totaal fosfor zmg l <sup>1</sup> )	totaal stikstof zmg N/l	chloride zmg Cl/l	tempe- ratuur max °C	doorzicht min m	zuurgraad zmg pH	zuurstof- verzadiging zmg %
BER001	W.H. Vliegenbos, KG.7	m8	0,94	2,5	533	20,6	0,20	7,7	27
BLM001	Bijlmer, gemeaal Bijlmer/Provincialeweg	m8	0,50	2,7	1917	23,1	0,30	8,1	123
BLW005	Polder de Nieuwe Bullewijk, gemeaal Hoogendijk 2	m8	0,40	3,6	1583	21,4	0,20	8,0	105
BTW003	Binnen dijke Buitenveldse Polder, gemeaal Amsteldijk 271	m8	0,56	3,4	205	20,2	0,40	7,8	43
DMP001	Diemerpolder, gemeaal kade langs ark 15	m8	0,30	1,4	98	20,3	0,40	7,9	63
DMP020	Diemerpolder, gemeaal Ajaxpad	m8	1,07	2,8	111	17,9	0,10	7,4	18
ERP002	Erasmuspark-Noord	m10	1,03	2,2	147	21,2	0,40	8,2	73
FVP003	Flevopark	m10	0,40	2,8	143	19,2	0,30	7,9	48
GGP020	Gaasperplas, gemeaal Zuid Bijlmer	m20	0,02	1,6	120	23,4	0,70	8,4	105
GSW002	Gemeenschapspolder-West, gemeaal Veriengde Stammerdijk	m8	0,23	2,3	127	20,9	0,40	7,5	57
IJB001	Haveniland en Rieteland, gemeaal Havenelland	m10	0,32	1,4	66	20,6	0,50	8,4	88
MAP004	Middelveldse Akerpolder, gemeaal Shillingdijk	m1	0,58	2,1	128	20,8	0,30	8,0	75
MPA001	Middelpolder onder Amstelveen, gemeaal Amsteldijk-Noord 68	m10	0,48	3,4	293	21,8	0,20	8,0	60
NWS001	Gemaal Nieuw-Sloten	m8	0,60	2,4	55	21,5	0,30	8,4	148
OBL012	Osdorperbinnenpolder, Geuzenveld-West, mpt 2 no-hoek	m1	0,61	4,3	133	19,7	0,20	7,5	17
OBL021	Osdorperbinnenpolder, Maaltocht naast brug	m1	1,40	3,1	165	19,3	0,40	7,8	48
OBP003	Overbraker Binnenpolder, Poldergemeaal Haarlemmerweg	m1	0,50	2,4	697	22,5	0,30	8,1	56
ODP001	Gemaal Overdiemerpolder	m1	0,34	2,6	198	19,9	0,30	7,7	48

1) Zomergemiddelde.

kwaliteit volgens Kaderrichtlijn Water (KRW) Monitoring Oppervlaktewater

 zeer goed
  goed
  matig
  ontoereikend
  slecht



9.4.1 Meetresultaten kwaliteitsonderzoek oppervlaktewater, 2014 (vervolg)

meetpunt	afvoergebied/gemaal	type	totaal fosfor zmg l <sup>-1</sup> mg P/l	totaal stikstof zmg l <sup>-1</sup> mg N/l	chloride zmg l <sup>-1</sup> mg Cl/l	tempe- ratuur max °C	doorzicht min m	zuurgraad zmg pH	zuurstof- verzadiging zmg %
OSB007	Osdorperbovenpolder, Raasdorperweg	m8	2.10	6.5	188	19.8	0.10	7.8	39
OTP002	Oosterpark, brug t.h.v. Tropenmuseum	m10	0.29	3.9	147	22.0	0.30	7.9	41
RKP001	Riekerpolder, gemaal Jaagpad	m8	0.60	2.0	120	20.3	0.50	7.8	54
RKP012	Riekerpolder, gemaal Ringvaartdijk	m8	0.96	4.1	126	20.3	0.50	7.8	51
SBI001	Sloterbinnen- en Middelveldpolder, gemaal Akersloot	m8	0.43	2.2	138	22.1	0.50	7.9	60
SBI027	Sloterbinnen- en Middelveldpolder, gemaal Gerbrandypark	m20	1.35	4.6	112	19.4	0.40	7.6	24
SBI031	Sloterbinnen- en Middelveldpolder, gemaal Delflandlaan	m20	0.44	2.0	101	21.6	0.70	7.9	56
SPP005	Gemaal Sarphatipark	m1	0.31	2.8	165	22.2	0.30	8.3	59
TDO001	Noorder IJpolder, gemaal Tuindorp Oostzaan	m8	1.56	2.9	560	21.6	0.40	8.2	50
VGDO001	Venserpolder, gemaal Groot Duivendrechtse Polder	m8	0.25	1.8	96	21.5	0.20	7.8	65
VGDO009	Venserpolder, gemaal Duivendrechtse kade	m8	0.10	2.2	165	23.6	0.50	7.9	74
VGDO21	Venserpolder (volkstuinparken), gemaal Tuinpark Dijkzicht	m8	0.63	3.4	160	19.7	0.30	7.6	19
VGDO27	Duivendrechtse polder, zuidelijke aanvoer naar gemaal	m8	0.40	3.7	495	19.4	0.20	7.8	52
VGDO29	Venserpolder, gemaal Volkstuinen Amstelglorie	m8	0.56	2.6	302	20.1	0.20	7.7	52
VGDO32	Gemaal polder De Toekomst	m8	0.76	3.0	213	20.4	0.20	7.8	46
VOP009	Gemaal Vondelpark	m8	1.41	2.8	233	21.9	0.40	8.1	56
WGM002	Watergraafsmeer, gemaal Oosterringdijk	m8	0.43	4.3	210	21.4	0.10	7.7	58
WGM006	Watergraafsmeer, gemaal Von Liebigweg	m8	0.25	3.2	357	20.3	0.30	7.8	39
WGM007	Watergraafsmeer, gemaal Radioweg	m8	0.12	2.8	188	18.6	0.20	7.7	59

1) Zomergemiddelde.



## 9.4.1 Meetresultaten kwaliteitsonderzoek oppervlaktewater, 2014 (slot)

meetpunt	type	total fosfor zmg l mg P/l	total stikstof zmg N/l mg N/l	chloride zmg mg Cl/l	tempe- ratuur max °C	doorzicht min m	zuurgraad zmg pH	zuurstof- verzadiging zmg %
<b>inlaten</b>								
ADM043	m6b	1,28	4,1	1302	20,9	0,40	7,8	40
ADM060	m6b	0,16	2,9	456	21,8	0,60	7,7	59
AMS007	m6b	0,21	3,8	583	21,1	0,50	7,9	52
SBI019	m10	0,41	2,1	157	22,2	0,60	7,9	66
SBI020	m10	1,25	3,0	148	20,7	0,40	7,9	58
SBI028	m20	0,73	2,5	70	19,5	0,50	7,6	24
<b>boezem</b>								
ADM010	m6b	0,19	3,0	487	22,6	0,60	7,8	50
AMS010	m6b	0,32	3,4	523	21,1	0,50	7,9	47
BUL001	m6b	0,22	3,0	732	23,5	0,30	7,9	67
DED100	m6b	0,09	1,7	147	22,1	0,30	8,1	87
GAA001	m6b	0,11	2,3	113	22,3	0,40	8,0	86
HLV004	m10	0,72	1,6	260	20,3	0,60	7,8	56
KVV001	m6b	0,32	2,1	308	22,8	0,60	7,9	64
WTV002	m6b	0,10	2,2	153	22,9	0,50	7,9	77
<b>plassen</b>								
GGP050	m20	0,02	1,5	120	23,8	1,60	8,6	114
HBP050	m20	0,06	1,6	702	20,4	0,55	9,2	122
NIJ003	m30	0,02	0,9	535	21,7	0,60	8,8	106
SBI010	m20	0,33	1,2	130	21,6	1,00	8,7	116

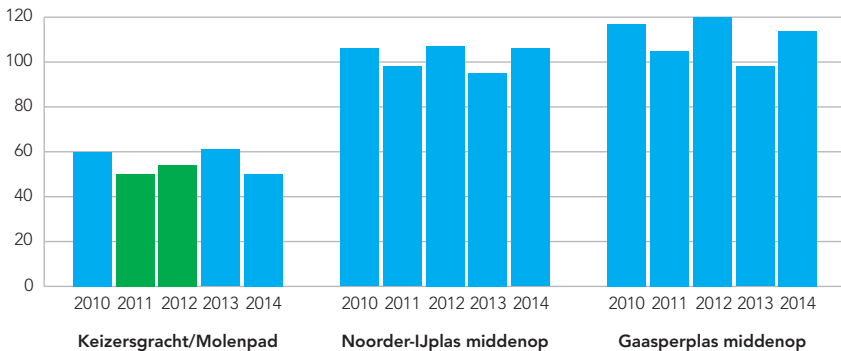
bron: Waternet

1) Zomergemiddelde.

kwaliteit volgens Kaderrichtlijn Water (KRW) Monitoring Oppervlaktewater

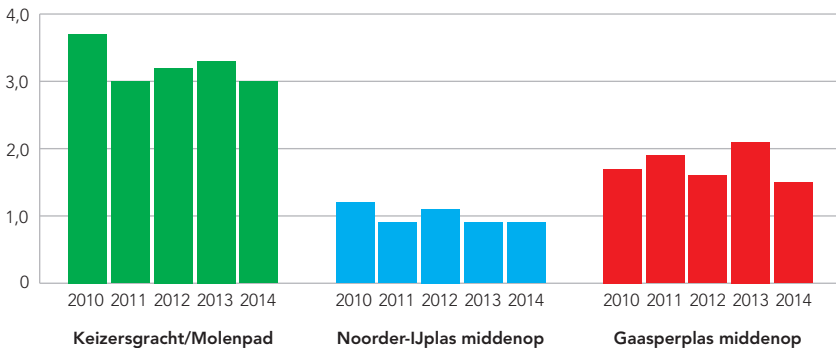
■ zeer goed   
 ■ goed   
 ■ matig   
 ■ ontoereikend   
 ■ slecht

9.4a Zomergemiddelde zuurstofverzadigingspercentage oppervlaktewater, 2010-2014



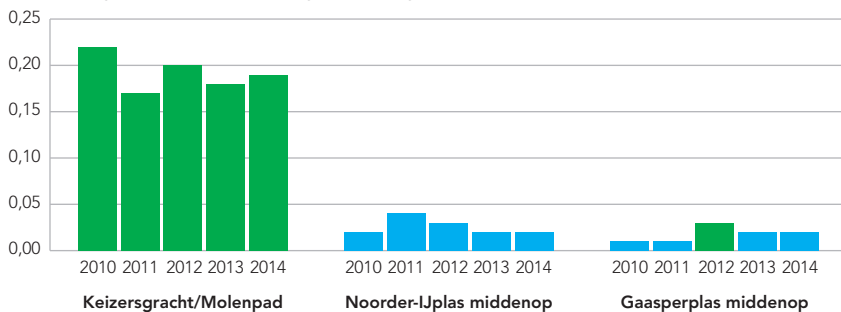
bron: Waternet

9.4b Zomergemiddelde totaal stikstofgehalte in mgN/l oppervlaktewater, 2010-2014



bron: Waternet

9.4c Zomergemiddelde totaal fosforgehalte in mgP/l oppervlaktewater, 2010-2014



bron: Waternet



9.5.1 Waterbronnen en -levering (x 1.000 m<sup>3</sup>), 2010-2014

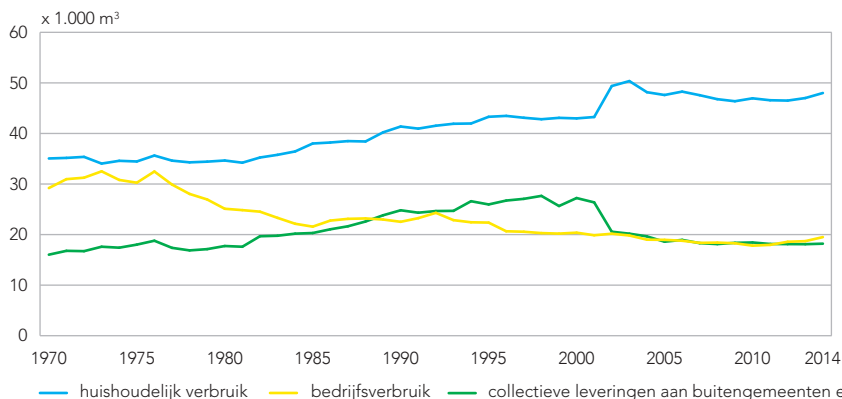
	2010	2011	2012	2013	2014
<b>bronnen</b>					
Leiduin (rivier- en duinwater)	59271	59559	60322	63058	63693
Weesperkarspel (plassenwater)	26499	25416	24995	23717	24600
totaal	85770	84975	85317	86775	88293
<b>levering</b>					
gemiddelde daglevering	235,0	233,4	233,1	237,7	241,9
maximum daglevering	277,0	261,3	255,8	263,8	286,7
minimum daglevering	199,9	192,4	198,1	207,7	190,3
geleverd in eigen distributiegebied					
gemiddelde daglevering	67255	67022	68337	67841	69901
maximum daglevering	184,3	184,1	184,8	185,9	191,4
minimum daglevering	216,6	204,6	224,5	205,7	212,2
minimum daglevering	158,0	166,3	155,1	154,7	159,5

bron: Waternet

9.5.2 Waterlevering (x 1.000 m<sup>3</sup>) naar verbruiksgroepen, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
huishoudelijk verbruik	46947	46568	46500	47000	48000
bedrijfsverbruik	17808	17962	18578	18700	19500
collectieve leveringen aan buitengemeenten e.a.	18440	18139	18117	18100	18200
eigen verbruik en lekverlies	2500	2500	2500	2500	2500
totaal verbruik	85695	85169	85695	86300	88200

bron: Waternet

9.5a Waterlevering (x 1.000 m<sup>3</sup>) naar verbruiksgroepen, 1970-2014

bron: Waternet

# 10

## Stedelijke ontwikkeling en wonen

- 10.1 Woningvoorraad
- 10.2 Woningmarkt
- 10.3 Huisvesting
- 10.4 Vastgoed



## 10

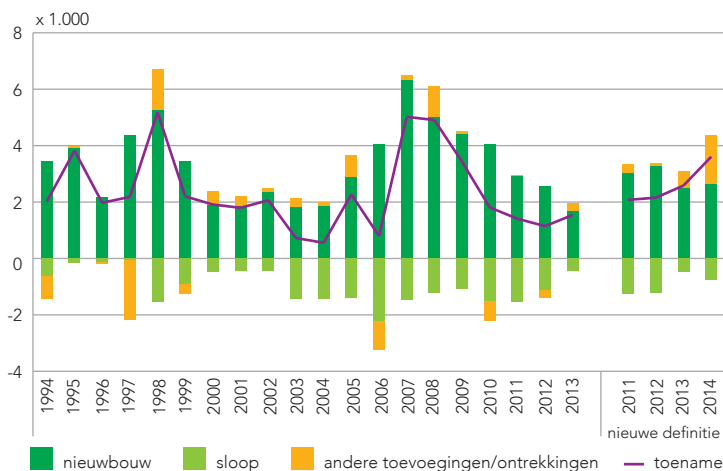
## Stedelijke ontwikkeling en wonen

De Amsterdamse woningvoorraad telt op 1 januari 2015 417.096 woningen. Amsterdam hanteert per 1 januari 2015 de landelijke definitie van de woningvoorraad. Dit maakt dat het aantal woningen hoger is dan voorgaande jaren. De overstap op de landelijke definitie heeft te maken met de invoering in 2010 van de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG). Eerder had iedere gemeente een eigen methode om de woningvoorraad vast te stellen en veranderingen bij te houden. Met de komst van de BAG is het mogelijk om overal dezelfde definitie te hanteren.

De overstap naar deze nieuwe definitie levert een trendbreuk op, waarmee iedere gemeente, en ook het CBS, te maken heeft.<sup>1)</sup>

De afgelopen jaren zijn er veel wooneenheden en/of studentenwoningen opgeleverd. Deze vielen buiten de oude woningdefinitie, maar tellen in de nieuwe definitie wel mee. De toevoegingen door nieuwbouw liggen daarmee aanmerkelijk hoger. In 2014 zijn er 2.656 nieuwe woningen opgeleverd en 766 woningen gesloopt. Inclusief de overige vermindering en vermeerdering nam de woningvoorraad netto toe met 3.606 woningen.

Verandering van de Amsterdamse woningvoorraad, oude definitie 1994-2013, nieuwe definitie 2011-2014



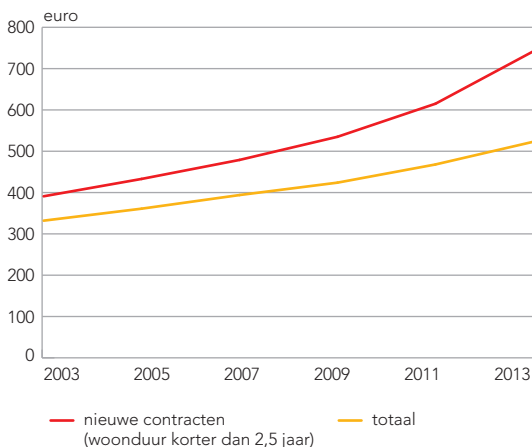
### Meer marktwerking in de huursector

Tweederde (61%) van de woningvoorraad in Amsterdam is een huurwoning. Gemiddeld betalen huishoudens hiervoor ruim €500,- per maand aan kale huur (de huurprijs exclusief servicekosten en kosten voor gas, water en licht). De huren zijn in Amsterdam gestegen van gemiddeld €332,- kale huur per maand in 2003 naar €523,- in 2013. De veranderingen zijn het sterkst bij woningen die recent een nieuwe huurder hebben gekregen. Bij een nieuw contract kan de huur geharmoniseerd worden naar de maximaal toegestane huur (in het sociale segment) of markthuur (in de vrije sector).

Huishoudens die in de periode 2001-2003 hun woning betrokken, betaalden toen gemiddeld €391,- per maand voor hun huurwoning. De huurprijs bij deze nieuwe contracten lag toen niet heel ver boven die van lopende contracten, die gemiddeld op €321,- lag. Na 2009 is dit verder uit elkaar gaan lopen, mede als gevolg van verruimde regels in het huurbeleid. Ook de nieuwbouw van huurwoningen in het duurdere segment heeft hieraan bijgedragen. Huishoudens die in de periode 2011-2013 een huurwoning betrokken betaalden gemiddeld €742,- per maand voor hun huurwoning.

10

Gemiddelde kale huurprijs van huurwoningen (zowel corporatie- als particulier bezit), 2003-2013 <sup>1)</sup>



<sup>1)</sup> Nieuwe contracten: huishoudens die korter dan 2,5 jaar op hun adres wonen in het betreffende jaar. Lopende contracten van voor 2003: huishoudens die voor 2003 woonachtig waren in hun woning in het betreffende jaar.

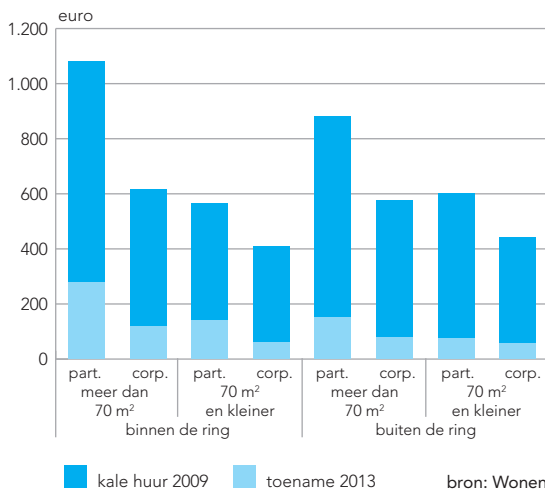
bron: Wonen in Amsterdam/afd. Wonen/OIS

Er zijn een aantal redenen voor de stijging van de huurprijzen:

- Op 1 januari 2011 zijn de schaarstepunten ingevoerd. In schaarstegebieden, waaronder Amsterdam, kan men een hogere huur vragen bij het afsluiten van een nieuw contract.
- De maximale jaarlijkse huurverhoging is sinds 1 juli 2013 veranderd van inflatievolgend naar inflatievolgend+1,5%.
- Op 1 juli 2013 is ook de inkomensafhankelijke huurverhoging ingesteld: voor middeninkomens (tussen €33.614 en €43.000) is een extra huurverhoging van 0,5%, en voor hoge inkomen (boven €43.000) van 2,5% mogelijk.

Al voor de verruiming van de huurregels bleek dat marktwerking doorwerkt in de huren. Binnen de ring stijgen de huren sneller dan buiten de ring.<sup>2)</sup> Inmiddels zijn er gegevens beschikbaar over de huren in 2013, waarin de effecten van de schaarstepunten te zien zijn. De inkomensafhankelijke huurverhoging is halverwege 2013 ingevoerd en komt nog niet in deze gegevens terug. De onderstaande grafiek geeft de huren weer in 2009 en 2013. Deze gegevens laten zien dat vooral in de centrale delen van de stad de huren sterk zijn gestegen in deze periode.

Gemiddelde kale huur naar eigendom, oppervlak en locatie, 2009 en toename 2013 (euro's)



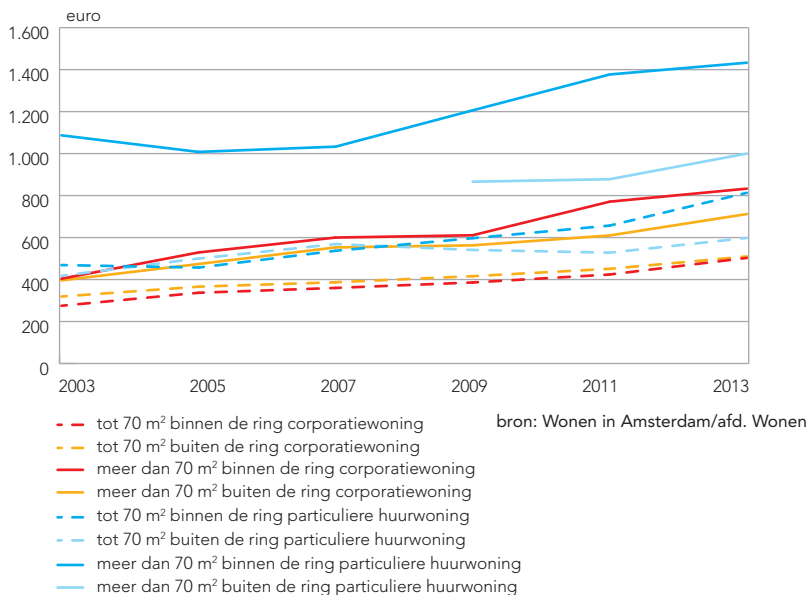
bron: Wonen in Amsterdam/afd. Wonen



### Huren bij nieuwe verhuur

Bij nieuwe verhuur van een woning kan de maximale huur (voor sociale huurwoningen) of markthuur (voor vrije sector woningen) gevraagd worden. Onderstaande figuur laat de huurontwikkeling zien van woningen die recent een nieuwe huurder hebben gekregen. Zowel de kleine (tot 70 m<sup>2</sup>) als de grotere corporatiewoningen zijn duurder geworden. Daarbij is de prijsstijging binnen de ring sterker dan daarbuiten. Hetzelfde geldt voor de particuliere huurwoning. Het meest opvallend is de prijsstijging van kleine particuliere huurwoningen binnen de ring: van minder dan €500,- in 2003 naar €813,- in 2013.

Ontwikkeling gemiddelde huren van nieuwe contracten, 2003-2013



### Herstel op de woningmarkt

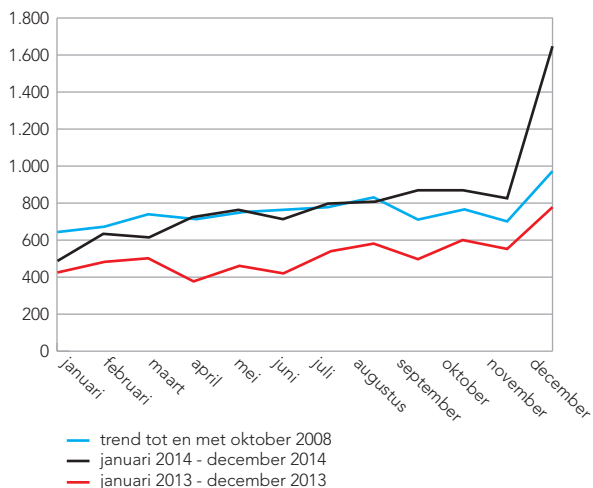
De woningmarkt stond in 2014 onder invloed van de verruimde schenkingsvrijstelling, die gold van 1 oktober 2013 tot 1 januari 2015, waarbij men belastingvrij €100.000 kon ontvangen als dit gebruikt werd voor de aankoop van een eigen woning (of voor bouwkundige investeringen). Dit leidde ertoe dat er in 2014 meer woningen zijn verkocht. En omdat er meer geld beschikbaar was werden er meer duurdere woningen verkocht en werd er in Amsterdam

volgens de makelaarsvereniging bij 13% van de verkochte woningen boven de vraagprijsgedeboden. Of dit tot een blijvend herstel op de woningmarkt heeft geleid zal later blijken.

Onder invloed van de kredietcrisis was na september 2008 het aantal verkochte bestaande woningen gedaald. Sinds het voorjaar van 2014 laat de verkoop van woningen weer een stijgende lijn zien. In Amsterdam was de stijging groter dan in geheel Nederland. In Amsterdam werden in 2013 (afgezien van december toen de verkoop een piek liet zien vanwege de aanscherping van de regels voor het krijgen van een hypotheek per 1 januari 2014) gemiddeld 495 woningen per maand verkocht. In 2014 waren dat er 739. Hiermee lag het aantal verkochte woningen op het niveau van voor de kredietcrisis. Het is de vraag in hoeverre deze stijging zich in 2015 voorzet, omdat de verruimde schenkingsvrijstelling dan niet meer geldt.

In december 2014 werd er een record aantal woningen verkocht, ruim tweemaal zoveel als gemiddeld want op 31 december 2014 liep de verruimde schenkingsvrijstelling af. Daarnaast anticipeerden kopers op weer een nieuwe beperking in de woningmarkt per 1 januari 2015 waardoor ze gemiddeld 5% minder hypotheek konden krijgen voor de aankoop van een eigen woning.

Het aantal in 2013 en 2014 per maand verkochte bestaande koopwoningen vergeleken met de trend van het aantal verkochte woningen in de drie jaren voor oktober 2008



bron: OIS

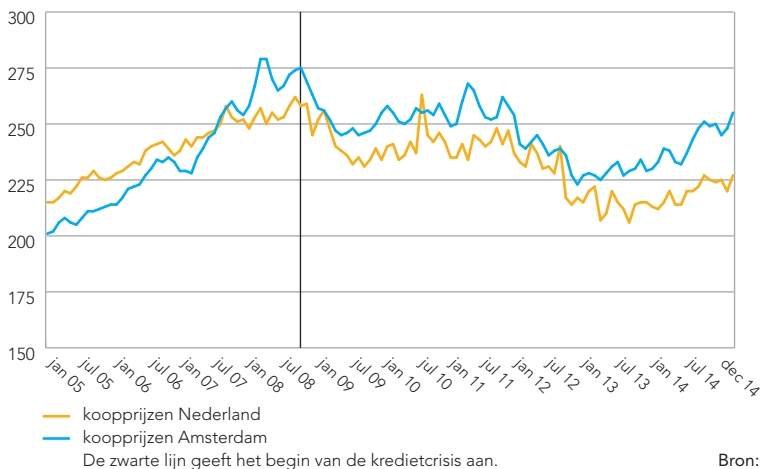
De ontwikkeling van het aantal woningverkoppen in Amsterdam is in bijgaande grafiek te zien. Na maart 2014 neemt het aantal verkochte woningen meer toe dan in 2013 maar ook meer dan in de periode voor de kredietcrisis. Ook in de zomerperiode neemt het aantal verkopen niet af.

### Ook de koopprijzen stijgen

Sinds oktober 2008 is de gemiddelde koopprijs van bestaande woningen gedaald. In 2013 vlakke de prijsdaling af. In 2014 trad er herstel op, maar het niveau van voor kredietcrisis is nog niet gehaald.

In de grafiek is de prijsontwikkeling van de woningen in Amsterdam en geheel Nederland te zien. Na maart 2014 stijgt de gemiddelde koopprijs van de in Amsterdam verkochte woningen sterker dan in geheel Nederland. De hoge gemiddelde koopprijs in december 2014 heeft vooral te maken hebben met het aflopen van de eerder vermelde schenkingsvrijstelling. In 2014 was de gemiddelde koopprijs van een Amsterdamse bestaande koopwoning bijna 244.700 euro, 5,5% hoger dan in 2013.

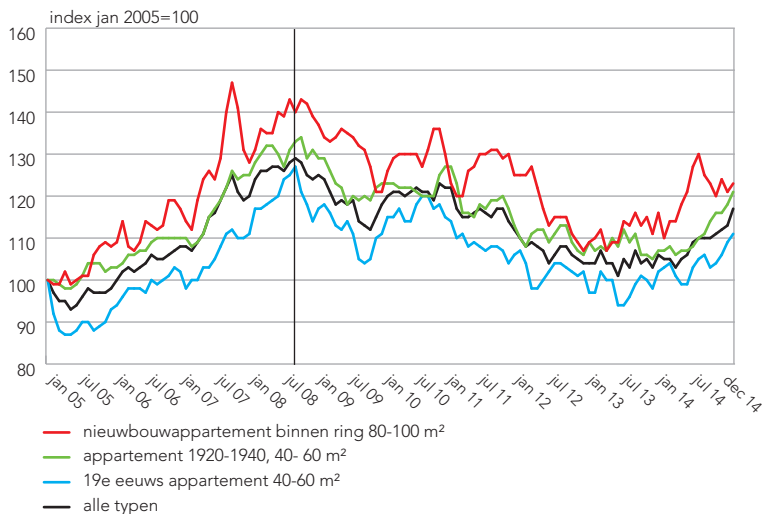
De ontwikkeling van de verkoopprijzen van bestaande woningen in Amsterdam en in geheel Nederland, januari 2005- december 2014



Een preciezer indicatie geeft de ontwikkeling van de verkoopprijs van dezelfde soort woningen in dezelfde woonomgeving.

In bijgaande grafiek wordt de prijsontwikkeling van in Amsterdam veel verkochte woningtypen gevolgd. Ook hier is in 2014 een prijsstijging te zien (+4,7%). Met name de recent gebouwde appartementen binnen de ring werden voor hogere bedragen verkocht. Dit betreft vooral grotere woningen van meer dan 90 m<sup>2</sup>. De gemiddelde prijs van de in Amsterdam veel verkochte woningen ligt in oktober 2014 nog 14% lager dan in het derde kwartaal van 2008.

**De ontwikkeling van de verkoopprijzen van in Amsterdam veel verkochte bestaande koopwoningen januari 2005 - december 2014, index januari 2005 = 100**



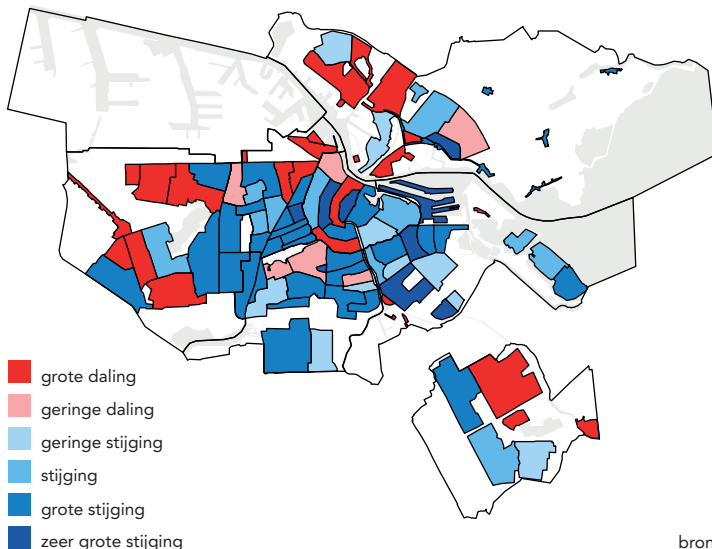
De zwarte lijn geeft het begin van de kredietcrisis aan.

bron: OIS

De woningmarkt ontwikkelde zich niet overal in Amsterdam even gunstig. Gemiddeld werden er in Amsterdam in 2014 ongeveer evenveel woningen verkocht als voor de kredietcrisis maar er zijn grote verschillen per stadsdeel. In Zuidoost en grote delen van de Noord en Nieuw-West bleef de verkoop achter. Ook in andere stadsdelen zijn er verschillen.

De ontwikkeling van de gemiddelde verkoopprijs tussen 2013 en 2014 laat een iets ander beeld zien. In de eerder genoemde stadsdelen zijn ook gebieden waar de verkoopprijs steeg, vooral in gebieden dichtbij de ring A10. In de meeste perifere gebieden is er een prijsdaling maar dit was ook het geval in meer sommige meer centraal gelegen buurtcombinaties. Met name in de rond stadsdeel Centrum gelegen gebieden stegen de prijzen.

De ontwikkeling van de verkoopprijzen in Amsterdam per buurtcombinatie, 2013-2014



bron: OIS

10

### Nieuwbouw koopwoningen: herstel in 2014

Het aanbod van nieuwbouw koopwoningen laat sinds 2008 een dalende trend zien. In 2014 is deze trend omgebogen: er werden meer woningen aangeboden. In totaal werden er in 2014 2.564 nieuwbouwkoopwoningen aangeboden, De helft hiervan stond al langer te koop. Een groeiend deel van het aanbod bestaat tegenwoordig uit zelfbouwkavels, vooral voor collectief opdrachtgeverschap. In 2014 werden 580 kavels voor zelfbouw aangeboden, in 2012 en 2013 waren dat er respectievelijk 180 en 382. De belangstelling voor deze kavels is groot, mensen gaan zelfs dagen voor de uitgifte al op de uitgifteplek kamperen om zeker van een kavel te zijn.

Ook de afzet van nieuwbouwkoopwoningen die sinds 2007 terugliep, laat in 2014 een herstel zien: er werden 1.854 nieuwbouwkoopwoningen (incl. kavels) verkocht, in 2013 waren dat er 1.173.

### Kantorenmarkt blijft kwakkelen

Sinds 1 januari 2010, toen de voorraad kantooruimte met 7.586.000 m<sup>2</sup> op haar top was, is het aantal vierkante meters kantooruimte geslonken tot 7.322.000 m<sup>2</sup>, een afname van 3,4%. De grootste bijdrage hieraan leverde de omzetting van kantooruimte naar andere functies (voornamelijk naar hotels en woningen). Dit vindt vooral in de stadsdelen Centrum, Zuid en Zuidoost plaats. In totaal werd er in na 1 januari 2010 675.000 m<sup>2</sup> aan de voorraad onttrokken,

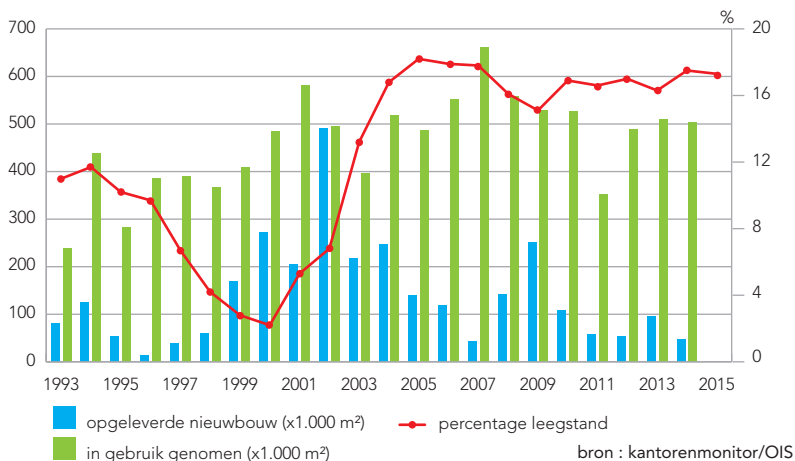
waarvan 75.000 m<sup>2</sup> in het laatste jaar. In geheel Nederland is vanaf 2010 ruim 1,8 miljard vierkante meter kantoorruimte getransformeerd naar andere functies.

In 2014 werd 46.000 m<sup>2</sup> nieuwe kantoorruimte opgeleverd, ongeveer de helft van 2013. Het aantal vierkante meters kantoorruimte in aanbouw was in 2014 ongeveer gelijk aan vorig jaar. Het betreft vooral gebouwen aan de Zuidas en een groot project voor Calvin Klein aan de Minervahaven.

De leegstand is in absolute zin iets afgenomen, maar omdat het kantoorareaal ook afnam bleef het leegstandspercentage 17,3%. In totaal staat er in Amsterdam op 1 januari 2015 1.275.000 m<sup>2</sup> kantoorruimte leeg. Er is vooral veel leegstand in stadsdeel Zuidoost (met name Amstel III) en op Sloterdijk. Het leegstandspercentage in Amsterdam is lager dan in de gehele metropoolregio (20%) maar hoger dan geheel Nederland (15%).

Alleen op de Zuidas -met de hoogste kantoorhuren van Nederland- steeg de gemiddelde huur van aangeboden kantoorruimte van 325 naar 335 euro per m<sup>2</sup> per jaar (excl. BTW en servicekosten). Elders in Amsterdam daalde de huur van kantoorpanden.

De ontwikkeling van de nieuwbouw, ingebruikname en leegstand van kantoorruimte in Amsterdam 1993-2015



1) CBS. Trendbreuk woningvoorraad, artikel maandag 10 maart 2014 9:30, [www.cbs.nl](http://www.cbs.nl), geraadpleegd op 28-08-2015.

2) WZS/O+S. Meer ruimte voor wooncarrière in Amsterdam, Woningmarktrends binnen en buiten de ring, gemeente Amsterdam, 2013.

<b>10.1</b>	<b>Woningvoorraad</b>	<b>350</b>
	<u>tabellen</u>	
10.1.1	Woningvoorraad naar stadsdelen	350
10.1.2	Gemiddelde woningbezetting naar stadsdelen	350
10.1.3	Woningvoorraad naar stadsdelen en aantal kamers per woning	350
10.1.4	Woningvoorraad naar stadsdelen en bouwperiode	351
10.1.5	Woningvoorraad naar stadsdelen en gemiddeld gebruiks oppervlakte	351
10.1.6	Woningvoorraad naar stadsdelen en eigendom	351
10.1.7	Woningvoorraad naar stadsdelen en de prognoses hiervan	352
	<u>kaarten</u>	
10.1a	Koopwoningen als % van de woningvoorraad per stadsdeel	352
<b>10.2</b>	<b>Woningmarkt</b>	<b>353</b>
	<u>tabellen</u>	
10.2.1	Mutaties van de woningvoorraad naar soort	353
10.2.2	Nieuwbouw naar kamers	353
10.2.3	Nieuwbouw naar herkomst van de hoofdbewoner	353
10.2.4	Mutaties van de woningvoorraad naar stadsdelen	354
10.2.5	Nieuwbouw naar stadsdelen	354
10.2.6	Woningvoorraad naar stadsdelen en waarde van de woning	354
10.2.7	Woningtoewijzingen naar woningmarktpositie	355
10.2.8	Overzicht ontruiming woningen naar stadsdelen	355
10.2.9	Ter beschikking gekomen huurwoningen naar eigendom en huurklassen	356
10.2.10	Verkochte woningen naar soort en gemiddelde prijs	357
10.2.11	Verkochte bestaande woningen en gemiddelde koopprijzen naar stadsdelen	357
10.2.12	Huurprijscategorieën voor particuliere en corporatie huursector per stadsdeel	358
10.2.13	Gemiddelde huurprijs voor particuliere en corporatie huursector per stadsdeel	359
10.2.14	Verhuisgeneigdheid per stadsdeel	359
10.2.15	Woningen met dubbelglas naar bouwjaar	360
10.2.16	Tevredenheid met woning en woonomgeving per stadsdeel	361
10.2.17	Actief woningzoekenden bij WoningNet naar stadsdeel van herkomst	362
10.2.18	Verhuringen van (sociale) corporatiewoningen, reacties en acceptatiegraad	362
10.2.19	Gemiddelde woon- en inschrijfduur van starters en doorstromers bij acceptatie	363
10.2.20	Corporatiebezit naar huurklassen en stadsdelen	363
<b>10.3</b>	<b>Huisvesting</b>	<b>364</b>
	<u>tabellen</u>	
10.3.1	Hoofdbewoners naar stadsdelen en bewoningstypen	364
10.3.2	Hoofdbewoners naar bewoningstypen, herkomstgroepering en generatie van de hoofdbewoner	365
10.3.3	Hoofdbewoners naar bewoningstypen en leeftijdsgroep van de hoofdbewoner	366
10.3.4	Relatie tussen aantal kamers en aantal personen per adres per stadsdeel	366
<b>10.4</b>	<b>Vastgoed</b>	<b>367</b>
	<u>tabellen</u>	
10.4.1	Verkochte percelen, totaal van de verkoopprijzen en gemiddelde koopprijs per perceel naar stadsdelen	367
10.4.2	Appartementssplitsingen en daarbij ontstane appartementen naar stadsdelen	367
10.4.3	Kerncijfers kantoren in Amsterdam	368
10.4.4	Vloeroppervlakte naar stadsdelen en soort gebruik	368

10.1.1 Woningvoorraad naar stadsdelen, 1 januari 2011-2015 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2011	2012	2013	2014	2015
A Centrum	52972	53208	53645	53794	53932
B Westpoort	91	91	111	108	104
E West	75295	75939	76311	76489	76990
F Nieuw-West	61982	61618	62444	62756	63803
K Zuid	77376	77486	77586	77725	78238
M Oost	61115	61470	61560	62984	63834
N Noord	40229	40890	40898	41212	41557
T Zuidoost	37612	38048	38349	38422	38638
Amsterdam	406672	408750	410904	413490	417096

<sup>1)</sup> De gegevens zijn afkomstig uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 10.1.2 Gemiddelde woningbezetting naar stadsdelen, 1 januari 2011-2015

stadsdeel	2011	2012	2013	2014	2015
A Centrum	1,59	1,59	1,60	1,60	1,60
B Westpoort	4,77	4,92	4,56	3,92	3,91
E West	1,77	1,78	1,82	1,84	1,85
F Nieuw-West	2,23	2,27	2,27	2,29	2,30
K Zuid	1,76	1,78	1,78	1,80	1,81
M Oost	1,97	1,99	2,00	2,00	2,02
N Noord	2,15	2,14	2,16	2,18	2,20
T Zuidoost	2,18	2,18	2,18	2,19	2,19
Amsterdam	1,92	1,93	1,95	1,96	1,97

bron: OIS

## 10.1.3 Woningvoorraad naar stadsdelen en aantal kamers per woning, 1 januari 2015

stadsdeel	woningen met ... kamers				totaal	procenten	
	1+2 <sup>1)</sup>	3	4	5+		1+2 kamers	5+ kamers
A Centrum	29848	15185	5975	2924	53932	55,3	5,4
B Westpoort	32	12	33	27	104	30,8	26,0
E West	29406	31548	11982	4054	76990	38,2	5,3
F Nieuw-West	10341	23234	23189	7039	63803	16,2	11,0
K Zuid	19168	28383	18033	12654	78238	24,5	16,2
M Oost	21138	23519	12178	6999	63834	33,1	11,0
N Noord	8682	13771	14820	4284	41557	20,9	10,3
T Zuidoost	11470	8726	14211	4231	38638	29,7	11,0
Amsterdam	130085	144378	100421	42212	417096	31,2	10,1

<sup>1)</sup> Inclusief onbekend.

bron: afd. Basisinformatie/OIS



## 10.1.4 Woningvoorraad naar stadsdelen en bouwperiode, 1 januari 2015

stadsdeel	bouwperiode									totaal
	voor 1919	1919-1930	1931-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2014	
A Centrum	26784	742	2493	397	852	2013	7531	4057	9063	53932
B Westpoort	4	1	4	7	43	10	1	3	31	104
E West	23044	16914	13084	4071	230	1004	5207	4107	9329	76990
F Nieuw-West	17	295	50	22536	8432	2076	4406	13129	12862	63803
K Zuid	19136	21933	14075	2312	8242	556	3216	2121	6647	78238
M Oost	10414	8852	1378	4657	340	1343	7649	10112	19089	63834
N Noord	1190	8235	2275	2628	9413	5058	4779	3589	4390	41557
T Zuidoost	106	80	24	102	2908	10781	17083	1739	5815	38638
Amsterdam	80695	57052	33383	36710	30460	22841	49872	38857	67226	417096

bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 10.1.5 Woningvoorraad naar stadsdelen en gemiddeld gebruiks oppervlakte (GBO), 1 januari 2015

stadsdeel	gemiddeld gebruiks oppervlakte in m <sup>2</sup>								totaal
	tot 40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90	90+	onbekend	
A Centrum	8519	7438	7956	6454	5776	4157	12295	1337	53932
B Westpoort	-	2	3	4	14	9	63	9	104
E West	6743	17694	20716	9930	7975	5069	8546	317	76990
F Nieuw-West	3471	2914	8461	10970	8879	8477	20011	620	63803
K Zuid	4871	9675	15805	12177	9715	6169	19620	206	78238
M Oost	7018	6719	8392	8020	7807	7338	18172	368	63834
N Noord	1763	3133	6840	5362	8963	4858	10094	544	41557
T Zuidoost	2465	961	4739	5643	6205	7517	10883	225	38638
Amsterdam	34850	48536	72912	58560	55334	43594	99684	3626	417096

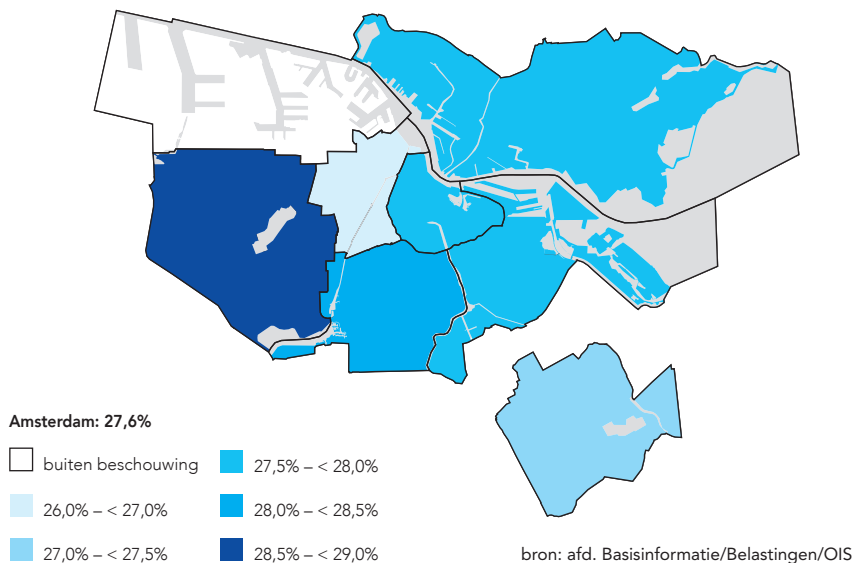
bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 10.1.6 Woningvoorraad naar stadsdelen en eigendom, 1 januari 2015

stadsdeel	eigenaar/ bewoner	corporatie verhuur	particuliere verhuur	totaal
A Centrum	14839	17895	21198	53932
B Westpoort	5	-	99	104
E West	20246	31997	24747	76990
F Nieuw-West	18358	33871	11574	63803
K Zuid	22100	22490	33648	78238
M Oost	17580	31193	15061	63834
N Noord	11527	26826	3204	41557
T Zuidoost	10578	22912	5148	38638
Amsterdam 2015	115233	187184	114679	417096
2014	114149	193396	105945	413490

bron: afd. Basisinformatie/Belastingen/OIS

## 10.1a Koopwoningen als % van de woningvoorraad per stadsdeel, 1 januari 2015



## 10.1.7 Woningvoorraad naar stadsdelen, 1 januari 2015 en de prognoses hiervan, 1 januari 2020-2035

stadsdeel	2015	prognose 2014			
		2020	2025	2030	2035
A Centrum	53932	54492	54958	55146	55334
B Westpoort	104	107	107	107	107
E West	76990	80510	82553	83711	83911
F Nieuw-West	63803	67578	68570	69646	69869
K Zuid	78238	80417	82794	83884	84576
M Oost	63834	69837	72908	75751	81015
N Noord	41557	44248	48970	51703	53136
T Zuidoost	38638	40055	42484	42996	42996
<b>Amsterdam</b>	<b>417096</b>	<b>437244</b>	<b>453344</b>	<b>462944</b>	<b>470944</b>

bron: afd. Ruimte en Duurzaamheid/OIS

## 10.2.1 Mutaties van de woningvoorraad naar soort, 2011-2014

	2011	2012	2013	2014
<b>vermeerdering</b>				
<i>nieuwbouw</i>				
particulier verhuur	474	845	604	1088
corporatie verhuur	1819	1656	1560	970
eigenaar/bewoner	743	786	332	598
totaal	3036	3287	2496	2656
<i>overige vermeerdering</i>				
verbouw	1710	2123	1074	2618
veranderd gebruik	12	44	51	51
andere correcties	258	114	445	180
totaal	1980	2281	1570	2849
<b>totaal vermeerdering</b>	<b>5016</b>	<b>5568</b>	<b>4066</b>	<b>5505</b>
<b>vermindering</b>				
sloop	1265	1232	494	766
woningonttrekking	16	24	-	-
verbouw	1631	2091	734	897
andere correcties	26	67	252	236
<b>totaal vermindering</b>	<b>2938</b>	<b>3414</b>	<b>1480</b>	<b>1899</b>

bron: afd. Basisinformatie/OIS

10

## 10.2.2 Nieuwbouw naar kamers, 2011-2014

woningen met ... kamers	2011	2012	2013	2014
1 kamer	270	659	727	12
2 kamers	281	235	230	260
3 kamers	1347	1372	1114	1375
4 kamers	610	624	270	638
5 en meer kamers <sup>1)</sup>	528	397	155	371
totaal	3036	3287	2496	2656

<sup>1)</sup> Inclusief onbekend.

bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 10.2.3 Nieuwbouw naar herkomst van de hoofdbewoner, 2011-2014 (procenten)

	2011	2012	2013	2014
Amsterdam	49,6	47,2	57,5	66,0
regio Amsterdam	2,8	3,0	4,5	2,8
rest Nederland	7,9	15,9	17,2	10,8
buitenland	6,2	4,5	9,3	2,7
nog niet bewoond	33,6	29,3	11,5	17,5
totaal (=100%)	3036	3287	2496	2656

bron: afd. Basisinformatie/Grond en Ontwikkeling/OIS

## 10.2.4 Mutaties van de woningvoorraad naar stadsdelen, 2014

stadsdeel	stand 1-1-2014	vermeerdering		vermindering		saldo	stand 1-1-2015
		nieuwbouw	overige	sloop	overige		
A Centrum	53794	24	460	2	344	138	53932
B Westpoort	108	-	-	-	4	-4	104
E West	76489	197	584	9	271	501	76990
F Nieuw-West	62756	1234	330	492	25	1047	63803
K Zuid	77725	62	618	9	158	513	78238
M Oost	62984	692	583	190	235	850	63834
N Noord	41212	445	49	62	87	345	41557
T Zuidoost	38422	2	225	2	9	216	38638
<b>Amsterdam</b>	<b>413490</b>	<b>2656</b>	<b>2849</b>	<b>766</b>	<b>1133</b>	<b>3606</b>	<b>417096</b>

bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 10.2.5 Nieuwbouw naar stadsdelen, 2011-2014

stadsdeel	2011	2012	2013	2014
A Centrum	143	397	26	24
B Westpoort	-	-	1	-
E West	687	339	291	197
F Nieuw-West	414	782	283	1234
K Zuid	194	103	18	62
M Oost	436	462	1317	692
N Noord	716	413	482	445
T Zuidoost	446	791	78	2
<b>Amsterdam</b>	<b>3036</b>	<b>3287</b>	<b>2496</b>	<b>2656</b>

bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 10.2.6 Woningvoorraad naar stadsdelen en waarde van de woning, 1 januari 2015 (procenten)

stadsdeel	waarde van de woning <sup>1)</sup>					totaal woningen (abs.)
	tot 144.000 euro	144.000 euro - < 182.000 euro	182.000 euro - < 223.000 euro	223.000 euro - < 294.500 euro	294.500 euro en meer	
A Centrum	5,4	9,7	16,5	27,5	40,9	53932
B Westpoort	39,3	10,7	33,9	8,9	7,1	104
E West	9,8	33,1	22,9	21,1	13,1	76990
F Nieuw-West	34,3	21,7	16,7	19,3	8,0	63803
K Zuid	4,0	10,4	27,5	24,2	33,9	78238
M Oost	13,9	16,2	21,5	23,4	25,0	63834
N Noord	37,8	30,3	12,8	10,0	9,1	41557
T Zuidoost	59,3	19,9	15,3	4,9	0,6	38638
<b>Amsterdam</b>	<b>19,9</b>	<b>19,9</b>	<b>20,1</b>	<b>20,0</b>	<b>20,1</b>	<b>417096</b>

<sup>1)</sup> Prijspeil 1 januari 2014.

bron: afd. Belastingen/OIS

## 10.2.7 Woningtoewijzingen naar woningmarktpositie, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
doorstromers	5408	5924	3564	2861	2713
starters	5218	4761	4039	4059	2972
vestigings	1266	1094	788	823	1985
directe bemiddeling <sup>1)</sup>				881	1470
<b>totaal</b>	<b>11892</b>	<b>11779</b>	<b>8391</b>	<b>8624</b>	<b>9140</b>

<sup>1)</sup> Bij directe bemiddeling van corporatiewoningen, zonder tussenkomst van WoningNet, is geen onderverdeling naar starters en doorstromers bekend. bron: afd. Wonen/AFWC/WoningNet

## 10.2.8 Overzicht ontruiming van woningen naar stadsdelen, 2010-2014

stadsdeel	2010	2011	2012	2013	2014
A Centrum	59	63	65	43	50
B Westpoort	–	–	–	–	–
E West	177	184	138	141	103
F Nieuw-West	89	96	129	77	132
K Zuid	130	114	102	98	82
M Oost	204	161	152	153	100
N Noord	72	66	88	67	98
T Zuidoost	188	153	155	221	184
<b>Amsterdam</b>	<b>919</b>	<b>837</b>	<b>829</b>	<b>800</b>	<b>749</b>

bron: Boedelbeheer afd. Wonen

10.2.9 Ter beschikking gekomen huurwoningen naar eigendom en huurklassen, 2010-2014 <sup>1)</sup>

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>particulier bezit (alleen de vergunningplichtige voorraad)</b>					
goedkope voorraad <sup>2)</sup>	2293	2208			
betaalbare voorraad	1183	1075	2401	1845	1626
vrije sector huur	68	114	24	2	13
onbekend	1	18	9	1	-
totaal	3545	3415	2434	1848	1639
<b>corporatiebezit</b>					
goedkope voorraad <sup>2)</sup>	2420				
betaalbare voorraad	3974	8712	6221	6745	7497
vrije sector huur	1942	1658	2072	2206	2096
onbekend	2	-	-	-	-
studentenwoningen (zelfstandig en onzelfstandig)		1679	4625	4113	3991
totaal	8338	12049	12918	13064	13584
<b>totaal-generaal</b>	<b>11883</b>	<b>15464</b>	<b>15352</b>	<b>14912</b>	<b>15223</b>
	2010	2011	2012	2013	2014
goedkope voorraad <sup>2)</sup>	tot €414	tot €418			
betaalbare voorraad	€414-€549	€418-€554	€1-€664	€1-€699	€1-€710
vrije sector huur	> €549	> €554	> €664	> €699	> €710
huurprijsgrens	€549	€554	€664	€699	€710

<sup>1)</sup> De huurprijzen worden jaarlijks aangepast in de Amsterdamse Huisvestingsverordening.

bron: afd. Wonen/AFWC

<sup>2)</sup> Vanaf 2012 wordt goedkoop niet meer apart onderscheiden.

## 10.2.10 Verkochte woningen naar soort en gemiddelde prijs, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>bestaande woningen</b>					
totaal verkocht	17628	11018	18875	13384	20558
verkocht aan eigenaar-bewoners	7794	7246	6655	6219	9724
gemiddelde prijs (x 1.000 euro) <sup>1)</sup>	253	255	235	232	245
gemiddelde prijs/m <sup>2</sup> (x 1 euro) <sup>1)</sup>	3820	3373	3448	3323	3608
<b>eengezinswoningen</b>					
totaal verkocht	880	738	818	662	1039
verkocht aan eigenaar-bewoners	787	674	733	584	267
gemiddelde prijs (x 1.000 euro) <sup>1)</sup>	337	371	308	312	324
gemiddelde prijs/m <sup>2</sup> (x 1 euro) <sup>1)</sup>	3367	3178	2951	3024	3093
<b>appartementen</b>					
totaal verkocht	7518	7055	6495	6220	9806
verkocht aan eigenaar-bewoners	6974	6501	5915	5632	1836
gemiddelde prijs (x 1.000 euro) <sup>1)</sup>	245	243	226	224	236
gemiddelde prijs/m <sup>2</sup> (x 1 euro) <sup>1)</sup>	3869	3395	3508	3360	3668

<sup>1)</sup> Berekend over de verkopen aan eigenaar-bewoners.

bron: OIS

## 10.2.11 Verkochte bestaande woningen en gemiddelde kooprijzen (x 1.000 euro) naar stadsdelen, 2013-2014

stadsdeel	2013		2014					
	alle woningen <sup>1)</sup>		alle woningen <sup>1)</sup>		eengezinshuizen		appartementen	
	verkocht <sup>2)</sup>	gemidd. prijs	verkocht <sup>2)</sup>	gemidd. prijs	verkocht <sup>2)</sup>	gemidd. prijs	verkocht <sup>2)</sup>	gemidd. prijs
A Centrum	766	289	1106	303	58	690	1047	285
E West	1490	217	2600	229	10	540	2589	228
F Nieuw-West	491	190	723	195	243	252	480	164
K Zuid	1689	259	2532	275	98	598	2434	265
M Oost	1002	229	1671	251	115	460	1555	234
N Noord	482	189	674	189	275	249	399	148
T Zuidoost	297	154	417	159	124	193	293	138
niet te bepalen <sup>3)</sup>	2		1				1	
Amsterdam	6219	232	9724	245	923	324	8798	236

NB Bij minder dan 5 bruikbare transacties is de gemiddelde koopprijs niet berekend.

bron: OIS

<sup>1)</sup> Naast eengezinshuizen en appartementen worden er ook meergezinshuizen verkocht.

Omdat niet bekend is of de koper dit huis gaat bewonen en hoeveel woningen hij gaat bewonen zijn er geen gegevens over deze categorie verkopen opgenomen.

<sup>2)</sup> Woningen verkocht aan eigenaar-bewoners.

<sup>3)</sup> Indien er in een transactie percelen in meerdere stadsdelen worden verkocht kan de prijs niet naar een stadsdeel worden herleid; daarnaast was van een aantal percelen het stadsdeel niet bekend.

10.2.12 Huurprijscategorieën voor particuliere en corporatie huursector per stadsdeel, 2011 en 2013<sup>1)</sup> (procenten van woningvoorraad)

stadsdeel	huurwoningen 2013										totaal- generaal
	goedkope huur (< €425,-)		huur van €425,- tot €681,-				vrije sector (> €681,-)				
	goedkope huur- voorraad 2011 (%)	particulier	corporatie	totaal	particulier	corporatie	totaal	particulier	corporatie	totaal	
A Centrum	33	13	16	29	10	14	23	11	2	13	64
E West	45	12	26	39	10	15	25	7	1	8	71
F Nieuw-West	29	2	22	24	4	30	34	7	3	10	68
K Zuid	32	12	15	27	13	14	26	14	1	15	68
M Oost	32	4	22	27	5	25	30	8	3	11	68
N Noord	31	1	26	27	1	37	38	2	4	6	71
T Zuidoost	24	0	18	18	4	40	44	4	3	7	70
<b>Amsterdam</b>	<b>33</b>	<b>7</b>	<b>21</b>	<b>28</b>	<b>7</b>	<b>23</b>	<b>30</b>	<b>8</b>	<b>2</b>	<b>10</b>	<b>68</b>

1) Goedkope huur 2011: kale huur < € 412,-, Goedkope huur 2013: kale huur < € 425,-.

bron: afd. Wonen/Wonen in Amsterdam



## 10.2.13 Gemiddelde huurprijs voor particuliere en corporatie huursector per stadsdeel, 2011 en 2013

stadsdeel	gemiddelde huurprijs (x 1 euro)			
	particulier		corporatie	
	2011	2013	2011	2013
A Centrum	611	693	390	443
E West	481	577	378	416
F Nieuw-West	679	759	425	460
K Zuid	635	726	397	440
M Oost	627	753	417	459
N Noord	540	717	436	469
T Zuidoost	668	706	444	484
Amsterdam	596	690	413	453

bron: afd. Wonen/Wonen in Amsterdam

## 10.2.14 Verhuisgeneigdheid per stadsdeel, 2013 (procenten)

stadsdeel	wil zeker binnen twee jaar verhuizen	wil misschien binnen twee jaar verhuizen	wil niet verhuizen	totaal
A Centrum	21	31	48	100
E West	27	35	38	100
F Nieuw-West	30	24	47	100
K Zuid	21	34	45	100
M Oost	27	30	42	100
N Noord	22	25	52	100
T Zuidoost	26	22	52	100
Amsterdam 2013	25	30	45	100
2011	24	30	46	100
2009	22	30	48	100
2007	26	33	41	100
2005	25	30	45	100
2003	27	31	42	100

bron: afd. Wonen/Wonen in Amsterdam

## 10.2.15 Woningen met dubbelglas naar bouwjaar, 2001-2013 (procenten)

	volledig dubbelglas	gedeeltelijk dubbelglas	geen dubbelglas	totaal
<b>bouwjaar &lt;= 1945</b>				
2001	40	17	43	100
2003	42	18	39	100
2005	45	20	35	100
2007	46	21	34	100
2009	48	20	32	100
2011	52	20	28	100
2013	53	22	25	100
<b>bouwjaar 1946-1980</b>				
2001	64	15	21	100
2003	67	16	17	100
2005	70	14	16	100
2007	70	15	15	100
2009	72	14	14	100
2011	72	15	13	100
2013	71	15	14	100
<b>bouwjaar &gt;1980</b>				
2001	88	8	4	100
2003	89	7	4	100
2005	90	6	3	100
2007	89	7	4	100
2009	88	7	5	100
2011	87	8	5	100
2013	89	7	5	100
<b>totaal</b>				
2001	59	14	27	100
2003	61	15	24	100
2005	64	15	21	100
2007	64	15	21	100
2009	67	14	19	100
2011	69	15	17	100
2013	70	15	15	100

bron: afd. Wonen/Wonen in Amsterdam

10.2.16 Teverdenheid met woning en woonomgeving per stadsdeel, 2013 (gemiddeld rapportcijfer)

stadsdeel	totaal oordeel buurt	oordeel woning	aanzien woningen	onderhoud woningen	beoordeling betrokken- heid buurt	overlast van criminaliteit	veilig voelen		overlast van vervuiling	verwachte buurtont- wikkeling
							overdag	's avonds		
A Centrum	8,1	8,0	7,7	7,3	6,6	6,8	8,7	7,9	6,5	7,6
E West	7,5	7,5	6,7	6,7	6,2	6,5	8,3	7,4	6,0	7,5
F Nieuw-West	6,7	7,4	6,3	6,4	5,9	5,9	7,7	6,5	5,9	6,3
K Zuid	8,0	7,8	7,2	7,1	6,4	7,1	8,6	7,8	6,4	7,4
M Oost	7,5	7,7	6,8	7,0	6,4	6,6	8,5	7,5	6,5	7,3
N Noord	7,0	7,5	6,6	6,5	6,2	6,3	8,1	7,0	5,9	6,7
T Zuidoost	7,1	7,5	6,7	6,7	6,2	6,6	8,0	6,9	6,3	6,7
Amsterdam	7,4	7,6	6,8	6,8	6,3	6,6	8,3	7,3	6,2	7,1

bron: afd. Wonen/Wonen in Amsterdam

10.2.17 Actief woningzoekenden <sup>1)</sup> bij WoningNet naar stadsdeel van herkomst, 2014

stadsdeel	starter	door- stromer	totaal	% actief <sup>2)</sup>
A Centrum	2395	1280	3675	23
B Westpoort	24	6	30	23
E West	5488	3437	8925	28
F Nieuw-West	6639	3790	10429	32
K Zuid	4404	2591	6995	27
M Oost	3378	2295	5673	29
N Noord	2879	2033	4912	21
T Zuidoost	4432	2311	6743	33
X onbekend	59	18	77	29
<b>Amsterdam</b>	<b>29698</b>	<b>17761</b>	<b>47459</b>	<b>28</b>

<sup>1)</sup> Actief woningzoekend = een keer of vaker gereageerd in 2014.

bron: AFWC/WoningNet

<sup>2)</sup> Actief woningzoekenden als % van de ingeschreven woningzoekenden.

## 10.2.18 Verhuringen van (sociale) corporatiewoningen, reacties en acceptatiegraad, 2013-2014

stadsdeel	verhuringen corporatiewoningen via WoningNet <sup>1)</sup>		gemiddeld aantal reacties per woning via WoningNet		rangorde positie accepterende huurder
	2013	2014	2013	2014	2014
A Centrum	291	277	243	232	11,5
E West	1035	905	253	207	10,2
F Nieuw-West	1229	1703	177	178	12,4
K Zuid	637	630	184	185	10,0
M Oost	754	860	157	196	9,5
N Noord	930	781	174	266	11,4
T Zuidoost	823	871	116	138	6,1
X onbekend	165				
<b>Amsterdam</b>	<b>5864</b>	<b>6027</b>	<b>179</b>	<b>180</b>	<b>10,2</b>

<sup>1)</sup> Alle bij WoningNet geregistreerde verhuringen, inclusief directe bemiddeling.

bron: AFWC/WoningNet

10.2.19 Gemiddelde woon- en inschrijfduur <sup>1)</sup> van starters <sup>2)</sup> en doorstromers bij acceptatie (jaren), 2013-2014

stadsdeel	inschrijfduur starters		woonduur doorstromers		gemiddelde woon- en inschrijfduur	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
A Centrum	10,2	10,3	17,3	19,1	12,9	14,3
E West	9,0	10,5	16,4	16,7	11,5	12,4
F Nieuw-West	7,0	8,4	16,4	16,0	10,9	12,2
K Zuid	8,5	10,5	19,4	20,7	11,5	15,2
M Oost	8,5	9,4	15,0	17,3	11,9	12,5
N Noord	8,5	8,5	16,4	15,7	13,0	11,5
T Zuidoost	6,8	7,1	11,6	12,1	8,0	8,2
Amsterdam	8,2	9,0	16,1	16,7	12,0	12,1

<sup>1)</sup> Woon- en inschrijfduur worden uitsluitend berekend op basis van verhuringen via WoningNet. bron: WoningNet

<sup>2)</sup> Voorrangskandidaten en stadsvernieuwingskandidaten worden in de berekening niet meegenomen.

## 10.2.20 Corporatiebezit naar huurklassen (rekenhuur en kale huur) en stadsdelen, 1 januari 2015

stadsdeel	huurklasse (x 1 euro)						totaal
	rekenhuur < 466,20	rekenhuur 466,20 - rekenhuur < 618,24	rekenhuur 618,24 - kale huur < 710,68	kale huur 710,68 - kale huur < 971,00	kale huur >= 971,00	onbekend of < 20 <sup>1)</sup>	
A Centrum	10228	5613	973	337	576	256	17983
B Westpoort	-	-	-	-	-	-	-
E West	20087	9421	1398	639	778	393	32716
F Nieuw-West	13029	13180	3861	2082	318	452	32922
K Zuid	12001	7352	1745	634	584	73	22389
M Oost	15456	11900	3008	1130	1054	375	32923
N Noord	10556	11438	3107	1554	166	28	26849
T Zuidoost	6872	12016	2985	1431	109	378	23791
Amsterdam	88229	70920	17077	7807	3585	1955	189573

<sup>1)</sup> Het betreft hier bijvoorbeeld woningen die leeg staan of tijdelijk verhuurd worden in het kader van o.a. renovatie, verkoop of sloop.

bron: AFWC

10.3.1 Hoofdbewoners naar stadsdelen en bewoningstypen, 1 januari 2015 <sup>1)</sup>

stadsdeel	echtbaar met kinderen	eenoudergezin	echtbaar zonder kinderen	2 alleenstaanden	1 alleenstaandergezin	alleenwonende	3+ alleenstaanden	overig	totaal
A Centrum	2826	2590	4100	7194	1824	27354	1974	926	48788
B Westpoort	4	2	11	9	4	55	8	10	103
E West	6337	5310	4816	11771	3582	36937	3219	1682	73654
F Nieuw-West	11209	5602	7688	5587	2999	22635	1866	3393	60979
K Zuid	6493	4867	6913	10643	3638	35905	3433	1728	73620
M Oost	7475	5181	5080	8330	4129	27770	1909	1616	61490
N Noord	6140	4516	5678	3406	2458	15924	767	1675	40564
T Zuidoost	3386	6069	3135	3185	2377	15172	1472	2239	37035
Amsterdam 2015	43870	34137	37421	50125	21011	181752	14648	13269	396233
2014	43831	33813	37632	48376	20388	180814	13927	13194	391975
2013	42796	33608	37252	47597	20023	179667	13399	13320	387662
2012	42271	33334	37301	46776	19309	178842	12660	13642	384135
2011	41479	33098	37419	46004	18359	178820	11835	14141	381155

<sup>1)</sup> In deze tabel wordt het aantal bewoonde adressen weergegeven.

bron: OIS

10.3.2 Hoofdbewoners naar bewoningstypen, herkomstgroepering en generatie van de hoofdbewoner, 1 januari 2015

generatie	bewoningstype	herkomstgroepering van de hoofdbewoner							totaal niet-westerse allochtonen	totaal westerse allochtonen	autochtonen	totaal
		Surina-mers	Anti-lianen	Turken	Marok-kanen	overige niet-westerse allochtonen	westerse allochtonen	autochtonen				
<b>1e generatie</b>	twee personen met kind(eren)	3479	485	4451	8020	6181	22616	5317	27933			
	eenoedergezinnen	5366	778	1318	2509	4303	14274	2275	16549			
	twee personen zonder kinderen	2977	580	1957	2364	4881	12759	10365	23124			
	alleenwonenden	11492	2236	2126	3780	11749	31383	17738	49121			
	overige bewoningstypen	1792	317	1757	2037	3529	9432	3647	13079			
	<b>totaal</b>	25106	4396	11609	18710	30643	90464	39342	129806			
<b>2e generatie</b>	twee personen met kind(eren)	1041	236	825	870	507	3479	3758	7237			
	eenoedergezinnen	1829	205	236	615	306	3191	1900	5091			
	twee personen zonder kinderen	1003	317	441	723	1037	3521	5713	9234			
	alleenwonenden	3420	757	772	1649	1980	8578	12951	21529			
	overige bewoningstypen	474	125	411	601	439	2050	1379	3429			
	<b>totaal</b>	7767	1640	2685	4458	4269	20819	25701	46520			
<b>autochtonen</b>	twee personen met kind(eren)									29711		
	eenoedergezinnen									12497		
	twee personen zonder kinderen									55188		
	alleenwonenden									111102		
	overige bewoningstypen									11409		
	<b>totaal</b>									219907		
<b>totaal</b>	twee personen met kind(eren)	4520	721	5276	8890	6688	26095	9075	64881	29711		
	eenoedergezinnen	7195	983	1554	3124	4609	17465	4175	34137	12497		
	twee personen zonder kinderen	3980	897	2398	3087	5918	16280	16078	55188	55188		
	alleenwonenden	14912	2993	2898	5429	13729	39961	30689	181752	111102		
	overige bewoningstypen	2266	442	2168	2638	3968	11482	5026	27917	11409		
	<b>totaal</b>	32873	6036	14294	23168	34912	111283	65043	396233	219907		

bron: OIS

## 10.3.3 Hoofdbewoners naar bewoningstypen en leeftijdsgroep van de hoofdbewoner, 1 januari 2015

bewoningstype	leeftijdsgroep hoofdbewoner in jaren						totaal
	0-17	18-34	35-49	50-64	65-79	80+	
echtpaar met kind(eren)	–	4578	22102	14513	2532	145	43870
eenoudergezin	–	4799	15901	11427	1612	398	34137
echtpaar zonder kinderen	–	3046	4421	11524	14821	3609	37421
2 alleenstaanden	58	26839	11704	7934	3026	564	50125
1 alleenstaande + eenoudergezin	9	5100	11546	3884	411	61	21011
alleenwonende	108	45350	43258	47894	32025	13117	181752
3+ alleenstaanden	50	10122	2352	1561	393	170	14648
overig	27	2386	4939	4055	1646	216	13269
<b>totaal 2015</b>	<b>252</b>	<b>102220</b>	<b>116223</b>	<b>102792</b>	<b>56466</b>	<b>18280</b>	<b>396233</b>
2014	201	100232	118111	100714	54462	18255	391975
2013	264	98884	119065	98993	52165	18291	387662
2012	273	97859	120114	97944	49586	18359	384135

bron: OIS

## 10.3.4 Relatie tussen aantal kamers en aantal personen per adres per stadsdeel, 1 januari 2015

stadsdeel	procenten				absoluut totaal	niet te bepalen	bewoende adressen
	krap	neutraal	1 ruim	2+ ruim			
A Centrum	33,3	37,9	20,9	7,9	43888	4900	48788
B Westpoort	11,1	13,3	22,2	53,3	45	58	103
E West	29,5	37,5	25,6	7,3	72182	1472	73654
F Nieuw-West	29,0	28,4	29,0	13,5	59942	1037	60979
K Zuid	20,0	29,9	29,6	20,5	72085	1535	73620
M Oost	31,9	34,0	24,3	9,8	59782	1708	61490
N Noord	26,6	31,7	28,1	13,7	39305	1259	40564
T Zuidoost	30,5	33,4	22,5	13,7	36584	451	37035
<b>Amsterdam 2015</b>	<b>28,3</b>	<b>33,2</b>	<b>26,1</b>	<b>12,5</b>	<b>383813</b>	<b>12420</b>	<b>396233</b>
2014	26,0	34,1	27,1	12,9	368686	23289	391975
2013	25,7	34,2	27,3	12,9	365406	22256	387662
2012	25,5	34,2	27,4	12,9	362743	21392	384135

bron: OIS



#### 10.4.1 Verkochte percelen, totaal van de verkoopprijzen en gemiddelde koopprijs per perceel naar stadsdelen (exclusief nieuwbouwwoningen), 2013-2014

stadsdeel	verkochte percelen		transactievolume (x 1 mld. euro)		gemiddelde prijs percelen (x 1.000 euro)	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
A Centrum	1596	2823	674	1450	287	296
B Westpoort	65	77	120	106	208	245
E West	1876	3765	355	806	207	221
F Nieuw-West	975	1871	133	297	156	159
K Zuid	2436	4074	885	1466	276	285
M Oost	1435	2727	319	558	218	226
N Noord	1077	1398	163	240	153	159
T Zuidoost	560	887	118	171	104	116
* niet te bepalen	5691	8677	1466	3051	157	124
Amsterdam	15711	26299	4232	8146	201	207
waarvan: apart verkocht	8991	13512	2436	4539	239	252
in een pakket verkocht	6720	12787	1795	3608	119	120

\* Indien er in een transactie percelen in meerdere stadsdelen worden verkocht kan de prijs niet naar een stadsdeel worden herleid; daarnaast was van een aantal percelen het stadsdeel niet bekend. bron: afd. Basisinformatie/OIS

#### 10.4.2 Appartementssplitsingen en daarbij ontstane appartementen naar stadsdelen, 2012-2014

stadsdeel	2012		2013		2014	
	splitsingen	apparte- menten	splitsingen	apparte- menten	splitsingen	apparte- menten
A Centrum	184	1325	222	1669	190	1883
B Westpoort	4	146	2	60	2	30
E West	326	2998	339	4204	287	3976
F Nieuw-West	19	1751	7	592	29	2082
K Zuid	289	3771	325	3288	284	3854
M Oost	116	2534	121	1752	137	2713
N Noord	6	319	8	412	21	761
T Zuidoost	6	312	5	367	4	467
onbekend			2	10		
Amsterdam	950	13156	1031	12354	954	15766

bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 10.4.3 Kerncijfers kantoren in Amsterdam, 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
<b>situatie per 1 januari</b>					
totale voorraad <sup>1)</sup>	7521	7462	7371	7346	7322
in aanbouw <sup>1)</sup>	152	134	127	74	77
percentage leegstand	16,7	17,1	16,3	17,3	17,3
percentage onverhuurde leegstand	15,8	15,6	14,8	16,6	16,3
<b>ontwikkelingen per jaar</b>					
in aanbouw genomen <sup>1)</sup>	40	46	42	48	
opgeleverd <sup>1)</sup>	58	53	95	48	
in gebruik genomen <sup>1)</sup>	353	489	509	503	

<sup>1)</sup> In duizenden vierkante meters bruto vloeroppervlak.

bron: Kantorenmonitor bv 2015

10.4.4 Vloeroppervlakte naar stadsdelen en soort gebruik (x 1.000 m<sup>2</sup>), 1 januari 2015

stadsdeel	woningen	bedrijfs- ruimte	kantoor- ruimte	winkels	horeca	voor- zieningen	overig	totaal
A Centrum	3999	468	1299	517	756	1592	17	8648
B Westpoort	6	4557	202	11	2	188	3	4969
E West	4694	564	458	235	169	1398	15	7532
F Nieuw-West	4932	1395	1136	372	126	3521	253	11735
K Zuid	6195	389	1410	347	365	2343	42	11091
M Oost	4688	604	587	153	141	2373	85	8631
N Noord	3048	1007	223	146	43	2053	487	7007
T Zuidoost	3048	582	1265	251	57	1657	191	7050
<b>Amsterdam</b>	<b>30610</b>	<b>9564</b>	<b>6580</b>	<b>2032</b>	<b>1658</b>	<b>15126</b>	<b>1094</b>	<b>66664</b>

bron: afd. Belastingen/OIS

# 11

## Bestuur

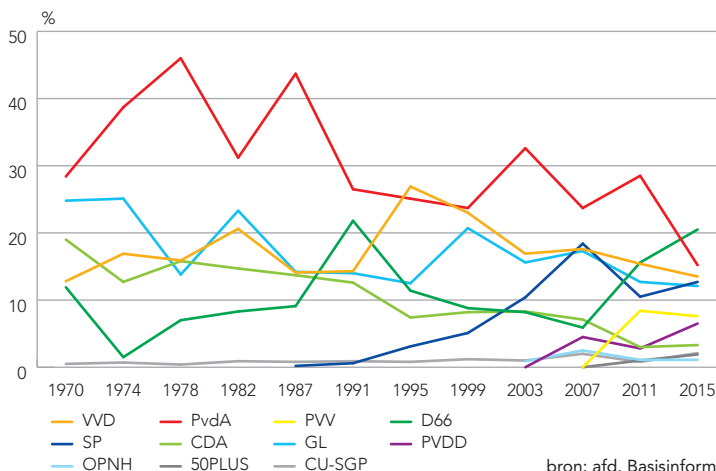
- 11.1 Gemeentefinanciën
- 11.2 Personeel
- 11.3 Verkiezingen Gemeenteraad
- 11.4 Verkiezingen Provinciale Staten
- 11.5 Burger en bestuur



### Verkiezingen Provinciale Staten

De enige verkiezing waarvoor Amsterdammers in 2015 naar de stembus gingen, was die voor de Provinciale Staten op 18 maart. De uitslag van de verkiezingen gaf in Amsterdam in grote lijnen hetzelfde beeld te zien als landelijk. De regeringspartijen verloren in Amsterdam, de VVD bescheiden, de PvdA fors. Winst was er voor de gedoogpartijen, met name voor D66, en voor de SP. Deze partijen vormen, samen met de VVD, het Amsterdamse college. En net als landelijk het geval is, biedt de uitslag een zeer gefragmenteerd beeld, zeker in vergelijking met de gemeenteraadsverkiezingen in 2014, waaraan de PVV niet meedeed en waar de tweestrijd tussen PvdA en D66 veel kiezers lokte. Gerekend in percentages heeft de huidige coalitie in Amsterdam geen meerderheid. Kleine partijen als PVDD, CU-SGP en 50PLUS wisten hun aanhang te verdubbelen.

Stemverdeling Provinciale Staten verkiezingen, 1970-2015



bron: afd. Basisinformatie/OIS

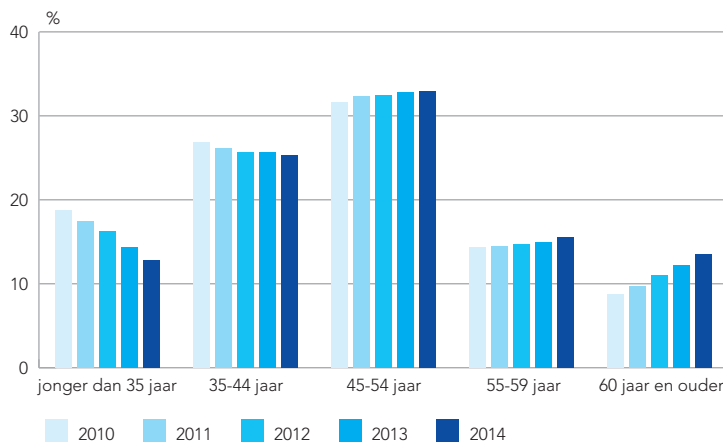
De opkomst lag met 43% aanzienlijk lager dan vier jaar eerder, toen meer dan de helft van de kiesgerechtigden naar de stembus ging. Bij de verkiezingen van 2011 speelde de vraag of het toenmalige kabinet, dat gedoogsteun had van de PVV, in de Eerste Kamer op een meerderheid mocht blijven rekenen. Dat heeft extra kiezers naar de stembus getrokken. Nu lijken die kiezers thuisgebleven te zijn.

### Amsterdams ambtenaren

Amsterdam had op 31 december 2014 13.770 ambtenaren in dienst, omgerekend 12.796 fte. De laatste vijf jaar is het personeelsbestand met 9,5% gekrompen. Deels door een grotere uitstroom dan instroom (in 2014 vonden 289 ambtenaren een baan bij de gemeente en vertrokken er 1.789), deels door zelfstandiging van onderdelen.

Van de Amsterdams gemeenteamttenaren is 52% man en 48% vrouw, landelijk is die verhouding 55% versus 45%. Het aandeel jongeren onder de 35 jaar wordt kleiner. In 2010 was dat nog 18,7%, in 2014 is het aandeel gedaald naar 12,8%. Omgekeerd is het aandeel medewerkers van 60 jaar en ouder gestegen van 8,7% in 2010 naar 13,5% in 2014. Belangrijk is dus dat medewerkers van 45-54 jaar doorstromen naar functies die vacant komen door leeftijdsgebonden uitstroom. Dat maakt de doorstroom voor en instroom van jongeren mogelijk (Personeelsmonitor 2014). Een klein deel, 4,1% van de medewerkers, heeft een aanstelling voor bepaalde tijd, dat aandeel is kleiner geworden de afgelopen jaren.

Leeftijdsopbouw Amsterdams ambtenaren, 2010-2014



bron: Personeelsmonitor 2014/OIS

### Begroting

Een van de bestuurlijke hoofdlijnen achter de begroting van 2016 is het programma Stad in balans. De groei van de stad zorgt voor dynamiek en economische groei maar gaat ook gepaard met een toenemende drukte. Daarin moet een balans gezocht worden tussen aandacht voor bewoners en het bewaren van het gastvrije karakter van de stad. Dat kan onder andere

door meer gebruik te maken van de ruimte in de stad bijvoorbeeld door de versterking van de Slotterplas als recreatiegebied. Ook worden de straten rond het Rembrandtplein op vrijdag- en zaterdagavond voetgangersgebied en komen er meer fietsparkeerplekken. In de Negen Straatjes zijn experimenten gedaan om het gebied vriendelijker te maken voor bezoekers en bewoners.

In 2016 gaan de belastingen voor Amsterdammers en ondernemers omlaag met in totaal ruim €10 miljoen. De hondenbelasting wordt afgeschaft. De precario-belasting wordt grotendeels afgeschaft.

In de afvalketen zijn drie ambities geformuleerd: het tarief gaat omlaag, de keten wordt duurzamer en de stad schoner. De gemeente streeft ernaar dat in 2016 30% van het afval wordt gescheiden. Verder stelt de gemeente in 2016 €0,8 miljoen extra beschikbaar voor het schoonmaken van de stad na piekmomenten (bijvoorbeeld grote evenementen).

In 2015 is een deel van de taken van het rijk op het gebied van jeugd, werk en zorg overgeheveld naar gemeenten. De budgetten voor deze taken zijn omlaag gegaan, dus het moet goedkoper: onder andere door er eerder bij te zijn en minder in te zetten op interventies.

De uitbreiding van de aanpak Top 600 naar de Top 1000 krijgt in 2016 verder vorm. In de begroting is hiervoor €0,5 miljoen extra ingezet.

De gemeente blijft gerichte aandacht geven aan het versterken van de grip op de financiën, de financiële organisatie en het financieel gezond houden van de gemeentelijke begroting. De financiële functie blijft kwetsbaar en er moet nog veel gebeuren om de control (het toezicht op financiën en processen) op goed niveau te brengen.

<b>11.1</b>	<b>Gemeentefinanciën</b>	<b>375</b>
	<u>tabellen</u>	
11.1.1	Samenvattend overzicht programmabegroting	375
11.1.2	Overzicht financieringsmiddelen	377
11.1.3	Opbrengst belastingen, retributies en leges	378
11.1.4	Stadsbank van lening	378
	<u>grafieken</u>	
11.1a	Gemeentebegroting: de baten per programma	376
11.1b	Gemeentebegroting: de lasten per programma	376
11.1c	Gemeentefondsuitkering van Amsterdam	377
<b>11.2</b>	<b>Personeel</b>	<b>379</b>
	<u>tabellen</u>	
11.2.1	Personeelsbestand en de totale wettelijke AOW-uitstroom per cluster	379
11.2.2	Samenstelling personeelsbestand gemeente Amsterdam	379
11.2.3	Functiefamilies van jonge ambtenaren	380
11.2.4	Verloop personeelsleden gemeente Amsterdam	380
11.2.5	Personeelskosten extreme inhuur	381
	<u>grafieken</u>	
11.2a	Medewerkers bij de Gemeente Amsterdam naar leeftijdsgroepen	380
11.2b	Samenstelling personeelsbestand bij de Gemeente Amsterdam naar salariscategorie	381
<b>11.3</b>	<b>Verkiezingen Gemeenteraad</b>	<b>382</b>
	<u>tabellen</u>	
11.3.1	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage	382
11.3.2	Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen en uitgebrachte geldige stemmen naar stadsdelen	383
11.3.3	Opkomst en uitgebrachte geldige stemmen naar stadsdelen (procenten)	384
11.3.4	Opkomst in procenten van het aantal kiesgerechtigden per stadsdeel	385
11.3.5	Zetelverdeling naar de politieke groeperingen en opkomstpercentage	385
	<u>grafieken</u>	
11.3a	Uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	386
11.3b	Opkomst bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	386
11.3c	Winst en verlies per partij bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	386
<b>11.4</b>	<b>Verkiezingen Provinciale Staten</b>	<b>387</b>
	<u>tabellen</u>	
11.4.1	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage	387
11.4.2	Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen en uitgebrachte geldige stemmen	388
11.4.3	Opkomst en uitgebrachte geldige stemmen	389
	<u>grafieken</u>	
11.4a	Uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten	390
11.4b	Opkomst bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten	390
11.4c	Winst en verlies per partij bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten	390

11.5	<b>Burger en bestuur</b>	391
	<u>grafieken</u>	
11.5a	Interesse in Amsterdamse politiek naar opleiding en herkomst	391
11.5b	Aandeel dat zegt zeker te zullen stemmen bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen naar leeftijd en opleiding	391
11.5c	Politiek zelfvertrouwen van Amsterdammers	392

---

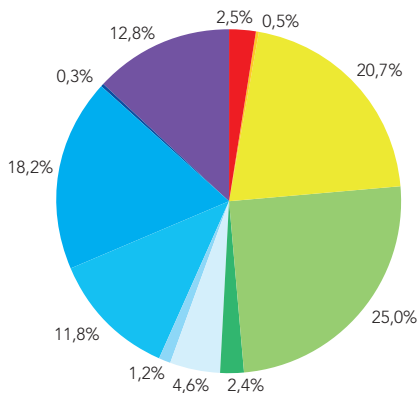


## 11.1.1 Samenvattend overzicht programmabegroting, 2014-2016 (x 1 mln. euro)

	jaarrekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
<b>baten per programma</b>			
dienstverlening en informatie	37,3	72,5	72,7
openbare orde en veiligheid	15,1	14,6	13,2
verkeer en openbare ruimte	382,8	613,5	589,9
werk, inkomen en participatie	824,5	713,1	714,5
onderwijs, jeugd en diversiteit	100,1	76,4	68,8
welzijn, zorg en sport	107,5	131,3	130,2
economie en cultuur	27,3	38,4	34,7
duurzaamheid en water	199,7	388,2	336,1
stedelijke ontwikkeling en wonen	459,5	607,1	519,5
bestuur en ondersteuning	44,8	8,8	8,6
bedrijfsvoering	708,0	301,0	365,7
<b>totaal baten</b>	<b>2906,8</b>	<b>2964,9</b>	<b>2853,8</b>
<b>lasten per programma</b>			
dienstverlening en informatie	95,9	142,9	136,2
openbare orde en veiligheid	125,1	148,6	143,1
verkeer en openbare ruimte	739,9	945,5	976,0
werk, inkomen en participatie	1037,0	1229,3	1187,3
onderwijs, jeugd en diversiteit	289,1	639,0	619,3
welzijn, zorg en sport	357,5	781,8	709,7
economie en cultuur	194,2	247,2	225,4
duurzaamheid en water	231,6	418,2	392,1
stedelijke ontwikkeling en wonen	537,6	765,6	659,7
bestuur en ondersteuning	135,3	110,2	98,7
bedrijfsvoering	735,0	321,5	379,3
<b>totaal lasten</b>	<b>4478,3</b>	<b>5749,8</b>	<b>5526,6</b>
<b>saldo van baten en lasten</b>	<b>-1571,5</b>	<b>-2784,9</b>	<b>-2672,9</b>
<b>algemene dekkingsmiddelen (saldo)</b>			
erfpacht	156,8	163,4	109,9
gemeentefonds	1535,8	1891,4	1962,2
financiering	183,8	88,2	95,8
algemene reserve	0	0	0
dividenden deelnemingen	81,4	88,6	69,8
lokale heffingen	197,9	226,7	222,9
onvoorzien	0,6	-2,0	-2,0
overige eigen middelen	-325,7	36,6	-94,8
apparaat	0	54,2	14,8
<b>totaal algemene dekkingsmiddelen</b>	<b>1830,6</b>	<b>2547,0</b>	<b>2378,5</b>
onttrekkingen aan reserves	911,9	1038,8	675,8
dotaties aan reserves	1092,5	801,0	381,4
<b>totale mutaties reserves</b>	<b>-180,5</b>	<b>237,9</b>	<b>294,4</b>
<b>resultaat</b>	<b>78,6</b>	<b>0,0</b>	<b>0</b>

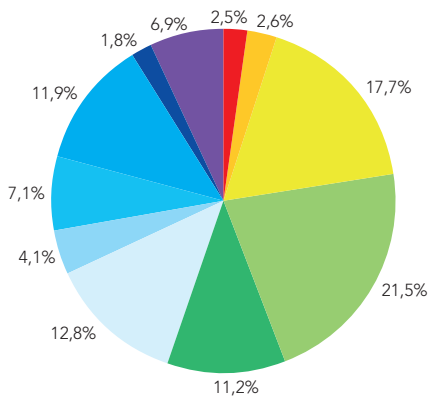
bron: Gemeente Amsterdam/Begroting 2016

## 11.1a Gemeentebegroting: de baten per programma, 2016 (procenten)



bron: Gemeente Amsterdam/Begroting 2016

## 11.1b Gemeentebegroting: de lasten per programma, 2016 (procenten)



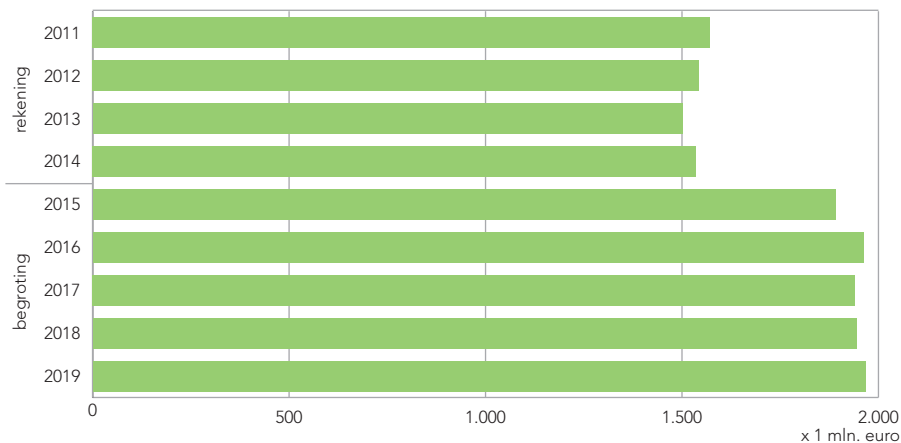
bron: Gemeente Amsterdam/Begroting 2016

## 11.1.2 Overzicht financieringsmiddelen, 2014-2019 (x 1 mln. euro)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<b>interne financieringsmiddelen</b>						
algemene reserve	312	357	357	357	357	357
bestemmingsreserve	7273	7041	6744	6588	6561	6531
resultaat na bestemming	79	-	-	-	-	-
voorziening	874	928	906	896	898	901
<b>totaal</b>	<b>8538</b>	<b>8325</b>	<b>8007</b>	<b>7841</b>	<b>7816</b>	<b>7788</b>
<b>externe financieringsmiddelen</b>						
kortlopende schuld	558	450	450	450	195	450
bestaande langlopende schuld	3394	3206	2959	2662	2383	2104
nog aan te trekken langlopende schuld	-	734	1570	2330	2908	3165
<b>totaal</b>	<b>3952</b>	<b>4390</b>	<b>4979</b>	<b>5442</b>	<b>5485</b>	<b>5719</b>
werkkapitaal	(44)	(18)	5	1	70	71
<b>totaal</b>	<b>12446</b>	<b>12697</b>	<b>12991</b>	<b>13284</b>	<b>13371</b>	<b>13578</b>

bron: Gemeente Amsterdam/Begroting 2016

## 11.1c Gemeentefondsuitkering van Amsterdam, 2011-2019 (x 1 mln. euro)



bron: Gemeente Amsterdam/Begroting 2016

## 11.1.3 Opbrengst belastingen, retributies en leges, 2014-2017 (x 1.000 euro)

	rekening		begroting	
	2014	2015	2016	2017
onroerende zaakbelastingen gebruik	43962	43122	43122	43122
onroerende zaakbelastingen eigenaren	121442	119343	119343	119343
roerende ruimtebelastingen	412	413	413	413
rioolheffing	65648	65152	65804	65804
hondenbelasting	1716	1751	-	-
toeristenbelasting	48219	44428	44428	44428
binnenhavengeld	2340	2628	2553	2553
afvalwater	3395	2010	2025	2025
vermakelijkheidsretributie te water	2070	1993	1993	1993
precariobelasting	10250	7341	4164	1464
reclamebelasting	4890	2407	-	-
afvalstoffenheffing	120500	90950	86910	86910
reinigingsrecht	12020	8150	8150	8150
parkeerbelasting	168550	172000	177000	177000
marktgeden	.	5200	5200	5200
lijkbezorgingsrechten	6397	6528	6556	6556
leges	.	56182	56182	56182

bron: Gemeente Amsterdam/Begroting 2016

## 11.1.4 Stadsbank van Lening, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
beleningen (x 1.000)	357,7	418,3	441,2	295,3	329,5
omzet beleningen (x 1 mln. euro)	130,9	154,8	187,2	129,1	138,7
gemiddelde beleensom (x 1 euro)	366	370	424	437	421
omzet veiling (x 1.000 euro)	2687	2001	2774	3126	3207
index (2009=100)	122	91	126	141	146
omzet winkelverkoop (x 1.000 euro)	1245	1164	955	664	748
index (2009=100)	123	115	95	66	74

bron: SBL

11.2.1 Personeelsbestand en de totale wettelijke AOW-uitstroom per cluster over de periode 2015-2020

	personeels- bestand	AOW- uitstroom	% AOW- uitstroom
ACAM	58	3	5,2
Bedrijfsvoering	2415	361	14,9
Bestuur en Organisatie	462	32	6,9
Dienstverlening en Informatie	1623	178	11,0
Ruimte en Economie	2354	324	13,8
Sociaal	3755	439	11,7
Stadsdeel Centrum	757	107	14,1
Stadsdeel Nieuw-West	440	47	10,7
Stadsdeel Noord	353	60	17,0
Stadsdeel Oost	493	53	10,8
Stadsdeel West	431	65	15,1
Stadsdeel Zuid	610	73	12,0
Stadsdeel Zuidoost	313	44	14,1
<b>totaal</b>	<b>14064</b>	<b>1786</b>	<b>12,7</b>

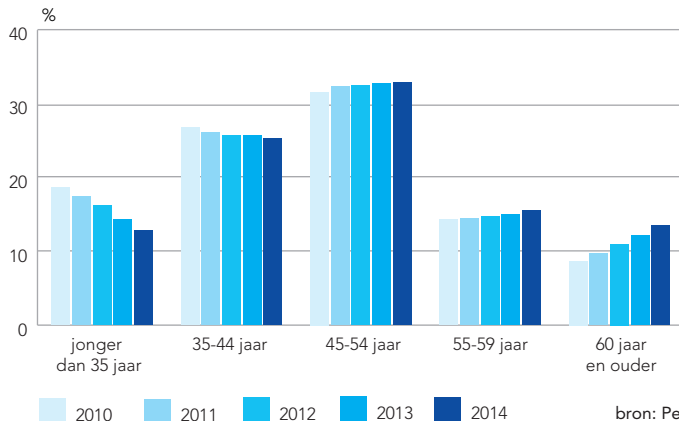
bron: Personeelsmonitor 2014/OIS

11.2.2 Samenstelling personeelsbestand gemeente Amsterdam, 2013-2014 (procenten)

	2013	2014
<b>geslacht</b>		
mannen	53	52
vrouwen	47	48
<b>leeftijd</b>		
tot en met 34 jaar	17	15
55 jaar en ouder	27	29
parttime werkzaam (32 uur of minder)	33	34
hoogopgeleid (HBO/WO)	62	64

bron: Personeelsmonitor 2014/OIS

### 11.2a Medewerkers bij de gemeente Amsterdam naar leeftijdsgroepen, 2010-2014 (procenten op basis van aantal fte)



bron: Personeelsmonitor 2014/OIS

### 11.2.3 Functiefamilies van jonge ambtenaren (t/m 34 jaar), 2014

	abs.	%
coördinator	17	0,8
manager	34	1,6
medewerker (beleids)advies	172	8,3
medewerker administratie	83	4,0
medewerker beheer en onderhoud	156	7,6
medewerker beleidsrealisatie	397	19,2
medewerker dienstverlening	338	16,4
medewerker handhaving	79	3,8
medewerker ondersteuning	267	12,9
medewerker techniek	56	2,7
medewerker vergunningsverlening	33	1,6
project/programmamanager	126	6,1
leerplichtambtenaar	23	1,1
medische functie niet benoemd	226	10,9
onbekend/boventallig/overig	59	2,9
<b>totaal</b>	<b>2066</b>	<b>100</b>

bron: Personeelsmonitor 2014/OIS

### 11.2.4 Verloop personeelsleden gemeente Amsterdam, 2010-2014

	abs.	ontwikkeling in % t.o.v. jaar ervoor	ontwikkeling in % t.o.v. 2010
2010	15268	n.b.	-
2011	15005	-1,7	-1,7
2012	14671	-2,2	-3,9
2013	14538	-0,9	-4,8
2014	13770	-5,3	-9,8

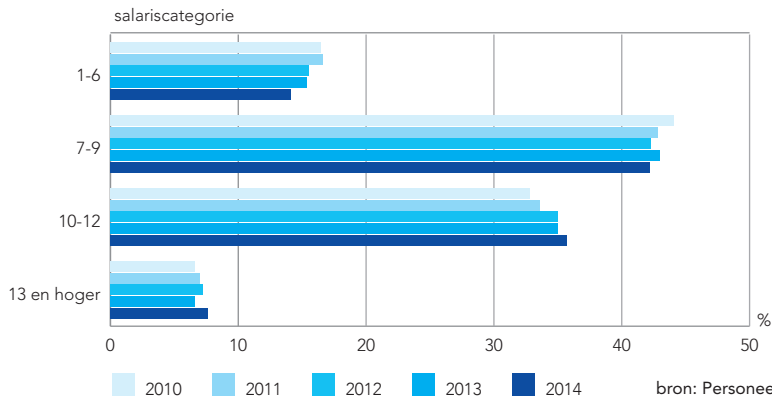
bron: Personeelsmonitor 2014/OIS

11.2.5 Personeelskosten externe inhuur, 2014 (x 1 mln. euro)

	diensten	stadsdelen	totaal	percentage van totaal
interim (project)management	2,2	5,3	7,5	4
organisatie- en formatieadvies	3,1	0,7	3,8	2
beleidsondersteuning en beleidsexpertise	8,5	4,7	13,2	7
communicatie	2,7	0,3	3,0	2
<b>totaal beleidsgevoelige inhuur</b>	<b>16,5</b>	<b>11,0</b>	<b>27,5</b>	<b>15</b>
juridisch personeel	1,3	1,9	3,2	2
advisering automatisering & ICT	29,4	0,3	29,7	17
advisering accountancy, financiën en AO	4,2	2,1	6,4	4
<b>totaal beleidsondersteunende inhuur</b>	<b>34,9</b>	<b>4,3</b>	<b>39,3</b>	<b>22</b>
<b>totaal uitzendkrachten</b>	<b>63,7</b>	<b>49,3</b>	<b>113,0</b>	<b>63</b>
<b>totaal externe inhuur (incl. externe financiering)</b>	<b>115,2</b>	<b>64,6</b>	<b>179,8</b>	<b>100</b>
binnengemeentelijke inhuur	49,3	12,9	62,2	

bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2014

11.2b Samenstelling personeelsbestand bij de Gemeente Amsterdam naar salariscategorie, 2010-2014 (procenten)



**11.3.1 Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 2010 en 2014**

politieke groepering	pol. gr. afgekort	absoluut		procenten	
		2010	2014	2010	2014
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.) <sup>1)</sup>	PVDA	90067	58461	29,3	18,4
VVD <sup>2)</sup>	VVD	52039	35639	16,9	11,2
GROENLINKS <sup>1)</sup>	GROENLIN	46407	34145	15,1	10,7
Democraten 66 (D66) <sup>2)</sup>	D66	45524	85241	14,8	26,8
SP (Socialistische Partij)	SP	22266	35627	7,2	11,2
RED AMSTERDAM <sup>3)</sup>	REDASD	11435	5038	3,7	1,6
CDA	CDA	10218	8852	3,3	2,8
Partij voor de Dieren <sup>3)</sup>	PVDD	7113	8944	2,3	2,8
TROTS <sup>4)</sup> <sup>5)</sup>	TROTS	7096	1200	2,3	0,4
lijst Thonon	--		130		0,0
Piratenpartij	PIRATENP		5606		1,8
De Groenen	GROENEN	2001	1427	0,7	0,4
Ouderen Partij Amsterdam (OPA)	OPA-ASD		3891		1,2
Amsterdam Sociaal	ASDSOC	1181	697	0,4	0,2
ChristenUnie	CU	3860	5625	1,3	1,8
LEEFBAAR AMSTERDAM	LA	3079	2675	1,0	0,8
De Republikeinse Politieke Partij <sup>6)</sup>	RPP	215	174	0,1	0,1
Partij Voor Vrije Amsterdammers (PVVA)	PVVA		3912		1,2
Radicale Oppositie Beweging (R.O.B.)	ROB		711		0,2
Nieuwe Amsterdamse Toekomst (NAT)	NAT		1506		0,5
OMA Amsterdam	OMA		1063		0,3
Multicultureel Plus Partij (M+)	MPP		4319		1,4
Basis Inkomen Partij (BIP)	BIP		602		0,2
Visie Op Amsterdam (Lijst Ina Brouwer)	VOA		600		0,2
Partij van de Eenheid	PVDE		4231		1,3
Partij van de Ouderen (P.v.d.O.) <sup>4)</sup>	PVDO		6762		2,1
Libertarische Partij (LP)	LP		667		0,2
Tulpen voor Amsterdam	TVA	1230		0,4	
Partij voor Mens en Spirit	MENS	1009		0,3	
Amsterdamsche Belangen (AB)	AB	1315		0,4	
NATIONALE DEMOCRATISCHE PARTIJ (NDP)	NDP	543		0,2	
Lijst 19	L19	696		0,2	
<b>totaal geldige stemmen</b>		307294	317745	100	100
blanco/ongeldige stemmen		3355	5193		
totaal stemmen		310649	322938		
kiesgerechtigden		604583	642286		
<b>opkomstpercentage</b>				51,4	50,3

<sup>1)</sup> Combinatie PVDA met GROENLINKS.

bron: afd. Basisinformatie/OIS

<sup>2)</sup> Combinatie VVD met D66.

<sup>3)</sup> Combinatie REDASD met PVDD.

<sup>4)</sup> Combinatie TROTS met PVDO.

<sup>5)</sup> 2010 = TROTS OP NEDERLAND LIJST RITA VERDONK.

<sup>6)</sup> 2010 = Republikeinse Moderne Partij.



### 11.3.2 Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen en uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad naar stadsdelen, 2010 en 2014

stadsdeel/jaar	kiesgerechtigden	blanco/ongeldige stemmen	totaal geldige stemmen	uitgebrachte stemmen per groepering							overige grp.		
				PVDA	VVD	GL	D66	SP	CDA	PVDD		PVDO	
<b>A Centrum</b>													
2010	70209	219	42721	10509	7292	7871	7769	3210	934	892	383	4244	
2014	73268	484	45667	7513	5366	5722	14487	5432	863	1357	383	4544	
<b>B Westpoort</b>													
2010	359	1	296	53	46	58	66	24	7	8	4	34	
2014	405	4	455	58	57	41	155	48	12	19	4	61	
<b>E West</b>													
2010	106750	639	53547	15127	7749	10235	8724	4092	1269	1250	573	5101	
2014	116137	968	55670	9814	5219	7129	16150	6682	1141	1669	573	7293	
<b>F Nieuw-West</b>													
2010	100976	686	45578	16040	7837	4312	4895	2987	2302	991	1809	6214	
2014	108419	1059	44689	9503	4657	2692	8882	4924	2033	1075	1809	9114	
<b>K Zuid</b>													
2010	111252	474	63109	14974	14975	7939	11140	3743	2446	1519	1097	6373	
2014	114774	645	65105	9481	11000	6412	21382	5390	2036	1849	1097	6458	
<b>M Oost</b>													
2010	89986	545	49405	14477	6927	9670	8168	3832	1169	1003	607	4159	
2014	97788	743	52198	9776	5282	7342	14708	5624	1015	1444	607	6400	
<b>N Noord</b>													
2010	65711	434	29527	9262	4386	3389	2553	2645	1328	931	1712	5033	
2014	68908	607	29977	5870	2279	2528	5362	4650	1042	915	1712	5619	
<b>T Zuidoost</b>													
2010	59340	357	23111	9625	2827	2933	2209	1733	763	519	577	2502	
2014	62587	683	23984	6446	1779	2279	4115	2877	710	616	577	4585	
<b>Amsterdam</b>													
2010	604583	3355	307294	90067	52039	46407	45524	22266	10218	7113	8944	33660	
2014	642286	5193	317745	58461	35639	34145	85241	35627	8852	8944	6762	44074	

bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 11.3.3 Opkomst en uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad naar stadsdelen, 2010 en 2014 (procenten)

stadsdeel/jaar	opkomst %	totaal geldige stemmen	uitgebrachte stemmen per groepering (%)							overige grp.:		
			PVDA	VVD	GL	D66	SP	CDA	PVDD		PVDO	
<b>A Centrum</b>												
2010	61,2	42721	24,6	17,1	18,4	18,2	7,5	2,2	2,1	2,1	0,8	9,9
2014	63,0	45667	16,5	11,8	12,5	31,7	11,9	1,9	3,0	0,8		9,9
<b>B Westpoort</b>												
2010	82,7	296	17,9	15,5	19,6	22,3	8,1	2,4	2,7			11,5
2014	113,3	455	12,7	12,5	9,0	34,1	10,5	2,6	4,2	0,9		13,5
<b>E West</b>												
2010	50,8	53547	28,2	14,5	19,1	16,3	7,6	2,4	2,3			9,6
2014	48,8	55670	17,6	9,4	12,8	29,0	12,0	2,0	3,0	1,0		13,2
<b>F Nieuw-West</b>												
2010	45,8	45578	35,2	17,2	9,5	10,7	6,6	5,1	2,2			13,5
2014	42,2	44689	21,3	10,4	6,0	19,9	11,0	4,5	2,4	4,0		20,5
<b>K Zuid</b>												
2010	57,2	63109	23,7	23,7	12,6	17,7	5,9	3,9	2,4			10,1
2014	57,3	65105	14,6	16,9	9,8	32,8	8,3	3,1	2,8	1,7		10,0
<b>M Oost</b>												
2010	55,5	49405	29,3	14,0	19,6	16,5	7,8	2,4	2,0			8,4
2014	54,1	52198	18,7	10,1	14,1	28,2	10,8	1,9	2,8	1,2		12,2
<b>N Noord</b>												
2010	45,6	29527	31,4	14,9	11,5	8,6	9,0	4,5	3,2			16,9
2014	44,4	29977	19,6	7,6	8,4	17,9	15,5	3,5	3,1	5,7		18,7
<b>T Zuidoost</b>												
2010	39,5	23111	41,6	12,2	12,7	9,6	7,5	3,3	2,2			10,9
2014	39,4	23984	26,9	7,4	9,5	17,2	12,0	3,0	2,6	2,4		19,0
<b>Amsterdam</b>												
2010	51,4	307294	29,3	16,9	15,1	14,8	7,2	3,3	2,3			11,1
2014	50,3	317745	18,4	11,2	10,7	26,8	11,2	2,8	2,8	2,1		14,0

bron: afd. Basisinformatie/OIS

### 11.3.4 Opkomst in procenten van het aantal kiesgerechtigden per stadsdeel bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 1998-2014

stadsdeel	1998	2002	2006	2010	2014
A Centrum	51,2	53,9	56,9	61,2	63,0
B Westpoort	37,9	39,6	35,8	82,7	113,3
E West	43,1	46,4	52,0	50,8	48,8
F Nieuw-West	47,7	46,7	49,8	45,8	42,2
K Zuid	52,4	53,9	56,8	57,2	57,3
M Oost	47,8	49,4	55,8	55,5	54,1
N Noord	46,4	43,5	48,7	45,6	44,4
T Zuidoost	39,8	40,3	46,4	39,5	39,4
Amsterdam	47,2	47,8	52,7	51,4	50,3

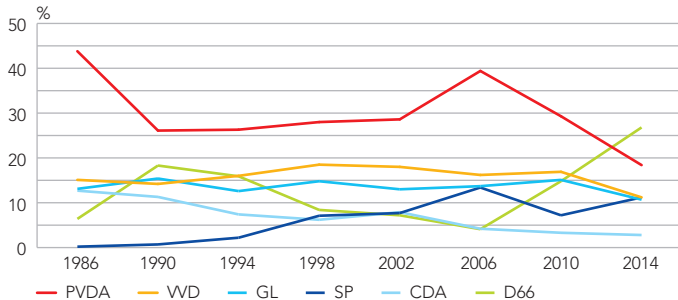
bron: afd. Basisinformatie/OIS

### 11.3.5 Zetelverdeling van de Gemeenteraad naar de politieke groeperingen en opkomstpercentage, 1990-2014

politieke groepering	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Democraten 66 (D66)	9	8	4	3	2	7	14
Partij van de Arbeid	12	14	15	15	20	15	10
VVD	7	8	9	9	8	8	6
GROENLINKS	7	6	7	6	7	7	6
SP (Socialistische Partij)		1	3	4	6	3	6
Christen Democratisch Appèl	5	3	3	4	2	2	1
Partij voor de Dieren						1	1
Partij van de Ouderen							1
RED AMSTERDAM						1	
TROTS						1	
LEEFBAAR AMSTERDAM				2			
AMSTERDAM ANDERS/De Groenen	2	1	3	1			
Mokum Mobiel			1	1			
Centrumpartij '86	1						
Centrumdemocraten	2	4					
totaal	45	45	45	45	45	45	45

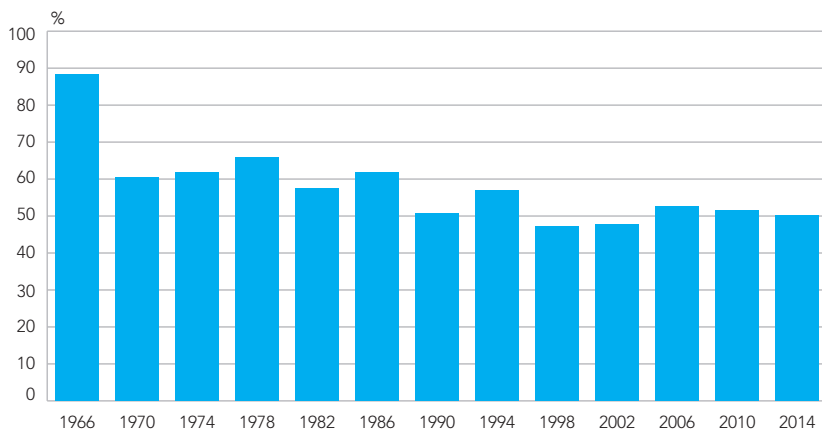
bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 11.3a Uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 1986-2014 (procenten)



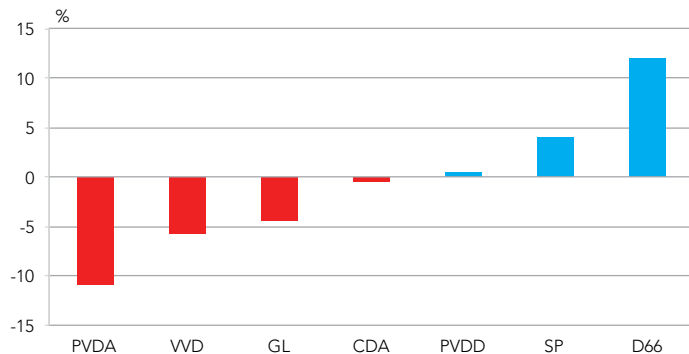
bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 11.3b Opkomst bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 1966-2014 (procenten)



bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 11.3c Winst en verlies per partij bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad (2014 t.o.v. 2010)



bron: afd. Basisinformatie/OIS

### 11.4.1 Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten van Noord-Holland, 2011 en 2015

politieke groepering	pol. gr. afgekort	absoluut		procenten	
		2011	2015	2011	2015
VVD <sup>1)</sup>	VVD	45720	33784	15,4	13,5
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.) <sup>2)</sup>	PvdA	84869	38062	28,5	15,2
PVV (Partij voor de Vrijheid)	PVV	24901	18931	8,4	7,6
Democraten 66 (D66) <sup>1)</sup>	D66	46394	51248	15,6	20,5
SP (Socialistische Partij)	SP	31168	31759	10,5	12,7
CDA	CDA	9018	8268	3,0	3,3
GROENLINKS <sup>2)</sup>	GL	37785	30211	12,7	12,1
Partij voor de Dieren <sup>3)</sup>	PVDD	8207	16266	2,8	6,5
Ouderenpartij Noord-Holland <sup>3)</sup>	OPNH	3342	2753	1,1	1,1
50PLUS <sup>4)</sup>	50PLUS	2848	4684	1,0	1,9
ChristenUnie-SGP	CU-SGP	2433	5240	0,8	2,1
Vrouwen Partij (VP)	VP		1349		0,5
Multicultureel Plus Partij (M+)	M+		2535		1,0
Hart voor Holland <sup>4)</sup>	HVH		998		0,4
Piratenpartij	Piraten		3935		1,6
De Groenen	Groenen	803		0,3	
<b>totaal geldige stemmen</b>		297488	250023	100	100
blanco/ongeldige stemmen		1526	2281		
totaal stemmen		299014	252304		
kiesgerechtigden		551475	578940		
<b>opkomstpercentage</b>				54,2	43,6

<sup>1)</sup> Combinatie VVD met D66.

<sup>2)</sup> Combinatie PvdA met GROENLINKS.

<sup>3)</sup> Combinatie PVDD met Ouderenpartij NH.

<sup>4)</sup> Combinatie 50PLUS met Hart voor Holland.

bron: afd. Basisinformatie/OIS

### 11.4.2 Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen en uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten naar stadsdelen, 2011 en 2015

stadsdeel/jaar	kiesgerechtigden	blanco/ongeldige stemmen	totaal geldige stemmen	uitgebrachte stemmen per groepering													
				VVD	PvdA	PW	D66	SP	CDA	GL	PVDD	overige grp.					
<b>A Centrum</b>																	
2011	62208	133	43734	7114	10158	1975	9002	5026	836	7373	1398	852					
2015	63730	261	38476	5600	5959	1623	9101	4734	744	5769	2971	1975					
<b>B Westpoort</b>																	
2011	291	4	1091	173	259	51	252	103	21	173	30	29					
2015	262	9	854	98	129	35	224	83	13	164	43	65					
<b>E West</b>																	
2011	94983	273	47948	5960	13548	2911	8784	5241	975	7925	1416	1188					
2015	103016	393	40756	4669	5751	2161	9475	5449	963	6155	3144	2989					
<b>F Nieuw-West</b>																	
2011	91195	312	43716	5868	15736	6191	4113	4038	1930	2885	962	1993					
2015	96684	361	32985	3790	5316	4359	5199	4403	1837	2225	1577	4279					
<b>K Zuid</b>																	
2011	102351	234	63059	15079	13846	3700	11802	5694	2340	7110	1811	1677					
2015	103478	382	53501	11446	7176	2765	12700	5294	2003	5651	3335	3131					
<b>M Oost</b>																	
2011	83677	239	47123	6111	13761	2674	8240	4877	1002	8111	1252	1095					
2015	89644	371	41701	4700	6747	2065	9397	5153	998	6845	2842	2954					
<b>N Noord</b>																	
2011	61231	163	28538	3120	8604	5251	2211	3522	1200	2324	792	1514					
2015	64558	266	24612	2121	3680	4209	3060	3849	1077	2178	1460	2978					
<b>T Zuidoost</b>																	
2011	55539	168	22279	2295	8957	2148	1990	2667	714	1884	546	1078					
2015	57568	238	17138	1360	3304	1714	2092	2794	633	1224	894	3123					
<b>Amsterdam</b>																	
2011	551475	1526	297488	45720	84869	24901	46394	31168	9018	37785	8207	9426					
2015	578940	2281	250023	33784	38062	18931	51248	31759	8268	30211	16266	21494					

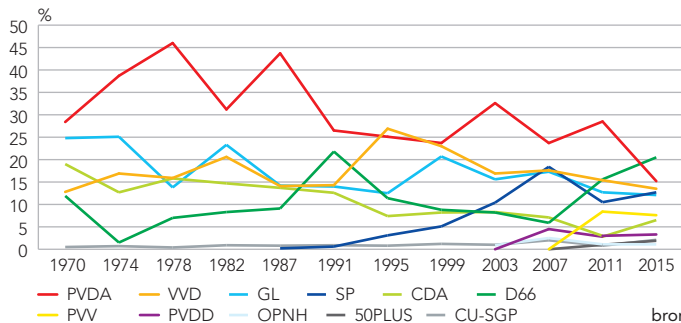
bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 11.4.3 Opkomst en uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten naar stadsdelen, 2011 en 2015 (procenten)

stadsdeel/jaar	opkomst %	totaal geldige stemmen	uitgebrachte stemmen per groepering (%)							overige grp.		
			VVD	PvdA	PW	D66	SP	CDA	GL		PVDD	
<b>A Centrum</b>												
2011	70,5	43734	16,3	23,2	4,5	20,6	11,5	1,9	16,9	3,2	1,9	
2015	60,8	38476	14,6	15,5	4,2	23,7	12,3	1,9	15,0	7,7	5,1	
<b>B Westpoort</b>												
2011	376,3	1091	15,9	23,7	4,7	23,1	9,4	1,9	15,9	2,7	2,7	
2015	329,4	854	11,5	15,1	4,1	26,2	9,7	1,5	19,2	5,0	7,6	
<b>E West</b>												
2011	50,8	47948	12,4	28,3	6,1	18,3	10,9	2,0	16,5	3,0	2,5	
2015	39,9	40756	11,5	14,1	5,3	23,2	13,4	2,4	15,1	7,7	7,3	
<b>F Nieuw-West</b>												
2011	48,3	43716	13,4	36,0	14,2	9,4	9,2	4,4	6,6	2,2	4,6	
2015	34,5	32985	11,5	16,1	13,2	15,8	13,3	5,6	6,7	4,8	13,0	
<b>K Zuid</b>												
2011	61,8	63059	23,9	22,0	5,9	18,7	9,0	3,7	11,3	2,9	2,7	
2015	52,1	53501	21,4	13,4	5,2	23,7	9,9	3,7	10,6	6,2	5,9	
<b>M Oost</b>												
2011	56,6	47123	13,0	29,2	5,7	17,5	10,3	2,1	17,2	2,7	2,3	
2015	46,9	41701	11,3	16,2	5,0	22,5	12,4	2,4	16,4	6,8	7,1	
<b>N Noord</b>												
2011	46,9	28538	10,9	30,1	18,4	7,7	12,3	4,2	8,1	2,8	5,3	
2015	38,5	24612	8,6	15,0	17,1	12,4	15,6	4,4	8,8	5,9	12,1	
<b>T Zuidoost</b>												
2011	40,4	22279	10,3	40,2	9,6	8,9	12,0	3,2	8,5	2,5	4,8	
2015	30,2	17138	7,9	19,3	10,0	12,2	16,3	3,7	7,1	5,2	18,2	
<b>Amsterdam</b>												
2011	54,2	297488	15,4	28,5	8,4	15,6	10,5	3,0	12,7	2,8	3,2	
2015	43,6	250023	13,5	15,2	7,6	20,5	12,7	3,3	12,1	6,5	8,6	

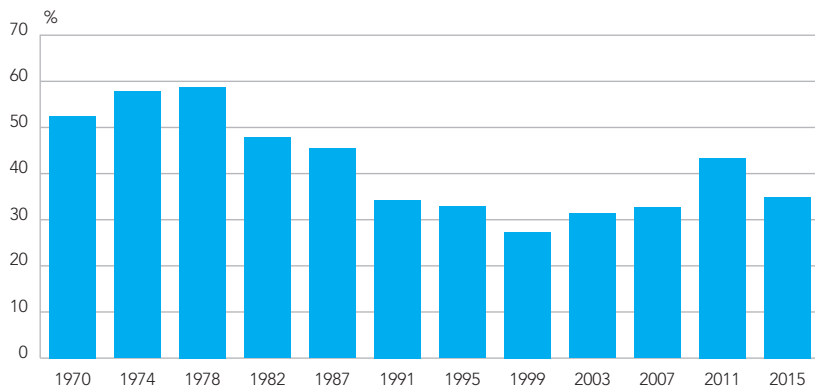
bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 11.4a Uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten, 1970-2015 (procenten)



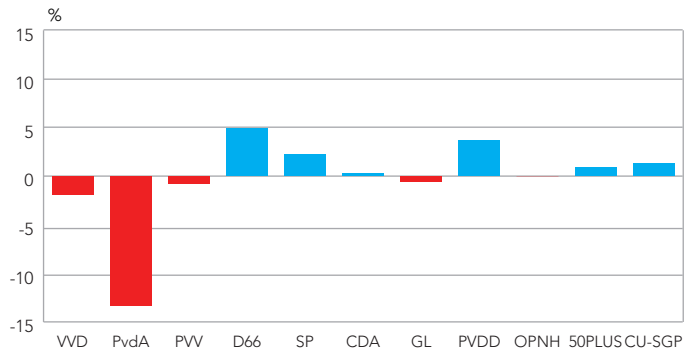
bron: afd. Basisinformatie/OIS

## 11.4b Opkomst bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten, 1970-2015 (procenten)



bron: afd. Basisinformatie/OIS

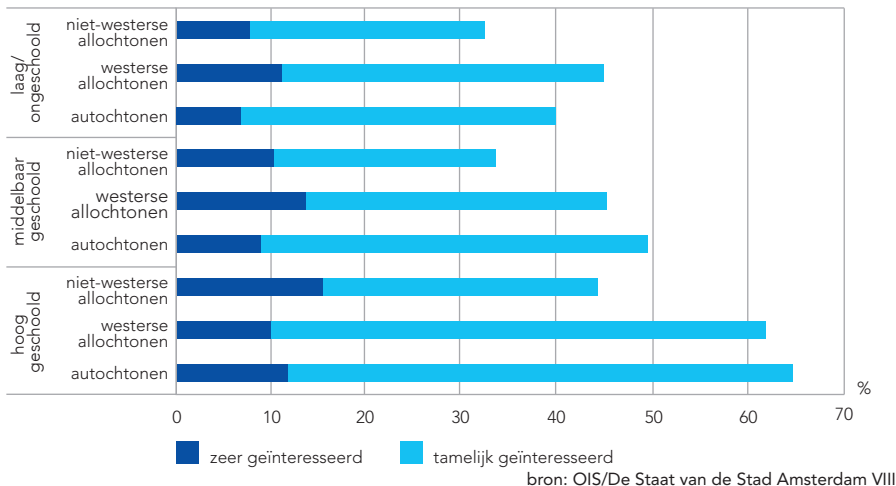
## 11.4c Winst en verlies per partij bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten (2015 t.o.v. 2011)



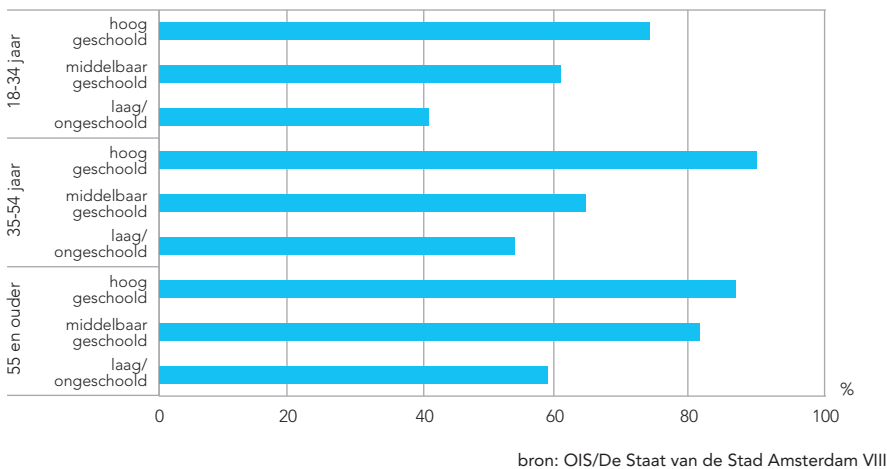
bron: afd. Basisinformatie/OIS



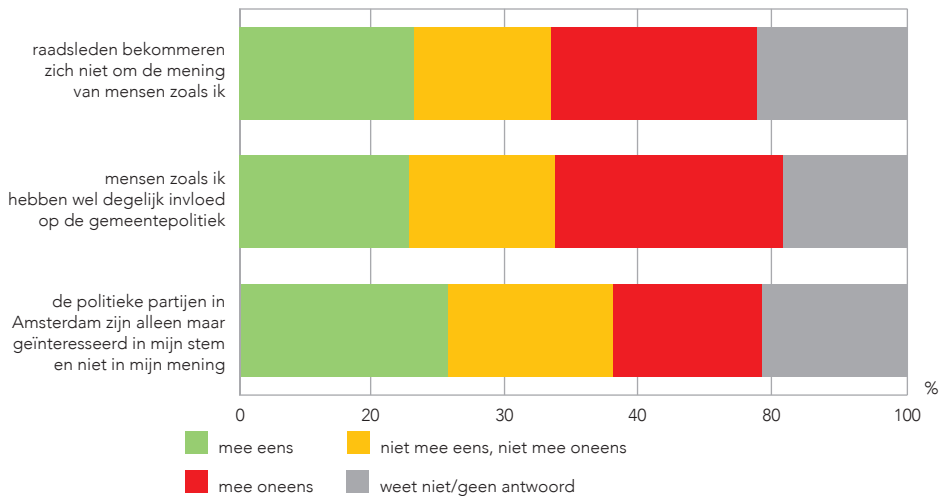
11.5a Interesse in Amsterdamse politiek naar opleiding en herkomst, 2014 (procenten)



11.5b Aandeel dat zegt zeker te zullen stemmen bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen naar leeftijd en opleiding, 2014 (procenten)



## 11.5c Politiek zelfvertrouwen van Amsterdammers in drie stellingen, 2014 (procenten)



bron: OIS/De Staat van de Stad Amsterdam VIII

# 12

## Vier grote steden en Nederland

- 12.1 Bevolking
- 12.2 Openbare orde en veiligheid
- 12.3 Verkeer en openbare ruimte
- 12.4 Werk en inkomen
- 12.5 Onderwijs
- 12.6 Welzijn en zorg
- 12.7 Stedelijke ontwikkeling en wonen
- 12.8 Verkiezingen



# 12

## Vier grote steden en Nederland

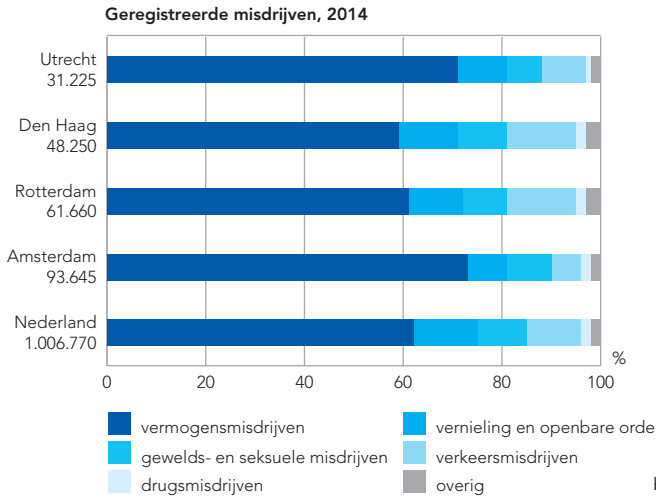
### De G4

Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht vormen samen de G4: de vier grootste steden van Nederland. Veertien procent van de Nederlandse bevolking woont in een van deze steden. Er wonen relatief veel twintig- tot veertigjarigen in de G4-steden. De samenstelling van de huishoudens is er anders dan gemiddeld in Nederland. Het aandeel eenpersoonshuishoudens is er groter. Er zijn ook verschillen tussen de vier steden, bijvoorbeeld op het gebied van criminaliteit en jeugdwerkloosheid.

### Geregistreerde criminaliteit

In 2014 registreerde de politie in Nederland 1.006.770 delicten. Het grootste deel hiervan bestaat uit vermogensmisdrijven (62%), gevolgd door vernieling en misdrijven tegen de openbare orde (13%), verkeersmisdrijven (11%) en gewelds- en seksuele misdrijven (10%). Van de meer dan een miljoen geregistreerde delicten komt 23% voor de rekening van de vier grote steden in Nederland. In Amsterdam werden de meeste delicten geregistreerd (93.645), daarna volgt Rotterdam met 61.660 delicten.

In Amsterdam (73%) en Utrecht (71%) maken vermogensdelicten een groter deel uit van het aantal geregistreerde delicten dan landelijk (62%) en dan in Rotterdam en Den Haag. In Utrecht is het percentage gewelds- en seksuele misdrijven lager (7%) dan in Nederland (10%) en de drie andere grote steden. In Amsterdam is het percentage vernielingen en openbare ordedelicten (8%) lager dan het landelijk percentage (13%). In Rotterdam en Den Haag is het aandeel verkeersmisdrijven relatief hoog (beide 14%), terwijl dit in Amsterdam (6%) en Utrecht (9%) een kleiner deel uitmaakt.



**Gerapporteerd slachtofferschap**

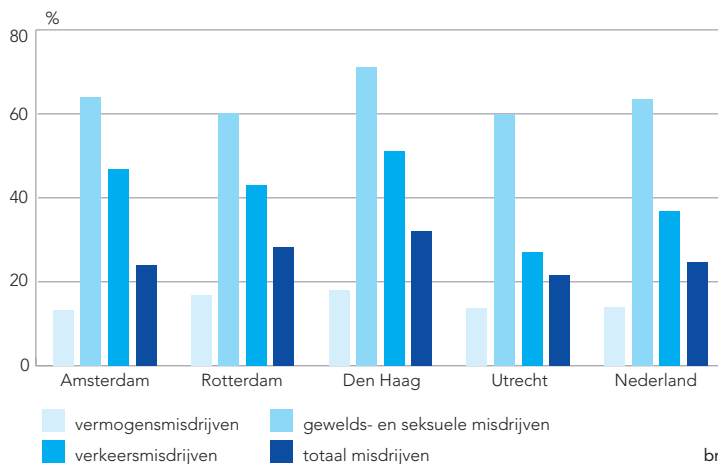
Uit de Veiligheidsmonitor 2014 blijkt dat bewoners van de G4-steden vaker slachtofferschap rapporteren van één of meerdere delicten<sup>1)</sup> (28%) dan landelijk gezien (19%)<sup>2)</sup>. Ook in de G32 (37 middelgrote gemeenten in Nederland) en de overige gemeenten met meer dan 70.000 inwoners (zogenoeten ‘70.000+ gemeenten’) ligt het gerapporteerde slachtofferschap met respectievelijk 22% en 19% lager dan in de G4-steden.

12

**Opgehelderde misdrijven**

Hoewel in Nederland en in het bijzonder in de G4-steden Amsterdam en Utrecht het aandeel geregistreerde vermogensdelicten het grootst is, zijn de ophelderingspercentages het hoogst voor gewelds-en seksuele misdrijven. Vooral in Den Haag is dit percentage hoog (71% ten opzichte van 64% in heel Nederland). In deze G4-stad is het totale aandeel opgehelderde misdrijven ook groter dan in heel Nederland (32% tegen 25%) en dan in de andere G4-steden. In Amsterdam is het percentage opgehelderde misdrijven met 24% (iets) lager dan landelijk. In Utrecht is dit met 22% het laagst: lager dan landelijk en dan in de overige G4-steden. Opvallend is dat in Utrecht vooral minder verkeersmisdrijven worden opgehelderd dan landelijk (27% tegenover 37%), terwijl het aandeel ophelderingen voor dit delict in de andere drie grote steden juist hoger ligt dan in heel Nederland.

Opgehelderde misdrijven, 2014 (procenten)

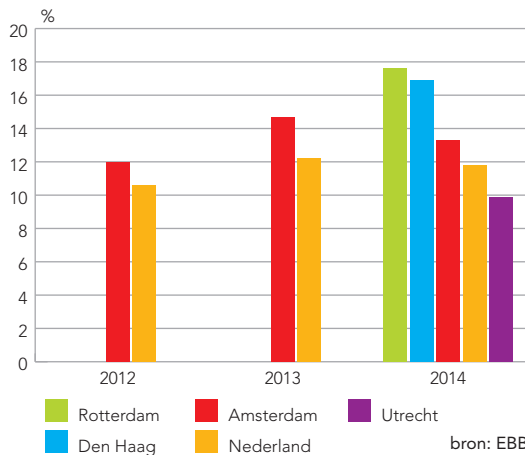


bron: CBS

### Werkloze jongeren in de G4-steden

In Amsterdam is de jeugdwerkloosheid hoger dan in de rest van Nederland: 13,3% van de Amsterdamse jongeren tot 26 jaar werkt niet, maar is actief op zoek naar een baan voor minimaal 1 uur per week.<sup>3)</sup> Landelijk gaat het om 11,8% van de jonge beroepsbevolking. Net als in de rest van het land is de jeugdwerkloosheid in Amsterdam wel gedaald. In 2014 waren er naar schatting 800 jongeren minder werkloos dan in 2013. Van de G4-steden is de jeugdwerkloosheid in Rotterdam het hoogst: hier is 17,6% werkloos. Ook in Den Haag is

Ontwikkeling werkloze jongeren (15-26 jaar) G4 en Nederland, 2012-2014 (procenten)



bron: EBB CBS/REB OIS/bewerking OIS

een groter deel van de jonge beroepsbevolking werkloos dan in Amsterdam: 16,9% van de jongeren is hier op zoek naar een baan. In Utrecht daarentegen is de jeugdwerkloosheid lager dan in de andere drie G4-steden en de rest van Nederland: 9,9% van Utrechtse jeugdige beroepsbevolking heeft geen baan.

### Voornaamste activiteit van jongeren

Jongeren die alleen een opleiding volgen en geen werk zoeken, horen niet tot de beroepsbevolking, net zo min als jongeren die geen onderwijs volgen en niet werkzoekend zijn. Zij worden niet meegerekend bij de berekening van jeugdwerkloosheid. In Den Haag (30,4%) en Rotterdam (31,2%) volgt het grootste deel van de jongeren een opleiding en werkt niet. Het aandeel jongeren dat geen onderwijs volgt en ook geen baan zoekt, is in Den Haag het hoogst (9,5%).

In Amsterdam en Utrecht is het grootste deel van de jongeren in opleiding en aan het werk (35,2% en 39,6%). Dat komt omdat er in deze steden meer studenten zijn met een kleine bijbaan dan in Den Haag en Rotterdam.

Jongeren (15-26 jaar) naar voornaamste activiteit G4 en Nederland, 2014 (procenten)

	Utrecht	Den Haag	Rotterdam	Amsterdam	Nederland
1. in opleiding	25,3	30,4	31,2	23,3	23,7
2. in opleiding en aan het werk	39,6	28,7	29,8	35,2	34,0
3. aan het werk en niet in opleiding	23,9	21,2	20,9	26,6	28,1
4. werkloos en in opleiding	4,3	5,4	7,0	6,2	4,9
5. werkloos en niet in opleiding	2,7	4,7	3,9	3,3	3,4
6. niet in opleiding en niet werkend, overig	4,2	9,5	7,1	5,4	5,8
totaal	100	100	100	100	100

bron: EBB CBS/REB OIS/bewerking OIS

- 1) Hierbij gaat het om geweldsdelicten, vermogensdelicten en vandalisme.
- 2) Centraal Bureau voor de Statistiek (2015). *Veiligheidsmonitor 2014*. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.
- 3) OIS (2015), *Monitor Jeugdwerkloosheid Amsterdam over 2014*. Amsterdam: Onderzoek, Informatie en Statistiek.

<b>12.1</b>	<b>Bevolking</b>	<b>400</b>
	<u>tabellen</u>	
12.1.1	Oppervlakte, bevolkingsdichtheid, woningdichtheid en gemiddelde woningbezetting	400
12.1.2	Bevolking naar herkomstgroepering	401
12.1.3	Bevolking naar leeftijdsgroepen	402
12.1.4	Bevolking naar burgerlijke staat en geslacht	404
12.1.5	Bevolking naar nationaliteiten	404
12.1.6	Stand en loop van de bevolking	405
12.1.7	Stand en groei van de bevolking	405
12.1.8	Particuliere huishoudens naar samenstelling	406
12.1.9	Prognose bevolking	407
12.1.10	Prognose huishoudens	408
	<u>grafieken</u>	
12.1a	Bevolkingsdichtheid en woningdichtheid	400
12.1b	Bevolking naar herkomstgroepering	401
12.1c	Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht	402
12.1d	Groei van de bevolking	406
<b>12.2</b>	<b>Openbare orde en veiligheid</b>	<b>409</b>
	<u>tabellen</u>	
12.2.1	Geregistreerde misdrijven en ophelderingen	409
	<u>grafieken</u>	
12.2a	Opgehelderde misdrijven	409
<b>12.3</b>	<b>Verkeer en openbare ruimte</b>	<b>410</b>
	<u>tabellen</u>	
12.3.1	Geregistreerde motorvoertuigen	410
12.3.2	Voertuigen met bromfietskenteken	410
	<u>grafieken</u>	
12.3a	Voertuigen met bromfietskenteken	410
<b>12.4</b>	<b>Werk en inkomen</b>	<b>411</b>
	<u>tabellen</u>	
12.4.1	Beroepsbevolking en arbeidsparticipatie	411
12.4.2	Banen van werknemers naar bedrijfstak	411
12.4.3	Bedrijfsvestigingen naar sectoren	412
12.4.4	Werkzame personen naar sectoren, soort banen en geslacht	412
12.4.5	Openstaande vacatures in 4 UWV arbeidsregio's	413
12.4.6	Uitkeringen WWB	414
12.4.7	Uitkeringen WW	414
12.4.8	Uitkeringen WIA, WAO, WAZ en Wajong	415
12.4.9	Uitkeringen AOW	416
12.4.10	Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar huishoudenstypen en leeftijdsgroepen	416
12.4.11	Gemiddelde huurtoeslag per jaar van huishoudens naar huishoudenstypen en leeftijdsgroepen	417
12.4.12	Bevolking en gemiddeld besteedbaar inkomen	417
12.4.13	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar sociaal-economische categorie	418

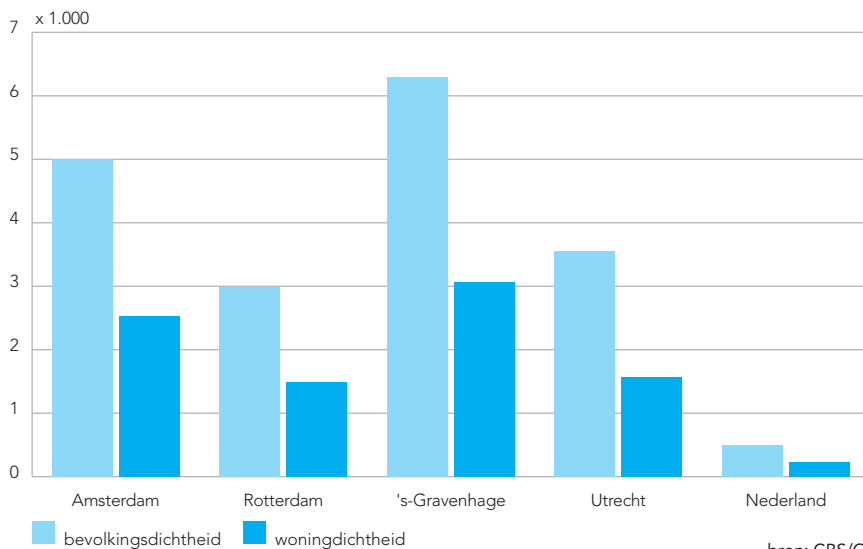


12.4.14	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar geslacht en leeftijdsgroepen	419
12.4.15	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar herkomstgroepering	419
12.4.16	Personen met een heel jaar inkomen naar inkomensklassen	420
12.4.17	Particuliere huishoudens incl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden	420
12.4.18	Particuliere huishoudens incl. studenten naar inkomensklassen	420
12.4.19	Particuliere huishoudens excl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden	421
12.4.20	Particuliere huishoudens excl. studenten naar inkomensklassen	421
12.4.21	Gemeentelijke woonlasten	421
	<u>grafieken</u>	
12.4a	Openstaande vacatures in 4 UWV arbeidsmarktregio's	413
12.4b	Gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon met een heel jaar inkomen en gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner	418
<b>12.5</b>	<b>Onderwijs</b>	<b>422</b>
	<u>tabellen</u>	
12.5.1	Leerlingen naar soort onderwijs en gemeente van hoofdvestiging	422
12.5.2	Bevolking van 15-74 jaar naar hoogst afgerond opleidingsniveau	422
	<u>grafieken</u>	
12.5a	Percentage geslaagden van eindexamenkandidaten in het voortgezet onderwijs	422
<b>12.6</b>	<b>Welzijn en zorg</b>	<b>423</b>
	<u>tabellen</u>	
12.6.1	Sterfte naar doodsoorzaken	423
	<u>grafieken</u>	
12.6a	Sterfte naar doodsoorzaken	423
<b>12.7</b>	<b>Stedelijke ontwikkeling en wonen</b>	<b>424</b>
	<u>tabellen</u>	
12.7.1	Woningvoorraad	424
12.7.2	Woningvoorraad en mutaties in de woningvoorraad	424
12.7.3	Waarde woningvoorraad	424
<b>12.8</b>	<b>Verkiezingen</b>	<b>425</b>
	<u>tabellen</u>	
12.8.1	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	425
12.8.2	Zetelverdeling bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	426
12.8.3	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten	427

## 12.1.1 Oppervlakte, bevolkingsdichtheid, woningdichtheid en gemiddelde woningbezetting, 1 januari 2015

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
oppervlakte in km <sup>2</sup> land	164.66	208.88	81.87	94.26	33686.28
bevolking	822272	623652	514861	334176	16900726
bevolkingsdichtheid per km <sup>2</sup> land	4994	2986	6289	3545	502
woningvoorraad	417096	311324	251374	147511	7587964
woningdichtheid per km <sup>2</sup> land	2533	1490	3070	1565	225
gemiddelde woningbezetting	1,97	2,00	2,05	2,27	2,23

bron: CBS/OIS

12.1a Bevolkingsdichtheid en woningdichtheid (per km<sup>2</sup> land), 1 januari 2015

bron: CBS/OIS

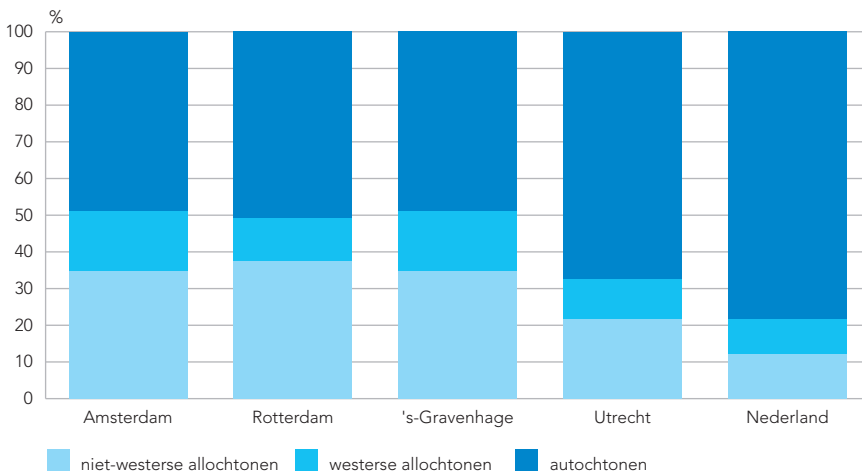
## 12.1.2 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2015

herkomstgroepering	absoluut				
	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
Surinamers	66623	52666	46796	7807	348662
Antillianen	12125	23536	12440	2652	148926
Turken	42358	47893	38573	13762	396555
Marokkanen	74210	42362	30013	29607	380755
overige niet-westerse allochtonen	90100	66672	50732	18823	763611
totaal niet-westerse allochtonen	285416	233129	178554	72651	2038509
westerse allochtonen	134124	74438	84810	36015	1626812
autochtonen	402732	316085	251497	225510	13235405
totaal	822272	623652	514861	334176	16900726

herkomstgroepering	procenten				
	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
Surinamers	8,1	8,4	9,1	2,3	2,1
Antillianen	1,5	3,8	2,4	0,8	0,9
Turken	5,2	7,7	7,5	4,1	2,3
Marokkanen	9,0	6,8	5,8	8,9	2,3
overige niet-westerse allochtonen	11,0	10,7	9,9	5,6	4,5
totaal niet-westerse allochtonen	34,7	37,4	34,7	21,7	12,1
westerse allochtonen	16,3	11,9	16,5	10,8	9,6
autochtonen	49,0	50,7	48,8	67,5	78,3
totaal	100	100	100	100	100

bron: CBS/OIS

## 12.1b Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2015 (procenten)



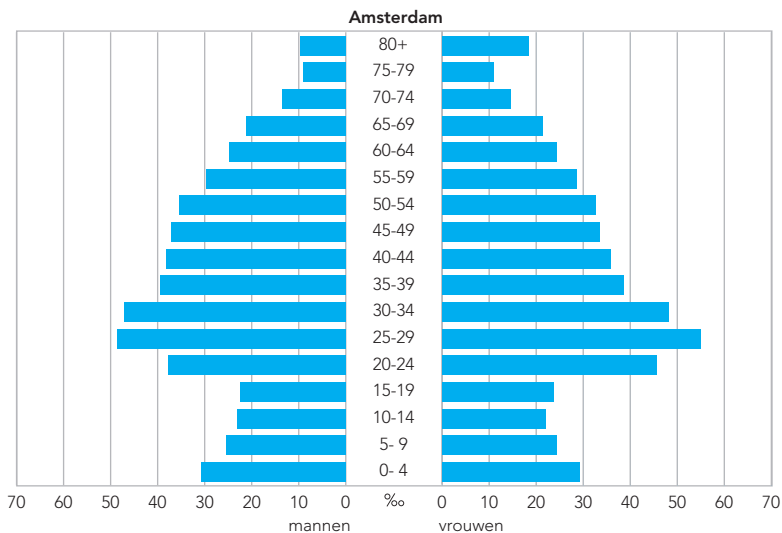
bron: CBS/OIS

## 12.1.3 Bevolking naar leeftijdsgroepen, 1 januari 2015

leeftijdsgroep in jaren	Amsterdam		Rotterdam		's-Gravenhage		Utrecht		Nederland	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
0- 4	49373	6,0	37801	6,1	32745	6,4	22968	6,9	888322	5,3
5- 9	40980	5,0	33012	5,3	29950	5,8	19142	5,7	929655	5,5
10-14	37156	4,5	31873	5,1	28293	5,5	16303	4,9	1009089	6,0
15-19	38029	4,6	34581	5,5	27515	5,3	17344	5,2	1000993	5,9
20-24	68515	8,3	49749	8,0	34628	6,7	37267	11,2	1069032	6,3
25-29	85166	10,4	54290	8,7	41035	8,0	36740	11,0	1050674	6,2
30-34	78278	9,5	49412	7,9	41331	8,0	32134	9,6	1012741	6,0
35-39	64188	7,8	42817	6,9	38243	7,4	26319	7,9	1002000	5,9
40-44	60845	7,4	43248	6,9	39828	7,7	24671	7,4	1176864	7,0
45-49	57838	7,0	42460	6,8	38145	7,4	21409	6,4	1285917	7,6
50-54	55920	6,8	41896	6,7	35031	6,8	18404	5,5	1270184	7,5
55-59	48000	5,8	36970	5,9	30077	5,8	15103	4,5	1151386	6,8
60-64	40450	4,9	31856	5,1	26296	5,1	12556	3,8	1046184	6,2
65-69	35010	4,3	29637	4,8	24170	4,7	10962	3,3	1014432	6,0
70-74	23144	2,8	21100	3,4	16176	3,1	7895	2,4	715743	4,2
75-79	16430	2,0	16809	2,7	12218	2,4	6323	1,9	542534	3,2
80+	22950	2,8	26141	4,2	19180	3,7	8636	2,6	734976	4,3
<b>totaal</b>	<b>822272</b>	<b>100</b>	<b>623652</b>	<b>100</b>	<b>514861</b>	<b>100</b>	<b>334176</b>	<b>100</b>	<b>16900726</b>	<b>100</b>
w.v. mannen	405220	49,3	307001	49,2	254187	49,4	162556	48,6	8372858	49,5
vrouwen	417052	50,7	316651	50,8	260674	50,6	171620	51,4	8527868	50,5

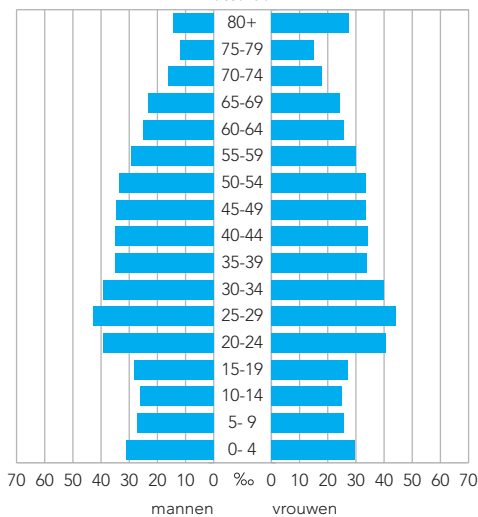
bron: CBS/OIS

## 12.1.c Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2015

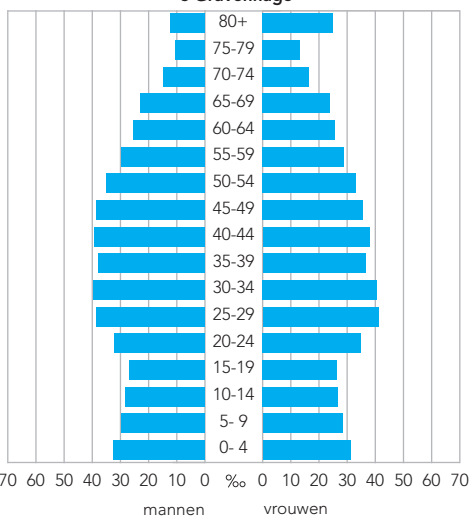


12.1c Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2015 (slot)

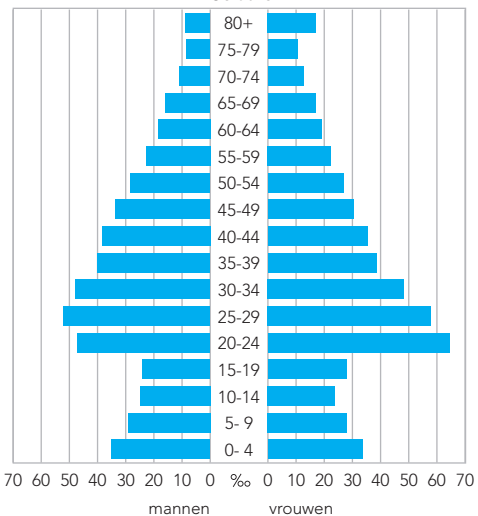
Rotterdam



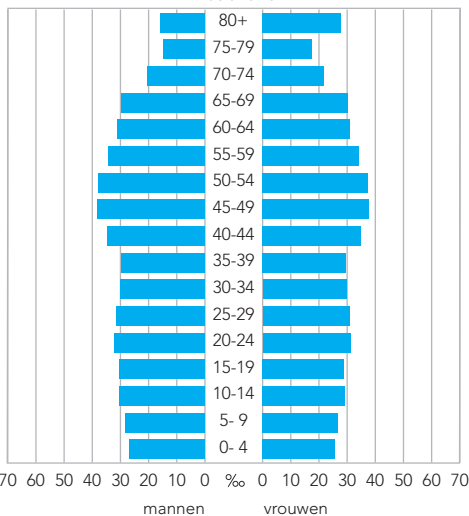
's-Gravenhage



Utrecht



Nederland



bron: CBS/OIS

## 12.1.4 Bevolking naar burgerlijke staat en geslacht, 1 januari 2015

burgerlijke staat	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>ongetrouwd</b>					
mannen	265068	180371	148089	106358	4261560
vrouwen	254682	164013	135741	107041	3770404
totaal	519750	344384	283830	213399	8031964
<b>getrouwd 1)</b>					
mannen	104169	95241	81003	45557	3380147
vrouwen	99745	94358	79757	45305	3373113
totaal	203914	189599	160760	90862	6753260
<b>gescheiden 1)</b>					
mannen	30800	25499	20907	8504	540953
vrouwen	42794	35293	28492	11350	711844
totaal	73594	60792	49399	19854	1252797
<b>weduwstaat 1)</b>					
mannen	5183	5890	4188	2137	190198
vrouwen	19831	22987	16684	7924	672507
totaal	25014	28877	20872	10061	862705
<b>totaal-generaal</b>	<b>822272</b>	<b>623652</b>	<b>514861</b>	<b>334176</b>	<b>16900726</b>

1) Incl. geregistreerd partnerschap.

bron: CBS/OIS

## 12.1.5 Bevolking naar nationaliteiten, 1 januari 2014

nationaliteit	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
Nederland	705217	556463	437116	304126	16013258
Turkije	9617	10775	9966	3062	80054
Groot-Brittannië	7992	1575	3609	987	42309
Duitsland	6232	2548	3594	1410	72240
Italië	4903	1434	1697	925	25003
Spanje	4066	2161	1781	1057	23883
Frankrijk	3848	940	2673	558	18734
Polen	2647	5226	8479	736	85785
overig Europa	24221	14043	16374	4859	160793
Marokko	11502	5296	4386	3588	48143
overig Afrika	6461	2771	3066	612	29459
Verenigde Staten	4328	660	1374	516	15557
overig Amerika	4977	2435	2573	705	26947
Azië	11157	7222	8153	3011	100682
Oceanië	1037	140	414	158	3821
staatloos/onbekend	2980	4668	3685	1854	82621
<b>totaal</b>	<b>811185</b>	<b>618357</b>	<b>508940</b>	<b>328164</b>	<b>16829289</b>

bron: CBS/OIS

## 12.1.6 Stand en loop van de bevolking, 2014

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
stand 1 januari 2013	811185	618357	508940	328164	16829289
geboorte	11063	8036	6788	5179	174507
sterfte	5193	5209	4055	1822	139073
geboorteoverschot	5870	2827	2733	3357	35434
vestiging	65039	34919	33290	26579	835800
vertrek	59786	31393	30319	23961	798377
vestigingsoverschot	5253	3526	2971	2618	37423
groei <sup>1)</sup> absoluut	11087	5295	5921	6012	71437
%	1,4	0,9	1,2	1,8	0,4
stand 1 januari 2015	822272	623652	514861	334176	16900726

<sup>1)</sup> Incl. administratieve correcties.

bron: CBS/OIS

## 12.1.7 Stand en groei van de bevolking, 2010-2015

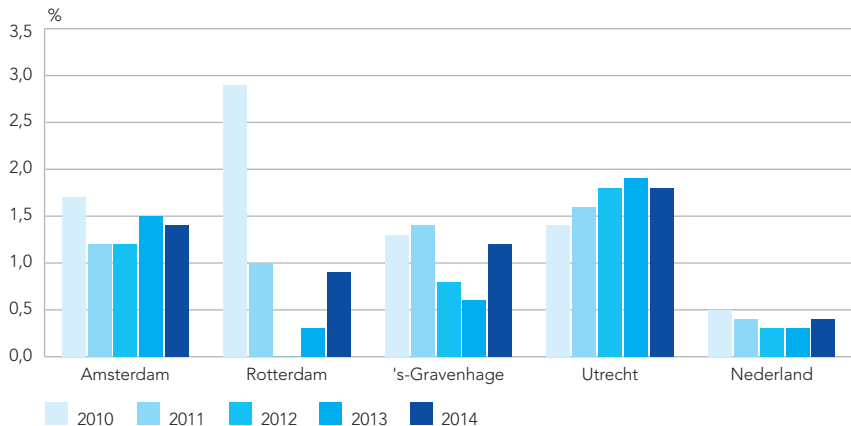
	stand 1-1-2010	groei (absoluut)					stand 1-1-2015
		2010	2011	2012	2013	2014	
Amsterdam	767773	12786	9485	9398	11743	11087	822272
Rotterdam	593049	17337	5874	34	2063	5295	623652
's-Gravenhage	488553	6530	6972	3801	3084	5921	514861
Utrecht	307081	4286	4908	5641	6248	6012	334176
Nederland	16574989	80810	74549	49227	49714	71437	16900726

	groei (procenten)				
	2010	2011	2012	2013	2014
Amsterdam	1,7	1,2	1,2	1,5	1,4
Rotterdam	2,9	1,0	0,0	0,3	0,9
's-Gravenhage	1,3	1,4	0,8	0,6	1,2
Utrecht	1,4	1,6	1,8	1,9	1,8
Nederland	0,5	0,4	0,3	0,3	0,4

	personen 65 jaar e.o. per 1 januari (procenten)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Amsterdam	11,1	11,0	11,3	11,6	11,7	11,8
Rotterdam	14,2	14,1	14,4	14,7	14,9	15,0
's-Gravenhage	13,1	12,9	13,3	13,5	13,8	13,8
Utrecht	9,9	9,8	10,0	10,0	10,1	10,1
Nederland	15,3	15,6	16,2	16,8	17,3	17,4

bron: CBS/OIS

## 12.1d Groei van de bevolking, 2010-2014 (procenten)



bron: CBS/OIS

## 12.1.8 Particuliere huishoudens naar samenstelling, 1 januari 2014

huishouden	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
eenpersoonshuishouden	241225	147548	116790	88766	2803852
meerpersoonshuishouden					
ongehuwd paar zonder kinderen	43031	24984	19579	17191	528531
gehuwd paar zonder kinderen	41300	43305	32901	17818	1645639
ongehuwd paar met kinderen	19381	13763	13052	9610	388460
gehuwd paar met kinderen	50962	45908	41717	25276	1645538
eenoudergezin	39548	32516	22958	9104	535870
overig huishouden	5333	3169	2289	1748	42338
totaal 2014	440780	311193	249286	169513	7590228
totaal 2013	436825	313103	250149	167008	7569371
2012	432612	313294	248558	164668	7512824
2011	427350	309936	245212	162957	7443801
2010	422073	300185	242998	161026	7386144
2009	416426	296423	240303	157297	7312579
2008	411520	293147	236950	155161	7242202
2007	410308	293392	237337	151976	7190543
2006	410201	295157	239784	147737	7146088

bron: CBS



## 12.1.9 Prognose bevolking (x 1.000), 1 januari 2020-2040

	2020	2025	2030	2035	2040
<b>0-24 jaar</b>					
Amsterdam	236,6	246,2	247,7	246,3	245,4
Rotterdam	184,8	189,3	191,0	192,2	191,2
's-Gravenhage	152,2	156,3	159,7	164,2	168,6
Utrecht	115,9	128,0	133,8	137,1	138,7
Nederland	4816,2	4780,1	4734,7	4764,1	4799,6
<b>25-49 jaar</b>					
Amsterdam	333,5	333,9	336,2	334,4	333,7
Rotterdam	228,4	225,5	224,6	220,4	216,8
's-Gravenhage	192,1	187,7	188,5	191,0	195,7
Utrecht	143,3	149,3	155,8	156,9	155,3
Nederland	5316,9	5234,9	5349,4	5390,4	5365,0
<b>50-64 jaar</b>					
Amsterdam	155,2	161,3	160,5	161,4	162,9
Rotterdam	118,1	121,3	118,5	117,3	117,7
's-Gravenhage	98,1	104,0	104,4	103,9	102,5
Utrecht	53,3	60,2	63,5	66,3	67,9
Nederland	3610,3	3581,3	3303,5	3037,4	2925,2
<b>65 jaar e.o.</b>					
Amsterdam	116,9	134,1	154,0	170,2	183,8
Rotterdam	102,2	111,7	124,0	134,1	142,4
's-Gravenhage	78,9	87,3	98,0	108,7	118,8
Utrecht	38,8	44,1	51,5	59,0	67,1
Nederland	3397,7	3792,8	4206,0	4547,4	4726,1
<b>mannen</b>					
Amsterdam	407,9	423,8	434,3	440,4	446,0
Rotterdam	309,4	315,8	320,5	322,9	324,3
's-Gravenhage	254,0	259,0	266,0	273,9	282,2
Utrecht	171,1	186,2	197,7	204,8	209,4
Nederland	8479,3	8600,6	8697,3	8761,7	8788,7
<b>vrouwen</b>					
Amsterdam	434,5	451,6	463,9	472,0	479,7
Rotterdam	324,1	332,1	337,5	340,9	343,6
's-Gravenhage	267,5	276,2	284,5	293,8	303,2
Utrecht	180,3	195,1	206,8	214,5	220,0
Nederland	8661,8	8788,5	8896,4	8977,4	9027,3
<b>totaal</b>					
Amsterdam	842,4	875,4	898,2	912,4	925,7
Rotterdam	633,5	647,9	658,0	663,8	667,9
's-Gravenhage	521,5	535,2	550,5	567,7	585,4
Utrecht	351,4	381,3	404,5	419,3	429,4
Nederland	17141,1	17389,1	17593,7	17739,1	17816,0

bron: CBS

## 12.1.10 Prognose huishoudens (x 1.000), 2020-2040

	2020	2025	2030	2035	2040
<b>eenpersoonshuishoudens</b>					
Amsterdam	256,2	265,4	275,3	285,1	293,9
Rotterdam	147,1	151,0	154,9	159,9	164,6
's-Gravenhage	126,7	134,6	141,8	150,0	157,4
Utrecht	99,2	106,9	113,7	118,3	122,6
Nederland	3081,2	3266,4	3430,3	3555,6	3646,7
<b>paren</b>					
Amsterdam	157,0	163,2	166,8	168,4	170,2
Rotterdam	138,5	141,8	143,2	143,1	143,0
's-Gravenhage	108,6	109,5	111,1	112,8	115,2
Utrecht	72,5	77,6	81,8	84,4	86,3
Nederland	4296,4	4343,1	4354,1	4333,3	4298,6
<b>eenouderhuishoudens</b>					
Amsterdam	41,5	42,4	43,1	43,4	43,6
Rotterdam	28,1	27,1	26,4	26,0	25,9
's-Gravenhage	23,5	23,7	23,8	24,2	24,7
Utrecht	10,3	11,0	11,7	12,1	12,4
Nederland	542,7	541,3	535,9	533,4	536,1
<b>overige huishoudens</b>					
Amsterdam	2,6	2,6	2,7	2,8	2,9
Rotterdam	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7
's-Gravenhage	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5
Utrecht	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Nederland	46,3	47,7	48,8	49,3	49,9
<b>totaal huishoudens</b>					
Amsterdam	457,3	473,6	487,9	499,7	510,6
Rotterdam	315,3	321,6	326,3	330,7	335,3
's-Gravenhage	260,2	269,2	278,2	288,5	298,8
Utrecht	182,6	196,2	207,9	215,5	222,0
Nederland	7966,6	8198,4	8369,0	8471,7	8531,4

bron: CBS

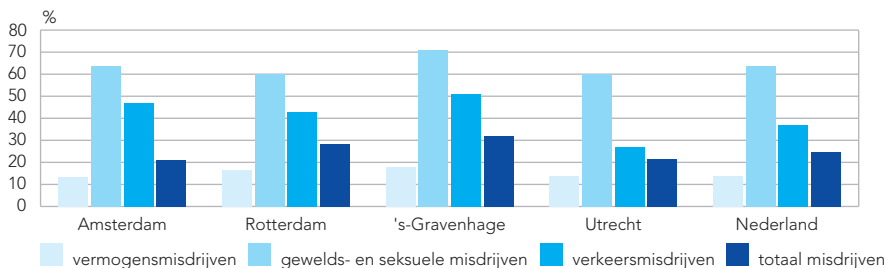
## 12.2.1 Geregistreerde misdrijven en ophelderingen, 2008-2014

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>2014 1)</b>					
vermogensmisdrijven	68745	37400	28525	22320	623960
vernietiging en openbare orde	7200	6755	5860	3065	134370
gewelds- en seksuele misdrijven	8575	6360	5045	2160	97015
overige misdrijven wetboek v. strafrecht	860	765	790	470	11825
verkeersmisdrijven	6000	8660	6780	2665	114470
drugsmisdrijven	1575	935	740	350	15845
(vuur)wapenmisdrijven	465	500	340	145	5865
misdrijven overige wetten	215	285	160	50	3420
<b>totaal 2014</b>	<b>93645</b>	<b>61660</b>	<b>48250</b>	<b>31225</b>	<b>1006770</b>
w.v. opgehelderd (%)	24,0	28,3	32,1	21,5	24,6
<b>2013 1)</b>					
vermogensmisdrijven	73630	39615	29595	22340	682355
vernietiging en openbare orde	7250	7390	5610	3080	140230
gewelds- en seksuele misdrijven	8435	6910	5325	2375	102080
overige misdrijven wetboek v. strafrecht	845	790	775	430	11135
verkeersmisdrijven	6410	9495	7725	2860	124115
drugsmisdrijven	1450	1205	830	405	16425
(vuur)wapenmisdrijven	510	540	315	145	6480
misdrijven overige wetten	200	330	210	40	3975
<b>totaal 2013</b>	<b>98725</b>	<b>66275</b>	<b>50385</b>	<b>31680</b>	<b>1086795</b>
w.v. opgehelderd (%)	23,5	30,9	34,6	24,3	25,6
<b>totaal 2012</b>	<b>98775</b>	<b>67795</b>	<b>52560</b>	<b>31710</b>	<b>1137555</b>
2011	101165	72330	56195	33875	1194355
2010	98330	68100	57625	35150	1194275
2009	96820	75875	55775	38155	1254480
2008	99965	78335	55715	40470	1277775

1) Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 12.2a Opgehelderde misdrijven, 2014 (procenten)



bron: CBS

## 12.3.1 Geregistreerde motorvoertuigen, 1 januari 2015

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
totaal alle voertuigtypen	336859	312878	243477	177846	11882450
personenauto's	228691	214363	177401	132250	7979083
totaal bedrijfsauto's	33906	51952	24248	22974	2126236
totaal bedrijfsmotorvoertuigen	23482	23954	16950	15014	1019585
bestelauto's	20009	19322	15212	12713	814954
vrachtauto's	1096	1162	507	941	63356
trekkers	684	1790	222	549	70533
speciale voertuigen	1413	1305	784	782	61145
autobussen	280	375	225	29	9597
motortweewielers	18009	11681	10031	7464	652336

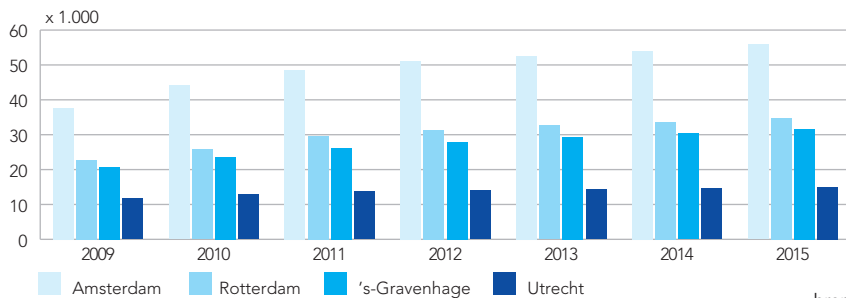
bron: CBS

## 12.3.2 Voertuigen met bromfietskenteken, 1 januari 2009-2015

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>2015</b>					
snorfietsen	31900	18174	20389	8975	605048
bromfietsen	23445	16149	10882	5925	494501
brommobielen	497	433	432	187	20328
totaal	55842	34756	31703	15087	1119877
<b>2009</b>					
snorfietsen	14472	9964	10454	6719	374019
bromfietsen	22635	12335	9750	4836	476876
brommobielen	482	430	616	186	18953
totaal	37589	22729	20820	11741	869848
<b>totaal</b>					
2015	55842	34756	31703	15087	1119877
2014	53952	33662	30348	14574	1097180
2013	52559	32601	29282	14325	1080514
2012	51060	31346	27876	14022	1057100
2011	48608	29695	26222	13713	1023582
2010	44133	25753	23562	12850	951452
2009	37589	22729	20820	11741	869848

bron: CBS

## 12.3a Voertuigen met bromfietskenteken, 1 januari 2009-2015



bron: CBS

## 12.4.1 Beroepsbevolking en arbeidsparticipatie, 2014

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>beroepsbevolking (x 1.000)</b>					
werkzaam	417	271	229	177	8214
werkloos	39	39	28	14	660
<b>totaal</b>	<b>456</b>	<b>310</b>	<b>257</b>	<b>191</b>	<b>8874</b>
niet-beroepsbevolking (x 1.000)	183	158	126	65	3791
<b>totale bevolking 15-74 jaar (x 1.000)</b>	<b>639</b>	<b>468</b>	<b>383</b>	<b>256</b>	<b>12665</b>
<b>arbeidsparticipatie (%)</b>					
bruto	71,3	66,3	67,2	74,6	70,1
netto	65,2	57,9	59,8	68,9	64,9
werkloze beroepsbevolking (%)	8,5	12,6	10,9	7,6	7,4

bron: CBS

12.4.2 Banen van werknemers (x 1.000) naar bedrijfstak, 31 december 2013 <sup>1)</sup>

bedrijfstak	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>landbouw, bosbouw en visserij</b>	0,05	0,31	0,72	0,11	97,85
<b>nijverheid en energievoorziening</b>	27,95	42,61	12,45	15,44	1124,30
w.o. delfstoffenwinning	x	x	x	x	10,68
industrie	x	22,41	5,83	x	740,43
energievoorziening	x	3,53	x	x	26,71
waterbedrijven en afvalbeheer	x	x	x	x	31,98
bouwnijverheid	8,60	14,17	5,39	7,11	314,50
<b>commerciële dienstverlening</b>	338,75	184,74	122,36	131,86	3861,27
w.o. handel	72,41	44,58	25,08	23,45	1295,68
vervoer en opslag	18,39	32,60	8,99	14,49	369,15
horeca	37,36	14,26	9,84	9,51	341,55
informatie en communicatie	32,69	7,96	11,11	16,31	227,86
financiële dienstverlening	45,78	12,37	9,26	20,11	243,61
verhuur en handel van onroerend goed	7,35	3,72	2,48	2,69	67,37
specialistische zakelijke diensten	58,25	26,23	17,54	15,93	487,66
verhuur en ov. zakelijke diensten	66,51	43,01	38,06	29,36	828,38
<b>niet-commerciële dienstverlening</b>	171,48	130,19	127,70	98,57	2628,21
w.o. openbaar bestuur en overheidsdiensten	32,86	29,56	55,37	26,24	512,08
onderwijs	35,39	25,84	15,35	21,09	508,51
gezondheids- en welzijnszorg	80,46	60,05	41,06	39,28	1343,71
cultuur, sport en recreatie	13,16	6,94	5,29	3,29	127,82
overige dienstverlening	9,62	7,79	10,62	8,66	136,09
<b>totaal</b>	<b>538,23</b>	<b>357,86</b>	<b>263,22</b>	<b>245,97</b>	<b>7711,62</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

12.4.3 Bedrijfsvestigingen naar sectoren, 2005-2014 <sup>1)</sup>

sector	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
primair	138	123	1375	84	73909
industrie	2492	1113	716	745	56055
bouwnijverheid	5093	1635	5394	1571	127969
tertiair	76243	15884	22281	19865	733216
quartaair	36281	6465	8883	10448	324202
<b>totaal</b>					
2014	120247	25220	38649	32713	1315351
2013	112802	25960	37562	30863	1291078
2012	107163	26361	36655	29247	1264927
2011	103803	27156	36276	27914	1245808
2010	97129	26514	36688	25511	1197930
2009	85525	24904	35562	23525	1148709
2008	74447	24381	33682	21721	1093560
2007	70428	23519	29736	20018	1039799
2006	67269	23091	26824	18561	991325
2005	64616	23171	24628	17631	956231

<sup>1)</sup> Vestigingen met werkzame personen.

bron: LISA

## 12.4.4 Werkzame personen naar sectoren, soort banen en geslacht, 2005-2014

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>sectoren</b>					
primair	302	329	3671	178	221330
industrie	17809	30074	7981	7420	852006
bouwnijverheid	13340	13325	10689	8258	427980
tertiair	352387	158785	108158	123038	3823898
quartaair	181432	111609	119626	91148	2619327
<b>grote banen <sup>1)</sup></b>					
mannen	273600	162177	125095	112835	3908931
vrouwen	210923	128980	100873	88103	2844109
<b>kleine banen <sup>2)</sup></b>					
mannen	40091	8313	11299	12448	472530
vrouwen	40656	14652	12858	16656	718971
<b>totaal</b>					
2014	565270	314122	250125	230042	7944541
2013	554732	320775	252067	229755	8030747
2012	542939	324790	256856	233250	8122526
2011	546325	327694	262017	230612	8179374
2010	537667	327117	265705	227123	8138025
2009	529780	322274	268933	226501	8168627
2008	514078	323758	269083	221977	8134055
2007	506098	319358	257208	215514	7931842
2006	494406	312499	249100	206422	7722087
2005	484982	315764	252054	204757	7642625

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: LISA

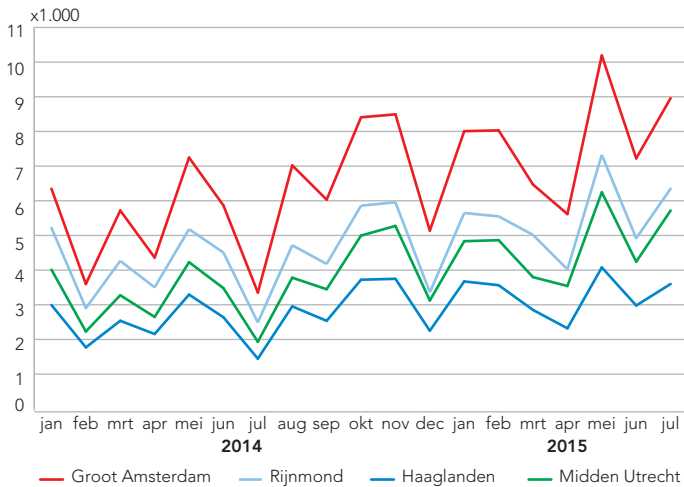
<sup>2)</sup> Personen minder dan 12 uur per week werkzaam.

## 12.4.5 Openstaande vacatures in 4 UWV arbeidsmarktregio's, januari 2015

	Groot Amsterdam	Rijnmond	Haaglanden	Midden Utrecht	Nederland
elementaire beroepen	235	166	102	152	3210
lagere beroepen	931	682	383	570	11346
middelbare beroepen	3169	2817	1323	1947	31132
hogere beroepen	3194	1754	1603	1956	20603
wetenschappelijke beroepen	462	221	265	206	2960

bron: UWV

## 12.4a Openstaande vacatures in 4 UWV arbeidsmarktregio's, januari 2014-juli 2015



bron: UWV

12.4.6 Uitkeringen WWB, januari 2014 <sup>1)</sup>

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>leeftijdsgroep</b>					
tot de AOW-leeftijd	37770	36540	23010	8980	378680
vanaf de AOW-leeftijd	6390	5520	3670	1260	40700
<b>gezinssituatie</b>					
alleenstaande	30420	27650	17940	6710	269180
alleenstaande ouder	7930	8640	4900	1620	85170
(echt)paar	5710	5680	3760	1890	64620
<b>totaal</b>					
2015 <sup>1)</sup>	44170	42060	26680	10240	419450
2014 <sup>1)</sup>	43430	40680	25110	9790	403110
2013	41410	39100	23240	8810	374410
2012	40780	38180	22620	8380	358000
2011	40440	37880	21940	8010	350910

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 12.4.7 Uitkeringen WW, 1 januari 2015

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>leeftijdsgroep</b>					
15-24 jaar	590	639	579	218	17506
25-34 jaar	4069	3539	2671	1762	70480
35-44 jaar	5009	4341	3258	1981	92494
45-54 jaar	6015	5418	3760	2038	130988
55-64 jaar	5138	4558	3021	1567	128386
65-AOW-leeftijd	46	63	22	12	977
<b>geslacht</b>					
mannen	10571	9804	7248	3932	233679
vrouwen	10296	8754	6063	3646	207152
WW-percentage <sup>1)</sup>	3,5	4,4	3,8	3,2	4,0
<b>totaal</b>					
2015	20867	18558	13311	7578	440831
2014	21559	19113	13221	7765	435141
2013	17529	15045	10788	5848	338001
2012	13508	10988	7853	4453	238727
2011	14246	11818	8255	4535	270171
2010	15456	11941	8148	4834	305210
2009	9445	6822	4622	2707	170854
2008	10075	7378	5463	3248	188981
2007	13086	9918	6776	3979	245238
2006	16597	13049	8578	5245	306723

<sup>1)</sup> WW-percentage = het aantal lopende uitkeringen als

bron: UWW



## 12.4.8 Uitkeringen WIA, WAO, WAZ en Wajong, 1 januari 2015

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland <sup>1)</sup>
<b>WIA</b>					
15-24 jaar	29	25	28	23	1043
25-34 jaar	1083	784	786	564	20717
35-44 jaar	2479	1637	1666	1058	41464
45-54 jaar	3356	2544	2360	1252	64009
55-64 jaar	3598	2783	2323	1172	81487
65-AOW-leeftijd	29	35	31	10	892
totaal	10574	7808	7194	4079	209612
w.v. mannen	4744	3787	3465	1911	102847
vrouwen	5830	4021	3729	2168	106756
geheel arbeidsongeschikt	7276	6248	5713	3153	165715
deels arbeidsongeschikt	3298	1560	1481	926	43897
<b>WAO</b>					
15-24 jaar	–	–	–	–	–
25-34 jaar	100	71	81	55	2756
35-44 jaar	1517	1077	1192	843	36679
45-54 jaar	5357	2973	3151	1973	100756
55-64 jaar	10597	5783	5736	3180	198326
65-AOW-leeftijd	207	150	104	47	4450
totaal	17778	10054	10264	6098	342967
w.v. mannen	7997	5152	4616	2696	164792
vrouwen	9781	4902	5648	3402	178175
geheel arbeidsongeschikt	13064	7177	7901	4601	245762
deels arbeidsongeschikt	4714	2877	2363	1497	97205
<b>WAZ</b>					
15-24 jaar	–	–	–	–	5
25-34 jaar	–	–	1	–	40
35-44 jaar	18	9	10	5	630
45-54 jaar	127	63	53	31	3749
55-64 jaar	387	176	163	97	12394
65-AOW-leeftijd	7	6	6	2	344
totaal	539	254	233	135	17162
w.v. mannen	323	162	155	80	11346
vrouwen	216	92	78	55	5816
geheel arbeidsongeschikt	382	177	178	97	11163
deels arbeidsongeschikt	157	77	55	38	5999
<b>Wajong</b>					
15-24 jaar	2392	3201	2033	971	71810
25-34 jaar	3292	2998	2183	1434	78912
35-44 jaar	1403	1136	949	783	40587
45-54 jaar	1158	851	689	602	35600
55-64 jaar	879	521	592	321	23407
65-AOW-leeftijd	14	7	10	3	288
totaal	9138	8714	6456	4114	250604
w.v. mannen	5089	4927	3672	2184	140155
vrouwen	4049	3787	2784	1930	110449
geheel arbeidsongeschikt	6272	5566	4246	3003	184326
deels arbeidsongeschikt	2866	3148	2210	1111	66278
<b>totaal AO-uitkeringen 2015</b>					
2015	38029	26830	24147	14426	820345
2014	38224	26334	23697	14283	793608
2013	38577	25858	23276	14153	793379
2012	38953	25593	23430	14170	801470
2011	39640	25538	23321	14451	811230

<sup>1)</sup> Inclusief buitenland en onbekend.

bron: UWW

## 12.4.9 Uitkeringen AOW, 2014-2015

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>2014</b>					
1e kwartaal	94190	91560	69440	32820	3228380
2e kwartaal	94790	91880	69860	33020	3255100
3e kwartaal	95740	92430	70300	33320	3281450
4e kwartaal	96200	92590	70620	33470	3303800
<b>2015</b>					
1e kwartaal <sup>1)</sup>	95830	92150	70380	33320	3300620
waarvan					
volledig <sup>2)</sup>	69310	72400	54590	27210	2682590
gekort <sup>3)</sup>	26520	19750	15790	6110	618030
mannen	43140	40320	30610	14500	1510620
vrouwen	52690	51830	39770	18820	1788390

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

<sup>2)</sup> Volledig houdt in dat over de gehele AOW-periode (50 jaar) rechten zijn opgebouwd.

<sup>3)</sup> Voor elk jaar dat de pensioengerechtigde tussen het 15de en 65ste jaar niet verzekerd is geweest, bijvoorbeeld vanwege wonen in het buitenland, wordt op het ouderdomspensioen 2% gekort.

bron: CBS

## 12.4.10 Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar leeftijdsgroepen en huishoudentypen, 2012

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
totaal huishoudens	100806	90473	57905	26053	1259949
totaal <65 jaar	78196	65401	44169	19803	834631
eenpersoonshuishoudens	46499	34393	23705	12023	447434
meerpersoonshuishoudens	31697	31008	20464	7780	387197
totaal 65+ jaar	22610	25072	13736	6250	425318
eenpersoonsouderenuishoudens	17053	18287	10211	4247	295546
meerpersoonsouderenuishoudens	5557	6785	3525	2003	129772
totaal minima	75215	66391	42133	18712	828781

bron: MinBZK/WB

**12.4.11 Gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro) van huishoudens naar leeftijdsgroepen en huishoudenstypen, 2012**

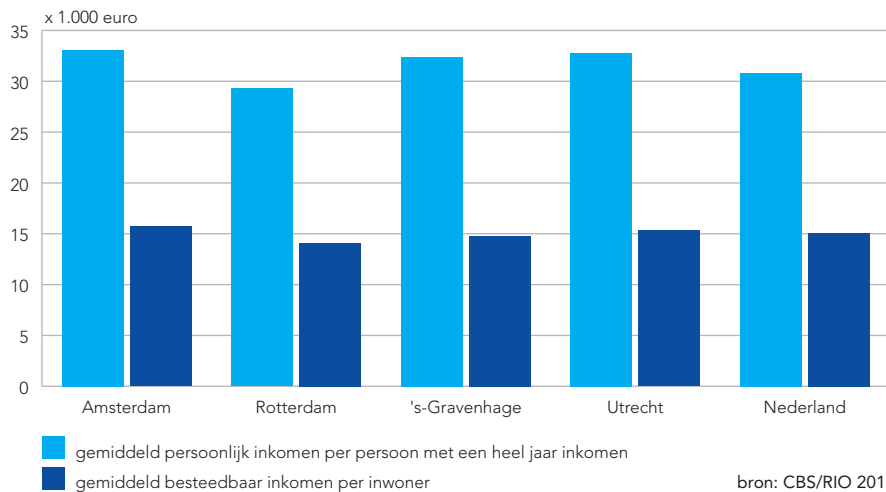
	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>totaal huishoudens</b>	1809	1875	1886	1700	1836
<b>totaal &lt;65 jaar</b>	1766	1816	1830	1613	1759
eenpersoonshuishoudens	1564	1623	1616	1369	1568
meerpersoonshuishoudens	2062	2030	2078	1991	1980
<b>totaal 65+ jaar</b>	1958	2030	2067	1976	1986
eenpersoonsouderenhuishoudens	1919	2011	2019	1927	1984
meerpersoonsouderenhuishoudens	2078	2083	2208	2082	1990
<b>totaal minima</b>	1913	1998	2014	1787	1999

bron: MinBZk/WB

**12.4.12 Bevolking en gemiddeld besteedbaar inkomen, 2012**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>bevolking 1 januari 2013</b>					
totaal (x 1.000)	799,3	616,3	505,9	321,9	16779,6
w.o. met een heel jaar inkomen	558,2	421,9	335,3	224,1	11898,9
in % van inwoners	69,8	68,5	66,3	69,6	70,9
<b>gemiddeld besteedbaar inkomen</b>					
per inwoner (x 1.000 euro)	15,7	14,1	14,8	15,3	15,1
rangnummer	112	334	245	169	
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen</b>					
per persoon met een heel jaar inkomen (x 1.000 euro)	33,1	29,3	32,4	32,8	30,8
rangnummer	82	251	102	85	

bron: CBS/RIO 2012

**12.4b Gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon met een heel jaar inkomen en gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner, 2012**


bron: CBS/RIO 2012

**12.4.13 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar sociaal-economische categorie, 2012**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)</b>					
totaal actief	349,7	242,9	207,6	144,4	7392,5
w.o. zelfstandige	68,9	30,1	31,8	20,4	1022,3
totaal niet-actief	208,5	179,0	127,7	79,6	4506,4
w.o. bijstandsuitkering	35,1	34,1	19,7	7,6	322,7
pensioenontvanger 65+ jaar	81,2	81,6	59,3	28,7	2530,1
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)</b>					
totaal actief	41,9	37,8	40,1	41,6	37,6
w.o. zelfstandige	33,5	34,0	34,1	36,8	36,2
totaal niet-actief	18,3	17,9	20,0	16,7	19,8
w.o. bijstandsuitkering	13,8	13,8	13,6	13,1	13,6
pensioenontvanger 65+ jaar	21,9	20,2	23,4	21,6	21,7

bron: CBS/RIO 2012

**12.4.14 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar geslacht en leeftijdsgroepen, 2012**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>personen met een heel jaar inkomen</b> (x 1.000)					
totaal	558,2	421,9	335,3	224,1	11898,9
mannen	278,7	212,6	170,2	110,5	6094,5
vrouwen	279,5	209,3	165,2	113,6	5804,5
15-24 jaar	52,8	40,5	28,0	29,6	1156,9
25-34 jaar	127,9	83,9	65,8	58,9	1785,5
35-44 jaar	111,5	77,3	67,6	46,8	2100,0
45-54 jaar	100,9	75,1	62,4	34,6	2307,7
55-64 jaar	76,5	59,1	48,1	23,6	1864,7
65-74 jaar	52,4	46,8	36,2	17,4	1562,2
75 jaar en ouder	35,7	38,9	27,0	12,8	1106,8
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen</b> (x 1.000 euro)					
totaal	33,1	29,3	32,4	32,8	30,8
mannen	38,0	34,9	38,4	38,5	38,6
vrouwen	28,2	23,6	26,4	27,2	22,7
15-24 jaar	11,2	12,3	12,1	10,3	11,5
25-34 jaar	33,9	29,9	29,9	33,5	30,1
35-44 jaar	43,3	36,6	40,0	44,3	37,8
45-54 jaar	39,1	36,0	40,5	41,1	39,3
55-64 jaar	34,9	34,0	36,9	37,3	36,9
65-74 jaar	25,7	22,8	26,1	24,0	24,6
75 jaar en ouder	20,7	19,5	23,2	21,0	20,3

bron: CBS/RIO 2012

12

**12.4.15 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar herkomstgroepering, 2012**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>personen met een heel jaar inkomen</b> (x 1.000)					
totaal	558,2	421,9	335,3	224,1	11898,9
autochtonen	306,8	242,7	188,5	162,1	9707,5
westerse allochtonen	84,9	46,5	48,9	22,9	1094,6
niet-westerse allochtonen	166,5	132,7	98,0	39,0	1096,8
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen</b> (x 1.000 euro)					
totaal	33,1	29,3	32,4	32,8	30,8
autochtonen	36,5	32,3	35,4	34,9	31,5
westerse allochtonen	38,1	31,1	37,0	34,2	31,7
niet-westerse allochtonen	24,1	23,2	24,5	23,4	23,8

bron: CBS/RIO 2012

12.4.16 Personen met een heel jaar inkomen (x 1.000) naar inkomensklassen, 2012 <sup>1)</sup>

persoonlijk inkomen per jaar	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
minder dan 12.600 euro	103,7	82,1	58,9	46,5	2379,8
12.600 euro-<20.100 euro	121,6	102,2	73,7	38,6	2379,8
20.100 euro-<30.400 euro	101,3	82,7	67,3	38,1	2379,8
30.400 euro-<44.100 euro	105,4	79,8	64,8	46,0	2379,8
44.100 euro en meer	126,2	75,3	70,8	54,8	2379,8
<b>totaal</b>	<b>558,2</b>	<b>421,9</b>	<b>335,3</b>	<b>224,1</b>	<b>11899,9</b>

<sup>1)</sup> 20%-groepen van de landelijke verdeling van het persoonlijk inkomen.

bron: CBS/RIO 2012

## 12.4.17 Particuliere huishoudens incl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden, 2012

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>huishoudens (x 1.000)</b>					
totaal	424,0	304,7	240,5	163,1	7458,1
eenpersoonshuishouden	229,4	143,1	110,9	84,4	2706,5
paar zonder kinderen	80,1	66,6	50,6	33,8	2124,0
paar met kinderen	66,4	57,0	51,8	33,1	1991,8
eenoudergezin	37,3	30,3	21,3	8,5	502,1
<b>gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)</b>					
totaal	29,5	28,3	30,8	29,9	33,6
eenpersoonshuishouden	19,5	18,2	19,5	16,9	19,2
paar zonder kinderen	41,1	36,1	39,0	40,6	37,8
paar met kinderen	49,8	45,3	47,9	51,6	49,2
eenoudergezin	26,7	24,8	25,9	28,0	27,7
<b>gestandaardiseerd inkomen per huishouden (x 1.000 euro)</b>	<b>22,6</b>	<b>21,1</b>	<b>22,7</b>	<b>22,0</b>	<b>23,6</b>

bron: CBS/RIO 2012

12.4.18 Particuliere huishoudens incl. studenten (x 1.000) naar inkomensklassen, 2012 <sup>1)</sup>

besteedbaar inkomen per jaar	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
minder dan 17.100 euro	134,9	89,3	65,8	51,8	1491,6
17.100 euro-<24.400 euro	90,4	73,8	53,0	30,3	1491,6
24.400 euro-<33.700 euro	75,0	57,1	44,7	26,4	1491,6
33.700 euro-<46.800 euro	56,7	44,0	37,1	23,8	1491,6
46.800 euro en meer	67,0	40,6	40,0	30,9	1491,6
<b>totaal</b>	<b>424,0</b>	<b>304,7</b>	<b>240,5</b>	<b>163,1</b>	<b>7458,1</b>

<sup>1)</sup> 20%-groepen van de landelijke verdeling van het besteedbaar huishoudensinkomen.

bron: CBS/RIO 2012

**12.4.19 Particuliere huishoudens excl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden, 2012**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>huishoudens (x 1.000)</b>					
totaal	389,0	287,0	230,1	136,6	7190,0
eenpersoonshuishouden	198,4	127,8	101,8	60,0	2465,2
paar zonder kinderen	77,2	64,7	49,6	32,3	2103,4
paar met kinderen	66,4	57,0	51,8	33,1	1991,8
eenoudergezin	37,3	30,3	21,3	8,5	502,1
<b>gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)</b>					
totaal	31,4	29,6	31,8	34,3	34,5
eenpersoonshuishouden	21,4	19,5	20,6	21,2	20,4
paar zonder kinderen	42,1	36,7	39,5	41,8	38,0
paar met kinderen	49,8	45,3	47,9	51,6	49,2
eenoudergezin	26,7	24,8	25,9	28,0	27,7
<b>gestandaardiseerd inkomen per huishouden (x 1.000 euro)</b>	24,0	21,9	23,3	25,0	24,2

bron: CBS/RIO 2012

**12.4.20 Particuliere huishoudens excl. studenten (x 1.000) naar inkomensklassen, 2012 <sup>1)</sup>**

besteedbaar inkomen per jaar	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
minder dan 18.000 euro	114,3	83,2	63,2	30,0	1438,0
18.000 euro-<25.200 euro	85,4	69,2	50,3	28,8	1438,0
25.200 euro-<34.500 euro	70,2	53,5	42,4	24,8	1438,0
34.500 euro-<47.400 euro	54,3	42,0	35,5	23,1	1438,0
47.400 euro en meer	64,9	39,0	38,7	29,9	1438,0
totaal	389,0	287,0	230,1	136,6	7190,0

<sup>1)</sup> 20%-groepen van de landelijke verdeling van het besteedbaar huishoudensinkomen.

bron: CBS/RIO 2012

**12.4.21 Gemeentelijke woonlasten (euro's per jaar per huishouden), 2013-2015 <sup>1)</sup>**

	gemiddelde woning <sup>2)</sup>					
	eenpersoonshuishouden			meerpersoonshuishouden		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Amsterdam	549	548	535	628	633	615
Rotterdam	720	738	717	720	738	729
's-Gravenhage	492	492	493	547	546	547
Utrecht	687	668	668	731	707	706
Nederland gemiddeld	630	641	656	697	726	740

<sup>1)</sup> De gemeentelijke woonlasten bestaan uit onroerende zaakbelasting (OZB), reinigingsheffing en rioolheffing woningen.

bron: COELO/Atlas van de lokale lasten

<sup>2)</sup> De gemiddelde woning is vastgesteld door het CBS, verschilt per gemeente en is gerelateerd aan de waarde van de woning.

## 12.5.1 Leerlingen naar soort onderwijs en gemeente van hoofdvestiging, 2014/'15

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
basisonderwijs	61812	50749	45416	29172	1457343
speciaal basisonderwijs	1110	1178	1031	513	36847
(voortgezet) speciaal onderwijs	3277	4277	1931	1936	70916
voortgezet onderwijs	40088	34651	25869	12413	992015

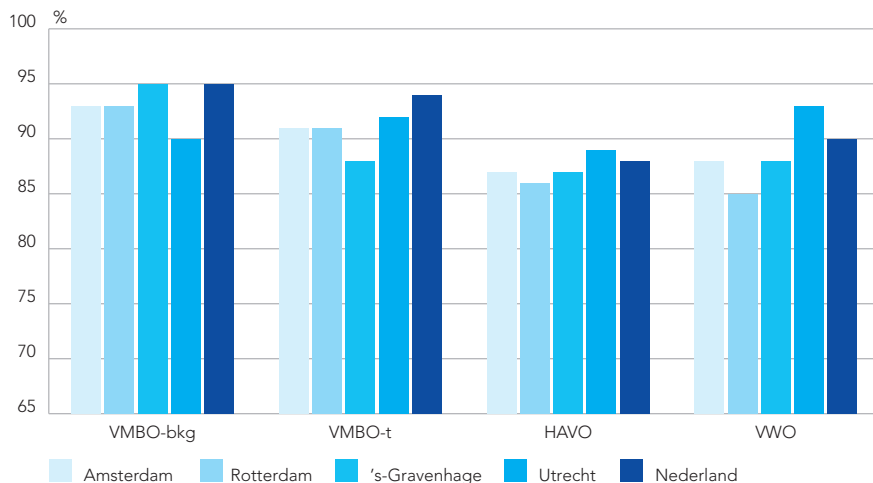
bron: OCW/DUO

## 12.5.2 Bevolking van 15-74 jaar naar hoogst afgerond opleidingsniveau, 2012 (procenten)

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
laag	27	39	34	23	33
midden	34	37	37	32	42
hoog	39	23	29	45	24
totaal	100	100	100	100	100

bron: CBS/bewerking OIS

## 12.5a Percentage geslaagden van eindexamenkandidaten in het voortgezet onderwijs, 2014



bron: Onderwijsinspectie



12.6.1 Sterfte naar doodsoorzaken, 2003-2013

2013					
doodsoorzaak	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
nieuwvormingen	1564	1628	1158	561	44156
ziekten van hart en vaatstelsel	1287	1513	1065	458	38463
ziekten van ademhalingsstelsel	444	510	349	193	12269
uitwendige doodsoorzaken	334	280	188	112	6443
overige doodsoorzaken	1783	1716	1267	576	39914
totaal	5412	5647	4027	1900	141245

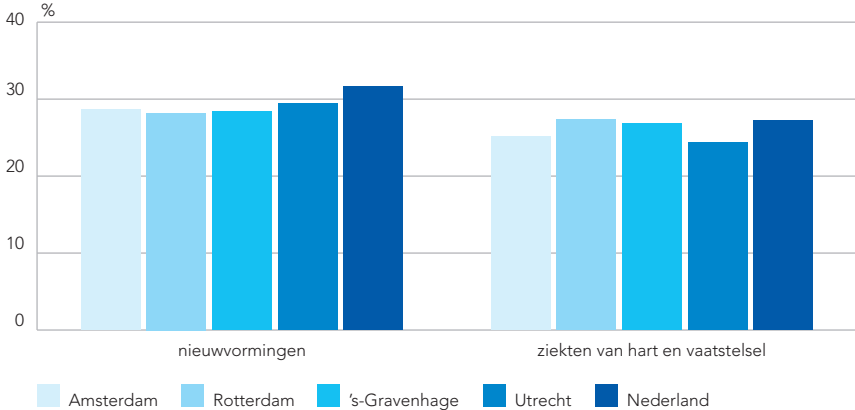
procenten					
doodsoorzaak	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
nieuwvormingen	28,9	28,8	28,8	29,5	31,3
ziekten van hart en vaatstelsel	23,8	26,8	26,4	24,1	27,2
ziekten van ademhalingsstelsel	8,2	9,0	8,7	10,2	8,7
uitwendige doodsoorzaken	6,2	5,0	4,7	5,9	4,6
overige doodsoorzaken	32,9	30,4	31,5	30,3	28,3
totaal	100	100	100	100	100

totaal abs. 2012	5535	5592	4180	1855	140813
2011	5314	5436	4045	1855	135741
2010	5406	5537	4161	1810	136058
2009	5313	5429	3935	1808	134235
2008	5679	5720	4293	1884	135136
2007	5586	5747	4204	1862	133022
2006	5727	5820	4313	1890	135372
2005	5960	5815	4395	1910	136402
2004	5875	5985	4600	2000	136550
2003	6560	6433	4769	2081	141936

bron: CBS

12.6a Sterfte naar doodsoorzaken, 2013 (procenten)



bron: CBS

12.7.1 Woningvoorraad, 2014-2015 <sup>1)</sup>

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>2014</b>					
1e kwartaal	413697	308291	249994	146329	7535315
2e kwartaal	414018	308602	250436	146585	7547556
3e kwartaal	414610	309364	250634	146717	7557522
4e kwartaal	415245	311236	251013	147048	7570102
<b>2015</b>					
1e kwartaal	416966	311324	251374	147511	7587964
2e kwartaal	418720	311385	251922	147798	7599067
3e kwartaal	420762	310732	252358	148343	7610930

<sup>1)</sup> Beginstand periode, voorlopige cijfers.

bron: CBS

De gegevens zijn afkomstig uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).

## 12.7.2 Woningvoorraad en mutaties in de woningvoorraad, 2014

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
stand 1-1-2014	413697	308291	249994	146329	7535315
<b>vermeerdering</b>					
nieuwbouw	2349	1021	55	1036	44041
overige toevoeging	2323	3300	1115	319	32279
<b>vermindering</b>					
sloop	926	364	160	18	10781
overige onttrekking	980	931	519	120	15272
saldo	2766	3026	491	1217	50267
stand 1-1-2015 <sup>1)</sup>	416966	311324	251374	147511	7587964

<sup>1)</sup> Incl. administratieve correcties; voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 12.7.3 Waarde woningvoorraad, 1 januari 2010-2014

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>totale waarde woningen</b> (x 1 mln. euro)					
2014 <sup>1)</sup>	93534	45222	46261	31154	1570465
2013 <sup>1)</sup>	97002	47443	48734	32620	1651314
2012 <sup>1)</sup>	100359	48486	50433	33204	1706625
2011	99828	52103	50905	33361	1732458
2010	104671	48875	51344	33586	1759443
<b>gemiddelde waarde woningen</b> (x 1.000 euro)					
2014 <sup>1)</sup>	231	148	188	223	211
2013 <sup>1)</sup>	240	153	199	235	223
2012 <sup>1)</sup>	250	160	207	242	232
2011	248	162	210	241	236
2010	261	164	213	248	242

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

12.8.1 Uitgebrachte geldige stemmen (procenten), blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 19 maart 2014

politieke groepering	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	18,4	15,8	12,4	10,2	10,3
VVD	11,2	7,5	9,5	10,9	12,2
GROENLINKS	10,7	4,9	5,2	16,9	5,4
Democraten 66 (D66)	26,8	12,7	15,5	26,5	12,1
SP (Socialistische Partij)	11,2	10,5	5,5	9,5	6,6
CDA	2,8	5,9	6,7	6,2	14,4
Partij voor de Dieren	2,8	2,5	2,1	2,5	0,5
Partij van de Ouderen (P.v.d.O.)	2,1				
Leefbaar Rotterdam		27,5			
Nida Rotterdam		4,8			
ChristenUnie-SGP		3,2	2,5		1,3
PVV (Partij voor de Vrijheid)			14,0		0,6
Haagse Stadspartij			11,1		
Groep de Mos/Ouderen Partij Den Haag			5,8		
Islam Democraten			3,8		
Partij van de Eenheid			3,2		
Stadsbelang Utrecht				4,2	
ChristenUnie				3,9	4,1
Student & Starter				3,6	
overige partijen	14,0	4,7	2,7	5,6	32,5
<b>totaal geldige stemmen</b>	<b>317745</b>	<b>216136</b>	<b>199513</b>	<b>139074</b>	<b>6691870</b>
blanco/ongeldige stemmen	5193	2989	1655	915	52520
totaal stemmen	322938	219125	201168	139989	6744390
kiesgerechtigden	642286	485449	391844	258087	12489683
<b>opkomstpercentage</b>	<b>50,3</b>	<b>45,1</b>	<b>51,3</b>	<b>54,2</b>	<b>54,0</b>

bron: Kiesraad/afd. Basisinformatie

## 12.8.2 Zetelverdeling bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 19 maart 2014

politieke groepering	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	10	8	6	5	799
VVD	6	3	4	5	1098
GROENLINKS	6	2	2	9	354
Democraten 66 (D66)	14	6	8	13	824
SP (Socialistische Partij)	6	5	2	4	440
CDA	1	3	3	3	1499
Partij voor de Dieren	1	1	1	1	12
Partij van de Ouderen (P.v.d.O.)	1				
Leefbaar Rotterdam		14			
Nida Rotterdam		2			
ChristenUnie-SGP		1	1		107
PVV (Partij voor de Vrijheid)			7		
Haagse Stadspartij			5		
Groep de Mos/Ouderen Partij Den Haag			3		
Islam Democraten			2		
Partij van de Eenheid			1		
Stadsbelang Utrecht				2	
ChristenUnie				2	359
Student & Starter				1	
overige partijen					3078
<b>totaal</b>	<b>45</b>	<b>45</b>	<b>45</b>	<b>45</b>	<b>8570</b>

bron: Kiesraad/afd. Basisinformatie

12.8.3 Uitgebrachte geldige stemmen (procenten), blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten, 18 maart 2015

politieke groepering	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht
VVD	13,5	14,3	18,2	13,7
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	15,2	12,1	12,1	12,2
PVV (Partij voor de Vrijheid)	7,6	16,6	15,5	6,6
Democraten 66 (D66)	20,5	14,8	18,2	25,6
SP (Socialistische Partij)	12,7	12,9	8,9	9,5
CDA	3,3	7,9	7,6	6,3
GROENLINKS	12,1	6,5	6,7	14,6
Partij voor de Dieren	6,5	5,1	5,5	5,5
Ouderenpartij Noord-Holland	1,1			
50PLUS	1,9	3,9	3,3	1,6
ChristenUnie-SGP	2,1			
Vrouwen Partij (VP)	0,5			
Multicultureel Plus Partij (M+)	1,0			
Hart voor Holland	0,4			
Piratenpartij	1,6			
ChristenUnie		3,1	2,3	3,1
Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)		1,3	0,8	0,5
Nederland Lokaal		1,0	0,2	
Verenigde Lokale Partijen Zuid-Holland		0,3	0,4	
Libertarische Partij (LP)		0,3	0,2	0,2
Provincie@Inwonersbelangen				0,4
JEZUS LEEFT				0,2
Vrijzinnige Partij				0,1
<b>totaal geldige stemmen</b>	<b>250023</b>	<b>155649</b>	<b>140148</b>	<b>119414</b>
blanco/ongeldige stemmen	2281	1789	1208	819
<b>totaal stemmen</b>	<b>252304</b>	<b>157438</b>	<b>141356</b>	<b>120233</b>
kiesgerechtigden	578940	448034	347089	246274
<b>opkomstpercentage</b>	<b>43,6</b>	<b>35,1</b>	<b>40,7</b>	<b>48,8</b>

bron: Kiesraad



# 13

## Stadsregio Amsterdam

- 13.1 Bevolking
- 13.2 Openbare orde en veiligheid
- 13.3 Verkeer en openbare ruimte
- 13.4 Werk en inkomen
- 13.5 Onderwijs
- 13.6 Welzijn en zorg
- 13.7 Duurzaamheid
- 13.8 Stedelijke ontwikkeling
- 13.9 Verkiezingen



# 13 Stadsregio Amsterdam

## Samenwerkingsverband

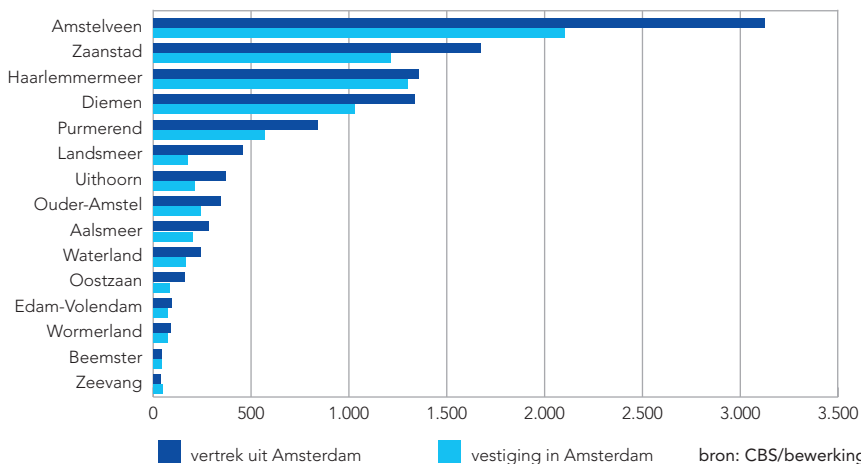
De gemeente Amsterdam werkt samen met andere gemeenten in de regio om van de regio Amsterdam een internationaal concurrerende regio te maken.

Op dit moment zijn er twee regionale samenwerkingsverbanden: de Stadsregio Amsterdam en de Metropoolregio Amsterdam. Dit hoofdstuk bevat informatie over de Stadsregio Amsterdam, een samenwerkingsverband van zestien gemeenten in de subregio's Waterland, Amstel-Meerlanden, Zaanstreek en Amsterdam (zie voor een overzicht bijlage 3). Dit samenwerkingsverband wil kansen benutten en problemen aanpakken op het gebied van verkeer en vervoer, ruimtelijke ontwikkelingen, volkshuisvesting, economische zaken en jeugdzorg. Er wordt gewerkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid, leefbaarheid en de economische ontwikkeling in de regio.

## Vestiging en vertrek binnen de regio

In 2014 verhuisde 1,2% van de inwoners van de stadsregio naar een andere gemeente binnen de stadsregio. Dit komt neer op bijna 18.000 inwoners. Vijf jaar eerder was dit 1,1% en tien jaar eerder 1,0%. Van de inwoners die in 2014 binnen de regio verhuisden, vestigde 42% zich in Amsterdam en vertrok 58% uit Amsterdam naar een andere gemeente in de regio.

Vestiging in en vertrek uit Amsterdam, 2014





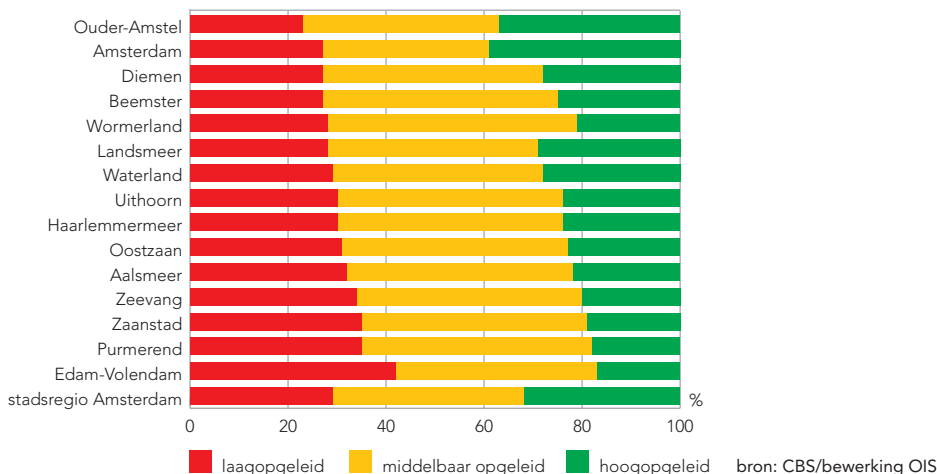
Van de inwoners die vanuit Amsterdam naar een andere gemeente in de regio verhuisden, gingen de meesten naar Amstelveen. Andersom geldt hetzelfde: van de inwoners die vanuit een andere gemeente in de regio naar Amsterdam verhuisden, kwamen de meesten uit Amstelveen. Ook verhuisden veel mensen vanuit Amsterdam naar Zaanstad, Haarlemmermeer en Diemen.

**Opleidingsniveau**

In de Stadsregio wonen relatief veel hoogopgeleiden (32% tegenover 24% in heel Nederland). 29 procent van de inwoners van de Stadsregio is laagopgeleid, dat is minder dan gemiddeld in Nederland (33%).

De gemeente Ouder-Amstel heeft het laagste aandeel laagopgeleiden (23%) en de gemeente Edam-Volendam het hoogste aandeel laagopgeleiden (42%). In Amsterdam wonen relatief veel hoogopgeleiden (39%). Ook heeft Amsterdam het laagste aandeel middelbaaropgeleiden (34%).

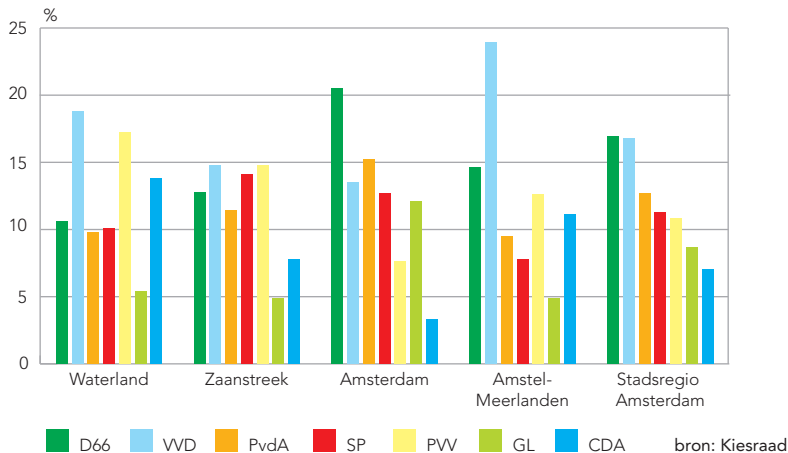
Bevolking van 15-74 jaar naar hoogst afgerond opleidingsniveau, 2012 (procenten)



**Provinciale Staten verkiezingen 2015**

Op 18 maart 2015 vonden de Provinciale Staten verkiezingen plaats. Net als bij de gemeenteraadsverkiezingen een jaar eerder is D66 met 17% van de stemmen de grootste partij in de Stadsregio. Vier jaar geleden was de PvdA nog de grootste partij met 23% van de stemmen, in 2015 kreeg de PvdA 13% van de stemmen.

Uitgebrachte geldige stemmen per partij bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten op 18 maart 2015 (procenten)



Er zijn veel verschillen tussen de subregio's. In Amstel-Meerlanden en Waterland werd de VVD de grootste partij. In Amsterdam was dat D66. GroenLinks scoort het beste in Amsterdam met 12% van de stemmen. Dit geldt ook voor de PvdA. In Amsterdam kreeg deze partij 15% van de stemmen. De PVV heeft in Waterland de meeste stemmen gekregen, vooral in de gemeente Edam-Volendam (26%). In deze gemeente kreeg ook het CDA relatief veel stemmen (34%).

Het opkomstpercentage lag voor de Stadsregio Amsterdam op 46%. Dat is een stuk lager dan in 2011: 60%. Ook landelijk is de opkomst gedaald: van 56% in 2011 naar 47% in 2015. Dit komt waarschijnlijk doordat het er in 2011 om spande of het kabinet-Rutte met gedoogpartner PVV en de SGP zijn meerderheid in de Eerste Kamer zou houden.<sup>1)</sup> In 2015 waren er voor de coalitie ook andere meerderheden te vinden.

Van alle gemeenten in de Stadsregio, is de opkomst het hoogst in Waterland (59%) en het laagst in Purmerend (43%). Ook in Amsterdam lag het opkomstpercentage vrij laag, namelijk 44%.

<sup>1)</sup> Bron: NOS.

<b>13.1</b>	<b>Bevolking</b>	<b>436</b>
	<u>tabellen</u>	
13.1.1	Oppervlakte, bevolkingsdichtheid, woningdichtheid en gemiddelde woningbezetting	436
13.1.2	Stand van de bevolking	438
13.1.3	Bevolking naar leeftijdsgroepen	439
13.1.4	Bevolking naar burgerlijke staat en geslacht	441
13.1.5	Bevolking naar herkomstgroepering	442
13.1.6	Bevolking naar nationaliteiten	443
13.1.7	Loop van de bevolking	444
13.1.8	Vestiging en vertrek naar herkomst en bestemming	445
13.1.9	Vestiging in en vertrek uit Amsterdam	446
13.1.10	Particuliere huishoudens naar samenstelling	447
13.1.11	Prognose bevolking	448
13.1.12	Prognose particuliere huishoudens	449
	<u>grafieken en kaarten</u>	
13.1a	Bevolkingsdichtheid per gemeente	437
13.1b	Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht	440
<b>13.2</b>	<b>Openbare orde en veiligheid</b>	<b>450</b>
	<u>tabellen</u>	
13.2.1	Geregistreerde misdrijven en ophelderingen	450
13.2.2	Misdrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland	451
13.2.3	Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar resultaatgebieden	451
13.2.4	Misdrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland naar gemeenten	452
13.2.5	Misdrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland naar gemeenten en hoofdincidenten	453
13.2.6	Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland	454
	<u>grafieken</u>	
13.2a	Misdrijven en aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland	451
<b>13.3</b>	<b>Verkeer en openbare ruimte</b>	<b>455</b>
	<u>tabellen</u>	
13.3.1	Voertuigen met bromfietskenteken	455
13.3.2	Geregistreerde motorvoertuigen	456
<b>13.4</b>	<b>Werk en inkomen</b>	<b>457</b>
	<u>tabellen</u>	
13.4.1	Bevolking van 15-74 jaar	457
13.4.2	Werkzame beroepsbevolking naar beroepsniveau en positie in de werkring	458
13.4.3	Bruto arbeidsparticipatie en werkloze beroepsbevolking	459
13.4.4	Potentiële beroepsbevolking naar hoogst afgerond opleidingsniveau	460
13.4.5	Banen van werknemers naar economische activiteit	460
13.4.6	Bedrijfsvestigingen	461
13.4.7	Bedrijfsvestigingen naar sectoren	462
13.4.8	Werkzame personen	463
13.4.9	Werkzame personen naar sectoren	464
13.4.10	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in een aantal regiogemeenten van Amsterdam	465
13.4.11	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Amstelveen	466
13.4.12	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Diemen	467

13.4.13	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Landsmeer	468
13.4.14	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Oostzaan	469
13.4.15	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Ouder-Amstel	470
13.4.16	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Zaanstad	471
13.4.17	Uitkeringen WWB	472
13.4.18	Uitkeringen WW naar leeftijdsgroepen, geslacht en werkloosheidspercentage	473
13.4.19	Uitkeringen WIA naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht	474
13.4.20	Uitkeringen WAO naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht	475
13.4.21	Uitkeringen WAZ naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht	476
13.4.22	Uitkeringen Wajong naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht	477
13.4.23	Uitkeringen AOW	478
13.4.24	Uitkeringen AOW naar uitkeringsrecht en geslacht	479
13.4.25	Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar huishoudentypen en leeftijdsgroepen	480
13.4.26	Gemiddelde huurtoeslag per jaar van huishoudens naar huishoudentypen en leeftijdsgroepen	481
13.4.27	Bevolking en gemiddeld besteedbaar inkomen	482
13.4.28	Personen met een heel jaar inkomen en het gemiddeld persoonlijk inkomen naar sociaal-economische categorie	484
13.4.29	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar geslacht	485
13.4.30	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar leeftijdsgroepen	486
13.4.31	Personen met een heel jaar inkomen en het gemiddeld persoonlijk inkomen naar herkomstgroepering	487
13.4.32	Personen met een heel jaar inkomen naar inkomensklassen	488
13.4.33	Particuliere huishoudens incl. studenten naar inkomensklassen	489
13.4.34	Particuliere huishoudens incl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden	490
13.4.35	Particuliere huishoudens excl. studenten naar inkomensklassen	491
13.4.36	Particuliere huishoudens excl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden	492
13.4.37	Gemeentelijke woonlasten	493
	<u>kaarten</u>	
13.4a	Gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner	483
<b>13.5</b>	<b>Onderwijs</b>	<b>494</b>
	<u>tabellen</u>	
13.5.1	Scholen en leerlingen in het voortgezet onderwijs naar soort onderwijs	494
13.5.2	Scholen en leerlingen naar geslacht in het basisonderwijs	495
13.5.3	Scholen en leerlingen naar geslacht in het speciaal onderwijs	496
13.5.4	Bevolking van 15-74 jaar naar hoogst afgerond opleidingsniveau	497
<b>13.6</b>	<b>Welzijn en zorg</b>	<b>498</b>
	<u>tabellen</u>	
13.6.1	Sterfte naar doodsoorzaken	498
<b>13.7</b>	<b>Duurzaamheid</b>	<b>499</b>
	<u>tabellen</u>	
13.7.1	Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol	499
13.7.2	Geproduceerde dierlijke mest	500
13.7.3	Stikstofproductie tijdens dierlijke mestproductie	501
13.7.4	Fosfaatuitscheiding tijdens dierlijke mestproductie	502
13.7.5	Kali-uitscheiding tijdens dierlijke mestproductie	503

<b>13.8</b>	<b>Stedelijke ontwikkeling</b>	<b>504</b>
	<u>tabellen</u>	
13.8.1	Woningvoorraad	504
13.8.2	Woningvoorraad en mutaties in de woningvoorraad	505
13.8.3	Gemiddelde woningwaarde (WOZ)	506
13.8.4	Woningvoorraad naar segmenten	507
13.8.5	Verhuisgeneigdheid	508
13.8.6	Tevredenheid met de woning en de buurt	509
	<u>grafieken</u>	
13.8a	Woningvoorraad naar subregio's	504
<b>13.9</b>	<b>Verkiezingen</b>	<b>510</b>
	<u>tabellen</u>	
13.9.1	Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen, uitgebrachte geldige stemmen en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	510
13.9.2	Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen, uitgebrachte geldige stemmen en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten	512
	<u>kaarten</u>	
13.9a	Opkomst bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	511
13.9b	Opkomst bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten	513

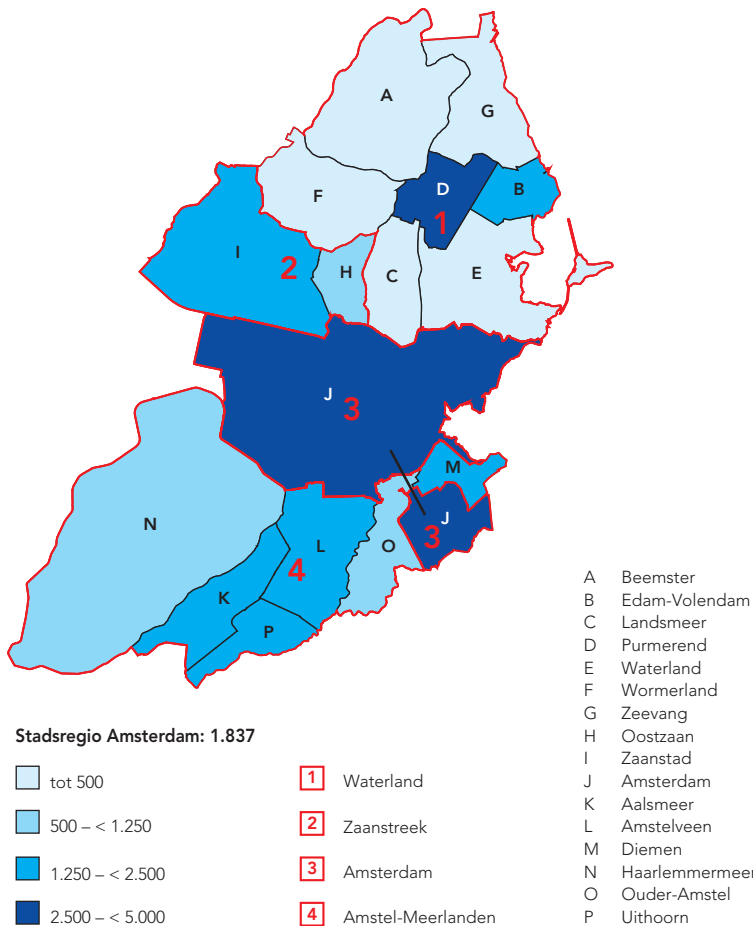
## 13.1.1 Oppervlakte, bevolkingsdichtheid, woningdichtheid en gemiddelde woningbezetting, 1 januari 2015

gemeente/subregio	oppervlakte in km <sup>2</sup>	oppervlakte in km <sup>2</sup> land	bevolking	bevolkingsdichtheid per km <sup>2</sup> land	woningen <sup>1)</sup>	woningdichtheid per km <sup>2</sup> land	gemiddelde woningbezetting
Beemster	72.07	70.57	8903	126	3641	52	2,45
Edam-Volendam	24.78	16.29	29087	1786	12285	754	2,37
Landsmeer	26.50	22.54	10823	480	4646	206	2,33
Purmerend	24.56	23.22	79611	3429	35353	1523	2,25
Waterland	115.66	52.11	17143	329	7228	139	2,37
Wormerland	45.18	38.63	15740	407	6696	173	2,35
Zeevang	55.21	38.06	6306	166	2573	68	2,45
<b>Waterland</b>	<b>363.96</b>	<b>261.42</b>	<b>167613</b>	<b>641</b>	<b>72422</b>	<b>277</b>	<b>2,31</b>
Oostzaan	16.08	11.54	9187	796	3932	341	2,34
Zaanstad	83.24	73.92	151418	2048	66549	900	2,28
<b>Zaanstreek</b>	<b>99.32</b>	<b>85.46</b>	<b>160605</b>	<b>1879</b>	<b>70481</b>	<b>825</b>	<b>2,28</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>219.49</b>	<b>164.66</b>	<b>822272</b>	<b>4994</b>	<b>416966</b>	<b>2533</b>	<b>1,97</b>
Aalsmeer	32.29	20.40	31077	1523	12803	628	2,43
Amstelveen	44.08	41.43	87162	2104	42736	1032	2,04
Diemen	14.04	11.99	26666	2224	13132	1095	2,03
Haarlemmermeer	185.13	178.68	144152	807	59292	332	2,43
Ouder-Amstel	25.78	24.12	13289	551	5781	240	2,30
Uithoorn	19.42	18.24	28731	1575	12603	691	2,28
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>320.74</b>	<b>294.86</b>	<b>331077</b>	<b>1123</b>	<b>146347</b>	<b>496</b>	<b>2,26</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1003.51</b>	<b>806.40</b>	<b>1481567</b>	<b>1837</b>	<b>706216</b>	<b>876</b>	<b>2,10</b>

1) Voorlopige cijfers.

bron: CBS/OIS

13.1a Bevolkingsdichtheid per gemeente (bevolking per km<sup>2</sup> land), 1 januari 2015



bron: CBS/OIS

## 13.1.2 Stand van de bevolking, 1 januari 2009-2015

gemeente/subregio	2009	2014	2015		
			totaal	mannen	vrouwen
Beemster	8564	8910	8903	4449	4454
Edam-Volendam	28483	28920	29087	14535	14552
Landsmeer	10139	10444	10823	5185	5638
Purmerend	78862	79576	79611	38879	40732
Waterland	16954	17134	17143	8462	8681
Wormerland	15900	15777	15740	7840	7900
Zeevang	6297	6341	6306	3153	3153
<b>Waterland</b>	165199	167102	167613	82503	85110
Oostzaan	9201	9139	9187	4485	4702
Zaanstad	144055	150598	151418	74778	76640
<b>Zaanstreek</b>	153256	159737	160605	79263	81342
<b>Amsterdam</b>	756347	811185	822272	405220	417052
Aalsmeer	28006	30759	31077	15374	15703
Amstelveen	79768	85015	87162	41577	45585
Diemen	24361	25930	26666	13060	13606
Haarlemmermeer	142042	144061	144152	71642	72510
Ouder-Amstel	13107	13271	13289	6437	6852
Uithoorn	27660	28418	28731	14186	14545
<b>Amstel-Meerlanden</b>	314944	327454	331077	162276	168801
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	1389746	1465478	1481567	729262	752305

bron: CBS/OIS

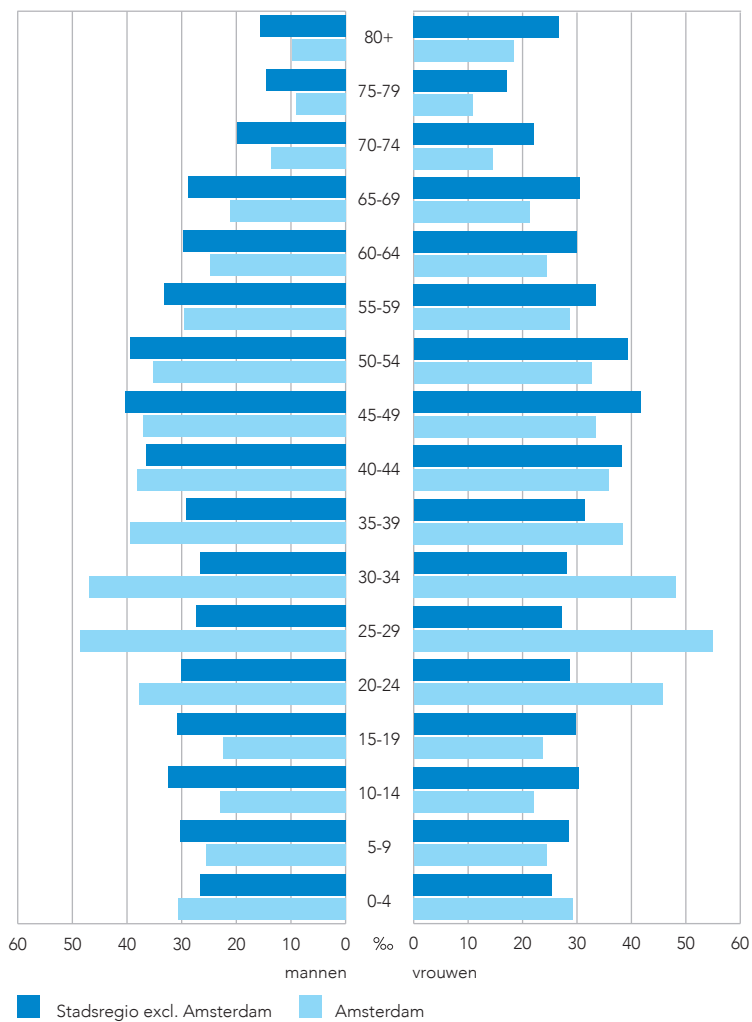


## 13.1.3 Bevolking naar leeftijdsgroepen, 1 januari 2015

Gemeente/subregio	leeftijdsgroep in jaren													totaal				
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64		65-69	70-74	75-79	80+
Beemster	441	451	553	588	446	408	392	421	570	769	759	674	656	575	465	298	437	8903
Edam-Volendam	1462	1814	2015	1845	1630	1429	1534	1838	2161	2214	2103	1931	2001	1901	1395	908	906	29087
Landsmeer	535	576	650	641	551	495	451	552	730	886	927	856	761	751	532	383	546	10823
Purmerend	3702	4150	4811	4821	4716	4476	4306	4714	5807	6523	6705	5723	4926	4564	3389	2651	3627	79611
Waterland	789	967	1035	972	923	668	664	784	1125	1318	1450	1385	1289	1311	952	678	833	17143
Wormerland	608	822	1026	1015	891	682	601	750	1116	1375	1389	1069	965	1139	910	658	724	15740
Zeevang	227	335	393	451	382	267	206	273	406	529	561	488	473	540	344	216	215	6306
Waterland	7764	9115	10483	10333	9539	8425	8154	9332	11915	13614	13894	12126	11071	10781	7987	5792	7288	167613
Oostzaan	403	489	602	604	505	363	395	452	671	854	797	674	551	615	452	342	418	9187
Zaanstad	8365	8552	9147	8827	8544	9165	9494	9737	11325	12352	11412	9522	8807	8988	6388	4762	6031	151418
Zaanstreek	8768	9041	9749	9431	9049	9528	9889	10189	11996	13206	12209	10196	9358	9603	6840	5104	6449	160605
Amsterdam	49373	40980	37156	38029	68515	85166	78278	64188	60845	57838	55920	48000	40450	35010	23144	16430	22950	822272
Aalsmeer	1803	2148	2160	1721	1538	1456	1564	1920	2657	2710	2428	1915	1579	1840	1349	948	1341	31077
Amstelveen	5124	5037	4696	4801	5759	5133	5364	5628	6033	6349	6141	5601	4902	4737	3470	3139	5248	87162
Diemen	1297	1278	1336	1823	2872	2050	1546	1556	1657	1765	2015	1823	1567	1348	896	778	1059	26666
Haarlemmermeer	7474	9585	10108	9122	7928	7273	7438	9002	11965	12902	11698	9449	8493	8233	5266	3739	4477	144152
Ouder-Amstel	660	807	924	759	647	542	565	690	945	1125	1075	968	939	884	600	435	724	13289
Uithoorn	1419	1665	1919	1898	1434	1497	1514	1649	2123	2508	2453	1936	1517	1629	1239	1016	1315	28731
Amstel-Meerlanden	17777	20520	21143	20124	20178	17951	17991	20445	25380	27359	25810	21692	18997	18671	12820	10055	14164	331077
Stadsregio Amsterdam	83682	79656	78531	77917	107281	121070	114312	104154	110136	112017	107833	92014	79876	74065	50791	37381	50851	1481567

bron: CBS/OIS

13.1b Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2015



## 13.1.4 Bevolking naar burgerlijke staat en geslacht, 1 januari 2015

gemeente/subregio	ongehuwd			getrouwd <sup>1)</sup>			gescheiden <sup>1)</sup>			weduwstaat <sup>1)</sup>			totaal-generaal
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	
Beemster	2139	1847	3986	1966	1981	3947	231	265	496	113	361	474	8903
Edam-Volendam	6896	5930	12826	6684	6687	13371	659	861	1520	296	1074	1370	29087
Landsemeer	2417	2370	4787	2340	2366	4706	309	432	741	119	470	589	10823
Purmerend	19097	17228	36325	16014	16021	32035	2873	4248	7121	895	3235	4130	79611
Waterland	3847	3464	7311	3898	3932	7830	494	577	1071	223	708	931	17143
Wormerland	3678	3115	6793	3489	3492	6981	477	630	1107	196	663	859	15740
Zeevang	1430	1287	2717	1457	1456	2913	192	189	381	74	221	295	6306
Waterland	39504	35241	74745	35848	35935	71783	5235	7202	12437	1916	6732	8648	167613
Oostzaan	2054	1897	3951	2072	2068	4140	255	345	600	104	392	496	9187
Zaanstad	37996	33574	71570	29575	29600	59175	5606	7577	13183	1601	5889	7490	151418
Zaanstreek	40050	35471	75521	31647	31668	63315	5861	7922	13783	1705	6281	7986	160605
Amsterdam	265068	254682	519750	104169	99745	203914	30800	42794	73594	5183	19831	25014	822272
Aalsmeer	7606	6915	14521	6573	6591	13164	850	1057	1907	345	1140	1485	31077
Amstelveen	21612	21121	42733	16704	16609	33313	2341	3991	6332	920	3864	4784	87162
Diemen	7586	7164	14750	4332	4303	8635	881	1276	2157	261	863	1124	26666
Haarlemmermeer	35863	32069	67932	30011	29950	59961	4526	5944	10470	1242	4547	5789	144152
Ouder-Amstel	3329	3075	6404	2593	2611	5204	359	579	938	156	587	743	13289
Uithoorn	7008	6194	13202	5932	5943	11875	916	1296	2212	330	1112	1442	28731
Amstel-IJmeerlanden	83004	76538	159542	66145	66007	132152	9873	14143	24016	3254	12113	15367	331077
Stadsregio Amsterdam	427626	401932	829558	237809	233355	471164	51769	72061	123830	12058	44957	57015	1481567

<sup>1)</sup> Incl. geregistreerd partnerschap.

bron: CBS/OIS

## 13.1.5 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2015

gemeente/subregio	herkomstgroepering													totaal	
	westers						niet-westers						alloch-tonen		autoch-tonen
	waarover			waarover			totaal			Turkije					
	totaal	27 EU-landen	Indo-nesië <sup>1)</sup>	totaal	Marokko	Nederl. Antillen	Suriname	totaal	Marokko	Nederl. Antillen	Suriname	Turkije			
Beemster	525	316	119	300	20	13	43	19	825	8078	8903				
Edam-Volendam	1042	694	189	1169	379	26	92	24	2211	26876	29087				
Landsmeer	955	579	237	660	43	30	180	35	1615	9208	10823				
Purmerend	7054	4129	1987	12509	1283	837	3765	1071	19563	60048	79611				
Waterland	1237	753	321	730	63	40	124	25	1967	15176	17143				
Wormerland	983	617	253	920	54	36	178	204	1903	13837	15740				
Zeevang	502	325	106	209	12	13	35	25	711	5595	6306				
Waterland	12298	7413	3212	16497	1854	995	4417	1403	28795	138818	167613				
Oostzaan	586	345	144	504	41	14	93	98	1090	8097	9187				
Zaanstad	14510	8740	3972	29248	3539	1034	5328	11584	43758	107660	151418				
Zaanstreek	15096	9085	4116	29752	3580	1048	5421	11682	44848	115757	160605				
Amsterdam	134124	79910	25988	285416	74210	12125	66623	42358	419540	402732	822272				
Aalsmeer	3300	2338	515	2151	414	108	427	99	5451	25626	31077				
Amstelveen	16295	7833	3901	16995	1277	748	2762	696	33290	53872	87162				
Diemen	3737	2366	722	7278	820	574	2370	687	11015	15651	26666				
Haarlemmermeer	15517	9001	4351	19645	3125	1171	4591	2093	35162	108990	144152				
Ouder-Amstel	1591	890	388	1473	109	84	457	57	3064	10225	13289				
Uithoorn	3208	2059	743	3153	755	153	539	126	6361	22370	28731				
Amstel-Meerlanden	43648	24487	10620	50695	6500	2838	11146	3758	94343	236734	331077				
Stadsregio Amsterdam	205166	120895	43936	382360	86144	17006	87607	59201	587526	894041	1481567				

<sup>1)</sup> Indonesië, Nederlands-Indië, Nederlands Nieuw-Guinea.

bron: CBS/OIS

## 13.1.6 Bevolking naar nationaliteiten, 1 januari 2014

gemeente/subregio	Neder-land	Turkije	Groot-Brit-annië	Duits-land	Italië	Spanje	Frank-rijk	Polen	overig Europa	Ma-rokko	overig Afrika	Ver-eningde Staten	Ver-overig Ame-rika	Azië	Oce-anië	staat-loos/onbe-kend	staat-loos/onbe-kend totaal
Beemster	8800	1	8	9	8	1	6	8	21	2	2	2	5	20	1	16	8910
Edam-Volendam	28514	-	40	29	4	8	9	16	71	49	5	6	17	76	5	71	28920
Landsmeer	10203	4	21	26	16	12	-	12	54	1	14	4	13	23	6	35	10444
Purmerend	76982	147	168	141	148	115	56	161	535	89	102	40	101	485	12	294	79576
Waterland	16745	4	37	56	21	7	7	8	81	6	15	15	18	59	3	52	17134
Wormerland	15392	31	23	17	9	61	5	34	60	1	17	3	8	34	9	73	15777
Zeevang	6156	6	10	12	6	2	1	44	67	1	6	3	4	5	2	16	6341
Waterland	162792	193	307	290	212	206	84	283	889	149	161	73	166	702	38	557	167102
Oostzaan	8943	5	17	8	17	5	9	11	48	6	3	1	6	21	-	39	9139
Zaanstad	142046	2160	395	357	312	379	135	712	1707	363	262	79	301	706	15	669	150598
Zaanstreek	150989	2165	412	365	329	384	144	723	1755	369	265	80	307	727	15	708	159737
Amsterdam	705217	9617	7992	6232	4903	4066	3848	2647	24221	11502	6461	4328	4977	11157	1037	2980	811185
Aalsmeer	29154	4	132	117	50	33	37	594	278	42	36	23	55	126	6	72	30759
Amstelveen	73629	128	793	454	347	276	259	373	1989	83	273	344	393	5328	67	279	85015
Diemen	23582	54	140	194	111	73	54	128	646	99	144	29	150	414	9	103	25930
Haarlemmermeer	137165	247	604	452	224	190	168	933	1546	216	251	158	243	1145	19	500	144061
Ouder-Amstel	12653	7	69	40	19	21	35	34	143	11	27	13	25	109	4	61	13271
Uithoorn	27038	12	85	98	37	48	31	405	185	66	45	9	36	218	4	101	28418
Amstel-Meerlanden	303221	452	1823	1355	788	641	584	2467	4787	517	776	576	902	7340	109	1116	327454
Stadsregio Amsterdam	1322219	12427	10534	8242	6232	5297	4660	6120	31652	12537	7663	5057	6352	19926	1199	5361	1465478

bron: CBS/OIS

## 13.1.7 Loop van de bevolking, 2014

gemeente/subregio	stand 1-1-2014	geboorte	sterfte	externe migratie		saldo overige corr.	stand 1-1-2015
				vestiging	vertrek <sup>1)</sup>		
Beemster	8910	74	48	381	412	- 2	8903
Edam-Volendam	28920	264	171	502	429	1	29087
Landsmeer	10444	91	70	795	434	- 3	10823
Purmerend	79576	700	683	2740	2732	10	79611
Waterland	17134	158	123	574	595	- 5	17143
Wormerland	15777	118	111	608	649	- 3	15740
Zeevang	6341	38	43	351	374	- 7	6306
<b>Waterland</b>	<b>167102</b>	<b>1443</b>	<b>1249</b>	<b>5951</b>	<b>5625</b>	<b>- 9</b>	<b>167613</b>
Oostzaan	9139	72	64	375	340	5	9187
Zaanstad	150598	1658	1238	5762	5351	-11	151418
<b>Zaanstreek</b>	<b>159737</b>	<b>1730</b>	<b>1302</b>	<b>6137</b>	<b>5691</b>	<b>- 6</b>	<b>160605</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>811185</b>	<b>11063</b>	<b>5193</b>	<b>65039</b>	<b>59786</b>	<b>-36</b>	<b>822272</b>
Aalsmeer	30759	291	228	1503	1249	1	31077
Amstelveen	85015	894	798	9568	7566	49	87162
Diemen	25930	217	184	3330	2615	-12	26666
Haarlemmermeer	144061	1256	904	6902	7133	-30	144152
Ouder-Amstel	13271	110	139	802	750	- 5	13289
Uithoorn	28418	257	203	1561	1313	11	28731
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>327454</b>	<b>3025</b>	<b>2456</b>	<b>23666</b>	<b>20626</b>	<b>14</b>	<b>331077</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1465478</b>	<b>17261</b>	<b>10200</b>	<b>100793</b>	<b>91728</b>	<b>-37</b>	<b>1481567</b>

<sup>1)</sup> Inclusief administratieve correcties.

bron: CBS/OIS

## 13.1.8 Vestiging en vertrek naar herkomst en bestemming, 2014

gemeente/subregio	vestiging naar herkomst				vertrek naar bestemming			
	Amsterdam	overig Nederland	buiten- land	totaal	Amsterdam	overig Nederland	buiten- land	totaal
Beemster	41	329	11	381	44	333	35	412
Edam-Volendam	95	351	56	502	76	292	61	429
Landsmeer	456	286	53	795	176	222	36	434
Purmerend	841	1543	356	2740	571	1765	396	2732
Waterland	243	269	62	574	168	375	52	595
Wormerland	87	467	54	608	75	485	89	649
Zeevang	39	157	155	351	47	194	133	374
<b>Waterland</b>	1802	3402	747	5951	1157	3666	802	5625
Oostzaan	160	192	23	375	85	221	34	340
Zaanstad	1672	2902	1188	5762	1215	3091	1045	5351
<b>Zaanstreek</b>	1832	3094	1211	6137	1300	3312	1079	5691
<b>Amsterdam</b>		35842	29197 <sup>1)</sup>	65039		35331	24455 <sup>2)</sup>	59786
Aalsmeer	282	887	334	1503	201	863	185	1249
Amstelveen	3125	3068	3375	9568	2104	2609	2853	7566
Diemen	1336	1309	685	3330	1030	977	608	2615
Haarlemmermeer	1358	3298	2246	6902	1301	4842	990	7133
Ouder-Amstel	347	362	93	802	242	423	85	750
Uithoorn	369	930	262	1561	212	923	178	1313
<b>Amstel-Meerlanden</b>	6817	9854	6995	23666	5090	10637	4899	20626
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	10451	52192	38150	100793	7547	52946	31235	91728

1) Incl. herkomst onbekend.

2) Incl. bestemming onbekend.

bron: CBS/OIS

## 13.1.9 Vestiging in en vertrek uit Amsterdam, 2012-2014

gemeente/subregio	vestiging in Amsterdam vanuit gemeente/subregio			vertrek uit Amsterdam naar gemeente/subregio		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Beemster	44	37	44	41	74	41
Edam-Volendam	92	86	76	88	104	95
Landsmeer	128	175	176	262	187	456
Purmerend	578	585	571	845	752	841
Waterland	138	159	168	250	241	243
Wormerland	84	74	75	104	83	87
Zeevang	38	33	47	40	30	39
<b>Waterland</b>	1102	1149	1157	1630	1471	1802
Oostzaan	47	47	85	122	63	160
Zaanstad	1077	1206	1215	1840	1744	1672
<b>Zaanstreek</b>	1124	1253	1300	1962	1807	1832
Aalsmeer	144	178	201	177	200	282
Amstelveen	1925	2009	2104	2746	2230	3125
Diemen	968	962	1030	941	1160	1336
Haarlemmermeer	1060	1079	1301	1152	1179	1358
Ouder-Amstel	193	217	242	307	319	347
Uithoorn	218	219	212	276	243	369
<b>Amstel-Meerlanden</b>	4508	4664	5090	5599	5331	6817
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	6734	7066	7547	9191	8609	10451

bron: OIS



## 13.1.10 Particuliere huishoudens naar samenstelling, 1 januari 2014

gemeente/subregio	een- persoons- huis- houden	meerpersoonshuishouden				een- ouder- gezin	overig huis- houden	totaal
		ongetrouwd paar zonder kinderen	getrouwd paar zonder kinderen	ongetrouwd paar met kinderen	getrouwd paar met kinderen			
		Beemster	987	240	973			
Edam-Volendam	3166	602	2883	576	3709	654	24	11614
Landsmeer	1268	248	1161	331	1096	356	7	4467
Purmerend	11570	2077	7600	2195	8144	3331	133	35050
Waterland	2176	395	2053	462	1788	471	19	7364
Wormerland	2027	383	1794	398	1645	504	31	6782
Zeevang	688	172	759	182	676	132	3	2612
<b>Waterland</b>	<b>21882</b>	<b>4117</b>	<b>17223</b>	<b>4410</b>	<b>18006</b>	<b>5654</b>	<b>233</b>	<b>71525</b>
Oostzaan	1045	217	1012	267	1018	263	8	3830
Zaanstad	23532	4425	14116	4011	14702	6220	342	67348
<b>Zaanstreek</b>	<b>24577</b>	<b>4642</b>	<b>15128</b>	<b>4278</b>	<b>15720</b>	<b>6483</b>	<b>350</b>	<b>71178</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>241225</b>	<b>43031</b>	<b>41300</b>	<b>19381</b>	<b>50962</b>	<b>39548</b>	<b>5333</b>	<b>440780</b>
Aalsmeer	3504	791	2901	962	3494	825	43	12520
Amstelveen	17779	2371	7453	1989	8200	2949	201	40942
Diemen	5995	875	1989	689	2112	1171	85	12916
Haarlemmermeer	17316	3679	12591	3978	16803	4713	249	59329
Ouder-Amstel	2017	386	1226	378	1317	478	24	5826
Uithoorn	3880	796	2740	711	3083	1005	47	12262
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>50491</b>	<b>8898</b>	<b>28900</b>	<b>8707</b>	<b>35009</b>	<b>11141</b>	<b>649</b>	<b>143795</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>338175</b>	<b>60688</b>	<b>102551</b>	<b>36776</b>	<b>119697</b>	<b>62826</b>	<b>6565</b>	<b>727278</b>

bron: CBS

## 13.1.11 Prognose bevolking (x 1.000), 1 januari 2020-2040

gemeente/subregio	2020	2025	2030	2035	2040
Beemster	8,4	8,4	8,6	8,7	8,9
Edam-Volendam	30,3	30,9	31,5	32,0	32,8
Landsmeer	10,0	10,2	10,3	10,7	10,9
Purmerend	80,3	82,0	83,6	85,9	86,7
Waterland	17,0	17,3	17,8	18,1	18,4
Wormerland	15,0	15,1	15,4	15,5	15,9
Zeevang	5,8	6,0	6,2	6,3	6,3
<b>Waterland</b>	<b>166,8</b>	<b>169,9</b>	<b>173,4</b>	<b>177,2</b>	<b>179,9</b>
Oostzaan	8,7	8,9	8,8	9,1	9,0
Zaanstad	158,4	163,7	167,7	170,7	173,0
<b>Zaanstreek</b>	<b>167,1</b>	<b>172,6</b>	<b>176,5</b>	<b>179,8</b>	<b>182,0</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>853,8</b>	<b>878,5</b>	<b>892,5</b>	<b>898,0</b>	<b>902,1</b>
Aalsmeer	31,7	32,1	32,4	32,6	32,8
Amstelveen	90,0	90,8	90,8	90,9	90,3
Diemen	27,2	27,7	28,3	28,7	28,1
Haarlemmermeer	161,4	170,1	175,3	179,3	182,4
Ouder-Amstel	13,1	12,9	12,8	13,2	13,3
Uithoorn	29,9	30,5	31,1	32,1	32,5
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>353,3</b>	<b>364,1</b>	<b>370,7</b>	<b>376,8</b>	<b>379,4</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1541,0</b>	<b>1585,1</b>	<b>1613,1</b>	<b>1631,8</b>	<b>1643,4</b>

bron: CBS

## 13.1.12 Prognose particuliere huishoudens (x 1.000), 2020-2040

gemeente/subregio	2020	2025	2030	2035	2040
Beemster	3,7	3,8	4,0	4,0	4,0
Edam-Volendam	12,4	12,9	13,4	13,8	14,1
Landsmeer	4,7	4,8	4,9	4,9	5,0
Purmerend	37,3	39,0	40,2	41,2	41,7
Waterland	7,7	7,9	8,2	8,4	8,5
Wormerland	7,0	7,2	7,4	7,4	7,5
Zeevang	2,8	2,9	3,1	3,2	3,2
<b>Waterland</b>	<b>75,6</b>	<b>78,5</b>	<b>81,2</b>	<b>82,9</b>	<b>84,0</b>
Oostzaan	3,9	4,1	4,2	4,2	4,2
Zaanstad	70,3	73,4	75,7	77,3	78,6
<b>Zaanstreek</b>	<b>74,2</b>	<b>77,5</b>	<b>79,9</b>	<b>81,5</b>	<b>82,8</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>438,9</b>	<b>448,1</b>	<b>457,7</b>	<b>467,2</b>	<b>475,9</b>
Aalsmeer	13,3	13,7	14,2	14,4	14,6
Amstelveen	41,1	41,2	41,1	40,6	39,8
Diemen	12,5	12,5	12,4	12,2	11,8
Haarlemmermeer	66,9	71,7	74,9	76,9	78,2
Ouder-Amstel	6,0	6,0	6,1	6,0	6,0
Uithoorn	13,6	14,2	14,7	15,1	15,1
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>153,4</b>	<b>159,3</b>	<b>163,4</b>	<b>165,2</b>	<b>165,5</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>742,1</b>	<b>763,4</b>	<b>782,2</b>	<b>796,8</b>	<b>808,2</b>

bron: CBS

13.2.1 Geregistreeerde misdrijven en ophelderingen, 2014 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	geregistreeerde criminaliteit							
	totaal	waaronder						
		vermogensmisdrijven	vernietiging en openbare orde	gewelds- en seksuele misdrijven	overige misdrijven van strafrecht	verkeersmisdrijven	drugs- misdrijven	% opgehelderde misdrijven
Beemster	250	115	45	30	0	50	0	29,7
Edam-Volendam	825	440	150	85	5	115	20	24,3
Landsmeer	475	255	95	30	5	60	30	27,9
Purmerend	3930	2075	670	560	100	435	55	34,1
Waterland	470	235	85	40	5	95	5	25,1
Wormerland	430	250	70	40	0	55	5	25,5
Zeevang	185	90	40	20	5	20	5	27,7
<b>Waterland</b>	<b>6565</b>	<b>3460</b>	<b>1155</b>	<b>805</b>	<b>120</b>	<b>830</b>	<b>120</b>	<b>30,9</b>
Oostzaan	440	265	70	30	–	65	10	25,9
Zaanstad	8955	5440	1270	970	100	1005	105	28,4
<b>Zaanstreek</b>	<b>9395</b>	<b>5705</b>	<b>1340</b>	<b>1000</b>	<b>100</b>	<b>1070</b>	<b>115</b>	<b>28,3</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>93645</b>	<b>68745</b>	<b>7200</b>	<b>8575</b>	<b>860</b>	<b>6000</b>	<b>1575</b>	<b>24,0</b>
Aalsmeer	1185	635	195	130	15	180	20	24,9
Amstelveen	4120	2840	425	290	20	460	65	18,1
Diemen	1660	1100	165	190	10	175	15	21,5
Haarlemmermeer	11270	6600	1155	685	90	1150	1115	32,7
Ouder-Amstel	1160	710	240	75	5	120	5	16,9
Uithoorn	1050	585	215	110	15	110	10	19,3
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>20445</b>	<b>12470</b>	<b>2395</b>	<b>1480</b>	<b>155</b>	<b>2195</b>	<b>1230</b>	<b>26,8</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>130050</b>	<b>90380</b>	<b>12090</b>	<b>11860</b>	<b>1235</b>	<b>10095</b>	<b>3040</b>	<b>25,1</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 13.2.2 Misrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2010-2014

gemeente	2010	2011	2012	2013	2014
Amsterdam	95880	98389	97072	97398	93312
Aalsmeer	1375	1448	1187	1248	1198
Amstelveen	5122	4981	4927	4945	4147
Diemen	1678	1732	1661	1763	1678
Ouder-Amstel	1423	1382	1283	1285	1140
Uithoorn	1419	1293	1313	1230	1058
<b>totaal</b>	<b>106897</b>	<b>109225</b>	<b>107443</b>	<b>107869</b>	<b>102533</b>

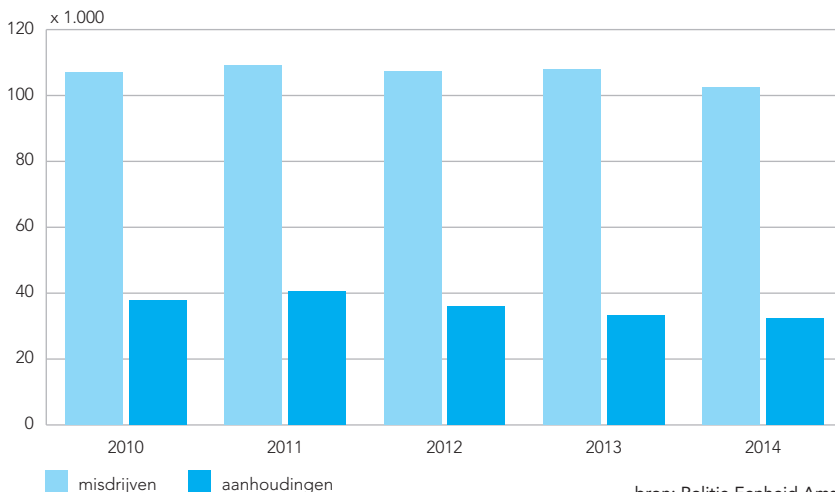
bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 13.2.3 Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar resultaatgebieden, 2014

gemeente	veiligheid	leefbaarheid	maatschappelijke integriteit	totaal
Amsterdam	9596	11230	10754	31666
Aalsmeer	14	15	58	87
Amstelveen	70	44	158	272
Diemen + Ouder-Amstel	98	122	130	350
Uithoorn	14	12	52	78
<b>totaal</b>	<b>9792</b>	<b>11423</b>	<b>11152</b>	<b>32453</b>

bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 13.2a Misrijven en aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2010-2014



bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 13.2.4 Misdrijven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland naar gemeenten, 2014

delict	Amsterdam	Aalsmeer	Amstelveen	Diemen	Ouder-Amstell	Uithoorn
1.1.1 diefstal/inbraak woning	5511	81	345	136	75	88
1.1.2 diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	1142	34	71	36	25	28
1.2.1 diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	9591	79	536	182	152	86
1.2.2 diefstal van motorvoertuigen	2009	8	102	83	22	11
1.2.3 diefstal van brom-, snor- en fietsen	12043	101	530	213	103	141
1.2.4 zakkenrollerij	9080	28	198	44	38	19
1.2.5 diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	2161	28	74	33	30	24
1.4.1 zedenmisdrijf	449	4	17	6	4	4
1.4.2 moord, doodslag	356	3	11	6	4	5
1.4.3 openlijk geweld (persoon)	293	5	16	5	3	3
1.4.4 bedreiging	3328	56	111	85	28	42
1.4.5 mishandeling	4332	66	146	92	33	59
1.4.6 straatroof	1720	2	18	25	5	5
1.4.7 overval	174	1	3	5	1	1
1.5.2 diefstallen (water)	320	17	6	3	6	3
1.6.1 brand/ontploffing	208	5	16	6	-	8
1.6.2 overige vermogensdelicten	12501	114	490	138	109	73
2.2.1 vernieling cq. zaakbeschadiging	5100	179	358	136	224	186
2.4.2 huisvredebreuk	220	3	8	6	2	1
2.5.1 diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	4050	68	160	59	59	54
2.5.2 winkeldiefstal	4735	38	139	38	34	21
3.1.1 drugshandel	1561	19	63	16	3	13
3.1.4 fraude	2877	39	168	99	42	31
3.5.2 alcohol	1924	59	103	33	25	24
<b>totaal misdrijven</b>	<b>93312</b>	<b>1198</b>	<b>4147</b>	<b>1678</b>	<b>1140</b>	<b>1058</b>

bron: Politie Eenheid Amsterdam

## 13.2.5 Misdrifven landelijke definitie in de Regio Amsterdam-Amstelland naar gemeenten en hoofdincidenten, 2010-2014

gemeente/hoofdincident	2010	2011	2012	2013	2014
<b>Amsterdam</b>					
moord, doodslag	437	431	374	366	356
drugshandel	1260	1222	1233	1380	1561
alcohol	2720	3177	2779	2115	1924
<b>Aalsmeer</b>					
moord, doodslag	3	7	2	6	3
drugshandel	3	8	4	11	19
alcohol	36	45	40	28	59
<b>Amstelveen</b>					
moord, doodslag	15	14	14	11	11
drugshandel	24	36	17	44	63
alcohol	176	165	127	94	103
<b>Diemen</b>					
moord, doodslag	10	8	5	8	6
drugshandel	18	19	12	22	16
alcohol	56	72	43	41	33
<b>Ouder-Amstel</b>					
moord, doodslag	2	4	3	4	4
drugshandel	5	4	12	1	3
alcohol	40	57	37	39	25
<b>Uithoorn</b>					
moord, doodslag	9	11	4	2	5
drugshandel	12	7	7	12	13
alcohol	32	49	40	31	24
<b>regio Amsterdam-Amstelland</b>					
moord, doodslag	476	475	402	397	385
drugshandel	1322	1296	1285	1470	1675
alcohol	3060	3565	3066	2348	2168

bron: Politie Eenheid Amsterdam

13.2.6 Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland, 2014 <sup>1)</sup>

gemeente	veiligheidsindex		criminaliteitsindex		
	totaal		totaal	high volume	high impact
Amsterdam	108		101	107	95
Aalsmeer	66		44	48	39
Amstelveen	63		43	48	38
Diemen	89		74	77	70
Ouder-Amstel	70		51	53	48
Uithoorn	69		37	41	34
Regio Amsterdam-Amstelland	100		100	100	100

gemeente	overlast			onveiligheidsbeleving
	totaal	verloedering	personenoverlast	totaal
Amsterdam	122	111	132	101
Aalsmeer	75	102	48	80
Amstelveen	63	76	50	83
Diemen	85	95	75	108
Ouder-Amstel	67	91	43	91
Uithoorn	85	103	67	86
Regio Amsterdam-Amstelland	100	100	100	100

bron: Veiligheidsindex Amsterdam-Amstelland

<sup>1)</sup> De veiligheidsindex is een maat voor veiligheid in de buurt.

Hoe lager het cijfer, hoe veiliger het is.

De index wordt berekend voor 104 buurten in de politieregio Amsterdam.

De veiligheidsindex maakt het mogelijk buurten met elkaar te vergelijken en laat zien hoe de veiligheid verandert in de tijd. Veiligheid is niet alleen afhankelijk van criminaliteit. Ook overlast van bijvoorbeeld dronken mensen op straat of jongeren is van invloed. Daarnaast is van belang hoe veilig de bewoners zich voelen in hun buurt. De veiligheidsindex bestaat uit drie deelindexen: criminaliteit, overlast en onveiligheidsbeleving. Het regiocijfer voor elk van de drie indexen, alsmede het totaal (het gemiddelde) is in 2014, het ijkjaar, op 100 gesteld. Een score onder 110 maakt een gebied relatief veilig, een score boven de 100 relatief onveilig.



## 13.3.1 Voertuigen met bromfietskenteken, 1 januari 2014-2015

gemeente/subregio	snorfietsen	bromfietsen	brommobielen	totaal	
				2015	2014
Beemster	223	483	16	722	697
Edam-Volendam	1554	569	30	2153	2034
Landsmeer	670	514	11	1195	1160
Purmerend	3205	3261	93	6559	6414
Waterland	523	715	23	1261	1207
Wormerland	509	723	19	1251	1238
Zeevang	148	364	14	526	527
<b>Waterland</b>	<b>6832</b>	<b>6629</b>	<b>206</b>	<b>13667</b>	<b>13277</b>
Oostzaan	546	434	6	986	981
Zaanstad	6627	6792	151	13570	13149
<b>Zaanstreek</b>	<b>7173</b>	<b>7226</b>	<b>157</b>	<b>14556</b>	<b>14130</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>31900</b>	<b>23445</b>	<b>497</b>	<b>55842</b>	<b>53952</b>
Aalsmeer	1296	1831	42	3169	3116
Amstelveen	3053	2806	57	5916	5754
Diemen	1463	961	21	2445	2325
Haarlemmermeer	6036	6476	136	12648	12285
Ouder-Amstel	706	659	5	1370	1279
Uithoorn	1005	1352	18	2375	2264
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>13559</b>	<b>14085</b>	<b>279</b>	<b>27923</b>	<b>27023</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>59464</b>	<b>51385</b>	<b>1139</b>	<b>111988</b>	<b>108382</b>

bron: CBS

## 13.3.2 Geregistreeerde motorvoertuigen, 1 januari 2014-2015

gemeente/subregio	personenauto's		bedrijfsauto's		motorrijwielen	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Beemster	4582	4566	2414	2219	605	583
Edam-Volendam	10477	10560	4049	4093	621	610
Landsmeer	5074	5221	1307	1307	542	542
Purmerend	39750	40473	8557	8908	3155	3128
Waterland	7755	7734	2246	2271	815	800
Wormerland	7234	7276	2223	2177	1017	1020
Zeevang	3158	3199	1318	1322	407	420
<b>Waterland</b>	78030	79029	22114	22297	7162	7103
Oostzaan	4378	4426	1263	1283	612	599
Zaanstad	61257	61557	14609	14555	6946	6959
<b>Zaanstreek</b>	65635	65983	15872	15838	7558	7558
<b>Amsterdam</b>	230677	228691	33493	33906	17635	18009
Aalsmeer	15775	15921	4043	4102	1440	1435
Amstelveen	34757	34986	3874	3873	2169	2164
Diemen	9388	9419	1991	1933	756	785
Haarlemmermeer	97309	99263	25707	26174	6462	6436
Ouder-Amstel	6065	6062	1363	1392	500	488
Uithoorn	14244	14366	3193	3219	1338	1346
<b>Amstel-Meerlanden</b>	177538	180017	40171	40693	12665	12654
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	551880	553720	111650	112734	45020	45324

bron: CBS

13.4.1 Beroepsbevolking van 15-74 jaar, 2014 (x 1.000)

subregio	beroepsbevolking				niet-beroepsbevolking 15-74 jaar	totale bevolking 15-74 jaar	bruto participatie (%)	netto participatie (%)	werkloze beroepsbevolking (%)
	werkzaam		werkloos						
	totaal	totale	totaal	totale					
Beemster	4	0	5	2	7	70	66	5,2	
Edam-Volendam	15	1	16	6	22	71	67	5,3	
Landsmeer	5	0	6	2	8	70	66	5,5	
Purmerend	39	3	42	18	60	71	65	7,5	
Waterland	9	0	9	4	13	70	67	5,1	
Wormerland	8	1	8	4	12	70	66	5,1	
Zeevang	3	0	3	2	5	69	65	5,8	
Waterland	83	6	89	38	127	70	65	6,7	
Oostzaan	5	0	5	2	7	72	68	5,7	
Zaanstad	73	6	79	35	114	70	64	8,0	
Zaanstreek	78	6	84	37	121	69	64	7,1	
Amsterdam	417	39	456	184	639	71	65	8,5	
Aalsmeer	16	1	17	6	23	75	71	5,7	
Amstelveen	41	3	44	19	63	70	65	7,0	
Diemen	13	1	14	6	20	70	65	7,8	
Haarlemmermeer	74	5	79	29	108	73	68	6,7	
Ouder-Amstel	6	0	7	3	10	71	67	6,3	
Uithoorn	14	1	15	6	21	73	68	6,8	
Amstel-Meerlanden	164	12	176	69	245	72	67	6,8	
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>742</b>	<b>63</b>	<b>805</b>	<b>328</b>	<b>1132</b>	<b>71</b>	<b>66</b>	<b>7,8</b>	

1) Percentages gebaseerd op onafgeronde aantallen.

bron: CBS/bewerking OIS

## 13.4.2 Werkzame beroepsbevolking naar beroepsniveau en positie in de werkring, 2014 (x 1.000)

gemeente/subregio	niveau 1	niveau 2	niveau 3	niveau 4	niveau onbekend	werknemer	zelfstandige
Beemster	0	2	1	1	0	3	1
Edam-Volendam	2	7	2	4	0	12	3
Landsmeer	0	2	1	2	0	4	1
Purmerend	3	19	7	9	1	34	5
Waterland	1	4	1	3	0	7	2
Wormerland	1	3	1	2	0	7	1
Zeevang	0	1	1	1	0	2	1
<b>Waterland</b>	<b>7</b>	<b>38</b>	<b>14</b>	<b>22</b>	<b>1</b>	<b>69</b>	<b>14</b>
Oostzaan	0	2	1	1	0	4	1
Zaanstad	7	33	13	18	3	62	11
<b>Zaanstreek</b>	<b>7</b>	<b>35</b>	<b>14</b>	<b>19</b>	<b>3</b>	<b>66</b>	<b>12</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>27</b>	<b>138</b>	<b>65</b>	<b>181</b>	<b>5</b>	<b>322</b>	<b>95</b>
Aalsmeer	17	7	3	5	0	13	3
Amstelveen	3	13	7	17	1	33	8
Diemen	1	6	2	4	0	11	2
Haarlemmermeer	5	32	13	21	2	63	11
Ouder-Amstel	0	3	1	2	0	5	1
Uithoorn	1	6	2	4	1	12	2
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>27</b>	<b>67</b>	<b>28</b>	<b>53</b>	<b>4</b>	<b>137</b>	<b>27</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>68</b>	<b>278</b>	<b>121</b>	<b>275</b>	<b>13</b>	<b>594</b>	<b>148</b>

bron: CBS/bewerking OIS

## 13.4.3 Bruto arbeidsparticipatie en werkloze beroepsbevolking, 2011-2014 (procenten)

gemeente/subregio	bruto arbeidsparticipatie				werkloze beroepsbevolking			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Beemster	70	70	70	70	3,5	4,1	5,4	5,2
Edam-Volendam	70	71	71	71	3,3	4,0	5,1	5,3
Landsmeer	70	71	71	70	3,8	4,2	5,6	5,5
Purmerend	72	71	72	71	5,1	5,3	7,1	7,5
Waterland	70	70	70	70	3,6	4,1	5,5	5,1
Wormerland	70	70	70	70	4,1	4,8	6,2	6,1
Zeevang	68	69	68	69	3,6	4,4	5,8	5,8
<b>Waterland</b>	70	69	71	70	2,3	3,4	5,6	5,6
Oostzaan	71	72	72	72	3,8	4,5	5,4	5,7
Zaanstad	70	70	71	70	5,4	6,4	7,7	8,0
<b>Zaanstreek</b>	70	70	71	69	4,9	6,0	7,1	7,1
<b>Amsterdam</b>	70	71	72	71	6,6	7,3	8,9	8,5
Aalsmeer	74	75	75	75	3,9	4,4	5,8	5,7
Amstelveen	69	71	71	70	5,1	5,6	7,3	7,0
Diemen	69	71	70	70	5,8	6,7	8,5	7,8
Haarlemmermeer	73	75	75	73	4,2	4,6	6,6	6,7
Ouder-Amstel	71	72	72	71	4,1	4,5	5,9	6,3
Uithoorn	73	73	73	73	4,0	4,8	6,4	6,8
<b>Amstel-Meerlanden</b>	70	71	71	72	4,7	5,1	6,2	6,3
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	70	71	72	71	5,5	6,2	7,7	7,6

bron: CBS/bewerking OIS

## 13.4.4 Potentiële beroepsbevolking (15-74 jaar) naar hoogst afgerond opleidingsniveau, 2012 (procenten)

opleidingsniveau	Waterland	Zaanstreek	Amsterdam	Amstel- Meerlanden	Stadsregio Amsterdam
laag	34	35	27	28	29
middelbaar	46	46	34	44	39
hoog	20	19	39	28	32
totaal (x 1.000 = 100%)	127	121	639	245	1132

bron: CBS/bewerking OIS

13.4.5 Banen van werknemers (x 1.000) naar economische activiteit, 31 december 2013 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	landbouw, bosbouw en visserij	nijverheid en energie- voorziening	commerciële dienstverlening	niet- commerciële dienstverlening	totaal
Beemster	0,18	0,77	1,02	0,93	2,90
Edam-Volendam	x	x	5,44	2,06	10,88
Landsmeer	x	x	1,11	0,60	1,90
Purmerend	.	1,90	11,10	11,09	24,09
Waterland	0,05	0,47	1,65	0,88	3,06
Wormerland	0,04	0,89	1,71	0,82	3,46
Zeevang	0,04	0,35	0,70	0,33	1,41
<b>Waterland</b>	<b>0,31</b>	<b>4,38</b>	<b>22,73</b>	<b>16,71</b>	<b>47,70</b>
Oostzaan	x	x	1,35	0,32	2,48
Zaanstad	0,29	11,53	27,30	14,93	54,04
<b>Zaanstreek</b>	<b>0,29</b>	<b>11,53</b>	<b>28,65</b>	<b>15,25</b>	<b>56,52</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>0,05</b>	<b>27,95</b>	<b>338,75</b>	<b>171,48</b>	<b>538,23</b>
Aalsmeer	0,57	1,32	10,30	2,07	14,26
Amstelveen	0,25	1,28	26,81	11,32	39,66
Diemen	.	1,94	14,41	2,86	19,21
Haarlemmermeer	0,82	15,29	110,79	21,51	148,40
Ouder-Amstel	x	x	4,90	1,08	6,41
Uithoorn	0,98	1,55	7,13	2,29	11,95
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>2,62</b>	<b>21,38</b>	<b>174,34</b>	<b>41,13</b>	<b>239,89</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>3,27</b>	<b>65,24</b>	<b>564,47</b>	<b>244,57</b>	<b>882,34</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 13.4.6 Bedrijfsvestigingen, 2010-2014

gemeente/subregio	2010	2011	2012	2013	2014
Beemster	950	1001	1013	1006	997
Edam-Volendam	2729	2864	2900	2865	2828
Landsmeer	1060	1083	1130	1209	1290
Purmerend	5252	5594	5739	5625	5378
Waterland	1541	1686	1727	1709	1674
Wormerland	1400	1498	1507	1497	1417
Zeevang	681	720	723	722	724
<b>Waterland</b>	<b>13613</b>	<b>14446</b>	<b>14739</b>	<b>14633</b>	<b>14308</b>
Oostzaan	730	753	776	793	833
Zaanstad	11378	11821	12038	12381	12895
<b>Zaanstreek</b>	<b>12108</b>	<b>12574</b>	<b>12814</b>	<b>13174</b>	<b>13728</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>97129</b>	<b>103803</b>	<b>107163</b>	<b>112802</b>	<b>120247</b>
Aalsmeer	2394	2389	2403	2422	2441
Amstelveen	7264	7685	7805	7974	8485
Diemen	2180	2274	2252	2366	2559
Haarlemmermeer	8386	8975	8850	8959	8925
Ouder-Amstel	1761	1830	1852	1861	2009
Uithoorn	2076	2268	2396	2411	2348
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>24061</b>	<b>25421</b>	<b>25558</b>	<b>25993</b>	<b>26767</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>146911</b>	<b>156244</b>	<b>160274</b>	<b>166602</b>	<b>175050</b>

bron: LISA

## 13.4.7 Bedrijfsvestigingen naar sectoren, 2014

gemeente/subregio	primair	industrie	bouw	tertiair	quartaal	totaal
Beemster	199	49	113	438	198	997
Edam-Volendam	30	122	973	1222	481	2828
Landsmeer	31	38	155	736	330	1290
Purmerend	7	191	644	3180	1356	5378
Waterland	119	61	183	914	397	1674
Wormerland	88	91	231	742	265	1417
Zeevang	97	28	126	333	140	724
<b>Waterland</b>	<b>571</b>	<b>580</b>	<b>2425</b>	<b>7565</b>	<b>3167</b>	<b>14308</b>
Oostzaan	12	30	119	492	180	833
Zaanstad	95	714	1776	7054	3256	12895
<b>Zaanstreek</b>	<b>107</b>	<b>744</b>	<b>1895</b>	<b>7546</b>	<b>3436</b>	<b>13728</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>138</b>	<b>2492</b>	<b>5093</b>	<b>76243</b>	<b>36281</b>	<b>120247</b>
Aalsmeer	122	105	252	1559	403	2441
Amstelveen	77	161	379	5624	2244	8485
Diemen	3	80	220	1625	631	2559
Haarlemmermeer	319	340	876	5967	1423	8925
Ouder-Amstel	37	62	113	1359	438	2009
Uithoorn	128	77	298	1454	391	2348
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>686</b>	<b>825</b>	<b>2138</b>	<b>17588</b>	<b>5530</b>	<b>26767</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1502</b>	<b>4641</b>	<b>11551</b>	<b>108942</b>	<b>48414</b>	<b>175050</b>

bron: LISA



13.4.8 Werkzame personen, 2010-2014 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	2010	2011	2012	2013	2014
Beemster	3834	3995	3981	3881	3606
Edam-Volendam	13390	13314	13449	13372	13601
Landsmeer	2973	2942	3008	3075	3227
Purmerend	27221	28083	27919	27712	27059
Waterland	4465	4580	4676	4655	4649
Wormerland	5649	5818	5729	5379	5105
Zeevang	1966	1981	2024	1906	1939
<b>Waterland</b>	59498	60713	60786	59980	59186
Oostzaan	3049	2944	3103	3099	3031
Zaanstad	62615	63192	61465	60710	60066
<b>Zaanstreek</b>	65664	66136	64568	63809	63097
<b>Amsterdam</b>	537667	546325	542939	554732	565270
Aalsmeer	16211	15875	15594	14970	14518
Amstelveen	46579	44997	45013	43392	43867
Diemen	19281	19507	18484	16898	16859
Haarlemmermeer	122669	124876	124970	127864	127763
Ouder-Amstel	13609	13825	13991	13783	13038
Uithoorn	13555	14068	14680	14077	13710
<b>Amstel-Meerlanden</b>	231904	233148	232732	230984	229755
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	894733	906322	901025	909505	917308

<sup>1)</sup> Zowel personen 12 uur of meer per week werkzaam als personen minder dan 12 uur per week werkzaam.

bron: LISA

13.4.9 Werkzame personen naar sectoren, 2014 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	primaïr	industrie	bouw	tertiair	quartaïr	totaal
Beemster	464	434	372	1354	982	3606
Edam-Volendam	65	1478	2900	6455	2703	13601
Landsmeer	83	114	257	1826	947	3227
Purmerend	10	936	1316	13385	11412	27059
Waterland	277	265	388	2536	1183	4649
Wormerland	212	993	495	2468	937	5105
Zeevang	252	111	398	768	410	1939
<b>Waterland</b>	<b>1363</b>	<b>4331</b>	<b>6126</b>	<b>28792</b>	<b>18574</b>	<b>59186</b>
Oostzaan	19	732	192	1489	599	3031
Zaanstad	291	7542	4413	30257	17563	60066
<b>Zaanstreek</b>	<b>310</b>	<b>8274</b>	<b>4605</b>	<b>31746</b>	<b>18162</b>	<b>63097</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>302</b>	<b>17809</b>	<b>13340</b>	<b>352387</b>	<b>181432</b>	<b>565270</b>
Aalsmeer	619	1086	577	10176	2060	14518
Amstelveen	466	778	779	29853	11991	43867
Diemen	4	3081	1060	9636	3078	16859
Haarlemmermeer	1295	5522	4563	98869	17514	127763
Ouder-Amstel	70	412	663	9658	2235	13038
Uithoorn	1048	1689	867	7884	2222	13710
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>3502</b>	<b>12568</b>	<b>8509</b>	<b>166076</b>	<b>39100</b>	<b>229755</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>5477</b>	<b>42982</b>	<b>32580</b>	<b>579001</b>	<b>257268</b>	<b>917308</b>

<sup>1)</sup> Zowel personen 12 uur of meer per week werkzaam als personen minder dan 12 uur per week werkzaam.

bron: LISA

13.4.10 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen in een aantal regiogemeenten van Amsterdam, 1 januari 2015

sectie omschrijving SBI 2008	grootteklaas												totaal	
	1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		werkzame pers.	pers.
	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.		
A landbouw, bosbouw en visserij	115	115	105	266	4	26	11	292	2	132	-	-	237	831
B winning van delfstoffen	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
C industrie	510	510	213	619	72	521	115	2439	23	1693	15	5910	948	11692
D energiebedrijven	8	8	1	2	2	14	3	74	-	14	-	-	14	98
E waterwinning en afvalverwerking	12	12	10	30	4	29	8	148	1	62	2	356	37	637
F bouwrijpheid	2155	2155	320	828	70	505	72	1468	7	468	8	1300	2632	6724
G handel	2014	2014	1299	3895	280	1992	338	6560	26	1798	19	5165	3976	21424
H transport en logistiek	565	565	150	419	32	229	39	799	13	918	8	3146	807	6076
I horeca	256	256	271	798	58	404	51	997	2	127	-	-	638	2582
J informatie en communicatie	1098	1098	217	608	42	313	54	1053	6	414	11	2518	1428	6004
K financiële instellingen	896	896	232	593	30	217	34	702	4	276	11	3097	1207	5781
L handel, verhuur onroerend goed	225	225	119	327	11	73	10	212	4	290	4	634	373	1761
M advisering en onderzoek	4000	4000	656	1727	106	764	136	2627	14	1050	26	7361	4938	17529
N overige zakelijke dienstverlening	852	852	304	909	51	360	102	2035	14	922	10	1550	1333	6628
O overheid	6	6	6	15	2	18	6	179	7	523	11	4621	38	5362
P onderwijs	858	858	90	232	24	183	122	2730	7	495	17	2870	1118	7368
Q gezondheids- en welzijnzorg	1376	1376	431	1354	130	949	159	2749	23	1750	27	6366	2146	14544
R cultuur, sport en recreatie	1024	1024	158	410	18	132	31	591	-	-	-	-	1231	2157
S overige dienstverlening	979	979	199	597	34	236	9	136	1	50	-	-	1222	1998
T personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>totaal</b>	<b>16951</b>	<b>16951</b>	<b>4781</b>	<b>13629</b>	<b>970</b>	<b>6965</b>	<b>1300</b>	<b>25791</b>	<b>154</b>	<b>10968</b>	<b>169</b>	<b>44894</b>	<b>24325</b>	<b>119198</b>
waarvan														
Amstelveen	5265	5265	1366	3917	255	1801	367	7252	40	2805	53	15037	7346	36077
Diemen	1575	1575	411	1178	85	607	128	2637	21	1428	25	8340	2245	15765
Landsmeer	826	826	238	643	29	203	33	562	2	144	1	101	1129	2479
Oostzaan	504	504	163	449	18	125	25	421	5	390	2	563	717	2452
Ouder-Amstel	1150	1150	348	1016	85	637	141	2851	19	1353	24	4930	1767	11937
Zaanstad	7631	7631	2255	6426	498	3592	606	12068	67	4848	64	15923	11121	50488

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

13.4.11 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen in Amstelveen, 1 januari 2015

sectie	omschrijving SBI 2008	grootteklaas														totaal vestigin- gen met werkz. pers.	
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.		
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.				
A	landbouw, bosbouw en visserij	33	33	22	66	3	19	9	239	1	58	-	-	-	-	68	415
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C	industrie	90	90	31	82	11	80	7	98	1	69	-	-	-	140	419	
D	energiebedrijven	1	1	-	-	2	14	1	14	-	-	-	-	-	4	29	
E	waterwinning en afvalverwerking	2	2	1	2	1	7	1	39	-	-	1	207	-	6	257	
F	bouwnijverheid	278	278	48	120	13	91	7	113	2	114	-	-	-	348	716	
G	handel	599	599	362	1101	79	552	94	1862	9	619	8	2714	1151	7447	1662	
H	transport en logistiek	118	118	31	84	5	36	7	174	1	58	1	1192	163	1662		
I	horeca	54	54	61	197	23	160	23	429	1	65	-	-	162	905		
J	informatie en communicatie	407	407	77	224	10	71	15	264	2	131	3	313	514	1410		
K	financiële instellingen	346	346	81	213	9	69	20	385	2	123	8	1958	466	3094		
L	handel, verhuur onroerend goed	80	80	51	142	4	28	5	110	-	-	-	-	365	142	725	
M	advisering en onderzoek	1618	1618	224	563	36	260	53	1061	7	516	10	3106	1948	7124		
N	overige zakelijke dienstverlening	259	259	81	227	11	76	21	432	2	156	1	125	375	1275		
O	overheid	-	-	1	3	1	9	1	47	-	-	3	1865	6	1924		
P	onderwijs	277	277	38	93	8	56	30	660	3	208	5	808	361	2102		
Q	gezondheids- en welzijnszorg	527	527	153	505	29	203	60	1049	9	688	11	2384	789	5356		
R	cultuur, sport en recreatie	329	329	45	113	3	21	11	239	-	-	-	-	388	702		
S	overige dienstverlening	247	247	59	182	7	49	2	37	-	-	-	-	315	515		
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
<b>totaal</b>		<b>5265</b>	<b>5265</b>	<b>1366</b>	<b>3917</b>	<b>255</b>	<b>1801</b>	<b>367</b>	<b>7252</b>	<b>40</b>	<b>2805</b>	<b>53</b>	<b>15037</b>	<b>7346</b>	<b>36077</b>		

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

13.4.12 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen in Diemen, 1 januari 2015

sectie	omschrijving SBI 2008	grootteklaas												totaal				
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.	werkz.	pers.	
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.					
A	landbouw, bosbouw en visserij	2	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	-	-
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C	industrie	31	31	16	45	2	17	7	173	5	337	3	2395	64	2998	-	-	
D	energiebedrijven	-	-	-	-	-	-	-	1	45	-	-	-	1	45	-	-	
E	waterwinning en afvalverwerking	3	3	-	-	-	-	2	42	-	-	-	-	5	45	-	-	
F	bouwnijverheid	169	169	22	63	11	83	12	267	1	58	2	377	217	1017	-	-	
G	handel	206	206	123	353	19	142	22	414	2	138	1	173	373	1426	-	-	
H	transport en logistiek	86	86	15	35	3	21	6	150	3	189	-	-	113	481	-	-	
I	horeca	32	32	24	76	5	32	4	73	-	-	-	-	65	213	-	-	
J	informatie en communicatie	121	121	22	60	2	13	6	108	-	-	-	4	1670	155	1972	-	
K	financiële instellingen	74	74	22	57	8	53	5	104	1	84	1	554	111	926	-	-	
L	handel, verhuur onroerend goed	18	18	14	34	2	12	1	24	1	86	-	-	36	174	-	-	
M	advisering en onderzoek	348	348	44	123	9	61	16	332	1	78	7	1591	425	2533	-	-	
N	overige zakelijke dienstverlening	73	73	34	109	9	62	18	345	4	276	2	336	140	1201	-	-	
O	overheid	-	-	1	4	1	9	1	30	1	64	2	438	6	545	-	-	
P	onderwijs	85	85	8	24	1	6	8	184	1	60	1	280	104	639	-	-	
Q	gezondheids- en welzijnzorg	107	107	26	82	10	73	18	331	1	58	2	526	164	1177	-	-	
R	cultuur, sport en recreatie	128	128	18	50	2	17	1	15	-	-	-	-	149	210	-	-	
S	overige dienstverlening	92	92	21	61	1	6	-	-	-	-	-	-	114	159	-	-	
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<b>totaal</b>		<b>1575</b>	<b>1575</b>	<b>411</b>	<b>1178</b>	<b>85</b>	<b>607</b>	<b>128</b>	<b>2637</b>	<b>21</b>	<b>1428</b>	<b>25</b>	<b>8340</b>	<b>2245</b>	<b>15765</b>			

bron: OIS

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

13.4.13 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen in Landsmeer, 1 januari 2015

sectie	omschrijving SBI 2008	grootteklaas														totaal	
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		werkzame pers.	vest. pers.		
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.				
A	landbouw, bosbouw en visserij	10	10	18	46	1	7	1	14	-	-	-	-	-	-	30	77
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C	industrie	22	22	5	16	2	16	1	33	-	-	-	-	-	-	30	87
D	energiebedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E	waterwinning en afvalverwerking	1	1	-	-	-	-	1	11	-	-	-	-	-	-	2	12
F	bouwnijverheid	120	120	25	65	1	6	3	47	-	-	-	-	-	-	149	238
G	handel	101	101	44	128	7	45	7	167	1	68	-	-	-	-	160	509
H	transport en logistiek	39	39	6	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	56
I	horeca	7	7	13	42	1	7	1	10	-	-	-	-	-	-	22	66
J	informatie en communicatie	47	47	6	22	1	9	1	18	-	-	-	-	-	-	55	96
K	financiële instellingen	44	44	18	43	3	20	-	-	-	-	-	-	-	-	65	107
L	handel, verhuur ontroerend goed	14	14	9	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	36
M	advisering en onderzoek	172	172	33	78	1	6	6	80	-	-	-	-	-	-	212	336
N	overige zakelijke dienstverlening	53	53	11	34	1	9	1	14	-	-	-	-	-	-	66	110
O	overheid	1	1	1	2	-	-	-	-	1	76	-	-	-	-	3	79
P	onderwijs	31	31	5	10	1	7	5	83	-	-	-	-	-	-	42	131
Q	gezondheids- en welzijnszorg	63	63	30	83	8	57	4	53	-	-	1	101	-	-	106	357
R	cultuur, sport en recreatie	50	50	9	20	1	8	1	18	-	-	-	-	-	-	61	96
S	overige dienstverlening	51	51	5	15	1	6	1	14	-	-	-	-	-	-	58	86
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>totaal</b>		<b>826</b>	<b>826</b>	<b>238</b>	<b>643</b>	<b>29</b>	<b>203</b>	<b>33</b>	<b>562</b>	<b>2</b>	<b>144</b>	<b>1</b>	<b>101</b>	<b>1129</b>	<b>2479</b>		

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

13.4.14 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootklassen in Oostzaan, 1 januari 2015

sectie	omschrijving SBI 2008	grootklasse												totaal vestigin- gen met werkz. pers.	werkz. pers.		
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen					
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.				
A	landbouw, bosbouw en visserij	10	10	2	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	18	
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C	industrie	7	7	6	15	2	13	4	58	2	135	1	456	22	684	-	
D	energiebedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E	waterwinning en afvalverwerking	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
F	bouwnijverheid	94	94	23	59	3	22	1	14	-	-	-	-	-	121	189	
G	handel	56	56	50	145	3	21	9	165	1	98	1	107	120	592	-	
H	transport en logistiek	22	22	8	23	1	8	2	26	-	-	-	-	33	79	-	
I	horeca	12	12	8	20	1	6	-	-	-	-	-	-	21	38	-	
J	informatie en communicatie	31	31	3	7	-	-	-	-	-	-	-	-	34	38	-	
K	financiële instellingen	30	30	8	20	-	-	-	-	-	-	-	-	38	50	-	
L	handel, verhuur onroerend goed	8	8	2	4	1	6	-	-	-	-	-	-	11	18	-	
M	advisering en onderzoek	108	108	20	51	3	20	3	53	-	-	-	-	134	232	-	
N	overige zakelijke dienstverlening	27	27	9	29	1	9	-	-	-	-	-	-	37	65	-	
O	overheid	1	1	1	2	-	-	-	-	1	58	-	-	3	61	-	
P	onderwijs	20	20	-	-	1	7	3	62	-	-	-	-	24	89	-	
Q	gezondheids- en welzijnszorg	26	26	12	31	1	7	3	43	1	99	-	-	43	206	-	
R	cultuur, sport en recreatie	20	20	3	9	-	-	-	-	-	-	-	-	23	29	-	
S	overige dienstverlening	32	32	8	26	1	6	-	-	-	-	-	-	41	64	-	
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<b>totaal</b>		<b>504</b>	<b>504</b>	<b>163</b>	<b>449</b>	<b>18</b>	<b>125</b>	<b>25</b>	<b>421</b>	<b>5</b>	<b>390</b>	<b>2</b>	<b>563</b>	<b>717</b>	<b>2452</b>		

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS

13.4.15 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen in Ouder-Amstel, 1 januari 2015

sectie	omschrijving SBI 2008	grootteklaas														totaal		
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.	werkzame pers.	zame pers.	
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.					
A	landbouw, bosbouw en visserij	19	19	18	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	59
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C	industrie	28	28	15	42	4	31	10	228	1	64	-	-	-	-	-	58	393
D	energiebedrijven	1	1	1	2	-	-	-	1	11	-	-	-	-	-	-	3	14
E	waterwinning en afvalverwerking	86	86	14	39	3	20	7	154	-	-	-	-	-	-	-	351	650
F	bouwnijverheid	121	121	85	274	23	170	31	585	6	451	4	1095	270	2696	-	-	-
G	handel	41	41	8	29	5	38	4	61	3	184	1	173	62	526	-	-	-
H	transport en logistiek	17	17	18	52	3	23	3	66	-	-	-	-	-	-	-	41	158
I	horeca	86	86	28	75	12	93	17	367	4	308	4	535	151	1464	-	-	-
J	informatie en communicatie	79	79	18	49	-	-	2	55	1	69	1	373	101	625	-	-	-
K	financiële instellingen	19	19	8	21	1	7	1	16	-	-	-	-	-	-	-	29	63
L	handel, verhuur onroerend goed	334	334	63	186	14	105	19	391	-	-	-	-	-	-	-	457	432
M	advisering en onderzoek	56	56	26	78	11	78	24	522	1	56	7	1089	125	1879	-	-	-
N	overige zakelijke dienstverlening	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94	94
O	overheid	65	65	8	25	1	9	7	163	-	-	-	-	-	-	-	82	676
P	onderwijs	86	86	13	37	4	31	11	159	2	128	2	443	118	884	-	-	-
Q	gezondheids- en welzijnzorg	64	64	13	33	2	17	4	73	-	-	-	-	-	-	-	83	187
R	cultuur, sport en recreatie	47	47	12	34	2	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61	96
S	overige dienstverlening	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>totaal</b>		1150	1150	348	1016	85	637	141	2851	19	1353	24	4930	1767	11937	-	-	-

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: OIS



13.4.16 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen in Zaanstad, 1 januari 2015

sectie omschrijving SBI 2008	grootteklaas												totaal	
	1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vestigingen met werkzame pers.	werkzame pers.
	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.		
A landbouw, bosbouw en visserij	41	41	44	104	-	-	1	39	1	74	-	-	87	258
B winning van delfstoffen	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
C industrie	332	332	140	419	51	364	86	1849	14	1088	11	3059	634	7111
D energiebedrijven	7	7	1	2	-	-	1	15	-	-	-	-	9	24
E waterwinning en afvalverwerking	5	5	8	26	3	22	3	45	1	62	1	156	21	316
F bouwrijverheid	1408	1408	188	482	39	283	42	873	3	204	5	772	1685	4022
G handel	931	931	635	1894	149	1062	175	3367	7	424	5	1076	1902	8754
H transport en logistiek	259	259	82	231	18	126	20	388	6	487	6	1781	391	3272
I horeca	134	134	147	411	25	176	20	419	1	62	-	-	327	1202
J informatie en communicatie	406	406	81	220	17	127	15	296	1	67	-	-	520	1116
K financiële instellingen	323	323	85	211	10	75	7	158	-	-	1	212	426	979
L handel, verhuur onroerend goed	86	86	35	104	3	20	3	62	3	204	2	269	132	745
M advisering en onderzoek	1420	1420	272	726	43	312	39	710	6	456	7	2207	1787	5831
N overige zakelijke dienstverlening	384	384	143	432	18	126	38	722	7	434	-	-	590	2098
O overheid	3	3	2	4	-	-	4	102	3	232	5	2111	17	2452
P onderwijs	380	380	31	80	12	98	69	1578	3	227	10	1368	505	3731
Q gezondheids- en welzijnzorg	567	567	197	616	78	578	63	1114	10	777	11	2912	926	6564
R cultuur, sport en recreatie	433	433	70	185	10	69	14	246	-	-	-	-	527	933
S overige dienstverlening	510	510	94	279	22	154	6	85	1	50	-	-	633	1078
T personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>totaal</b>	<b>7631</b>	<b>7631</b>	<b>2255</b>	<b>6426</b>	<b>498</b>	<b>3592</b>	<b>606</b>	<b>12068</b>	<b>67</b>	<b>4848</b>	<b>64</b>	<b>15923</b>	<b>11121</b>	<b>50488</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam. bron: OIS

13.4.17 Uitkeringen WWB, januari 2015 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	leeftijdsgroep		gezinssituatie			totaal
	tot de AOW-leeftijd	vanaf de AOW-leeftijd	alleenstaande	alleenstaande ouder	(echt)paar	
Beemster	70	10	40	20	20	80
Edam-Volendam	220	10	140	50	40	240
Landsmeer	90	10	60	20	20	100
Purmerend	1470	210	1070	350	250	1680
Waterland	130	10	100	20	30	140
Wormerland	210	20	140	60	30	230
Zeevang	50	0	30	20	10	50
<b>Waterland</b>	<b>2240</b>	<b>270</b>	<b>1580</b>	<b>540</b>	<b>400</b>	<b>2520</b>
Oostzaan	80	0	50	10	20	80
Zaanstad	3730	380	2540	1010	560	4110
<b>Zaanstreek</b>	<b>3810</b>	<b>380</b>	<b>2590</b>	<b>1020</b>	<b>580</b>	<b>4190</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>37770</b>	<b>6390</b>	<b>30420</b>	<b>7930</b>	<b>5710</b>	<b>44170</b>
Aalsmeer	190	20	120	50	40	210
Amstelveen	870	140	650	210	140	1010
Diemen	430	90	290	120	110	520
Haarlemmermeer	1560	210	1050	410	300	1770
Ouder-Amstel	140	20	100	40	20	160
Uithoorn	300	40	190	90	60	330
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>3490</b>	<b>520</b>	<b>2400</b>	<b>920</b>	<b>670</b>	<b>4000</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>47310</b>	<b>7560</b>	<b>36990</b>	<b>10410</b>	<b>7360</b>	<b>54880</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers, afgerond op veelvoud van 10.

bron: CBS

## 13.4.18 Uitkeringen WW naar leeftijdsgroepen, geslacht en werkloosheidspercentage, 1 januari 2015

gemeente/subregio	leeftijdsgroep in jaren					65- AOW- leeftijd	geslacht		totaal	WW- percen- tage <sup>1)</sup>
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		mannen	vrouwen		
Beemster	1	9	29	50	44	–	66	67	133	2,3
Edam-Volendam	22	60	82	117	136	2	224	195	419	2,2
Landsmeer	8	24	38	60	77	–	94	113	207	3,1
Purmerend	85	285	449	595	614	3	1004	1027	2031	3,8
Waterland	9	35	42	96	122	–	162	142	304	2,8
Wormerland	12	36	66	101	116	3	177	157	334	3,4
Zeevang	2	7	16	36	44	–	56	49	105	2,6
<b>Waterland</b>	<b>139</b>	<b>456</b>	<b>722</b>	<b>1055</b>	<b>1153</b>	<b>8</b>	<b>1783</b>	<b>1750</b>	<b>3533</b>	<b>3,3</b>
Oostzaan	6	20	35	56	66	–	90	93	183	3,1
Zaanstad	166	631	916	1122	974	3	1962	1850	3812	3,8
<b>Zaanstreek</b>	<b>172</b>	<b>651</b>	<b>951</b>	<b>1178</b>	<b>1040</b>	<b>3</b>	<b>2052</b>	<b>1943</b>	<b>3995</b>	<b>3,8</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>590</b>	<b>4069</b>	<b>5009</b>	<b>6015</b>	<b>5138</b>	<b>46</b>	<b>10571</b>	<b>10296</b>	<b>20867</b>	<b>3,5</b>
Aalsmeer	9	84	144	231	197	2	298	369	667	3,4
Amstelveen	27	241	386	529	579	5	838	929	1767	3,2
Diemen	20	101	115	181	201	2	312	308	620	3,4
Haarlemmermeer	117	402	753	1104	941	20	1584	1753	3337	3,5
Ouder-Amstel	5	29	45	78	101	4	118	144	262	3,2
Uithoorn	22	106	170	218	188	1	340	365	705	3,9
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>200</b>	<b>963</b>	<b>1613</b>	<b>2341</b>	<b>2207</b>	<b>34</b>	<b>3490</b>	<b>3868</b>	<b>7358</b>	<b>3,4</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1101</b>	<b>6139</b>	<b>8295</b>	<b>10589</b>	<b>9538</b>	<b>91</b>	<b>17896</b>	<b>17857</b>	<b>35753</b>	<b>3,5</b>

<sup>1)</sup> WW-percentage = het aantal lopende uitkeringen als percentage van het aantal inwoners van 15-64 jaar.

bron: UWV

## 13.4.19 Uitkeringen WIA naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2015

gemeente/subregio	mate arbeidsongeschiktheid		leeftijdsgroep in jaren					geslacht			totaal
	geheel	deels	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65- AOW- leeftijd	man- nen	vrou- wen	
Beemster	72	20	–	8	19	18	46	1	51	41	92
Edam-Volendam	278	89	4	45	59	95	164	–	192	175	367
Landsmeer	47	28	–	6	11	22	36	–	27	48	75
Purmerend	1084	274	7	159	258	435	495	4	585	773	1358
Waterland	148	43	1	20	34	53	82	1	86	105	191
Wormerland	128	37	1	17	27	51	68	1	76	89	165
Zeevang	57	9	–	4	10	18	34	–	31	35	66
<b>Waterland</b>	<b>1814</b>	<b>500</b>	<b>13</b>	<b>259</b>	<b>418</b>	<b>692</b>	<b>925</b>	<b>7</b>	<b>1048</b>	<b>1266</b>	<b>2314</b>
Oostzaan	81	28	1	7	20	31	48	2	55	54	109
Zaanstad	2175	474	13	338	590	832	865	11	1137	1512	2649
<b>Zaanstreek</b>	<b>2256</b>	<b>502</b>	<b>14</b>	<b>345</b>	<b>610</b>	<b>863</b>	<b>913</b>	<b>13</b>	<b>1192</b>	<b>1566</b>	<b>2758</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>7276</b>	<b>3298</b>	<b>29</b>	<b>1083</b>	<b>2479</b>	<b>3356</b>	<b>3598</b>	<b>29</b>	<b>4744</b>	<b>5830</b>	<b>10574</b>
Aalsmeer	174	78	1	27	41	77	105	1	111	141	252
Amstelveen	541	267	5	65	175	251	309	3	320	488	808
Diemen	191	91	–	28	59	82	113	–	122	160	282
Haarlemmermeer	1111	487	11	127	329	479	648	4	682	916	1598
Ouder-Amstel	66	45	–	5	24	32	50	–	45	66	111
Uithoorn	225	95	3	27	78	97	113	2	127	193	320
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>2308</b>	<b>1063</b>	<b>20</b>	<b>279</b>	<b>706</b>	<b>1018</b>	<b>1338</b>	<b>10</b>	<b>1407</b>	<b>1964</b>	<b>3371</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>13654</b>	<b>5363</b>	<b>76</b>	<b>1966</b>	<b>4213</b>	<b>5929</b>	<b>6774</b>	<b>59</b>	<b>8391</b>	<b>10626</b>	<b>19017</b>

bron: UWW

## 13.4.20 Uitkeringen WAO naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2015

gemeente/subregio	mate arbeidsongeschiktheid		leeftijdsgroep in jaren					geslacht			totaal
	geheel	deels	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-AOW-leeftijd	mannen	vrouwen	
Beemster	117	62	–	1	16	61	99	2	77	102	179
Edam-Volendam	411	203	–	9	80	139	373	13	324	290	614
Landmeer	131	76	–	1	12	63	127	4	72	135	207
Purmerend	1753	554	–	24	267	683	1310	23	863	1444	2307
Waterland	196	117	–	2	24	87	193	7	124	189	313
Wormerland	225	98	–	5	31	113	168	6	137	186	323
Zeevang	79	39	–	1	7	43	65	2	48	70	118
<b>Waterland</b>	<b>2912</b>	<b>1149</b>	<b>–</b>	<b>43</b>	<b>437</b>	<b>1189</b>	<b>2335</b>	<b>57</b>	<b>1645</b>	<b>2416</b>	<b>4061</b>
Oostzaan	131	61	–	3	12	56	120	1	66	126	192
Zaanstad	3197	1071	–	38	495	1408	2275	52	1758	2510	4268
<b>Zaanstreek</b>	<b>3328</b>	<b>1132</b>	<b>–</b>	<b>41</b>	<b>507</b>	<b>1464</b>	<b>2395</b>	<b>53</b>	<b>1824</b>	<b>2636</b>	<b>4460</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>13064</b>	<b>4714</b>	<b>–</b>	<b>100</b>	<b>1517</b>	<b>5357</b>	<b>10597</b>	<b>207</b>	<b>7997</b>	<b>9781</b>	<b>17778</b>
Aalsmeer	246	134	–	3	36	121	214	6	160	220	380
Amstelveen	903	526	–	5	116	446	846	16	494	935	1429
Diemen	328	188	–	6	41	155	307	7	165	351	516
Haarlemmermeer	1841	848	–	20	288	858	1485	38	997	1692	2689
Ouder-Amstel	137	78	–	1	13	64	136	1	77	138	215
Uithoorn	329	164	–	2	58	166	256	11	180	313	493
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>3784</b>	<b>1938</b>	<b>–</b>	<b>37</b>	<b>552</b>	<b>1810</b>	<b>3244</b>	<b>79</b>	<b>2073</b>	<b>3649</b>	<b>5722</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>23088</b>	<b>8933</b>	<b>–</b>	<b>221</b>	<b>3013</b>	<b>9820</b>	<b>18571</b>	<b>396</b>	<b>13539</b>	<b>18482</b>	<b>32021</b>

bron: UWV

## 13.4.21 Uitkeringen WAZ naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2015

gemeente/subregio	mate arbeidsongeschiktheid		leeftijdsgroep in jaren					geslacht			totaal
	geheel	deels	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65- AOW- leeftijd	man- nen	vrou- wen	
Beemster	12	6	-	-	-	6	12	-	13	5	18
Edam-Volendam	55	27	-	-	4	20	51	7	61	21	82
Landsmeer	5	6	-	-	1	3	7	-	5	6	11
Purmerend	51	18	-	-	5	16	46	2	45	24	69
Waterland	22	9	-	-	1	6	22	2	20	11	31
Wormerland	10	5	-	-	-	4	11	-	9	6	15
Zeevang	10	4	-	-	-	1	12	1	8	6	14
<b>Waterland</b>	<b>165</b>	<b>75</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>11</b>	<b>56</b>	<b>161</b>	<b>12</b>	<b>161</b>	<b>79</b>	<b>240</b>
Oostzaan	5	2	-	-	-	-	6	1	4	3	7
Zaanstad	76	34	-	-	3	29	75	3	75	35	110
<b>Zaanstreek</b>	<b>81</b>	<b>36</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>3</b>	<b>29</b>	<b>81</b>	<b>4</b>	<b>79</b>	<b>38</b>	<b>117</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>382</b>	<b>157</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>18</b>	<b>127</b>	<b>387</b>	<b>7</b>	<b>323</b>	<b>216</b>	<b>539</b>
Aalsmeer	13	10	-	-	-	1	21	1	17	6	23
Amstelveen	48	15	-	-	3	11	49	-	32	31	63
Diemen	19	8	-	-	-	5	22	-	18	9	27
Haarlemmermeer	75	31	-	-	4	23	78	1	71	35	106
Ouder-Amstel	10	3	-	-	1	5	7	-	7	6	13
Uithoorn	15	10	-	-	1	8	16	-	17	8	25
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>180</b>	<b>77</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>9</b>	<b>53</b>	<b>193</b>	<b>2</b>	<b>162</b>	<b>95</b>	<b>257</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>808</b>	<b>345</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>41</b>	<b>265</b>	<b>822</b>	<b>25</b>	<b>725</b>	<b>428</b>	<b>1153</b>

bron: UWV

## 13.4.22 Uitkeringen Wajong naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2015

gemeente/subregio	mate arbeidsongeschiktheid		leeftijdsgroep in jaren					geslacht		totaal	
	geheel	deels	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-AOW-leeftijd	man-nen		vrou-wen
Beemster	155	41	50	65	53	22	6	–	120	76	196
Edam-Volendam	139	54	55	54	31	26	27	–	97	96	193
Landsmeer	36	30	26	22	7	10	1	–	38	28	66
Purmerend	1081	385	392	436	249	262	127	–	837	629	1466
Waterland	76	31	32	31	17	16	11	–	56	51	107
Wormerland	83	62	61	38	21	20	5	–	76	69	145
Zeevang	52	24	30	22	8	11	5	–	42	34	76
<b>Waterland</b>	<b>1622</b>	<b>627</b>	<b>646</b>	<b>668</b>	<b>386</b>	<b>367</b>	<b>182</b>	<b>–</b>	<b>1266</b>	<b>983</b>	<b>2249</b>
Oostzaan	54	21	35	16	12	8	4	–	41	34	75
Zaanstad	1458	736	742	710	340	282	119	1	1157	1037	2194
<b>Zaanstreek</b>	<b>1512</b>	<b>757</b>	<b>777</b>	<b>726</b>	<b>352</b>	<b>290</b>	<b>123</b>	<b>1</b>	<b>1198</b>	<b>1071</b>	<b>2269</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>6272</b>	<b>2866</b>	<b>2392</b>	<b>3292</b>	<b>1403</b>	<b>1158</b>	<b>879</b>	<b>14</b>	<b>5089</b>	<b>4049</b>	<b>9138</b>
Aalsmeer	205	57	59	81	46	48	28	–	125	137	262
Amstelveen	500	227	175	226	134	112	79	1	406	321	727
Diemen	156	92	68	96	28	32	24	–	141	107	248
Haarlemmermeer	1015	414	423	429	249	181	143	4	798	631	1429
Ouder-Amstel	37	32	26	22	7	7	6	1	42	27	69
Uithoorn	234	95	92	111	58	49	19	–	180	149	329
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>2147</b>	<b>917</b>	<b>843</b>	<b>965</b>	<b>522</b>	<b>429</b>	<b>299</b>	<b>6</b>	<b>1692</b>	<b>1372</b>	<b>3064</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>11553</b>	<b>5167</b>	<b>4658</b>	<b>5651</b>	<b>2663</b>	<b>2244</b>	<b>1483</b>	<b>21</b>	<b>9245</b>	<b>7475</b>	<b>16720</b>

bron: UWV

## 13.4.23 Uitkeringen AOW, 2014-2015

gemeente/subregio	2014			2015	
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal <sup>1)</sup>
Beemster	1720	1740	1750	1760	1760
Edam-Volendam	4830	4910	4970	5020	5060
Landsmeer	2130	2160	2170	2200	2190
Purmerend	13800	13880	13990	14090	14050
Waterland	3610	3650	3700	3730	3740
Wormerland	3320	3350	3370	3400	3410
Zeevang	1250	1270	1300	1310	1310
<b>Waterland</b>	<b>30660</b>	<b>30960</b>	<b>31250</b>	<b>31510</b>	<b>31520</b>
Oostzaan	1740	1770	1780	1800	1810
Zaanstad	25340	25510	25660	25860	25850
<b>Zaanstreek</b>	<b>27080</b>	<b>27280</b>	<b>27440</b>	<b>27660</b>	<b>27660</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>94190</b>	<b>94790</b>	<b>95740</b>	<b>96200</b>	<b>95830</b>
Aalsmeer	5310	5350	5380	5420	5420
Amstelveen	16060	16200	16290	16400	16340
Diemen	3920	3950	3990	4010	4000
Haarlemmermeer	20710	20910	21150	21350	21460
Ouder-Amstel	2570	2580	2590	2610	2610
Uithoorn	5040	5080	5130	5150	5150
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>53610</b>	<b>54070</b>	<b>54530</b>	<b>54940</b>	<b>54980</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>205540</b>	<b>207100</b>	<b>208960</b>	<b>210310</b>	<b>209990</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS



13.4.24 Uitkeringen AOW naar uitkeringsrecht en geslacht, 1e kwartaal 2015 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	volledig <sup>2)</sup>	gekort <sup>3)</sup>	mannen	vrouwen	totaal
Beemster	1690	70	820	940	1760
Edam-Volendam	4860	190	2350	2710	5060
Landsmeer	2080	120	1000	1200	2190
Purmerend	12670	1380	6220	7830	14050
Waterland	3530	210	1780	1960	3740
Wormerland	3230	170	1600	1810	3410
Zeevang	1250	60	640	670	1310
<b>Waterland</b>	<b>29310</b>	<b>2200</b>	<b>14410</b>	<b>17120</b>	<b>31520</b>
Oostzaan	1730	80	820	990	1810
Zaanstad	23080	2780	11730	14130	25850
<b>Zaanstreek</b>	<b>24810</b>	<b>2860</b>	<b>12550</b>	<b>15120</b>	<b>27660</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>69310</b>	<b>26520</b>	<b>43140</b>	<b>52690</b>	<b>95830</b>
Aalsmeer	5090	330	2490	2930	5420
Amstelveen	14080	2260	6760	9580	16340
Diemen	3370	630	1800	2200	4000
Haarlemmermeer	19240	2230	9970	11500	21460
Ouder-Amstel	2340	270	1140	1470	2610
Uithoorn	4750	400	2300	2850	5150
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>48870</b>	<b>6120</b>	<b>24460</b>	<b>30530</b>	<b>54980</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>172300</b>	<b>37700</b>	<b>94560</b>	<b>115460</b>	<b>209990</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

<sup>2)</sup> Volledig houdt in dat over de gehele AOW-periode (50 jaar) rechten zijn opgebouwd.

<sup>3)</sup> Voor elk jaar dat de pensioengerechtigde tussen het 15de en 65ste jaar niet verzekerd is geweest, bijvoorbeeld vanwege wonen in het buitenland, wordt op het ouderdomspensioen 2% gekort.

bron: CBS

## 13.4.25 Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar huishoudentypen en leeftijdsgroepen, 2012

gemeente/subregio	eenpersoons-huishoudens		meerpersoons-huishoudens		totaal huishoudens		totaal	minima
	<65 jaar	65+ jaar	<65 jaar	65+ jaar	<65 jaar	65+ jaar		
Beemster	63	105	91	39	154	144	298	180
Edam-Volendam	235	277	224	108	459	385	844	547
Landsmeer	100	115	136	55	236	170	406	220
Purmerend	1685	1749	1770	719	3455	2468	5923	3490
Waterland	148	212	156	83	304	295	599	334
Wormerland	225	246	256	123	481	369	850	497
Zeevang	59	48	79	25	138	73	211	120
<b>Waterland</b>	<b>2515</b>	<b>2752</b>	<b>2712</b>	<b>1152</b>	<b>5227</b>	<b>3904</b>	<b>9131</b>	<b>5388</b>
Oostzaan	66	113	90	38	156	151	307	183
Zaanstad	3353	2945	3699	1288	7052	4233	11285	6939
<b>Zaanstreek</b>	<b>3419</b>	<b>3058</b>	<b>3789</b>	<b>1326</b>	<b>7208</b>	<b>4384</b>	<b>11592</b>	<b>7122</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>46499</b>	<b>17053</b>	<b>31697</b>	<b>5557</b>	<b>78196</b>	<b>22610</b>	<b>100806</b>	<b>75215</b>
Aalsmeer	227	344	326	160	553	504	1057	576
Amstelveen	2622	1236	1237	434	3859	1670	5529	3856
Diemen	1624	398	558	137	2182	535	2717	2149
Haarlemmermeer	2199	1530	1847	711	4046	2241	6287	4029
Ouder-Amstel	180	205	166	67	346	272	618	362
Uithoorn	394	390	512	166	906	556	1462	784
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>7246</b>	<b>4103</b>	<b>4646</b>	<b>1675</b>	<b>11892</b>	<b>5778</b>	<b>17670</b>	<b>11756</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>59679</b>	<b>26966</b>	<b>42844</b>	<b>9710</b>	<b>102523</b>	<b>36676</b>	<b>139199</b>	<b>99481</b>

bron: MinBZk/WB

### 13.4.26 Gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro) van huishoudens naar huishoudentypen en leeftijdsgroepen, 2012

gemeente/subregio	eenpersoons-huishoudens		meerpersoons-huishoudens		totaal huishoudens		totaal	minima
	<65 jaar	65+ jaar	<65 jaar	65+ jaar	<65 jaar	65+ jaar		
Beemster	1765	2073	1913	1935	1853	2036	1941	2231
Edam-Volendam	1800	1848	2142	2032	1967	1899	1936	2132
Landsmeer	1487	1673	1918	1693	1736	1679	1712	1932
Purmerend	1797	2108	2102	2061	1953	2095	2012	2262
Waterland	1537	1764	1871	1696	1708	1745	1726	1958
Wormerland	1496	1841	1796	1908	1656	1863	1746	1954
Zeevang	1547	1857	1907	1799	1753	1837	1782	2072
Waterland	1736	2008	2042	1988	1895	2002	1940	2183
Oostzaan	1405	1896	1600	1527	1517	1803	1658	1825
Zaanstad	1590	1897	1928	1924	1768	1905	1819	2013
Zaanstreek	1586	1897	1920	1913	1763	1901	1815	2008
Amsterdam	1564	1919	2062	2078	1766	1958	1809	1913
Aalsmeer	1549	2123	2190	1990	1927	2081	2000	2269
Amstelveen	1036	2071	2016	2112	1350	2082	1571	1557
Diemen	1048	2222	2087	2458	1313	2282	1504	1463
Haarlemmermeer	1620	2170	2192	2167	1881	2169	1984	2147
Ouder-Amstel	1727	2087	2068	2125	1891	2096	1981	2203
Uithoorn	1665	2005	2062	1864	1889	1963	1917	2235
Amstel-Meerlanden	1283	2121	2114	2128	1608	2123	1776	1842
Stadsregio Amsterdam	1538	1956	2054	2053	1754	1982	1814	1926

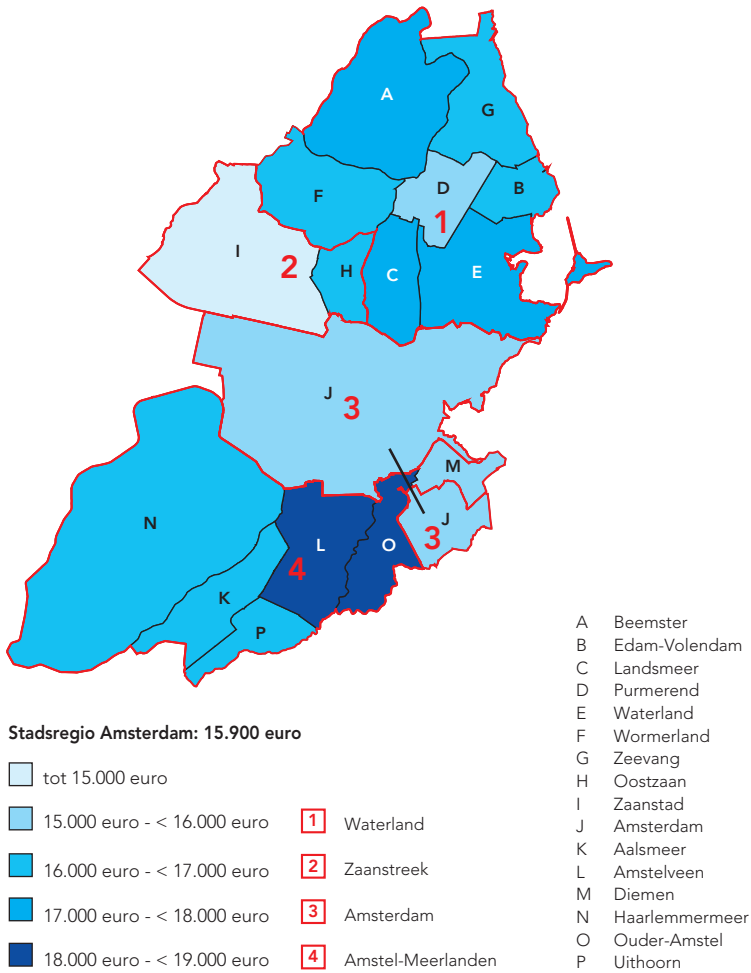
bron: MinBZk/WB

## 13.4.27 Bevolking en gemiddeld besteedbaar inkomen, 2012

gemeente/subregio	bevolking 1 januari 2013			gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner		gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon met een heel jaar inkomen	
	totaal (x 1.000)	waaronder met een heel jaar inkomen		x 1.000 euro	rang- nummer	x 1.000 euro	rang- nummer
		totaal (x 1.000)	in % van inwoners				
Beemster	8,8	6,4	72,7	17,1	35	34,0	69
Edam-Volendam	28,8	20,3	70,5	16,1	81	32,0	113
Landsmeer	10,5	7,6	72,4	17,7	24	36,6	28
Purmerend	79,5	57,8	72,7	15,1	202	30,4	186
Waterland	17,1	12,6	73,7	17,6	26	35,2	41
Wormerland	15,7	11,7	74,5	16,0	88	31,7	122
Zeevang	6,3	4,5	71,4	16,8	48	34,6	50
<b>Waterland</b>	<b>166,7</b>	<b>120,9</b>	<b>72,5</b>	<b>15,9</b>		<b>32,0</b>	
Oostzaan	9,1	6,7	73,6	16,4	62	33,5	72
Zaanstad	149,6	107,7	72,0	14,7	255	29,9	211
<b>Zaanstreek</b>	<b>158,7</b>	<b>114,4</b>	<b>72,1</b>	<b>14,8</b>		<b>30,1</b>	
<b>Amsterdam</b>	<b>799,3</b>	<b>558,2</b>	<b>69,8</b>	<b>15,7</b>	<b>112</b>	<b>33,1</b>	<b>82</b>
Aalsmeer	30,6	21,7	70,9	16,5	58	35,0	45
Amstelveen	84,4	57,9	68,6	18,1	17	40,0	12
Diemen	25,2	17,4	69,0	15,3	153	32,6	92
Haarlemmermeer	144,2	100,7	69,8	16,1	78	35,3	39
Ouder-Amstel	13,2	9,4	71,2	18,8	12	40,1	10
Uithoorn	28,4	20,4	71,8	16,4	65	34,1	64
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>326,0</b>	<b>227,5</b>	<b>69,8</b>	<b>16,7</b>		<b>36,4</b>	
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1450,7</b>	<b>1021,0</b>	<b>70,4</b>	<b>15,9</b>		<b>33,4</b>	

bron: CBS/RIO 2012

13.4a Gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner, 2012



bron: CBS/RIO 2012

**13.4.28 Personen met een heel jaar inkomen en het gemiddeld persoonlijk inkomen naar sociaal-economische categorie, 2012**

gemeente/subregio	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)					gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)				
	actief		niet-actief			actief		niet-actief		
	totaal	waar- onder	totaal	waaronder		totaal	waar- onder	totaal	waaronder	
		zelf- standige		bij- stands- uitke- ring	pensioen- ontvanger 65 jaar en ouder		zelf- standige		bij- stands- uitke- ring	pensioen- ontvanger 65 jaar en ouder
Beemster	4,0	1,0	2,3	0,0	1,5	41,2	42,1	21,5	x	22,5
Edam-Volendam	13,8	2,6	6,5	0,2	4,1	37,8	44,1	19,9	13,7	20,3
Landsmeer	4,9	1,0	2,7	0,1	1,8	44,2	40,2	22,9	x	24,9
Purmerend	36,4	4,0	21,4	1,1	12,1	36,6	34,5	20,0	13,7	21,3
Waterland	7,9	1,5	4,6	0,1	3,1	42,8	41,0	22,2	x	23,5
Wormerland	7,1	1,0	4,5	0,2	3,0	38,6	37,1	20,7	14,7	22,0
Zeevang	2,9	0,6	1,6	0,0	1,1	41,3	40,9	22,7	x	24,0
Waterland	77,0	11,7	43,6	1,7	26,7	38,5	39,2	20,6	13,8	21,9
Oostzaan	4,3	0,6	2,4	0,1	1,6	40,5	35,3	20,8	x	21,5
Zaanstad	67,0	8,0	40,6	2,7	22,2	36,1	34,3	19,7	14,0	21,0
Zaanstreek	71,3	8,6	43,0	2,8	23,8	36,4	34,4	19,8	14,0	21,0
Amsterdam	349,7	68,9	208,5	35,1	81,2	41,9	33,5	18,3	13,8	21,9
Aalsmeer	14,9	2,0	6,8	0,1	4,5	41,4	39,4	20,9	12,9	22,2
Amstelveen	35,4	5,0	22,5	0,8	14,2	50,6	43,7	23,1	14,0	26,1
Diemen	10,8	1,7	6,6	0,4	3,3	40,6	33,5	19,5	12,7	22,3
Haarlemmermeer	69,3	8,9	31,4	1,3	17,6	41,7	39,1	21,3	13,7	23,4
Ouder-Amstel	6,2	1,1	3,2	0,1	2,1	49,0	42,3	23,3	x	25,0
Uithoorn	13,3	1,6	7,1	0,2	4,5	40,3	37,2	22,3	13,2	24,0
Amstel-Meerlanden	149,9	20,3	77,6	2,9	46,2	43,9	39,8	21,8	13,6	24,2
Stadsregio Amsterdam	647,9	109,5	372,7	42,5	177,9	41,3	35,3	19,5	13,8	22,4

bron: CBS/RIO 2012

## 13.4.29 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar geslacht, 2012

gemeente/subregio	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)			gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)		
	totaal	15 jaar en ouder		totaal	15 jaar en ouder	
		mannen	vrouwen		mannen	vrouwen
Beemster	6,4	3,3	3,1	34,0	43,7	23,8
Edam-Volendam	20,3	10,8	9,6	32,0	42,6	20,1
Landsmeer	7,6	3,8	3,9	36,6	46,1	27,2
Purmerend	57,8	28,6	29,2	30,4	38,0	23,1
Waterland	12,6	6,5	6,1	35,2	44,3	25,6
Wormerland	11,7	6,0	5,6	31,7	40,5	22,2
Zeevang	4,5	2,4	2,2	34,6	43,6	24,5
<b>Waterland</b>	<b>120,9</b>	<b>61,4</b>	<b>59,7</b>	<b>32,0</b>	<b>40,7</b>	<b>23,1</b>
Oostzaan	6,7	3,4	3,3	33,5	42,6	24,3
Zaanstad	107,7	54,8	52,9	29,9	36,9	22,7
<b>Zaanstreek</b>	<b>114,4</b>	<b>58,2</b>	<b>56,2</b>	<b>30,1</b>	<b>37,2</b>	<b>22,8</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>558,2</b>	<b>278,7</b>	<b>279,5</b>	<b>33,1</b>	<b>38,0</b>	<b>28,2</b>
Aalsmeer	21,7	11,1	10,6	35,0	44,7	24,7
Amstelveen	57,9	28,3	29,6	40,0	50,9	29,5
Diemen	17,4	8,6	8,8	32,6	38,6	26,7
Haarlemmermeer	100,7	51,4	49,2	35,3	44,6	25,6
Ouder-Amstel	9,4	4,6	4,8	40,1	49,7	30,8
Uithoorn	20,4	10,2	10,2	34,1	43,0	25,1
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>227,5</b>	<b>114,2</b>	<b>113,2</b>	<b>36,4</b>	<b>45,8</b>	<b>26,8</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1021,0</b>	<b>512,5</b>	<b>508,6</b>	<b>33,4</b>	<b>40,0</b>	<b>26,7</b>

bron: CBS/RIO 2012

## 13.4.30 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar leeftijdsgroepen, 2012

gemeente/subregio	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)				gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)			
	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar e.o.	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar e.o.
Beemster	0,6	1,6	2,5	1,7	12,3	37,8	43,3	23,8
Edam-Volendam	2,2	6,7	7,1	4,3	15,3	37,6	38,2	22,0
Landsmeer	0,6	2,0	3,0	1,9	11,6	41,5	44,7	26,8
Purmerend	5,3	18,4	21,3	12,7	12,3	33,5	37,4	22,1
Waterland	1,1	3,2	5,0	3,4	12,1	41,2	43,6	25,1
Wormerland	1,1	3,1	4,3	3,1	11,5	34,9	40,8	23,2
Zeevang	0,4	1,1	1,8	1,2	11,5	37,0	43,5	26,3
Waterland	11,3	36,1	45,0	28,3	12,7	35,8	39,6	23,2
Oostzaan	0,6	1,8	2,6	1,7	12,3	38,1	42,2	23,1
Zaanstad	9,9	37,0	37,5	23,3	12,5	33,2	36,3	21,8
Zaanstreek	10,5	38,8	40,1	25,0	12,5	33,4	36,7	21,9
Amsterdam	52,8	239,4	177,4	88,1	11,2	38,3	37,3	23,7
Aalsmeer	2,0	7,4	7,5	4,8	11,6	40,1	43,4	24,1
Amstelveen	4,8	17,7	20,2	15,1	10,0	46,3	50,8	27,7
Diemen	1,9	5,2	6,6	3,7	10,4	35,3	41,8	23,5
Haarlemmermeer	9,5	34,7	37,5	18,9	11,5	38,7	43,5	24,8
Ouder-Amstel	0,7	2,7	3,7	2,3	11,9	46,8	49,1	26,6
Uithoorn	1,8	6,3	7,4	4,8	11,9	36,0	43,4	25,4
Amstel-Meerlanden	20,7	74,0	82,9	49,6	11,1	40,5	45,4	25,6
Stadsregio Amsterdam	95,3	388,3	345,4	191,0	11,5	38,0	39,5	23,9

bron: CBS/RIO 2012



## 13.4.31 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar herkomstgroepering, 2012

gemeente/subregio	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)				gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)			
	totaal	autoch-tonen	allochtonen		totaal	autoch-tonen	allochtonen	
			westers	niet-westers			westers	niet-westers
Beemster	6,4	5,9	0,4	0,1	34,0	34,3	31,6	27,5
Edam-Volendam	20,3	19,1	0,7	0,5	32,0	32,3	31,5	23,5
Landsmeer	7,6	6,7	0,6	0,3	36,6	36,7	37,4	32,1
Purmerend	57,8	45,0	5,4	7,4	30,4	31,1	31,0	26,2
Waterland	12,6	11,3	0,9	0,3	35,2	35,2	37,5	29,5
Wormerland	11,7	10,4	0,7	0,5	31,7	32,1	30,7	23,4
Zeevang	4,5	4,1	0,3	0,1	34,6	34,6	36,1	27,4
<b>Waterland</b>	<b>120,9</b>	<b>102,5</b>	<b>9,0</b>	<b>9,2</b>	<b>32,0</b>	<b>32,6</b>	<b>32,3</b>	<b>26,2</b>
Oostzaan	6,7	6,0	0,4	0,2	33,5	33,6	34,2	29,7
Zaanstad	107,7	80,8	10,1	16,7	29,9	31,2	29,7	24,0
<b>Zaanstreek</b>	<b>114,4</b>	<b>86,8</b>	<b>10,5</b>	<b>16,9</b>	<b>30,1</b>	<b>31,4</b>	<b>29,9</b>	<b>24,1</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>558,2</b>	<b>306,8</b>	<b>84,9</b>	<b>166,5</b>	<b>33,1</b>	<b>36,5</b>	<b>38,1</b>	<b>24,1</b>
Aalsmeer	21,7	18,6	2,1	1,1	35,0	35,0	36,3	31,8
Amstelveen	57,9	40,3	9,7	7,9	40,0	38,8	47,0	37,1
Diemen	17,4	11,4	2,1	3,9	32,6	34,4	31,6	27,7
Haarlemmermeer	100,7	79,5	10,5	10,7	35,3	35,9	37,0	29,5
Ouder-Amstel	9,4	7,6	1,1	0,8	40,1	40,2	44,0	34,4
Uithoorn	20,4	16,8	2,2	1,4	34,1	34,6	34,3	27,3
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>227,5</b>	<b>174,2</b>	<b>27,7</b>	<b>25,8</b>	<b>36,4</b>	<b>36,4</b>	<b>40,1</b>	<b>31,7</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1021,0</b>	<b>670,3</b>	<b>132,1</b>	<b>218,4</b>	<b>33,4</b>	<b>35,2</b>	<b>37,5</b>	<b>25,1</b>

bron: CBS/RIO 2012

## 13.4.32 Personen met een heel jaar inkomen (x 1.000) naar inkomensklassen, 2012

gemeente/subregio	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000) met persoonlijk inkomen per jaar					
	minder dan 12.600 euro	12.600 euro- <20.100 euro	20.100 euro- <30.400 euro	30.400 euro- <44.100 euro	44.100 euro en meer	totaal
Beemster	1,2	1,2	1,2	1,3	1,5	6,4
Edam-Volendam	4,3	3,5	3,5	4,3	4,7	20,3
Landsmeer	1,3	1,3	1,4	1,5	2,1	7,6
Purmerend	10,2	11,2	12,7	12,6	11,2	57,8
Waterland	2,4	2,1	2,3	2,6	3,3	12,6
Wormerland	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	11,7
Zeevang	0,8	0,8	0,9	0,9	1,1	4,5
<b>Waterland</b>	<b>22,5</b>	<b>22,2</b>	<b>24,3</b>	<b>25,6</b>	<b>26,4</b>	<b>120,9</b>
Oostzaan	1,2	1,2	1,4	1,3	1,6	6,7
Zaanstad	19,3	21,7	23,3	22,9	20,3	107,7
<b>Zaanstreek</b>	<b>20,5</b>	<b>22,9</b>	<b>24,7</b>	<b>24,2</b>	<b>21,9</b>	<b>114,4</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>103,7</b>	<b>121,7</b>	<b>101,3</b>	<b>105,4</b>	<b>126,2</b>	<b>558,2</b>
Aalsmeer	4,0	3,6	4,3	4,4	5,5	21,7
Amstelveen	9,9	8,4	10,3	11,6	17,7	57,9
Diemen	3,4	3,0	3,3	3,6	4,2	17,4
Haarlemmermeer	17,1	15,7	19,8	21,5	26,7	100,7
Ouder-Amstel	1,5	1,4	1,7	1,9	2,9	9,4
Uithoorn	3,5	3,3	4,3	4,4	4,9	20,4
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>39,4</b>	<b>35,4</b>	<b>43,7</b>	<b>47,4</b>	<b>61,9</b>	<b>227,5</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>186,1</b>	<b>202,2</b>	<b>194,0</b>	<b>202,6</b>	<b>236,4</b>	<b>1021,0</b>

bron: CBS/RIO 2012

## 13.4.33 Particuliere huishoudens incl. studenten (x 1.000) naar inkomensklassen, 2012

gemeente/subregio	besteedsbaar inkomen per jaar					totaal
	minder dan 17.100 euro	17.100 euro - <24.400 euro	24.400 euro - <33.700 euro	33.700 euro - <46.800 euro	46.800 euro en meer	
Beemster	0,5	0,6	0,6	0,8	1,1	3,6
Edam-Volendam	1,2	1,9	2,2	2,6	3,4	11,4
Landsmeer	0,5	0,8	0,8	0,9	1,4	4,4
Purmerend	5,2	7,1	7,4	7,9	7,1	34,6
Waterland	0,9	1,2	1,4	1,5	2,3	7,3
Wormerland	0,8	1,3	1,4	1,5	1,7	6,7
Zeevang	0,3	0,4	0,4	0,6	0,8	2,6
<b>Waterland</b>	<b>9,4</b>	<b>13,3</b>	<b>14,2</b>	<b>15,8</b>	<b>17,8</b>	<b>70,6</b>
Oostzaan	0,5	0,6	0,7	0,9	1,1	3,8
Zaanstad	11,5	14,2	13,9	14,1	12,4	66,3
<b>Zaanstreek</b>	<b>12,0</b>	<b>14,8</b>	<b>14,6</b>	<b>15,0</b>	<b>13,5</b>	<b>70,1</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>134,9</b>	<b>90,4</b>	<b>75,0</b>	<b>56,7</b>	<b>67,0</b>	<b>424,0</b>
Aalsmeer	1,5	2,0	2,3	2,8	3,8	12,4
Amstelveen	7,6	7,0	7,3	6,8	10,8	39,6
Diemen	2,9	2,1	2,2	2,0	2,5	11,8
Haarlemmermeer	7,6	9,2	11,0	13,6	17,3	58,9
Ouder-Amstel	0,7	1,0	1,0	1,0	1,9	5,8
Uithoorn	1,5	2,3	2,4	2,7	3,3	12,2
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>21,8</b>	<b>23,6</b>	<b>26,2</b>	<b>28,9</b>	<b>39,6</b>	<b>140,7</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>178,1</b>	<b>142,1</b>	<b>130,0</b>	<b>116,4</b>	<b>137,9</b>	<b>705,4</b>

bron: CBS/RIO 2012

**13.4.34 Particuliere huishoudens incl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden, 2012**

gemeente/subregio	huishoudens (x 1.000)					gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)				
	totaal	eenper- soons- huishou- den	paar zonder kinderen	paar met kinderen	een- ouder- gezin	totaal	eenper- soons- huis- houden	paar zonder kinderen	paar met kinderen	een- ouder- gezin
Beemster	3,6	1,0	1,2	1,1	0,2	41,3	20,5	42,2	58,4	31,2
Edam-Volendam	11,4	3,0	3,3	4,3	0,6	40,5	21,5	38,2	56,4	31,6
Landsmeer	4,4	1,2	1,4	1,4	0,3	41,5	22,8	43,1	57,9	32,1
Purmerend	34,6	11,2	9,5	10,2	3,1	34,2	19,9	36,9	48,5	27,8
Waterland	7,3	2,1	2,4	2,3	0,5	41,1	22,5	41,4	59,5	33,1
Wormerland	6,7	2,0	2,2	2,1	0,5	37,3	20,9	38,8	52,7	29,2
Zeevang	2,6	0,6	0,9	0,8	0,1	41,4	21,1	42,9	55,2	32,3
<b>Waterland</b>	<b>70,6</b>	<b>21,1</b>	<b>20,9</b>	<b>22,2</b>	<b>5,3</b>	<b>37,3</b>	<b>20,7</b>	<b>38,8</b>	<b>52,9</b>	<b>29,3</b>
Oostzaan	3,8	1,1	1,2	1,2	0,3	39,1	20,9	40,0	53,9	32,5
Zaanstad	66,3	22,9	18,1	18,3	5,7	33,0	19,5	36,4	47,6	27,1
<b>Zaanstreek</b>	<b>70,1</b>	<b>24,0</b>	<b>19,3</b>	<b>19,5</b>	<b>6,0</b>	<b>33,3</b>	<b>19,6</b>	<b>36,6</b>	<b>47,9</b>	<b>27,4</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>424,0</b>	<b>229,4</b>	<b>80,1</b>	<b>66,4</b>	<b>37,3</b>	<b>29,5</b>	<b>19,5</b>	<b>41,1</b>	<b>49,8</b>	<b>26,7</b>
Aalsmeer	12,4	3,4	3,6	4,4	0,8	40,7	22,1	41,1	55,6	32,0
Amstelveen	39,6	16,9	9,6	9,8	2,8	38,2	21,7	44,1	62,2	31,1
Diemen	11,8	5,0	2,7	2,7	1,1	32,5	18,5	39,8	52,0	29,1
Haarlemmermeer	58,9	16,9	16,1	20,5	4,3	39,3	21,5	41,3	53,5	30,3
Ouder-Amstel	5,8	2,0	1,6	1,6	0,4	42,6	23,2	45,5	64,4	32,9
Uithoorn	12,2	3,9	3,5	3,7	1,0	37,8	22,2	40,7	53,0	30,2
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>140,7</b>	<b>48,1</b>	<b>37,1</b>	<b>42,7</b>	<b>10,4</b>	<b>38,5</b>	<b>21,4</b>	<b>42,0</b>	<b>56,0</b>	<b>30,6</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>705,4</b>	<b>322,6</b>	<b>157,4</b>	<b>150,8</b>	<b>59,0</b>	<b>32,5</b>	<b>19,9</b>	<b>40,5</b>	<b>51,8</b>	<b>27,7</b>

bron: CBS/RIO 2012

## 13.4.35 Particuliere huishoudens excl. studenten (x 1.000) naar inkomensklassen, 2012

gemeente/subregio	besteedsbaar inkomen per jaar					totaal
	minder dan 18.000 euro	18.000 euro - <25.200 euro	25.200 euro - <34.500 euro	34.500 euro - <47.400 euro	47.400 euro en meer	
Beemster	0,6	0,6	0,6	0,8	1,1	3,6
Edam-Volendam	1,5	1,9	2,2	2,6	3,3	11,3
Landsmeer	0,6	0,7	0,8	0,9	1,4	4,4
Purmerend	5,9	7,0	7,1	7,6	6,8	34,3
Waterland	1,0	1,2	1,4	1,5	2,2	7,2
Wormerland	1,0	1,3	1,4	1,4	1,6	6,7
Zeevang	0,4	0,4	0,4	0,6	0,7	2,5
<b>Waterland</b>	<b>11,0</b>	<b>13,1</b>	<b>13,9</b>	<b>15,4</b>	<b>17,1</b>	<b>70,0</b>
Oostzaan	0,6	0,6	0,7	0,9	1,1	3,8
Zaanstad	12,7	13,7	13,5	13,6	11,9	65,4
<b>Zaanstreek</b>	<b>13,3</b>	<b>14,3</b>	<b>14,2</b>	<b>14,5</b>	<b>13,0</b>	<b>69,2</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>114,3</b>	<b>85,4</b>	<b>70,2</b>	<b>54,3</b>	<b>64,9</b>	<b>389,0</b>
Aalsmeer	1,7	2,0	2,3	2,8	3,7	12,3
Amstelveen	6,2	6,8	7,1	6,8	10,5	37,2
Diemen	2,1	2,1	2,1	1,9	2,5	10,6
Haarlemmermeer	8,0	9,1	10,7	13,2	16,8	58,0
Ouder-Amstel	0,8	1,0	1,0	1,0	1,9	5,7
Uithoorn	1,8	2,2	2,3	2,6	3,1	12,1
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>20,6</b>	<b>23,2</b>	<b>25,5</b>	<b>28,3</b>	<b>38,5</b>	<b>135,9</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>159,2</b>	<b>136,0</b>	<b>123,8</b>	<b>112,5</b>	<b>133,5</b>	<b>664,1</b>

bron: CBS/RIO 2012

**13.4.36 Particuliere huishoudens excl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden, 2012**

gemeente/subregio	huishoudens (x 1.000)					gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)				
	totaal	eenper- soons- huis- houden	paar zonder kinderen	paar met kinderen	eenou- der- gezin	totaal	eenper- soons- huis- houden	paar zonder kinderen	paar met kinderen	een- ouder- gezin
Beemster	3,6	1,0	1,2	1,1	0,2	41,4	20,6	42,2	58,4	31,2
Edam-Volendam	11,3	3,0	3,3	4,3	0,6	40,6	21,6	38,2	56,4	31,6
Landsmeer	4,4	1,2	1,4	1,4	0,3	41,7	23,1	43,2	57,9	32,1
Purmerend	34,3	10,9	9,5	10,2	3,1	34,4	20,2	37,0	48,5	27,8
Waterland	7,2	2,1	2,3	2,3	0,5	41,4	22,8	41,5	59,5	33,1
Wormerland	6,7	1,9	2,1	2,1	0,5	37,5	21,1	38,9	52,7	29,2
Zeevang	2,5	0,6	0,9	0,8	0,1	41,6	21,3	42,9	55,2	32,3
<b>Waterland</b>	<b>70,0</b>	<b>20,7</b>	<b>20,7</b>	<b>22,2</b>	<b>5,3</b>	<b>37,5</b>	<b>21,0</b>	<b>38,9</b>	<b>52,9</b>	<b>29,3</b>
Oostzaan	3,8	1,0	1,2	1,2	0,3	39,3	21,1	40,0	53,9	32,5
Zaanstad	65,4	22,2	18,0	18,3	5,7	33,3	19,8	36,5	47,6	27,1
<b>Zaanstreek</b>	<b>69,2</b>	<b>23,2</b>	<b>19,2</b>	<b>19,5</b>	<b>6,0</b>	<b>33,6</b>	<b>19,9</b>	<b>36,7</b>	<b>47,9</b>	<b>27,4</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>389,0</b>	<b>198,4</b>	<b>77,2</b>	<b>66,4</b>	<b>37,3</b>	<b>31,4</b>	<b>21,4</b>	<b>42,1</b>	<b>49,8</b>	<b>26,7</b>
Aalsmeer	12,3	3,3	3,6	4,4	0,8	40,9	22,3	41,2	55,6	32,0
Amstelveen	37,2	14,6	9,5	9,8	2,8	40,2	24,1	44,3	62,2	31,1
Diemen	10,6	4,0	2,7	2,7	1,1	35,2	21,5	40,2	52,0	29,1
Haarlemmermeer	58,0	16,1	16,0	20,5	4,3	39,7	22,2	41,4	53,5	30,3
Ouder-Amstel	5,7	1,9	1,6	1,6	0,4	43,2	23,9	45,7	64,4	32,9
Uithoorn	12,1	3,8	3,5	3,7	1,0	38,0	22,4	40,8	53,0	30,2
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>135,9</b>	<b>43,7</b>	<b>36,9</b>	<b>42,7</b>	<b>10,4</b>	<b>39,6</b>	<b>22,9</b>	<b>42,2</b>	<b>56,0</b>	<b>30,6</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>664,1</b>	<b>286,0</b>	<b>154,0</b>	<b>150,8</b>	<b>59,0</b>	<b>34,0</b>	<b>21,5</b>	<b>41,0</b>	<b>51,8</b>	<b>27,7</b>

bron: CBS/RIO 2012

13.4.37 Gemeentelijke woonlasten (euro's per jaar per huishouden), 2013-2015 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	gemiddelde woning <sup>2)</sup>						rang- nummer 2015
	eenpersoonshuishouden			meerpersoonshuishouden			
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	
Beemster	656	662	689	720	726	756	247
Edam-Volendam	546	561	580	612	627	646	74
Landsmeer	732	739	746	801	809	816	333
Purmerend	698	719	733	698	719	733	207
Waterland	625	625	628	773	772	773	279
Wormerland	723	715	757	723	715	757	248
Zeevang	773	790	785	840	860	856	366
<b>Waterland</b>	679	687	703	738	747	762	
Oostzaan	803	786	818	863	846	878	381
Zaanstad	785	804	820	785	804	820	337
<b>Zaanstreek</b>	794	795	819	824	825	849	
<b>Amsterdam</b>	549	548	535	628	633	615	35
Aalsmeer	701	713	701	827	839	827	348
Amstelveen	637	646	642	680	689	686	117
Diemen	805	787	774	860	842	826	345
Haarlemmermeer	639	641	642	707	708	710	162
Ouder-Amstel	691	709	708	757	741	741	222
Uithoorn	682	733	748	682	733	748	236
<b>Amstel-Meerlanden</b>	693	705	703	752	759	756	
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	690	699	690	747	754	746	

<sup>1)</sup> De gemeentelijke woonlasten bestaan uit onroerende zaakbelasting (OZB), reinigingsheffing en rioolheffing woningen.

<sup>2)</sup> De gemiddelde woning is vastgesteld door het CBS, verschilt per gemeente en is gerelateerd aan de waarde van de woning.

bron: COELO/Atlas van de lokale lasten

13.5.1 Scholen <sup>1)</sup> en leerlingen in het voortgezet onderwijs naar soort onderwijs, 2014/'15 <sup>2)</sup>

gemeente/subregio	scholen	leerlingen							totaal
		gemengde brugklassen	LWOO	VMBO	HAVO	VWO	praktijkonderwijs		
Edam-Volendam	2	475	164	769	361	317	–	2086	
Purmerend	7	172	553	1817	1334	1139	231	5246	
Waterland	1	38	43	194	–	–	–	275	
<b>Waterland</b>	<b>10</b>	<b>685</b>	<b>760</b>	<b>2780</b>	<b>1695</b>	<b>1456</b>	<b>231</b>	<b>7607</b>	
Zaanstad	11	1054	1615	3539	1760	1623	372	9963	
Zaanstreek	11	1054	1615	3539	1760	1623	372	9963	
<b>Amsterdam</b>	<b>67</b>	<b>5847</b>	<b>5864</b>	<b>7832</b>	<b>7022</b>	<b>12086</b>	<b>1437</b>	<b>40088</b>	
Aalsmeer	2	–	300	633	–	–	–	933	
Amstelveen	4	1150	516	764	1145	2043	–	5618	
Haarlemmermeer	7	1948	497	2050	1503	1258	168	7424	
Uithoorn	3	254	250	618	592	680	219	2613	
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>16</b>	<b>3352</b>	<b>1563</b>	<b>4065</b>	<b>3240</b>	<b>3981</b>	<b>387</b>	<b>16588</b>	
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>104</b>	<b>10938</b>	<b>9802</b>	<b>18216</b>	<b>13717</b>	<b>19146</b>	<b>2427</b>	<b>74246</b>	

1) Locaties.

2) Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO



## 13.5.2 Scholen en leerlingen naar geslacht in het basisonderwijs, 2013/'14-2014/'15

gemeente/subregio	2013/'14				2014/'15 <sup>1)</sup>			
	scholen	leerlingen			scholen	leerlingen		
		mannen	vrouwen	totaal		mannen	vrouwen	totaal
Beemster	3	392	338	730	3	396	362	758
Edam-Volendam	12	1526	1462	2988	12	1470	1431	2901
Landsmeer	6	512	543	1055	6	504	541	1045
Purmerend	23	3324	3247	6571	24	3263	3204	6467
Waterland	10	807	769	1576	11	798	763	1561
Wormerland	5	682	657	1339	5	644	624	1268
Zeevang	5	265	290	555	5	229	282	511
<b>Waterland</b>	64	7508	7306	14814	66	7304	7207	14511
Oostzaan	4	445	427	872	4	438	416	854
Zaanstad	49	7026	6718	13744	47	6911	6629	13540
<b>Zaanstreek</b>	53	7471	7145	14616	51	7349	7045	14394
<b>Amsterdam</b>	209	30705	30312	61017	210	31045	30767	61812
Aalsmeer	10	1688	1611	3299	10	1696	1623	3319
Amstelveen	17	3208	3102	6310	17	3292	3178	6470
Diemen	7	1073	1063	2136	7	1065	1085	2150
Haarlemmermeer	59	7839	7607	15446	58	7689	7469	15158
Ouder-Amstel	5	752	770	1522	5	732	752	1484
Uithoorn	9	1353	1322	2675	9	1293	1294	2587
<b>Amstel-Meerlanden</b>	107	15913	15475	31388	106	15767	15401	31168
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	433	61597	60238	121835	433	61465	60420	121885

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

## 13.5.3 Scholen en leerlingen naar geslacht in het speciaal onderwijs, 2013/'14-2014/'15

gemeente/subregio	2013/'14				2014/'15 <sup>1)</sup>			
	scholen	leerlingen			scholen	leerlingen		
		mannen	vrouwen	totaal		mannen	vrouwen	totaal
Edam-Volendam	2	100	39	139	2	88	41	129
Purmerend	6	484	143	627	6	493	150	643
<b>Waterland</b>	8	584	182	766	8	581	191	772
Zaanstad	7	437	173	610	7	414	158	572
<b>Zaanstreek</b>	7	437	173	610	7	414	158	572
<b>Amsterdam</b>	46	3270	1291	4561	46	3170	1217	4387
Amstelveen	2	148	73	221	2	153	62	215
Haarlemmermeer	10	490	243	733	10	466	226	692
Ouder-Amstel	1	92	17	109	1	83	9	92
Uithoorn	1	88	50	138	1	98	37	135
<b>Amstel-Meerlanden</b>	14	818	383	1201	14	800	334	1134
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	75	5109	2029	7138	75	4965	1900	6865

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

## 13.5.4 Bevolking van 15-74 jaar naar hoogst afgerond opleidingsniveau, 2012 (procenten)

gemeente/subregio	laag	midden	hoog
Beemster	27	48	24
Edam-Volendam	42	41	17
Landsmeer	28	43	29
Purmerend	35	47	17
Waterland	29	43	28
Wormerland	28	51	21
Zeevang	34	46	20
<b>Waterland</b>	<b>34</b>	<b>46</b>	<b>20</b>
Oostzaan	31	46	23
Zaanstad	35	46	19
<b>Zaanstreek</b>	<b>35</b>	<b>46</b>	<b>19</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>27</b>	<b>34</b>	<b>39</b>
Aalsmeer	32	46	22
Amstelveen	22	40	38
Diemen	27	45	28
Haarlemmermeer	30	46	24
Ouder-Amstel	23	40	37
Uithoorn	30	46	24
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>28</b>	<b>44</b>	<b>28</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>29</b>	<b>39</b>	<b>32</b>

bron: CBS/bewerking OIS

## 13.6.1 Sterfte naar doodsoorzaken, 2013 (procenten)

gemeente/subregio	nieuw- vormingen	ziekten van hart en vaatstelsel	ziekten van adem- halings- stelsel	uitwendige oorzaken	overige oorzaken	totaal abs.
Beemster	33,8	27,9	2,9	8,8	26,5	68
Edam-Volendam	29,5	30,0	4,8	6,3	29,5	207
Landsmeer	32,9	25,9	4,7	4,7	31,8	85
Purmerend	35,3	28,7	5,9	3,6	26,5	675
Waterland	38,8	27,6	6,0	5,2	22,4	116
Wormerland	27,9	26,0	16,3	9,6	20,2	104
Zeevang	34,0	24,5	0,0	5,7	35,8	53
<b>Waterland</b>	<b>33,8</b>	<b>28,2</b>	<b>6,1</b>	<b>5,0</b>	<b>26,8</b>	<b>1308</b>
Oostzaan	36,7	28,3	3,3	8,3	23,3	60
Zaanstad	30,3	28,8	7,3	4,8	28,8	1292
<b>Zaanstreek</b>	<b>30,6</b>	<b>28,8</b>	<b>7,1</b>	<b>5,0</b>	<b>28,6</b>	<b>1352</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>28,9</b>	<b>23,8</b>	<b>8,2</b>	<b>6,2</b>	<b>32,9</b>	<b>5412</b>
Aalsmeer	37,1	19,9	10,0	5,4	27,6	221
Amstelveen	29,9	26,7	8,5	4,1	30,8	824
Diemen	32,8	21,5	7,5	5,9	32,3	186
Haarlemmermeer	35,6	26,0	8,0	3,2	27,2	853
Ouder-Amstel	27,4	29,8	5,6	4,0	33,1	124
Uithoorn	36,2	27,0	6,6	4,6	25,5	196
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>33,2</b>	<b>25,6</b>	<b>8,1</b>	<b>4,1</b>	<b>29,0</b>	<b>2404</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>30,7</b>	<b>25,4</b>	<b>7,8</b>	<b>5,4</b>	<b>30,7</b>	<b>10476</b>

bron: CBS

13.7.1 Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol, gebruiksjaar 2014 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	meldingen						totaal melders
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	totaal	waarvan 's nachts	
Beemster	1	–	2	30	33	2	6
Edam-Volendam	–	11	5	3	19	1	4
Landsmeer	12	54	124	263	453	53	55
Purmerend	55	43	39	43	180	15	9
Waterland	108	92	240	217	657	45	27
Wormerland	5	10	10	17	42	4	13
Zeevang	10	19	16	34	79	2	4
<b>Waterland</b>	<b>191</b>	<b>229</b>	<b>436</b>	<b>607</b>	<b>1463</b>	<b>122</b>	<b>118</b>
Oostzaan	2	164	83	32	281	16	31
Zaanstad	73	214	2132	2185	4604	357	134
<b>Zaanstreek</b>	<b>75</b>	<b>378</b>	<b>2215</b>	<b>2217</b>	<b>4885</b>	<b>373</b>	<b>165</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>704</b>	<b>3327</b>	<b>4752</b>	<b>2903</b>	<b>11686</b>	<b>1566</b>	<b>1589</b>
Aalsmeer	875	1296	1611	2673	6455	861	571
Amstelveen	7392	7570	4320	8384	27666	1009	627
Diemen	57	112	86	87	342	25	34
Haarlemmermeer	1881	2559	2541	2815	9796	1107	858
Ouder-Amstel	406	210	933	557	2106	61	49
Uithoorn	5524	6476	6955	8698	27653	133	560
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>16135</b>	<b>18223</b>	<b>16446</b>	<b>23214</b>	<b>74018</b>	<b>3196</b>	<b>2699</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>17105</b>	<b>22157</b>	<b>23849</b>	<b>28941</b>	<b>92052</b>	<b>5257</b>	<b>4571</b>
<b>totaal</b>	<b>24456</b>	<b>35693</b>	<b>45369</b>	<b>46328</b>	<b>151846</b>	<b>10953</b>	<b>7472</b>
aandeel Stadsregio Amsterdam (%)	69,9	62,1	52,6	62,5	60,6	48,0	61,2

<sup>1)</sup> November 2013-oktober 2014.

bron: Bewoners Aanspreekpunt Schiphol

## 13.7.2 Geproduceerde dierlijke mest (x 1 mln. kg), 2009-2013

gemeente/subregio	2009	2010	2011	2012	2013
Beemster	187	190	186	195	200
Edam-Volendam	25	26	25	24	25
Landsmeer	40	37	35	33	37
Purmerend	10	10	10	8	5
Waterland	142	144	145	140	145
Wormerland	93	97	97	95	93
Zeevang	108	105	101	100	100
<b>Waterland</b>	<b>605</b>	<b>609</b>	<b>599</b>	<b>595</b>	<b>605</b>
Oostzaan	10	10	9	9	10
Zaanstad	89	87	87	90	92
<b>Zaanstreek</b>	<b>99</b>	<b>97</b>	<b>96</b>	<b>99</b>	<b>102</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>58</b>	<b>56</b>	<b>54</b>	<b>55</b>	<b>52</b>
Aalsmeer	3	4	2	2	2
Amstelveen	39	39	39	38	33
Diemen	2	2	2	2	2
Haarlemmermeer	35	32	33	32	39
Ouder-Amstel	62	62	62	55	56
Uithoorn	12	12	13	12	12
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>153</b>	<b>151</b>	<b>151</b>	<b>141</b>	<b>144</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>915</b>	<b>913</b>	<b>900</b>	<b>890</b>	<b>903</b>

bron: CBS

## 13.7.3 Stikstofproductie tijdens dierlijke mestproductie (x 1.000 kg), 2009-2013

gemeente/subregio	2009	2010	2011	2012	2013
Beemster	980	1010	950	970	1020
Edam-Volendam	130	140	130	120	130
Landsmeer	210	200	170	170	190
Purmerend	50	50	50	40	30
Waterland	740	770	740	700	740
Wormerland	480	510	490	470	470
Zeevang	560	560	510	500	500
<b>Waterland</b>	<b>3150</b>	<b>3240</b>	<b>3040</b>	<b>2970</b>	<b>3080</b>
Oostzaan	60	50	50	50	50
Zaanstad	470	480	460	470	470
<b>Zaanstreek</b>	<b>530</b>	<b>530</b>	<b>510</b>	<b>520</b>	<b>520</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>310</b>	<b>310</b>	<b>280</b>	<b>280</b>	<b>270</b>
Aalsmeer	20	20	10	10	10
Amstelveen	210	210	200	190	170
Diemen	10	10	10	10	10
Haarlemmermeer	230	190	200	170	240
Ouder-Amstel	320	330	310	280	280
Uithoorn	60	60	60	60	60
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>850</b>	<b>820</b>	<b>790</b>	<b>720</b>	<b>770</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>4840</b>	<b>4900</b>	<b>4620</b>	<b>4490</b>	<b>4640</b>

bron: CBS

## 13.7.4 Fosfaatuitscheiding tijdens dierlijke mestproductie (x 1.000 kg), 2009-2013

gemeente/subregio	2009	2010	2011	2012	2013
Beemster	340	360	330	340	350
Edam-Volendam	40	50	40	40	40
Landsmeer	70	70	60	60	60
Purmerend	20	20	20	10	10
Waterland	250	270	250	240	250
Wormerland	170	180	170	160	160
Zeevang	190	190	180	170	170
<b>Waterland</b>	<b>1080</b>	<b>1140</b>	<b>1050</b>	<b>1020</b>	<b>1040</b>
Oostzaan	20	20	20	20	20
Zaanstad	160	170	160	160	160
<b>Zaanstreek</b>	<b>180</b>	<b>190</b>	<b>180</b>	<b>180</b>	<b>180</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>110</b>	<b>110</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>90</b>
Aalsmeer	10	10	0	0	0
Amstelveen	70	70	70	70	60
Diemen	0	0	0	0	0
Haarlemmermeer	90	70	70	60	90
Ouder-Amstel	110	120	110	100	100
Uithoorn	20	20	20	20	20
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>300</b>	<b>290</b>	<b>270</b>	<b>250</b>	<b>270</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1670</b>	<b>1730</b>	<b>1600</b>	<b>1550</b>	<b>1580</b>

bron: CBS



## 13.7.5 Kali-uitscheiding tijdens dierlijke mestproductie (x 1.000 kg), 2009-2013

gemeente/subregio	2009	2010	2011	2012	2013
Beemster	1520	1560	1480	1570	1620
Edam-Volendam	200	220	200	200	200
Landsmeer	330	310	280	280	310
Purmerend	80	80	80	60	40
Waterland	1150	1200	1170	1140	1190
Wormerland	750	790	780	760	750
Zeevang	870	860	810	810	800
<b>Waterland</b>	<b>4900</b>	<b>5020</b>	<b>4800</b>	<b>4820</b>	<b>4910</b>
Oostzaan	90	90	80	80	90
Zaanstad	710	720	700	740	740
<b>Zaanstreek</b>	<b>800</b>	<b>810</b>	<b>780</b>	<b>820</b>	<b>830</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>480</b>	<b>480</b>	<b>440</b>	<b>450</b>	<b>430</b>
Aalsmeer	30	40	20	20	20
Amstelveen	320	320	320	310	270
Diemen	20	10	10	10	10
Haarlemmermeer	310	280	280	270	320
Ouder-Amstel	490	510	490	450	460
Uithoorn	90	90	90	90	90
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>1260</b>	<b>1250</b>	<b>1210</b>	<b>1150</b>	<b>1170</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>7440</b>	<b>7560</b>	<b>7230</b>	<b>7240</b>	<b>7340</b>

bron: CBS

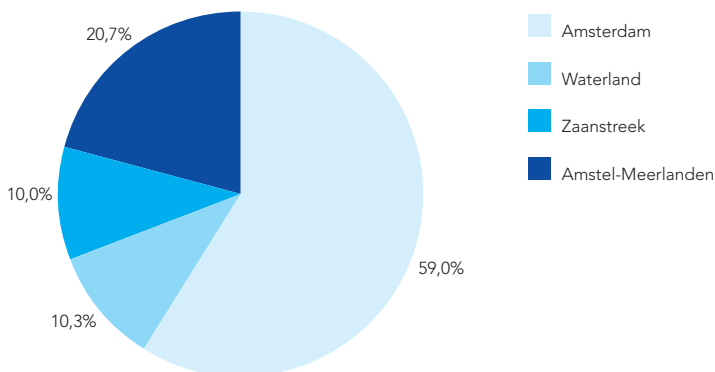
13.8.1 Woningvoorraad, 2014-2015 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	2014				2015		
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal
Beemster	3635	3639	3644	3642	3641	3642	3649
Edam-Volendam	12161	12248	12288	12283	12285	12305	12335
Landsmeer	4463	4583	4642	4642	4646	4644	4643
Purmerend	35119	35131	35227	35281	35353	35357	35315
Waterland	7076	7076	7222	7227	7228	7230	7230
Wormerland	6664	6664	6687	6700	6696	6716	6683
Zeevang	2564	2570	2570	2574	2573	2573	2572
<b>Waterland</b>	<b>71682</b>	<b>71911</b>	<b>72280</b>	<b>72349</b>	<b>72422</b>	<b>72467</b>	<b>72427</b>
Oostzaan	3878	3891	3893	3892	3932	3967	4033
Zaanstad	66585	66677	66693	66682	66549	66558	66633
<b>Zaanstreek</b>	<b>70463</b>	<b>70568</b>	<b>70586</b>	<b>70574</b>	<b>70481</b>	<b>70525</b>	<b>70666</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>413697</b>	<b>414018</b>	<b>414610</b>	<b>415245</b>	<b>416966</b>	<b>418720</b>	<b>420762</b>
Aalsmeer	12780	12780	12779	12782	12803	12794	12844
Amstelveen	42395	42620	42875	42851	42736	43017	43029
Diemen	12657	12668	12676	13094	13132	13132	13133
Haarlemmermeer	59214	59197	59183	59188	59292	59394	59456
Ouder-Amstel	5775	5775	5775	5775	5781	5857	5880
Uithoorn	12571	12574	12574	12605	12603	12652	12657
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>145392</b>	<b>145614</b>	<b>145862</b>	<b>146295</b>	<b>146347</b>	<b>146846</b>	<b>146999</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>701234</b>	<b>702111</b>	<b>703338</b>	<b>704463</b>	<b>706216</b>	<b>708558</b>	<b>710854</b>

<sup>1)</sup> Beginstand periode, voorlopige cijfers. De gegevens zijn afkomstig uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).

bron: CBS

## 13.8a Woningvoorraad naar subregio's, 1 januari 2015 (procenten)



bron: CBS

## 13.8.2 Woningvoorraad en mutaties in de woningvoorraad, 2014

gemeente/subregio	stand 1-1-2014	vermeerdering		vermindering		saldo	stand 1-1-2015 <sup>1)</sup>
		totaal	nieuw- bouw	totaal	sloop		
Beemster	3635	17	17	7	7	10	3641
Edam-Volendam	12161	96	80	10	7	86	12285
Landsmeer	4463	188	187	3	2	185	4646
Purmerend	35119	269	229	31	8	238	35353
Waterland	7076	157	149	3	2	154	7228
Wormerland	6664	46	44	5	4	41	6696
Zeevang	2564	14	6	5	5	9	2573
<b>Waterland</b>	<b>71682</b>	<b>787</b>	<b>712</b>	<b>64</b>	<b>35</b>	<b>723</b>	<b>72422</b>
Oostzaan	3878	58	42	4	3	54	3932
Zaanstad	66585	356	246	394	354	-38	66549
<b>Zaanstreek</b>	<b>70463</b>	<b>414</b>	<b>288</b>	<b>398</b>	<b>357</b>	<b>16</b>	<b>70481</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>413697</b>	<b>4672</b>	<b>2349</b>	<b>1906</b>	<b>926</b>	<b>2766</b>	<b>416966</b>
Aalsmeer	12780	47	32	24	14	23	12803
Amstelveen	42395	748	568	407	96	341	42736
Diemen	12657	480	41	6	2	474	13132
Haarlemmermeer	59214	341	140	264	168	77	59292
Ouder-Amstel	5775	21	18	15	2	6	5781
Uithoorn	12571	37	34	5	4	32	12603
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>145392</b>	<b>1674</b>	<b>833</b>	<b>721</b>	<b>286</b>	<b>953</b>	<b>146347</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>701234</b>	<b>7547</b>	<b>4182</b>	<b>3089</b>	<b>1604</b>	<b>4458</b>	<b>706216</b>

<sup>1)</sup> Incl. administratieve correcties; voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 13.8.3 Gemiddelde woningwaarde (WOZ) (x 1.000 euro), 1 januari 2010-2014

gemeente/subregio	2010	2011	2012 <sup>1)</sup>	2013 <sup>1)</sup>	2014 <sup>1)</sup>
Beemster	334	329	324	316	304
Edam-Volendam	307	296	284	260	238
Landsmeer	325	321	315	295	280
Purmerend	217	214	208	202	189
Waterland	315	304	302	287	269
Wormerland	262	254	249	243	217
Zeevang	314	310	303	289	273
<b>Waterland</b>	<b>271</b>	<b>264</b>	<b>257</b>	<b>245</b>	<b>229</b>
Oostzaan	306	300	294	290	265
Zaanstad	200	199	192	188	177
<b>Zaanstreek</b>	<b>209</b>	<b>207</b>	<b>200</b>	<b>196</b>	<b>184</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>261</b>	<b>248</b>	<b>250</b>	<b>240</b>	<b>231</b>
Aalsmeer	312	311	304	292	276
Amstelveen	306	302	300	290	257
Diemen	243	239	237	230	202
Haarlemmermeer	285	279	273	266	248
Ouder-Amstel	348	349	340	328	294
Uithoorn	257	255	250	239	224
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>292</b>	<b>288</b>	<b>283</b>	<b>274</b>	<b>251</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>265</b>	<b>255</b>	<b>254</b>	<b>245</b>	<b>231</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 13.8.4 Woningvoorraad naar segmenten, 2013 (procenten)

gemeente/subregio	huur tot 681 euro		vrije sector huur		huurhoogte onbekend	koop- woning	totaal
	corporatie	particulier	corporatie	particulier	corporatie/ particulier		
Beemster	17,5	0,3	3,1	0,7	0,0	78,4	100
Edam-Volendam	15,8	0,6	0,1	0,2	1,6	81,7	100
Landsmeer	23,5	2,8	1,6	0,7	1,1	70,3	100
Purmerend	33,4	1,1	2,4	1,5	0,7	60,8	100
Waterland	25,3	1,5	0,9	1,5	0,7	70,0	100
Wormerland	31,2	0,0	0,0	2,1	1,7	64,9	100
Zeevang	17,5	0,2	0,0	0,3	0,0	82,0	100
Waterland	27,6	1,0	1,6	1,2	0,9	67,7	100
Oostzaan	25,4	2,8	0,0	0,3	3,3	68,2	100
Zaanstad	38,3	2,7	1,8	3,3	1,3	52,6	100
Zaanstreek	37,6	2,7	1,7	3,2	1,4	53,4	100
Amsterdam	43,7	12,5	2,3	7,0	3,0	31,5	100
Aalsmeer	23,8	4,0	0,7	2,2	1,3	68,0	100
Amstelveen	32,4	4,7	3,3	7,1	1,7	50,8	100
Diemen	21,9	4,5	4,3	12,7	5,1	51,5	100
Haarlemmermeer	19,1	2,7	2,3	3,8	0,7	71,3	100
Ouder-Amstel	29,4	3,1	2,6	4,0	0,8	60,2	100
Uithoorn	30,8	0,8	3,1	3,2	1,0	61,2	100
Amstel-Meerlanden	24,9	3,4	2,7	5,3	1,5	62,3	100
Stadsregio Amsterdam	38,9	8,0	2,2	5,2	2,2	43,5	100

bron: Wonen in de Regio Amsterdam/Stadsregio

## 13.8.5 Verhuisgeneigdheid, 2013 (procenten)

gemeente/subregio	wil zeker verhuizen	wil misschien verhuizen	wil niet verhuizen	totaal
Beemster	14	26	60	100
Edam-Volendam	10	18	73	100
Landsmeer	10	31	59	100
Purmerend	20	30	51	100
Waterland	14	28	59	100
Wormerland	15	29	57	100
Zeevang	14	28	57	100
Waterland	16	27	57	100
Oostzaan	15	25	60	100
Zaanstad	19	30	51	100
Zaanstreek	19	30	51	100
Amsterdam	25	30	45	100
Aalsmeer	18	26	56	100
Amstelveen	23	30	48	100
Diemen	25	25	50	100
Haarlemmermeer	17	28	54	100
Ouder-Amstel	16	31	52	100
Uithoorn	22	31	47	100
Amstel-Meerlanden	20	29	51	100
Stadsregio Amsterdam	23	30	48	100

bron: Wonen in de Regio Amsterdam/Stadsregio

## 13.8.6 Tevredenheid met de woning en de buurt, 2013 (rapportcijfers)

gemeente/subregio	woning	buurt
Beemster	8,4	8,1
Edam-Volendam	8,4	8,0
Landsmeer	8,2	7,8
Purmerend	8,1	7,6
Waterland	8,3	8,1
Wormerland	8,2	7,8
Zeevang	8,4	7,8
Waterland	8,2	7,8
Oostzaan	8,1	7,7
Zaanstad	7,8	7,4
Zaanstreek	7,9	7,5
Amsterdam	7,6	7,4
Aalsmeer	8,1	7,6
Amstelveen	7,9	7,8
Diemen	8,0	7,5
Haarlemmermeer	8,1	7,7
Ouder-Amstel	8,1	7,7
Uithoorn	8,0	7,5
Amstel-Meerlanden	8,0	7,6
Stadsregio Amsterdam	7,8	7,5

bron: Wonen in de Regio Amsterdam/Stadsregio

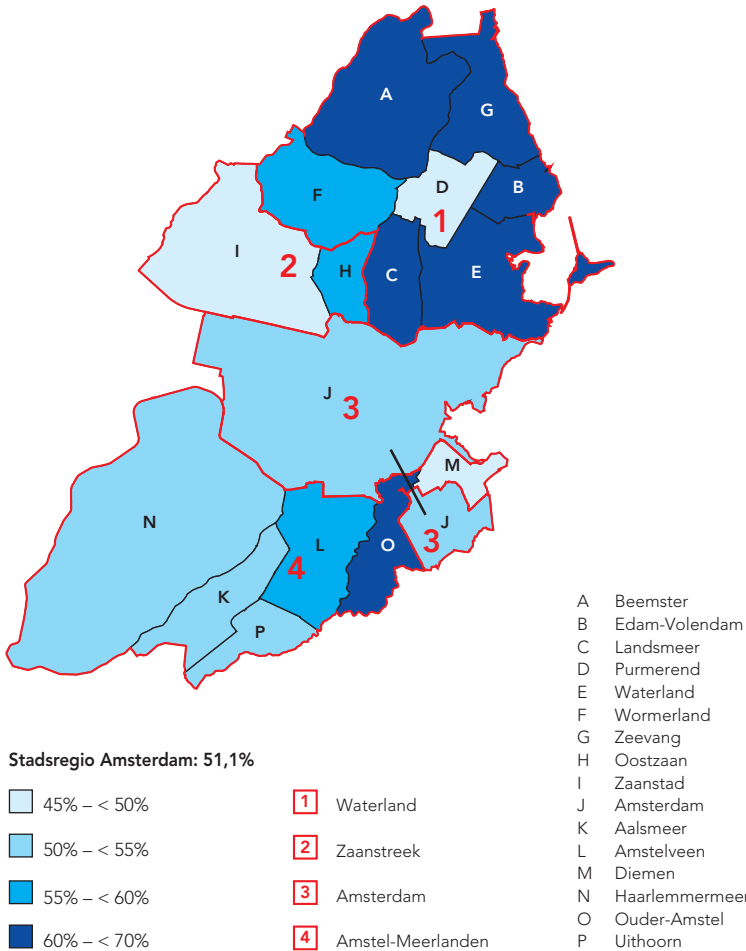
13.9.1 Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen, uitgebrachte geldige stemmen en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 19 maart 2014

gemeente/subregio	kiesgerechtigden	blanco/ongeldige stemmen	totaal geldige stemmen	opkomst %	geldig uitgebrachte stemmen per partij (%)							lokale partijen	overige grp.	
					CDA	WD	D66	PVDA	SP	GL	CU			
Beemster	7106	42	4279	60,8	13,0	16,6	23,6						33,9	12,9
Edam-Volendam	22399	105	14427	64,9	18,0	14,6		8,6		12,8			43,9	2,0
Landsmeer	8338	52	5091	61,7	13,3	20,8	22,0	14,7					29,1	
Purmerend	63439	263	29543	47,0	11,3	13,3	13,3	11,4		7,2			11,0	7,0
Waterland	13712	39	9191	67,3	22,0	19,6	10,9	8,6	13,2	16,7			9,0	
Wormerland	12554	47	7011	56,2	10,4	21,2		12,0	13,1	19,6			23,7	
Zeevang	5066	45	3040	60,9	10,0	18,7		18,3					53,0	
Waterland	132614	593	72582	55,2	13,0	15,3	9,7	10,4	2,9	9,5			35,1	4,0
Oostzaan	7221	44	4097	57,4	12,6	27,0	16,4	10,5		21,9			11,5	
Zaanstad	118203	459	56351	48,1	5,5	12,4	13,3	12,7	10,6	4,9		3,4	37,2	
Zaanstreek	125424	503	60448	48,6	6,0	13,4	13,5	12,5	9,9	6,1		3,2	35,5	
Amsterdam	642286	5173	317745	50,3	2,8	11,2	26,8	18,4	11,2	10,7	1,8		10,9	6,1
Aalsmeer	23539	128	12299	52,8	27,3	24,1							48,6	
Amstelveen	63886	248	35174	55,5	7,9	22,7	22,1	8,1	9,9	10,3		3,6	15,5	
Diemen	20622	102	10036	49,2	7,5	15,0	15,6	15,0	12,2	10,2			24,5	
Haarlemmermeer	109720	452	54458	50,1	12,5	17,9	13,6	8,6		7,9			35,0	4,5
Ouder-Amstel	10281	65	6263	61,6	21,2	16,8	20,7	11,3		10,2			19,8	
Uithoorn	22033	104	11328	51,9	13,3	23,3		8,0					38,0	17,4
Amstel-Meerlanden	250081	1099	129558	52,2	12,8	20,0	13,9	8,2	3,6	7,4	1,0		29,7	3,4
Stadsregio Amsterdam	1150405	7368	580333	51,1	6,6	13,9	20,4	14,5	8,3	9,4	1,5		20,7	4,6

bron: Kiesraad/afld. Basisinformatie



13.9a Opkomst bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 19 maart 2014 (procenten)



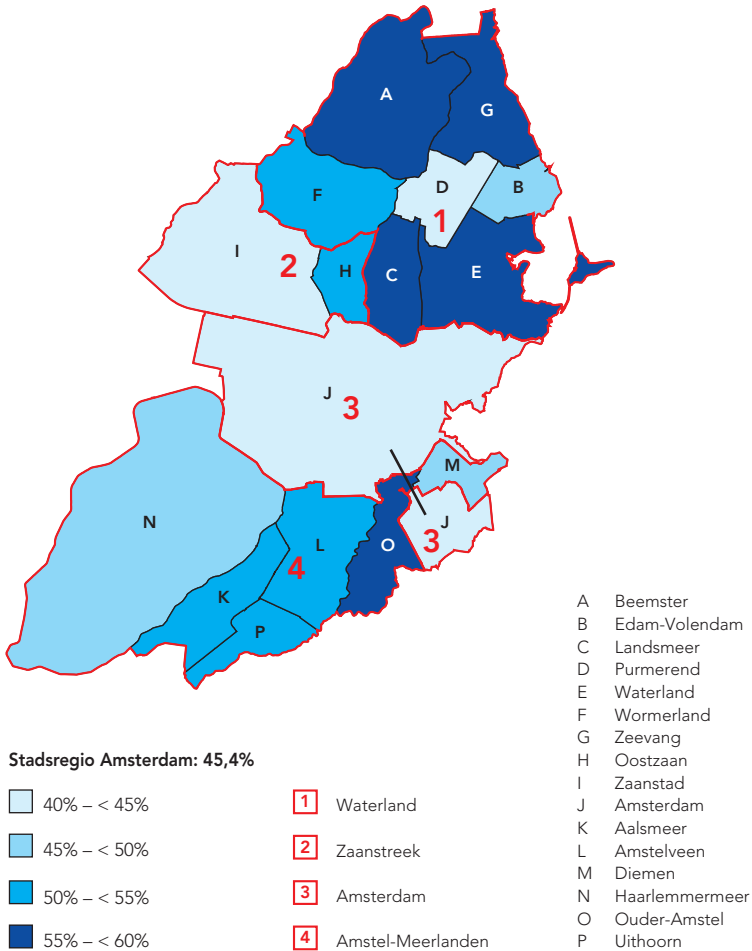
bron: Kiesraad/afd. Basisinformatie

### 13.9.2 Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen, uitgebrachte geldige stemmen en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten, 18 maart 2015

gemeente/subregio	kiesgerechtigden	blanco/ongeldige stemmen	totaal geldige stemmen	opkomst %	geldig uitgebrachte stemmen per partij (%)								overige grp.
					WD	PvdA	PVV	D66	SP	CDA	GL	PvdD	
Beemster	7026	24	4046	57,9	38,7	8,7	9,2	10,8	6,4	10,6	4,5	4,0	7,1
Edam-Volendam	22400	67	10767	48,4	12,7	4,7	26,2	5,2	5,0	33,8	4,4	2,6	5,4
Landsmeer	8417	24	4761	56,8	22,8	12,1	14,1	12,6	11,3	7,7	5,8	5,3	8,2
Purmerend	61973	205	26143	42,5	16,3	11,2	18,7	11,5	12,3	7,9	4,3	4,9	12,9
Waterland	13427	48	7933	59,4	19,4	9,5	11,3	12,1	9,7	15,9	9,7	3,9	8,5
Wormerland	12338	45	6120	50,0	18,9	11,4	11,2	11,8	13,9	9,8	6,0	4,5	12,6
Zeevang	4906	9	2844	58,2	29,1	10,9	14,3	11,6	6,5	9,3	5,9	4,7	7,6
<b>Waterland</b>	<b>130487</b>	<b>422</b>	<b>62614</b>	<b>48,3</b>	<b>18,8</b>	<b>9,8</b>	<b>17,2</b>	<b>10,6</b>	<b>10,1</b>	<b>13,8</b>	<b>5,4</b>	<b>4,3</b>	<b>10,0</b>
Oostzaan	7196	20	3644	50,9	20,8	11,2	17,3	12,2	10,0	7,1	4,9	4,5	11,9
Zaanstad	112793	318	48380	43,2	14,3	11,4	14,6	12,8	14,4	7,9	4,9	5,2	14,5
<b>Zaanstreek</b>	<b>119989</b>	<b>338</b>	<b>52024</b>	<b>43,6</b>	<b>14,8</b>	<b>11,4</b>	<b>14,8</b>	<b>12,8</b>	<b>14,1</b>	<b>7,8</b>	<b>4,9</b>	<b>5,2</b>	<b>14,3</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>578490</b>	<b>2281</b>	<b>250023</b>	<b>43,6</b>	<b>13,5</b>	<b>15,2</b>	<b>7,6</b>	<b>20,5</b>	<b>12,7</b>	<b>3,3</b>	<b>12,1</b>	<b>6,5</b>	<b>8,6</b>
Aalsmeer	22501	50	11451	51,1	27,9	8,7	12,7	11,5	5,7	15,8	2,3	2,7	12,6
Amstelveen	59659	208	31664	53,4	23,9	10,6	9,7	18,3	8,5	8,8	6,4	4,1	9,7
Diemen	19677	77	8811	45,2	15,5	13,2	13,0	14,3	12,6	6,4	8,1	5,2	11,7
Haarlemmermeer	105522	248	48092	45,8	24,4	8,3	14,4	13,0	7,1	11,9	3,9	3,6	13,4
Ouder-Amstel	9874	26	5649	57,5	22,4	11,1	8,6	17,3	6,9	13,1	7,2	3,9	9,6
Uithoorn	21241	54	10660	50,4	24,8	9,0	14,8	13,3	8,1	12,0	4,0	3,8	10,1
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>238474</b>	<b>663</b>	<b>116327</b>	<b>49,1</b>	<b>23,9</b>	<b>9,5</b>	<b>12,6</b>	<b>14,6</b>	<b>7,8</b>	<b>11,1</b>	<b>4,9</b>	<b>3,8</b>	<b>11,7</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1067440</b>	<b>3704</b>	<b>480988</b>	<b>45,4</b>	<b>16,8</b>	<b>12,7</b>	<b>10,8</b>	<b>16,9</b>	<b>11,3</b>	<b>7,0</b>	<b>8,7</b>	<b>5,4</b>	<b>10,2</b>

bron: Kiesraad

13.9b Opkomst bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten, 18 maart 2015 (procenten)



bron: Kiesraad



# 14

## Amsterdam in Europa

- 14.1 Bevolking
- 14.2 Openbare orde en veiligheid
- 14.3 Werk en inkomen
- 14.4 Onderwijs
- 14.5 Economie en haven
- 14.6 Stedelijke ontwikkeling
- 14.7 Bestuur



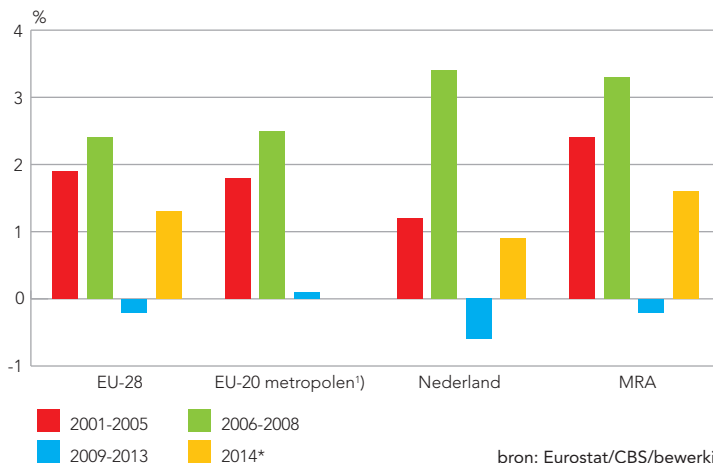
## 14

## Amsterdam in Europa

**Economische groei in de Metropoolregio Amsterdam**

In 2014 groeide de Europese economie weer na enkele jaren krimp. De economie van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) trok sneller aan (+1,6%) dan die van de EU (+1,3%) en Nederland (+0,9%). Dit is opmerkelijk omdat de MRA harder werd getroffen door de laatste recessie dan andere Europese metropoolregio's. Naar verwachting zal de economie van de MRA in 2015 ook harder groeien dan die van Nederland (3%) en de EU (2%). Het herstel van het consumentenvertrouwen, de groei van consumptie en de aantrekkende (bedrijfs) investeringen zijn de belangrijke groeifactoren in de komende tijd. Risico's, zoals de geopolitieke instabiliteit in verschillende werelddelen en onzekerheden over hervormingen in de EU kunnen deze groei echter afremmen.

Gemiddelde jaarlijkse economische groei in EU-28, EU-20 metropolen, Nederland en MRA



\*) prognose

<sup>1)</sup> Gemiddelde voor 20 metropoolregio's binnen de EU, waaronder Londen, Berlijn, Parijs en Vlaamse Ruit.

Er is nog geen prognose beschikbaar voor de 20 metropoolregio's voor 2014.

### Vestigingsklimaat in Amsterdam aantrekkelijk voor buitenlandse investeringen

Buitenlandse investeringen leveren een belangrijke bijdrage aan het versterken van de Nederlandse economie. Binnen Nederland is Amsterdam de populairste bestemming voor buitenlandse investeerders. In 2014 hebben 48 internationale bedrijven voor de hoofdstad gekozen, twee meer dan in 2013. Dit gaat om investeringsprojecten, zoals het vestigen van een hoofdkantoor, een saleskantoor of een logistiek centrum. Nederland staat op de 6e plaats in de top 10 van Europese landen met de meeste buitenlandse investeringsprojecten. In totaal waren er in Europa 4.341 buitenlandse investeringsprojecten in 2014, waarvan 149 in Nederland. Bedrijven uit de Verenigde Staten vormen de grootste groep investeerders in Nederland en Amsterdam, gevolgd door Britse bedrijven. De meeste investeringsprojecten vinden plaats in de softwareontwikkeling en de zakelijke dienstverlening. Buitenlandse investeerders vinden het vestigingsklimaat in Amsterdam aantrekkelijk vanwege de internationale oriëntatie van Nederland, de stabiele wetgeving en de hoge levenskwaliteit.

### Amsterdam net buiten top 10 meest leefbare steden

Amsterdam scoort ieder jaar net buiten de top 10 leefbare steden op de Mercer's wereldranglijst van leefbare steden. In 2014 en 2015 staat Amsterdam op de 11e plaats. Dit is een verbetering ten opzichte van de voorgaande jaren. De hogere positie is te danken aan de afname van het aantal wegopbrekingen en de heropening van het Rijksmuseum en het Stedelijk Museum. Daarnaast scoort Amsterdam goed vanwege het hoge kennisniveau in de gezondheidszorg. De belangrijkste Europese concurrenten van Amsterdam zijn Kopenhagen en Berlijn. Wenen is al zes jaar op rij de meest leefbare stad van de wereld.

### Stijging op de Amsterdamse congresmarkt

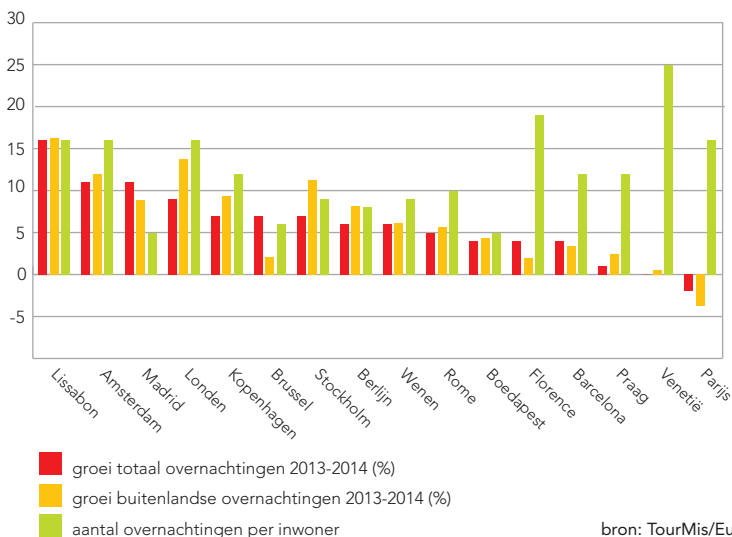
Naast het aantrekkelijke vestigingsklimaat voor buitenlandse bedrijven heeft Amsterdam ook veel potentie voor internationale congressen. Het aantal groot-schalige internationale congressen (minimaal 300 deelnemers) in Amsterdam is toegenomen van 114 in 2013 naar 167 in 2014. Het aantal kleinere internationale congressen (minimaal 50 deelnemers) is gestegen van 120 naar 133. Amsterdam telt nog altijd minder internationale congressen dan Brussel, Wenen, Parijs, Madrid, Berlijn en Barcelona en concurreert vooral met Praag en Genève.

Een congresbezoeker die in Amsterdam verblijft, besteedt gemiddeld 350 euro per dag en draagt bij aan de toename van het aantal hotelovernachtingen.

### Groei toerisme in Amsterdam

Het aantal hotelovernachtingen van zowel buitenlandse, als binnenlandse gasten neemt in Amsterdam snel toe. In 2014 zijn in Amsterdam 11% meer hotelovernachtingen geboekt dan in 2013. Als het gaat om het buitenlandse toerisme, dan was de groei 12%. Andere steden, waar het toerisme in een hoog tempo toeneemt zijn Lissabon, Londen, Madrid en Stockholm. In absolute aantallen overnachtingen staat Amsterdam in de Europese middenmoot. Maar in verhouding tot het aantal inwoners is Amsterdam samen met Lissabon, Parijs en Londen een van de meest bezochte steden. Alleen Venetië en Florence tellen meer overnachtingen per inwoner. Amsterdam is in het bijzonder populair onder Britten, Amerikanen, Duitsers, Fransen, Italianen, Spanjaarden en Belgen, maar ook onder Nederlanders.

Aantal overnachtingen t.o.v. vorig jaar in procenten en het aantal overnachtingen per inwoners in EU steden in 2014



bron: TourMis/Eurostat



<b>14.1</b>	<b>Bevolking</b>	<b>520</b>
	<u>tabellen</u>	
14.1.1	Bevolking naar leeftijdsgroepen	520
14.1.2	Jaarlijkse bevolkingsgroei	521
14.1.3	Bevolking naar nationaliteiten	521
<b>14.2</b>	<b>Openbare orde en veiligheid</b>	<b>522</b>
	<u>tabellen</u>	
14.2.1	Bewoners die zich veilig voelen in hun stad	522
<b>14.3</b>	<b>Werk en inkomen</b>	<b>523</b>
	<u>tabellen</u>	
14.3.1	Netto werktijd nodig om bepaalde goederen te kopen	523
14.3.2	Ranglijst van top 20 Europese steden naar kosten van levensonderhoud	523
14.3.3	Werkloosheidspercentages	524
14.3.4	Werkzame personen naar sectoren	524
<b>14.4</b>	<b>Onderwijs</b>	<b>525</b>
	<u>tabellen</u>	
14.4.1	Hoger opgeleide bevolking als % van de bevolking van 15-64 jaar	525
<b>14.5</b>	<b>Economie en haven</b>	<b>526</b>
	<u>tabellen</u>	
14.5.1	Ranglijst van de 20 meest aantrekkelijke steden in Europa	526
14.5.2	Top 20 Europese steden naar overnachtingen	527
14.5.3	Top 20 Europese luchthavens naar passagiers	527
14.5.4	Top 20 Europese luchthavens naar cargo en post	528
14.5.5	Top 20 Europese zeehavens naar goederenoverslag	528
14.5.6	Internetverkeer via exchanges in Europa	529
14.5.7	Congressen van top tien internationale congressteden en Amsterdam volgens UIA	530
14.5.8	Congressen van top tien internationale congressteden en Amsterdam volgens ICCA	530
	<u>grafieken</u>	
14.5a	Internationale congressen in Amsterdam volgens ICCA	529
<b>14.6</b>	<b>Stedelijke ontwikkeling</b>	<b>531</b>
	<u>tabellen</u>	
14.6.1	Kantoorprijzen	531
14.6.2	Duurste winkelstraten	532
14.6.3	Top 10 van meest leefbare steden naar hun positie wereldwijd	533
14.6.4	Waardering openbaar groen en het schoonhouden van de stad	533
	<u>grafieken</u>	
14.6a	Woon- en werkmogelijkheden	532
<b>14.7</b>	<b>Bestuur</b>	<b>534</b>
	<u>tabellen</u>	
14.7.1	Vertrouwen in het openbaar bestuur	534

## 14.1.1 Bevolking naar leeftijdsgroepen in de EU-28 hoofdsteden, 2013

	procenten			totaal abs. <sup>5)</sup>
	0-14 jaar	15-64 jaar	65+ jaar	
Londen <sup>1)</sup>	19	70	11	8256400
Berlijn <sup>1)</sup>	12	69	19	3501872
Madrid <sup>1)</sup>	14	67	19	3233527
Rome <sup>1)</sup>	13	64	22	2638842
Parijs <sup>2)</sup>	14	71	15	2249977
Boekarest <sup>1)</sup>	13	73	14	1883425
Boedapest <sup>1)</sup>	13	69	14	1727495
Warschau	14	68	18	1724404
Wenen <sup>4)</sup>	8	69	17	1687271
Praag <sup>1)</sup>	14	69	18	1246780
Sofia <sup>1)</sup>	13	72	16	1208097
Brussel	19	67	13	1174624
Stockholm <sup>2)</sup>	16	71	14	864324
Athene <sup>4)</sup>	9	74	17	799979
<b>Amsterdam</b>	<b>16</b>	<b>73</b>	<b>12</b>	<b>799442</b>
Zagreb <sup>2)</sup>	16	69	15	790017
Riga <sup>1)</sup>	13	68	19	649853
Helsinki <sup>1)</sup>	14	71	15	595384
Kopenhagen	15	74	10	559440
Vilnius <sup>1)</sup>	15	70	15	533279
Lissabon	14	59	27	524282
Dublin <sup>2)</sup>	15	72	13	516255
Bratislava <sup>1)</sup>	13	71	15	415589
Tallinn <sup>1)</sup>	14	69	17	403862
Ljubljana <sup>1)</sup>	14	69	17	280607
Nicosia <sup>4)</sup>	19	69	11	234200
Valletta <sup>4)</sup>	15	70	16	203250
Luxemburg <sup>4)</sup>	15	72	13	89836

<sup>1)</sup> Peildatum 1 januari 2012.

<sup>2)</sup> Peildatum 1 januari 2011.

<sup>3)</sup> Peildatum 1 januari 2010.

<sup>4)</sup> Peildatum 1 januari 2009.

<sup>5)</sup> De meest recente cijfers staan op:

[http://en.wikipedia.org/wiki/Largest\\_cities\\_of\\_the\\_European\\_Union\\_by\\_population\\_within\\_city\\_limits](http://en.wikipedia.org/wiki/Largest_cities_of_the_European_Union_by_population_within_city_limits).

bron: Urban Audit

## 14.1.2 Jaarlijkse bevolkingsgroei in de EU-28 hoofdsteden, 2013 (procenten)

	%		%
Luxemburg <sup>4)</sup>	3,3	Bratislava <sup>2)</sup>	0,4
Tallinn <sup>1)</sup>	2,7	Dublin <sup>4)</sup>	0,4
Stockholm <sup>2)</sup>	2,0	Praag <sup>1)</sup>	0,4
Kopenhagen	1,9	Sofia <sup>1)</sup>	0,4
Brussel	1,3	Parijs <sup>2)</sup>	0,3
Berlijn <sup>1)</sup>	1,2	Ljubljana <sup>1)</sup>	0,2
Helsinki <sup>1)</sup>	1,2	Zagreb <sup>5)</sup>	0,2
<b>Amsterdam</b>	<b>1,2</b>	Athene <sup>4)</sup>	0,0
Madrid <sup>1)</sup>	1,1	Valletta <sup>3)</sup>	- 0,3
Londen <sup>1)</sup>	1,0	Vilnius <sup>1)</sup>	- 0,5
Nicosia <sup>3)</sup>	1,0	Riga <sup>1)</sup>	- 1,5
Wenen <sup>4)</sup>	0,7	Boekarest <sup>1)</sup>	- 2,1
Boedapest <sup>3)</sup>	0,6	Lissabon	- 2,4
Warschau <sup>3)</sup>	0,5	Rome <sup>1)</sup>	- 4,4

<sup>1)</sup> Cijfers voor 2012.      <sup>4)</sup> Cijfers voor 2009.

<sup>2)</sup> Cijfers voor 2011.      <sup>5)</sup> Metropoolregio Zagreb.

<sup>3)</sup> Cijfers voor 2010.

bron: Urban Audit

## 14.1.3 Bevolking naar nationaliteiten in de EU-28 hoofdsteden, 2013 (procenten)

	nationa- liteit- betreffend land	nationa- liteit andere EU-landen	nationa- liteit niet- EU-landen
<b>Amsterdam</b>	<b>87,3</b>	<b>5,7</b>	<b>7,0</b>
Athene <sup>2)</sup>	82,6	3,3	14,0
Berlijn <sup>1)</sup>	85,9	4,0	10,1
Boedapest <sup>1)</sup>	96,7	1,6	1,7
Boekarest <sup>3)</sup>	99,4	0,1	0,2
Bratislava <sup>2)</sup>	96,9	1,7	1,4
Brussel	65,8	21,2	13,0
Dublin <sup>1)</sup>	79,7	9,9	10,4
Helsinki <sup>1)</sup>	92,0	3,1	5,0
Kopenhagen <sup>1)</sup>	87,5	5,6	8,8
Lissabon <sup>1)</sup>	93,6	1,4	4,9
Ljubljana <sup>1)</sup>	92,8	0,4	6,8
Londen <sup>1)</sup>	78,4	11,2	10,4
Luxemburg <sup>2)</sup>	37,9	53,5	8,6
Madrid <sup>1)</sup>	84,5	3,9	11,6
Nicosia <sup>1)</sup>	85,3	4,7	7,2
Parijs <sup>1)</sup>	85,2	4,4	10,4
Praag <sup>1)</sup>	87,0	3,6	9,6
Riga <sup>1)</sup>	73,9	0,4	25,5
Rome <sup>1)</sup>	91,9	3,5	4,6
Sofia <sup>2)</sup>	99,2	0,1	0,6
Stockholm <sup>1)</sup>	89,8	4,4	5,8
Tallinn <sup>1)</sup>	78,8	0,9	20,2
Valletta <sup>2)</sup>	95,9	.	.
Vilnius	98,4	0,2	1,2
Warschau <sup>3)</sup>	92,9	.	.
Wenen <sup>2)</sup>	80,7	6,0	13,3
Zagreb <sup>3)</sup>	99,2	0,1	0,7

<sup>1)</sup> Cijfers voor periode 2011-2012.

<sup>2)</sup> Cijfers voor periode 2008-2010.

<sup>3)</sup> Cijfers voor periode 2001-2004.

bron: Urban Audit

14.2.1 Bewoners die zich veilig voelen in hun stad, EU-28 hoofdsteden, 2006, 2009 en 2012 (procenten) <sup>1)</sup>

	2006	2009	2012
Kopenhagen	97	97	92
Stockholm	93	97	91
Luxemburg	93	96	91
Helsinki	96	97	90
Ljubljana	88	92	90
Wenen	92	90	88
Amsterdam	94	96	84
Zagreb	.	.	81
Warschau	79	89	79
Valletta	85	88	75
Londen	80	88	71
Tallinn	72	75	69
Madrid	80	87	68
Praag	70	66	67
Nicosia	87	84	65
Parijs	92	91	64
Berlijn	81	88	64
Riga	75	67	64
Vilnius	74	68	63
Dublin	86	89	62
Bratislava	75	79	61
Boedapest	76	65	57
Rome	79	72	55
Brussel	74	70	53
Boekarest	66	62	52
Sofia	57	51	43
Athene	61	56	22
Lissabon	71	78	.

<sup>1)</sup> Telefonische enquête.

bron: Urban Audit

14.3.1 Netto werktijd nodig om bepaalde goederen te kopen in de EU-28 hoofdsteden, 2012 <sup>1)</sup>

	1 Big Mac (min.)	1 kg brood (min.)	1 kg rijst (min.)	1 iPhone 4S 16 Gb (uur)
Amsterdam	16	7	9	44,5
Athene	30	13	26	86,0
Berlijn	16	11	9	55,5
Bratislava	32	21	20	126,5
Brussel	20	11	12	54,0
Boekarest	57	21	27	229,5
Boedapest	49	14	27	68,5
Kopenhagen	16	9	6	36,5
Dublin	14	8	10	39,0
Helsinki	16	14	7	44,5
Lissabon	22	14	8	96,5
Ljubljana	25	23	38	101,0
Londen	16	7	13	42,5
Luxemburg	11	9	10	29,5
Madrid	18	10	6	53,0
Nicosia	12	8	9	53,5
Parijs	16	15	13	43,5
Praag	34	13	16	131,5
Riga	33	23	22	168,5
Rome	23	17	19	70,0
Sofia	36	20	29	247,5
Stockholm	17	19	11	45,0
Tallinn	28	20	16	139,0
Wenen	14	9	9	45,5
Vilnius	33	19	34	168,5
Warschau	36	13	24	141,0

<sup>1)</sup> Er is geen data beschikbaar voor Valletta en Zagreb.

bron: Prices and Earnings/UBS

14.3.2 Ranglijst van top 20 Europese steden naar kosten van levensonderhoud, 2012-2015 <sup>1)</sup>

	2012	2013	2014	2015
Zürich	6	8	5	3
Genève	5	7	6	5
Bern	14	9	8	9
Londen	25	25	12	12
Kopenhagen	21	17	15	24
Oslo	18	11	20	38
Parijs	37	37	27	46
Dublin	72	61	51	49
Moskou	4	2	9	50
Milaan	38	41	30	53
Wenen	48	48	32	56
Rome	42	44	31	59
Helsinki	65	55	42	67
<b>Amsterdam</b>	<b>57</b>	<b>52</b>	<b>39</b>	<b>69</b>
München	90	81	55	87
Luxemburg	84	77	56	94
Frankfurt	88	83	59	98
Brussel	71	69	56	102
Stockholm	46	42	38	106
Berlijn	.	99	68	106
Düsseldorf	.	.	73	114

<sup>1)</sup> Positie wereldwijd volgens prijsniveau van 200 producten en diensten, New York=100.

bron: Mercer

## 14.3.3 Werkloosheidspercentage in de EU-28 hoofdsteden, 2012

	%		%
Amsterdam	6,1	Madrid <sup>1)</sup>	15,8
Athene <sup>2)</sup>	8,0	Nicosia <sup>3)</sup>	4,7
Berlijn	10,7	Parijs <sup>1)</sup>	11,4
Boedapest <sup>1)</sup>	10,4	Praag <sup>1)</sup>	6,8
Boekarest <sup>3)</sup>	11,3	Riga	13,9
Bratislava <sup>1)</sup>	8,5	Rome <sup>1)</sup>	9,5
Brussel <sup>1)</sup>	18,4	Sofia <sup>1)</sup>	8,1
Dublin <sup>1)</sup>	16,1	Stockholm <sup>1)</sup>	6,5
Helsinki <sup>1)</sup>	7,5	Tallinn <sup>1)</sup>	10,4
Kopenhagen	5,9	Valletta <sup>2)</sup>	8,6
Lissabon <sup>1)</sup>	11,8	Vilnius <sup>1)</sup>	10,5
Ljubljana <sup>3)</sup>	5,3	Warschau <sup>3)</sup>	13,5
Londen <sup>1)</sup>	9,2	Wenen <sup>2)</sup>	8,0
Luxemburg <sup>2)</sup>	8,1	Zagreb <sup>3)</sup>	10,2

<sup>1)</sup> Cijfers voor 2011.

bron: Urban Audit

<sup>2)</sup> Cijfers voor periode 2008-2010.

<sup>3)</sup> Cijfers voor 2004.

## 14.3.4 Werkzame personen naar sectoren in de EU-28 hoofdstedelijke metropoolregio's, 2010

	totaal werkzame personen	sectoren (procenten van totaal werkzame personen) <sup>1)</sup>									
		A	B-E	F	G-I	J	K	L	M-N	O-Q	R-U
Amsterdam	1070900	2	8	5	26	5	6	1	18	23	5
Athene	1781500	1	12	6	33	3	4	0	9	23	9
Berlijn	651600	3	12	9	27	.	.	.	.	.	.
Boedapest	1685200	1	15	7	29	5	4	2	11	21	4
Boekarest	1102200	1	15	11	31	5	3	1	9	18	5
Bratislava	421500	1	12	6	29	4	4	2	17	21	3
Brussel	1341500	1	8	4	23	4	6	1	19	30	5
Dublin	792000	1	11	5	26	6	8	1	11	26	6
Helsinki	810300	1	12	7	25	7	3	1	13	26	6
Kopenhagen	1035500	1	8	4	26	6	5	2	12	31	6
Lissabon	1453300	1	9	8	28	4	4	1	14	25	7
Ljubljana	314300	3	13	8	22	5	4	1	18	22	4
Londen	6281200	0	6	8	22	6	7	1	14	28	7
Luxemburg	359700	1	10	11	24	4	11	1	14	18	4
Madrid	3137100	0	8	7	33	.	.	.	.	.	.
Nicosia	390900	5	10	9	32	2	5	0	6	20	10
Parijs	5972500	0	8	5	.	.	.	.	.	26	.
Praag	1453600	2	16	9	28	5	3	4	12	17	4
Riga	470800	3	14	7	34	4	3	4	8	19	5
Rome	2008800	1	7	8	24	5	4	0	14	21	17
Sofia	1037900	4	13	8	31	6	4	1	14	15	4
Stockholm	1144000	0	8	6	23	8	5	1	16	26	7
Tallinn	255000	1	19	6	28	4	3	3	10	21	6
Valletta	165400	2	15	6	34	.	.	.	.	.	.
Vilnius	383700	2	13	7	30	4	2	1	11	26	4
Warschau	1711300	5	14	7	24	6	5	2	11	21	5
Wenen	1329500	2	10	6	31	.	.	.	.	.	.
Zagreb	488500	1	17	8	28	5	4	1	11	21	5

<sup>1)</sup> A = landbouw en visserij, B-E = industrie, F = bouwnijverheid,

bron: Urban Audit

G-I = handel, horeca, transport, J = informatie en communicatie, K = financiële instellingen,

L = handel, verhuur onroerend goed, M-N = advisering, onderzoek, overige zakelijke dienstverlening,

O-Q = overheid, onderwijs, gezondheids- en welzijnzorg, R-U = cultuur, sport, recreatie, overige dienstverlening.

14.4.1 Hoger opgeleide bevolking als % van de bevolking van 15-64 jaar in de EU-28 hoofdsteden, 2011-2012 (procenten) <sup>1)</sup>

	%		%
Londen (City)	74,7	Luxemburg <sup>3)</sup>	40,0
Parijs	58,3	Riga	39,2
Vilnius	56,1	Dublin	39,2
<b>Amsterdam</b>	<b>53,6</b>	Praag	38,8
Sofia	49,0	Warschau	38,0
Tallinn	49,0	Boedapest	37,8
Madrid	48,6	Berlijn	36,9
Helsinki	47,0	Athene	34,7
Kopenhagen	46,9	Ljubljana	33,7
Stockholm	45,9	Bratislava <sup>3)</sup>	33,4
Nicosia <sup>3)</sup>	44,8	Rome	27,1
Brussel <sup>2)</sup>	43,0	Wenen <sup>2)</sup>	24,2
Lissabon	42,8	Zagreb <sup>3)</sup>	23,5

<sup>1)</sup> Er is geen data beschikbaar voor Boekarest en Valletta.

bron: Urban Audit

<sup>2)</sup> Cijfers voor 2008.

<sup>3)</sup> Cijfers voor de periode 2001-2004.

## 14.5.1 Ranglijst van de 20 meest aantrekkelijke steden in Europa volgens de Global City Index, 2008-2014

	2008	2010	2012	2014
Londen	2	2	2	2
Parijs	3	4	3	3
Brussel	13	11	9	11
Madrid	14	17	18	15
Wenen	18	18	13	16
Moskou	19	25	19	17
Berlijn	17	16	20	19
Frankfurt	21	20	23	23
Barcelona	.	26	24	24
<b>Amsterdam</b>	<b>23</b>	<b>29</b>	<b>26</b>	<b>26</b>
Zürich	26	24	25	31
Rome	30	28	28	32
Stockholm	24	23	27	33
München	35	33	31	37
Genève	.	32	35	39
Kopenhagen	36	37	42	43
Milaan	39	42	41	44
Dublin	44	44	44	45
Boedapest	.	.	.	46
Praag	.	.	.	47

bron: A.T. Kearney



## 14.5.2 Top 20 Europese steden naar overnachtingen, 2010-2014 (x 1.000)

	2010	2011	2012	2013	2014
Londen <sup>1)</sup>	113337	118100	121987	124876	135900
Parijs <sup>2)</sup>	35789	36877	36907	36679	36031
Berlijn <sup>3)</sup>	20802	22359	24896	26942	28689
Dublin <sup>1)</sup>	22672	23098	24682	25249	.
Rome <sup>2)</sup>	20395	22022	22962	24161	25378
Barcelona <sup>3)</sup>	15342	16907	17489	18069	18750
Madrid <sup>2)</sup>	15242	16377	15505	14874	16511
Praag <sup>3)</sup>	12090	13214	13601	14654	14750
Wenen <sup>4)</sup>	11676	12246	13119	13545	14377
München <sup>2)</sup>	11095	11738	12366	12895	13448
Amsterdam <sup>2)</sup>	9724	9748	9802	11262	12538
Hamburg <sup>3)</sup>	8877	9556	10616	11603	12008
Milaan	8420	9020	9164	9922	.
Lissabon <sup>2)</sup>	6188	6416	6797	7269	8431
Boedapest <sup>3)</sup>	5874	6330	7300	7819	8153
Frankfurt <sup>3)</sup>	6066	6384	7071	7499	8046
Stockholm <sup>3)</sup>	6749	7415	7403	7465	7950
Kopenhagen <sup>3)</sup>	5051	5692	6021	6433	6900
Florence <sup>2)</sup>	6008	6421	6355	6517	6782
Brussel <sup>3)</sup>	5556	5972	5978	6205	6636
Venetië <sup>4)</sup>	5761	6227	6222	6402	6425

<sup>1)</sup> Overnachtingen van toeristen in alle accommodaties inclusief overnachtingen bij vrienden en familie; gehele regio.

bron: TourMis

<sup>2)</sup> Schatting overnachtingen van toeristen in hotels en vergelijkbare vestigingen.

<sup>3)</sup> Overnachtingen van toeristen in alle accommodaties.

<sup>4)</sup> Overnachtingen van toeristen in alle accommodaties; gehele regio.

## 14.5.3 Top 20 Europese luchthavens naar passagiers, 2010-2014 (x 1.000)

	2010	2011	2012	2013	2014
Londen (Heathrow)	65884	69443	70037	72367	73371
Parijs (Charles de Gaulle)	58167	60971	61612	62290	63787
Frankfurt	53009	56436	57520	58037	59566
Amsterdam (Schiphol)	45212	49755	51035	52569	54978
Madrid (Barajas)	49786	49671	45195	39729	41541
München	34722	37764	38360	38673	39701
Rome (Leonardo da Vinci Fiumicino)	36228	37652	36980	36166	38507
Londen (Gatwick)	31375	33674	34235	35444	38090
Barcelona (El Prat Airport)	29210	34398	35145	35211	37417
Moskou (Domodedovo)	22154	25702	28165	30760	33040
Moskou (Sheremetyevo International Airport)	19123	22555	26032	29256	31568
Parijs (Orly Airport)	25204	27139	27232	28274	28847
Kopenhagen (Kastrup)	21502	22726	23336	24067	25607
Zürich	22878	24338	24802	24865	25451
Oslo	19091	21104	22080	22957	24129
Palma de Mallorca	21117	22727	22666	22768	23078
Wenen	19691	21106	22165	22000	22474
Stockholm (Stockholm-Arlanda Airport)	16962	19069	19642	20682	22427
Brussel	17323	18902	19071	19133	22070
Manchester	17759	18893	19737	20752	21990

bron: Urban Audit/luchthavens

## 14.5.4 Top 20 Europese luchthavens naar cargo en post, 2010-2014 (x 1.000 ton)

	2010	2011	2012	2013	2014
Frankfurt Airport	2275	2288	2134	2094	2132
Amsterdam (Schiphol)	1538	1549	1511	1566	1671
Londen (Heathrow)	1551	1569	1556	1514	1583
Parijs (Charles de Gaulle)	2399	2096	1510	1495	1476
Leipzig (Halle)	687	744	881	878	906
Keulen (Köln-Bonn Airport)	667	726	773	751	768
Luxemburg	705	668	615	673	709
Luik	640	674	570	534	591
Milaan (Malpensa)	433	450	414	430	460
Brussel	441	431	450	379	420
Madrid	400	422	385	346	377
Zürich	304	315	327	327	328
Nottingham/Leicester/Derby (East Midlands)	304	299	300	297	307
München	318	337	320	288	305
Wenen	232	213	191	190	239
Londen (Stansted)	230	230	241	236	226
Kopenhagen	309	141	152	137	224
Helsinki	157	171	189	187	187
Rome (Leonardo Da Vinci Fiumicino)	164	152	143	142	150
Frankfurt-Hahn Airport	229	222	176	133	.

bron: Eurostat/Airports Council International/annual reports airports

## 14.5.5 Top 20 Europese zeehavens naar goederenoverslag, 2009-2013 (x 1 mln. ton)

	2009	2010	2011	2012	2013
Rotterdam	354	396	370	396	406
Antwerpen	142	160	169	165	172
Hamburg	95	105	114	114	121
Amsterdam <sup>1)</sup>	73	73	75	78	80
Marseille	80	82	84	80	76
Algeciras (Spanje)	56	59	69	72	75
Le Havre	69	66	63	59	64
Grimsby & Immingham (Groot-Brittannië)	55	54	57	60	63
Bremerhaven	43	46	59	58	55
Valencia	48	53	54	54	54
Bergen	56	50	52	52	52
Triëst (Italië)	41	41	42	42	46
Londen	45	48	49	44	43
Milford Haven (Groot-Brittannië)	39	43	49	40	41
Genua	43	41	42	42	41
Peiraïas (Griekenland)	10	13	23	35	40
Göteborg (Zweden)	39	43	41	41	38
Tees & Hartlepool (Groot-Brittannië)	39	36	35	34	38
Duinkerken	38	36	41	40	37
Southampton (Groot-Brittannië)	37	39	38	38	36

<sup>1)</sup> Bron: Haven Amsterdam.

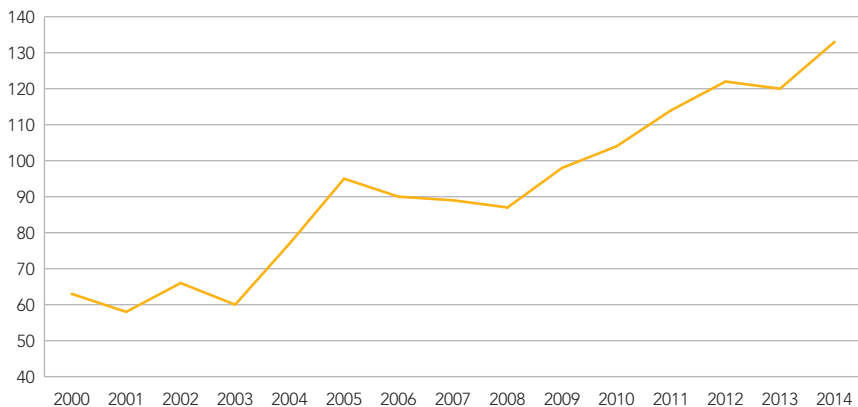
bron: Eurostat

14.5.6 Internetterverkeer via exchanges in Europa, 2008-2013

	daggemiddelden (gigabit per seconde)				
	december 2008	december 2009	mei 2011	oktober 2012	december 2013
Frankfurt	299,0	523,9	872,0	1304,0	1606,0
Amsterdam	371,7	554,9	816,0	1251,0	1561,0
Londen	235,5	364,0	500,0	946,0	1181,0
Moskou	39,7	137,3	283,0	427,0	591,0
Praag	42,0	73,7	68,0	116,0	139,0
Milaan	17,2	30,5	38,0	59,0	92,0
Boedapest	56,8	86,2	86,0	76,0	85,0
Wenen	16,2	19,4	30,0	42,0	79,0
Brussel	7,7	9,5	11,0	30,0	40,0
Oslo	12,0	15,6	22,0	28,0	40,0
Dublin	1,3	2,5	4,7	21,0	28,0
Berlijn	.	2,5	.	16,0	26,0
Kopenhagen	.	7,0	.	.	20,0
Helsinki	13,9	14,3	15,0	20,0	19,0
Parijs	36,0	0,0	29,3	16,0	18,0
Lissabon	.	4,9	.	.	12,0
München	.	3,7	.	.	10,0
Stockholm	87,1	117,9	126,0	219,0	9,0
Rome	6,4	5,6	5,4	10,0	8,0
Genève	0,7	0,5	.	2,0	1,0
Barcelona	0,3	0,5	.	1,0	1,0
Madrid	84,1	82,0	.	.	0,2
Roergebied	.	12,1	28,0	.	.
Zürich	3,6	1,3	.	21,0	.
Athene	8,1	13,7	6,0	10,0	.
Hamburg	.	1,9	.	.	.

bron: Euro-ix/Randstad Monitor

14.5a Internationale congressen in Amsterdam volgens ICCA, 2000-2014



bron: International Congress and Convention Association

## 14.5.7 Congressen van top tien internationale congressteden en Amsterdam volgens UIA, 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Singapore	735	931	960	994	850
Brussel	545	505	593	436	787
Wenen	283	293	332	318	396
Parijs	432	357	303	180	325
Seoel	218	241	259	242	249
Tokyo	198	155	232	228	228
Madrid	185	121	152	165	200
Barcelona	204	165	158	195	193
Bangkok	76	95	79	55	189
Genève	212	148	118	126	173
<b>Amsterdam</b>	<b>151</b>	<b>136</b>	<b>131</b>	<b>114</b>	<b>167</b>

bron: Union of International Associations

## 14.5.8 Congressen van top tien internationale congressteden en Amsterdam volgens ICCA, 2010-2014

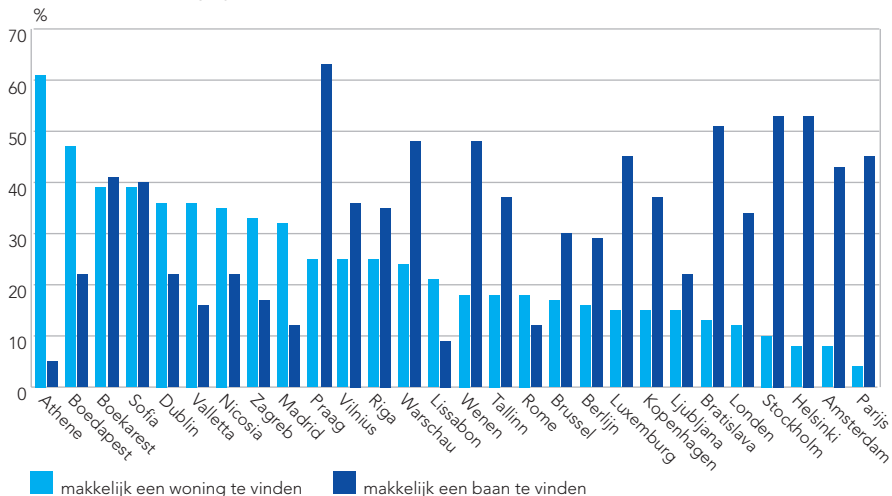
	2010	2011	2012	2013	2014
Parijs	147	174	181	204	214
Wenen	154	181	195	182	202
Madrid	114	130	164	186	200
Berlijn	138	147	172	178	193
Barcelona	148	150	154	179	182
Londen	97	115	150	166	166
Singapore	136	142	150	175	142
<b>Amsterdam</b>	<b>104</b>	<b>114</b>	<b>122</b>	<b>120</b>	<b>133</b>
Istanbul	109	113	128	146	130
Praag	85	98	112	121	118

bron: International Congress and Convention Association

## 14.6.1 Kantoorprijzen in Europese steden (EU), 2012-2014

	2012		2013		2014	
	plaats wereld-wijd	kantoor-prijzen (euro's per m <sup>2</sup> per jaar)	plaats wereld-wijd	kantoor-prijzen (euro's per m <sup>2</sup> per jaar)	plaats wereld-wijd	kantoor-prijzen (euro's per m <sup>2</sup> per jaar)
Londen	2	1978	1	2137	1	2122
Parijs	9	875	10	915	9	895
Luxemburg	16	621	13	703	12	777
Stockholm	13	694	16	606	18	593
Milaan	12	722	18	583	20	556
München	19	519	19	533	21	540
<b>Amsterdam</b>	<b>21</b>	<b>506</b>	<b>22</b>	<b>500</b>	<b>23</b>	<b>506</b>
Dublin	26	447	31	437	25	485
Madrid	24	476	30	439	30	439
Helsinki	35	384	32	432	32	432
Tallinn	55	227	58	207	32	221
Warschau	28	438	33	415	37	395
Brussel	29	435	35	405	38	393
Athene	23	483	39	351	40	398
Kopenhagen	38	366	44	330	41	345
Boedapest	40	360	40	343	43	343
Wenen	36	381	43	336	44	342
Boekarest	42	332	42	339	45	339
Praag	39	361	41	339	47	318
Lissabon	45	311	48	290	49	298
Bratislava	47	297	50	253	52	257
Vilnius	52	255	54	231	54	238
Riga	60	198	60	192	58	227
Ljubljana	56	219	53	234	59	227
Sofia	60	183	31	177	60	223
Zagreb	24	228	56	222	63	207

bron: Cushman &amp; Wakefield

14.6a Woon- en werkmogelijkheden in de EU-28 hoofdsteden, 2012 (procenten) <sup>1)</sup>

1) Telefonische enquête.

bron: Urban Audit

## 14.6.2 Duurste winkelstraten in Europese steden (EU), 2013-2014

stad	winkelstraat	2013		2014	
		plaats wereld-wijd	huurprijs (euro's per m <sup>2</sup> per jaar)	plaats wereld-wijd	huurprijs (euro's per m <sup>2</sup> per jaar)
Parijs	Avenue des Champs Elysées	3	13255	3	13255
Londen	New Bond Street	4	8666	4	10361
Milaan	Via Montenapoleone	6	7500	6	8500
Wenen	Kohlmarkt	10	4440	11	4440
München	Kaufingerstraße	11	4320	12	4380
Barcelona	Portal de l'Angel	15	3180	14	3240
Amsterdam	Kalverstraat	17	2900	18	2900
Dublin	Grafton Street	23	2389	22	2529
Kopenhagen	Strøget	25	2279	25	2384
Praag	Na Prikope/Wenceslas Square	26	2160	27	2220
Athene	Ermou	31	1980	29	2160
Helsinki	City Centre	32	1920	32	1968
Brussel	Rue Neuve	34	1800	35	1750
Stockholm	Biblioteksgatan	35	1676	36	1636
Luxemburg	Luxemburg City Centre	38	1500	38	1500
Boedapest	Váci utca	42	1080	40	1140
Lissabon	Av. Liberdade	43	1050	41	1110
Warschau	Ul.Chmielna/Ul.Nowy Swiat	45	996	44	1020
Vilnius	Shopping Centre	50	804	51	864
Bratislava	Downtown	54	684	55	660
Ljubljana	Čopova	53	690	55	660
Boekarest	Bulevardul Magheru	55	600	57	600
Riga	Shopping Centre	57	540	59	540
Sofia	Vitosha Blvd	59	480	60	528
Tallinn	Shopping Centre	62	360	63	360
Lefkosia	Makarios Avenue	.	.	65	216

bron: Cushman &amp; Wakefield

## 14.6.3 Top 10 van meest leefbare steden en Amsterdam naar hun positie wereldwijd, 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Wenen	1	1	1	1	1
Zürich	2	2	2	2	2
Auckland	3	3	3	3	3
München	4	4	4	4	4
Vancouver	5	5	5	5	5
Düsseldorf	5	6	6	6	6
Frankfurt	7	7	7	7	7
Genève	8	8	8	8	8
Kopenhagen	9	9	9	9	9
Sydney	10	10	10	10	10
Amsterdam	12	12	11	11	11

bron: Mercer Human Resource Consulting

14.6.4 Waardering openbaar groen en het schoonhouden van de stad (EU-28), 2012 (procenten) <sup>1)</sup>

	tevreden met openbaar groen	de stad is schoon
Luxemburg	90	92
Ljubljana	86	87
Wenen	86	81
Helsinki	89	77
Stockholm	88	75
Zagreb	74	73
Riga	83	71
Londen	88	67
Nicosia	55	67
Warschau	87	64
Amsterdam	86	64
Kopenhagen	91	61
Vilnius	75	61
Tallinn	81	60
Valletta	43	53
Dublin	83	49
Brussel	80	46
Parijs	79	43
Madrid	73	43
Praag	74	43
Berlijn	85	42
Athene	42	39
Lissabon	61	38
Sofia	57	33
Boekarest	65	31
Bratislava	43	27
Boedapest	62	27
Rome	67	25

<sup>1)</sup> Telefonische enquête.

bron: Urban Audit

14.7.1 Vertrouwen in het openbaar bestuur, EU-28 hoofdsteden, 2012 (procenten) <sup>1)</sup>

	aandeel inwoners dat het openbaar bestuur van eigen stad vertrouwt
Luxemburg	87
Kopenhagen	79
Helsinki	77
Stockholm	70
Valletta	70
Brussel	70
Wenen	69
Parijs	65
Londen	61
Ljubljana	59
<b>Amsterdam</b>	<b>59</b>
Nicosia	58
Berlijn	57
Boedapest	55
Lissabon	53
Warschau	52
Riga	51
Sofia	48
Vilnius	45
Dublin	42
Tallinn	39
Madrid	38
Boekarest	35
Athene	33
Zagreb	33
Rome	31
Bratislava	29
Praag	28

<sup>1)</sup> Telefonische enquête.

bron: Urban Audit



# B

## Bijlagen

- 1 Omschrijving buurtcombinaties en stadsdelen
- 2 Kaart van Amsterdam
- 3 Kaart van Stadsregio Amsterdam
- 4 Kaart van Europa
- 5 Begrippen en gebruikte afkortingen





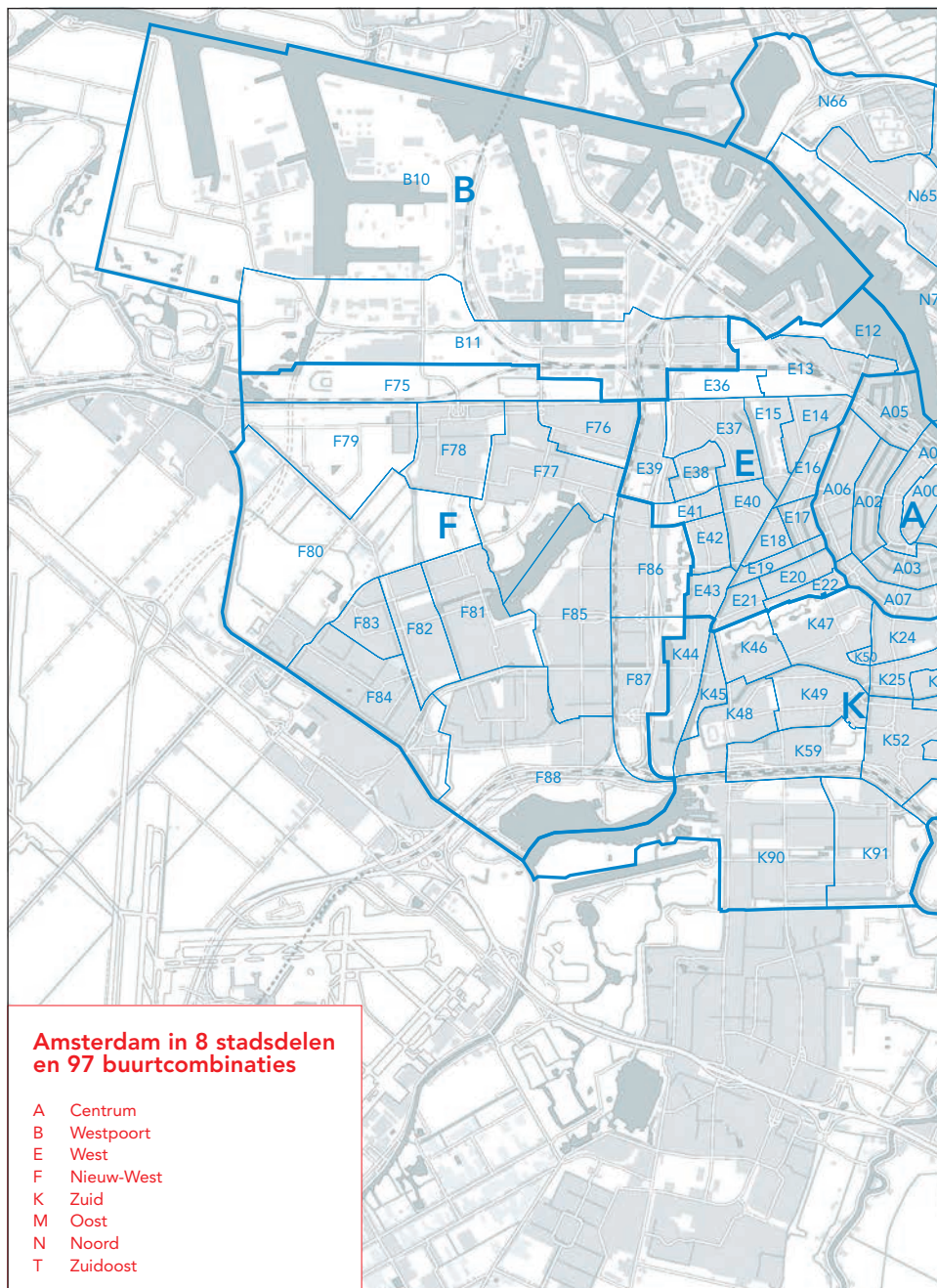
1	Omschrijving van de buurtcombinaties en stadsdelen, 1 januari 2015	539
2	De gemeente Amsterdam verdeeld in 8 stadsdelen en 97 buurtcombinaties, 1 januari 2015	540
3	De geografische ligging van de gemeenten en subregio's in de Stadsregio Amsterdam, 1 januari 2015	542
4	De geografische ligging van de 28 EU-landen en hun hoofdsteden, 1 januari 2015	543
5	Begrippen en gebruikte afkortingen	544

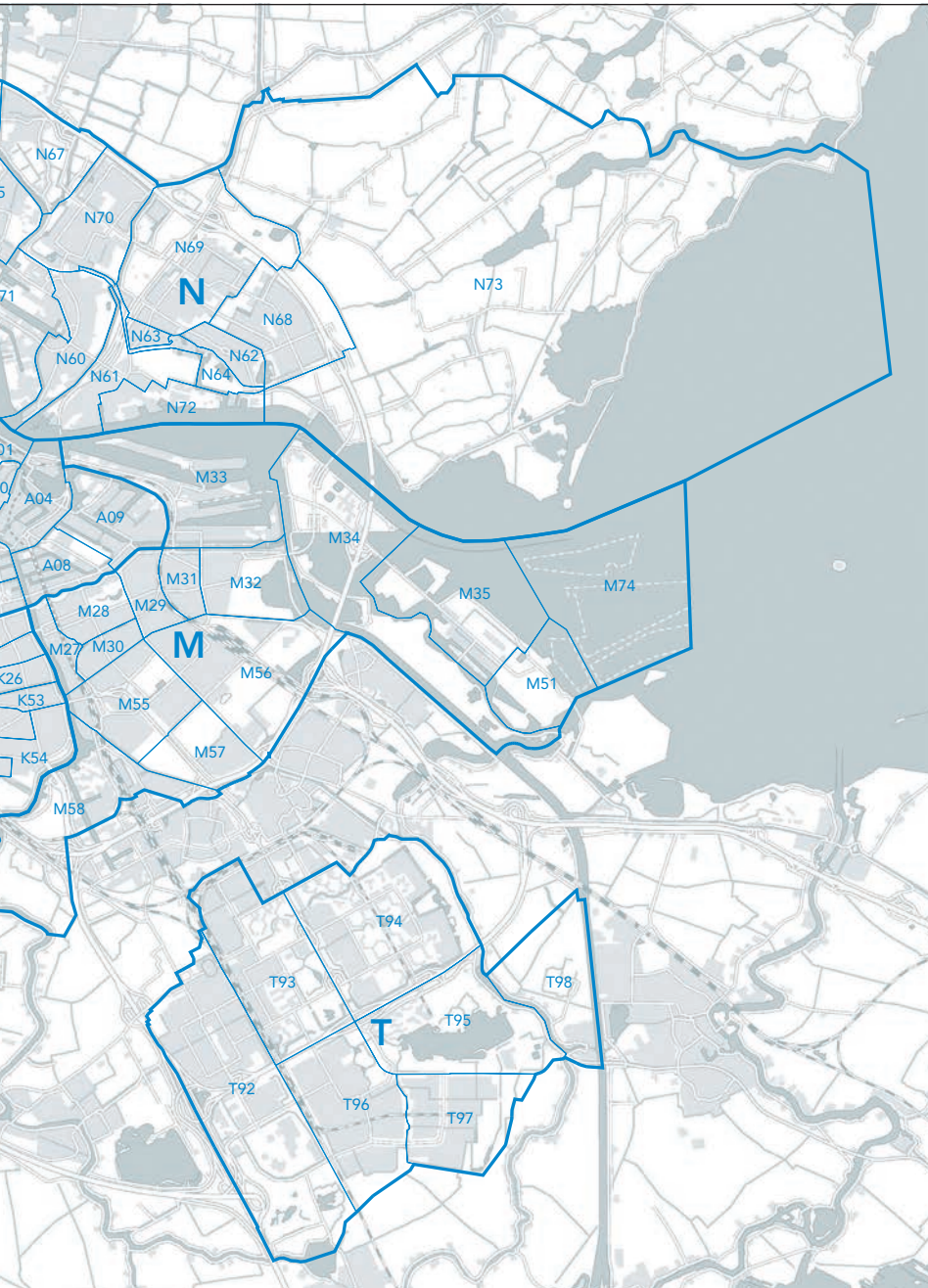


## 1 Omschrijving van de buurtcombinaties en stadsdelen, 1 januari 2015

bc	naam buurtcombinatie	bc	naam buurtcombinatie
A00	Burgwallen-Oude Zijde	K50	Duivelseiland
A01	Burgwallen-Nieuwe Zijde	K52	Scheldebuurt
A02	Grachtengordel-West	K53	IJselbuurt
A03	Grachtengordel-Zuid	K54	Rijnbuurt
A04	Nieuwmarkt/Lastage	K59	Station Zuid/WTC e.o.
A05	Haarlemmerbuurt	K90	Buitenveldert-West
A06	Jordaan	K91	Buitenveldert-Oost
A07	De Weteringschans	M27	Weesperzijde
A08	Weesperbuurt/Plantage	M28	Oosterparkbuurt
A09	Oostelijke Eilanden/Kadijken	M29	Dapperbuurt
B10	Westelijk Havengebied	M30	Transvaalbuurt
B11	Bedrijventerrein Sloterdijk	M31	Indische Buurt West
E12	Houthavens	M32	Indische Buurt Oost
E13	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	M33	Oostelijk Havengebied
E14	Staatsliedenbuurt	M34	Zeeburgereiland/Nieuwe Diep
E15	Centrale Markt	M35	IJburg West
E16	Frederik Hendrikkbuurt	M51	IJburg Zuid
E17	Da Costabuurt	M55	Frankendael
E18	Kinkerbuurt	M56	Middenmeer
E19	Van Lennepbuurt	M57	Betondorp
E20	Helmersbuurt	M58	De Omval
E21	Overtoomse Sluis	M74	IJburg Oost
E22	Vondelbuurt	N60	Volewijk
E36	Sloterdijk	N61	IJplein/Vogelbuurt
E37	Landlust	N62	Tuindorp Nieuwendam
E38	Erasmuspark	N63	Tuindorp Buiksloot
E39	De Kolenkit	N64	Nieuwendammerdijk/Buiksloterdijk
E40	De Krommert	N65	Tuindorp Oostzaan
E41	Van Galenbuurt	N66	Oostzanerwerf
E42	Hoofdweg e.o.	N67	Kadoelen
E43	Westindische Buurt	N68	Nieuwendam-Noord
F75	Spieringhorn	N69	Buikslotermeer
F76	Slotermeer-Noordoost	N70	Banne Buiksloot
F77	Slotermeer-Zuidwest	N71	Buiksloterham
F78	Geuzenveld	N72	Nieuwendammerham
F79	Eendracht	N73	Waterland
F80	Lutkemeer/Ookmeer	T92	Amstel III/Bullewijk
F81	Osdorp-Oost	T93	Bijlmer Centrum (D,F,H)
F82	Osdorp-Midden	T94	Bijlmer Oost (E,G,K)
F83	De Punt	T95	Nellestein
F84	Middelveldsche Akerpolder/Sloten	T96	Holendrecht/Reigersbos
F85	Slotervaart	T97	Gein
F86	Overtoomse Veld	T98	Driemond
F87	Westlandgracht		
F88	Sloter-/Riekerpolder		
K24	Oude Pijp	std	naam stadsdeel
K25	Nieuwe Pijp	A	Centrum
K26	Diamantbuurt	B	Westpoort
K44	Hoofddorpleinbuurt	E	West
K45	Schinkelbuurt	F	Nieuw-West
K46	Willemspark	K	Zuid
K47	Museumkwartier	M	Oost
K48	Stadionbuurt	N	Noord
K49	Apollobuurt	T	Zuidoost

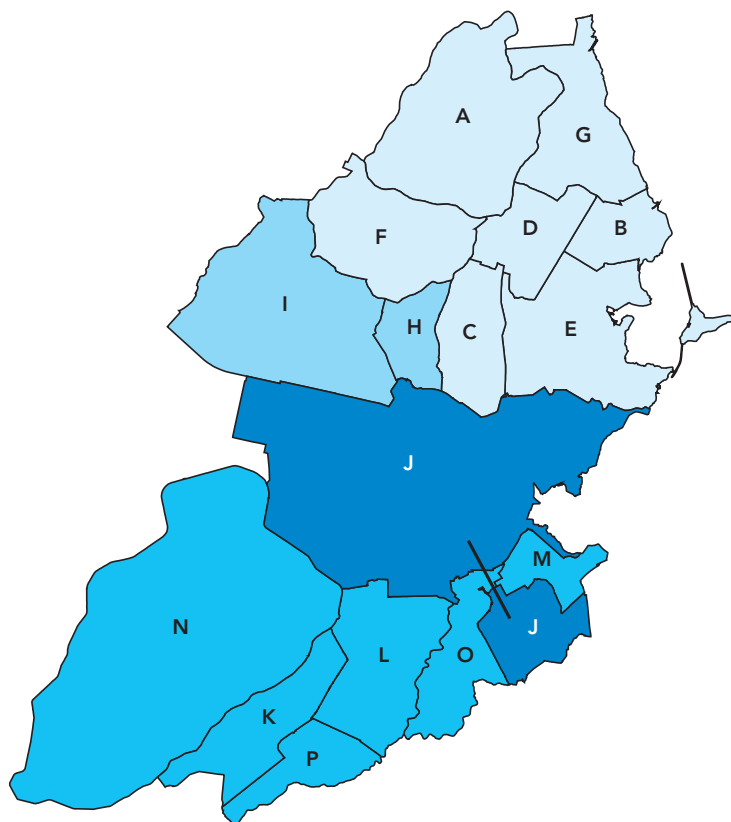
## 2 De gemeente Amsterdam verdeeld in 8 stadsdelen en 97 buurtcombinaties, 1 januari 2015





B

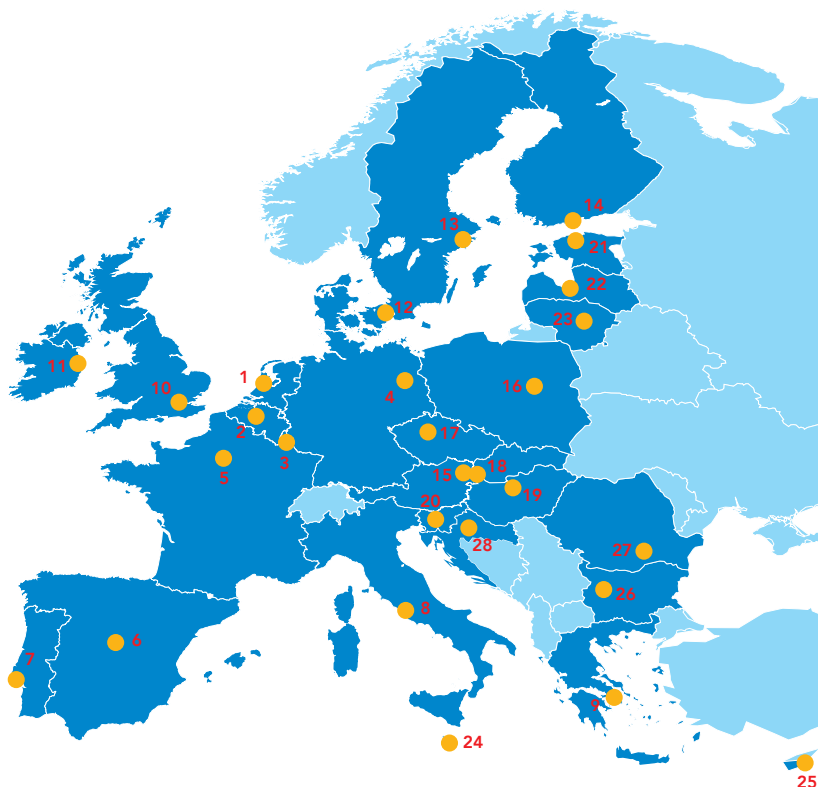
## 3 De geografische ligging van de gemeenten en subregio's in de Stadsregio Amsterdam, 1 januari 2015



<span style="color: #0056b3;">■</span> Amsterdam	A	Beemster
<span style="color: #00a0e3;">■</span> Amstel-Meerlanden	B	Edam-Volendam
<span style="color: #a6c9e6;">■</span> Waterland	C	Landsmeer
<span style="color: #c6e2f3;">■</span> Zaanstreek	D	Purmerend
	E	Waterland
	F	Wormerland
	G	Zeevang
	H	Oostzaan
	I	Zaanstad
	J	Amsterdam
	K	Aalsmeer
	L	Amstelveen
	M	Diemen
	N	Haarlemmermeer
	O	Ouder-Amstel
	P	Uithoorn



4 De geografische ligging van de 28 EU-landen en hun hoofdsteden, 1 januari 2015



1 Amsterdam	6 Madrid	11 Dublin	16 Warschau	21 Tallinn	26 Sofia
2 Brussel	7 Lissabon	12 Kopenhagen	17 Praag	22 Riga	27 Boekarest
3 Luxemburg	8 Rome	13 Stockholm	18 Bratislava	23 Vilnius	28 Zagreb
4 Berlijn	9 Athene	14 Helsinki	19 Boedapest	24 Valletta	
5 Parijs	10 Londen	15 Wenen	20 Ljubljana	25 Nicosia	

■ EU

B

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen

<b>A</b>	
Aanhouding	Arrestatie.
ABM	Amsterdamse Burgermonitor.
ACAM	Accountancy & Advies Amsterdam.
Actief woningzoekenden	Bij WoningNet ingeschreven woningzoekenden die in het betreffende jaar een of meer malen op een aangeboden woning gereageerd hebben.
AEB	Afval Energie Bedrijf.
AFWC	Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties.
AGM	Amsterdamse Gezondheidsmonitor.
Alleenstaande	Persoon die alleen een huishouden voert (eenpersoonshuishouden), behalve alleenwonenden vallen hier ook kamerbewoners onder.
Allochtonen	OIS hanteert vanaf 2006 de CBS-definitie. Volgens deze definitie zijn allochtonen personen, van wie minstens een ouder in het buitenland is geboren.
Ammoniak	Verluchtiging van ammoniak in stal en opslag, uitgedrukt in stikstof.
Amstel-Meerlanden	Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
ANT	Associatie Nederlandse Tandartsen.
AOW	De Algemene Ouderdomswet is een collectief basispensioen, dat wordt uitgekeerd aan mensen die de AOW-leeftijd (2015: 65 jaar en 3 maanden) hebben bereikt en die in Nederland wonen of hebben gewoond. De AOW bedraagt 2% van het volledige AOW-pensioen voor ieder jaar dat iemand tussen zijn of haar 15e en 65e jaar in Nederland heeft gewoond en niet in het buitenland heeft gewerkt.
Appartementsrechten	De woningen of bedrijfsruimten binnen een gebouw, dat via een rechtsgeldige splitsingsakte is gesplitst. De appartementsrechten zijn hierdoor aparte kadastrale eenheden en kunnen afzonderlijk verkocht worden.
ATCB	Amsterdam Toerisme & Congres Bureau.
Autochtonen	Personen van wie beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het geboorteland van de persoon zelf.
AVO	Algemeen voortgezet onderwijs.
<b>B</b>	
Bachelor	Met ingang van het studiejaar 2002/'03 is in het hoger onderwijs het bachelor-masterstelsel ingevoerd. Als gevolg daarvan zijn de meeste reguliere HBO-opleidingen omgezet in bacheloropleidingen van 4 jaar. Bij een beperkt aantal studies is daar een masteropleiding aan toegevoegd. Bij de invoering van het bachelor-masterstelsel zijn de wetenschappelijke opleidingen van meet af aan opgedeeld in een bacheloropleiding van 3 jaar en een daarop aansluitende masteropleiding van 1, 2 of 3 jaar. Zowel de bachelor- als masteropleiding wordt afgesloten met een diploma. Een bachelordiploma geeft toegang tot een masteropleiding in het HBO of WO. De bacheloropleidingen van het HBO en WO zijn in de praktijk niet gelijkwaardig. Voor toelating tot een masteropleiding aan de universiteit moet een gediplomeerde HBO'er vrijwel altijd eerst een schakelprogramma volgen. Het niveau van het bachelordiploma in het WO is gelijk aan dat van het diploma van het vroegere kandidaatsexamen.
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen.
BAS	Bewoners Aanspreekpunt Schiphol.
Basisonderwijs	Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet Primair Onderwijs (WPO). Het reguliere basisonderwijs is bedoeld voor kinderen van 4-12 jaar.
BBL	Beroepsbegeleidende leerweg.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Bbz	Besluit bijstandverlening zelfstandigen.
Bedbezetting hotels	Het aantal overnachtingen per jaar gedeeld door (het aantal bedden x 365) x 100.
Bedrijfsvestiging	Een locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor of andere bedrijfsruimte, dan wel complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal één werkzaam persoon.
Benelux Hotel Classificatie (tot 2007)	Alle Nederlandse hotels zijn ingedeeld volgens de Benelux Hotel Classificatie. Alle bedrijven worden jaarlijks geïnspecteerd om te bezien of zij nog aan de gestelde normen voldoen. Men kan worden ingedeeld in 5 categorieën. Vijf sterren is de hoogste, één ster de laagste. Bedrijven die niet aan de normen voldoen krijgen geen aanduiding.
Beroepsbevolking	Personen: <ul style="list-style-type: none"> <li>– die betaald werk hebben (werkzame beroepsbevolking), of</li> <li>– die geen betaald werk hebben, recent naar betaald werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn (werkloze beroepsbevolking).</li> </ul>
Besteedbaar inkomen	Bruto-inkomen uit arbeid, onderneming, vermogen en ontvangen overdrachten verminderd met de premies sociale zekerheid, loon-, inkomsten- en vermogensbelasting en andere betaalde overdrachten (o.a. premies ziektekosten en alimentatie voor ex-partner).
Bevolkingsdichtheid	Het aantal inwoners per oppervlakte-eenheid (gewoonlijk per km <sup>2</sup> land).
Bevolkingsprognose	Een vooruitberekening van de omvang en samenstelling van de bevolking. De prognose is gebaseerd op veronderstellingen over de demografische factoren geboorte, sterfte en migratie.
Bewoningstype	Bevat de combinatie van gezinnen en alleenstaanden die per adres wordt aangetroffen.
BI	Betrouwbaarheidsinterval.
Bibl.	Bibliotheken.
Bipatride	Nederlander met een vreemde nationaliteit.
BLP	Bureau Leerplicht Plus.
BMR	Bof, mazelen, rodehond.
Bodemgebruik	Een onderverdeling van het grondgebied van de gemeente naar soort gebruik.
BOL	Beroepsopleidende leerweg.
Bouwperiode	Met ingang van 1 januari 1998 is de bouwperiode vastgesteld op basis van de opvoerdatum van het woonobject.
Brt/bt	Bruto(register) tonnage: de bruto inhoud van een schip, uitgedrukt in (register) tonnen; de ruimten in een zeeschip, die tot bruto inhoud worden gerekend, zijn internationaal vastgelegd in de voorschriften betreffende de scheepsmeting.
Brutoparticipatie	Beroepsbevolking (werkzaam + werkloos) in procenten van de bevolking van 15-74 jaar.
Burgerlijke staat	Ongehuwd, gehuwd, partnerschap, weduwstaat en gescheiden.
Buurtcombinatie	Een geografische indeling binnen een stadsdeel ten behoeve van statistische informatie.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

<b>C</b>	
CARA	Chronische aspecifieke respiratorische aandoeningen.
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek.
CITO	Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling.
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden.
CO <sub>2</sub>	Koolstofdioxide.
Collectie (bibliotheken)	De totale omvang aan boeken, gebonden tijdschriften, audiovisuele materialen, bladmuziek e.d. in eigendom van de instelling.
Commercieel verkeer	Vliegtuigbewegingen van luchtvaartmaatschappijen, gesplitst in geregeld, ongeregeld en overig handelsverkeer. Geregeld handelsverkeer betreft de lijndiensten; ongeregeld handelsverkeer zijn de chartervluchten.
Consumentenprijsindexcijfers	CPI meet de gemiddelde prijsverandering van goederen en diensten die huishoudens voor hun levensonderhoud aanschaffen. Deze aankopen worden gedaan uit het netto besteedbaar inkomen. De basis voor vergelijking is 2006=100. De 'CPI alle huishoudens' heeft betrekking op alle huishoudens van Nederland.
<b>D</b>	
Districten politieregio	<ol style="list-style-type: none"> <li>1 Centrum (stadsdeel Centrum),</li> <li>2 Noord (stadsdeel Westpoort, voormalig stadsdeel Zeeburg en stadsdeel Noord),</li> <li>3 Oost (stadsdeel Zuidoost , voormalig stadsdeel Oost-Watergraafsmeer en de gemeenten Diemen en Ouder-Amstel),</li> <li>4 Zuid (voormalig stadsdeel Oud-Zuid exclusief V44 Hoofddorppleinbuurt, voormalig stadsdeel Zuideramstel en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen en Uithoorn),</li> <li>5 West (voormalige stadsdelen Westerpark, Oud-West, Bos en Lommer, De Baarsjes, Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp, Slotervaart en buurtcombinatie V44 Hoofddorppleinbuurt).</li> </ol>
Doorstromer	Voor het regionale aanbodmodel: huishoudens dat een zelfstandige woning leeg achterlaat in de regio: Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland, Zaanstad, Zeevang.
Doorstromer	Voor de Amsterdamse toewijzing: huishoudens dat een zelfstandige woning leeg achterlaat in Amsterdam.
DTP	Difterie, tetanus, poliomyelitis.
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs.
DVS	Dienst Verkeer en Scheepvaart.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

<b>E</b>	
Echtgenote	Met de wettige echtgenoot samenwonende vrouw.
Echtpaar	Man en vrouw die voor de wet in de echt verbonden zijn.
Echtscheiding	Ontbinding van het huwelijk door rechterlijk vonnis op de bij de wet omschreven gronden.
Eenoudergezin	Huishouden dat wordt gevormd door één ouder met een of meer thuiswonende kinderen.
Eigendom	Geeft het soort eigenaar van een (woon)object aan.
Europese Unie	Per 1 januari 1996: Nederland, België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Spanje, Portugal, Italië, Griekenland, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Denemarken, Zweden, Finland en Oostenrijk. In 2004 werden de volgende landen lid: Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Slovenië, Estland, Letland, Litouwen, Malta en Cyprus. Op 1 januari 2007 zijn Bulgarije en Roemenië lid geworden en op 1 juli 2013 Kroatië.
28 EU-hoofdsteden	Nederland: Amsterdam, België: Brussel, Luxemburg: Luxemburg, Duitsland: Berlijn, Frankrijk: Parijs, Spanje: Madrid, Portugal: Lissabon, Italië: Rome, Griekenland: Athene, Verenigd Koninkrijk: Londen, Ierland: Dublin, Denemarken: Kopenhagen, Zweden: Stockholm, Finland: Helsinki, Oostenrijk: Wenen, Polen: Warschau, Tsjechië: Praag, Slowakije: Bratislava, Hongarije: Boedapest, Slovenië: Ljubljana, Estland: Tallinn, Letland: Riga, Litouwen: Vilnius, Malta: Valletta, Cyprus: Nicosia, Bulgarije: Sofia, Roemenië: Boekarest, Kroatië: Zagreb.
Externe migratie	Vestiging in en vertrek uit de gemeente.
Extranei	Iemand die examen aan een hogere studierichting doet, zonder de betrokken instelling als gewoon student bezocht te hebben.
<b>F</b>	
Fosfaatuitscheiding	Er zijn bij fosfaat geen gasvormige verliezen. De fosfaatuitscheiding is dus gelijk aan de hoeveelheid fosfaat in de mest na bewaring.
FSME	Virusinfectie die door teken wordt overgebracht. Het virus wordt meteen na de beet van de teek overgebracht.
<b>G</b>	
GAN	Geneeskundige Adresgids Nederland (uitgever: Bohn Stafleu van Loghum).
Gast	Iemand die overnacht in een als zodanig geregistreerde logiesverstrekkende inrichting en die minstens één maar niet meer dan 59 nachten verblijft.
Gasvormige stikstofverliezen	Gasvormige stikstofverliezen in stal en mestopslag. Tijdens uitscheiding en bewaring van mest treedt vervluchtiging op van stikstof in de vorm van ammoniak en overige gasvormige stikstofverbindingen.
GBO (Gemiddeld Gebruiks Oppervlakte)	Hierbij wordt aangesloten bij de NEN 2580 norm. D.w.z.: alle binnenruimte met een hoogte boven de 1,50 meter. Ook de vloeroppervlakten onder trappen worden meegeteld op de bouwlaag waar de vloer begint. Het is inclusief garage, kelder, zolder, erkers, vloer onder de trap, 'schuur in de tuin'. Verder tellen ook nog mee: vides, trapopeningen en liftschachten kleiner dan 4 m <sup>2</sup> . Bij deze 'vloer' oppervlakten telt men de bouwlaag, waarvan de vloer een opening vertoont. De 'vloer' oppervlakte van liftschachten bepaalt men met de uitwendige maten. Ten slotte is het inclusief incidentele nissen en uitsparingen groter dan 0,5 m <sup>2</sup> en leidingschachten kleiner dan 0,5 m <sup>2</sup> . Het is exclusief balkon, overdekt balkon, binnenmuren, plinten, inrichtingsobjecten (zoals vaste kolommen).

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Geboorte	Het aantal levendgeborenen, behorend tot de werkelijke bevolking van Amsterdam; dit getal is dus exclusief baby's, die wel in Amsterdam geboren zijn, maar elders woonachtig zijn.
Geboorte-/sterfteoverschot	Het saldo van geboorte en sterfte.
Gehuwd	Wettig in de echt verbonden.
Gemiddelde schoolgrootte	Het aantal leerlingen gedeeld door het aantal scholen.
Gemiddelde verblijfsduur	Het totaal aantal overnachtingen gedeeld door het aantal gasten.
Gemiddelde (verkoop)prijs	De gemiddelde (verkoop)prijs van de percelen of woningen in een stadsdeel of in Amsterdam. De gemiddelde (verkoop)prijs van percelen die samen met andere percelen in andere stadsdelen zijn verkocht én van percelen met een onbekende locatie staat in de categorie 'overig'.
Gemiddelde woningbezetting	Het aantal inwoners gedeeld door het aantal woningen.
Generatie	De allochtonen worden onderverdeeld in twee generaties. Tot de eerste generatie behoren die allochtonen die niet in Nederland zijn geboren; tot de tweede generatie behoren de allochtonen die wel in Nederland zijn geboren.
Gescheiden	Het huwelijk is wettig ontbonden, de echtscheiding is uitgesproken.
Geslacht	Man of vrouw.
Gestandaardiseerd inkomen	Om de inkomens van huishoudens van verschillende omvang en samenstelling vergelijkbaar te maken, wordt het inkomen van het huishouden met behulp van een equivalentiefactor gestandaardiseerd. Deze equivalentiefactoren zijn gebaseerd op de budgetverdelingsmethode. Daarbij is als standaardhuishouden het eenpersoonshuishouden gekozen.
Gezin	Samenwonenden waartussen een wettige familierelatie in de eerste graad bestaat.
GHB	Gamma-hydroxy-butyraat.
Grenswaarde buitenlucht	Het door de wet vastgestelde kwaliteitsniveau van de buitenlucht dat tenminste moet worden bereikt of gehandhaafd.
Grondgebied	De totale oppervlakte van het grondgebied van de gemeente.
Grote baan	Baan van 12 uur of meer per week.
GWW	Grond-, water- en wegenvoerwerken.
<b>H</b>	
HALT	Bureau HALT Amsterdam.
HAVO	Hoger algemeen voortgezet onderwijs.
HBO	Hoger beroepsonderwijs.
HDA	Huishoudelijke dagelijkse activiteiten.
Herkomstgroepering	De herkomstgroepering wordt voor de eerste generatie allochtonen bepaald aan de hand van de persoon zelf. Voor de tweede generatie aan de hand van de moeder, tenzij die in Nederland is geboren. In dat geval is gerubriceerd aan de hand van het geboorteland van de vader.
HIV	Humaan immunodeficiëntie virus.
Hoofdbewoner	De belangrijkste bewoner van het adres opgemaakt uit de positie in het huishouden en de woontijd op het adres.
Huishouden	Een huishouden bestaat uit een of meer personen die alleen of samen een leef-eenheid vormen; dit uit zich bijvoorbeeld in het gebruik van een gemeenschappelijke woonkamer of keuken. Huishoudens zijn dus gezinnen, samenwonenden, woongroepen en alleenstaanden die een zelfstandige huishouding voeren.
Huwelijk	Echtverbintenis voltrokken door de ambtenaar van de burgerlijke stand.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

<b>I</b>		
ICT		Informatie en Communicatie Technologie.
Intake		In het intakegesprek brengt de schuldhulpverlener de financiële situatie in kaart door samen met de cliënt een overzicht van schulden, inkomsten, uitgaven en vermogen op te stellen. Ook wordt er bekeken of voorzieningen zoals huursubsidie of bijzondere bijstand mogelijk zijn en of er op bepaalde uitgaven nog een besparing mogelijk is.
Interne migratie		Vestiging en vertrek binnen de gemeente; ook wel verhuizingen genoemd.
IOAW		Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, uitgevoerd door de gemeente.
IOAZ		Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, uitgevoerd door de gemeente.
IVA		De WIA kent twee soorten uitkeringen, de IVA en de WGA. De regeling Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA) verstrekt uitkeringen aan volledig en duurzaam arbeidsongeschikten.
<b>K</b>		
Kali-uitscheiding		Er zijn bij kali geen gasvormige verliezen. De uitgescheiden kali is dus gelijk aan de hoeveelheid kali in de mest na bewaring.
Kameraantal per woning		Is volgens oppervlakenormen naar beneden bijgesteld bij gering woonoppervlak.
Kamerbezetting hotels		Het aantal overnachtingen per jaar gedeeld door (het aantal kamers x 365) x 100, gedeeld door het gemiddeld aantal personen per kamer.
Kiesgerechtigden Gemeenteraad		Alle ingezetenen van de gemeente Amsterdam, die op de dag van de kandidaatstelling geregistreerd zijn, niet zijn uitgesloten van het kiesrecht en op de dag van de stemming de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie zijn.
		Degenen die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie dienen gedurende 5 jaar onafgebroken ingezetene te zijn van Nederland en in het bezit te zijn van een geldige verblijfstitel.
		Daarnaast kunnen personen op grond van bepaalde internationale verdragen kiesgerechtigd zijn (geprivilegieerden).
Kiesgerechtigden		Alle ingezetenen van de gemeente Amsterdam, die op de dag van de kandidaatstelling geregistreerd zijn, met de Nederlandse nationaliteit, niet zijn uitgesloten van het kiesrecht en op de dag van de stemming de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.
Europees Parlement		
Kind		Met de wettige vader en/of moeder samenwonende ongehuwde persoon zonder eigen kinderen.
Kleine baan		Baan van minder dan 12 uur per week.
KNGF		Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie.
Koopkrachtinkomen		Gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen.
KWIZ		Onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau uit Groningen.
Krap wonen		Als de woning of het huishouden evenveel of minder kamers telt dan er personen wonen.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

<b>L</b>	
Leeftijd	Het verschil tussen de teldatum en de geboortedatum.
Leeftijdsgroep	Samentelling van twee of meer leeftijden.
LISA	Landelijk Informatie Systeem Arbeidsorganisaties.
Logiesverstrekkende accommodatie	Bedrijf dat tegen betaling overnachtinggelegenheid biedt. Hieronder worden gerekend: hotels, jeugdhotels, jeugdhoeveboerderijen, kampeerterreinen en pensions.
Loop van de bevolking	De ontwikkeling van de bevolking, gebaseerd op geboorte, sterfte, externe migratie en verhuizingen.
LSD	Lysergsäure-diäthylamid.
LWOO	Leerweg Ondersteunend Onderwijs.
<b>M</b>	
Master	Met ingang van het studiejaar 2002/'03 is in het hoger onderwijs het bachelor-masterstelsel ingevoerd. Als gevolg daarvan zijn de meeste reguliere HBO-opleidingen omgezet in bacheloropleidingen van 4 jaar. Bij een beperkt aantal studies is daar een masteropleiding aan toegevoegd. Bij de invoering van het bachelor-masterstelsel zijn de wetenschappelijke opleidingen van meet af aan opgedeeld in een bacheloropleiding van 3 jaar en een of meer daarop aansluitende masteropleidingen van 1, 2 of 3 jaar. Zowel de bachelor- als masteropleiding wordt afgesloten met een diploma.
Mate van arbeidsongeschiktheid	Het door het uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) vastgestelde percentage, dat aangeeft in hoeverre de persoon niet in staat is hetzelfde te verdienen als een vergelijkbaar gezond persoon. Het percentage wordt bepaald aan de hand van zowel een verzekeringsgeneeskundig, als een arbeidskundig-onderzoek bij het UWV.
MAVO	Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs.
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs.
MDRA	Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam.
Mestproductie	De mestproductie is gedefinieerd als de hoeveelheid mest die aanwezig is in stalopslag en in opslag buiten de stal, inclusief schoonmaakwater en vermost drinkwater. Voor rundvee en schapen komt daar nog de hoeveelheid mest bij die deze dieren produceren wanneer ze in de wei lopen.
Mestsoorten	Dierlijke mest kan worden onderscheiden in dunne mest en vaste mest. Tot dunne mest wordt gerekend dunne stalmest en weidemest. Dunne stalmest is de stalmest van rundvee (behalve de stalmest van gekalfde vleeskoeien), alle varkensmest en de mest van leghennen en leghenouderdieren in een stalsysteem met dunne mest. Weidemest is de mest van rundvee en schapen als ze in de wei lopen. Vaste mest is de stalmest van gekalfde vleeskoeien, de stalmest van schapen, geiten, paarden en pony's, de pluimveemest in stalsystemen met vaste mest en alle mest van konijnen, nertsen en vossen. Gekalfde vleeskoeien zijn voor de vleesproductie bestemde vrouwelijke runderen, ouder dan twee jaar, die minstens een keer gekalft hebben, ook wel aangeduid met 'zoog-, mest- en weidekoeien'.
MinBZK/WB	Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties/Directoraat-generaal Wonen en Bouwen.
Mineralenproductie	De mineralenproductie betreft de uitgescheiden mineralen stikstof, fosfaat en kali tijdens de mestuitscheiding.



## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Misdrijven	Geteld worden de misdrijven, die in het bedrijfsprocessensysteem BVH zijn ingevoerd. In de landelijke definitie van misdrijven wordt, indien er sprake is van zowel een hoofd- als subincident niet sec naar het hoofcident gekeken, maar naar de zwaarte van beide incidenten. Het zwaarste incident wordt vervolgens eenmaal geteld. De datum van telling is de datum dat het misdrijf ter kennisname van de politie is gekomen. Cijfers zijn inclusief pogingen.
<b>N</b>	
Nationaliteit	De hoedanigheid van tot een bepaalde natie te behoren of van een bepaalde natie deel uit te maken.
Naturalisaties/resp. nationaliteitswijzigingen	Het verkrijgen van het Nederlanderschap door verlening (zelfstandige naturalisatie of medenaturalisatie), verandering van de nationaliteit (staatsburgerschap).
Nederlander	Persoon met de Nederlandse nationaliteit.
Nederlandse Hotel Classificatie (vanaf 2007)	In 2006 is de herbeoordeling van de Nederlandse hotels volgens de nieuwe normen van de Nederlandse Hotel Classificatie (NHC) afgerond. De gegevens worden vanaf 2007 volgens deze nieuwe classificatie gepresenteerd.
Nettoparticipatie	Werkzame beroepsbevolking in procenten van de bevolking van 15-74 jaar.
Neutraal wonen	Als de woning of het huishouden één kamer meer heeft dan er personen wonen.
Niet-beroepsbevolking	Personen zonder betaald werk, die niet recent naar werk hebben gezocht of daarvoor niet direct beschikbaar zijn.
Niet-Nederlander	Een persoon die niet de Nederlandse nationaliteit heeft.
Niet-westerse allochtonen	Allochtonen afkomstig uit Afrika, Zuid- en Midden-Amerika en Azië met uitzondering van Indonesië en Japan.
Nieuwvorming	Ziekelijke weefselontarding. Er worden zowel goedaardige als kwaadaardige gezwellen (kanker), inclusief kwaadaardige bloedziekten onder verstaan (ICD-10 codes C00-D48).
NMT	Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde.
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité*Nederlandse Sportfederatie.
NVB	Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten.
NVM	Nederlandse Vereniging van Makelaars.
<b>O</b>	
OBA	Openbare Bibliotheek Amsterdam.
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
Ongehuwd	Niet en nog nooit wettig in de echt verbonden.
Opkomstpercentage	Het percentage uitgebrachte stemmen (geldig, blanco en ongeldig) van het totaal aantal kiesgerechtigden.
OVb	Onderwijs Voorrangsbeleid.
Overige gasvormige stikstofverliezen	Vervluchtiging van overige gasvormige stikstofverbindingen, in stal en opslag, uitgedrukt in stikstof.
Overnachting	Het verblijf van een gast voor een nacht in een als zodanig geregistreerde logiesverstrekkende accommodatie.
OIS	Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam.
OIS/REB	Onderzoek, Informatie en Statistiek/Regionale Enquête Beroepsbevolking.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

<b>P</b>	
Paddo	Psylocibine bevattende paddenstoelen.
Partnerschap	Geformaliseerde relatie, gelijkwaardig met huwelijk. Rechten en plichten liggen grotendeels vast in de wet, i.t.t. het samenlevingscontract.
Perceel	Een door het Rijkskadaster ingedeeld stuk grond (meestal bebouwd) of appartement (horizontaal eigendom).
Personen met een heel jaar inkomen	Personen met een geheel jaar inkomen, worden tot de categorie met 52 weken inkomen gerekend. De categorie zelfstandigen behoort tot deze groep. Personen die in het onderzoeksjaar gedurende kortere tijd of over een qua tijdsduur onbekende periode inkomen hebben, worden samengeteld in de groep 'minder dan 52 weken inkomen'. Ook personen die uitsluitend kinderbijslag, individuele huursubsidie en of tegemoetkoming studiekosten ontvangen worden tot deze categorie gerekend. Vanuit het grondmateriaal is het niet mogelijk om de groep parttime werkers van de fulltimers te onderscheiden. Hierdoor zullen ook bij de personen met een heel jaar inkomen lage inkomens kunnen voorkomen.
Plusvoorziening	Een eenmalige betaling voor alleenstaanden of voor meerpersoonshuishoudens. De eerste jaren was de plusvoorziening er uitsluitend voor mensen ouder dan 65 jaar en voor gezinnen met kinderen jonger dan 18 jaar. Met ingang van 2000 is de plusvoorziening er voor alle Amsterdamse huishoudens die 5 jaar of langer van een minimuminkomen afhankelijk zijn.
PM 10, 2,5 en 1	Massaconcentratie stofdeeltjes in de buitenlucht met een 50% afscheidingsdiameter kleiner dan resp. 10, 2,5 en 1 micrometer. Deze deeltjes zijn alle inhaleerbaar, terwijl de kleinere fracties ook diep in de longen kunnen doordringen.
Praktijkonderwijs	Praktijkonderwijs bereidt leerlingen voor op een plaats op de regionale arbeidsmarkt. Het is leerwegondersteunend onderwijs voor leerlingen waarvan niet verwacht wordt dat ze het voortgezet onderwijs met een diploma zullen afsluiten. Leerlingen die vroeger als moeilijk lerende kinderen op VSO-scholen zaten, zijn nu opgegaan in het praktijkonderwijs.
Prijsindexcijfers	Zie consumentenprijsindexcijfers.
Primair onderwijs	Basis- en speciaal onderwijs.
PWNR	Platform Woningcorporaties Noordvleugel Randstad.
<b>Q</b>	
Quartaire sector	Niet-commerciële dienstverlening.
<b>R</b>	
RAI	Rijwiel- en Automobieliindustrie.
REC	Regionale Expertisecentra.
Reizigerskilometer	Een reizigerskilometer ontstaat wanneer één reiziger met een bus, (snel)tram of metro één kilometer aflegt.
RIO	Regionaal Inkomensonderzoek.
RO/RO	Roll on/roll off (schip, waarbij (vracht)auto's direct het ruim in kunnen rijden).
Ruim wonen	Als de woning of het huishouden twee of meer kamers meer heeft dan er personen wonen.
RWS	Rijkswaterstaat.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

<b>S</b>	
SBI 2008	Standaard Bedrijfsindeling 2008 (zie voor een uitgebreide beschrijving lijst 5.1A in het hoofdstuk Werk, inkomen en participatie).
SBL	Stadsbank van Lening.
SBO	Speciaal basisonderwijs (voorheen IOBK, LOM en MLK).
Secties	Bedrijfsklassenindeling samengesteld uit SBI 2008 van het Centraal Bureau voor de Statistiek.
Secundair onderwijs	Voortgezet speciaal onderwijs, algemeen voortgezet onderwijs, voorbereidend beroepsonderwijs, voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, beroepsopleidende leerweg en beroepsbegeleidende leerweg.
SIGRA	Samenwerkende Instellingen Gezondheidszorg Regio Amsterdam.
SMR	Standard Mortality Ratio (de werkelijke sterfte gedeeld door de verwachte sterfte).
SO	Speciaal onderwijs.
SOA	Seksueel overdraagbare aandoeningen.
Speciaal onderwijs	Onderwijs bestemd voor kinderen voor wie vaststaat dat zij overwegend op een orthopedagogische of orthodidactische benadering zijn aangewezen; voor kinderen van 12 jaar en ouder is er voortgezet speciaal onderwijs.
SVO	Speciaal voortgezet onderwijs.
Stadsdeel	Een bestuurlijke eenheid binnen de Gemeente Amsterdam. Tevens een geografische indeling van het grondgebied van de Gemeente Amsterdam ten behoeve van statistische informatie.
Stadsdelen	Per 1 mei 2010 kent Amsterdam zeven bestuurlijke stadsdelen en stadsdeel Westpoort. De indeling is ontstaan door de 14 voormalige stadsdelen samen te voegen tot zeven stadsdelen: A Centrum B Westpoort E West (voormalige stadsdelen Westerpark, Oud-West, Bos en Lommer en De Baarsjes) F Nieuw-West (voormalige stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart) K Zuid (voormalige stadsdelen Oud-Zuid en Zuideramstel) M Oost (voormalige stadsdelen Zeeburg en Oost-Watergraafsmeer) N Noord (voorheen Amsterdam-Noord) T Zuidoost
Stadspas	In aanmerking komen: – alle personen ouder dan 65 jaar; – iedereen die een uitkering ontvangt van de gemeente en hun gezinsleden; – iedereen die een toeslag ontvangt via de toeslagenwet (suppletiereregeling via bedrijfsvereniging) en hun gezinsleden; – iedereen die een positieve beschikking heeft van Bureau Kwijtschelding van de afdeling Belastingen Amsterdam en hun gezinsleden; – alle Wajong-gerechtigden; – nieuwkomers in het inburgeringstraject volgens de wet instroom nieuwkomers en hun gezinsleden.
Stadsregio Amsterdam	Deze criteria gelden voor Amsterdam, Diemen, Landsmeer en Oostzaan. De Stadsregio Amsterdam is een samenwerkingsverband van zestien gemeenten. Ze werken aan verbetering van de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de economische ontwikkeling van het gebied. De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland, Zaanstad en Zeevang vormen samen de Stadsregio Amsterdam.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Starter	Huishouden dat geen zelfstandige woning leeg achterlaat in de regio (zie doorstromer).
Sterfte	Het aantal overledenen, behorend tot de werkelijke bevolking van Amsterdam; dit getal is dus exclusief personen die wel in Amsterdam gestorven zijn, maar elders woonachtig waren.
Stikstofproductie	Stikstofproductie heeft betrekking op de hoeveelheid uitgescheiden stikstof tijdens opstallen en tijdens beweiding, verminderd met de gasvormige stikstofverliezen die optreden in stal en opslag. In de mestwetgeving is dit de stikstofproductie die getoetst wordt aan gebruiksnormen voor dierlijke mest. Gasvormige stikstofverliezen bestaan uit ammoniak en overige gasvormige stikstofverbindingen.
Stikstofuitscheiding	Uitscheiding van stikstof. Gasvormige stikstofverbindingen, waaronder ammoniak, die verloren gaan tijdens uitscheiding en bewaring van de mest, zijn hierop nog niet in mindering gebracht.
Subregio	Geografische onderverdeling van de Stadsregio Amsterdam in de navolgende subregio's: Waterland, Zaanstreek, Amsterdam en Amstel-Meerlanden.
SYSWOV	SYStem WOningVoorraad.

**T**

Tertiair onderwijs	Hoger beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs.
Toegevoegde waarde	De toegevoegde waarde is gelijk aan de waarde van de productie minus de waarde van het verbruik. Het gaat hier dus om de waarde die aan de in het productieproces aangewende goederen en/of diensten wordt toegevoegd. Tot het verbruik behoren niet de diensten van ingezette arbeid en kapitaal. De toegevoegde waarde kan gewaardeerd worden tegen basisprijzen en tegen marktprijzen.
Tertiaire sector	Commerciële dienstverlening.
Ton	1.000 kg.
Totaal gasvormige stikstofverliezen	Totaal verlies van ammoniak en overige gasvormige stikstofverbindingen in stal en opslag, uitgedrukt in stikstof.
Transitopassagiers	Onder transitopassagiers wordt verstaan passagiers die met hetzelfde vliegtuig als waarmee zij zijn gekomen hun reis vervolgen. De transitopassagiers die op Schiphol overstappen in een ander vliegtuig zijn begrepen in de aantallen vermeld in de kolommen aangekomen en vertrokken passagiers.

**U**

Uitgebrachte geldige stemmen	Stemmen uitgebracht bij de verkiezingen die niet blanco of ongeldig zijn.
Uitgescheiden mineralen	De uitscheiding van stikstof, fosfaat en kali.
Univ.	Universiteiten.
UvA	Universiteit van Amsterdam.
UWV	UWV, Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

<b>V</b>	
VBO	Vorbereidend beroepsonderwijs.
Verhuizing	Vertrek van een adres binnen de gemeente en vestiging op een adres binnen de gemeente.
Verhuizingsoverschot	Saldo van binnengemeentelijke vestiging en binnengemeentelijk vertrek.
Verpleeghuis	Instelling die een door het College van Zorgverzekeringen afgegeven toelating als verpleeginrichting heeft. De verpleeginrichting is bedoeld voor intensieve verzorging, verpleging en behandeling in een beschutte woonomgeving van patiënten die behoefte hebben aan continue bijstand door chronische lichamelijke en geestelijke problemen en verminderde zelfredzaamheid.
Vertrek	Vertrek van een adres binnen de gemeente naar een bestemming buiten de gemeente of landsgrens.
Verzorgingshuis	Woonvoorziening voor verzorging en begeleiding in een beschutte woonomgeving (24-uursverblijf) van ouderen met lichamelijke en geestelijke problemen en verminderde zelfredzaamheid.
Vestiging (bedrijfs)	Een locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar, dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan, waarin of van waaruit een economische activiteit, andere (niet-economische) activiteit, of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal één werkzaam persoon.
Vestiging	Vestiging op een adres binnen de gemeente met een herkomst van buiten de gemeente of landsgrens.
Vestigingsduur	Het verschil tussen de teldatum en de vestigingsdatum in Amsterdam.
Vestigings-/vertrekoverschot	Saldo van vestiging en vertrek.
VGA	Het verzekeringsbedrijf van de Gemeente Amsterdam.
Vliegtuigbeweging	Een landing of een start van een vliegtuig.
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs.
VMBO-bkg	VMBO: basis beroepsgericht, kader beroepsgericht, gemengd.
VMBO-t	VMBO: theoretisch beroepsgericht.
VM	Veiligheidsmonitor.
Voorrangskandidaten	Vanwege stadsvernieuwing of op sociale of medische indicatie worden huishoudens met voorrang behandeld. Voorrangskandidaten krijgen door de clusters van woningcorporaties woningen aangeboden.
Voorschool	De Voorschool is een combinatie van een peuterspeelzaal en een basisschool, voor kinderen van tweeënhalf tot zes jaar die niet goed Nederlands spreken of niet gewend zijn om in groepsverband te spelen.
Vreemdeling	Persoon met een of meer niet-Nederlandse nationaliteiten.
WTV	Voorwaardelijke vergunning tot verblijf.
VU	Vrije Universiteit.
WVO	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (slot)

<b>W</b>	
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten. Deze wet is op 1 januari 1998 in werking getreden en heeft tot doel een regeling te treffen voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering voor mensen die geen beroep kunnen doen op de WAO omdat een arbeidsverleden ontbreekt (personen die arbeidsongeschikt worden voor hun 17-de levensjaar en personen die een opleiding/studie volgen).
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering. In werking getreden op 1 januari 1967 en per 29 december 2005 opgevolgd door de WIA. Uitkering voor personen in loondienst die langer dan een jaar ziek zijn, en ook geen andere werkzaamheden kunnen uitvoeren tegen een gelijke loonwaarde.
Waterland	Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zeevang.
WAZ	Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen. In werking getreden op 1 januari 1998 en afgeschaft per 1 augustus 2004. Betreft een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor personen die als zelfstandige werkzaam zijn, als beroeps-beoefenaar, of als meewerkende echtgenoot.
Weduwstaat	De wettige echtgeno(o)t(e) door sterfte verloren hebbend en niet opnieuw wettig in de echt verbonden.
Westerse allochtonen	Allochtonen afkomstig uit Europa (inclusief de gehele voormalige Sovjet-Unie), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië en Japan.
Werkloosheidspercentage	Werkloze beroepsbevolking in procenten van de totale beroepsbevolking.
Werkloze beroepsbevolking	Personen zonder betaald werk, die recent naar werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn.
Werkzame beroepsbevolking	Personen die betaald werk hebben.
Werkzame personen	Personen die een beroep uitoefenen en 12 uur of meer per week werkzaam zijn. Hieronder vallen directeurs van NV's en BV's, eigenaars, meewerkende gezinsleden, personeel in loondienst, krachten geleend van uitzendbureaus en personen werkzaam via regelingen voor gesubsidieerde arbeid zoals Wet Inschakeling Werkzoekenden (JWG, banenpool), 'Melkert'-banen en WSW. Tot de werkenden worden ook buitendienstmedewerkers gerekend zoals vertegenwoordigers, service-/onderhoudsmedewerkers, varend/rijdend personeel en thuiswerkers die op de loonlijst staan. Ook personen afwezig wegens ziekte vakantie worden meegeteld.
WGA	De WIA kent twee soorten uitkeringen, de IVA en de WGA. De regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (WGA) verstrekt uitkeringen aan gedeeltelijk arbeidsongeschikten en niet-duurzaam arbeidsongeschikten.
WIA	De wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen voorziet werknemers en ambtenaren van een uitkering in geval zij arbeidsongeschikt raken. De wet is in werking getreden per 29 december 2005 en is van toepassing op personen die op of na deze datum voor het eerst een arbeidsongeschiktheidsuitkering toegekend krijgen. Er is een wachttijd van 104 weken. Het betreft dus mensen die ziek geworden zijn vanaf 1 januari 2004. De WIA kent twee soorten uitkeringen, de IVA en de WGA.
WO	Wetenschappelijk onderwijs.
Woningdichtheid	Het aantal woningen per oppervlakte-eenheid (gewoonlijk per km <sup>2</sup> land).
WoningNet	Vanaf 1 mei 2001 worden de regionale sociale huurwoningen aangeboden door WoningNet (krant en website). Wie bij WoningNet ingeschreven staat als woningzoekend mag schriftelijk, telefonisch of via de website per (twee)wekelijkse editie op drie woningen reageren.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Woningvoorraad	Het totaal van adressen die op de peildatum zijn geregistreerd in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) met het gebruiksdoel wonen, exclusief ligplaatsen en standplaatsen.
Woonduur	Het verschil tussen de teldatum en de vestigingsdatum op het laatste adres in Amsterdam.
Woonduur doorstromers	Woonduur doorstromers heeft betrekking op de woningen die via de clusters woonruimteverdeling zijn toegewezen. Woonduur is niet hetzelfde als wachttijd. De woonduur is het aantal jaren dat de woningzoekende in zijn vorige woning heeft gewoond op het moment dat hij een nieuwe woning betreft. Omdat woonduur een criterium is om voor een woning in aanmerking te komen wordt ook wel gesproken van benodigde woonduur.
WOZ	Door de gemeenten periodiek getaxeerde waarde van onroerende zaken in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).
WSM	Wettelijk Sociaal Minimum.
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. De WSNP biedt aan schuldenaren die geen regeling hebben kunnen treffen met hun schuldeisers, de mogelijkheid om een wettelijke schuldsanering aan te vragen bij de rechtbank. Als de rechtbank het verzoek tot toelating honoreert, wordt er een bewindvoerder aangesteld die een saneringsplan opstelt en de boedel van de schuldenaar beheert.
WW	Werkloosheidswet. In werking getreden in 1952 en in 1987 vervangen door een nieuwe Werkloosheidswet. Doel van de wet is werknemers te verzekeren tegen de financiële gevolgen van werkloosheid.
WWB	Wet Werk en Bijstand.

## X

XTC	Ecstasy.
-----	----------

## Z

Zaanstreek	Oostzaan en Zaanstad.
Zelfstandigen	Werkzame personen die niet in loondienst zijn.
Zorgregio	Geografische onderverdeling van Amsterdam door Amsterdam Thuiszorg (wijkverpleging en gezinsverzorging): <ul style="list-style-type: none"> <li>– zorgregio Centrum/Oud-West: stadsdeel Centrum, Westpoort, voormalige stadsdelen Westerpark, Oud-West, Bos en Lommer en De Baarsjes,</li> <li>– zorgregio Zuid: voormalige stadsdelen Oud-Zuid en Zuideramstel,</li> <li>– zorgregio Oost: voormalige stadsdelen Oost-Watergraafsmeer en Zeeburg,</li> <li>– zorgregio Nieuw-West: voormalige stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart,</li> <li>– zorgregio Noord: stadsdeel Noord,</li> <li>– zorgregio Zuidoost: stadsdeel Zuidoost.</li> </ul>





Gemeente Amsterdam  
Onderzoek, Informatie en Statistiek  
Postbus 658  
1000 AR Amsterdam

Bezoekadres  
Oudezijds Voorburgwal 300

telefoon 020 251 0333  
Fax 020 251 0444  
[www.ois.amsterdam.nl](http://www.ois.amsterdam.nl)